"Zora" "The Dawn"

19- 13.

Za uzdrzati prava i povisiti slogu Slavenskog Naroda. *"Zora puca bit ce dana"* To uphold the rights and to promote unity of the Slavonian People.

BR. No. 7 — JEDINA HRVATSKA NOVINA U CIJ LOJ AUSTRALAZIJI — AUCKLAND, N.Z. UBOTA, 8 STUDENOGA, 1913. — THE ONLY CROATIAN NEWSPAPER IN ALL AUSTRALASIA. — AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, NOVEMBER 8, 1913. — GODINA YEAR 1

Reply to an Article published in the "Northern Advocate" (Whangarei), October 17th, 1913.

(To the Editor).

Sir,—

Having noticed in your paper of the 17th. October a very misleading article under the heading of "The Kauri Gum Industry" I take the liberty to reply, and trust you will be good enough to publish same in your columns.

In the first place you remark that the industry has not yielded a single penny of revenue to the State, directly, perhaps not, but it has been the cause of bringing many millions of foreign capital to this country.

I admit that the gum in the ground, in the case of Crown property, belongs to the State; but then it requires very hard and tedious labour to dig it out and prepare for the English and foreign markets. While the gum is in the land it is practically valueless, and does not bring in any return—the maximum value of gum in the ground is not more than 7½%; some fields do not even pay to work. To put restrictions and an excise on same, such as 2 per cent. on the value of all gum dug by foreigners and 1 per cent. on that of Britishers would discourage the diggers, with the result that the Kauri Gum exports would dwindle down to practically nothing. Then again your estimated State revenue of £4,500 accruing from such an excise would be eaten up by expenses to conduct a thoroughly organised system to collect such taxes as you suggest. The Local Bodies now receive two-thirds of the money collected for diggers' licenses, which I presume is utilised for the benefit of the district; whether it is expended on roading the gumfields I cannot say.

Your remarks with reference to the granting of licenses and collection of fees are really ludicrous, it simply shows that no effort has been made to obtain correct information before you penned this article. To say that not even 20 per cent. of the British and alien diggers have paid their license fees, nor have even been called upon to do so is a terminological inexactitude. Should this be correct there would be for the year ending April 13th, 1913, something like 12,500 diggers working on the fields, whereas a safe estimate for this period would be 3,000. I have arrived at these figures from the returns of the Crown Lands Office, allowing, say, 5 per cent. for those who may have escaped the rangers' notice, and for a few aged British diggers who have special perimts to dig free. In accordance with the Amendment of 1910 the fee for a special license is 5s., and for an ordinary license £2; an alien with an ordinary license is not allowed to dig on Crown reserves, therefore in majority of cases he must pay royalties and other fees to dig on private fields.

To say that the Croatians have ousted the Britishers from their gumfields is a very poor compliment to the Britisher if a British digger cannot hold his own against a Croatian, he had better give it up and seek some employment more suited to him. The Croatian digger works in a systematic manner, toils hard like any good citizen, lives 50 per cent. better than the average British digger, which I consider is to his credit.

You also inform your readers that the Croatians are essentially birds of passage, and even assert that not 1 per cent. settle down to become New Zealanders, this, however, is far from the truth, and is well worthy of refutation. The wish of nearly every Croatian in New Zealand is to become a naturalised British subject, and to settle in this Colony; should some of them not do so it is for the want of encouragement on the part of the State. This country is very backward in encouraging strong, hard-working, able-bodied men to settle down and become naturalised. The Austrian Government would do anything to retain these men, they represent the backbone of the country —in some instances certain villages in Croatia and Dalmatia have been robbed in this manner of nearly all the wage-earning hands, the old people who are left then become an encumbrance to the State. The Canadian Governmen is only too pleased to get these st. ng young fellows, and has agencies in Vienna to give them information and assist them to emigrate.

The Croatian is quite capable of undertaking any manual labour, he is not necessarily married to gum-digging; but the new arrival here being unable to speak English is looked upon by the short-sighted and narrow-minded person as an undesirable, and is not encouraged to seek other employment, he then naturally goes to the open gumfields where he can earn his living unmolested.

G. L. SCANSIE,
Editor "Zora" (The Dawn).

Auckland, 29/10/13.

ODGOVOR UREDNISTVU "THE NORTHERN ADVOCATE."

Sedmicna novina "The N.A." posvetila je cijeli stupac pitanju smole, povrsno dokaszujuci engleskoj publici, kako je smola proizvod za koloniju.

Ne samo da je članak sasašt bez temeljitih dokaza i tocnih podataka, vec je takodjer i tendeciozan. Napadaji na hrvatski narod, koji se nazivlje "Austrians," zagovaranje povisivanja nameta i udaranje strozijih mjera na smolokopace, nazivanje nasega naroda "ptican selican" itd. vrijedja nas hrvatski ponos, povreda je za nasu narodnost, koja zasluzuje castno ime u ovoj koloniji. Mi ne mogosmo trpjeti njihovih napadaja i uvreda, a da ne odgovorimo engleskomu gentlimanu i saspemo laz u grlo. Damanji nas uvodnik poslali smo na Urednistvo spomenutoga lista "The N.A." koji je bio tiskan na 21. list., a kojega i mi takodjer primosimo u izvorniku i prevodu nasim citaocim.

STOVANI UREDHICE.

Zapazio sam u vasoj novini od 17. list. napisan članak pod naslovom "Smola i industrija." Buduci je članak skroz netemeljit i tendeciozno napisan protiv nasega hrvatskoga naroda, osudjujem se odgovoriti Vam, nadajuci se da cete biti tako dobri objelodaniti ga.

Najprije Vi zapazate da industrija smole nije ni za penu dohodka donijela drzavi, direktno valjda ne, ali je bila uzrokom, da je na milijune stranoga kapitala doslo u zemlju.

Priznajemo da smola pod zemljom pripada drzavi, ali tu treba uloziti truda i napora za iskopati ju i pripraviti za prekomorska trzista. Smola pod zemljom, praktieno govoreci, malo je vrijedna. Najveca njezina vrijednost dok se nalazi pod zemljom ne smije se smatrati vison od 7½% po sto; dok mnoga polja nisu vrijedna ni ulozenoga truda. Stavljati vece strogosti i namete od 2 po sto na iskopanu smolu od stranaca, a 1 po sto na onu engleskih podanika ozlovoljilo bi smolokopace, sto bi urodilo poslijedicom, da bi izvoz smole spao uprav na niske grane.

Nadalje tvrdite, da bi drzava primala od toga nameta 4,500 sterlinga, koja bi svota, po momu mnijenju, bila potrosena za podpunu upravu organiziranoga sistema, kojemu bi bila svrha skupljati namete, koje Vi zagovarate. Vi valja da znadete da lokkalne korporacije primaju svu trecinu novca od dozvola od smolokopaca, sto mislim da je utilizirana na dobrobiti odjela. Je li potreseno za puteve preko smolovnoga zemljista? no mogu kazati.

Vase opaske glede dijeljenja dozvola i sakupljanja pristojbina veoma su smijesne pace mi dokaziva, da ste uzeli pero u ruku i napisali oni clanak, bez da ste se o stvari dovoljno informirali.

Ustvrdjeti, da niti 20 po sto od engleskih i stranih smolokopaca ne placaju pristojbu, niti da ih se je zakonodavnim putem opomenulo terminologicna je nekorektnost vasega pisanja. Kako Vi kazete, da je istina, onda bi po vasem mnijenju bilo kroz proslu godinu do 13. travnja 1913 okolo 12,500 smolokopaca na kopanju smole, docim ih nije bilo vec 3,000 i to po svima filovima. Ovo Vam je tocan broj koga sam dobio od "Urednistva Drzavne Zemlje" (Crown Land Office), pripustajuci da ih se je 5 po sto prokralo drzavnom zakonu i ne uzimajuci u obzir osobito slobodne dozvole postarijim Englezima.

Uslijed ispravka novoga zakona od 1910 pristojbine su za osobite dozvole 5 silinga, dok su proste 2 sterlinge. Stranci sa prostom dozvolom nije dozvoljeno kopati na drzavnom zemljistu, stoga vecina smolokopaca prisiljena je plaćati dohodak, a suvise i druge pristojbine, da uzmognu kopati smolu na privatnom zemljistu.

Reci, da su Hrvati potisnuli Engleze sa njihovih smolovnih zemljista, veoma je slabi kompliment za Engleze. Ako jedan Englez ne moze se usporediti s hrvatskim radnikom, onda je za nj bolje da ostavi radnju na polju, a otidje traziti zaradu koju moze raditi. Hrvatski radnik radi sistematieno, bori se tvrdo kao pravi gradjanin, hrani se pedeset puta bolje nego li urodjeni Englez, sto ja racunam da mu je na diku.

Vi obavijescivate svoje citaoce, da su Hrvati samo ptice selice i tvrdite da niti jedan po sto ne udomoviva se u Novoj Zelandi. To je zgoljna neistina, koja zasluzuje da ju se pobije. Vi treba da znadete, da je svaki Hrvat zeljan postati engleskim podanikom i nastaniti se u ovoj koloniji. Ako li koji nije tomu naklon pogrijeska je drzave, koja im niti najmanje ne idje u susret.

Ova je kolonija u tomu pogledu sasvim nazadna; veoma se malo stara, da udomovi jake i radine sile. Austrijska vlada gleda na svaki nacin zaustaviti ove ljude, koji predstavljaju jakost drzave. U mnogim selima po Hrvatskoj i Dalmaciji uprav je nestalo valjanih radnika, a ostala je samo starcad, koja je jedino na teret pokrajine. Kanadska je vlada veoma zeljna da dovabi ovu jaku mladost, te je stoga i razumljivo, da je tamo uspostavila agencije nek im pripomazu pri izseljivanju.

Hrvat je sposoban poduzeti bilo koji rad; ne smije ga se smatrati zarucenim s kopanjem smole, ali buduc da je novo-doslica nesposoban govoriti engleski gledan je od kratkovidnih i tupih osoba kao neodlucan i ne dobije nikakova povoda da gleda koju drugu sluzbu, uslijed toga podje na smolovna zemljista, gdje moze raditi i ziviti, a pri tomu ne biti zlostavljan.

G. L. SCANSIE.

POLITICKE VIJESTI

Revolucija u Portugalskoj

Na 22. prosl. mjes. Lisabon, glavni grad Portugalske, bio je pozoristem groznih i krvavih okrsaja izmedju monarhista i republikanaca. Monarhisti su navalili na redarstvo i na republikance zahtijevajuci dase tamnicari, pristase kraljestva, neposredno odpuste. Na hiljade naroda preko noci od 22. bilo je ocevidcim krvoprolica i nemira po gradskim ulicama. Vlada, koja je uprla svu snagu da sprijeci daljne nemire i prolivanje krvi uspjela je, spremivsi u tamnice do 100. glavnih uzbunitelja.

Kako se razabire iz cirkularne note portugalske vlade, koju je upravila na vlasti, jasno je da su monarhisti bili dobro organizirani i naoruzani. Monarhisti, kako brzojavne vijesti tvrde, podlegli su republikancima, jer su potonji bili takodjer pripravni na svaki eventualni napadaj sa strane monarhista. Izmedju uapsenih osoba vecinom se nalaze osobe visega stalisa. Vodje i uzrocnici pobune g. Moreira i Almeida pobjegli su iz Portugalske. (Vidi br. str. 3.).

Francuska i Njemcka

Putovanje francuskoga ministra presjed. za vrijeme ljetnih praznika u London i Madrid bilo je skopcano s utvrdjenjem prijateljskih odnosaja sa spanjolskom i engleskom vladom, akoprem se je mislilo, da su posjeti minst. presj. Poincare privatne naravi.

Sklopljenje entente sa Engleskom nemilo se je dojmilo Njemacke. Uslijed sklopljene entente Francuskoj ce biti omoguceno u slucaju mobilizacije privesti 65,000. ljudi iz Afrike, koji ce biti jaka podpora narodnoj vojsci.

Magdemburske novine opominju Nijemce nek se nadaju sukobu sa Francuzim, jer da je francuski narod zeljan osvetiti povredjeni narodni ponos za vrijeme Bismarkova doba.

Njemacka je to uvazila, odredivsi svedjerno podrzavati jednoga krstasa u Sredozemnom moru, koji bi imao spreciti prevoz francuskih vojnika.

SA PUTOVANJA
preko Northern Wairoa.

Sada da koju potanje nahrcimo o pojedinim mjestima i nasim vrijednim domorodcima.

Te Kopuru je omanje mjestance polozenu uz rijeku Wairoa. Krasni polozaj mjesta i bogata okolica jamci bolji procvat i sjajniju buduenost Te Kopuru.

Za moga boravka u mjestu bio mi je vazda pri ruci gg. M. P. Markinkovic, Alaric i F. Martinovic u cijem sam drustvu i obasao cijelu te kopursku okolicu.

Pocamsi od mjesta pak put Red Hilla nalazi se dobricak nasih Hrvata, koji se ozbiljno pocese baviti poljodjelstvom i stocarstvom. Od Te Kopuru do zapadnoga mora mogao bi ici po posjedu hrvaskih posjednika bez da stupis na iciju tudju zemlju. Prvi posjednici, odmah kraj mjesta, nalaze se gg. Marinkovici, baveci se stocarstvom. Dandanas spomenuta gospoda goje do 80 glava krupnijega zuba na veoma prostranoj livadi od kojih 200 hektera krasne zemlje. U blizini spomenute brace nalazi se vlastnistvo g. Maica od kojih 33 hekt., a do njega g. Jovanovic.

Jedva sto odmakosmo kojih 200 koraka ustavi me moj suputnik i upozori na zemlje koje su se redale s jedne i druge strane puta. Jedna je vlastnistvo g. Antuna Dragicevica, a druga brata mu Mate.

Dok su se nekoliko puta kola okrenula, dospjesmo do divno uredjenoga zemljista na kojoj se je marva veselo koprcala, koja je vlastnistvo g. Maica.

Sad smo vec na Red Hillu, primjeti mi drug. Ustavismo se pred ducanom g. Martinovica. Caskom odmorismo se i proslijedismo svoj put dalje. Do g. Marinkovica, koji posjeduje zemlju od kakovih 180 hekt. nalaze se vlastnistva gg. Ujdura, M. Radica, I. Marsica, Kumrica i 3. ograde g. Glamuzine i sinova mu, kao i ona g. A. Hauptmana.

Vozili smo se polako. Moj suputnik po prijateljsku razlagao mi je pojedina pitanja. U ugodnom razgovoru dovezosmo se do doma g. Ivana Orsulica. Trenom sadjosmo sa kola, da se priupitamo za zdravlje. Moj kratki posjet bio mi je veoma ugodan. Pri rastanku g. Orsulic donese mi hrpu novozelandeskoga duhana. Akoprem mi nije vrijeme dopustalo, da se potanko informiram o uspjehu gojidbe duhana, rece mi, da uspjeva sasvim dobro. Njegovu primjetbu zabiljezio sam na moju knjiziou odredio, na svoje vrijeme upravi ti nekoliko rijeci na nase domorodce. Stisak ruke i hrvatski "Dovidova" prikratio je nas i onako kratki razgovor.

Uputismo se dalje. Konjic je stupao velicanstveno, kao da je razumio, da nam se uprav mili njegov lagahni korak. Kad i kad bi naperio usi, a onda bi proslijedio po svoju starinsku.

Poslije nekoliko casaka stigosmo do druge ograde g. F. Martinovica od kojeka kovih 300 hekt., na kojoj kopa smolu okolo 30 Hrvata sve ciliji od cilijega—jaki kao hrastovina.

Cim stupismo na zemliste na kojemu je omladina radila, zacusmo milozvucno pjevanje nasih hrvatskih pjevacka. Cinilo mi se je da se nalazim u momu milom hrvatskom zavicaju. Jedni su vrstali smolu, drugi su napravljali vrtao, treci su redili okolo kuce, a opet drugi zabavljali svoj duh citanjem novina.

Zapodjenemo razgovor, ali kud ce suza nego li na oko? Nas razgovor vrtio se je o domovinskim pitanjima, o rijesenju hrvatske krize, o spletkarenjim Beca i Peste, o hurcukanju Austrije i Njemacke, balkanskom ratu, pobjedi nase brace Srba itd. itd. Nas pouzdani razgovor bio je isprekidan ojadjenim custvima naprema tiranluku Austrije, koja je uprla sve sile da se srusi slavenstvo. Buduc rodjeni na istoj grudi, zadojeni istom mislju, imajuci pred ocima istu svrhu, odusevljeni istom ljubavlju, nije drugcije moglo ni biti.

I ako mi je bilo mucno rastati se sa vrlim rodoljubim, moradoh stisnuti desnice i uputiti se naprijed, jer je dan bio na izmaku.

Oprostivsi se s njima krenusmo put Te Kopuru. Buduc je noc spustala svoja crna krila, nisam bio mogue najaviti se domorodcim na Scarrott. Vozismo se poljem po svjezem vecernjem zraku. Za vrijeme voznje upozori me suputnik na prostrano zemljiste od jedno 100. hekt. g. I. Ravlica, koje se nalazi uprav na divnom polozaju. Na prolasku posjetim gg. Kurtu, Sumica i Jakica, koje nadjoh citajuci. Kuca je izgledala vise na citaonicu nego li na privatni dom. Nije me to nista zacudilo, jer mi je bilo poznato da se nasa mladost bavi citanjem, i da visoko cijene prosvjetu i napredak.

U vecernje doba dospjesmo do vlastitoga doma moga prijatelja i suputnika g. P. M. Marinkovica u Te Kopuru, kod kojega sam bio i gostom.

Slijedecega dana u drustvu g. Marinkovica dospjesmo u Aratapu. Tu prodjosmo ravne livade brace Banovica prostorom od 190. hekt. Ovom prigodom posjetismo i gg. Kuluza i Sarica, koji se bave slikanjem. Njihov dobro providjeni atelier jako me je zanimao, te mi ucestljivo pokazase sve potankosti svoje slikarske radionice.

Iz Aratapu krenusmo u Kapakapa. Tu boravi sest nasih Hrvata. Interesantno je i spomena vrijedno, da su sva sestorica predbrojnici "Zore." "Vjerujte g. Scansie," rekose mi "mi smo sva sestorica prodbrojnici, akoprem nam ne bi trebovalo sest istisaka vec jedan; nasa je samo jedina zelja, da imamo svoju novinu, koja ce braniti nas i nasu narodnost kad bi u slucaju bili napadnuti."

Kratko smo se zadrzali u Kapakapa. Krenemo put mjesta Vale, te ondale za Island kamo stigosmo pred samu noc, kad se nasi radnici povracali sa radnje. Zaustavismo se samo malo casaka kod kod nasih kremenjaka i proslijedimo do mjesta tako zvano Old Swamp blizu Mangawhare. U mjestu boravi jedno triestak nasih domorodaca od kojih je jedno 25 Podgorana. Svi su bez iznimke prozeti rodoljubnim custvima i spravni krv proliti za slobodu domovine.

Udjem u prvu kucicu. Preda me stupi zdrav i crven decko od kojih 16 godina s posmijehom na licu. Milan Dean, rece mi, da mu je ime.

"Milane," zapitam ga, "da li ti se svidja N. Zelanda?"

"I ter kako," odgovori.

"Cini li ti se teska radnja na smoli?" pridodam.

"Ni toliko; nije ni ona bas onako crna kako su mi je neki u domovini opisivali, ali sve da jest, ipak je nesto sto covjeku olahkociva trud, a to je sloboda zemlje, dok nasa tuzna domovina zemlja krasota gami u robstvu i zanemarenju. Nasa domovina treba savjestnih zastupnika, koji bi joj mogli osigurati slobodu," bile su rijeci Milanove.

"Dobra ti je Milane," primjetim "hoce se ljubavi, sklada i zajednickoga rada; treba nam samoprijegora, a onda eto nam domovine slobodne."

Nedalcko boravise gg. Sumic i Babic. U drustvu desetorice nasih kremenjaka uputismo se do njih, a Milan uza me. gg. Sumic i Babic bratski su nas pricekali—iskrena im hvala! Nas domovinski razgovor zavrsismo sa velikim i znatizeljnim???

Kasna su bila doba kad se rastasmo. Obodemo konje i uputis-

"Zora"

Izlazit ce za sada svake druge subote, cijena za NOVU ZELANDU.

Na godinu	£1/-.
„ pol	11/6.
„ 3 mjeseca	7/-.

Za Sjedinjene Drzave, Kanadu, Australiju, Juznu, Ameriku, i Evropu.

Na godinu	£1/2/6.
„ pol	12/6.
„ 3 mjeseca	7/-.

OSOBITA POLAKSICA.

Za sve Citaonice sirom svijeta.

Na godinu Samo	12/6.
„ „ u Amerkanskom novcu ...	$3.00.
„ „ u Austrijskem novcu ...	15 Kruna.

Mali vijestnik za jedan put 3/-. Cijene za Oglase saljemo na sahtjev.

Rukopisi se ne vracaju.—Dopisi bez podpisa se ne uvrscuju.

Novce saljite u preporucenom pismu na;

"ZORA,"

Urednik i Upravitelj. 24, Customs Street East,
G. L. SCANSIE. Auckland, N.Z.

"Zora" 19 — 13. "The Dawn"

The only Croatian Newspaper in all Australasia.

Printed and Published at 24, Customs Street East, Auckland.
Editor and Manager, G. L. SCANSIE. Telephone 3739.
Advertising rates sent on application.

Stjepan Dojcic hrvatski mucenik

Ljubav za slobodom domovine bio je onaj jaki motiv, koji je potaknuo pravnika Jukica, da stavi na kocku svoj zivot, da se lati oruzja proti madzarskoga eksponenta komesara Cuvaja. Akopren je pravnik Jukie znao da je s njegovim cinom skopcan sudbina njegova zivota, ipak nije se ni za cas zacao, da se posluzi silom da zbaci tirana sa uprave Hrvatske. Slucaj je tako htio, da nije uspio u naumljenom cilju, ali ipak on postade zrtvom tiranika.

Ni druga se godina nije navrsila, a vec vidimo drugog narodnoga mucenika u mladom amerikancu Stjepanu Dojcicu. Misli Dojciceve zelje i ideali bile su jednake onim Jukica. S jedne strane tiranluk po Hrvatskoj, a s druge domovinska ljubav silila ga je na samoprijegor zivota, da osveti kletu sudbinu svoga suroga, a domovinu ispriprosti tirana.

Nije uspio Jukie, nije uspio Dojcic, ali ipak njihova slava nece izginuti sa zvukom zvona, vec ce se spominjati dok bude svijeta i vijeka. Povjest ce ih biljeziti kao prve pale zrtve hrvatske slobode; nazivati ce ih se mucenicim hrvatske domovine, zrtvama tiranizma.

Mongoli traze svoj ustav, slobodu, hegenomiju; Kinezi upsostavljaju republiku; divlji narodi Afrike odapiru se najezdi talijanstine; Macedonci salju jednoga Babulova, Zankova na dvore Beca, Pariza, Petrograda itd., da zagovaraju neodvisnost Makedo-Srbi osvecuju Kosovo i povracaju povracaju u krilo bozice "Slobode" na hiljade svoje subrace.

Dok se barbarski narodi Azije, Afrike otimlju za slobodu i neodvisnost, kolika bi sramota bila za hrvatski narod, kad se ne bi digao na obranu svoje autonomije, svojih historicnih prava i slobode? Tjesimo se—probiven je led. Atentat Jukica i Dojcica predteca je slobode. Onaj mukli zvuk pistole odjeknuti ce jace nego li ikakov top. Hrvatski narod nesmije vise drijemati, mora da se posluzi oruzjem, kad je nevrijedno pero.

Istina hrvatski narod i sada gine za slobodom, ali na zalost varan je obsjenjivan od prividnih ljubitelja slobode i jednakosti. Mali je narod potisten i guljen; mali je narod na hiljade nacina zlostavljan. Nepotrebite drzavne dugove i raskosje becke apanaze mali narod mora da snosi na svojim plecima, mora da ih placa. Mali narod u ocima velmoza smatran je kao masa, kao materija, drzan je za NISTA. Francuski narod za vrijeme revolucije u doba Ljedvita XVI. bio je materija, bio je NISTA, ali poslije revolucije bio je SVE. Sudbina francuskoga naroda mora da bude sudbina nasa; Francuzi moraju biti nase ogledalo. Tiranstvu, krsenju hrvatske autonomije, izdajicam domovine i hiljadama drugih nepravica treba jednom stati na kraj; nuzdno je obracunati s njima bez milosrdja.

Rodoljubni cin narodnoga mucenika Dojcica krsti se ludorijom, nazivlje ga se ludjakom pustolovom. Austrijska i madzarska gospoda, a na zalost i hrvatska kondoliraju svrhu poeinjenoga atentata.

Nije nam stalo da se jedan Khuen Herdervary kondolira kroz "Pesti Naplo"; nije nam zacudno da Tiscza, Billinski, Berchtold itd. salju svoja saucesca, jer je Skerlecz njihova kreatura —eksponent vec nam je zao i tesko nas je zabolilo kad u banovinskim novinama vidismo sazalnice nasih hrvatskih zastupnika.

Hrvatska tiranska vlada nagraditi ce smrcu atentata Dojcica. Ali, neka gine mucenik Jukic sapet u teskim uzam hladne lepoglavske tamnice; neka se visa jednoga Dojcica, za njihovim ledjima krije se citava vojska Jukica Dojcica. Prvoga ce kosti u tamnici truhnuti, drugoga ce se valjda visati, ali neka se i to dogodi njihova sudbina biti ce osvecena na svoje vrijeme. Sinovi puka moraju osvetiti sinove puka. Plod osvete ima biti: SLOBODA, BRATSTVO I JEDNAKOST.

HRVATSKIM ZASTUPNICIMA U DOMOVINI.

Velestovana Gospodo!

Pomnjivo prateci razvoj hrvatskih prilika, pisanje vasih glasila, tok rijesenja hrvatske krize, sili nas da vam upravimo prijateljsko pismo. Vami, kojima je hrvatski narod povjerio kormilo svoje domovine, ucinio vas svjeconosam, da mu budete vodicem kroz mutno obzorje i crne oblacine, koje su se nadvile od Triglava do Balkana. Vami, o kojim ovisi sretna ili nesretna buducnost nase domovine, sloboda ili robstvo. Priznajemo nasu nedorastlost i smionost, da se mi novo-zelandeski radnici osudjujemo davati pravac vasoj politici; neuki, vami akademsko naobrazenim.

Ipak se nadamo, da ne cete zamjeriti nasoj drzovitosti, sto vam upravljamo ovo otvoreno pismo putem javne stampe; sto vam se osudjujemo saopciti nekoliko primjetbi smijeru vase novije politike.

Nije nam namjera odkrivati vam boli domovine; ne cemo vam brojiti grozne nepraviee austrijske i madzarske vlade; daleko je od nas da vas podsjecamo na krsenje zakletva austrijskih vladara; ne mislimo vas opominjati na neduzno prolivenu krv Zrinskoga i Frankopana, s kojim je nestalo njihove slavne porodice. Sto treba da vam govorimo o groznoj smrti jednoga Subica, kojemu je austrijsko tane prekinulo nit zivota. Nije nam velju svrha prizivati vam sve one grozne epizode, koje se nalaze na stranicama hrvatske povjesti, a koje su se odigrale na ledjima nasega naroda, jer vam je to sve poznato. Nasa je samo namjera i vruca zelja, da prekinete svako prijateljstvo s Ugarskom i Austrijom.

Gospodo! Vami je hrvatski narod povjerio svoju domovinu, a vi ste oni, koji ju morate voditi k sreci i slobodi. Vasa je sveta duznost ispravljati pocinjene uvrede i protuzakonitosti; Vi treba da stavljate ostra noza na smrdljive rane, da kidate i sjecete desno i lijevo.

Vasa politika zadnjih godina; vasa bratska kooperacija i medjusebno podpomaganje na izbornom mezovu proti vladinoga eksponenta; imenovanje komesara Cuvaja i vasa odluenost prema tirana, bile su veoma radostne vijesti za nas prekomorske Hrvate, jer vasa sloga i jedinstvo bila je predteca slobodne i ujedinjene Hrvatske. Vase ponasanje jamcilo nam je da ce kroz veoma kratko vrijeme svanuti sunce i pred nasa vrata, ali—vajme! razocarasmo se.

Vasi cesti posjeti na Markov trg i s Markova trga, vase ceste konference s barunom Skerleczom, brzojavna i pismena cestitanja prigodom atentata, stanoviste vase unionisticne politike, vas medjusobni nesporazum i uskrsnuce starih prepirka, ne dadu nam na dobro naslucivati, jer ako je s vecera ledeno, kakvu se jutru moramo nadati?

Uvjereni smo, bratsvo vasih predsatnika od god. 1848 pak do vasega doba, bila je predmetom vasega zgrazanja dok ste sjedili na skolskim klupama. Pomadzarivanje nase rodjene brace po Banatu, Medju-Murju i Slavoniji, uzbudjivalo je vas mladenacki gnjev i ogorcenje. Pomisao na odcipljenje Rieke, udarala vam je krv u lice. U ovim odlucnim i ozbiljnim danima hrvatske krize, mi od vas nista drugo ne trazimo, nego da preuzmete vasa custva i ideale dvadesetih godina.

Slijepo metanisanje za prekosavskom bratijom ogavno je i nedostojno vasega uzvisenoga polozaja, gospodo zastupnici! Vjerolomstva Austrije i Ugarske i izigravanje vasih predsastnika od raznih ministara presjednika Tisza i Khuena, nedostojno je bilo kakove nagodbe ili prijateljstva, bilo sa jednom ili drugom polom monrarhije.

Vase prijateljstvo s Madzarim moze valjda i donijeti Hrvatskoj polaksica, ali ne onakovih kakovih mi trebamo. Ispuniti ce se valjda djelomicno i obecanja madzarske vlade, koja Skerlecz, Pejacevic i drugi na vas glas pripovijedaju; ukloniti ce se po prilici i zeljeznicka pragmatika; slijediti ce i zakletve na postivanje ustava, ali je sve to malo—nedostojno Hrvata. Hrvatski narod treba slobodne domovine, a ne niposto madzarskoga i njemackoga tutorstva. Stoga, mi novozelandeski Hrvati, zadojeni naprednim mislima, visoko smatrajuci ideal slobode, ni za dlaku ne odabravamo vasu unionisticnu pilitiku s kojom je skopcano robstvo, a ne sloboda Hrvatske.

Ako se i nadalje bude temeljiti vasa politika na bazi unije; ako se budete oslonjati na prezivjeli i truli sistem dualizma, koga jedan rodjeni Nijemac V. Schüssler nazivlje ludorijom; ako proslijedite zagovarati prijateljstvo "viteskoga naroda," znadete li sto cemo vam reci? Reci cemo vam, da ne znadete sto je sloboda. Zakljucivati cemo, da ste u robstvu rodjeni, a da vas je ono zaslijepilo. U teoriji cete ju bolje poznavati od nas, bolje cete ju i perom opisati, ljepsim epitetim okititi, od nas ste uceniji, i sve druge lijepe krijeposti priznati cemo vam, ali vam ne mozemo priznati da znadete u praksi bolje od nas sto je to sloboda.

Mi bi vas svjetovali prije nego li turite domovinu u robstvo, da zaplovite sinjim morem od Atlantika do Pacifika, do obala Australije i slobodne Nove-Zelande, da obogatite svoju teoreticnu stranu s praksom. Na vasem povratku u domovinu zamrzili bi ono, sto danas ljubite, prezirali ono, sto danas stujete. Slobodna i ujedinjena Hrvatska bila bi vas sami ijedini ideal, za, koji bi bili spravni i krv proliti.

Priznajemo, gospodo, da je teze zastupati nacela radikalizma od slijepog metanisanja, ali plodovi prve nadvisuju one druge—razlika je koliko od neba do zemlje. Vasa radikalna politika naici ce na stotine zapreka. Zlostavljati ce se vas na izbornistvim; sabor ce se valjda raspustati jednom, dvaput ili tri; biti ce vas i po tamnicam; volja ce se naroda gnjeciti, ali ce se jedino na taj nacin doci do pobjede, jer audaces fortuna juvat.

Vi se ne bi imali strasiti nikakovih muka ni stratista, maca ni ognja poput prvih mucenika, jer bi vasa krv bila sjeme slobode. Junastvo i neustrsivost Zrinskog, Frankopana, Berislavica i na stotine nasih slavnih predja, nek vam svagdano lebdi pred ocima. Njihovoj neustrasivosti i junastvu nadodajte pojam "slobode," neuzdajuci se ni u Austriji, ni u Ugarsku, kao sto su na zalost oni cinili.

Mi od vas, gospodo zastupnici, trazimo samo radikalizam i sami radikalizam, a k tomu neustrasivost i nepopustljivost u ovim ozbiljnim danima, a mi vam se kunemo i jamcimo, da cemo vas podupirati moralno i materijalno. Na sami vas mig, na jednostavni poziv eto nas u domovinu da se s vami borimo rame uz rame, da oslobodimo i ujedinimo rastrgana uda nase drage domovine.

Brzojavna vijest iz Beca od 22 prosloga mjes., koja nam je javila, da se radi oko ujedinjenja Hrvatske pod srbskim suverenitetom, silno nas je obradovala. Koliko bi pak nase veselje bilo, kad bi iz kraljevskoga Zagreba primili slicnu, ali istinitu: HRVATI, BRACO, VRATITE SE U DOMOVINU, DOMOVINA VAS TREBA. OSTAVITE SMOLU, ZGRABITE ORUZJE.

Ovo par bratskih rijeci, ovu skromnu poruku nas novo-zelandeskih Hrvata, saljemo vam, veleucena gospodo zastupnici. Akoprem smo tijelom odiljeni od vas i tuzne domovine, ipak su nase misli i ideal: UJEDINJENA I SLOBODNA HRVATSKA.

Hrvati iz Nove-Zelande.

SMOLA

Ove sedmice nije moguce pisati nista o prodaji smole, posto nikakova vrst ne prolazi. Trgovci nece da ju kupuju, jer ju nije moguce izvazati poradi strajka. Ne samo da nitko nece da kupuje smolu, vec vece da placaju ni onu koju su prije kupili. Goji se nada da ce strajk brzo svrsiti, a onda ce trgovina slijediti svojim redovitim tokom.

Culi smo, da se je iznasao stroj za cisenje kaurske smole, te kako su nam neki hazivali stroj je veoma vrijedan; kazu da cisti i najsitnije komadice smole uz malu odstetu. Drago nam je da bar stroj pomogne radniku pri njegovom teskom naporu, te da odsle trgovci budu kupovati necistu smolu i tako da lijesi nasega radnika od dosadnoga veeernjega struganja. Ali smo opet culi, da se je ustanovilo drustvo na dionice, te da siluju nasega radnika na dionice. Mi o tome ne cemo nista gavoriti, Svak za sebe ima pomeli pri takovim stvarima. Doznali smo da gg. Bassi i Ferri sakupljaju dionice, i da je g. Ferri nadziratelj.

COLIN C. BERNACKI,

OBVJETNIK,

H.M. ARCADE, AUCKLAND.

SVIM MOJIM DOMORODCIM NA ZNANJE.

da sam kupio zemlju od g. Petra Milicica u Hendersonu sa vinogradom i vocnjokam. Ako bi tko htio u buduce nabaviti voca ili vina, nek se obrati k meni i biti ce izvrstno posluzen.

Moja je addressa:

JOSEPH FRANICH,
HANDERSON.

Nicholson, Gribbin & Buttle

Advjetnici

Dargaville

HUBERT H. DACRE,
Zubar,
MANGANUI.

Bole li Vas zubi dodjite k meni Utorkom Cetvrtkom i Petkom.

A. G. Quartley

(IZGOVOR, KUORTLI).
ODVJETNIK.

Posluje kod malog i velikog suda.
Uzajmije Novca.

COOMBES' ARCADE, QUEEN ST., AUCKLAND.

Devore, Martin & Prendergast

Odvjetnici.

WYNDHAM ST., AUCKLAND.

Posluju Kod Maloga i Velikoga Suda.

William Fallon

Solicitor.
24, UNION BUILDINGS,
CUSTOMS ST. EAST, AUCKLAND.
Telephone 2447.

REED & LOGAN

Odvjetnici
za
Manganui, Kaitaia i Bay of Islands.

Prisustvuju svim subdenim zasjedanjim i adborim u svoj okolici od.
MANGANUI i WHANGAROA.

I. CLIFTON WEBB

odvjetnik
DARGAVILLE.

OGLAS!

100. hektera dobrog smolovnoga zemljista. Cijena £10 hekter. Smolokopaci su platili po £25 po hekteru za samo pravo kopanja smole i ucinili su koristi.

Za potankosti obratite se

PETRIE Bros. & ERCEG,

LICENSED LAND AGENT.

HRVATSKI MESAR,

H. KIMBER

DARGAVILLE.

HRVATSKI NAROD U MOJOJ OKOLICI HOCE DA BUDE POSLUZEN DOBRIM MESOM I DOBROM PODVORBOM, A TO SVE DOBIVAJU KOD MENE ONI KOJI SE SLUZE KOD MENE TO DOBRO ZNADU, A ONI KOJI SE NISU SLUZILI NEKA POKUSAJU SAMO JEDNOM, PAK CE SE UVJERITI I NADALJE OSTATI MOJI KLIJENTI.

MESAR, Za Gospodu Hrvate

H. NORGROVE VICTORIA STREET, DARGAVILLE.

JA LJUBIM HRVATSKI NAROD STOGA IH DOBRO CASTIM SA DOBRIM MESOM. SVI ONI KOJI SAMO JEDAN PUT POKUSAJU DOBAVITI MESA OD MENE OSTANU I NAPRIJED MOJI KUPCI.

mo se put Dargavila.

Najvece mjesto, koje se nalazi uz obalu rijeke Wairoa jest Dargaville. Mjesto je polozeno uz rijeku, kao i Te Kopuru. Simetricno rasporedane i siroke ulice podsjecaju na nesto velegradskoga. Dargaville je jedno od novo-ustanovljenih mjesta, koje broji 1,352. stanovnika. Privatna zemljista u blizini grada silno su skupa, ali sasvim tim mjesto napreduje velikom brzinom koli pucanstvom, toli modernijim gradjevinama.

Izmedju engleskih podanika, trgovaca i posjednika, dobar je postotak i nasega hrvatskoga pucanstva. Uredni ducan g. Maica, Mandica, gostiona g. Totica, dionicarska zgrada gg. I. Mandica, M. Sumica, S. Vodanovica, P. Babica i I. Pavlinovica u koju je smjesteno urednistvo novine "The Northern Wairoa Times," vlastnistva su hrvatskih sinova. Dionicarska recena zgrada obstoji upravo prema kolodvoru, a zapada 1,200 sterl., za koju ce se jos potrositi kojih 300 sterl. i razdijeliti ju na razne ducane. Osim recene gospode, idjuci uz Viktorija ulicu, posjeduju vlastite kuce gg. Totie 1, N. Ancic 5, I. Mandic 1; zemljista: M. Sumic, P. Babic, i F. Sunde.

U mjestu Mangawhare, koje se nalazi na zapadu grada, nalazi se lijepi dio vlastnistva hrvatskoga naroda. Gosp. M. Franic dionicar tvrdke "Marriner, Martinovich & Co.," posjeduje lijepe kuce; zemljista pak posjeduju: braca Jakic, I. Jovanovic, Jankovic kucu i zemljiste, Jerkusic, Erceg, M. Maic, Mandic i braca Pecar ogradu, a malo dalje u Omana posjeduju zemlju gg. Ancic i Jelas.

U petak jutrom posjetim nasega hrvatskoga rodoljuba g. I. Totica, koji mi bijase od velike pomoci. Gosp. Totic iskreni je prosiritelj hrvatske svijesti u Dargaville, koji nastoji da sto vise engleskih oglasa bude u nasoj novini. S njegovim poznanstvom upoznao sam se s mnogim trgovackim licnostima u Dargaville. Na njegovoj bratskoj uslugi od srca zahvaljivam.

U vecer istoga dana sastao sam se s hrvatskim rodoljubim u gostioni g. Totica, razgovarajuci se o hrvatskim pitanjima i nasim narodnim zastupnicima.

Gosp. M. Franic, trgovac u Mangawhare, akoprem je mnogo godina, da je ostavio svoju domovinu, srce mi je raslo slusajuci njegove rodoljbne osjecaje. Govori g. Franic: "Svi za jedan stap i za slobodu domovine, pak je moramo dostignuti. Ako nase vodje nece s nama, a mi cemo udariti u druge gusle—ciniti cemo da se narod oslobodi silom, kad nije moguce milom."

U subotu poslije podne ponovismo svoj sastanak, kojemu se pridruzise mnogi sa sela. Na sastanku imao sam cast ponovno sastati se sa gg. I. N. Leticom, M. Sumicem, Babicem i ostalim. Njihovo bodrenje: "Naprijed, g. Scansie, bez straha stupajte na zapocetoj stazi; sloboda domovine nek Vam je nacelo. Vasa novina biti ce ono sredstvo, koje ce kazivati nasoj braci u domovini, da smo spravni na poziv u rat,"—veoma me se je dojmilo. Teska je misija, rece g. Sumic, koju poduzeste, ali se ne plasite, u nami naci cete podpore, u nami vrije hrvatska krv. Zahvaljujuci na njihovu prijateljstvu nadodam: Za slobodu domovine voditi cu nasu novinu, hrvatski sinovi, kao i za osvetu nasih predja i potlacenje nase slobode. Stupati cu prvi u boj, ako li ne dobijemo nasu slobodu, a domovina bude prisiljena i nadalje u robstvu camiti zbog nesklada nasih vodja. U slucaju njihove nesloge ne ostaje nam drugo nego revolucijom k slobodi i ujedinjenju Slavestva. Mi ne trebamo prepiraka ni strancarstva—trebamo slobodu. Cijepa se nase pleme na mnoge stranke, mnogi hoce da budu prednjaci. Njihov nesklad mjesto dovesti nas na trg slobode, mi bivamo razdijeljeni, moramo camiti u robstvu. Svabo gledajuci nasu neslogu smije se, i dok se braca gnjece on uziva.

Srdacni "Dovidova" odjeknu izmedju nas i rastadosmo se.

Na 11 sati rastadoh se sa mojim prijateljem g. Toticem i povezoh se u kociji u Te Kopru do g. Marinkovica.

Sutra dan u nedjelju bio sam pozvan na gostbu kod g. Mate Dragicevica. Za prijateljskim stolom bilo nas je lijepa kita uzvanika.

Buduci se je sat moga odlaska približavao moradoh se rastati sa prijateljskom obitelji g. Dragicevica. Citava povorka samih Hrvata krecala se je do pristanista. Gosp. Sumic i Kurte sa nekoliko drug cmladesti pricekase me na polasku. Jednom po jednom stisnem desnicu i ukrcah se na parabrod. Voznja je bila krasna niz tihu rijeku Northern Wairoa do Helensvilla, odakle sa zeljeznicom proslijedih za Aukland, da nastavim rad oko uredjivanja moje novine.

G. L. SCANSIE.

Balkanski polozaj

Uredjenje granica izmedju Bugarske i Saveznica, te izmedju potonje i Turske, bilo je uzrokom da se poduzme akcija i o uredjenju arbanaskih granica. Prema vijestima iz Atene i Pariza vec se je eto poradilo.

Kako je poznato, vlasti su nastojale, da Albanija bude slobodna. Koji je bio motiqv njihovih aspiracija, nije treba spominjati, jer je svakomu bjelodano, da su igrali glavnu ulogu interesi Italije, Austrije i Njemacke.

Prije drugoga rata Srbija i Crnagora pokusale su prodirati u Albaniju, ali pritisak vlasti vratio ih je nazad. Ponizenje Bugarske, bilo je uzvisenje Srbije i Crnegore, kao i prigoda ponovnoga prodiranja na Jadransko more. Njihovo prodiranje urodilo je revolucijom u Albaniji, koju je podigla Turska iza ledja Essad Pase.

Uredjenje granica uzele su u svoje ruke Austrija i Italija. Buduci su Grci trazili zemljista u Sjevernoj Trakiji, izazvalo je obstrukciju od Arbanasa. Grci ne dadu ni za cas, da su oni uzrocnici nemira i nezadovoljstva. Svu krivnju bacaju na Bugarsku i Tursku.

Evropske vlasti pustile su balkanske narode samim sebi, osim jedine Austrije i Italije, koje su se stavile da urede granice Albanije. Francusko novinarstvo ostro osudjiva akciju spomenutih vlasti, a da nisu bile obavijescene druge vlasti. Hoce li se uzeti u obzir protestiranje Francuske, ne zna se.

Ponovno zauzece Drinopolja ojacalo je malaksali duh Turaka Gubitak Novog-Pazara, Trakije i Makedonije, Turci pripisivaju svojoj nepripravnosti, kojom su se okoristile njezine protivnice. Osokoljeni radi pada Bugara i radi nutrenjih zadjevica na Balkanu, kao i radi ostavljanja Grcke od vlasti samoj sebi, dalo je povoda da su se Turci poceli dizati; nadaju se da ce im poci za rukom povratiti izgubljene zemlje. Stoga, nije se cuditi, da je uprla svu silu oko reorganiziranja svoje vojske.

Grcka, rek' bi, izgubila je milost kod vlasti, buduci se ne urgira Turska na ispunjenje zakljucaka mira, koji su se imali sklopiti odmah iza rata.

Zadnje brzojavne vijesti javljaju nam ponovne okrsaje na Balkanu. Zalostno je, da su balkanski narodi voljni zabiljeziti god. 1912 i 1913, godinama svoje moralne propasti.

Odja. gospodina Marina Glavasa obdarila je svoga supruga sa trecim sinom. Nasemu prijatelju od srca cestitamo!

Marijan Radojkovic, Seattle State of Wash U.S.A. Srdcana Vam hvala sto ste nas se sjetili pismom. Opremiti cemo po Vasoj zelji sto se moglo bolje. Zivili!

Culi smo da su sg. Marriner, Martinovich & Co. kupili privatni put od poste u Awanui, pak do njihove zemlje, te da misle razdijeliti zemljiste na komade od 100 hektera svaki. Zemlja, sto ju posjeduju spomenuta gospoda, iznasa 2,000 hekt., a uz to je ravna i gnjojna. Zemljiste je poznato radi smole.

1508/1942 SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA ZAGREB

Brzojavne i telefonske

VIJESTI

KUCA ROMANOVIH.

Petrograd, 25. list.—Ruski carevic tesko je obolio i neima nade da ce proboljiti, jer je bolest kronicna. Car je silno potisten.

Romanovi zarko mole, da bi se nanovo porodio sin.

AUSTRIJSKI IZSELJENICI.

Bec. 25. list.—Pismo poglavice Hamburg-Amerikanske pruge, g. Ballina, bilo je procitano pred parlamentarnom komisijom, kojoj je povjereno istrazivanje afere. Gosp. Ballin u svomu pismu tvrdi, da niti njemacka vlada, niti Hamburg-Amerikansko odpravnistvo, nije mogucе zaustaviti selidbu austro-ugarskih podanika, ako li engleska njemacka, i francuska vlada ne poduzmu iste korake.

RASPUST KABINETA.

Madrid, 27. list.—Spanjolski kabinet podnio je kralju ostavku. Zdruzenje vlade i konservativaca protiv vlade uzrokom je ostavke.

Kralj Alfonso pozvao se je na liberale, da se uspostavi suglasje s vladom.

Prvak Maura odklonuo je sklopljenje kabineta, sto je napokom predano prvaku Dattu konservativcu.

CESAR I VLADAR.

Bec, 27. list.—Austro-ugarski vladar svecano je pricekao njemackoga cara. Dva vladara sproveli su cio dan u Shönbrunu sa grofom Berchtoldom. Cesar se je zatim povratio u Njemacku.

TURSKA STAMPA.

Carigrad, 29. list.—Buduci je zadnjih dana Grcka kupila ratnu ladju " Almirante Latorre," koja se je nacinila u Engleskoj, turska stampa urgira vladu da trazi odstetu od Grcke, da i oni mogu naciniti jedan dreadnought.

BARBARSTVO PO TRAKIJI.

Sofija, 29. list.—Bugarskoj opredjeljeni teritorij u sjevernoj Trakiji zauzet je. Kad su bugarske cete bile u blizini Gamuljine, oko 1,000 bugarskih zena, djece i starih osoba izrucili su Turci basi-bazucima, koji su ih grozno mucili, djevojke oskvrnuli, a 60 od njih bilo je ubijeno.

PORTUGALSKA REVOLUCIJA.

Pariz, 29. list.—Portugalska mornarica glavni je cimbenik revolucije. Prema pisanju amosnjih novina, uapseno je 50 oficira. Brodovi su udaljeni od luke, da se na njc ne bi vatra nabacila sa tvrdjava

Vodja portugalskih monarhista, kad je uzbudio bunu, pobjegao je u tudjinu sa stranim parabrodom.

SMRT UHODE.

Bec, 29. list.—Ruska uhoda g. Ivan Koh osudjen je na smrt radi uhodarstva. On je osudjen radi uhodarstva za vrijeme rata na Balkanu. Mnogo je osoba uapseno, o kojima se sumnja da su s njime u odnosajim.

UHODARSTVO U AUSTRIJI.

Bec, 29. list.—Prigodom izrecene smrtne osude svrhu ruskoga podanika Ivana Koha, za uhodarstvo u Hrvatskoj, uspostavilo se je da je doticnik bio u neprikniutim odnosajima sa ruskim generalnim stabom. Spomenuti se smatra jednim od pravih uhoda koji su se razsirili po Austro-Ugarskoj.

SRBIJA I MIR.

Beograd, 31. list.—M. Pasic (ministar presjednik) zahvalio je trojnom savezu za podupiranje srbskih interesa i teznja prigodom prigovora mira. Istodobno zahvalio je i Njemackoj za njezino nastojanje oko uspostave mira.

BALKANSKE GROZOTE.

Sofija, 2. stud.—Polu-sluzbene vijesti tvrde, da je vojska basibozuka (turska neredovita vojska), upravljana od grckih castnika zlostavljala osoblje u 14 bugarskih sela.

Preko 8,000 ljudih i zena pobjeglo je u luku Ded-Agacku, da nadju zaklonista. Poglavica grada ponovno ih je predao u ruke basi-bozuka.

Samo 3,600 izbjeglo je smrti i groznim zlostavljanjim.

ZLOSTAVLJANI SELJACI.

Beograd, 2. stud.—Bugarska neredovita vojska izmedju Doirana i Strumice napala je 20 turskih porodica, koji su se povracali kucama u Bugarsku uslijed dozvole bugarske vlade. Dvadeset ih je bilo ubijeno, a 37 smrtno ranjeno.

GRANICE ALBANIJE.

Atena, 3. stud.—Italija i Austrija poslale su zajednicku notu Grckoj, zaleci se svrhu arbanaske obstrukcije pri ustanovljenju granica u Albaniji, sto se smatra grckom inicijativom. Grcka vlada tvrdi, da se je skupstina podpuno korektno vladala u pitanjim granica. Na svrsi skupstine austrijski i talijanski izaslanci izrazili su saucesca grckoj vladi. Grcka se vlada ponosi, da su oni (grcki narod) skroz originalni narod, koji zive na Balkanskom poluotoku.

TURSKA VOJSKA.

Carigrad, 3. stud.—Turska vlada upotrebila je jednoga od sposobnijih njemackih generala. da preuredi njezinu vojsku. Dala mu je silnu punomoc, pace vecu nego li je ima Field-Marshal von der Goltz.

UREDJIVANJE ARBANASKIH GRANICA.

Pariz, 4. stud.—Francusko novinarstvo promatrajuci akciju Austro-Italije u Aibaniji, a da nisu vlasti obavijestile, da budu zastupane, tvrdi i pokaziva, da je njihovo ponasanje manjkavost udvornosti prema trojnoga saveza.

Zastupnici trojnoga saveza najostrije su prosvjedovali proti zakljuccima Italije, koja je predlozila da se ustanove arbanaske granice bez ikakova obzira na narodnosti. O spomenutom pitanju obavijestene su razne vlade.

Grcka vlada veoma je zamisljena, sto Turci otezu s podpisivanjem mira, te trazi napresni odgovor od turske vlade.

Djavid Beg (bivsi ministar rata, a sada minst. financija) prispio je u Berlin, da dobije privolu od Njemacke za sklopljenje zajma 4%. Turska kani podignuti carinu, monopolizirati zigice alkohol, pusaci papir i igrajuce karte. Iz Berlina ce poci u Pariz ne bi li mu uspjelo sklopiti zajam od 700,000,000 Kr. za gradnju zeljeznice Sidwas-Samsun.

ARBANASKO PRIJESTOLJE.

Bec, 4. stud.—Kandidaturu za arbanasko prijestolje primio je uredovno kraljevic Fridrik von Wied, rodom Prus.

AUSTRIJSKI IZSELJENICI.

Bec, 5. stud.—Redarstvo je prometnulo kuce agenata kanadskopacificke zeljeznice. Uapseno je dvi stotine osoba.

STRAJK

HRANA U OBCE USTAVLJENA. TVORNICE SE ZATVORAJU. NAROD SE OD SLUZBE ODPUSTA. PARABRODARSKE PRUGE PREKINUTE. SMOLA NITI DOLAZI NITI POLAZI. PUCANSTVO JE SILNO UZRUJANO. JOS KOJI DAN PAK NECE BITI NI KRUHA. RATARI DOLAZE ISKRCAVATI HRANU. AKO VOJNICI SA RATARIMA POKUSAJU ISKRCAVANJE HRANE BOJATI SE JE GRADJANSKOGA RATA, U KOJEMU BI SE DOGODILO GROZNIH SLUCAJEVA. OBE STRANKE ORGANIZIRAJU SE. REDARSTVENIKA I VOJNIKA SPREMNO ZA AUKLAND 3,000, OSIM REDOVITIH 2,000.

OBUSTAVA RADA U AUKLAMDU (STRIKE).

Sjutradan iza proslave " Labour Day " na. 28. tek. mjes. nastala je djelomiena obustava rada (strike) u Auklandu. Aucklandski radnici na lukobranim poduzese strajk da prisile kapitaliste u Huntly i Wellingtonu na postivanje rudarskih, a odnosno i brodogradilackih prava.

Strajk je poceo zauzimati sve vece dimenzije mala je slika gradjanskoga rata. Na stotine radnika je bezposleno. Nikakova parabroda ni jedrenjaka neima uz lukobrane, osim ratne ladje " Piramus " i talijanskoga jedrenjaka " Loch Garve." Usidrenih parabroda vecih i manjih, s kargom i bez karga, nalazi se u luci oko 35, a vecinom su N.S.S.C. Parabrodarske su pruge dobrim dijelom prekinute.

MAHENO U LUCI.

Na. 2. tek. prispio je Maheno iz Sydney. Na parabrodu je bilo jedno 110 putnika prvoga i drugoga razreda. Kad su se putnici izkrcali, posta predana i primljena, parabrod se je udaljio nemoguci iskreati karag nd 700 tona.

Buduci je onemoguceno svako iskreavanje ove ce nedjelje malo prispjeti parabroda u luku.

BURNA SKUPSTINA.

U ponedjeljak na 3. tek. obdrzavala se je skupstina na donjem uglu Queen St. Govornici su govorili sa verande. Neki mladi covjek pokusao se je popeti na verandu uz stup da se usprotivi strajkasim. Radnici su ga povukli dolje Mladic je krenuo uz Queen St., a silna povorka za njim se je vukla da se osvjedoci sto ce se dogoditi.

Kad su bili blizu Victoria Arcada, mladic je zavikao " Dolje bezposlice." Jedan od radnika sukobio se je s mladicem, ali redarstvo je odmah ucinilo mir.

SKUPSTINA U WELLINGTONU

U ponedjeljak u vecer ministar presj. Massey sazvao je skupstinu u Wellington.

Gospodare zastupali su: gg. W. G. FOSTER, G. Shirtcliffe, itd.; radnike: gg. W. T. Young, R. Semple itd. Sjednica je trajala do 11 sati prije podne, a buduci se nije moglo doci do sporazuma odgodjena je bila za 2 sata posl. pod.

Vijesti iz Wellingtona tvrde, da se nije postigao nikakav uspjeh.

REDARSTVO U AUKLANDU.

Gradski nacelnik Parr izdao je oglas za dobrovoljne redarstvenike. Veliki se je broj dobrovoljaca odazvao. Na 4 tek. bilo ih je novo zakletih radara 500. Da bude podpuno osiguran mir u slucaju krvavih izgreda biti ce zaprisegnuto novih redara jedno 2,000.

SKUPSTINA RADNIKA NA 4 TEK.

U utorak obdrzavana je ponovna skupstina radnika na istom uglu Queen St. gdje i jucera. Silna se je svjetina zgrnula na mjesto skupstine. Sto cinovnika iz ureda, sto znatiželjne svjetine, a sto radnika bilo je vise od 10,000 naroda. Govornici sokole strajkase neka ustraju do konacne pobjede, nek se ne boje glada, jer da ima u " Trades Hall-u." Vodje su tom prigodom opomenuli radnike neka ne placaju najma gospodarima, vec da cuvaju novac za hranu. Ako li bi se koji gospodar osudio zlostavljati ih, da ce oni obracunati s njima kasnije.

STRAJK SE SIRI.

Strajk, koji je svoj pocetak imao u Huntly sve se vise i vise siri. Poslije samih dvadeset dana strajk je zahvatio silne dimensije u minerama: Stockton, Paparoa, Denniiston, Runanga, Kaitangata, Millerton, te u g adovima: Auklandu, Wellingtonu, Westport, Onehunga, Oamaru, Dunedin, New Plymouth, Greymouth, Port Chalmers.

NEW ZEALAND INSURANCE Co., Ltd.

KAPITAL 300,000 Sterlinga.

Mi izdajemo

OSOBITU POLICU ZA HRVATE

pokrivajuci

NEZGODE I BOLESTI

za potankosti pisite (hrvatski ako vam je milo)

THE MANAGER
New Zealand Insurance Co., Ltd.,
Auckland.

SMOLA.

MARRINER, MARTINOVICH and Co.,

kupuju i prodaju smolu na malo i na veliko za gotov novac uz tekuce cijene.

Ogranci u Dargaville Northern Wairoa, Awanui North, i po ostalim okolicam na poziv.

MARRINER, MARTINOVICH and Co.,
Fort St., Auckland.

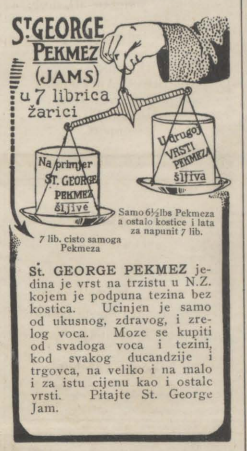

St. GEORGE PEKMEZ jedina je vrst na trzistu u N.Z. kojem je podpuna tezina bez kostica. Ucinjen je samo od ukusnog, zdravog, i zrelog voca. Moze se kupiti od svadoga voca i tezini, kod svakog ducandzije i trgovca, na veliko i na malo i za istu cijenu kao i ostale vrsti. Pitajte St. George Jam.

POGRIJESKA TISKARE.

Prosli broj "Zore" izasao je pod br. 5, mjesto pod br. 6.

JOSEPH EVANS & SONS
LIMITED

Sveopci trgovaci u Waipapakauri Waiharara, Te-Kao i Awanui. Kupuju za gotovinu: goveda, vunu, smolu, i t.d. i davaju dobre cijene.

Ako se obratite na nasu tvrdku NEPOSREDNO, koja prodaje na VELIKO, dobiti cete odijela prama cijeni na VELIKO. Mi smo jedini u Novoj-Zelandi, koji na ovi nacin radimo. Na zahtjev poslati cemo Vam uzorke, takodjer vrpcu za mjerenje kao nacin kako treba da narucite odijela, ako samo spomenete "ZORA." Posluzite se ovom prigodom dok posjedujemo proljetne uzorke. Pisite nam hrvatski ako Vam je milo.

Crown Clothing Mfg. Co., Ltd.
QUEEN ST. (Upra kroz Strand Arcade)
AUCKLAND.

T. KENNEDY
POSTOLAR U DARGAVILLE

Obskrbljiva musterije s dobrim postolima uz najumjerenije cijene.

TRISTAM J. H. SPEEDY
Uoblasceni Mjerac
(Licensed Surveyor).
17, UNION BUILDINGS,
AUCKLAND.

Smith & Davies
KROJACI.
HOBSON STREET, AUCKLAND.
Dajte nam pokusaj garantiramo za zadovoljstvo.

TWINAME & BAKER
Krojac ii svilari.
HERALD BUILDING,
QUEEN STREET, AUCKLAND.
Uredbu i ukusnost garantirano.

TAILOR
AND CLOTHIER.
James Moyes
The Little Tailor Shop.
VICTORIA ST. E., AUCKLAND
(Near Park).

SAMUEL VAILE & SONS
LAND AND REAL ESTATE AGENTS,
Ulagatelji novca u predujam,
87 QUEEN STREET, AUCKLAND.

Izdali smo do sada najobsirniji cijenik, koga cemo poslati svakomu na zahtjev badava. Priprodajemo zemljista, kuce i svakovrstne zaloge.

Nase zanimanje potjece od god. 1843.

G. DICKESON
trgovac smole i hramiva,
KAIKOHE.

Imam dobro zemljiste za kopanje smole te pustam samo Hrvate da kopaju bez da mi ista plate samo ako se od mene sluze hranom. Dajem najbolje cijene za Smolu.

E. C. MATTHEWS
Mesar
Kaitaia
Najbolja vrst govedine prasetine i ovnovine. Za osvjedociti se pokusaj te.

Novo za gotovo
GREGORY, kod DARGAVILLE
Posjeduje svakovrstne robe za Gospodu i Gospodje. Agent za zivotnu siguraciju, National Mutual.

Najbolji Hrvatski krojaci
Williams, Ball & Fannon
pokraj Drummond's,
VICTORIA STREET, DARGAVILLE,
izradjivaju svakovrstna odijela na opce zadovoljstvo.

H
rvatim na znanje
Potrazite br 4 Beresford Street, Auckland, i nacicete dobro mjesto za boravit Kao dobru trpezu i postelje £1, sedmicno.
G. FRANIC, vlastnik.

GET GOOD GLASSES
FROM
Samuel Barry
SPECIALIST,
290, QUEEN ST., AUCKLAND.

Domace vijesti

Na 27. prosl. mjes. prispjeli su sretno i zdravo nasa slijedeca iz domovine: Toma Nizic, Stjepan braca iz domovine: Toma Nizic, Stjepan Okmazic, Andrija Vranjes, Hihovil, Vuletic, Antun Saldatic, Mate Orsulic, Martin Medak, Jure Antunovic, Petar Gabric, Jure Divic, Ivan Kavalinovic, Ivan Grubisa, Luka Vukovic, Petar Culav, Ivan Jelavic i Petar Culav, kao i gdjica. Marija Antunovic i Antica Soldatic.

Na 2 tek. mjes. dosli su iz domovine : Mate Rakic, Ivan Matic, Mijo Radaj, Petar Erceg, Dujam Radic, Josip Rodic.—Iz Australije: Jure Kostanic, Ivan Majic, Toma Bulog, Martin Divic.

Na 29. prosl. mjes. vjencao se je u Auklandu g. Ivan Jujnovic iz Kozice sa drazestnom gdicom. Marijom Antunovic iz Drvenika. Mladencima kumovase g. Petar Stanicic i gdja. Cvitanovic sa gdjicom. Cvitanovic. Za staroga svata bio je g. P. Cvitanovic.

Vjencanje se je obavilo u stolnoj crki sv. Patrika na 3 sata poslije podne. Iza vjencanja mladenci su se povezli automobilom po gradu. Pirovanje je obavljeno kod g. Cvitanovic au drustvu znanaca i prijatelja g. Jujnovica.

Na. 30. prosl. mjes. vjencao se je g. Antun Smundin sa gdjicom. Anticom Soldatic. Kumovali su g. Visko Matulovic i gdja. Cvitanovic sa gdlicom. Cvitanovic. Stari svat bio je g. P. Cvitanovic.

Vjencanje se je obavilo u crkvi sv. Patrika. Iza obavljenoga zenidbenoga obreda, mladenci su se povezli automobilom na setnju po gradu, a onda se vratise u dom g. Cvitanovica, kod kojega je bila priredjena gostba.

Gostba je pocela oko 6 sati. Broj uzvanika bio je oko 39. Dvorana je bila lijepo nakicena i sve je izgledalo zivo. Tekom gostbe redale su se nazdravice. Gosp. Cvitanovic zamoli g. Franica, da izrece stogod jezgrovita, kako je to ucinio prigodom krstenja svoga sina. Gosp. Franic rado se je adazvao na želju domacine.

Za vrijeme gostbe nekoliko mladosti razveselise drustvo s hrvatskim napjevima. " Lijepa Nasa," " Oj Hrvati jos ste zivi " i druge nase hrvatske pjeme odzvanjale su u prostranoj dvorani.

Na 10 sati i pol kuceni starjesina g. Cvitanovic izrekao je lijepi govor. Zahvaljujuci ucestnicima, koji su se dostojali pocastiti svojim postetom svecanost mladoga para, te zazeli da se zadrze jos koje vrijeme.

Iza vecare slijedio ples, koji je tekao u podpunomu redu.

Pri samomu rastanku ponovno je g. Cvitanovic pozdravio ucestnike sa par biranih rijeci, istaknuvsi kako mu je milo vidjeti ovako lijepe bratske i vesele sastanke u ovoj zemlji. Izmedju inih govornika istakao se je govor g. Petra Katavica. Njegov govor vrzao se je o slozi i bratskoj ljubavi. Iskrene rijeci mladog govornika bile su od svakoga odabravane.

Na 1 sat i 30 casa pirdzije se uputise svojim kucama.

Prvim i drugim mladencima zelimo hijadu sretni casa u njihovom novom zivotu.

H. B. FISHER & CO.

Karangahape Rd., Auckland.

Iskusni Urari i Draguljari.

Zemljaci, kupujte sa tone i dragulje Rod nas.. Nase su cijene najnize u Novoj Zelandi.

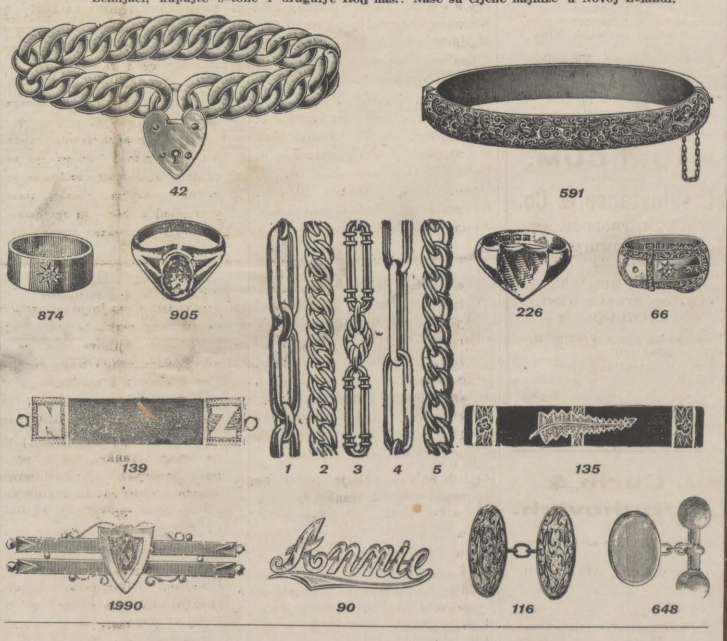

Napravljamo zlatne lance od 9, 15 i 18 karat. po svakom uzorku. Mi ih prodajemo jeftinije nego li ikakova tvrdka u N.Z.

Br. 226. Solidni pecatni prsten za gospodu od 9 karat. 15/-, od 18 karat. £2 10/-. Prstenja svake vrste prodajemo prema tezini.

Br. 905. Jaki prsten za gospodu od cistog zlata 9 karat. 17/6, do 30/-; 15 karat. 30/- do £2 10/-. Prodaju se prema tezini. Stavljamo i dragulje na zahtjev.

Br. 874. Solidni gladki prstenovi od 9 karat. za 6/9 do 25/-, 15 karat. 7/6 do £2 10/-. Cijene prema tezini.

Br. 66. Solidno pupcaste prstenove napravljamo prema svakoj cijeni pocamsi od £1.

Br. 42. Solidne verizaste narukvice sa zlatarskom oznakom od £2 7/6 to £5.

Br. 591. Najmoderuije gladke narukvice. Pravo zlato sa oznakom £2 8/6 do £6 10/-.

Br. 648. Solidne lancane karike (links) 12/6 do 35/-; br. 116, 17/6 do 37/6.

Br. 135. Prsne igle (Brooch) od pravog navo-zelandeskog zelenca (kamena), a u sredini Nova Zelanda. Krasni nakit za poslati u domovinu okovani u zlato 6/9, bolje vrste 9/9, 11/9, 16/9.

Br. 139. Prsna igla od pravog novo-zelandeskog zelenca okovana u zlato 10/6.

Br. 90. Prsne igle s imenom. Stavljamo imena u engleskom, hrvatskom ili kojem drugom jeziku u zlatu ili srebru prema zahtjevu.

Br. 1990. Posjedujemo na hiljade raznih prsnih nakita od 3/6. £5. Takodjer pravimo raznih prsnih nakita od kaurske smole i okovajemo ih u srebro ili zlato

Provimo sve spomenute stvari prema narucbi i po svakom nacrtu uz veoma umjerene cijene. Pisite nam i spomenite broj, koju stvar velite.

H. B. FISHER & CO., Karangahape Rd., AUCKLAND.

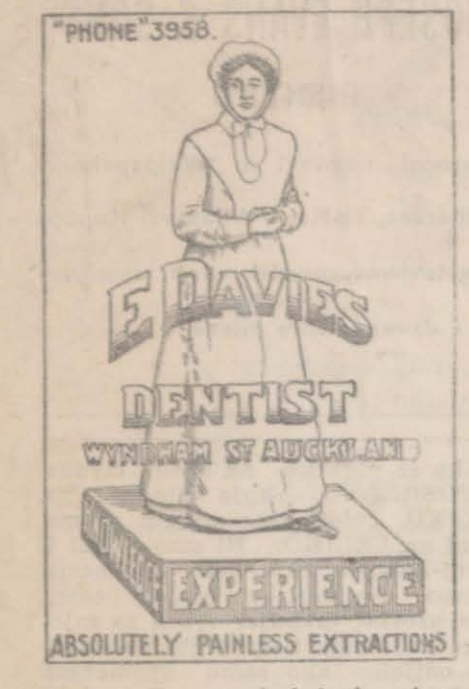

Prominjiva gornje i donje zube samo za £3 3s.

Zubar, E. DAVIS.

Krojac od najnovije mode za Gospodu

Hrvate!

McDonald

DARGAVILLE.

F. R. FRASER

DENTAL SURGEON,

Bank Street.

Whangarei and Kawakawa.

Za dobre cijene, dobru mjeru i brze racune ne ima boljega Pogadjacoa Smole (Brokera) neg John McIlveen, Commerce Street, Auckland; osobno pregleda sve posiljke. Predujam daje u novcu i hranivu, dobiti ce te tocnu posluzbu.

-Commerce Street, Auckland.

Trebateli Dobroga Vina Narucite Kod

W. H. HART & COY.

Skola.

Za poucavanje pisanja Engleskog jezika

G. L. Scansie

24 Custom St. Auckland

Hrvati

Mi cemo Vas postluziti uz najize cijene u okolici sa robom i postolima za Gospodu, Gospodje i za djecu.

HEATH & MORRISON
Whangarei

The Crown Studios

266, QUEEN ST. (Next Savings Banka).

Za umjetnicke slike.

Visoko izradjene zbirke od, 15s duzinu sa velikom slikom.

Victoria Oyster Saloon.

...VICTORIA ST., AUCKLAND....

Kod nas ce te dostignuti najbolja jela u ovome gradu i okolici, kad jednoc pokusate vazda se hocete navratiti.

G. C. ANDREWS.

Nama netreba nikoga drugoga sa kupcen za komisiju, mi neplacamo nikomu komisiju vec prodajemo sa niskim cijenam na korist kupaca.—H. B. FISHER & CO.

Amerikansko Zubarski

Parlor.

Corner Queen and Wellesley Sts.

Kuca Modernoga Zubarstva.

Izvrsiva na opce zadovoljstvo trpecih sve moguca sredstva, koja je dosada lijecnicka znanost odkrila.

Napravlja nebnice i napunja supljotine pokvarenih zubih.

Nase vadjenje zubih bez boli poznato je po cijeloj Novoj Zelandi.

Tko naruci umjetne zube stari mu se vade bez platno.

ZUBI:

Svi zubi zapadaju £3 3s.

Dr. F. Rayner.

Bolnicarka u pripravi.

Mi takodjer radimo i u "Winders," Cuba Street, Wellington.

Eccles'

FOSFORTON.

UZMITE FOSFORTON.

I najmanja doza fosfortona mnogo doprinosi zdravlju.

Bocica sadrzaje 32 doze, a zapada 2s i 6d.

Bocica koja sadrzaje 64 doze, a zapada 4s i 6d.

Bocica koja sadrzaje 128 doze, a zapada 6s i 6d.

Ljekarnik,
Queen Street, Auckland.
Odlomci: Ponsonby Road, Hobson Street, Devonport.

SMOLA.

Svak k'svome.

Na znanje svim nasim Smolokopcim koji zele imati dobru cijenu za njihovu Smolu i gotov novac, neka se obrate na.

G. P. KLINAC, Papakura.

S. RAWNSLEY

Trgovac Kaurske Smole.

Daje dobre cijene i GOTOV NOVAC.

Ulica na Obali.

QUAY STREET, AUCKLAND.

Aurora Hotel

VICTORIA STREET WEST, Auckland.

Veoma dobra udobnost.

Drzimo samo najboljih Vina i zeste.

C. H. Cleveland, Vlastnik.

Prije u Kawakawa. Dobro poznat Hrvatskom narodu u ovoj zemlji.

KAURI GUM.

H. Whistance & Co.

KAURI GUM, PRODUCE. AND GENERAL COMMISSION BROKERS,

DALGETY'S BUILDINGS, CUSTOMS STREET WEST, AUCKLAND.

Quick Sales and Prompt Returns guaranteed.

Special attention given to Empties.

Telegrams: Whistance, Auckland. 'Phone 4467.

J. Curin & J. Trbuhovich.

Kauri Gum Brokers and Buyers,

24 CUSTOMS ST., AUCKLAND.

....Dajemo najibolje cijene za ..Kaursku Smolu i gotov novac,.. takodjer prodajemo istu uz komisiju od 2½ per cent. te ako vlastnik smole hoce davamo novca u naprijed 75 per cent.

Sve opremamo brzo i tocno.

Pokusajte nas.

J. CURIN I J. TRBUHOVICH.

A. Hatland

POSTOLAR

Waihopo

RODOLJUBI i g.M. VRSALJKO

Gosp. Petar D. Jerkusic iz Mangaturoto sakupio je od nize naznacene gospode- £5. (5 sterlinga) za M. Vrsljka.

Petar D. Jerkusic 10/-, A. M. Brljevic 10/-, M. Garmaz 10/-, Braca Brljevic 10/-, Braca Sunjic 10/-, Antun Dominkovic 6/-, Mate Vukusic 5/-, Mate Rasetar 5/-, Barisa Dragicevic 5/-, Blaz Vlatkovic 5/-, Stjepan Sunjic 5/-, Ivan Pivac 5/-, Antun Pivac 5/-, Ivan Bilic 5/-, Antun Boljanic 2/-, Joe Lemont 2/-.

Gosp. Marko Salinovic sakupio je u Waiharahara £11 12/-. Gosp. Marko Salinovic pok. Petra 10/-, Antun Vukosav 10/-, Krizan Tolj 12/6, Petar Sumic Lukin 10/-, Tony Salla 5/-, Mate Matic 10/-, Toni Kosovic 2/6, Jakov Nizic 5/-, Juraj Simundic 5/-, Juraj Banovic 5/-, Luka Lucietic 10/-, Mate Srhoja 5/-, Antun Tolic 5/-, gdja. Margan Tepania 5/-, Braca Lunjevic £1, Antun Mucalo 4/-, Klement Milic 5/-, Ivan Sumic Lukin 10/-, Frane Gagic 5/-, Y. Morton 5/-, Marijan Lunjevic 10/-, Braca Badici £1, Vid Babic 5/-, Nikala Sumic Lukin 10/-, Mate Alfirevic 5/-, Luka Lupis 5/-, Ivan Stanisic 5/-, L. Teremla 2/6, J.H. 2/6, G.B. 5/-, Marin Juretic 3/-, Nikola Lupis 2/6, Braca Lubine 5/-.

Gosp. Antun Gugic iz Aponga sakupio je od slijedece gospode: Antun Gugic 10/-, G. L. Jerkovic 10/-, V. Abraham £1, G. M. Jerkovic 10/-, Jozip Urlic 10/-, Ivan Prlac 2/-, Grgur Hrstic 10/-, Pasko Kokic 5/-, Vladimir Kokic 5/-, Juraj Glucina 5/-, Petar Simundic i braca 10/-, Ivan Unkovic 7/-, Antun Posa 5/-, Nikola Alac P.M. 5/-, Frane Glucina 10/-, Frank Aleksander 5/-, Antun Cibilic 5/-, Ben Mahanga 5/-, J. Alac 5/-.

Erceg Braca iz Hikuai poslali su na urednika g. Scansic £2 za g. Vrsaljka.

Gosp. Devcic i braca sakupili su u Puriri £16 15/-. Devcic £1, A. Waters 5/-, C. Wright 8/6, J. E. Brown 10/-, R. Simson 2/6, F. Klaus 10/-, I. Dobric 5/-, I. Piskulic 5/-, A.B. 1/-, J. Sanley 10/-, J. Bedford 5/-, Pukaki Farm 5/-, J. Sumic £1, T. Peterson 5/-, Bankart Bros. £1, J. Boric 5/-, Petrinovic 5/-, J. Corbett 5/-, C.F.S. 5/-, W. J. Kemp 2/6, W. Dynes 10/-, F. Hanlen 5/-, T. A. Cooper 7/6, G. Spencer 5/-, Friend 2/6, F. Garrett 2/6, J. McCormack 5/-, P. Montaque 5/-, H. McIntosh 5/-, J. McLoughan 2/6, G. Davis 2/6, C. & C. 2/-, G. Connolly 2/6, E. R. L. Batten 10/-, Friend 1/-, W. Morrison 5/-, Inglis 5/-, S. K. 2/6, Geo. Martin 5/-, W.A.S. 2/6, N. E. Thornton 2/6, A. Wright 2/-, Friend 1/-, W.S. 5/-, I.T. 2/6, W. Danley 5/-, W. Newman 2/6, K. Twowill 5/-, D. Viskovic 5/-, I. Franic 5/-, J. Viskovic 5/-, J. Paul 2/-, H. Towe 10/-, J. M. Muir 5/-, L. B. Walshe 10/-, N. Radisic 10/-, Nikola Tasovac 5/-, Andrija Tomic 5/-.

RECIPROCITY.

We would kindly beg our Countrymen to patronise the business firms advertising in our paper; the firms we have approached are of some repute, and are known to us; therefore, we think it only just, that such people helping the paper of our nationality by advertising, should be patronised accordingly.

When writing to, or ordering goods from any of these advertisers, we would ask our readers to mention the "Zora," this will both assist the success of the paper, and ensure intending clients prompt and careful attention.

All correspondence from readers to advertisers may be written in Croation if so desired, as we have made special arrangements to translate same gratis.

The "Zora."

KAD budete trebati automobil, telefonajte 3987 ili gledajte broj Automobila 1103 "KISSEL KAR" (40 konja snage) Vlastnici.

RHODES & SUBRITZKY
AUCKLAND

J. G. HADDOW

Odvjetnik i uzajmitelj novca na vlastitu zemlju

Wyndham Chambers
Wyndham St., - AUCKLAND

The Whangarei Hote

S. McMAHON, VLASTNIK.

Nas hotel poznat je od starine radi izvrstne posluzbe i cistoce. Ima dobra pica, dobrojelo, a k tomu umjerena cijena.

NORTHERN WAIROA
Hotel - Dargaville

posluzuje dobrom hranon i likerim.

Vlastnik: F. L. HODGES.

OGLAS!

Cast mi je obznaniti nase domorodce, da sam poceo kupovati gomu. Takodjer mi je duznost javiti, da cu u tu svrhu biti u NORTH-WAIROA svakog petka i subote.

T. DIDOVICH, Te-Kopura

E. Mandich

Storekeeper and Commission Agent

Dargaville

NATJECAJI

Natjecatelji koji zele zakupiti zemlju za kopanje smole u Mangawai, neka posalju svoje ponude najdalje do prvi studenoga (Nov.) Za potankosti obratite se kod Mangawai hotela ili kod moga ureda 109, Queen Street, Auckland, na gornjem spratu.

Wenzel Schollum
Auctioneer & Agent, Auckland

MLADOSTI!

Ako zelite ponositi se sa lijepo uredjenim odijelom pokusajte g.

W. Fleet-a u Kawakawa

koji pravi najmodernija odjela uz najnizu cijenu.

CIJENE ZEMLJISTA.

158 EKERA—DIJELOM NAPRAVLJENA ZEMLJA. Blizu Aucklanda. 30 ili 40 ekera uzorano, ostalo za oranje. Blizu sve ravno. Voda zgodna. Do skole, tvornice masla i poste 3 milje; do zeljeznice 7. Zemlja zgodna za povrce i ratarstvo. Cijena £7 eker. Vrijedilo bi £15, da je pod travom. 40.

35 EKERA—U AUCKLANDSKOJ LUCI. 10 ekera trava. 10 ekera puriri busak; ostalo trava i sikarje. U tri predjela potocic kroz zemlju. Lijepa kuca sa 4 sobe, stala i t.d. Cijena £650. Uvjeti £350 odmah. 71.

46½ EKERA—KUMEU, AUCKLAND.—½ milje od zeleznice. Zgodno do grada. Sve za oranje £9 ekeru. £75 odmah. 61.

50 EKERA—KUMEU. 4 casa na noge od zeljeznice. Ducan i posta. Sve ravno. 30 ekr. prvi put uzorano. Ostalo pod travom. Cijena £750. Uvjeti po nagodbi. 60.

40 EKERA—ALBANY, AUCKLAND. Skola, posta, ducan i most ¼ mile od zemlje. 25 ekera trava. 2½ ekera vocnjak. 9 ekera jecma i kumpira. 5 predjela zemljiste. Kuca sa 5 soba i ostale zgradje. Cijena za £950. Odmah £225. 44.

50 EKERA—ALBANY.—Sasvim cijene neuzradjeno smolovno zeljiste. Cijena £225. Odmah £100. 22.

65 EKERA—HENDERSON VALLEY. 2½ mije od postaje i ducana. 25 ekera trava. 3 ekera jecam. 25 ekera prvi put uzorano. 200 vocaka na rodu. Sve za oranje. Dobra kuca sa 5 soba, kao i ostale zgrade £20 po ekeru. Odmah £300. 57.

80 EKERA—ZA £480 U ALBANY. Ravna i brezuljasta zemlja. Dijelom je smolovna. 9 ekera trava. 25 ekera debeli puriri i kauri busak dobro za ogradu. Ostatak titri. Vise od pola za oranje. Lahki uvjeti. 45.

55 EKERA—DAIRY FLAT, SILVERDALE. Skola, posta i ducan ½ milje daleko. Uredu izjendecena mocvara. 16 ekera prvi put uzorano, 2 ekera loze, 600 vocaka. Ravnica i zaklonica. Pogled na dvi staze. Cijena. £520 uz lahke uvjete. 39.

108 EKERA—HENDERSON. 25 ekera trave. 3 ekera jecma. 25 ekera stoprv uzorano. 200 vocaka na rodu. Sve za oranje. Dobra 5 soba kuca, stala, staje i t.d. Jeftino £15 eker. Odmah £300.

Veliki broj zemalja na izbor, i svake vrste i cijene.

Smith & Halcombe

Land Agents and Auctioneers,
Corner of Queen and Swanson Streets,
AUCKLAND.

ZAMJENITOST.

Umoljavamo nase Zemljake da kupuju njihove potrebne stvari od naroda koji oglasnje kroz nasu novinu; tvrtke koje smo dostigli imaju dobar glas i nama su poznate; pravoje da onaj narod, koji pomaze nase narodnosti novinu sa oglasima, bude pomognut od nas po isti nacin.

Kad piseti ili narucijete stvari od ikojih ovi oglasitelja bilo bi nam veoma drago da bi ste spomenuli ime "Zore," ovo ce pomagat uspjeh novini i kupcu u brzoj i tocnoj usluzbi.

Sva pisanja od citaoca oglasiteljima mogu bit pisana u Hrvatski posto smo ugovorili za prevadjat ista bezplatno.

"ZORA."

F. O. PEAT

Zlatar i urar za Hrvate

Victoria Street - DARGAVILLE

Posaljite nam Vas sat za popraviti biti ce te posteno podvoreni H. B. FISHER & CO.

SVEUČ. KNJIŽNICA ZAGREB

W. H. Hart & Co.

Wine, Spirit and General Merchants

Importers and Kauri Gum Brokers

Custom St. - Auckland

Dzimo Dalmatinskog Vina i Rakije i najboljeg Evropejskok piva (Lager Beer). Kod nas morete nabavit sto hocete, ne samo svakovrstnog pica vec i sve sto Vam treba u ratarstvu ili na Smoli, takodjer sve sto Vam treba u Ducanu za preprodavanje,—mi prodavamo svakovrstne stvari na veliko.—Kod nas su cijene najumjereniji u ovom gradu za gotov novac.

Trebate li se osvjedociti pisite pak ce mo Vam poslati cijene koje su absolutno najnize.

Opremamo brzo novac i racune. U zamjenu Smole odasiljemo kranu i ostale potrebe.

Jedan sami pokusaj dati ce Vam zadovoljstvo.

Ako neposidujete znanje pisanja u Eugleskom jeziku a imate nam volju pisati radi Smole ili narucbe onda pisite u svojem jeziku.

W. H. HART & CO.

Auckland

ZUBI

Je izvadjeno na milijune koji su imali opstojat u glavi. Milijune naroda trpi zubobolju, posto misle, da moraju trpjeti bol ako ce izvaditi zub. Mi nigda ne vadimo zubove koji se mogu zalit, ali ako je zub posve slab do se mora izvaditionda mi garantiramo. da cemo to uciniti absolutno bez ikakove boli.

Za mnogo godina mi smo oglasivali "NIJE NIMALO BOLILO" ("It didn't hurt a bit"), te i danas se ponosimo vise neg igda.

J. H. KINNEAR

..QUEEN AND DARBY STREETS,. AUCKLAND.

S. STONE & CO., Ltd.

NAJPRVI, NAJBOLJI I NAJJEFTINIJI PRODAVAOCI POSTOLA.

4...DUCANA...4

..Broj 1 Ducan, Na uglu Queen i Darby ulice.
Broj 2 Ducan. Wzgradji Endean na dnu Queen ulice cetvrta vrata ispod glavne Poste.
Broj 3 Ducan, Kod Marine Square, . Devonport.
Broj 4 Ducan, Karangahape Road, kod pristanista jedne pene trama.

Cijene niske. Vrst dobra.

Pokusajte nas.

Ako neimate nasog Gepog Kataloga od 32 stranice, sa slikam, onda posaljite po jednoga; samo. nam pisite mi odasiljemo badava.

THOS. COOK & SON,

62 Queen Street, Auckland.

Odprema putnike iz Auklanda do Trsta sa Austrijskim Lloydom za £ 20/10-. Iz Aucklanda do Geove, a zatim zeljeznicom preko Italije do Trsta za £ 18/16-.

THOS. COOK & SON imadu urede po svoj Evropi; Ured u Aucklandu sigurno odasilje novac za Trst uz umjerenu cijenu.

Parobrodarska Sluzba.

ORIENTNA POROBRODSKA PRUGA (Orient Line).

PARABRODI IZ DOMOVINE.

Napulj, "Osterley," 4. list.
,, "Orama," 18. list.
,, "Orsova," 1. stud
,, "Orantes," 15. stud.
,, "Orvieto," 29. stud.
,, "Omrah," 13. pros.
,, "Otway," 27. pros.

U DOMOVINU.

Sydney, "Otway," 25. list.
,, "Oranto," 8 stud.
,, "Osterley," 22. stud.
,, "Orama," 6. pros.
,, "Orsova," 20. pros.
,, "Orantes," 3. sijec.
,, "Orvieto," 17. sijec.

NJEMACKI PAROBRODI (Nord-Deutscher Lloyd).

PARABRODI IZ DOMOVINE.

Sydney, "Roon," 26. stud.
,, "Königin Luise," 24. pros.

U DOMOVINU.

Napulj, "Roon," 8. list.
,, "Konigin Luise," 15. stud.

I. G. PALMER

slikar,

CAMERON ST., WHANGAREI.

Najbolju sliku (Fotografiju) sto mozete dobiti od samoga sebe za poslati svojim roditeljima, mozete dobiti jedino kod nas. Dodjite k nami i mi cemo Vam ju napraviti uz veoma nisku cijenu.

J. Palmer

draguljar,

WHANGAREI.

Trebate li bilo kakovih dragulljarskih predmeta, satcva ili Vam se je sat pokvario obratite se na nas kad dodjete u Whangarei ili nam posaljite postom. U svakom slucaju biti cete posteno posluzeni.

The 'Elite" Studio

DARGAVILLE
(Govt. 'Phone 93.)

Nasa umjetnicka radionica (Studio) iz temelja je preinacena i usavrsena. Posjeduje ugodno svijetlo za suncanih i oblacnih dana. Providjena je svim modernim instrumentima, kao i krasnim dvoristem za snimanje slika. Pokusajte jednom i osvjedociti cete se. Slikamo i razne predjele iz naravi, polja, imanja, skup na raboti itd. prema zahtjevu.

H. J. Sefton

slikar.

J. C. SIMMONDS

B.Sc.

Gradski inzinir i uoblasceni mjerac.

28, Safe Deposit Buildings. High Street, AUCKLAND.

KEAN CLARK & BROS.

zubari,

WHANGAREI

Vadimo zubove bez i najmanje boli. Napravljamo vilice i pojedine zubove po najmodernijem amerikanskom sistemu.

OPASKA.

Mladost u nasom gradu jesu, bez dvojbe, kao i u ostalim gradovima, hoce da nose lijepa odjela, najnovije i najskorasnije mode i tkanine.

WEBLEY & FRASER su pripravni za uzadovoljiti tocno svim zhatjevim mladih ljudi; najvjestiji krojaci moderne nosnjeo-koji tvore ji od najsvjeze i najnovijle tkanine. Ovo su odjela koja bi morao svaki vidijeti prije nego ce otici na drugo mjesto.

Dojdite i vidite sami.

Webley & Fraser

201, QUEEN STREET (kod Union Bank).

T. W. Brough

170, KARANGAHAPE ROAD, NEWTON

Krojac osobito za Hrvate.

SCHNEIDEMAN BROS

Limited

Najveca i najuspjesnija Krojacka tvrtka u N.Z.

Pokusaj ce Vas uvjeriti o njihovom vrijednosti.

Krojenje kod 219, Queen Street.
Krojenje i Sitnicarije 181-183, Karangahape Road.
Putnickih potrebocah i Postola 186-188, Queen St.. Auckland.
VICTORIA ST., HAMILTON.
Sve sto trijeba.

L. Ludzki & Co.

185 QUEEN ST., AUCKLAND (British Buildings).

Mi drzimo zalihu vaseg narodnog Duhana.

Bosnian Tobacco, 7s 6d per lb.
Dalmatiner Tobacco, 3s 6d per packet.
Feinster Tobacco, 4s per box.
Feinerker Tobacco. 4s per box.
i ostali duhandjiskih potreboca
Postarina suviso

Dugong Oil and Dugong Lard.

Lijekarija za prsa i plucu.

Ovo ulje i mast jesu veoma vrijedni lijekovi proti nahladi i kasljanju.

NARAVNI LIJEK, ovog ulja proiznasast je od velike ribe, zvana AUSTRALIAN DUGONG koja zive u Zapadnom i Zapadnojuznim morima od Australije.

Svaka boca ima naputak kako ce se rabiti.

Ne trpite kad imate ovakvog lijeka koji sa svojom cudotvornom snagom ujacuje prsa i pluce.

Cijena Svakom boci ulja "Dugong Oil," 4s 6d.

Cijena Svakom boci Masti "Dugong Lard," 4s 6d.

(Postarina Suvise).

New Zealand Agents:

E. Ellingham & Co.

LTD.

General Merchants

AUCKLAND.

W. H. BLACK, Kawakawa

Radostan sam sto mogu izjaviti hrvatskom narodu da posjedujem najmodernijeg sukna, svih vrsta, uz najumjerenije cijene.

Ako zelite imati lijepe postele po

A. McCREADY u Kawakawy

najnovijoj modi obratite se na g. koji takodjer i stare popravlja.

NA ZNANJE SVIM DOMORODCIM!

Kupujem smolu za gotov novac, kao stoi prodajem na komisiju. Na zahtjev saljem trgovacke racune (bills). Prodajem svakovrstne imovine, zemlje, kuce, i t.d. Unajmljivan novac na vlastite imovine i opremam razne obrtnicke poslove na brzu ruku na svacije zadovoljstvo.

George Erceg

24, Custom Street East, Auckland.

Printed and Published for the Proprietor, George Leno Scansie of Park Avenue Auckland, by Custom Printing Press Co., (H. G. Farnall, Fitzroy House, Wakefield Street), 24, Custom Street East, Auckland.

SATURDAY, NOVEMBER 8, 1913.

Zora The Dawn

1914 — 1914

Za uzdrzati prava i povisiti slogu Slavenskog Naroda.

To uphold the rights and to promote unity of the Slavonian People.

Br. No. 28 | JEDINA HRVATSKA NOVINA U CIJELOJ AUSTRALAZIJI | AUCKLAND, N.Z. SUBOTA, 11 SRPNJA, 1914 | THE ONLY CROATIAN NEWSPAPER IN ALL AUSTRALASIA. | AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, JULY 11. 1914 | Godina Year 2

BRZOJAVNE
i telefonske vijesti

Razbojnici na vlaku.

NEW YORK, 2 srpnja. Danas se ukrcase tri razbojnika na Washington—Oregon vlak, blizu Pendlebury i zaustavise ga. Na vlaku se je prigodio serifov zamjenik, kome kad se primakose razbojnici, ovaj se s njima popuca na pistolje.

Serif je ranio jednog od razbojnika, a drugog ubio, ali je i on dobijo grdnih ozleda.

Treci razbojnik, i ranjeni mu drug, pobjegose iza kako porobise postu i trecinu putnika na vlaku.

Serifova je ceta nasljedila istragu za razbojnicima.

Eveleigh lopovstina.

MELBOURN 3 srpnja. Tasmanski redari uapsise Samuela Faulkiner na Launceston vlaku. Ovaj je optuzen da je skrivao i pomagao Ryana, znajuc da je pocinio lopovstinu.

Pretrazujuc nasli su 57 banka-nota od 5 sterlinga usivene u Faulkinerovoj odjeci, takodjer i 20 sterlinga u zlatu. Faulkiner je radio u jednom gradskom skladistu, a blizu kad je kradja pocinjena ostavio je ovo zanimanje isprijecavajuci se da mu je kci bolesna.

Proculo se da je Ryan u nedjelju dosao vlakom preobrazen kao zenska. Stavio je na se lijepo cisto odijelo, veliki klobuk i bojadisnu kosu, a u narucju nosio dijete. Zenske, koje putovase istim vlakom, nemogose pripoznat njegovu priobrazbu.

O smaknucu carskog para.

BEC 3 srpnja. Prinzip, koji je ubio nadvojvodu Ferdinanda i njegovu suprugu, dokazao je svojim odvjetnicim, da je dobio bombe i novac od Ciganovica, bogatog trgovca u Biogradu. Veli, da je sljedio nadvojvodu od prvog minuta kad je stupio na Bosan ko tlo, i hotio ga ubiti kod manovra, ali nije mogao blizu pristupiti od oruznika.

Gabrinovic kaze da je dobio bombu od jednog majora. Pribicevic, tajnik Pan-Srpske junije, rekao mu je, da se prijavi kod dobro poznatog covjeka Ciganovica, koji mu je priskrbio sest bomba i sest automaticnih pistola iz sluzbenog arsenala u Kragujevcu; uz Gabrinovica obecanje, da ce naci jos sest urotnika.

Gabrinovic i Prinzip pridruzili su se Biogradskom djaku Trifku Grabed. Svoj trojici dat je otrov koga su imali popiti iza kako bace bombe. Kad je Trifko uapsen, kazao je da on nije bacio bombe, jer da je nadvojvoda sa suprugom vec bio smrtno ranjen. Gabrinovic nece da kaze imena drugi urotnika.

Prinzip je obetao da ce kazat imena sukrivaca, i kaje se radi ubojstva, jer da su ga drugovi izdali. Malaksao je i plakao za vrijeme istrage. Veli da otrov nije mogao popiti, jer da mu je izbacen iz ruke.

Gabrinovic veli da mu je zivot omrzao, zato da je bacio bombu na nadvojvodu. On i Prinzip, ustrajni su, nece da odadu sudrugove, ali isto po Sarajevu slijede uapsenja. Mnogi su optuzeni redarstvu.

Maurus Jokai, pjesnik, izjavio je na novo staru tragediju, tiskajuc u svom listu knjigu, princa Rudolfa, koju je pisao pred smrt govoreci: "Nemogu vise ziviti. Pozdravi u moje ime sve moje dobre prijatelje i znance."

Bosanski nadbiskup izjavljuje, da je ubojstvo nadvojvode poslje-dica historijskog razvitka, sto se je moralo dogodit prije ili poslje.

Prinzip izrazuje zadovoljstvo ispunivisi davno zudjenu nakanu.

Gabrinovic klice: "Hvala Bogu, kad sam uspjeo. Zao mi je nadvojvodkinje, ali tome nisam mogao pomoci.

Carski Sprovod,

BEC, 6 srpnja. Tjelesa nadvojvode i njegove supruge bijahu jucer polozena na vjecni pocinak u prisutnosti vjerojatnog nasljednika nadvojvode Karla, i clanova carske obitelji. Casti, koje bi pripadale nodvojvodu Ferdinanda, nisu udesene, jer buduc ukopan sa nadvojvodkinjom Hohenbers-kom, svojom morganatskom suprugom. Clanovi aristokracije, koji nisu bili pozvani, rasrdjeni su, jer nadvojvodkinja pripada jednom starom plemstvu. Preko 100 Austrijski i Ungarski velika-sa, sto nisu pozvani, cekase u beckim ulicama, te se pridruzise pratnji.

Strasna oluja i veliki potoci od silne kise zastavise prinos tjelesa iz Artsletten. Red u procesiji bio je zanemaren, jer se je svatko gledao sklonit na zeljeznicku postaju. Narod, se je u najvecoj zbunjenosti stiskao oko lijesova. Nakon dva sata, pratnja je nastavila svoj put. Privozna je ladja bila sva u crnim vrbcam; ova je imala veliki poteskoca privest se priko rijeke.

Car se je izrazio, u pismu kojeg je upravio svojoj vojsci i mornarici ovako: "Nedokucljiva volja svemoguceg zahtjevala je neizmjerni gubitak od mene i domovine." (Op.Ur. neprav dnos. locnost nad slavenskim narodom koju su Habsburgovci pocinili, vapila je za osvetom.) Izraziva pak pouzdanje u odanosti vojske(!!?). Na povratku sa sprovoda primio je diecu pokojnih.

Za jednu bankanutu od sterlinge

Poslati cu vam, prosto postarine, (za jedno bankanotu od sterlinge), slijedeci omot, pa ako ne budete "vise nego zadovoljni" a vasom kupovinom, povratite omot, na moje troskove, a ja cu povratiti vas novac.

(Podpisan) GEO. MACKAY,
Mackay's Clothing Corner,
Auckland

Spasivate po sterlinge!

Jedan par hlaca za jahanje od prave vune (bilo koje velicine) vrijede 15s.	15 0
2 para tvrdih kolonijalnih vunenih bjecava, vrijedi svaki par 1s. i 6d.	3 0
1 dobra novo-zelandeska guca-flanella, vrijedi 4s. i 6d.	4 6
1 par prugasto otkanih podgaca od prave vune, vrijede 5s.	5 0
1 par jakih tiraka, vrijede 1s i 6d.	1 6
2 rubca, vrijedi svaki 6d.	1 0
	£1 10 0

ZA VAS JE PROSTO OD POSTARINE

Mackay's Clothing Corner
(Ugao Queen i Fort Streets)
AUCKLAND

Dncan Vried-nosti — Novac ili mjenicu sa naruct-bom

Gotovi veoma cijene omoti

Zgodna dolnja oprava za Gospodje

No. 1
2 Platnene nocne kosulje sa cipkama
2 Bijela busta
2 Nase jako nacinjene i izradjene kosulje
2 Para nasih jako nacijeni hlacica
1 Par smedje boje pleteni hlacica
Sve za 20s.

Najciniji domaci omot

No. 2
5 jarada za lancune 80 unaca siroko
2 Veliki ubrusac
1 Pokrivac za stolac odijevanja sa cip-kama
2 Naberena uzlavnika
1 Fijeh Marselski pokrivac za veliku postelju
Sve za 21s.

Za ljude

No. 20
1 Par hlaca od tvrde i debele tkanine
1 Par vuneni dobri bjecava
1 Tirake
1 Hlace za radu (denim)
2 Flanele
1 Obratnik
Sve za 20s.

MI PLACAMO POSTARINU

RENDELL'S (Ltd.)
General Drapers
Karangahape Rd. AUCKLAND

SCHNEIDMAN BROS., Ltd.
The Empire Tailors

Najveca i najuspjesnija Kro-jacka tvrtka u N.Z.

Pokusaj ce Vas uvjeriti o njihovom vrijednosti.

Krojenje kod 219 Queen Street
i Krojenje 181-183 Karangahape Rd.
Putnickih potrebocah i postola 186-188 Queen St.
AUCKLAND
i
VICTORIA ST., HAMILTON.
Sve sto treba.

JOHN S. PETRI
General Mercer and
Phone 1305 — 85 Victoria Stre

Jedini hrvatski ducan od svoje vrsti u ovom gradu.

Uzdrzim u zalihi svakovrstne robe, odijela, i svakih ostalih razlicitih oprava od najbolje vrsti i najnovije mode potrebite covjeku radniku, uz umjerene cijene za gotov novac.

Preporucam se braci Hrvatima kad u gradu prisustvuju, a navlastito onim pri odlasku za staru Domovinu, gdje ce ne samo imati najbolje prilike za potrebne stvari odabrati i dobiti po svojem najboljem zadovoljstvu, dapace ce istodobno i pristediti svoj tesko dobiveni novac.

Tokodjer pri promjenjivanju i odpravljanju novca kod poste i banke kao i u svim ostalim pri odlasku putnickim potrebam posvecujem najbolje paznje i izvrsivam sve poslove tocno i sigurno sa najboljim zadovoljstvom.

Jedini pokusaj osjeguraje zadovoljstvo i osvjedocuje vrijednost za potroseni novac.

Zastupam kao tumacnik pred malim i velikim sudom, kao sve privatne po-jedine poslove poduzimljem i usavrsujem sa najboljim uspjehom.

Herb. Rowland
Klobucar i prodavaoc muskih oprava
22 Karangahape Road (Prama Howe St.)

Posjeduje najbogatije i najmodernije skladiste svakovrstnih muskih oprava:
Muska dobra odijela u kutijama 45s, 50s, 55s, 60s, 65s.
Muska odijela od polusukna, 25s, 30s, 42s 6d.
Hlace od polusukna, 5s 11d, 6s 11d, 7s 6d, 8s 6d, 10s 6d, 12s 6d, 15s 6d.
Hlace od polusukna za jahanje, 6s 11, 8s 11, 10s 6d, 12s 6d, 15s 6d.
Hlace "denim" (dungaree), 2s 11d, 3s 11d.
Radnicke kosulje 2s 6d, 2s 11d, 3s 6d, 3s 11d, 4s 6d
Muske flannele 2s 6d, 3s 6d, 3s 11d, 4s 6d, 5s 6d.
Crni "Velour" klobuci, 5s 11d, 6s 11d, 8s 6d, 10s 6d, 12s 6d, 17s 6d.
Crni tvdi klobuci, 5s 6d, 7s 6d, 8s 6d, 10s 6d, 12s 6d
Debeli kaputi od polusukna 21s, 25s, 32s 6d, 37s 6d, 45s, do 70s.
"Hydrotite" kaputi 37s 6d, 45s, 50s, do 60s?

Posjedujemo takodjer vostenog platna, (oilskin) kosulja, tiraka, ovratnika, bjecava itd. u bezbrojnoj vrsti i kolikoci, a prodajemo uz najnize cijene. Ako ne budete zadovoljni s naructbom za poslati novac mi cemo vam ga povratiti. Nas je ducan otvoren svaku vecer do 9 sati.

HERB. ROWLAND
Hatter and Gent.'s Outfitter
222 Karangahape Road (opp. Howe St.) Auckland

New Zealand Loan & Mercantile Agency Co.
LIMITED
DARGAVILLE

Za Pljevu, Zob, Djubar, Zicu, Kuklje i. t. d.
Svih ratarski potreba u zalihi
Uz najnize cijene
Zatrazite kod nas vase potrebe

Frank Bodle, Manager — *P. S. K. Mason*, Agent

SVEUČILIŠNA BIBLIOTEKA ZAGREB

Krojac najnovije mode za Gospodu

Hrvate!

McDonald

DARGAVILLE.

GUM BROKERS

Jedini i pravi prodavaoci kaurske smole uz 2½ postotka. Opremamo svakovrstne stvari na zahtjev. Dajemo novac u predujam na smolu. Dobru prodaju i brzu opremu racuna osjegurajemo.

M. SIMICH & CO.

Dalgety's Bldgs., Customs St. W.

Novo za gotovo kod

GREGORY, DARGAVILLE

Posjeduje svakovrstne robe za Gospodu i Gospodje. Agent za zivotnu siguraciju, National Mutual.

SMOLA.

Svak k'svome.

[illegible] svim nasim Smolokopcim koji zele imati dobru cijenu za njihovu Smolu i gotov novac, neka se obrate na.

G. P. KLINAC, Papakura.

NA PRODAJU!

Krasna mala trgovina u sredistu Acklanda. Blagovaonica, prodaja neopojnih pica, pisacih sprava i duhana, stan sa sedan napravljenih soba za 7 do 8 stanara. Prodaje se radi vlastnikova slaba zdravlja. Zgodno mjesto za ozenjena covjeka ili dva prijatelja. Cijena u gotovini £100. Za potankosti obratite se na nas ured.

JEDINI HRVATSKI KROJAC —U N. ZELANDI.

Kad mislite naruciti odijelo, naruc-ite ga kod krojaca gdje se mozete ra-[illegible] gdje [illegible] jnovi-[illegible] to je

G. P. SERBIN, Ohaewai i Kaikohe.

Eccles'

FOSFORTON.

UZMITE FOSFORTON.

I najmanja doza fosfortona mnogo doprinosi zdravlju.

Bocica sadrzaje 32 doze, a zapada 2s i 6d.

Bocica koja sadrzaje 64 doze, a zapada 4s i 6d.

Bocica koja sadrzaje 128 doze, a zapada 6s i 6d.

Ljekarnik,
Queen Street, Auckland.
Odlomci: Ponsonby Road,
Hobson Street,
Devonport.

F. O. PEAT

Zlatar i urar za Hrvate

Victoria Street - DARGAVILLE

J. G. HADDOW

Odvjetnik i uzajmitelj novca na vlastitu zemlju

Wyndham Chambers
Wyndham St., - AUCKLAND

Arcadia Cafe

(Nasuprot Commercial Hotelu)

Hamilton

Hrvati! kad ste u ovomu gradu, svratite se ovdje i biti cete posluzeni dobrom i krepkom hranom.

Vlastnici: DAVID ANDREW & CO.

PREDPLATNICJ!!!

Ako li ne primate novine reklamirajte!

IZ HRVATSKIH ZEMALJA

IZ DOMOVINSKIH NOVINA.

Javljaju iz Mostara: Neki dan u 7 sati iz jutra odsluzena je u rimokatolickoj crkvi misa i mrtvi pomen Zrinskom i Frankopanu. Mase Srba i Hrvata bez razlike vjere sa ucenicima srednjih skola napunile su crkvu i portu. Djaci i omladina bili su zakiceni zajednickim srpskim i hrvatskim kokardama. Po svrsetku pomena narad ej izasao u portu, a odatle je posla velika povorka muzko i zensko kroz grad mirno i dostojanstveno pjevajuci narodne pjesme: "Lijepa nasa," "Onamo, onamo," "Oj Slaveni!" "Hercegovci i Bosanci" i dr.

U povorci je bilo najmanje dvije hiljade dusa Naprijed je isao odjel Hrvatskih Sokola, medju njima starjesina Srpskog Sokola Atanasija Sola, narodni poslanik, a za njima narod u redovima. Islo se preko nove cuprije pa kroz glavnu ulicu do parka na Carini. Mase naroda po ulicama pozdravljale povorku klicuci: Zivili Srbi i Hrvati! Zivila jednokrvna braca! Zivili Jugoslaveni! Mnogi su od radosti plakali. . . . Povorku je pratila policija na sve strane, nered se nigdje pokazao nije. U parku pred Hotel Neretvom povorka je stala pjevajuci "Oj Slaveni!" zatim je narodni poslanik Atanasije Sola pozdravio slogu Srba i Hrvata, koja ovim tuznim spomenom narodnih mucenika manifestovana, pozivajuci, da se svak dostojanstveno razidje i preda svome poslu, a ucenici da idu na predavanja u skolu. Pozdravljen silnim aplauzom. Sola je kliknuo: Slava nasim narodnim mucenicima Zrinskom i Frankopanu!—Slava! Slava im! Zaorilo se iz hiljade grla. I sve se mirno razislo.— Radi ove manifestacije direktor preparandije javio je djacima, da je skola po naredbi vlade zatvorena! Protestovalo se na vladu, a sta ce biti, vidjet cemo.

Bosni

U Bosni jos nije uzakonjeno, da je hrvatski sluzbeni jezik, zakon je sabor stvorio i ministar Bilinski je to obecao. No Srbi i Muslimani ne daju vladi proracuna, dok se to ne provede, da ne bude "obecanje ludom radovanje." Bude li nas jezik gospodar u Bosni kod ureda i zeljeznica, za uredske poslove i za narod: tad ce i kruh biti nas: dok kralj ne potvrdi taj zakon, stranke nece radit u saboru. I kmetstvo je sramota za Bosnu. Vlada je obecala, da ce stvorit cestiti zakon o agrazu: o pitanju kmetstva. I Dimovic je napravio svoju stranku Srba proti drugima, dao vladi proracun, al mu je moro ministar Bilinski obecat, da ce uredit kmetsku sramotu. Muslimani, spahinske duse, nece te slobode seljacke, vec vole staru sramotu. No Srbi nedaju proracuna vladi, dok ta sramota traje. Sad prvaci naroda pregovaraju s pestanskom vladom, da se polozaj Bosne u carstvu uredi da i ona bude zastupana u delegacijama.

Umorena Bugarska

Praske "Lidove Novine" u uvodnom clanku o Bugarskoj vele:

Nas interes za Bugarsku ne moze biti danas manji nego sto je bio za vrijeme rata. Danas je bugarski narodni zivot u istinu znacajan za balkansku i evropsku istoriju. Ali, na zalost, mi moramo za sada priznati, da u danasnjem bugarskom zivotu nema ni jedne jedine zdrave crte i da je on prosto nesposoban za svako povjerenje. Niti privredni zivot napreduje i bugarsko trgovacka drustva bi rado zasnovala veze sa Srbijom, ali njihove namjere ometaju vlada i bugarske komite. Najzad spominje isti list, da se veci dio liberalnog kluba sprema da uskoro ucini prijateljsku posjetu u Carigradu, da se, kako liberali kazu, oba parlamenta bolje upoznaju. "To je,—veli pomenuti list,—posljedica 'slovenskog' osjecaja u tako zvanih Bugara."

— —

Srbiji

SUME U NOVOJ SRBIJI.

Prema izvjestaju srpskog ministarstva poljoprivrede imade u Novoj Srbiji 40,000 hektara visoke sume za sjecu i 30,000 hektara mlade sume. Pustog zemljista, na kom je suma isjecena ili spaljena imade do 1 milijun hektara. Po sumskogospodarskoj osnovi biti ce od ovog pustog zemljista za 10 godina najmanje 300,000 hektara zasadjeno sumom, dok ce se ostatak razdijeliti kolonistima.

PROIZVOD OPIUMA U SRBIJI

U Novoj Srbiji uz obje strane rijeke Vardar od Kumanova pa sve do Gjevgjelije sijao se vec u tursko vrijeme mak, koji tu vrlo dobro rodi. Po analizi opija, izradjenog iz tog maka, ustanovljeno je da on imade veliki postotak alkaloida i morfija. Racuna se da ce produkcija donijeti godisnje najmanje 15 milijuna dinara.

RAZNO

STRINDBERG ALKIMISTA

U mjestancu Istad u Svedskoj, gdje je za vrijeme svoje bolesti boravio u sanatoriju dra. Eliassona slavni pisac, prodavalo se iza smrti lijecnika Eliassona pokuctvo. U jednom naslonjacu nadjen je u tajnom skrovistu rukopis "Livre d'or par August Strindberg," a uz to jos jedan franceski i jedan svedski rukopis. Rukopisi su puni nekih formula kemickih i fizickih, a na koncu jednog rukopisa stoji napisano: To jest zlato. Strindberg se kao alkimista, bolujuci na zivcima i maniji proganjanja, bojao da mu tko ne ukrade rezultat istrazivanja i rukopise, pa ih je sakrio u naslonjac.

NAPAO JU U SUMI.

Iz Sarajeva javljaju, da je u Brekovici 23-godisnji Bajtic htio u sumi silovati 13-godisnju B. Jucic, ali je zaprijecen od ljudi, koji su slcajno onuda prolazili.

POD SUMNJOM UMORSTVA

Iz Banjaluke javljaju, da su uapsena dva dvadesetgodisnja mamka Osmanovic i Anicic pod sumnjom, da su umorili prije nekoliko tjedana 60-godisnjeg posjednika Popovica.

Zenitba

Prošlu srijedu vjenčao se je naš zemljak gosp. Marin Gluščina, ratar u Marsden Point, sa našom Hrvaticom gospodjicom Borić iz Avondale.

Vjenčanje je obavljeno u crkvi Sv. Patrika u Auklandu, a jučer odplovise put Marsden Point.

Najsrdačnije čestitamo mladome paru, želići im sretan bračni život.

SMOLA

Ove sedmice neima nikakove promjene; jedino trgovci neće da gledaju na nikakovu vrst ako je mokra, a to stoga, jer sa ovim vlažnim vrijemenima nije mojuće da je osuše.

Tuže nam se neki prodavaoci (Brokeri), a to smo i sami iznašli, da je lakše prodati smolu neg za nju račun dobiti. Najprije se čovjek bije dok je proda kašnje valja da moli trgovca da ju odnese, a kad je odnio onda opet nastanu druge muke za iztegnit novac.

Njima je u ruci pak ako se čovjek oko njih ne vrza sasvim lukavo, neće nigda ništa dobiti.

Ove sedmice smo prodali nesto smole iz Whangarei po sljedeće cijene: WXX po 150s, WN po 70s, WC po 33s, BC po 22s, BN po 45s.

Smolokopci će opaziti da je BN dobra cijena po 45s. Ovo je dokaz da nije moguće javljati cijene. jer netko nazivlje B1 a ne vrijedi koliko ovaj gori spomenuti BN.

WAIHOPO STORE

Najciniji ducan u ovoj okolici. Narucbe se tocno odasilju. Docekujemo parabrode sa nasim lancom i kocijom na obali.

J. HUTLEY, WAIHOPO

STOKES & EARL

DUCANDZIJE

Papakura

Prodaja hraniva i svakovrstnih potrebstina hrvatskom radniku. Kod nas su umjerene cijene i udvorna podvorba.

Posljednji Zrinski i Frankopani

Kako vec objelodanjismo, "Hrvatsko Tiskovno Drustvo Ogr." preuredilo je omasnu knjizicu (40 str. sa 8. illustracija) o posljednjim Zrinskim i Frankopanim. Knjizice se mogu dobiti kod slijedece gospode:—

U Dargavillam, kod g. Mate Maica;

U Te Kopuru, kod g. Todora Jovanovica;

U Awanui, kod Freda Lusica;

U Waihopo, kod Lovre Petricevica;

U Waiharara, kod Jurja Banovica;

U Aucklandu, kod g. Mate Vrsaljka, Federal St.

Takodjer, knjizice se dobivaju i kod nasih putujucih predstavnika gg. Petra Katavica i g. Luke Sarica, kao i kod "Urednistva."

Knjizici je veoma niska cijena —SAMO 1/-. Tko nije znao sto su bili nasi slavni predji, tko nije imao pojma o podlosti austrijskog dvora, o vjerolomstvu Leopalda I., tko je zeljan znati zivot i smrt neumrlih mucenika bana Petra Zrinskoga i sure mu Krste Frankopana, neka si nabavi knjizicu pod gornjim naslovom. Tko ju [illegible] procita orositi mu se moraju oci toplim suzami, srce napuniti gnjeva i osvete.

Svoj k svomu!

Domorodci k nami se! Posjedujemo izvrstno svratiste za hrvatski narod. Kod nas ce gosti dobiti izvrstnu hranu, podvorbu i savrsenu cistocu. U svim vasim poslima biti cemo vam pri ruci uz najbolje vase zadovoljstvo. Cijene su veoma umjerene, pace umjerenije nego igdje u gradu uzevsi u obzir sve pogodnosti.

A. i Mate Vrsaljko,

Vlastnici.

Hobson St. 91

OBZNANA!

Drzim da je poznato slavnom obcinstvu, da mi je na 22. travnja, tek. godine, pozar unistio skoro kupljenu gostionu, koju namjeravam ponovno podignuti. Ovim umoljavam moje prijatelje, koji mi sto novcano duguju, da mi nastoje sto prije isplatiti dugujuce svote.

Ivan M. Totic

DARGAVILLE

GOSPODO HRVATI!

Kad imate napraviti odijelo pokusajte vrstnog krojaca Obratite se k meni, uvjeravam vas, biti cete sasma zadovoljni.

SMYTH, krojac TE AROHA

LJEKARNA.

Thebate li ikakovih ljekova nabavite ih kod

F. J. COOPER, jekarnika.
103 VICTORIA ST. WEST,
AUCKLAND.

Kotutarace

(Bicycles)

Svake cijene

od 6 sterlinja i 10 sterlinga, i dalje.
Pisite—poslati cemo vam cijenik.

SKEATES & WHITE

58 Qneen St., Auckland

Hocete li dobra mesa?

Obratite na s:

HAWTHORN & MUNRO

Mi jedino koljemo za obitelji, i to u ***Clevedon, Papakura and Manurewa.***

ROBA

Za Gospodu

Kad dodjete u Aukland prijavite se u moj ducan, gdje ce te naci sve sto vam potrebuje u robi. Cijene su kao u skladistu jer importiram direktno. Osobitu paznju posvecujem hrvatskom narodu jer sam i ja tudjinac pak razumjem evropejske obicaje. Placam vozarinu za sve naructbe sa sela.

M. SALAS

Cor. Albert and Victoria Sts., AUCKLAND

SILVER GRILL

(Srebrena rostilja i blagovaonica)

CAMERON STREET, WHANGAREI

Obroci na svaki sat. Otvoreno do 10 sati i po vecer. Svjeze i suhe ribe vazda pri ruci. Osobite cijene za odpremanje jela na polja.
Pisite ili narucite svjeze ili suhe ribe.

Kad dodjete u Whangarei prijavite se:
BAKER BROS., proprietors Telefon 82

I. CLIFTON WEBB

odvjetnik

DARGAVILLE.

Najbolji Hrvatski krojaci

Williams, Ball & Fannon

pokraj Drummond's,

VICTORIA STREET, DARGAVILLE

izradjivaju svakovrstna odijela na opce zadovoljstvo.

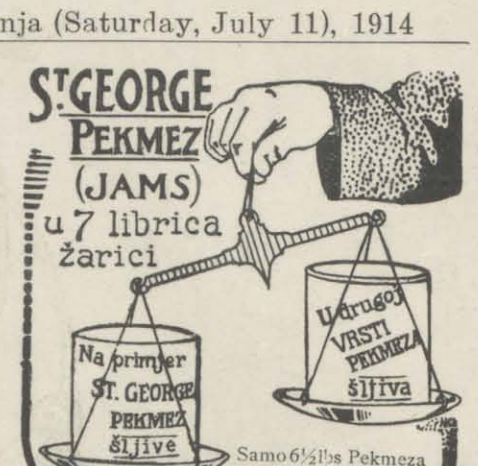

St. GEORGE PEKMEZ jedina je vrst na trzistu u N.Z. kojem je podpuna tezina bez kostica. Ucinjen je samo od ukusnog, zdravog, i zrelog voca. Moze se kupiti od svadoga voca i tezini, kod svakog ducandzije i trgovca, na veliko i na malo i za istu cijenu kao i ostalc vrsti. Pitajte St. George Jam.

POKUSTAJE
DRUMMOND-A.
ZA
Drogarije i fotografske sprave
T. A. DRUMMOND—
LJEKARNIK.
DARGAVILLE.

Fred F. Day

HOKIANGA ROAD,
DARGAVILLE.

Prodajemo zita, zeljeznih predmeta i ostalih raznih potrebstina, osim robe, uz veoma umjerene cijene. Vazda pri ruci hrvatskomu narodu.

Address: FRED F. DAY,
DARGAVILLE.

NA ZNANJE SVIM DOMORODCIM!

Kupujem smolu za gotov novac, kao stoi prodajem na komisiju. Na zahtjev saljem trgovacke racune (bills). Prodajem svakovrstne imovine, zemlje, kuce, i t.d. Unajmljivan novac na vlastite imovine opremam razne obrtnicke poslove na brzu ruku na svacije zadovoljstvo.

George Erceg

24, Custom Street East, Auckland.

HRVATSKI RADNICI!

Ako trebate dobrih cizama i postola, onda ih samo mozete dobiti kod mene.

Karl Schon

Hrvatski Postolar

CAMERON STREET

Whangarei

J. C. SJMMONDS
B.Sc.

Gradski inzinir i uoblasceni mjerac.
28, Safe Deposit Buildings,
High Street,
AUCKLAND.

NA ZNANJE!

Za sve ljekove u vasim bolestima i nezgodama, kao i za pregledavanje ociju, obratite se na

T. S. WOOLLEY

Whangarei i Kawakawa

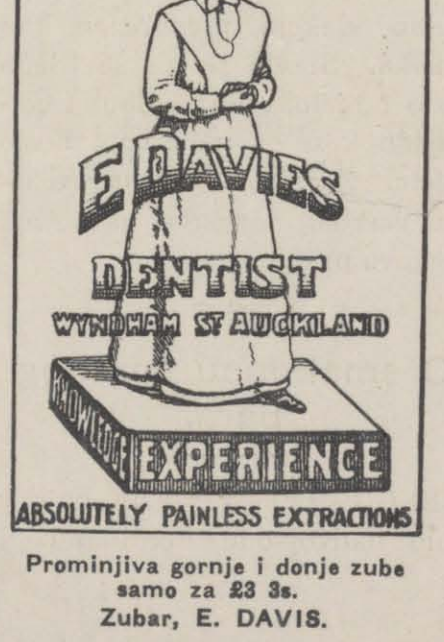

Prominjiva gornje i donje zube samo za £3 3s.
Zubar, E. DAVIS.

Glavni Postarski ured Auckland.

Ugao Costom i Queen ulica u Aucklandu.

Pogled sa stolne crkve Christchurch.

High i Princess ulice Dunedin.

Novi Povjerenici i izvjestitelji Zadruge

Stjepan Covic, Silverdale
Joseph Franic, Henderson
Marko Rakic, Ante Domanzic, Ivan Jelavic } Papakura
Toma Blaskavic, Kumau
Luka Saric, Kawakawa
G. P. Klinac, Papakura
Petar Katavic, Auckland
George I. Curin, Taupaki
Visko Cvitanovic Mangawai
Mate Matic, Waiharara
Lovre Petricevic, Waihapo
F. Lusic, Awanin
G. M. Erceg, Auckland
George Banovic, Waiharara
Ivan Erceg, Hikuai
Antun S. Barbaric, Hikuai
Ivan D. Alac, Kawakawa
Josip Bulog, Awanui
Jure Klinac Ivanov, Waipu
Mate Peko, Aranga
Mate Maras, Netherton
Josip T. Radic, Dargaville
Ante Vezic, Aranga
Luka Grbavac, Te Kopuru
Toma Aleric, Tikinui
Ante Antunovic, Lower Ruakaka
Mate Marsic, Maropui
Petar Herceg, Maropui
Joze Radic Matin, Dargaville
Visko F. Matic, Dargaville
Mate Sumic, Dargaville
Frank Martinovic, Te Kopuru
Peter Marinkovic, Te Kopuru
Ivan Vodanovic, Northern Wairoa
Gosp. J. M.Curin, za Kauaeranga i okolicu.
Gosp. J. C. Botica, za Kaikohe i okolicu.

Putujuci povjerenici,

Petar Katavic
L. Sarich

Gosp. Andrija S. Erceg, za Morrinsville i okolicu.

Za Domovinu

Putne Cijene

iz Auklanda do Port-Said a ili do Genove.

Njemackim Drustvom	£17	0	0
Engleskim „	£17	0	0
Francuskim „	£21	0	0

iz Port-Said-a do Trsta:

Sa Austrijskim Loydom £3 10 0

iz Genove do Trsta

sa zeljeznicom £1 10 0

THOS. COOK & SON imadu urede po svoj Evropi; Ured u Aucklandu sigurno odasilje novac za Trst uz umjerenu cijenu.

THOS. COOK & SON,
62 Queen Street, Auckland.

Parobrodarska Sluzba

SKA PRUGA
(Orient Line).

PAROBRODI ZA DOMOVINU.

Sydney "Otranto" 20. lipnja.
„ "Osterley" 4. srpnja.
„ "Orama" 18. srpnja.
„ "Orsova" 1. kolovoza.
„ "Orantes" 15. kolovoza.
„ "Orvieto" 29. kolovoza.
„ "Omrah" 12. rujna.
„ "Otway" 26. rujna.
„ Otranto" 10. listopada.
„ "Osterley" 24. listopada.
„ "Orama" 7. studenoga.
„ "Orsova" 21. studenoga.
„ "Orontes" 5. prosinca.
„ "Orvieto" 19. prosinca.

PAROBRODI U DOMOVINU.

NJEMACKI PAROBRODI
(Nord-Deutscher Lloyd).

PAROBRODI ZA DOMOVINU

Sydney "Zieten" 8. srpnja.
„ "Seidlitz" 5. kolovoza.
„ "Roon" 2. rujna.
„ "Sshanhorst" 30. rujna.
„ "Gneisenau" 28. listopada
„ "Zieten" 25. studenoga.

NAJNOVIJE VIJESTI

Uzrujanost u Evropi

Njemacka se daje na posao

Austrija slabi

Navala na Srbski klub

U njekim pridjelima Austrije umorstvo Frane Ferdinanda slabi ratno stanje, te ce Njemacka morati da bude pripravna da samodruzna podnese udarac koji se ocekuje u Centralnoj Evropi.

U srijedu na 8 ov. mj. u Becu se je produljila sjednica ministarstva u kojoj su raspravljali koje ce mjere uzeti kako da izgule srbstvo iz Bosne.

Ministar vanski posala Berchtold posao da prestavi Frani Josipu njihovo mjenje i javljaju da su vec Austrijske cete na srbskim granicam. Ovog puta mora da nesto izadje.

Prekjucer su u Chalottenberg redastvenici provalili u srbski Klub, i pokupili sve spise i zaustavili odbor.

Becke novine se ljute i napadaju srbsko novinarstvo proti napadanju na Monarkiju u njihovim clancima, te sazivljaju vladu da se opre i da ih protestira.

"GDJE JE KUPOVANJE UGODNO"

Ovo je ducan gdje si veci dio Hrvata u Northu kupuje kosulje, bjecve, hlace, klobuke i ostale prtene i suknene tkanine. Ovo je jedino skladiste koje posjeduje preko izvrstnu robu, a prodaje ju uz veoma umjerenu cijenu.

Kad dodjete drugi put u Whangarei svrnite se k nami.

HEATH & MORRISON
Ducandzije, Whangarei

SETTLERS' HOTEL
WHANGAREI.

Najnovije, najcjenije i najmodernije svratiste u sjevernom dijelu Aucklanda. Osobita prostrana trgovacaka komora, izvrstna kuhinja. Tu je po izbor svakog vina i najizvrstnijeg likera, ukusnog piva Campbell, Ehrenfried and Co.' XXXX.

Nezaboravite ovo je Nova Kuca. Podjite ondje gdje cete biti izvrstno podvorani za svoj novac.

T. W. BURDETT, vlastnik
Prije u Kawakawa i Tangiteroria

"ZORA"

Izlazi svake subote.

Cijena za domovinu na godinu - - - (12/6) 15 K.
Cijena za Sjedinjene Drzave i Kanadu - (12/6) $3.00
Cijena za N. Zelandu i ostale zemlje - - - £1/-/-
Za 6 mjeseci - - - - - - - - - 11/6
Za 3 mjeseca - - - - - - - - - 7/-

OSOBITI POPUST

ZA SVE HRVATSKE I SLAVENSKE CITAONICE SIROM SVIJETA

TISKANJE BADAVA

ZA SLOGU I UJEDINJENJE SLAVENSKOGA NARODA HRVATSKI NAROD U NOVOJ ZE_ANDI ZELI DA SE SAMO NAPLACIVA POSTARINA I OMOTI

ZA GODINU 7/6, ili u austrijskom novcu 9 K. i 60 helera u Amerikanskom novcu $1.75

NARUCITE " ZORU " ZA VASE CITAONICE.

Cijene za oglase saljemo na zahtjev.

Rukopisi se ne vracaju.—Dopisi bez podpisa se ne uvrscuju. Novce saljite u preporucnom pismu na:

"ZORA,"
Urednik i Upravitelj. G. L. SCANSIE.
24, Customs Street East, Auckland, N.Z.

"Zora" "The Dawn"

The only Croatian Newspaper in all Australasia.
Printed and Published by Croatian Publishing Company, Limited at 24, Customs Street East.
Editor and Manager, G. L. SCANSIE. Telephone 3739.
Advertising rates sent on application.

OBZORJE

Obzorje nam pruža ružičastu sliku svanuća; Srbija se uzdiže slavodobitno; Pomladuje se Dalmacija, budi se Hrvatska, u Beogradu se viju brjaci. Naša braća iznova pripasuju, i onako još krvave sablje,—jednom riječjuj cijelo se slavenstvo iz mračnog noćila budi; tare si svoje naspavane oči, ustaje, jer je već zora.

Sve je danas novo: mi danas mislimo drugčije neg su to mislili naši predji, dapače danas mislimo mnogo drugčije neg smo mi isti pred dvije godine mislili. Sve se velikom brzinom promjenjava, mi danas znamo da je naš duh nov, i da su naše težnje dalekosežne. Kako se perivoj nakon krute zime ozeleni svježim i zelenim liščem, tako se osvježio naš duh sa novim idejam; kako pupoljak za pupoljkom izvire i uzvičaje baštu dok si sasma postane biserna i miomirisna, tako i naša braća Srbi uspjen za uspjehom dostižu, dok si posvema ne nakite našu baštu, naše slavensko pleme..

Sve je ovo novo, nitko se ovemu nije nadao, sve narodnosti ostaju razočarane i izkolačenih očiju, dive se Srbskom junaštvu, prate oprezno ovu brzu promjenu očekujući daljni razvoj; Evropejska se politika mjenja svakim danom, njemačka se utvrdjuje da nezna ni sama skoje je strane potrebitije stari še političari čude političkoj promjeni te su s dana na dan zabrinuti kako da preteku tu brzu struju slavenstva.

Ova nas promjena budi, raduje nas jutarnjom pojavnom vedrih misli i novih ideja. Mi osjećamo u sebi uzrujanost naše mladosti, naša krv talasa, nešto je vanredna što nam se još neda razumjeiti jer smo se stopar odasna probudili,—to nam je zora koja je razsvjetlila mračnu noć: krasna je to ljepota praskozorja, prava je to borba i želja koja nas nutka da poletimo tamo gdje su naša braća Srbi, da tamo brat uz brata, rame uz rame, stupamo u boj. Ustajmo zora je!

Akoprem se vreli potoci balkanske krvi još nijesu izladili, mi želimo obnovna hrvanja. Stanje je naših duša neznutljivo, svi smo napojeni tog blaženog obzorja, svi čeznemo borbom, svi osjećamo potrebu da srnemo tamo od kud čujemo našu braću gdje nas zovu. " Ustaj rode!"

Zora nam donaša novi dan, i prije neg se pojavi nesmiljena jasnoća podnevnog sunca, mora da se žurimo, hrlimo u boj proti Beču.

Naša su se braća ljeśili Turćina a sad su već nastavili da nas se pomognu lješiti Habsburkovaca, oni su već prijanuli samo još na naš čekaju da se žurimo.

Rastavljaju nas Habsburkovci od naše braće sa neprohodnošću umjetne ograde i bezkrajnim robstvom, a sad će još većma uložiti sile, da bilo kako, razstave brata od brata. Trznimo se iz čampara Habsburskog orla. strljajmo pod noge sve ono sto je Habsbursko, sve ono što nam prijeći udruženju. Razorimo onu umjetnu ogradu, raščupajmo okove u koje nas Habsburkovci okivaše, sad je vrijeme zora je svanula. Ustajmo!

Planula je zora, svanuo je dan, trebaju naša braća naše pomoći; šakom se ne može bedeme razbijat; treba ju oružja, trebaju praha i olova, trebaju nase podpore. Sakupimo se medju sobom, izaberimo izmedju sebe po jednog povjerenika u svakom mjestu i sakupljajmo novčanu podporu za preokret koji je već na vratima. Sve je gotovo, sve se je već uzrujalo, naša braća u domovinu trebaju pomoći; složimo se i budimo spravni.

Naša su braća Srbi stalni, ozbiljni i slobodni, jer su oni već mnogo puta kroz vatru prošli.

Silan je i bistar razvitak naše misli: neodoljivo i golemo njezino razprostranjenje, prostor je bezkrajan kojeg gledamo našim žednim očima.

Sa protivnicim ne ćemo se razgovarati, nemamo potrebe da im dokazujemo i uvjeravamo. Izraz našeg srca i naših osjećaja što nom je priroda dala—naša je zadaća, zadaća podvrgnuta zanosam za domovinom, neskopćena u nikakav obruć, neogradjena nikakvim uskim okvirom, već slobodna, pokretna i hoćemo da se žurimo.

Cilj je našog vodstva ratoborna lozinka. Dalje!

Sveti je ovo čas da radimo, i blažene su ovo muke koje podnosimo i koje nastupaju, ali potla ovakovih mukotrpljenja smješi nam se slavodobiće.

Naše veliko srce i naše pozrtvenosti, naše je opravdanje, a sve himbenosti za bratski raskol, ne primaju se našeg srca. Mi smo puni borbe, odlućismo se da pješačimo i nepitamo se hocemo li se sustati, već žilavo sljedimo do konca, do slobode.

Stvaranje ideologije nijesu potrebne: mi ne živemo, za razglabanje, niti da stranke pravimo, već živemo jer nam je od života potreba da spasimo domovinu i za nju krv prolijemo. Treba nam je od života za boriti se proti tiranluku Habsburkovaca, trebamo sami sebe za boriti se proti izdajicam našeg roda, kojima bečka kamarile mastno plaća da uzdrže bratsku neslogu. Naše su ideje svete, zora je, mismo spravni.

Djelo naše braće Srba, Principa i Gabrinovića, nazivati će naši dušmani ludilom, ali mi ćemo to nazivati junaštvom i svetinjom nama je to zora koja nas iz dubokog sna, budi. Veselimo se, jer se primiće dan spasenja. Dan velike Jugoslavije.

Neka nas dušmani proglasuju budalama, ali mi ćemo biti sretni opirući se struji podlaca, nama će biti duševno uživanje i visoka čast u trenu općeg poniženja dizati prkosno naša čela. Slava je boriti se kada se sprema novo kreševo odmazde, i ništa nije hrabrije kao opirati se dušmanim i malodusju vlastitog brata koji neće sklada, koji nezna što je sklad i koji hoće da razdor stvara pa bar mu to škodilo.

Tko je odjućio da pješači za slobodu neka ne sustaje, neka ne glubi vrijeme jer je zabijeliła zora i treba da hrlimo.

Copy of letter to "N. Z. Herald"

Auckland,
June 30th, 1914.

To The Editor,
N. Z. Herald,
Auckland.

Sir,

Your leading article on the Sarajevo Murders calls for gentle reproof and criticism. You so often malign Slavs, and other Central and Southern Europeans—and more frequently exalt Anglo-Saxondom that it is hardly worth while trying to tone down your vituperations or cool off your fervid race-pride. At the same time it does not do for you to believe that your remarks fall on deaf or complacent ears and call from your readers nothing but humble approval.

Your championing of Anglo-Saxondom in itself is rather amusing, for everyone knows that the inhabitants of the British Isles are far from being thoroughbred Anglo-Saxons—Not to mention the Irish, the Welsh, and the Highland Scotch, who are chiefly Celtic, or even pre-Celtic; the fact remains that English people themselves are a mixture of Teutonic, Cetic, Teuto-Celtic (Normans, Flemings), Celto-Latin (Huguenots), Semitic (Jew) elements. This race-admixture has made England of yore great, and of America at the present time bids fair to become the leading star of "Anglo-Saxondom," she owes it to her twenty different nationalities, which by intermarriage, tend to evolve an entirely new type, distinctly American. The people who at the present time rule the United States are the Jews and not the Anglo-Saxons. If this said "Anglo-Saxon," as you choose to call him had been left severely alone for the last century, and if his rate of increase had remained the same as has actually been the case, the population of U.S.A. would now be less than 10,000,000. The fresh blood drawn from the Continental peasantry of Europe is responsilbe for the great achievement of the present day; to the Anglo-Saxons and the Jews (chiefly the latter) are due the Trusts, and all the eccentricities of a degenerate, replete plutocracy.

Of course it is ludicrous to assign all evils to one particular race and all blessings to another No one is perfect or omniscient in this world.

If, Mr. Editor, you had lived in Austria - Hungary, if you had known from personal experience the tender mercies to which a South Slav of the Monarchy is exposed, when he dares to speak in his own native language or express an opinion slightly different from that of an alien officialdom, if you knew of the methods of Asiatic Magjardom, in its efforts to stamp out Slavdom and compel youngsters to learn this crude dialect which is called Hungarian, if you knew that the peace of Europe has been since 1908 disturbed by the pranks of a Jesuit ridden prince, who for the sake of satisfying his petty vanity did not hesitate to cause the treaty of Berlin to be torn to pieces, if you knew th at Franz Ferdinand, since he meddled in international politics, is responsible for more panics, more armaments, more waste of money, more grinding taxation, more discontent than the whole of your article is for inexactitudes; then, sir, you would pause, and though not acquiesce to, still understand the deplorable, yet partly excusable act of half demented youngsters.

Slo.

Pismo pisano "Heraldu" dnevniku, u Auklandu.

Na 30 proslog mjeseca urednik "Heralda" hotio je da pokaze kako je upucen u Slavensku politiku, pa zausno iz svih sila na slavenstvo, kujuci u zvijezde njemstinu. Nama to nije srce mogloda podnese, te smo mu pisali pismo da ga iznese na javnost, nu buduci ovaj uvidio iz naseg pisma da je on do neklen zabasao i da nepozna slavenske jade, nije htio tiskati nasog clanka, ali je brze bolje promjenio svoju ideju te je u proslu srijedu pisao uvodnik u kojem se slaze, sa slavenstvom. Drago nam je da ce ubuduce urednik Heralda biti oprezniji o balkanskoj i Austrijskoj politici, znajuci da nas ima n ovoj zemlji koji necemo mimoci njegovu pogresku.

Sjedece je pismo prevedeno iz engleskoga.

Auckland,
30 lipnja 1914.

Gosp. Uredniku,
" N.Z. Heralda,"
Auckland.

Dragi Gospodine!

Vas uvodni clanak u danasnjom broju pod naslovom "THE SARAJEVO MURDERS" izazivlje njezni ispravak i kriticizam. Vi cestokrat zlobite Slavene i ostale centralne jugo evropejce a slavite Anglo-Saksonstvo, sto je nekud bezkoristno kusati sagnuti Vase karanje ili ohladiti Vasu vrucu narodnu oholost, istodobno nesmijete misliti da Vase opaske padaju na gluhe ili zadovoljne usi, i da ce te izazvati od citaoca nista drugo vec potvrdu. Vase pisanje davajuci prvenstvo Anglo-Saksonstvu upravo je smjesno, jer je svakomu poznato da stanovnici engleske nijesu pravi Anglosakoni —Izostavljajuci Irce, Valiska i Hajlandsko Skoceska je glavno napucena od Kaltibaraca i cak jos od pre-Kaltibaraca, dapace ostaje na tome da su Englezi nista drugo vec izmjesani Teutanski, (njemacki) Kalticki, Teuto-Kalticki (Normanski i Flamonski), Latino Kalticki (Hugenotski) i Semitski (Zudinski) alementi.

Od ove rase,—mjesanije, sastoji Engleska iz davnina, Amerikanci su vec dobacili zadnji pozdrav one negdasnje nade da Anglo-Saksoni postanu zvijezda vodilica. Amerika duguje njezinu razvitost dvadeset raznih narodnosti, koj se zenitbom pomjesase i postadose jedna nova narodnost Amerikanci.

Narod koji danas upravlja sa Sjedinjenim državam Amerike je su Zidovi, a ne Anglo-Saksoni. Da su ovi Anglo-Saksoni, kako ih Vi hocete da nazivljete, bili pusteni osebi proslog stoljeca, i da je njihovo pomnozenje ostalo kao sto je prije bilo, onda bi sada pucanstvo, Sjedinjeni Drzava Amerike bilo manje od 10,000,000. Nova porodica seljackog stalisa iz sredine Evrope pocinila je ovo junacko djelo danasnjog razvoja; docim su Amerikanske monopolacije prouzrokovane od Anglo-Saksona i Zidova (glavno potonji) takodjer i citavo eksentricno izrodjenje, bogatasko poplavljenje.

Nije svjestno prepisat sve pogreske i zloce jednoj narodnosti, a blagoslivljat i uzvelicavat drugu, jer nitko nije savrsen ili sveznajuc na ovom svjetu. Da ste Vi Gospodine Urednice stanovali u Austro-Ugarskoj i da znate kakovom su nemilosrdju i tetkocam Jugoslaveni izloženi, gdje nesmije govoriti svoj vlastiti jezik ili izraziti mjenje razlicitije od onog zakonodavnog,—i da znate metod Azijski Modzarai njihovog silovitog nastojanja da sataru Slavenstvo a prisile omladinu da uce taj surovi jezik koji se zove Ugarski, i da Vi znate da su nemiri u Evropi od 1908 pocinjeni sa prestolonasljednika lukavstinom Jezuitskog gospodarovanja koji,samo za udovoljit njegovoj bahatom tastini, nije okljevao da ucini da se rastrga na komade brlinski ugovor, da Vi znate da od kada se je Franjo Ferdinand, mjesao u vanjsku politiku da je on vise zadao straha, vise naoruzavanja, vise novcani potroska, vise utjeranog poreza i vise nezadovoljstine, neg je cio vas clanak donio neistinosti; Dakle, gospodine! razmislite se, bez da se predate, pa razumite zalostnu, ali ipak oprostenu cinjenicu, mladosti koji su pretisteni do ludila.

Vas sam
Urednik "Zora."

JAMES'S,
TEMPERANCE HOTEL
CAMERON ST. WHANGAREI.

Ovo svratiste ima 70 soba sa 4 vruce i ledene kupelji. Izvrstna podvorba. Hotel je u sredini grada. Konji i kocija daje se u najam. Dobar pasnjak i stala, kao i dobre vrste konjskog hraniva.

Cijena je 5/- dnevno ili 27/- na sedmicu. Pokusajte se najaviti.

William Fallon
Solicitor.
24, UNION BUILDINGS,
CUSTOMS ST. EAST, AUCKLAND.
Telephone 2447.

The Whangarei Hotel
S. McMAHON, VLASTNIK.

Nas hotel poznat je od starine radi izvrstne posluzbe i cistoce. Ima dobra pica, dobrojelo, a k tomu umjerena cijena.

NORTHERN WAIROA
Hotel - Dargaville

posluzuje dobrom hranon i likerim.
Vlastnik: F. L. HODGES.

Aurora Hotel
VICTORIA STREET WEST,
Auckland.
Veoma dobra udobnost.
Drzimo samo najboljih Vina i zeste.
C. H. Cleveland, Vlastnik.

Prije u Kawakawa. Dobro poznat Hrvatskom narodu u ovoj zemlji.

STAR ★ HOTEL
KAWAKAWA
uz kolodvor
Veoma tecna i prve vrste jela dobivaju se kod nasega Svratista, kao i najboljeg piva i likera. Takodjer, drzimo dobru stalu za konje. Ugledna biljarda i brijacnica uz hotel.—Sasvim umjerene cijene.
Hrvati posjetite nas kad dodjete u Kawakawa.
GEORGE B. MAIN, vlastnik

NATJECAJNI OGLAS

Hrvatsko Tiskovno Društvo poživlje natječaj za suradnika ZORE. Natjecatelj mora da posalje molbu na upravitelja ove Zadruge u kojom mora da naznači koje nadnice zahtjeva. Treba da bude vješt na peru i bistrog rukopisa, da naznači koliko je vremena u ovoj zemlji i dali posjeduje znanje engleškog jezika, nadalje njegovo mjenje mora da bude nad strankama, u duhu naprednosti i slogi slavenskog naroda, takodjer dušom i tjelom za radničku napriednost. Na dalje mora da naznaci ako je dotićni dionicar ili zelili postati dionicarom prije neg stupi u službu, koje bi po malo isplačivao.

Upraviteljstvo opredjeljuje mjenje hoćeli najnižu plaću prihvatiti ili ne, pošto će se osloniti na energiju i znanje natjecatelja.

Natjecaji će biti otvoreni do 15 srpnja 1914.

HRVATSKO TISKOVNO DRUSTVO
u Auklandu 20 lipanja, 1914.

Fotografije

Jedina fotografična radionica, koju Hrvati posjecaju kad dodju u Whangarei, jest

T. G. PALMER, studio, uz postarski ured

Cameron Street, WHANGAREI

RESTAURACIJA NA PRODAJI

Gos. IVAN SANKO buduci putuje za staru domovinu prodaje svoju dobro poznatu i nanovo preuredjenu restauraciju, koja je sada jedna od najizvrstnijih ove vrste u citavoj okolici. Nikada bolje prigode tko zeli preuzeti ovu vrsti zanimanja. Cisti godisnji prihod £350 do 400 sterlinga. Restauracija je na najlepsem dijelu grada, koji broji do 4,000 stanovnika. Cijena je 375 sterlinga u gotovini. Tko bi zelio kupiti jua nek se napresno obrati na mene kroz slijedeca tri mjeseca.

IVAN SANKO Feilding

KAIKOHE HOTEL,
KAIKOHE.

Ovo je svratiste veoma dobro poznato hrvatskom narodu zbog izvrstne podvorbe.

H. DICKENSON, vlastnik.

PAPAKURA HOTEL

PAPAKURA.

Kod nas cete vazda biti srdacno podvoreni sa ukusnim jelom, dobrim likerima i ugodnim posteljam.

Kocije i automobile imamo vazda pripravne za hrvatski narod, kao i stalu za konje.

S. WATERMAN, Vlastnik.

J. Curin & J. Trbuhovich.

Kauri Gum Brokers and Buyers,
24 CUSTOMS ST., AUCKLAND.

....Dajemo najbolje cijene za Kaursku Smolu i gotov novac,... takodjer prodajemo istu uz komisiju od 2½ per cent. te ako vlastnik smole hoce davamo novca u napriied 75 per cent. Sve opremamo brzo i tocno.

Pokusajte nas.

J. CURIN I J. TRBUHOVICH.

STOJE NOVA PO SVIJETA

RAZOCARANI JAPANCI.

U japanskom gradicu Numadsu ocekivali su za lijepih aprilskih dana caricu Haruko (proljece). Krasno carevo Proljece pohadja neznatni gradic upravo u proljece. Sve je uzrujano od radosti ,da vidi tu krasotu u carskom sjaju. Sve se uzzurbalo. Oblasti, vojnistvo, odraslo i maleno, musko i zensko, sve pliva u radosti. Uresi kuca i javnih zgrada isticu se ljubicastom bojom. Ljubicasta boja — koja je carskoga doma. I halijne carske, ljubicasta. Djevojcice su dakako sve u opravicam narodne boje, pravoga japanskoga kroja. Eto dotrca cestom konajnik u crnom koputu i cilindru. Malo zatim ukaza se dvorska kocija. Jednostavna, ursena samo zlatom i crvenom bojom, bez traga kakove orijentalske raskosi. Iz kocije izadjose tri gospodje i stadose na lijevu stranu vrata kocije. Trenutak iza njih izadje iz kocije — carica. U evropejskim je haljinama: zelenkasta putna oprava, dalen sesir, crna koprena . . .Opce razocaranje . . To je dakle carica, koja se je prije dvije godine u osamnaestoj vjencala za cara, dvije godine mladjega od nje.

UBOJSTVO.

U talijanskom selu Colugna kraj Udine bio je seljak Feruglio poznat kao covjek naprasite cudi, koji nikada nije mario za zakone, pa je tako vec cesto puta bio kaznjen radi raznih prekrsaja i zlocina. Ovih dana nasao ga je poljar Luigi Rossi, gdje krade tudje vocke, a kad ga je radi toga povukao na odgovornost, zarinuo mu je Feruglio svoju osrtu turpiju u trbuh, pa je pobjegao. Kad je zena umorenog Rossia posla pred Ferugliovu kucu, stao je ovaj pucati na nju i na ostali svijet. Tek prizvanim karabinierima uspjelo je svladati bjesomucnika i prodrijeti u kucu. Tu im se pruzio grozan pogled. U jednoj prizemnoj sobi lezala Ferugliova zena i starije dijete s prostrieljenim sljepocnicama, a u prvom katu on i drugo dijete tako djer mrtvi. Feruglio je najprije poubijao cijelu obitelj, a onda sebe.

SPLJET.

Splitska "Sloboda" javlja: "Ovamo je stigao iz Celovca naš načelnik Katalinić i Marin Segvić. Preko 4000 naroda sa glazbom na čelu čekalo je obljubljenog svog načelnika riješenog zlobnih osvada i drugog optuženika Segvića. Čim se je parobrod pojavio nasta urnebesno klicanje. Kad na se ječelnik iskrcao, pozdravio ga je na čelu općinskog vijeća prisjednik dr. Smodlaka toplim riječima, a načelnik mu je ganut do suza odgovoria. Zahvalia je i Splitu i vijeću na solidarnosti. Zatim je prošo između dugog špalira gospodja i gospodjica koje su riješene borce obasule kišom cvijeća. Glazba i masa, pjevajući i klicajući zanosno načelniku uputila se prama njegovu stanu. Tu jos jednom bi pozdravljen i onda se pojavio na balkonu. Tisuće ruku, rubaca, šešira pozdravljalo ga je upravo frenetičnim oduševljenjem, dok nije otišao. Zatim je masa otišla prema gradu i opratita do stana, burno ga pazdravljajuć, vriednog mu druga sa optuženičke klape Marina Segvića.

Sve je prošlo mirno i policija nije imala razloga da ureduje i ako je to dva puta—neznamo zašto, pokušala. Ovom Manifesacijom pokazao je Split koliko drže do svog ponosa, do neodvisnosti i pravice, a ovo je i najbolji odgovor plaćenim banditima, koji hoće da libelski ruše općinu. I ti su od gradjanstva bili počašćeni poklicimo prezira.—Zivio Split!

Zeljeznica sa 600 klm. na uru.

Ovih dana je uspjelo jednom francuskom inžiniru, da izumi električnu željeznicu izvanredne brzine. Osmira se na principu solenoida, po kojem spirale električne žice odbijaju od sebe aluminijum. Napravit će se dakle velike spirale od žice, izmedju kojih će stati vlak u obliku torpeda od aluminijuma. Kako spirale odasvuda jednako odbijaju, to će vlak ostati u središtu spirala **u zraku** i poletit u smjeru električne strule. Kako vlak stoji u zraku, odpada svako trenje i njegova brzina bit će ogromna: 600km. na sat. Osim toga isključena je svaka pogibelj da vlak spadne ili se sudari, jer električna struja ne dozvoljava, da drugi vlak ide u protivnom smjeru. Već su se izveli pokusi i na vlaku je bilo postavljeno jedno dijete, koje je živo i zdravo stiglo kraju. Dok se stvar bolje ne usavrši misle ju upotrebljavati samo za poštu. Glavna poteškoća kod provedenja ovoga bit će u dobavljanju ovako velike električne enerzije.

600 seljaka u lovu za kostima nepoznatog sveca.

Iz Napulja javljaju; Ovih dana desila se nedaleko ovog grada u seocu Cilencio prava tragikomedija. Naime neka stara baba sanjala je, da se u blizini toga sela nalaze negdje zakopane kosti sveca, koje bi trebalo prenijeti u crkvu. Ova "objava božja" za čas je raznesena po šultjivim babama od usta do usta i imala je za posljedicu, da se za čaš skupilo oko 600 seljaka, koji su bili voljni da izvrše "bogu ugodno djelo." Sakupili su se s lopatama, motikama i krampima na ledjima, pa hajd na posao, da pronadju kosti tog nepoznatog "babinog" sveca.

Prekopalo se na kilometre naokolo sela, ali kostiju nema pa nema. Mnogobrojno stabalje je porušeno i posijani usjevi polja uništeni, nc svetačkih kostiju nigdje nije bilo. I tek kad su bistriji ljudi prijavili cijelu stvar oblastima i kad je ona izaslala karabinjere, prestali su fanatični seljaci kopati, te praviti daljnje štete . . .

PREDBROJNICI!

SJETITE SE PREDPLATE!

LJUDI TKO ZELI **DOBRA ODIJELA** ZA NAJNIZU CIJENU U GOTOVINA MORAO BI IH KUPITI OVDJE

Mi saljemo predmete po svim lukama Aucklandskog okruzja

Muska odijela od polusukna, 28/6, 31/6, 35/6
MUSKA ODIJELA U SANDUCIMA, 39/6, 45/-, 50/-, 55/-, 60/-
VRLO DOBRA ODIJELA KAO KOD KROJACA NAPRAVLJENA, 59/6, 63/-, 68/6, 72/6
Muski kaputi za kisu, 27/6, 34/6, 37/6, 49/6
Muski kaputi od polusukna, 34/6, 38/6, 39/6, 45/-
Muski tanki kaputi, 22/6, 27/6, 31/6, 45/-
Kaputi obuljeni, (za setnju) 11/6, 13/6, 15/6, (za jahanje) 16/6
Obuljeni mornarski kapiti, 33/6
HLACE OD POLUSUKNA, 4/6, 6/6, 8/6, 10/6, 12/6
Hlace od vune, 6/11, 8/11, 10/6, 12/6, 15/6
Hlace za jahanje od polusukna, 6/11, 7/11, 9/11, 11/6, 14/6, 17/6
Hlace od modrog dening-a, 2/11, 3/11, 5/6; **sivaste na pruge,** 3/6, 3/11, 4/11
Vunene tijesne kosulje za sport, 4/11, 5/11, 6/11, 8/11, 10/6
Kratki kaputi od kardigana, 4/3, 5/6, 6/11, 7/6, up to 22/6
Nocne muske tunike, 4/11, 5/6, 6/11, 8/11, 9/11
MUSKE FANNELE, 1/11, 2/11, 3/9, 4/6, 5/6, 6/11
PODGACE OD VUNE OPLETENE, S. Men's 4/6; Men's 4/11, 5/6, 6/6, 7/6
DEBELE GUCE, S. Men's 4/6; Men's 4/11, 5/6, 6/6, 7/6
Muske vunene bjecve, 10d, 1/-, 1/3, 1/6, 1/9
Bjecve od crnog kasmira, 1/-, 1/2, 1/3, 1/4, 1/6, 1/8
Uopce muske kosulje od vune, 5/11, 6/11, 10/6, 12/6
Bijele kosulje za igranje tennis-a, 2/11, 3/6, 3/11, 4/9
PRUGASTE DRILL KOSULJE, 2/11, 3/11, 4/9
Prugaste oksford kosulje, 2/11, 3/11
Bijeli otiraci, 8d, 9d, 1/-, 1/2, 1/4, 1/6, 1/9, 1/11
Prugasti otiraci, 6d, 8d, 9d, 1/-, 1/2, 1/3, 1/6, 1/9

Ova je tvrdka najbogatija u **Sukancima**

Sukance za Utaborenje
3/6, 4/3, 5/11, 6/3, 6/11, 7/11, 8/11, 10/6

Smedje boje
60×80 samo 7/11

Nase osobite prugaste sukance
54 × 72 6/11 | 60 × 80 8/11 | 66 × 90 10/6 | 80 × 100 13/6

Ove tri vrsti sukanaca
70 × 90, 17/9
80 × 100, 21/-
80 × 100, 26/6
TRAJATI CE ZA MNOGO GODINA

Ukrasene sukance od same vune
10/6, 12/11, 16/6, 18/6, 21/-, 25/6, 29/6 35/- to 60/-

Mi piacamo vozarinu za sve naructbe za koje nam se posalje gotovina. Novac se povraca ako vam se precmeti ne budu svidjali. Pokusajte s jednom naructbom

Prodajemo kapok-a, rublje za postelje i veoma dobrih kolonijalnih pokrivala svake vrste. Cijena prava. Jedna cijena za svakoga

Pisite nam Hrvatski ako vam je milo.

BRIDGMAN & BRIDGMAN

Uprav prema gradskoj vijecnici, Queen Street, Auckland

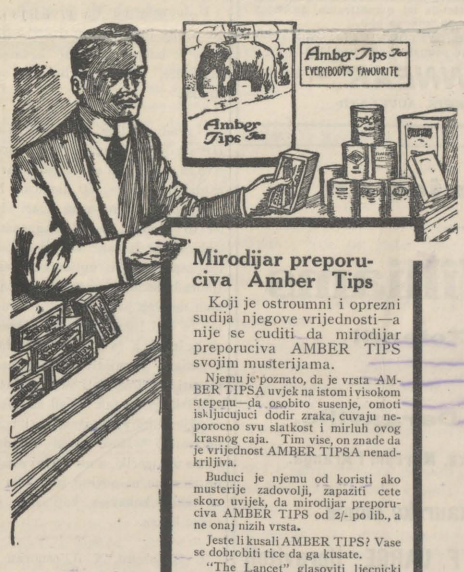

Mirodijar preporuciva Amber Tips

Koji je ostroumni i oprezni sudija njegove vrijednosti—a nije se cuditi da mirodijar preporuciva AMBER TIPS svojim musterijama.

Njemu je poznato, da je vrsta AMBER TIPSA uvjek na istom i visokom stepenu—da osobito susenje, omoti isključujuci dodir zraka, cuvaju neporocno svu slatkost i miriuh ovog krasnog caja. Tim vise, on znade da je vrijednost AMBER TIPSA nenadkriljiva.

Buduci je njemu od koristi ako musterije zadovolji, zapaziti cete skoro uvijek, da mirodijar preporuciva AMBER TIPS od 2/- po lib., a ne onaj nizih vrsta.

Jeste li kusali AMBER TIPS? Vase se dobrobiti tice da ga kusate.

"The Lancet" glasoviti lječnicki engleski zurnal tvrdi, da fini caj (kao AMBER TIPS) prouzrokuje bolje zdravlje, te da je apsolutno neskodljiv za zivce i probavu.

Amber Tips Tea

EVERYBODY'S FAVOURITE 4348

GOSTIONA 4 BERESFORD STREET AUCKLAND

Najuljudnije upozorivam moje zemljake, da kad dodju u Auckland, da se najave kod moje **GOSTIONE,** gdje ce biti udobno podvoreni.—Mirnoca, cistoca, dobra hrana, topla i studena kupelj i jeftinost, dobiva se kod mene. Nadalje, stojim na razpolozenje mojem zemljaku pri svakoj njegovoj potrebi.

G. FRANICH, 4 Beresford St., AUCKLAND

J. MAURER

Urar i draguljar.
CAMERON ST. WHANGAREI

Jedini prakticni urar u sjevernom dijelu Aucklanda. Sve potrebstine dobivaju su kod mene uz veoma unjerene cijene.

SOBE ZA SPAVANJE

Hrvatska mladost zeli imati **samo sobu za spavanje.** Mi takodjer pripravljamo i obroke, pa tko bi zelio imati jedno i drugo moze kod mene naci. Ja radje primam ljude za spavanje i rucak, nego li za svajica, jer sam sama i dosta zaposlena. U sredini sam grada. Ime je mojoj blagovaonici "HINEMOA."

92 Hobson Street, Auckland
(sesta vrata od Victoria Street)

NA PRODAJI.

108 JUTARA HENDERSON VALLEY—2½ od skole, P.U., ducana i postaje. 50 jutara pod travom i ugarom. 200 plodonosnih biljka na punom rodu. Nova kuca sa pet soba, staja, itd. Cijena 1300 sterlinga. Uvjeti £350 gotovine. F74.

40 JUTARA U ALBANY.—3 milje od skole ducana, P.U. i lukobrana. Sve sama oranica. 25 jutara pod travom. Sveljerno je vode u potoku. 2½ jutra vocnjak. Kuca sa pet soba, staja za 8 krava itd. Cijena 950 sterlinga. Uvjeti 225 sterlinga u gotovini. F44.

68 JUTARA U PAPAKURA.—½ milje od skole, mljekarnice i ducana. 50 jutara pod travom, a sve za oranje. Ogradjeno je i razdjeljeno na 3 branjevine (paddocks). Moze se uzdrzati 15 krava. Nova kucica sa 3 sobe, staja za kravu itd. Zemljiste je zerku oborito. Cijena 20 sterlinga po jutru. Uvjeti £150 u gotovini. F142.

35. JUTARA U REDVALE.—2 milje od skole i P.U. 10 jutara pod travom, 10 jutara sami puriti, ostatak primitivna trava i sikarje. Sve za oranje. Zalo, kuca sa 4 sobe, susa (shed) itd. Mali vocnjak. Cijena £700. Uvjeti £350 u otovini. F71.

63 JUTRA U PAPARATA.—1 milje od skole i P.U. i milju od mljekarske zadruge i ducana. 30 jutara pod travom, 5 jutara za zetvu. Sve oranica Sada se na njoj tovi 10 krava i 4 konja. Razdjeljeno je na 8 branjevina (paddocks) Vjekovita voda. Kuca sa 6 soba itd. Staja za krave, spremsak (shed) za sjeno i kola itd. Cijena £900. Uvjeti prema pogodbi.

55 JUTARA U RUNCIMANU.—3 milje dleko od postaje, mljekarske zadruge, skole, P.U. i ducana. Tovi se 12 do 15 krava i konja osim drugih 12 glava blaga sa suhom travom. 3 zdenca (wells), 9 branjevina. Kuca sa 5 soba za svaku udobnost. Gotovo sve pod travom i ugarom. Zemljiste je mal' da ne leveliano, mali vocnjak. Cijena je £1000. Uvjeti £400 u gotovini.

148 JUTARA SWANSON.—1½ milje od zeljezničke postaje, skole, P.U. 35 jutara pod travom i 25 jutara po ugarom, ostalo titra, sikarje i grm. 7 branjevina dobro vodom providjenih. Kuca sa 5 soba, staja za krave, kokosinjak, itd. 4 jutra vocnjak. Cijena 12 sterlinga po jutru. Uvjeti 300 sterlinga u gotovini.

"PRIPRODAVAOCI IMANJA,"

SMITH AND HOLCOMB,
Na uglu Queen St. i Swanson St.
AUCKLAND.
Ured je otvoren svakog petka vecer do 9 sati

MALI OGLASI

Placa se unaprijed.

TKO TRAZI ZARADU za jednu uvrstbu 2/-
TKO TRAZI RADNIKA za jednu uvrstbu 2/6
TKO TRAZI ZNANCE za jednu uvrstbu 2/6
OSOBNOSTI za jednu uvrstbu 2/6
ZA RODJENJE I SMRTI za jednu uvrstbu 1/-
ZA ZENIDBE za jednu uvrstbu 1/-
ZA POSLOVNE I RAZNE OPASKE 2/6

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS.

Cash paid in advance.

SITUATIONS WANTED for each insertion .. 2/-
SITUATIONS VACANT for each insertion 2/6
INQUIRY FOR FRIENDS for each insertion .. 2/6
PERSONAL for each insertion 2/6
BIRTHS AND DEATHS for each insertion 1/-
NOTICE OF MARRIAGES for each insertion .. 1/-
BUSINESS & GENERAL NOTICE for each insertion 2/6

HRVATI - DOMORODI!
OGLASIVAJTE VASE POTREBE
U
"ZORI."

ZUBI

Je izvadjeno na milijune koji su imali opstojat u glavi. Milijune naroda trpi zubobolju, posto misle, da moraju trpjeti bol ako ce izvaditi zub. Mi nigda ne vadimo zubove koji se mogu zalit, ali ako je zub posve slab do se mora izvaditionda mi garantiramo. da cemo to uciniti [illegible] ikakove boli.

Za mnogo godina mi smo oglasivali "NIJE NIMALO BOLILO" ("It didn't hurt a bit"), te i danas se ponosimo vise neg igda.

J. H. KINNEAR

..QUEEN AND DARBY STREETS,. AUCKLAND.

Samo je jedan

B. E. Williams

u Novoj Zelandi

Glavno pribivaliste u **Dargaville.**

Odlomci: **Babylon, Muka, Maropiu i Aranga.**

Ducandzija i trgovac kaurske smole.

Gosp. CLIFFORD F. LARGE, Upravitelj

No. 138 Cizme za smolokopce 17 unaca visoke "Ball Branda" vrijenost 21s., postarine 1s.

No. 139 Cizme za smolokopce s debelim naplatim "posebna vrst" vrijednost 22s 6d, postarine 1s 1d.

Posaljite po nas ulustrovani katalog za 1914-15 sa 48 stranica i priko 350 slike od cizama i postola, kojega odasiljemo badgva i franko

Prvi auklandski trgovci cizama i postola sa 4 ducana

S. STONE & Co. Ltd.

Queen St. - - AUCKLAND

Sjeverna Amerika

Donosi "Jadran" da se kalifornijski Srbi spremaju se da ove godine najsvecanijim nacinom proslave Vidovdan. U tu svrhu biti ce u nedjelju, dne 28. lipnja, veliki izlet i piknik svih kalifornijskih Srba u Schuetzen Parku, San Rafael, gdje ce se obdrzati proslava. Srbi ce posvuda taj dan proslaviti velikom slavom u spomen osvete Kosova. Do sad je taj dan bio dan tuznih uspomena, ali odkad se ustala osvetnicka narodna ruka da oslobodi junacko Kosovo, i osvetila prolivenu krv srpskih heroja, taj se dan slavi kao novi dan, dan uskrsnuca, dan preporoda, novog zivota, slave i moci.

Sigurni smo da ce i Hrvati taj dan pohrliti da sa svojom bracom proslave taj znacajni dan i poda-du se slatkim mislima o jos boljoj, ljepsoj i slavnijoj buducnosti naseg dvoimenog naroda.

Narodna hrvatska zajednica u Sjev. Americi ima po zadnjem izvjescu 415 odsjeka.

U Pittsburghu priredila su proslavu spomendana Zrinsko-Frankopanskog pjevacka drustva Nada i Javor. Proslavi su prisustvovala i slovensko pjevacko drustvo Presern i poljsko drustvo Moniuszko, pa su pjevala i ona, a njihovi su predsjednici izrekli takodjer lijepe govore.

U Johnstownu, Pa. proslavilo je 13. o. mj. dobrotvorno drustvo Sv. Rok, 5. odsjek Narodne hrvatske zajednice, dvadesetgodisnjicu opstanka.

U gradicu Albia, jowa stvorili su Hrvati dionicko ugljenokopno drustvo sa glavnicom od 25,000 dolara, razdijeljenom na 250 dionica. Ni jedan dionicar ne moze imati vise od 10 dionica, a po mogucnosti treba da je Hrvat. Croatian Coal Co. zaposlit ce u ugljeniku preko 100 radnika, a dnevno vaditi do 300 tona ugljena prve vrsti. Uz rudnik ce biti izgradjeno do 50 kuca. za radnike, a to selo nosit ce ime Croatia. Dionicari su vecinom Hrvati iz Albie, koji su trgovinom stekli lijep imetak. Kad se posao razvije kupovat ce drustvo i nove ugljenike. Hoce nasa skladna braca u Ameriki, a mi u ovoj zemlji ne mozemo ni novinu imat ako se ne nadje kukavica koji hoce da ucine kvara.

U Hobokenu, N. J. osnovan je novi Hrvatski Sokol, u koji se odmah upisalo 16 vjezbaca.

U Phila, Pa. proslavio je 17. pr. mj. svecano Hrvatski Sokol svoju petgodisnjica, kojoj su prisustvovali Srbi, Cesi, Poljaci i Slovaci. Bila je to lijepa manifestacija i reprezentacija hrvatstva u stranom svijetu.

Jadran javlja, da je radi grabeza osudjen u San Franciscu Vinko Lucic na 15 godina tamnice.

U Gibson, Ind. skoro cisto hrvatskom gradicu, na sam Uskrs je Ante Vukovic, rodom iz Saborskog (Plaski) nozem tesko izranio zenu i brata, te trojicu prijatelji Nikole Krizmanica. Kad je navalio na Krizmanica, ovaj povadi revolver i tesko rani Vukovica, te je on drugi dan i umro. Vukovic je bio pijan.

U Ely, Minn. utopio se kod ribarenja Ivan Skrjanc, posto se camac prevrnuo.

U Eccles W. Va. dogodila se u rudniku eksplozija, kod koje je stradalo do 190 radnika. Medju poginulima nalaze se Ivan Siprak, rodom iz Novog Marofa, Petar Rusak, Crnogorci Mirko Dukic i Stjepan Devic, te jedam Slovenac. Poljaka i Rusina poginulo je kod te nesrece do 60.

U lipnju lane propala je Prva Druga Narodna banka u Pittsburgu. Nasi su ljudi onje imali mnogo novca ulozena od tesko zasluzenih pristednja svojih. U ponedjeljak, 27. travnja ova je banka, kako u "Jedranu" citamo, opet otvorila svoja vrata i pocela da radi. Potvrdu o tom joj je predao sudac Elliot u ime vlade. Sad ce ta Prva-Druga Banka opet primat novac i slati ce ga u stari kraj. Ulugaci, sto su u stecaj sudu predali ulozne knjizice, nek ih natrag traze, jer ce svi bit isplaceni. Banka sad veli, da je jaca, nego sto je bila, al je se u buduce nasi ljudi cuvaju.

SLAVENSKI JEZICI NA AMERICKIM UNIVERZAMA

Professor John D. Prince, na kolumbijskoj univerzi u New-Jorku, poceo je ove godine predavati o slavenskoj povjesti i slavenskom jezikoslovju i to s uspjehom. Ova su predavanja prvi korak za utemeljenje slavenske stolice na ovoj najvecoj univerzi Amerike. Kako kaze prof. Prince, predavanja su se pocela drzati na molbu americkih krugova, i to ovog skolskog ljeta, te premda nijesu bila razglasena pristupilo je odmah sest slusaca, a u drugom semestru bilo ih je dvanaest. U ove kurseve trazi vec upis mnostvo djaka i profesora iz cijele zemlje. Semestralni kursevi biti ce razdijeljeni u dvoje: Povijest slavenskih naroda (socijalni razvoj, obicaji i t. d.) U drugom krusu ucit ce se ruski, kao slavenski jezik za kojeg se najvise zanimaju.— Prof. Prince se nada da ce Kolumbija imati svoju samostalnu stolicu sa slavenskim asistentom, koji ce poducavati ruski, srpsko-hrvatski i ceski, kao najvaznije slavenske jezike.

Juzna Amerika

U Limi (Peru) ugledni list El Comercio donio je vrlo veliki clanak o braci Seljan, u kom opisuje potanko njihov istrazivalacki rad u Africi i Juznoj Americi.

U Barrancas Arg. osnovan je novi ogranak Hrv. Saveza Eugen Kvaternik.—Zajednica u Rosario de Santa Fe donosti clanke o novom listu hrvatskom. "Slavenska misao," pa dokazuje, da je taj list subvencioniran od austrijskog konzulata i da je uperen proti pokretu hrvatskom.

Srbija je od Turaka osvojila svu onu zemlju, sto je nekoc bila stara Velika Srbija. Tamo ima dosta nenaseljene, a debre zemlje. Sad je rijesila vlada srpska, da ce onamo naselit Srbe, sto su sad u Americi, a ondje se gube i propadaju. Mjesta ima u Novoj Srbiji i za 100 hiljada porodica Svaka ce porodica dobit po 8 jutara badava, a ko donese sa sobom jos i stoku i poljski alat dobiti ce jos i vise zemlje za badava. Vec mnogi Hrvati i Srbi idu na taj poziv u Novu Srbiju.

Prva Hrvatska Tiskara u cijeloj Australaziji

pocela je tiskati na 3 srpnja

Izdaje svakovrstnih tiskanica, uz veoma umjerene cijene, i sasma podpuno zadovoljstvo.

Narucite Vase tiskanje Kod Vase tiskare.

Ova Zadruga ima tri stroja za raznovrstno tiskanje

Svaki je stroj najnovijeg izuma, tako da smo sposobni izdavati najfinije tiskanice.

Svaki bi Hrvat imao narucivati svoje tiskanice kod ove Zadruge,----ne samo zbog toga sto je ovo Hrvatska Tiskara, pak da bi hrvatski narod imao svoje potrebe kod nje kupovati, dali i stoga sto ce kod nas dobiti cinije neg igdje na drugom mjestu, pa se preporucamo nasim u trgovini da nas nezaborave.

Hrvatsko Tiskovno Drustvo Ogr.

22 Custom St. East; Auckland

The Crown Studios

266, QUEEN ST. (Next Savings Banka).

Za umjetnicke slike.

Visoko izradjene zbirke od, 15s duzinu sa velikom slikom.

Joseph Palmer

draguljar,

Cameron St.

WHANGAREI.

Trebate li bilo kakovih draguljarskih predmeta, satcva ili Vam se je sat pokvario obratite se na nas kad dodjete u Whangarei ili nam posaljite postom. U svakom slucaju biti cete posteno posluzeni.

J. H. GUNSON Sedlar i napravljac konjskih oprava.

Telefon 119 *Cameron Street, Whangarei* Telefon 119

Velika zaliha sedla i ostalih konjskih oprava, kao pokrivala za konje i govedu.

Kod mene je naci svih potrebstina za jahace uz veoma niske cijene.

Popravljam dok cekate. Kupuje kod onoga tko oglasuje u "Zori."

ZLATO kupovati jeftino i po izbor velika je korist; to sve mozete kod nas imati. Mi mozemo prodavati jeftinije nego itko drugi; mi ne placamo veliki najam za moderni ducan, vec imamo sobe na drugom spratu. Takodjer, mi ne drzimo nepotrebne sluzincadi, jer i oni zahtijevaju dobru placu—mi radije pravimo dobru vrstu i dajemo jeftinije nase stvari musterijam i tako dobivamo dobar glas.—Mi pravimo lance i sve ostale zlatne i dijamntne predmete u nasoj tvornici, te ih prodajemo direktno na pragu musterijam preko nasih agenta. Ako imate volju kupiti lanac, sat, prsten, itd. kupite si kod nas i biti cete zadovoljni, a u slucaju da ne biste bili, mi cemo vam primiti stvari natrag i povratiti novac, ako nam stvari povratite u podpunu redu. Nas g.Blanc, putuje vazda izmedju hrvatskog naroda osobito u Northern Wairoa, te cete od sada vazda vidjeti u domacim vijestima, u Zori, kad ce g.Blanc biti u Dargaville. Ako imate volju kupiti drugdje bilo bi vam korisno da kupite kod g.Blanc, ako vam je pri ruci, ili da pisete za cijene direktno na nas Ured, mi cemo vam odmah odgovoriti. Pisite hrvatski ako vam je milo.

BLANC & CO., Jewellers and Importers, City Chambers, AUCKLAND

(*Kaa pitate ili narucite spomenite "Zora."*)

Interesantna Obavijest

ZA HRVATE.

OD PARENGA GUMFIELD, LIMITED.

SISTEM DOHODARINE SASVIM JE UKLOJEN.

Sistem Dozvole Ustanovljen

Je od 10 Sijecnja, 1914

Hrvati! Parenga Gumfields, Limited Zeli,

da kopate na njihovom zemljistu, koji su snizili pristojbine dozvola na veoma nisko, a osobito za godisnje dozvole. Nu pogledaj.

Godisnje Dozvole	-	**£14**
Polugodisnje Dozvole	-	**£8**
Mjesecne Dozvole	-	**£1 13s. 6d.**

Neima shodnijega mjesta za kopanje smole preko zime u cijeloj provinciji nego li je ono

PARENGA GUMFIELDS.

Uvjeti su na polju znatno poboljsani.

DRUSTVO JE KUPILO TRI DUCANA

Te je mogucno prodavati potrebite predmete zalihe ispod redovite cijene u svojim ducanima s kojima upravlja g.Q.A.McIlwraith (prije upravitelj u Whitianga i Whangapai). Drustvo je uprav pocelo sa kupovanjem smole.

KUPUJE SMOLU PREMA NAJVISOJ CIJENI.

OD 1 og. ozujka, kad je Drustvo preuzelo ducan i kupovanje smole, smola se je kupovala koja im se je god nudjala uzprkos drugih kupovaoca. Ovo pokaziva da su nase cijene najizvrstnije.

PROCITAJTE OVAJ KRATKI CIJENIK NASEGA DUCANA.

"Champion" brasno 7/3 50 lbs.	Najbolja vrst caja 2/- po lb.
"Snowball" brasno 7/- 50 lb.	Najbolja vrst masla 1/3 po 1.lb.
Slador 13/- 56 lb.	Vostanice 9d. paket.
Makaruni 7d. 1.lb.	Melrose 1/- paket.
Rizi 3d. 1.lb.	Tomato Sauce 1/3 qt. fl.
Govedina 1/3 po tini.	Voce 1/- po tini.
Mast 1/8 po tini. Mliko 9d. po tini.	Krumpiri 9/- cwt.

Druge potrebstine takodjer se prodaju na malo uz veoma niske cijene. Drustvo je samo na srcu da posluje, toga radi i drzi niske cijene pri prodaji zaliha.

KAD ISPLATITE PRISTOJBINE ZA VASE DOZVOLE TRGUJTE S KIM HOCETE.

U Parengi se nalazi i drugih ducana i drugih kupaca osim drustvenih. Ako vam se bolje svidja trgujte s njima.

POKUSAJTE PARENGU ZAR NE ?

F. W. F. Fagan, Managing Director,

112 Victoria Arcade, *Auckland*

HRVATSKI MESAR,

H. KIMBER

DARGAVILLE.

HRVATSKI NAROD U MOJOJ OKOLICI HOCE DA BUDE POSLUZEN DOBRIM MESOM I DOBROM PODVORBOM, A TO SVE DOBIVAJU KOD MENE ONI KOJI SE SLUZE KOD MENE TO DOBRO ZNADU, A ONI KOJI SE NISU SLUZILI NEKA POKUSAJU SAMO JEDNOM, PAK CE SE UVJERITI I NADALJE OSTATI MOJI KLIJENTI.

MESAR, Za Gospodu Hrvate

H. NORGROVE VICTORIA STREET, DARGAVILLE.

JA LJUBIM HRVATSKI NAROD STOGA IH DOBRO CASTIM SA DOBRIM MESOM. SVI ONI KOJI SAMO JEDAN PUT POKUSAJU DOBAVITI MESA OD MENE OSTANU I NAPRIJED MOJI KUPCI

DOPISI

ZAGREB, 16 svibnja.

Slavnom urednistvu "Zore"

Po cetviti put evo vam se javljam iz naseg bieloga Zagreba gdje je bas ovaj cas na dnevnom redu jedna gadna affaira jednoga ovdasnjega graditelja po imenu Viktora Grossa. Taj covjek, koji se je poput zivine bacao na neduzne curice od 10 do 12 godina i toliko zlo pocinio, uapsen je, i drzim da ce mu se dati prilika, da o svojim nedjelima koju godinu razmislja. U isto vrieme obdrzava se glavna razprava proti Dr. Paji Teodorovicu odvjetniku i dr. radi zlocina prevare i kradje na stetu pok. Ivane Cappovic. Hotio sam vas samo upozoriti na ove dvie stvari, da eventualno u vasem cienjenom listu ove stvari malo obsirnije javite.

Sto se pako tice same politicke situacije to je vrlo zagonetna. O parlamentarizacije hrv. vlade nema jos niti govora, premda je to vec skoro gotova stvar bila. Nego bit ce da je tu nesto drugo po sriedi. Miroslav grof Kulmer, dobio je naslov tajnog savjetnika, a Dr. Nikolic je opet dobio barunat, tako daje koalicija izgubila svoja dva najuplivnija clana. Nisu doduse izstupili iz koalicije ali su ih Madjari ovim castima okovali, i sada moraju da sute, a ban ih je privezao uz sebe, tako, da bi kod eventualnog preloma izmedju bana i koalicije ova dvojica bezuvjetno ostala us bana, a kako i jedan i drugi ima u koaliciji licnih prijatelja, povuci ce jos kojeg sa sobom tako, da ce koalicija ostati sa malo manje uvazenih politicara. Uzmemo li u obzir jos i putovanje banovo najprije po slavoniji, koje je uspjelo isto onako kao i putovanje blage uspomene bana Kuena Hedervarya, nametnut ce nam se pitanje, nije li mozda ipak istinita viest nekih novina, da ban Skerlecz radi iza koalicije na osnutku jedne vladine stranke. Skerlecz je doduse u vise navrata spomenuo, da njegov put nije ni najmanje kakova politicka kortesacija, nego da je samo informativne naravi. Ali opet tko bi mogao sve vjerovati. Svakako nesto se sprema, sto ce nas iznenaditi. Vidite, g. urednice, da s nama rade Magjari, sto koce i uza sve to, nasi politicari neuvidjaju, kamo to vodi. Zalosno ali istinito.

Da malo predjem preko granica liepe nam hrv. domovine, te da se sustavim u jednom slovenskom gradu—Trstu. Taj t. zv. talijanski grad najednom kao da je oziviо. Dogodjaji koji su se odigrali na skoli zvanoj Revoltella, gdje je potekla hrv. krv, nisu ostali bez posljedica. Na 1 svibnja imali su slavenski radnici u Trstu svoj obhod, gdje je opet doslo do gustoga izmedju talijanske kopiladi i hrvatskog radnika. Hrvati su onako po naski isprasili ledja toj talijanskoj gamadi i pokazali, da grad Trst nije samo talijanski nego da u njemu ima mnogo slavena i vise, nego sto talijani i misle. Povodom ovih dogodjaja dignula se je ciela Italija. Obdrzavale su se skupstine, protestiralo protiv slavenskih barbara, lupalo se prozore na Austro rig. konsulatu, spalila se jedna Austrijsk zastava, a cuje se, da se je obezcastila i slika njegovog velicanstva. Sve ovo odgovara talijanskoj kulturi. Na sve ove upadice monarhija suti, pa izgleda kao da podupire svaki pokret, koji je naperen proti Slavenima, pa dosao on uprav od crnog djavla. Talijani doduse zaboravljuju viskog junaka i one batine, kad su im Hrvati ondje naravnali posteno ledja. Da se nebi to vrieme i opet povratilo.

Na dan smrti hr. mucenika Zrinskog i Frankopana sahranjen je ovdje Zagrebacki nadbiskup Dr. Juraj Posilovic. Sprovod je bio upravo velicanstven. Iza liesa stupao je ban kao zamjenik kraljev a iza njega drugi odlicnici. Nadbiskup kodjutor Dr. Antun Baner javio je odmah jednom epistulom, da se je postavio na celo Zagrebacke nadbiskupije. Mnoge su bile kampanje protiv ovog cestitog muza za zivota Posilovicevog, ali sve intrigue odbio je Baner, jer mu nije nitko mogao prigovoriti niti kao politicari niti kao sveceniku.

Svrsavam sa molbom, da ovaj dopis opet po mogucnosti uvrstite, jer zelim, da hrv. vasa naseobina ima originalnih stvari i da se ugled ovog lista digne.

Hrvatski pozdravljem,

Vas prijatelj.

Sto je Sloboda.

Svaki covjek imao bi pojmiti sto je sloboda i sto je robstvo. Gdje potonje vlada tu nema svjetlosti, tama je, tu narod samo zivari sa ledenim srdcem, misli da ce vazda biti tako i da mora da tako bude. Akoprem u robstvu, duznost se je hrabriti, da ce dan slobode doci, da ce opet sunce granuti. Covjek mora da sam sebe sokoli, da negubi nade, da se zrtvuje za slobodu, i da pozna da je sloboda najvece blago na svijetu. Vidimo kako nasa braca Srbi poznaju slobodu, oni se bore kao lavovi, njih nemogu Njemci svojom lukavstinom da prisvoje. U njih srne u boj musko i zensko, te radje svoju krv liju nego da predadu robstvu svoju narodnost. Sazivlju i nas kao svoju bracu, hrlec u pomoc govikuju: Bacite sa sebe jaram orla dvoglavoga, hrlite s bracom put slobode!

Ali zaliboze mi nismo kao braca Srbi mi cekamo mirno Svabske gospodare dok nam se ovi smiluju i dobace po koju mrvicu. Svabe su mudre lije oni obecaju svega i svasta dok zaslijepe nase zastupnike, a kasnje se njihovo obecanje izjalovi. Od njih se nedobiva nista kapom u ruci, vec samo bodezim. Nema slobode bez krvi, gruvanja topova i zveket handzara, ali na zalost Hrvati nece da se odluce. Za obranit Austriju Hrvati su bili brzi, te rek bi, da radje proliju svoju krv za drugog negoli sami za sebe. Koliko stoljeca hrvatski narod podnosi tiranluk Austrije, pak nije te srece bilo da se jednoc odluce na ustanak i proliju svoju krv za slobodu domovine. Ako uzmemo u obzir slavenske vojnike pod Austrijom i one sto uce vjezbe kao Sokolasi onda nemamo vec samo saku Austrijaka da im se opremo.

Lijepi nam je primjer kad je Karadjordjevic poceo budit srpski narod. Sakupio je oko sebe nekoliko hiljada ustasa u Orascu, gdi ucinise tabor, te povede svoje junake na bijesne osmanlije goiim sakama skoro bez ikakovog oruzja i ikakove ratne sprave. Ova saka ustasa borila se je protiv nebrojne Turske sile, prolijuc svoju krv. Bili su vise puta razprseni ali nisu sustali, neg uvjek imali jedini cilj, napred! Napokon istjerase Turke iz Biograda, svoje prijestolnice, te opet ucinise Srpsku kraljevinu. Ostalo je njihove brace pod Turskim jarmom, ali i ovi nepristase boriti se sazivajuci slobodnu bracu u pomoc. Dodji brate pomozi osvojiti Kosovo i Macedoniju. Njihov glas neostade kao glas vapijuceg u pustinji, jer im se braca odazvase i oslobodise ih. Danas je onaj potisteni narod u Macedoniji veseo, nezali zrtava i muke sto je podnio. Ore se junacke pjesme po svoj zemlji, kultura se razvija. Nove se pruge grade, koje ce bit isprecane po svoj zemlji, takodjer podizu se skole, za koje se trazi na hiljade ucitelja. Ovaj jednom zaboravljeni kraj, iz nova ce se preporoditi. Da su stali prekstenih ruki i cekali Tursku Portu dok im dobaci golu kost, i da su se bojali borbe jos bi i danas bili robovi kao sto smo i mi robovi Austrije. Kad ce doc onaj dan da se i mi odlucimo?

JOZE BULOG,

Kumeu.

DOMACE VIJESTI

Primili smo prvi broj novine koja je počela izlaziti u Zadru pod imenom "Mlada Dalmacija." Ova novina utjerava talijanski jezik u nasem hrvatskem Zadru te donosi članke na talijanskom jeziku i koješta na hrvatskom

Neče galibardinci (C.K. Namještnistvo) da se uvjere da je Zadar u Dalmaciji a ne u Italiji: da smo mi Hrvati, Srbi ili Slaveni, (kako ih je volja) ali nipošto Talijanci.

Upozoravamo sve narodno u Dalmaciji da ju može povratitina adresu "C. K. Namještnistvo —Zadar.

Primamo iz Northern Wairoa

Saljemo Vam u istom obvoju jedno od mnogi pisama sto smo ih ovamo primili od Fra Frankovića proti našoj Hrvatskoj Zadrugi. Nije se fratar htio podpisat već samo "Prijatelj." Znamo mi kakovi su oni prijatelji naroda pak Vam šaljemo isto njegovo pismo,

Vidimo da je njegova namjera da sruši novinu i Zadrugu pak zato i neuzimamo u obzir njegova privatna ili javna pisma.

Da ovakovu sramotu i podlost tko drugi radi možda bi se sramio ali on i njegovi drugovi nemaju srama jer im je u zanatu da nemir stavljaju.

Izgleda da ovaj stvor nemoze nigdje naći zarade kad se je tako razvikao, ali nek ne zaboravi da je svakomu gumfil otvoren, samo treba pala, a nije Bogu hvala ni skupa 4s 6d pak može početi odma, samo nek ne dodje kopat gdi ga ja mogu palom doseći, jer bi mi se mogla ruka zaletit.

M. P.

Op-Ur.—Mi ovo donosimo toliko da narod zna što Fra Franković radi.—Salje privatna pisma bez podpisa proti našoj Zadrugi, ali pravo se kaže "tko pod drugim jamu kopa, sam unju upadne." Pisao je ova pisma bez podpisa ali je zaboravio da imamo njegov rukopis u knjigam koji će biti izložen kod suda.

Mi se snjim nećemo odsle baviti jer nam je ispod časti, pustili smo na odvjetnika nek ga potegne putem zakona gdje će se naučiti poštovati tudje poštenje i gdje će iznaći da ne samo što je grieh lagati dali je i protuzakonito. Nek se nauči pameti na svoje troškove, a mi, kako rekosmo nećemo se snjim usporediti.

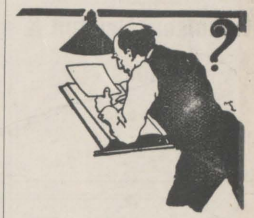

ODGOVORI UREDNISTVA

Gosp. Nikola Sutich, Dargaville —Plaćeno do 16 kolovoza.

Gosp. Ivan Slako, Parenga.—Plaćen je i stari račun,—sve je uredu.

Gosp. V. F. Matic, Dargaville.—Plaćena predbrojba za g. Franu Matića, Baćišće, do 1 sjecnja 1915.

Gosp. Mate Veža, Dargaville.—Vasa predbrojba plaćena do 20 devetoga o.g.

Gosp. Ivan Covic, Dargaville.—I Vasa do 20 rujna.

Gosp. Marko Milina, Babylon.—Podmireno do 24 lipnja 1915.

Gosp. Bernard Mihaljevic, Vitina, Hercegovina.—Vaša je predbrojba plaćena do 1 srpnja 1915.

Gosp. Andrija Jovic, Awanui.—Plaćeno, preko gosp. M. Alaća, do 1 srpnja 1915.

Gosp. Mate Vukovic, Parenga.—Podmireno do 6 srpnja 1915.

Gosp. Ivan Covic, Komin, Dalmacija.—Smireno do 20 lipnja.

Gosp. Ante Vujičić, Hikuai.—Podmirena predbrojba za gosp. Dinka Jelićića, Antina, Sućuraj, do 24 lipnja 1915,—a Vaša do 6 lipnja 1915.

Gosp. Petar Jelavic, Dairy Flat.—Podmireno do 22 sječnja 1915.

Gosp. Stjepan Bojković, Arstapu.—Plaćeno do 14 kolovoza.

Gosp. Mate Viskovic, Lake Ohia. — Prebrojismo Čitaonicu "Pučku Prosvjetu„ u Tučepi po Vašoj želji, promjeniti ćemo takodjer adresu Vašog brata za u domovinui. Hvala Vam!

Novi Predbrojnici

Za Domovinu.

Gosp. Bartul Silic, Racisce, Dalmacija.

Gosp. Nikola Botica, pok. Frane, Racisce, Dalmacija.

Gosp. Nikola Silic, Mijatov, Racisce, Dalmacija.

(Gori spomenutu gospodu predplatic je Gosp. Mijo Silic, Dargaville).

Gosp. Bernard Mihaljevic, Grab, posta Vitina, Hercegovina.

Gosp. Ivan Covic, Komin, Dalmacija.

Gosp. Mate Veža, Dargaville.
Gosp. Ivan Cović, Dargaville.
Gosp. Marko Milina, Babilon.
Gosp. Mate Vuković, Parenga.
Gosp. Andrija Jović, Awanui.
Gosp. Petar Jelavic, Dairy Flat.

Novi Dionicari

Gosp. Ivan Slako, Parenga,	
Gosp. Petar Fabijanović Divkov, Parenga	1
Gosp. Mate Sumić, Dargaville	5
Gosp, Ante Pavlak, Ngaruwahia	2

Novi Oglasitelji

New Zealand Loan and Mercantile. Dargaville,	Strana	1
Alex. Costello. Dargaville	„	8
A. T. Tate, Dargaville	„	8
T. Carr, Dargaville	„	8
Central Hotel, Dargaville	„	8
C. Keane, Dargaville	„	8
S. A. Parr, Dargaville	„	8

Razgovor Jure i Marko

Jure: Dobra vecer Marko.

Marko: Dao Bog dobro Jure.

Jure: Evo me opet k'tebi Marko da mi kazes, jer mi se cini da mi nisi sve kaza, o nasim zastupnicima proslim putem.

Marko: Pogodio si Juko. Slusajme da ti jos njesto pricom o njima. Nasi zastupnici kad sto pitaju u Becke vlade nece da se svi sloze vec tri ili cetiri pitaju a sedam ih muci dapace i protive se. I ono sto se u vlade pita odvise je hladnokrvno, nece da ustraju pitanjem vec im ostane kao ukopano, a vlada je tvrdokorna, tesko da se sto dobije i po deset puta da se pita. Zastupnici pak izkazuju se narodu tako sjajni i objelodanjuju svoj govor kroz novine da su ovi ucinili cudesa za nas narod u Beckom parlamentu.

Jure: Ma koliko je, Marko, zastupnika u Dalmaciji? ta nije ih stotina da se nemogu slozit i radit za dobrobit svog naroda.

Marko: Imade ih jedanaest.

Jure: Jedanaest ucenih ljudi da se nemoze sloziti? Ta bi se i djeca slozila za obranu ovako potistenog naroda. Oh bijedni narode mjesto da te stite oni te na lomacu mecu.

Marko: Tako ti je moj Jure u nasoj domovini. Ovako se medjuse ganjaju nasi prvaci od kad su postali ili od kad smo doselili iza ledenih Karpata, a tome je vec promasilo trinaest stotina godina.

Jure: Pa jos nemogu da se nauce pameti.

Marko: I nece bez onog tvog lijeka kog si im nasao u proslom razgovoru.

Jure: I ja mislim Marko jer komandant broda moze brod utopiti kad hoce a more ga i spasit, te kad hoce da svojom voljom utopi brod jeli bolje smaknut kapetana nego da vas narod gine.

Marko: Takoje Jure, bilo bi bolje da nestane i ono nasih zas upnika, ili bolje rekuc oni sto su na krivom putu, nego 600,000 naroda sto danas ima Dalmacija. Nasa poslovica veli: ili kovac budi ili ruke nemrci, tako i oni ili nek vrse svoju duznost ili se nebijase zauzim ti da ce narod branit a tamo brane svoje osobne interese. Znaj Jure da nam nasi zastupnici drze ruke a Njemci i Magjari kozu gule.

Jure: To sam i ja sad htijo reci.

Marko: E onda smo jedne misli.

Jure: Kamo srica da su ovako i u nasoj domovini nasi praoci bili.

Marko: Nebi onda Dalmacija robkinja bila vec slobodno svoj barjak i slobodu uzivala.

Jure: Kad god mi spomenes Dalmaciju svemi zivce streses, jer danas vidim da svaka narodnost cuva svoju domovinu a nasa svaki dan dolazi blize ruba propasti, sve zbog domaci izdajica; vec reci ti meni Marko imali u nas ijednog dobrog zastupnika, koja je najbolja stranka u Dalmaciji i koji je najzapusteniji kraj?

Marko: Slusaj ti mene u nas bi mogao naci i vise dobri zastupnika po glasu, ali su odvise rijetki po cinu. Sto me pitas od stranaka, u Dalmaciji je najbolja "Pucka Napredna Stranka." Najzapusteniji kraj Dalmacije jest zagorje a osobito Vrgorski kotar. Skole, prosvjetni zavodi, putevi i ostala dobra, sve je uskraceno ovoj okolici, narod je skroz zapusten u svakom pogledu, nista drugo nemoze znati vec sto ocima vidi.

Jure: Hvalati Marko sto si mi kazao, docim ja to nisam prije znao, to je ocevidno svakome.

Marko: Vidio sam u vrijeme proslih izbora kako su slavili Vrgorac da se nije moglo vec onako,

Jure: Onda je i glazba dolazila u Vrgorac, skupstine cinjene bez pristanka i mackuli dosta praha pozobali dok su izbori svrsili.

Jure: Cini mi se da su se pjevale i neke lijepe pjesme ali sam ih Marko i zaboravio. Ako ih se sjecas rado bi slusao da ih malko popjevnes.

Marko: Kako da ih zaboravim, jos mi u usima zuje neke kitice tih pjesama kao n. pr. sljedece:

"Od Kranjske se crni oblak vije,
Slobodu nam hoce da pokrije.
Dosta crnci novca sakupise
Manastirske kase opustise,
Po skrabnicam praznim, vitar puse,
Hoce crnci da kupuju duse.
Nema novca da kupi primorca
Niti tvrdje kule do Vrgorca;
Neretvanac vazda slavan bijo,
Slavno ime svuda ostavijo.
Peljesac se od veselja smije,
Rad imena slavnoga Cingrije."

Jure: To je sasvim lijepo Marko, narod im se je lijepo odazvao, te bi i njihova duznost bila da odvrate narodu milo za drago.

Marko: To bi bila dika zastupnicim, i nasa bi domovina napredovala.

Jure: Da su nam braca Srbi imali vodje i upravu kao mi Hrvati nebi sada onako cine bili fesi na Balkanu.

Marko: Eh da se nasi prvaci sloze kao braca Srbi, brzo bi pocjenile i cake u Austriji.

Jure: To bi moralo biti, pak taman ih izsalo jos koju godinu.

Marko: To ti je i moje mjenje.

Jure: Oprosti mi Marko moram se zurit kuci jer mi je supruga bolesna, opet cu te posjetit cim prije.

Marko: Sre an put Jure.

M. P. R.

Nicholson, Gribbin & Ross
Advjetnici
Dargaville

A. G.
Quartley
(IZGOVOR, KUORTLI).
ODVJETNIK.
Posluje kod malog i velikog suda.
Uzajmije Novca.
COOMBES' ARCADE, QUEEN ST., AUCKLAND.

JOSEPH EVANS & SONS LIMITED
Sveopci trgovaci u
Waipapakauri, Waiharara, Te-Kao i Awanui.
Kupuju
za gotovinu: goveda, vunu, smolu, i t.d. i davaju dobre cijene.

G. DICKENSON
trgovac smole i hramiva,
KAIKOHE.
Imam dobro zemljiste za kopanje smole te pustam samo Hrvate da kopaju bez da mi ista plate samo ako se od mene sluze hranom. Dajem najbolje cijene za Smolu.

KEAN CLARKE BROS.
kirurgski zubari,
WHANGAREI
Vadimo zubove bez i najmanje boli. Napravljamo vilice i pojedine zubove po najmodernijem amerikanskom sistemu.

S. RAWNSLEY
Trgovac Kaurske Smole.
Daje dobre cijene i GOTOV NOVAC.
Ulica na Obali.
QUAY STREET, AUCKLAND.

PODJITE NA ZEMLJU.

100 JUTRA.—Samo 25 milja zeljeznicom iz Aucklanda, 10 casa od zeljeznicke postaje. Sve je za oranje i sve je ogradjeno. Oko 15 jutara pod engleskom travom i 15 jutara pod ugarom gotovo za sijanje. 4 jutara uredjeno je za oranje. Smola iz zemljista isplatiti ce sav trud. Zemljiste je dobro providjeno vodom i veoma je zgodno razdijeliti ga, tako da bi obe polovice imale procelja na glavni put. Cijena je samih £19 po jutru, oko £500 u gotovini. Zemljiste u istom okolisu prodaje se po 50 sterlinga jutro. F 1091

100 JUTARA U OHINEWAI. — Sest milja od zeljeznicke postaje. 1½ milja od skole. Sve ogradjeno. Oko 40 do 50 jutara pod travom. 30 jutara izjendecene mocvare. Procelje zemlje proteze se uz javni put u duljini od 140 cena. Sva se zemlja dade uzorati. Mala je kucica na zemlji. Cijena je £11, 10. 0. po jutru, uz slijedece uvjete £100 gotovine, £100 kroz sest mjeseci, £100 kroz 12 mjeseci, balanac kroz razdoblje od godiie sa 5%. F 1086

50 JUTARA U HATAKARE.—Samo je 20 jarada daleko, od skole, poste i ducana. 5 ogradjenih pasnjaka. 15 jutara stoprv uzorano, isto toliko pod sikarjem. Krasna kuca sa 4 sobe, 2 prostrana spremnjaka (sheds) svaki 14 x 22. Cijena je £1300. U gotovini £450. Balanac kroz 5 godina uz 5%.

252 JUTRA—2 milje od Pokeno. Oko dvije trecine za oranicu. 4 jutra pod repom. 100 jutara pod travom i prirodjenoj bujnosti, ostatak titra. Zemlja ima 1 milju procelja na Waikato rijeku. Kuca je sa 4 sobe. Kucica za krave, muzarnica i kucica za jednoprezna kola. Cijena je po ...ru £7. Samo £200 u gotovini. Bala... prema dogovoru. Susjedno se zeml... prodaje do £18 po jutru.

...E NAM VASE ZAHTJEVE.
...NZL SCHOLLUM,
Land and Estate Agent,
109, QUEEN ST., AUCKLAND.
Telegraphic Address: "Schollum," Auckland

E. Mandich
Storekeeper and Commission Agent
Dargaville

GAHAGAN,
Ducandzija i opravljac odijela za gospodu.
TE AROHA
Potrebujete li odijela i drugih sitnicarija za najnize cijene obratite se k meni. Kupujte si predmete kod onoga kod kojega cete primiti vrijednost robe za cijenu novca.

ZLATNA MEDALJA.
ZA NASA ODJELA.
"Crownall" vrhovne vrste odijela dobili su zlatnu medalju na izlozbi u Auklandu 1914. To su dakle najholja odijela u Novoj Zelandi za onaj novac, sto mi naplacivamo, i jedno samo odijelo mi prodajemo istom cijenom kao na veliko.
Posaljite po uzorke, takodjer vrbcu za mjerenje kao i nacin kako treba da mjerite odijela kad nam narucite.
Pisite nam hrvatski ako Vam je milo.
Crown Clothing Mfg. Co., Ltd.
QUEEN ST. (Upra kroz Strand Arcade)
AUCKLAND.

Alex. Costello
Najbolje mjesto za odjecu
Najbolja odjela u N.Z. uradjena po mjeri za sami 75/-
Prve vrsti radja i jamcim da ce dobro pristojati.
Alex. Costello
Dargaville

E. T. TATE
Auctioneer and Commission Agent
Ratarskih potreba. Rastavljacah (Separators). Sjemenja i djubra. Sedmicna prodaja pokucstva, proizvoda perske zivadi i.t.d.
Victoria St., Dargaville

T. CARR
Baker & Confectioner, Dargaville
Donosim kruh na kucu u cjelu okolicu Dargavilla. Kruh je najfinije vrsti. Pokusajte!

CENTRAL HOTEL
Dargaville
S. THOMPSON, Vlastnik

C. KEANE
Baker & Confectioner, Dargaville
Donosi fini i svjezi kruh na kucu uzsvu Rijeku, Northern Wairoa.

S. A. PARR
Nurseryman, Seedsman and Fruiterer
Vocaka za razsadivanje sjemenja i voca.
Dargaville

NEW ZEALAND INSURANCE Co., Ltd.
KAPITAL 300,000 Sterlinga.
Mi izdajemo
OSOBITU POLICU ZA HRVATE
pokrivajuci
NEZGODE I BOLESTI
za potankosti pisite (hrvatski ako vam je milo)
THE MANAGER
New Zealand Insurance Co., Ltd., Auckland.

MELDRUM
Prve vrsti krojac
HRVATI! narucite vasa odjela kod mene biti cete zadovoljni. Nas je ducan.
BANK STREET - WHANGAREI

Bastina na prodaju.
Natjecaji ... za kupovinu dobro poznate ... masa na Hohoura Ova ... bastina ... od 96 jutara, i vlastita. ... pasnjak, ... ograda. Stala, kucara ...
K... 8 s... pokuctvom, i sa ..., takodjer sa postom i ducanom ... na zemlji.
Bastina ... tice obale uz Northern Steamship Coy's most.
Ovo je jedna od najbolji i najzanimljivijih bastina u nortu kao stoje i zlatna prigoda za Hrvate gdje se moze uzdrzati ljep ducan i gostionu.
Upravo bi covjek ucinio srecu ako bi ovo kupio ili ako bi se Drustvo slozilo.
Podneblje ubavno, ribanje sluzi za sport,
Natjecaji mora da se posalju naznacujuci cijenu koju natjecatelj zeli platiti.
Otvoreni natjecaji do 30 srpnja, 1914.
J. E. THOMAS
Pukenui, Hohoura

Ducan
Nas je ducan poznat kao najciniji u ovoj okolici. Donosimo ovdi njeke od nasih mnogobrojnih nizki cijena—Melrose 1s.; Plug duhan 9d.; 100 brasna 13s. 6d.; preservirano meso 1s. 3d; Mast 1s. 4d; Makaroni 6d.
R. A. ENGLAND Postarski ured i ducan WAIHOPO

NA ZNANJE SVIM MOJIM DOMORODCIMA,
da imam na prodaju veoma dobra vina, uz umjerene cijene od dvadeset shillinga svaki sanduk, 12 velikih flasa, franko kolodvor, Henderson, daljna vozarina na teret narucitelja. Novac mora se poslati s narucbom. Otpremanje brzo i tocno.
Joseph Franich
HENDERSON

MLADOSTI!
Ako zelite ponositi se sa lijepo uredjenim odijelom pokusajte g.
W. Fleet-a u Kawakawa
koji pravi najmodernija odjela uz najnizu cijenu.

ZA DOBRO MESO OBRATITE SE NA:
G. Gallagher - Waihopo

Oglas!
Aka trebate dobra mesa morete ga dobiti kod nas
Frank Urwin & Sons - Houhora

Obznana
Na javnost hrvatskom narodu u WAIHOPO da sam otvorio dobru pekarnu u WAIHOPO
C. H. FORD

Amerikansko Zubarski
Parlor.
Corner Queen and Wellesley Sts.
Kuca Modernoga Zubarstva.
Izvrsiva na opce zadovoljstvo trpecih sve moguca sredstva, koja je dosada lijecnicka znanost odkrila.
Napravlja nebnice i napunja supljotine pokvarenih zubih.
Nase vadjenje zubih bez boli poznato je po cijeloj Novoj Zelandi.
Tko naruci umjetne zube stari mu se vade bez platno.
ZUBI:
Svi zubi zapadaju £3 3s.
Dr. F. Rayner.
Bolnicarka u pripravi.
Mi takodjer radimo i u "Winders, Cuba Street, Wellington.

TRISTAM J. H. SPEEDY
Uoblasceni Mjerac
(Licensed Surveyor).
17, UNION BUILDINGS, AUCKLAND.

K. S. M. KELLY
Prve vrsti krojac.
Hrvati! narucite vasa odjela kod mene biti cete zadovoljni. Nas je ducan
Lower Cameron Street, - WHANGAREI

OPAZKA!
Ako zelite imati odjelo da vam ljepo pristoji i da vam bude majstorski ucinjeno, onda ga narucite kod mene.
GUSTAV REIMANN,
High-class Tailor,
216, Hobson Street, AUCKLAND.

F. R. FRASER
DENTAL SURGEON,
Bank Street.
Whangarei and Kawakawa.

A. W. WATSON
POSTOLAR PAPAKURA
Pravim po naructbi postole i cizme za hrvatski narod uz podpuno zadovoljstvo. Drzim vazda u zalihi gotovih cipela i cizama svake vele, popravljam stare sasvim umjetno.

T. W. Brough
170, KARANGAHAPE ROAD,
NEWTON
Krojac osobito za Hrvate.

T. KENNEDY
POSTOLAR U DARGAVILLE
Obskrbljiva musterije s dobrim postolima uz najumjerenije cijene.

Printed and published by the proprietors, THE CROATIAN PUBLISHING CO., LTD., at their offices, 22, Customs Street East, Auckland.

Editor G. L. SCANSIE

SATURDAY, JULY 11, 1914

Zora The Dawn

89.577

1914 1914

Za uzdrzati prava i povisiti slogu Slavenskog Naroda. To uphold the rights and to promote unity of the Slavonian People.

Br. 57 JEDINA HRVATSKA NOVINA U CIJELOJ AUSTRALAZIJITHE ONLY CROATIAN NEWSPAPER IN ALL AUSTRA LASIA. Godina 2
No. AUCKLAND, N.Z. SUBOTA 19 PROSINCA, 1914 AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, DECEMBER 19. 1914 Year

Braco Jugoslaveni!

U Novoj Zelandj, Australiji, Americi, na bojnome polju i drugdje širom svijeta, Nazivljemo vam;

Sretan Božić!

Želeći da ako ima kojekakovi razmirica medju nama, da ih odbacimo, i da se bratski izmirimo. Osobito odbacimo nacionalne razmirice a prionimo u jedno kolo pod jedan

Jugoslavenski

brjak. Nedajmo da nas vazda Austrija zavarava; da nas ostali narodi drže za nekulturni narod i tako prepušte *nasu slobodu tudjoj zapovjedi.* Želimo, *slavenski narode*, da nas u napred, svake godine, i za vazda nadje *Bozic* ujedinjene u jednoj cijelini, te da veselim srcem budemo nazivati sretan

Jugoslavenski Božić!

Da ne budemo i nadalje rascijepani. Mi smo svi *Slaveni,* pod različitim imenim. Svi od jedne *Majke Slavke.* Medju nama nema Austrijanaca, Njemaca. Dakle svi ujedno uskliknimo;

Dolje teutonski narode! Na noge Slavjani!

Nadalje nazivljemo;

Sretan Božić!

našim milim u našoj *krvlju okupanoj Domovini,* koji vapiju u pomoć, da ih spasimo. Osobito nazivljemo;

Sretan Božić!

našim hrabrim prvacima koji se nahode zakovani u sindžirima na dnu *austrijskih* tamnica, jer su tražili

Ujedinjenje, Slobodu i Pravicu

jugoslavenskog naroda. Takodjer kličemo; **Slava!**

našim jugoslavenskim mučenicima, kojim je okrutna Austrija odrezala glave, i koji, hrabrim srcem stupiše na stratište za

Ujedinjenje, Slobodu i Pravicu

jugoslavenskog naroda.

"ZORA"

Izlazi svake subote.

Cijena za domovinu na godinu - - - (12/6) 15 K.
Cijena za Sjedinjene Drzave i Kanadu - (12/6) $3.00
Cijena za N. Zelandu i ostale zemlje - - - £1/-/-
Za 6 mjeseci - - - - - - - - - 11/6
Za 3 mjeseca - - - - - - - - - - 7/-

OSOBITI POPUST

ZA SVE HRVATSKE I SLAVENSKE CITAONICE SIROM SVIJETA

TISKANJE BADAVA

ZA SLOGU I UJEDINJENJE SLAVENSKOGA NARODA HRVATSKI NAROD U NOVOJ ZELANDI ZELI DA SE SAMO NAPLACIVA POSTARINA I OMOTI

ZA GODINU 7/6, ili u austrijskom novcu 9 i 60 helera u Amerikanskom novcu $1.75

NARUCITE "ZORU" ZA VASE CITAONICE.

Cijene za oglase saljemo na zahtjev.

Rukopisi se ne vracaju.—Dopisi bez podpisa se ne uvrscuju. Novce saljite u preporucnom pismu na:

"ZORA,"
Urednik i Upravitelj. G. L. SCANSIE. , Customs Street East, Auckland, N.Z.

"Zora" "The Dawn"

The only Croatian Newspaper in all Australasia.
Printed and Published by Croatian Publishing Company, Limited at 24, Customs Street East.
Editor and Manager, G. L. SCANSIE. Telephone 3739.
Advertising rates sent on application.

Slavensko ratovanje prama slavenstvu

Krv koja pliva na potoke po evropskim ratištim, to je krv većinom slavonska; sve rijeke što krvom teku s ratišta pomješane su slavenskom krvlju; svagdje, na svim evropskim ratištim Slaveni se biju i proljevaju svoju krv, pa se baš stoga, ovaj rat i nebi imao nazivati inače nego slavenski. Da slavenstvo ratuje samo sa tudjom rasom, bili bi smo sretni i veseli, ali na žalost svagdjeSlaven Slavena kolje, jer mu to netko zapovjeda. Slobodni Slaveni, Srbi i Rusi, mora da ratuju proti onim istim Slavenima pod Austrijom, za koje oni dolaze da ih otkupe svojom krvlju, — pa ti isti Slaveni strijeljaju svoju braću, svoje otkupitelje, jer im tako Njemac i Madžar zapovjeda.

Slaveni, braća Srbi i Rusi, ne žale nad proljevanjem svoje krvi, jer žele da oslobode svoga slavenskog brata kojega je Austrija u gvoždja zakovala, i koja ga sili na bratoubojstvo. Ostali narodi dadoše priliku slobodnem slavenskem narodu da skrši Austro-Njemačke sindžire u koje su ukovali oko 25 miljuna slavenskog naroda, i da ga oslobode. A što Austrija radi?

Ona diže slavanski narod i šalje ga da kolje svog brata u Srbiji; diže slavenski narod i šalje ga u Galiciju da se tamo bije prama slavenskoj braći Rusima. Braća Rusi udaraju na Njemačku u Prusiji da poraze teutonsku rasu koja tare slavenstvo, ali Austrija diže slavenske vojnike te ih šalje u Prusiju da biju svoju braću Ruse. Njemci nasrću na Belgiju i Francusku da je poraze, a Rusi im šalju 250 hiljada vojnika u pomoć, pa je i tu Austrija poslala slavenske vojnike gdje će strijeljati svoju braću.—Rusija šalje svoje slavenske vojnike da ukroti Turčina, koji je za stoljeća srkao krv slavenskog naroda, ali opet i tu, Austrija šalje Slavene da se biju uz rame svog petstoljetnog dušmanina, protiva svojom slavenskoj braći, svojim otkupiteljima.

Slavenski narod u Austriji kolje brata Slavena na granicam Srbije za Austriju, u Galiciji za Austriju, u Prusiji za Njemačku, u Belgiji i Francuskoj takodjer za Njemačku, a u Turskoj za Tursku. Borili se Hrvat gdje za sebe?—Da je moguće Austrija bi stavila hrvatski narod i s vragom uz rame, samo neka kakogod propada slavensko pleme, a mnogobroini Hrvati isto ne bi vidili da sami sebe kolju.

Sustavimo se malko i promislimo kako oni prokleti njemački narod rabi našu braću u domovini proti našoj braći otkupiteljima. Oni sa njihovom lukavštinom i sa novcem, kojega našem narodu u domovini otimlju, bilo s porezom ili na koji drugi način, prisvajaju našu istu braću, na njihove vlastite troškove. Na stotine novina, pod hrvatskim imenom, Austrija placa, samo da prisvajaju narod na njezinu stranu. Milijune kruna godišnjo ona troši preko redovništva, da oni pod izlikom vjere i strahom pakla uzdrže narod zaslijepljenim, da ne vidi gdje ga Hapsburgovci dave, već da i nadalje proliju krv samo da se ti slavenski krvopiji jednoć do sitosti na srču.

Mi smo braćo sretni što smo slobodni i što možemo slobodno raditi. Naša braća u Austriji mora da se biju, jer im je iza pleća bodež naperen, i jer ne čuju glasa naših vodja koje je Austrija u početku rata pohvatala, i nekim glave odrezala a neke u tamnice bacila. Naša braća ne znaju što da rade. Misle da mora da biju svoju slavensku braću, jer da su to hrvatski protivnici, kako ih Njemci uče, a nema od koga da čuju glasa da im reče, da je to samo austrijska laž, jer je sve utamničeno, (preko 3000 Jugoslavena.

Braćo! u ovakovim zgodan zapitajmo se; kakove su naše dužnosti? Ne možemo perom napisati jer su velike; pa nastojmo i činimo sve ono što možemo; žrtvujmo sve ono što imamo za spas naše braće; položimo naše nakite na sveti oltar oslobodjenja naše domovine; polagajmo svak svoj obol za našu narodnost, složimo se i radimo jer je nužda. U domovini nemamo tko će za nas raditi. Naši su prvaci utamničeni; oni žalostno uzdišu u tamnicama za prolivanjem slavenske krvi, ali ne možedu da nas vode i savjetuju; mi mora da se sami znamo snaći; moramo odavle bar do nekle raditi, na onoj bazi kojoj su oni radili i na kojoj bi sada radili da su prosti; ne smijemo izgubiti pravac ako smo vodje izgubili; moramo se iskazati svjesni i vjerni naslijednici, pa ćemo im time tuge olahkotiti. Mora da se organiziramo svi u jednu Zadrugu, jer svako ne složeni ne možemo ništa vrijedna uraditi. Kad se složimo onda možemo raditi javno i tajno, sve ono što se bude dalo, a tu ima dosta zgoda po kojim bi smo mogli dosta dobra učiniti. Potpora novca braći Srbima i Crnogorcima je veoma potrebna, ali im mi možemo i još bolje potpore dati osim novca, samo ako se se složimo i dogovorimo.

Nije korist sjediti nad grobom naših jugoslavenski mučenika i oplakivati ih; mi mora da ih osvetimo; mora da ih slijedimo; ne smijemo još tobože suzam na licu izmicati se, jer se to možda našeg življenja tiće; mi mora da budemo ljudi vrijedni svoje narodnosti, a ne kukavice. Neka nam je za izgled njemačke i engleški narod,—u Njemačkoj su prošle sedmice sakupljali potporu za narodnu obranu, pa je na stotine žena udjelilo svoj slatni zaručni prsten, zamjenivši ga za željeznoga.—Dakle nemojmo ni mi gledati u ovim časovima na privatne interese, jer je sav privatni interes ništavilo prama interesu opstanka i uzdignuća svoje narodnosti.

Austrija se naoružava s našom braćem prama nama; nešto ih silom prisili a nešto lukavštinom prisvoji preko hrvatskog novinarstva, a mi mora da se zato borimo. Dočim je Austrija prisvojila naš narod sebe u Austriji, preko novinarstva i strančarstva, tu ima vlast pa njoj se toliko i ne čudimo, ali se je na to odvažila i čak do Sjedinjenih Državava Amerike. Ima tamo neki novina koje paopagiraju tako žilavo za Austriju, da su prisvojili mnogi narod oko sebe, i neke novine koje su spočetkom rata bile na srpskoj strani. A zašto? Za novac, i to za onaj novac što je Austrija orobila siromaški slavenski narod u Austriji. Tamo u Americi sakupljaju novac za Austriju pod izlikom "Hrvatskog Crvenog Križa," veli "N.L." iz N.Y. i neke druge novine, da je to za našu hrvatsku siročad, a narod bez da i promisli vjeruje da je to tako. Ali svaki koji se i malo promislili, ne će udjeliti novčića za takovu prevaru. Mi, kako rekosmo, mora da budemo svjesni i da već jednom stanemo na kraj austrijskom lukavosti. Svaki čovjek koji nije odviše plitka moska, zna, da što Austrija dobiva da mi gubimo; ako pomagamo Austriju s time slabimo sami sebe; što je danas pod austrijskom vlasti ono nije naše, pa su i ista naša braća austrijska, dok su joj vjerni,—i što se oni hrabrije za Austriju bore, tim snažnije mi mora da se borimo proti njima; mi mora da ih spasimo,—pa upravo zato mora da se proti njima borimo; moramo biti tvrda srca i držati se one rečenice,—"ako je liječnik meka srca, smrdljiva je bolestnikova rana." Ne smijemo zalutati kako neki naši novinari u Americi, te se veseliti hrvatskim pobjedama jer se onda veselimo našoj propasti; svo hrvatsko junaštvo je puko samoubojstvo. Neke nase amerikanske novine vele; "Naši su pobjedili Srbe."—Nijesu to naši, to su još danas Austrijanci, a možda i na dalje u duhu austrijskem ostati. Ne bi smo se začudili, ako je koji hrvatski častnik ustrijeljao kojega od naših prvaka, da one novine napišu "Naši su ustrijeljali Supila,"—ili slično tome, jer kad čovjek jednom zaluta on i nadalje slijedi. Pa kad je "Sokol," koji zilazi u San Jose, California, osvrućući se na sva ova, donio članak pod naslavom "Tko će oprati sramotu?—neke su naše novine u Americi taj članak kritikirale,—pa ih mi po tome sudimo da su se nagnile na austrijsku stranu.

Mi se "Sokolom" potpnno slažemo, a kako i nebi kad se "Sokol" izdaje na temelju Jugoslavije. Mi ne smijemo na ovaj način da zalutamo i da se neznamo s naći proti austrijskem ratovanju, bilo perom ili sabljom, kako se eto dobar dio u Americi nije znao snaći. Mi u Evropu ne možemo, a da i možemo mali nas je broj pa nebi bilo velike koristi od nas, a opet mi mora da živemo, da radimo i potpomagamo našoj braći ratovati i osnovati Jugoslaviju. Moramo da im pomožemo ratovati stampom jer mačem ne možeme.

Dakle braćo Jugoslaveni eto nam božićni blagdani na vratima pa gdje se sastanemo radimo svi na jednem temelju o slogi i ujedinjenju u jednu Zadrugu, adakle ćemo biti sposobni uzdržati svoja prava i boriti se brotiva neprijatel ima.

Molimo sve one koji su nam narucili pisaci papir *"Hrvat"* a nisu su ga dobili na svoje vrijeme, da nam ne zamjere, jer smo nasli vecu prodaju nego smo se nadali, pa smo morali na presu druge tvoriti. Do sada od kad smo ucinili papir *"Hrvat"* prodali smo svake sedmice 100 komada, na cemu zahvaljivamo nasim rodoljubim, i preporuca mo se u napred, jer ne samo sto jer dobar papir da li i lijepo uredjen.

PAPIR "HRVAT"

MOŽE SE OD SADA KUPITI I KOD GOSP. W. SRHOJ, WAIHARARA I KOD GOSP. F. LUSIĆ AWANUI

Preporucamo našem narodu!

IMALI BI STE KUPOVAT

HIGHLANDER MILK

jer se jamci da nije patvoreno. Svaka kaplja mlika, sto stigne u highlander Milk tvornicu, pregledana je od uprave.

Pitajte kod Vasega Ducandzije

HIGHLANDER CONDENSED MILK

Jeftino! Jeftino!

Velika prodaja raznovrstne robe i postola kod

A. H. ADAMS & CO.

Dargaville

Amber Tips Tea

Famous all over the Dominion — it is the family friend and favourite where-ever good tea is appreciated. Unequalled in flavour and quality, Amber Tips Tea costs no more than you are now paying for inferior brands.

Ask for the 2/-, blend. Other grades at 1/10, 1/8.

Everybody's Favourite

4728

"Amber Tips" caj je famozan dijelom Dominije,—najbolji obiteljski prijatelj i obljubjen od svakoga tko ljubi dobar caj. Neusprored jen u ukusu i kvatiteti,—"Amber Tips" caj ne zapada vise od inferiornoga caja, kojega mislite da cine kupujete.

Pitajte za onu od 2s. lb. Ima i od 1/10, 1/8

1508/1942 SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA ZAGREB

KRVAVI BOZIC

Ne nalazi se u historijam zabiljezeno da je jos ikada narodu svanuo Bozic ovako krvavi i pun tuge kako nam eto svice ove godine. Svagdje se ljudska krv lijeva;—mjesto veseli pjesama cuje se naricanje udovica;—plac sirocadi;—vapaji gladne i gole djece;—oslabljena uzdisanja na hiljade matera, u crno zavitih;—stenjanje trpecih vojnika iz raznih bolnica;—trzanje izdisucih i zapusteni vojnika, na bojnim poljima;—grmljavina topova;—praskanje bombas;—sijevanje pusaka;—lelek ranjenika;—vriska konja; zveket sabalja;—vapaj utopjenika i jadikovanje vec gotovo upalih ociju slavenski heroja u austrijskim tamnicam.

Ove nam tutnjave i grozote svicu sa ovim Bozicem,—*a tko je ovome svemu uzrok?* Njemci,—da;—ti prokleti njemacki narod, ta austrijska i njemacka oholost,—njihova pohlepa za tudjim,—lakomost za svijetskom upravom; sve su ove nevolje na nesene na narod za samu austro-njemacku zadovoljstinu, te se nadamo da ce Austriji i Njemackoj drugi Bozic svanuti mnogo crniji nego im je ovaj svanuo.

Pored svih ovih jada i grozota, mi slavenski narod imamo se veseliti i sprovesti ovaj Bozic u veselju i hrabrosti, jer onaj austrijski mac, kojim je Frane Josip posegao na nasu bracu Srbe, vec se je prelomio, nema sta od njega da u korice povrati, vec mora da se bori dok mu se i ono komad iz ruke izbije.

Mi se moramo veseliti da nam je ovakov Bozic svanuo, jer se vec nazire svijetlo slobode slavenskog naroda, kroz dimove topova vidimo svijetlo dana i vec smo na osnivanju JUGOSLAVIJE.

Nije lahko ni najmanju ranu izlijeciti ako se ne pritrpi boli, ta ne moze se ni zubobolja utrnuti ako se ne pretrpi, ma kolika bol bila. Za osnovati nasu slobodnu *Jugoslaviju* hoce se boli, pa se uz sve ove boli sto nam Austrija nanosi veselimo jer cemo biti oslobodjeni.

Ovaj nam Bozic dolazi veseliji nego smo se nadali otrag dvije sedmice, jer nam eto brzojavi dolaze da su nasa braca Srbi opet pobjedili, zarobivsi mnogobrojne austrijske vojnike i porazivsi ih na svakom mjestu, napokom ih istjerase iz Beograda, i jucer dolazi brzojavka da vec nema jednog ciglog austrijskog vojnika na srpskom teritoriju.

Kralj Petar je otisao kao vodja pred svojim vojnicima te im rekao; da je dosao snjima ujedno poginuti za domovinu,—nasto novine opisuju da je srpska vojska od toga dana cudesa pocinila.

Dakle veselite se braco! jer vam je eto Bozic svanuo sa velikim pobjedam nase brace Srba koji su vec dobili glasovito ime sirom citavog svijeta.

Dakle veselite se braco! jer su eto vec pribivena krila onog dvoglavoga orla.

Zivila braca Srbi! Zivilo slavensko ujedinjenje!

Veselo vam Bozic!

Najbolji Hrvatski krojaci

Williams, Ball & Fannon

pokraj Drummond's,

VICTORIA STREET, DARGAVILLE

izradjivaju svakovrstna odijela na opce zadovoljstvo.

J. Curin & J. Trbuhovich.

Kauri Gum Brokers and Buyers,
24 CUSTOMS ST., AUCKLAND.

....Dajemo najbolje cijene za Kaursku Smolu i gotov novac, takodjer prodajemo istu uz komisiju od 2½ per cent. te ako vlastnik smole hoce davamo novca u naprijed 75 per cent. Sve opremamo brzo i tocno.

Austrija na Balkanu

SRBIJA I RAT

Pod ovim naslovom Aucklandski "Star" koji se je veoma cesto izrazio simpaticnim u ovom casu naprama Slavenima, taj isti list od 12 o. mj. na urednickoj strani donosi ove simpaticne rijeci o Srbiji u danasnjem ratu sa Austrijom, sto u cijelosti ovdje donosimo, i koje u pobliznom prevodu ovako glase:

"Uz prkos neudluenom borbenom znacaju od tolikih novosti koje nam stizu iz Evrope, uprav sada tu se pokazuje, bezdvojbeno, da su Srbi dobili odlucnu pobjedu nad navalom austrijanske vojske. Spomenuto je u ranijim pozornicama ovog rata, da Srbi obranise sami sebe od Austrijanaca takovom hrabrocsu, srcanoscu i uspjesima, da nakon mjesec dana njihove borbe, neprijatelji praktieno nijesu ucinili nikakav pritisak naprama granici Srbije.

Onda kada je pritisak ruskih ceta poceo napredovati na sjeveru, austrijske cete bijahu povucene sa juzne operacije, tim da nadoknade svoje velike gubitke u Galiciji. Za tim je prispjelo veliko njemacko pojacanje, koje je jos jednom ostavilo Austrijance slobodne da operirau u borbi proti Srbima, i nakon cetrnaest dana culi smo o micanju vise jakih austrijskih vojnickih odijeljenja, poslatih preko Save, da svi ujedno kao pomamni uniste srpski otpor.

Za vrijeme vojnickog razvijanja za tadanje dobro Austrije, Srbi bijahu prisiljeni na uzmak pred oborenim brojnim neprijateljima. Ali zato, kod ovog jasno je, da srpske cete nebijahu razbijene a niti demoralizovane, i da njihova sto se tice u pogledu mala velicina dala im je izvanrednu korist u skrajnoj slomjenoj domovini, kroz koju Austrijanci imadose da se micu. Oni uzmicahu polako pred neprijateljem dok je zgodni cas nadosao, i onda izrucise napadaj sa cijelom svojom energijom, hrabrosti i srcanosti tako strahovito, kakovu ucinise srpske sile u potonja dva balkanska rata. Jasno je pak to, da su Austrijanci (ljudske zvijeri! Op. p.) sasvim neuspjesni da nadju susretaj i navale na Srbe; njihovi vojnicki redovi jesu razbijeni; njihovi polomjeni ostanci kaze se, da su na uzmaku zurno naprama granici u podpunom bijegu pred Srbima."

"Ovaj po drugi put pogubni korak, kojeg je vojska Austro-Ungarske u Srbiji dozivjela, mora biti dovoljno u glavnom za dokaz svijetu, da su Srbi junacka, hrabra i patriotiena rasa, jednostavno dobro upucena i sposobna da podnuzme skrb ili brigu sama za sebe i svoje domovine, pod ikojim kao zgodnim polozajima ili uvjetima. Mnogi ljudi u sadasnjosti zaboravise, da Srbija stoji naprama Austriji u istom odnosaju kao Belgija Njemackoj. Uprav, kao sto Belgije neutralnast i teritorialno spletkarenje bijase umisljeno, da bude osjegurano po ugovoru, kojeg je Njemacka zalozila obecavsi ispuniti,—tako isto srpske zemlje i slobodstine bijahu umisljene, da budu zasticene po bukarestskom ugovoru, kojeg je zatvorio drugi balkanski rat i kojega velevlasti ukljucujuci Njemacku i Austriju, obecase podpomagati.

Mi imamo vec razpravljeno drzanje Njemacke i Austrije napram ovom ugovoru, i njihovu ostvorenu odluku kako da ju postuju, kao "komadic hartije" (as a scrap of paper).

Za umorstvo austrijskog nadvojvode Ferdinanda, bijase cisto, jedino i samo uzeto kod Austrije, kao prosvjed uz pokusaj za posvemasnje unistenje Srbije, uz silovanje iste, da pristane na zapovjedi i zahtjeve takove, kakove nikada prije nebijahu adresirani ijednoj neodvisnoj drzavi u modernoj Evropi.

Uprav kao sto je Engleska posredovala na obranu Belgije, Rusija je po isti nacin pristupila u pomoc da spasi Srbiju od propasti, da ne bude porazena i pripojena—tamnici—dualistickoj Austro-Ungarskoj monarhiji. Srbija kao i Belgija, zasluzuje udivljenje i simpatiju za hrabru srcanu i plemenitu borbu, koju cini za vlastitu slobodu.

Vec je tomu dva mjeseca, od kako je Sir Valentine Chirol podastrao paznju na ova djela u "Times-u," da brani zahtjeve Srbije u smatranju civilizovanog svijeta. Istina je, da srpska ustrajnost i snaga povjesno nije nikako zamjerna; ali je nepravedno koriti jedan citav narod za umorstva, po kojima kralj Petar da je zadobio svoje prijestolje. U dva potonja balkanska rata, Srbi su se ocitovali toliko patrioticni, srcani hrabri i ratborni, kao sto ikoji od naroda u njihovoj zajednickoj borbi, oni su se ponasali, nada svim daleko pristojnize negoli i sami Bugari, ciji napori, trud i teznje, dobise razprostranjenu simpatiju u Engleskoj.

Negledajuci na ova smatranja, sjegurno je, da utemeljevanje Velike Srbije na sjevero-zapadu balkanskog poluotoka, bila bi najveca ganutljiva zapreka austrijskom i njemackom castohlepju. Svi primjeri, ciljevi i svrhe, da saveznice imaju u pogled, oni su ovako zapletene u borbu Srbije, za slobodu i sjajne uspjehe, koje je ona postigla jednrucno proti Austriji, i tim dobila zasluzno svoje definitivno mjesto medju evropskim drzavama, i dala svoje nepriggovorne zahtjeve za spoznanje svojih prava, kad konacni mir nastane."

X.Y.

Profesor Pavia o Hrvatskoj

Godine 1903. za vrijeme narodnog pokreta protiv Madjara, napisao je talijanski sveucilistni profesor Pavia knjizicu "Hrvati i monarhija."

Ta knjizica bila je u monarhiji zaplijenjena, jer je sadrzavala "po javni mir i poredak pogibeljne stavke."

U toj knjizi su bili Hrvati i Srbi pozivani da se sloze s Talijanima, te da se oslobode Austrije i Njemaca.

Ces. i kr. austrijski Hrvati, inace Frankovci, zestoko su napali prof. Paviu radi te knjige i napisali za njega—covjeka,, koji je milijunas, —da je placeni agent Srbije!

Ti napadaji su tako ogorcili ovoga po cijelom kulturnom svijetu poznatog naucenjaka, da se vise nije htio pacati u poslove Hrvata, dapace je jednom i rekao na skupstini u Milanu: "Hrvati sami nece slobode, pak za sto da se mi onda brinemo, kako cemo ih osloboditi!"

Na zalost to je istina, Prof. Pavia nije lagao.

No sada nakon duge sutnje, kad je nastao rat u Evropi, prof. Pavia se opet dao na svoj stari posao, da nesto ucini za te nesretne Hrvate, koji sami nece slobode.

On je u glasovitoj novini "Corriere della Sera" napisao cijeli niz clanaka u kojima upozoruje talijansku vladu, da radi protiv interesa Italije, ako stoji neutralna.

Italija—veli on—mora pomoci Rusiji i Franceskoj, da razore Austriju i Njemacku.

Za tim dokazuje kako je prevlast Nijemaca na stetu trgovackih interesa Italije i kako Nijemci na obalama Jadranskog mora sticu svakim danom vecu vlast.

Iz svega toga zakljucuje profesor Pavia, da Italija mora podpomoci Hrvate i Srbe do ostvarenja njihovog narodnog uskrsnuca.

On veli, da Italija imade dobiti Albaniju, Srbija da ima dobiti izlaz na Jadransko more od Crne gore do Dubrovnika, a Italija da ima dobiti Goricu do Trsta. Sam grad Trst ima da ostane samostalna republika.

Istra, Hrvatsko Primorje i gornji dio Dalmacije da ima dobiti Hrvatska.

Profesor Pavia lijepo kaze kako bi Hrvati sada mogli da ostvare svoj davni san, da uskrise svoju drzavu, ali dok se oni bore za Nijemce i Madjare protiv svoje slavenske brace, dotle nece nikada nista postici a Austrija ce ih nagraditi komesarijatom i absolutizmom, kao sto je to ucinila nakon 1848. godine.

Tako o nama pisu pametni i uceni tudjinci. A mi?

"H.G."

MALI OGLASI

Placa se unaprijed.

TKO TRAZI ZARADU za jednu uvrstbu	2/-
TKO TRAZI RADNIKA za jednu uvrstbu	2/6
TKO TRAZI ZNANCE za jednu uvrstbu	2/6
OSOBNOSTI za jednu uvrstbu	2/6
ZA RODJENJE I SMRTI za jednu uvrstbu	1/-
ZA ZENIDBE za jednu uvrstbu	1/-
ZA POSLOVNE I RAZNE OPASKE	2/6

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS.

Cash paid in advance.

SITUATIONS WANTED for each insertion ..	2/-
SITUATIONS VACANT for each insertion	2/6
INQUIRY FOR FRIENDS for each insertion ..	2/6
PERSONAL for each insertion	2/6
BIRTHS AND DEATHS for each insertion	1/-
NOTICE OF MARRIAGES for each insertion ..	1/-
BUSINESS & GENERAL NOTICE for each insertion	2/6

HRVATI - DOMORODI!

OGLASIVAJTE VASE POTREBE U "ZOI."

SETTLERS' HOTEL
WHANGAREI.

Najnovije, najcjenije i najmodernije svratiste u sjevernom dijelu Aucklanda. Osobita prostrana trgovacaka komora, izvrstna kuhinja. Tu je po izbor svakog vina i najizvrstnijeg likera, ukusnog piva Campbell, Ehrenfried and Co.'s XXXX.

Nezaboravite ovo je Nova Kuca. Podjite ondje gdje cete biti izvrstno podvorani za svoj novac.

J. W. BURDETT, vlastnik
Prije u Kawakawa i Tangiteroria

Posaljite odma po
STONE'S
1914-15 ilustrovani katalog sa 48 stranica, koji sadrzava preko 350 slika obuce u nasoj zalihi. Katalog badava i franko.

8--Nepromociva nadplata od najboljega kipa; jezik usiven do vrha; debele podplate; sastavci cvrsto usiveni; cijena 15/11, nadodajte suvise postarine jedanaest pena i po.

10--Bez sastavaka tvrde od najboljege kipa,--normalni vijak. Dobre za sume i mocvare.

S. STONE & Co. Ltd.
Queen St. - - AUCKLAND
Najveci trgovac postola

Kako da vam rastu vlasi
jednostavnim i sjegurnim sredstvom kojo će vas iznenaditi

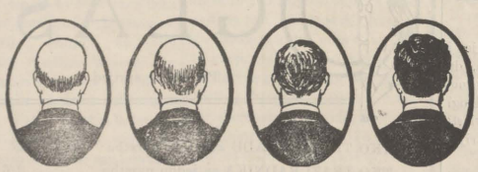

Poslije porabe prije porbae

Ove slike pokazuju rezultat nakon 3 mjeseca rabjenja moje nove pomasti za kosu, zvana "TRUE HAIR GROWER." Moja nova pomast za kose prouzrokovala je sa svojim uspjehom veliku uzrujanost u narodu.

Vlasi se izgube jer se koža na glavi zapusti, postane suha i bez prave hrane koju vlasi moraju da imaju. Ako vam vlasi otpadaju ili su vam otpali, onda mora da se zato proskrbite.

Osim što moja mast čini da vlasi brzo rastu takodjer ostraniva Perut i ustavi Otpadanje vlasi i Svrbež. Imam preko 3000 privatni listova, kao zahvalnica za moju pomast. Ako vam je mučno vjerovati, pošaljitemi tri pene biljega za poštarinu, pa ću vam poslati malu kutiljicu pomasti na ogled badava. Moj sapun je takodjer od velike koristi za čišćenje peruta

CIJENE MOJI SPECIALITETA

"True Hair Grower" dosta za jedan mjesec 5/. Sapun za brijanje 1/
" " " " tri " 10/. Pomast rastenje brkova 2/6
Sapun za kožu i vlase, 3 kom. za 2/6
Mirisava vodica (Perfume) 1 flasica 3/6

(Ja placam postarinu)

John Craven - Burleigh
Department 40 PHŒNIX CHAMBERS, AUCKLAND

LONDON, PARIZ, PETROGRAD, NEW YORK, SYDNEY i AUCKLAND
Upravo prama glavnom postarskom uredu Queen St.

Mala Srbija
POBJEDILA
Veliku Austrija

SRBI OPET U BEOGRAD

Kralj Petar pred vojskom

Nema ni jednog austrijskog vojnika u Srbiji

CRNOGORCI U SARAJEVU

Srbi iznenadili cijeli Svijet

Njemacko brodovolje bombardira engleske luke

SAVEZNICE DOBIVAJU

Srbija Hrabrost i jnnaštvo Srkije začudila čitav svijet.--Svatko se je nadao da će Srbija, onako izmučena, biti poražena od pritisnuća austrijske vojske, koja se je digla sa svom silom da ju definitivno porazi. Sav je svijet očekivao da će se od Srbije dogoditi kao od Belgije, ali Srbi, taj hrabri narod, na uzmiće. Kralj Petar se je digao iz Niša i otišao pred vojsku, da slobodi svoje junake, te kad je došao ne ratište sokolio je svoje vojnike i drhtavim glasom reče;

"JUNACI! Vaš je stari Kralj dosao na bojište da pogine s vama ujedno za Srbiju, za domovinu.--Hajdemo da istjeramo neprijatelja!"

Brzovavi nadalje javljaju, da je od tada bitka naslijedila koja se ne će nigda zaboraviti.

Javljaju iz Pariza srpske pobjede

KRALJA PETRA DRHTAVI GOVOR VOJNICIMA.

Novima "Le Matin" iznosi vijest na 14. pros. u kojem donosi drhtavi govor kralja Petra, u najocajnijem momentu, u kojem govori; *"Junaci! vas je stari kralj dosao na bojno polje da s vama umre za Domovinu i za Srbiju!"*

Vijest na dalje veli; Rijeci su zapalili vlak praha, i nezaboravna je bitka otpocela pred Topolom, koljevkom dinastije, gdje pociva pepeo kraljskih obitelja.

London, 15. pros.—Srbi su izjavili da su zauzeli Beograd.

Ruske pobjede kod Mlave

POTJERA ZA NJEMCIMA SLIJEDI.

Petrograd, 15. pros.—Ruske pobjede kod mlave, omogucilo ih je da razviju svoju vojsku zapadno rijeke Bruze.

Ranija brzojavka javlja potjera za Njencima u mlavskoj okolici slijedi.

AUSTRIJSKA VOJSKA PREKO KARPATA

RUSI SE SPRAVLJAJU NA NEPRIJATELJA.

UTVRDJUJE SE KOD BOLJIH POZICIJA.

Petrograd, 15. pros.—Zbog velike austrijske vojske koja koja je u Karpatam, Rusi ce se morati povuci na zgodniji polozaj da se tako preprave na slobodan udarac.

Ranija brzojavka javlja, da se je opazila austrijska vojska na sjevernoj strmini Karpata, u blizini tjesnaca Dukle, 95 milja juzno-istocno od Krakova.

AUSTRIJA IZAVLJUJE POBJEDE U KAJPATAM.

Amsterdam, 15. pros.—Sluzbeno javljaju iz Beca, da da je austrijska vojska u Karpatam zarobila 9,000 vojnika, i 10 strojni pusaka.

TURSKI SLABI NAPREDCI RATOVANJE

PRIPRAVE PUT KANALA SUEZA.

Kairo, 16. pros.—Bjegunci vele da Njenci kusaju most kod Laksetiberna, namjeron za rabiti ga u napadaju na Suez. Arabi u Siriju iskaziju da nisu voljni udariti na Egipat, te su bili zamjenuti s turskom vojskom.

PREVRAT VOJNIKA U DRINOPOLJU.

Pariz, 16. pros.—Brzojavljaju iz Atene da se je opet dogodio preokret medju nekim turskim cetama kod Drinopolja i kod Salimije, blizu Skadra.

TURCI SE U DALI BJEG PRED RUSKOM VOJSKOM.

Petrograd, 16. pros.—Sluzbeno se izjavljuje, da se je u prosli petak drzala bitka cijeli dan kod Piruska, Emere i Doutaka, u Maloj Aziji. Turci su bili pobjedjeni bodezima i dase pleca sa velikim gubitcima.

SITUACIJA KRSCANA U ARMENIJI.

Petrograd, 16. pros.—Armenski bjegunci opisuju groznu situaciju 20.000 krscana u Erzerumu. Turci prijete da ce ih svi izsjeci radi simpatiranja za Rusiju. Mnogi su Armenci i Grci bili obješeni jer da su to bile spijunaze. Tjelesa su visila na vjetru na stupovima, za mnogo dana, na koja su prolazeci Turci pljuvali i silovali krscane da i oni to rade.

Talijanska je vlada odlucila poduzeti napresne koraka da spasi 50,000 Talijanaca iz Turske.

Javljaju iz Sofije da je Libiancima navjesteno, da je *sveti rat* proglasen jedino proti Engleskoj, Francuskoj i Rusiji.

Javljaju iz Londona, da je Bugarska primila od Grcke ponudu, da se zajednicko izvjesce ucini na Grcko-Bugarskoj granici glede turskih postupaka.

RUSKI GENERAL LISTOVIMA OD KAIZERA

PISMO RUMUNJSKOJ, BUGARSKOJ I TURSKOJ.

Javljaju iz Kopenhagena, da je njemacki general van der Goltz, koji sada zapovjeda turskom vojskom, urucio bugarskem kralju Ferdinandu o dugo privatno pismo od Kaizera. General je imao kod sebe i jedno pismo rumunjskoga kralja, a drugo za turskog Sultana.

Austrijske torpedske ladje potopjene

NAISLE NA MINE U PULI.

Javljaju iz Rima; Dvi austrijske torpedske ladje su potopjene u Puli. Nitko se od mornara nije spasio.

Bombardiranje engleskih luka

NJEMACKA ESKADRONA NA ENGLESKIM OBALAMA.

PET GRADOVA POD NEPRIJATELJSKOM VATROM.

London, 16. pros.—Drzavni ured izjavljuje da su Njemci pokrenuli odvazni korak u sjevernom moru.

Njenci bombardiraju Scarborough i Hartlepool.

Nasa je flota bila zaokupana na mnogim mjestima.

Daljna vijest dolazi, da osim Scarborougha i Hartlepoola, granate su pocele padat i u Whitby, Redcar i Middlesborough.

Javljaju da cetiri njemacka krizara sudjeluju pri bombardiranju.

NJEMCI PRELAZE RATNA PRAVILA

NASTOJE USTRAVITI ENGLESKI NAROD.

AMERIKA SE CUDI KAKO SU SE NJENCI UVUKLI.

Washington, 16. pros.—Pomorski vjestaci se cude da su se Njemci bili sposobni provuci medju englesko brodovlje i napasti obalu.

Nije drugo, vec Njemci samo misle da ce sa malo hitaca, dok engleska flota stigne, ustraviti engleski narod.

Njemci na taj nacin prelaze sva ratna pravila, kad udaraju na luke koje nijesu utvrdjene.

Engleski gubitci kod obrane Jepresa

DIVIZIJA OD 12,000 OSTALA NA 2,336.

London, 16. pros.—Pohvale su tiskane u novinama generalu Rawlinson, na njegovem uzdrzanju kod Jepresa proti vecem broju Njemaca. Kad se je bitka svrsila i vojska stala prebrajati, ustvrdilo se da od same pjesacke vojske od 400 castnika sama su 44 ostali, a od 12,000 vojnika ostalo je samo 2,336.

Crna Gora i zauzece Sarajeva

FRANCUSKA I RUSKA VOJSKA S CRNOGORSKOM.

HRANE I VOJNIKA ZAROBJENO.

Rim, 16. pros.—Brzojavljaju iz Praga, da se francuska i ruska pjesacka vojska bije uz Srbe i Crnogorce.

Iz Cetinja javljaju, da je crnogorska vojska presla preko austrijske granice i zauzela Sarajevo. Mnogo se je hrane i vonika zarobilo.

Njemacka flota pobjegla pred engleskoj

312 UBIJENO I RANJENO OD BOMBARDIRANJA.

London, 16. pros.—Admiralstvo izjavljuje, da je broj najbrzi njemacki brodova, sudjelovao pri bombardiranju. Racuna se da je 81 ubijeno a 231 ranjeno, u raznim lukam koje su bile bombardirane samo za jedan sat. Cim je nasa flota stigla njemacki su brodovi umakli.

Narod uzrujan u Austriji radi gubitaka

SPRSKI DOBITCI UZRUJALI NAROD U BECU I BUDAPESTI.

London, 16. pros.—Srpske pobjede, a osobito pri zauzecu Beograda prouzokovale su veliko komesanje naroda u Becu i Pesti. Srbija je bez jednog austrijskog vojnika. Mrznja izmedju Njemaca Austrijanaca, dnevno se povecaje, i cesto dodje do krvoprolica izmedju njih.

Javljaju iz Italije; Austrijska se vojska slabo upravlja. Vojnici su silovani marsirat za 6 dana i noci. Na stotine ih podleze prije nego u bitku stupe. Ako tko pokusa reci istinu u Galiciji, odma je objesen. Ako ovako bude slijediti nadati se je revoluciji.

KRALJ PETAR ULIZAO U BEOGARD

SAMO 28,000 SRBA ZAROBJENO.

London, 16. pros.—Javljaju iz Nisa da je do sada zarobjeno samo 28,000 Srba i 70 topova.

Wellington.—Ministar presjednik primio je od prestavnika iz Londona brzojavku, koja je poslana iz Londona na 15. prosinca u 5 sati i 20 casaka:—Srpski je kralj ulizao u Beograd pred svojom.

Za Dionice

Naš brat Toma Bilčić poslao nam je £3. za šest dionica u našoj Zadrugi.—I drugi se rodoljubi u nje ugledali,i u onu našu braću sto ih izjavismo u predprošlem broju. Advažimo se braćo na jednoć te prionimo uz Zadrugu. Neka smo dioničari pa ne smeta koji broj dionica svaki uzmemo. Svak po malo. Ako bude sklada i sreće, moglo bi se ovih blagdana skupiti koji broj, što uhvamo da hoće jer su nam mnoga rodoljubna i skladna braća u listovima obećali.

IZ WAIMATE NORTH.

Waimate North,
15/12/14.

Stov. Gosp. Urednice !

Citajuci u zadnjem broju nasega dicnog lista "Zore" brzojavku crnogorskoga kralja Nikole, u kojoj pita pomoc od prijatelja slavenskog naroda. Nije cudo sto je nasa bratska mala Crna Gora oslabila, jer je ovo treca godina da ratuju bez pristanka, a to je mnogo za tako malu drzaviecu kao sto je Crna Gora. Nema danas drzave na svijetu koja bi se mogla ponositi s junastvom kao sto je Crna Gora. Ona se je za stoljeca borila prama Turcinu i Austriji samo da uzdrzi svoju zemlju slobodnu.

Da ne budu braca Crnogorci drzali vazda ruku na handzaru, i zasukani rukava borili se prama Turcinu, on bi bio davno poplavio Evropu. Crnogorci su sa Srbima heroji slavenskog plemena,—ali su ubozni,—a kako i ne ce, kad su vazda u ratu,—ne; da oni traze tudje, vec da se brani od Turske i Austrije da im ne razbije nijihovo malo gnizdo, njihovu slobodnu domaju. Uz sve ovo sto je svakomu poznato njihovo ubostvo, ima neki nasi izroda koji bi se veselili njihovoj propasti,—jer vele da su Crnogorci siromasni. Ne ce nam biti Bogu hvala, treba dugo cekati, a da ne ce ovi nasi, koji gledaju u Austriji Majku, viditi Austriju jos siromasniju neg je danas Crna Gora.

Napred braco ! napred sinovi Majke Slavke ! ugledajmo se u druge narode,—Zivimo i radimo slozno ujedinjeni, za potporu nase brace otkupitelja nase domovine. Nas je ovdi malo, ali ono sto mozemo ovdi vam saljemo.

Cestitam Bozic svim citaocim "Zore" zeleci da se sjete ovih svetaca, te da se sto ucini za diku.

Vas sam, iskreni,
JAKOV KLINAC.

O.U. Imena milodaritelja iz nesena su na drugome mjestu.

DOMOVINA ZOVE.

Jugoslaveni !—Zanesimo se na cas nasim duhom onamo u nasu tuznu domovinu; zanesimo se i nastojimo dozovnuti u pamet, i predocimo si onu tuznu sliku danasnjosti nase domovine; dozovnimo si u pamet sve one strahote, sve grozote, sav onaj jad, bijedu, nevolju i tlacenje, koje dan danas trpe i podnose nasi mili i dragi, onamo u nasoj domovini, daleka od nas—Daleko preko gora, polja i mora—Cuju se uzdisaji njihovi—Oh ! Strasni su to uzdisaji i vapaji njihovi—Pomoci trebaju—strasno je i predociti si one vapaje njihove—Srdce mi stine; u glavi mi sumi, zivot mi se trese, a ruke mi drheu na samu pomisao te grozne slike. Oh koje tamo patnje podnose nasi mili u domovini nasoj. Eno vec cuju se uzdisaji domovine nase;—Vapi, zove, trazi sinove svoje;—Placnim ali milim glasom govori:—Sinovi moji, gdje ste danas ?—Danas Vas trebam, danas se pokazite da ste u istinu vrli sinovi majke domovine svoje—Ili zar ne vidite da Vam je eto cas dosao, da ocistite domovinu svoju od debelih naslaga otrova Austrije. Dosao je eto cas da se pokazete da ste sinovi vridni domovini svojoj, da ne pogrdite imena nasih Otaca, koji krv svoju prolijevase za obstanak danasnje domovine.

Sinovi Hrvatski ! Domovina nam nasa nalaze, da svi stupite u jedno kolo, ma svi do cigloga; pa to kolo imati ce veliki obseg, a u sredini nasoj sjati ce se domovina nasa—Velika Jugoslavija. Crnogorci, Srbi i Hrvati su jedan narod, pa mora da imamo:—Cor unum, via una—Jedno srdce, jedan cilj—a taj je: Ujedinjenje, sloboda i pravica.

Dakle Braco ! Eto casa da se baren sa potporom priskoci nasim u pomoc, kad nam je nemoguce da desnicom i macem pomozemo nasu bracu; nemoguce nam je boriti se rame uz rame sa Srbima, sa milom nasom bracom; onda skupljajmo do zadnjega novcica, pa im saljima, da im do nekle, olahkotimo teret. Slozno bracom radit svom, to nam k'slavi vodi dom !

A. S. ERCEG.

Smola

Nitko ne bi bio veseliji od nas da je samo sreca da mozemo donijeti nasem narodu u ovoj zemlji radosnu vijest, da se je cijena smoli povratila u normalno stanje.—Mi bi smo ujedno s nasim narodom pjevali pjesme radostnice,—jer bi smo upravo bili najradostniji narod u ovoj zemlji,—jer bi smo onda bili sposobnji da sudjelujemo zivahnije pri osnivanju nase velike Jugoslavije.—da pomognemo nasoj braci na bojistu, i da se organiziramo onako kako treba.—da potpozemo svijetlati nase slavensko ime, kojo nam je do danas Austrija ocrnivala. Ali na zalost ne mozemo da donesemo nikakovih dobri vijesti o smolovnoj prodaji. Trgovci kupuju sasvim malo da nije vrijedno ni spomenuti.—Ono malo sto pazare, upravo je uzimlju kao za ljubav uz veoma niske cijene. Neki trgovci govore da ce se mozda po blagdanima cijena malko krenuti, ali ni oni sami ne znaju za da je vec nasa domovina na vrhuncu oslobodjenja. Mi,—narod koji smo na stoljeca bili zakovani u austrijskim sindzirima, eto nas nasa slavenska braca oslobadjaju. —Mi, na vrhuncu oslobodjenja ! ta to je krasno i pomisliti. Da je nasim djedovima ustati i viditi oslobodjenje nase domaje, koliko bi veseli bili.—ali nista nemanje njihov ce se prah u grobnican veseliti. Slobodna slavenska vila sagnuti ce svoja krila nad gobom nasih otaca i zapjevati ce slobodnu pjesmu. Mi stalno sto ce se dogoditi. Sve sastoji u razvoju rata. Danas je sva trgovina na ratnoj tezulji, pa valja pokorno cekati razvoj trgovine, koji bi se mogao s dada na dan poboljsati, ili pak zamrznuti.

Rekosmo da bi smo mi bili najveseliji narod u ovoj zemlji da se samo nase stanje malko poboljsa,—a kako i ne bi, kad eto docekasmo braco, ako i je kukavno trgovacko stanje u nasem proizvodu, ipak se zadovoljimo i najstojmo da nam bude nase stanje slatko. Covjek je danas na svijetu da sam sebi dobre ili slabe dane spravlja. Mi smo gospodari nasih veselih ili tuznih dana. I najsiromasnije covjek moze se veseliti i grohotom smijati, kao i onaj najbogatiji. Novac nije sve,—da li je u mnogim slucajevima za napast. Mali narod moze ziviti u veselju jos bolje od bogatasa, samo da se zna ujediniti. Covjek moze pretrpiti vise neg ikojo stvorenje, samo ako se zna uzdrzati u cijelini, da ne podleze burnima vihorima, koje sacinjava mah zeljezne ruke. Za to sve treba unija,—treba sloga.

Za smolovne cijene mora da cekamo, ili pak da se odredimo ziviti uz manju dobicu, dok bolji dani dodju.—*Cestito Bozic.*

Za Orudje

Pisite nam a mi cemo Vam poslati nas Katalog sa 286 stranica u kojemu ce te naci sve sto Vam treba u svakovrstnem orudju i raznom posudju. Nas je ducan famozan, pa za uvjeriti se posaljite po katalog jos danas.

G. PIRRIT

Victoria St. — *AUCKLAND*

JAMES'S,
TEMPERANCE HOTEL
CAMERON ST. WHANGAREI.

Ovo svratiste ima 70 soba sa 4 vruce i ledene kupelji. Izvrstna podvorba. Hotel je u sredini grada. Konji i kocija daje se u najam. Dobar pasnjak i stala, kao i dobre vrste konjskog hraniva.
Cijena je 5/- dnevno ili 27- na sedmicu. Pokusajte se najaviti.

KAIKOHE HOTEL,
KAIKOHE.

Ovo je svratiste veoma dobro poznato hrvatskom narodu zbog izvrstne podvorbe.

H. DICKESON, vlastnik.

TREBAM vjesta čovjeka koji ima iskustva kod tvornice opeka i raznovrstnih cigla, crijepova, cijevova i.t.d.

Nadnice veoma dobre

Obratite se na

M. Alach
C/o Mutual Life and Citizens Assurance Co., Limited,
Auckland

Prominjiva gornje i donje zube samo za £3 3s.
Zubar, E. DAVIS.

The Whangarei Hotel

S. McMAHON, VLASTNIK.

Nas hotel poznat je od starine radi izvrstne posluzbe i cistoce. Ima dobra pica, dobrojelo, a k tomu umjerena cijena.

J. MAURER
Urar i draguljar.
CAMERON ST.
WHANGAREI

Jedini prakticni urar u sjevernom dijelu Aucklanda. Sve potrebstine dobivaju su kod mene uz veoma unjerene cijene.

Fred F. Day
HOKIANGA ROAD,
DARGAVILLE.

Prodajemo zita, zeljeznih predmeta i ostalih raznih potrebstina, osim robe, uz veoma umjerene cijene. Vazda pri ruci hrvatskomu narodu.

Address: FRED F. DAY,
DARGAVILLE.

Neizbrojne zrtve rata

Od krscanske dobe pak do danas prema statistici historicara zabiljezeno je manje neg 240 bezratnih godina. Do polovice devetnaestog stoljeca bijase po prilici uzesto da oko sedam bilijuna ljudi pogibe u ratovima, a to u pocetku pisanja historije u cemu mi vidimo jednak uracunani broj za skoro pet puta koliko danasnjih stanovnika ima na kugli zemalskoj.

Njemacka "kultura"

Kaze se da je Kaizer Wilhelm racunom izrucio 4,000 zeljezni krizeva kao odlike za hrabrost svojim krvolocnim Hunima. U drevno doba bijase obicaj kod naroda vjesati lupeze, ubojice krvoloke i t.d na kriz; dandanas iz tog vidimo obratno, da njemacki obicaj jest vjesati odlike i krize na lupeze i t. d.

Starodrevna "fraza."

U nauku vjere nalazimo ovu: "Blazeni oni koji trpe radi pravde, jer je njihovo kraljestvo nebesko." Sjegurno u ovom primjeru postigao je rekord nas hrvatski narod, vjerujuci svojim farizejskim trgovcima, i danas on se tjesi tim, nakom sto mu sve otese i napokom strovalise u zemaljski pakao, gdje jos vapi i cezne za rajem na zemlji—slobodom.

Bozicna cestitka

Oj potomce sledeni Karpata,
Evo Bozic stize nam na vrata,
U godini dana sto imade
Veselijeg do njeg ne imade.

Jerbo svako od svita stvorenje
Ovog dana imade Veselje,
Zato pero prihvacam u ruku,
Da cestitam cijelome puku.

Sretan bozic nazivljem svakomu
A najvise rodu hrvatskome
Hrvatskomu ili slavenskomu
Jer razliku tu cinit ne mogu.

Jos cestitku ja upravljam moju
Braci stosu na bojnomu polju
Svihi Zdravo i veselo bili
I Krvnika Njemca pobjedili.

Rusi Srbi zdravo braco mila
Pratila vas sreca BogaZiva
Sve koliko stoste na umili
Bog vam dao da sve i spunili.

Da satrali Njemce i Madjare
Krvoloke dusmanine stare
I Turcina azijskog baliju
Priselili njega na Aziju.

Na Aziju gdje mu je starina
Nek pocine nasa domovina,
Pa kad nebi ni tu miran bija
Tad pristoji njega Arabija.

Dakle redke ja i spuseam ove
Ne iz kazne mene misli more
Jerbo mislim gdimi domovina
Gola osta ta pusta Robinja.

Robkinja je ona uvjek bila
Al ovako jos ni zapamtila
Austrija pokupijoj sine
Ubile je sa nebesa strile.

Osamnaest do pe' set godina
U rat dize ubila je strila
A ostalo staro i ne jako
Sve ostavi rasplakano nako.

Dosadilo Bogu svemoznomu
Drzati je na svijetu ovomu
Da nam nisti nase pleme milo
Oh da bi joj ovo zadnje bilo.

Sretan Bozic cijeloj braci mojoj
Sto ih ima u Zelandi Novoj
Cestitamga svakom prijatelju
I najveeem moje mdusmaninu.

Samo tko je roda Slavenskoga
Slavenskoga il' kojeg drugoga
Osim turskog ili Madjarskoga
Osobito brate Njemackoga.

M. P. RADICH.

Kad ste u Auklandu zasto ne kupujete vasu robu kod nasega brata Jugoslavena J. S. Petricevica u Viktoria ulici,—u njega je cijena kao i u drugoga i jos cinije, pa je pravo da mi jedan drugoga pomagamo u tudjoj zemlji. Svaki stranac kupuje od svoga covjeka, a mi mjesto da od naseg kupujemo, jos mu prodaju kvarimo, a tako nevalja da bude. Mi mora da budemo kao i drugi narod. Svak k svomu.

Nu pokusajte kod njega kupiti ili mu sa sela naruciti, pa cete se uvjeriti da ne cete naci cinije na drugom mjestu.

Bozicni svetaca imale bi se drzati skupstine i sakupiti sto vise dionica, jer bez Zadruge ne moze novima opstojati, a Zadruga ne moze opstojati bez dionicara. Nami je u Zadrugi snaga, ali ako narod bas hoce da je nestane, onda neka idje po volji naroda.

Zakasnili smo ove sedmice sa izdanjem "Zore" i tako nijesmo mogli na vrijeme inpostirati da ju nasi citaoci dobiju danas, pa gojimo nadu da ce nasi ugledni citaoci razumjeti da nam je ova sedmica bila trudnija neg ikoja jos od kada smo "Zoru" pokrenuli,—osobito kad uvide da smo izdali knjiziicu i novinu, i to jedan sam covjek.

Srpski prestolonasljednik Aleksander
zapovjednik prve armije

Fotografije
Jedina fotograficna radionica, koju Hrvati posjecaju kad dodju u Whangarei, jest
T. G. PALMER, studio, uz postarski ured
Cameron Street, WHANGAREI

Hocete li dobra mesa?
Obratite na s:
HAWTHORN & MUNRO
Mi jedino koljemo za obitelji, i to u
Clevedon, Papakura and Manurewa.

STOKES & EARL
DUCANDZIJE
Papakura
Prodaja hraniva i svakovrstnih potrebstina hrvatskom radniku. Kod nas su umjerene cijene i udvorna podvorba.

Telefon 164
A. WRIGLEY
Pepar i Glasticar
Bank Street - WHANGAREI

A. G.
Quartley
(IZGOVOR, KUORTLI).
ODVJETNIK.
Posluje kod malog i velikog suda.
Uzajmlje Novca.
COOMBES' ARCADE, QUEEN ST., AUCKLAND.

LJEKARNA.
Thebate li ikakovih ljekova nabavite ih kod
F. J. COOPER, jedarnika
103 VICTORIA ST. WEST,
AUCKLAND.

OBZNANA!
Drzim da je poznato slavnom obcinstvu, da mi je na 22. travnja, tek. godine, pozar unistio skoro kupljenu gostionu, koju namjeravam ponovno podignuti. Ovim umoljavam moje prijatelje, koji mi sto novcano duguju, da mi nastoje sto prije isplatiti dugujuce svote.
Ivan M. Totic
DARGAVILLE

Duncan Vriedsnosti — Novac ili mjenicu sa narucibom

Gotovi veoma cijene omoti

Zgodna dolnja oprava za Gospodje
No. 1
2 Platnene nocne kosulje sa cipkama
2 Bijela busta
2 Nase jako nacinjene i izradjene kosulje
2 Para nasih jako nacijeni hlacica
1 Par smedje boje pleteni hlacica
Sve za 20s.

Najciniji domaci omot
No. 2
5 jarada za lancune 80 unaca siroko
2 Veliki ubrusac
1 Pokrivac za stolac odijevanja sa cipkama
2 Naberena uzlavnika
1 Ijeh Marselski pokrivac za veliki postelju
Sve za 21s.

Za ljude
No. 20
1 Par hlaca od tvrde i debele tkanine
1 Par vuneni dobri bjecava
1 Tirake
1 Hlace za radu (denim)
2 Flanele
1 Obratnik
Sve za 20s.

MJ PLACAMO POSTARINU

RENDELL'S (Ltd.)
General Drapers
Karangahape Rd. AUCKLAND

LONDON DENTAL
povise, A. ADAMS
Moderni Zubar
sa velikim oprezom B. G. ROSS, Zubar
Dargaville

Novo za gotovo kod
GREGORY, DARGAVILLE
Posjeduje svakovrstne robe za Gospodu i Gospodje. Agent za zivotnu siguraciju, National Mutual.

NA ZNANJE!
Za sve ljekove u vasim bolestima i nezgodama, kao i za pregledavanje ociju, obratite se na
T. S. WOOLLEY
Whangarei i Kawakawa

K. G. M KELLY
Prve vrsti krojac.
Hrvati! narucite vasa odjela kod mene biti cete zadovoljni. Nas je ducan
Lower Cameron Street, - WHANGAREI

A. W. WATSON
POSTOLAR *PAPAKURA*
Pravim po naructbi postole i cizme za hrvatski narod uz podpuno zadovoljstvo. Drzim vazda u zaliki gotovih cipela i cizama svake vele, popravljam stare sasvim umjetno.

SILVER GRID
(Srebrena rostilja i blagovaonica)
CAMERON STREET, WHANGAREI
Obroci na svaki sat. Otvoreno do 10 sati i po vecer. Svieze i suhe ribe vazda pri ruci. Osobite cijene za odpremanje jela na polja.
Pisite ili narucite svjeze ili suhe ribe.
Kad dodjete u Whangarei prijavite se
BAKER BROS., proprietors Telefon 82

T. KENNEDY
POSTOLAR U DARGAVILLE
Obskrbljiva musterije s dobrim postolima uz najumjerenije cijene.

ARATAPU BAKERY
ARATAPU
CORKILL BROS.
vlastnici

HRVATSKI RADNICI!
Ako trebate dobrih cizama i postola, onda ih samo mozete dobiti kod mene.
Karl Schon
Hrvatski Postolar
CAMERON STREET
Whangarei

NEW ZEALAND INSURANCE Co., Ltd.
KAPITAL 300,000 Sterlinga.
Mi izdajemo
OSOBITU POLICU ZA HRVATE
pokrivajuci
NEZGODE I BOLESTI
za potankosti pisite (hrvatski ako vam je milo)
THE MANAGER
New Zealand Insurance Co., Ltd.,
Auckland.

Na znanje hrvatskom opcinstvu
Cast mi je izjaviti da sam kupio gostionu od gosp. Vrsaljka, te istu preuredio, tako da svaki onaj koji me pohodi za imati samu postelju ili stan i hranu, naci ce kod mene veoma udobno stanje i najudvorniju posluzbu i stovanje.
Zahvaljujuci Vam se u naprijed
Vas sam
Marijan Milicic
91 Hobson St - AUCKLAND

F. CARR
Baker & Confectioner, Dargaville
Donosim kruh na kucu u cjelu okolicu Dargavilla. Kruh je najfinije vrsti. Pokusajte!

NORTHERN WAIROA
Hotel - Dargaville
posluzuje dobrom hranon i likerim.
Vlastnik: F. L. HODGES.

JEDINI HRVATSKI KROJAC —U N. ZELANDI.
Kad mislite naruciti odijelo, naruc-ite ga kod krojaca gdje se mozete razumjeti u materinskom jeziku i gdje dobivate odijelo ucinjeno po najnovijoj modi i najbolje uredjeno, a to je kod
G. P. SERBIN,
Ohaewai i Kaikohe.

Za Domovinu
Putne Cijene
iz Auklanda do Port-Said a ili do Genove.
Njemackim Drustvom £17 0 0
Engleskim „ £17 0 0
Francuskim „ £21 0 0
iz Port-Said-a do Trsta:
Sa Austrijskim Loydom £3 10 0
iz Genove do Trsta
sa zeljeznicom £1 10 0
THOS. COOK & SON imadu urede po svoj Evropi; Ured u Aucklandu sigurno odasilje novac za Trst uz umjerenu cijenu.
THOS. COOK & SON,
62 Queen Street, Auckland.

E. T. TATE
Auctioneer and Commission Agent
Ratarskih potreba. Rastavljacah (Separators). Sjemenja i djubra. Sedmicna prodaja pokucstva, proizvoda perske zivadi i.t.d.
Victoria St., Dargaville

NEOBICNA ZGODA
Prije nego ce te naruciti drugo odijelo, a ie pazorke, formulu za mjerenje i po vrbcu,koj m cte izmjeriti sami odjelo: ovo vas sve nece zapasti novca, jer mi saljemo badava. Ako prestavio te nase cijene s onim sto ste prije placali, uvjeriti ce te se da vam je bolje od nas kupovati, jer je ovo jedina tvrtka koji prodaje jedno samo odjelo uz cijene na koo da ste kup ii na veliko.
Jamcimo Zadovoljstvo ili Vracamo novac. Ako nam pisete u Vasem narodnem jeziku, mi cemo Vam u i tem i odgovoriti.
Crown Clothing Mfg. Co., Ltd.
ELLIOTT ST. (skroz Strand Arcade)
AUCKLAND.

C. KEANE
Baker & Confectioner, Dargaville
Donosi fini i svjezi kruh na kucu uzsvu Rijeku, Northern Wairoa.

GUM BROKERS
Jedini i pravi prodavaoci kaurske smole uz 2½ postotka. Opremamo svakovrstne stvari na zahtjev. Dajemo novac u predujam na smolu. Dobru prodaju i brzu opremu racuna osjegurajemo.
M. SIMICH & CO.
Dalgety's Bldgs., Customs St. W.

S. A. PARR
Nurseryman, Seedsman and Fruiterer
Vocaka za razsadivanje sjemenja i voca.
Dargaville

Milodari

ZA CRNU GORU

U proslem broju smo upravili kratku molbu na narod, da posalje tko moze koji milodar za bracu Crnogorce, jer da im saljemo ove sedmice ono malo novca sto imamo, —i tako se rodoljubna braca odazvase s ljepim darom iznemogloj braci u Crnoj Gori, kao bozicni dar, kojega danas odasiljemo preko Bank of England u Crnu Goru.

Kako je nasim citaocima vec poznato, da je odaslano u Srbiju £700 i da je ostalo bilo £98, od koje svote se je izvadilo £16 za brzojavne potroske u Srbiju i odasiljanje istoga novca, tako je ostala svota od £82. Od tada sto smo sakupili, povecala se je svota do £265 3s. Danas saljemo u Crnu Goru svotu od £250, ostavaljajuci za brzojavne potroske £15 3s. Jedan cemo brzojav poslati na crnogorskog kralja u kojem cemo cestitati Bozic nasoj braci Crnogorcima, i oznaniti ih da smo im poslali, ako i mali, ali iz bratske ljubavi, bozicni dar. Drugi cemo brzojav poslati slavodobitnem srpskem kralju Petru, u kojem cemo cestitati Bozic nasoj braci Srbima i njihovem hrabrenom junastvu, s kojim podicise slavensko pleme i porodise uzrujanost i zacudjenje kod svih velikih vlasti, a pri tom zadobise mjesto medju vlastima kojo im je do dandanas bilo sprijeceno, radi toga sto ih je teutonska rasa crnila pred civiliziranim vlastima, nazivljuci, ih, ubilacki, sada ce du se najbolje uvjeriti kako Srbi znaju ubijati nadute Teutone. Pa cak i nase herojske sestre Srbkinje znaju strijeljati i vojevati bolje nego ti glasoviti austro-njemacki junaci. Austro-Njemci su dobri djeci i djevajkam nose, usi i ruke otkidati, ali kad eto udarise sa svom silom na srpsku vojsku, u kojoj je polovica djece, djevojaka i staraca pa nemogose da ih pobjede, cemu njihovo hvalisanje i obecavanje Bugarskoj neke dijele Srbije, samo da u rat stupi. Oni rekbi broje pilice u jajima.

Spomenuti ce brzojavi biti upravjeni kao i ostali, a to, od strane hrvatskog naroda iz N.Z.

Danas bi smo iznijeli sadrzaj brzojavka, ali dok ovo pisemo jos nisu uredjene, pa cemo ih objelodaniti u dojducem broju.

U srijedu vecer brzojavio nam je nas vrijedni rodoljub i brat George Banovich iz Waiharara, da idje tu istu vecer drzati skupstinu u Waihopo, te ako bude odaziva i vremena, da ce nam brzojaviti, pa dok ovo pisemo, jos nijesmo mista primili. Svakako bilo koristi ili ne, ne mozemo a da javno ne cestitamo nasem bratu Banovicu, jer se je iskazao sav zanesen za organizaciju i sakupljanje milodara za potporu nase brace koji za nas krv proliju. Mi ne cemo da recemo, da nas brat Banovich radi zilavo jer se je prigodio biti izmedju krsni rodoljuba u Nortu, jer i ako se je narod u Nortu najbolje znao snaci u ovim potrebnim momentima, ipak ima i tamo, i tek kakovi Austrijanaca, ili pak onih koji nijesu ni jedno ni drugo, nego samo zivare da se skladu protive, pa je nas brat G. Banovich sa svojim drugovima, kao s bratom K. Milicem i ostalim, naisao na takove grupe, koji im nijesu dali, sto no se rece, dali ni zube obilit, ali on nije nigda malaksao,—da ga je tko i opsovao on je pritrpio, jer zna da se mora s bratom da bori za njegovu spas. On nam je za izgled, u nje se ugledajmo pa svi radimo kako i on jer jer su i svih nas takove duznosti,—on ne radi sto nije njegova duznost, jer je takova duznost i svakem od nas, samo treba da ju vršimo.

U Northern Wairoa se je nas narod najslabije odazvao, a to stoga, jer se je narod ozlovoljio prvem postupku, sto su ga tamo neki ucinili,—primili smo mnoga pisma iz Dargavile i okolice, u kojima nam pisu, da je grehota da su se one tamosnje vodje hotili ukazat odvise pametni, pa okastili da urade protu narodnoj volji, i da je onaj prvi novac upravo u more bacen.

Da ne bude tamo bilo brace rodoljuba s Arange i brata M. L. Maica i brata I. Vodanovica, upravo bi Northern Wairoa ostala bila zamrznuta. Kad je tamo bila skupstina, te kad je nas brat Vodanovich vidio u kojem grmu zec lezi, on je tada ustavio novac sto je bio njemu povjeren da ne propadne, tako je isto ucinio i brat Maich, pa im obojici od srca cestitamo.

Sljedeca su imena brace milodaritelja, sto su nam stigli ove sedmice preko rodoljubnog brata. N. Kriletica, iz Mangaturoto;

Brat N. Kriletić...	...	£3	3s.
" F. Markovina	...	3	3
" S. Jelavić ...	...	3	0
" M. Germaz	...	2	1
" A. M. Brijević	...	2	2
" Jure Suvaljko	...	1	1
" J. Sunjić ...	...	1	0
" M. Vlatković	...	1	0
" B. Vlatković	...	1	0
" J. Brljević ...	...	1	0
" Josip Brljević	...	1	0
" Jerkušić ...	...	1	0
" (1) Mijo i Kleme Sunjić		1	0
" (2) Stjepan i Mijo Sunjić		1	0
" J. Boro ...	...	0	10
" J. Bilić ...	...	0	10
" S. V. Klinac	...	0	10
" J. Maras ...	...	0	10
" M. Maras ...	...	0	10
" M. J. Maras	...	0	10
" N. Sunjić ...	...	0	10
Ukupno		£26	0

Iz Ngaurawhahia,
Preko rodoljubnog brata K. Grbica;

Brat Mate Vujčić i sin ...		£2	0s
" Braća Buljumbašić		2	0
" Marko Roglić ...		1	0
" Mate Roglić ...		0	0
" Braća Raos ...		1	0
" Joze Mirko...	...	0	10
" Jakov Mirko ...		0	10
" J. Franičević ...		0	10
" I. Petričević ...		0	10
" J. Franičević, Perin		0	10
" I. Bajalo ...		0	10
" J. Burmaz ...		0	10
" I Buljan ...		0	10
" Braca Raos ...		1	0
" A Erceg ...		0	10
" A Gamaz ...	...	0	10
"K. Grbić ...	...	0	10
Ukupno		£12	10

IZ WAIMATE NORTH

Primili smo preko našog rodoljuba Jakova Klinac svotu od £10. koju darovaše naša braća;

Brat Jakov Klinac	...	£4	0
" Mate i Ante Granić, braća		£3	
" P. Cović ...	...	£1	0
" Jure Suvaljko	...	1	0
" Nikola Alać ...	...	1	0
Ukupno		£10	0

Iz Pukekohe,
Preko rodoljubnog brata
Ante Borica;

Brat Ante Borić ...	...	10s	
" Ivan P. B. Borić	...	10	
" Mate Vezić ...	...	10	
" G. Vezić ...	...	10	
" P. Stojan ...	...	10	
" John Wehrli...	...	5	
Ukupno		£2	15

Poslao brat Ante Mašić iz Northern Wairoa preko brata I. Vodanoviće £2.

Poslaše brzojavno po £1, rodoljubi dva Grga Jerkovića iz Whangarei. £2.

Primili smo brzojavno £2. iz Gumtona ali je pošiljatelj zaboravio javiti svoje ime. Računamo da je ovaj novac za milodar te ga odasiljemo s ostalim, £2.

Primjeno ove sedmice;
Ukupno £57 5s.

Do danas ukupna svota sakupljena i poslana uključujući s troškovima £981. Kad nadodamo svotu od £150 što su je poslali braća iz Waihopa u Srbiju, tako bi sačinjavala ukupna svota, što smo je mi Hrvati do danas poslali našoj braći Srbima iCrnogorcima, £1131.

U istinu lijepa svota ali bi mogla biti i bolja.

Novina se ne će izdati do nove godine, radi blagdana, ali ako bude kakove važne novosti, izdati ćemo mali broj s važnim vijestima, u koliko nam tiskanje bude dopuštati.

Primili smo "Sokol," glasilo iz San Jose California, U.S.A., kojega preporučamo našem narodu. "Sokol" izlazi ima treća god. ali ga mi do sada nijesmo primali. On nam donosi veoma jezgrovita čitanja na bazi Jugoslavije, te se je u ovo doba od potrebe, znao snaći zilav i vjeran svojemu rodu, čije su clanke mnoge naše novine iz Amerike prepisali.

Tko pošalje četiri šilinga, na gori spomenutu adresu, dobiti će "Sokola" za cijelu godinu, sa 34 stranice čitanja i krasno uredjena.

Mesar
(za Hrvate)
G. F. THOMPSON
Te Kopuru
Telephone No. 6.

Kupujte
"HRVAT" PISAĆI PAPIR,— 1/- knjiga sa četiri boje. Tko naruči poštom neka pošalje 1/2.

RESTAURACIJA NA PRODAJI
Gos. IVAN SANKO buduci putuje za staru domovinu prodaje svoju dobro poznatu i nanovo preuredjenu restauraciju, koja je sada jedna od najizvrstnijih ove vrste u citavoj okolici. Nikada bolje prigode tko zeli preuzeti ovu vrsti zanimanja. Cisti godisnji prihod £350 do 400 sterlinga. Restauracija je na najljepsem dijelu grada, koji broji do 4,000 stanovnika. Cijena je 375 sterlinga u gotovini. Tko bi zelio kupiti jua nek se napresno obrati na mene kroz slijedeca tri mjeseca.
IVAN SANKO Feilding

Amerikansko Zubarski
Parlor.
Corner Queen and Wellesley Sts.
Kuca Modernoga Zubarstva.
Izvrsiva na opce zadovoljstvo trpecih sve moguca sredstva, koja je dosada lijecnicka znanost odkrila.
Napravlja nebnice i napunja supljotine pokvarenih zubih.
Nase vadjenje zubih bez boli poznato je po cijeloj Novoj Zelandi.
Tko naruci umjetne zube stari mu se vade bez platno.
ZUBI:
Bolnicarka u pripravi.
Mi takodjer radimo i u "Winders,
Svi zubi zapadaju £3 3s.
Dr. F. Rayner.
Cuba Street, Wellington.

Krojac najnovije mode za Gospodu
Hrvate!
McDonald
DARGAVILLE.

Hrvati su na njihovoj zadnjoj skupstini jednoglasno zakljucili,da bez **'Champion'**, brasna kojo ujacajemisice, i 'Standard' jecmenoga brasna i satrta jecma, bilo bi ne moguce odoliti Kaizerovoj prijetnji proti civilizaciji, ali nakon ujacenja sa **'Champion'** bracnom da su oni sposobni za najtezu borbu.---Advt.

SMOLA.
Svak k'svome.
Na znanje svim nasim Smolokopcim koji zele imati dobru cijenu za njihovu Smolu i gotov novac, neka se obrate na.
G. P. KLINAC, Papakura.

ZA DOBRO MESO OBRATITE SE NA:
G. Gallagher - Waihopo

George Erceg
24, Custom Street East, Auckland.
NA ZNANJE SVIM DOMORODCIM!
Kupujem smolu za gotov novac, kao stoi prodajem na komisiju. Na zahtjev saljem trgovacke racune (bills). Prodajem svakovrstne imovine, zemlje, kuce, i t.d. Unajmljivan novac na vlastite imovine opremam razne obrtnicke poslove na brzu ruku na svacije zadovoljstvo.

Oglas!
Aka trebate dobra mesa morete ga dobiti kod nas
Frank Urwin & Sons - Houhora

PAPAKURA HOTEL
PAPAKURA.
Kod nas cete vazda biti srdacno podvoreni sa ukusnim jelom, dobrim likerima i ugodnim posteljam.
Kocije i automobile imamo vazda pripravne za hrvatski narod, kao i stalu za konje.
S. WATERMAN. Vlastnik.

GLOBE :: HOTEL
PAPAKURA
Pod novom upravom. U zalihi najboljog vina i piva
Unajmujemo konje
I. SMITH

KEAN CLARKE BROS.
kirurgski zubari,
WHANGAREI
Vadimo zubove bez i najmanje boli. Napravljamo vilice i pojedine zubove po najmodernijem amerikanskom sistemu.

NOVA FORMACIJA
Samo uzdrzimo najbolju qualitetu drugerija
J. T. PEAT, - Ljekarnik
Dargaville

Obznana
Na javnost hrvatskom narodu u WAIHOPO da sam otvorio dobru pekarnu u WAIHOPO
C. H. FORD

Nicholson, Gribbin & Ross
Advjetnici
Dargaville

Kad dodjete u Auckland nemojte otici bez da se kod nas slikate
The Crown Studios
266, QUEEN ST. (Next Savings Banka).

Alex. Costello
Najpolje mjesto za odjecu
Najbolja odjela u N.Z. uradjena po mjeri za sami 75/-
Prve vrsti radja i jamcim da ce dobro pristojati.
Alex. Costello
Dargaville

POKUSTAJE
DRUMMOND-A.
ZA
Drogarije i fotografske sprave
T. A. DRUMMOND—
LJEKARNIK.
DARGAVILLE.

CENTRAL HOTEL
Dargaville
S. THOMPSON, Vlastnik

St. GEORGE PEKMEZ jedina je vrst na trzistu u N.Z. kojem je podpuna tezina bez kostica. Ucinjen je samo od ukusnog, zdravog, i zrelog voca. Moze se kupiti od svadoga voca i tezini, kod svakog ducandzije i trgovca, na veliko i na malo i za istu cijenu kao i ostale vrsti. Pitajte St. George Jam.

SCHNEIDMAN BROS., Ltd.

The Empire Tailors

Najveca i najuspjesnija Krojacka tvrtka u N.Z.

Pokusaj ce Vas uvjeriti o njihovom vrijednosti.

Krojenje kod 219 Queen Street
i Krojenje 181-183 Karangahape Rd.
Putnickih potrebocah i postola 186-188 Queen St.
AUCKLAND

i

VICTORIA ST., HAMILTON.

Sve sto treba.

JOHN S. PETRICEVICH

General Mercer and Clothier

Phone 1305 85 Victoria Street, Auckland

Jedini hrvatski ducan od svoje vrsti u ovom gradu.

Uzdrzim u zalihi svakovrstne robe, odijela, i svakih ostalih razlicitih oprava od najbolje vrsti i najnovije mode potrebite covjeku radniku, uz umjerene cijene za gotov novac.

Preporucam se braci Hrvatima kad u gradu prisustvuju, a navlastito onim pri odlasku za staru Domovinu, gdje ce ne samo imati najbolje prilike za potrebne stvari odabrati i dobiti po svojem najboljem zadovoljstvu, dapace ce istodobno i pristediti svoj tesko dobiveni novac.

Tokodjer pri promjenjivanju i odpravljanju novca kod poste i banke kao i u svim ostalim pri odlasku putnickim potrebam posvecujem najbolje paznje i izvrsivam sve poslove tocno i sigurno sa najboljim zadovoljstvom.

Jedini pokusaj osjeguraje zadovoljstvo i osvjedocuje vrijednost za potroseni novac.

Zastupam kao tumacnik pred malim i velikim sudom, kao sve privatne pojedine poslove poduzimljem i usavrsujem sa najboljim uspjehom.

New Zealand Loan & Mercantile Agency Co.

LIMITED

DARGAVILLE

Za Pljevu, Zob, Djubar. Zicu, Kuklje i. t. d.
Svih ratarski potreba u zalihi
Uz najnize cijene
Zatrazite kod nas vase potrebe

Frank Bodle, Manager *P. S. K. Mason*, Agent

Herb. Rowland

Klobucar i prodavaoc muskih oprava

22 Karangahape Road (Prama Howe St.)

Posjeduje najbogatije i najmodernije skladiste svakovrstnih muskih oprava:

Muska dobra odijela u kutijama 45s, 50s, 55s, 60s, 65s.

Muska odijela od polusukna, 25s, 30s, 42s 6d.

Hlace od polusukna, 5s 11d, 6s 11d, 7s 6d, 8s 6d, 10s 6d, 12s 6d, 15s 6d.

Hlace od polusukna za jahanje, 6s 11, 8s 11. 10s 6d, 12s 6d, 15s 6d.

Hlace "denim" (dungaree), 2s 11d, 3s 11d.

Radnicke kosulje 2s 6d, 2s 11d, 3s 6d, 3s 11d, 4s 6d

Muske flannele 2s 6d, 3s 6d, 3s 11d, 4s 6d, 5s 6d.

Crni "Velour" klobuci, 5s 11d, 6s 11d, 8s 6d, 10s 6d, 12s 6d, 17s 6d.

Crni tvdi klobuci, 5s 6d, 7s 6d, 8s 6d, 10s 6d, 12s 6d

Debeli kaputi od polusukna 21s, 25s, 32s 6d, 37s 6d, 45s, do 70s.

"Hydrotite" kaputi 3?s 6d, 45s, 50s, do 60s.

Posjedujemo takodjer vostenog platna, (oilskin) kosulja, tiraka, ovratnika, bjecava itd. u bezorojnoj vrsti i kolikoci, a prodajemo uz najnize cijene. Ako ne budete zadovoljni s naructbom za poslati novac mi cemo vam ga povratiti. Nas je ducan otvoren svaku vecer do 9 sati.

HERB. ROWLAND

Hatter and Gent.'s Outfitter

222 Karangahape Road (opp. Howe St.) Auckland

J. H. GUNSON Sedlar i napravljac konjskih oprava.

Telefon 119 *Cameron Street, Whangarei* Telefon 119

Velika zaliha sedla i ostalih konjskih oprava, kao pokrivala za konje i govedu. Kod mene je naci svih potrebstina za jahace uz veoma niske cijene.

Popravljam dok cekate. Kupuje kod onoga tko oglasuje u "Zori.'

"GDJE JE KUPOVANJE UGODNO"

Ovo je ducan gdje si veci dio Hrvata u Northu kupuje kosulje, bjecve, hlace, klobuke i ostale prtene i suknene tkanine. Ovo je jedino skladiste koje posjeduje preko izvrstnu robu, a prodaje ju uz veoma umjerenu cijenu.

Kad dodjete drugi put u Whangarei svrnite se k nami.

HEATH & MORRISON

Ducandzije, Whangarei

Braco Jugoslaveni!

Treba da se organiziramo

Vidimo kako se svak naoružava; *A Mi?*

Zar mi da ostanemo i nadalje rascijepani?

Zadruga je osnovana, pa se svi u nju složimo. Zadruga nije privatna stvar, nego je geslo naše narodne obrane.

Zadruga je buzdovam s kojim ćemo se braniti.

Braćo! Utvrdimo našu Zadrugu a s time utvrdjujemo našu "Zoru," s kojem ćemo pomagati osnivati slobodnu Jugoslaviju. Svi ukupno smo jaki,--a rascijepani smo slabi. Uzdržimo ono što je naše.

Uzdignimo ponosno glave medju drugim narodima.

Nemojmo vazda gledati na tudjinca da s nama upravlja.

Naša je dužnost da sami sebe pomognemo; da se oružamo i pomognemo osloboditi našu braću u domovini koji nas zovu da ih spasimo.

Mi se ne mozemo nikako naoružati osim da se svi složimo u Zadrugu, te da prodiremo s našom novinom i prisvajamo našu braću k sebi; onu braću koju je Austrija čak u inozemstvu za sebe prisvojila, a to, pod izlikom hrvatski novina.

Kada ćemo već prestati da budemo slijepi? Progledajmo! Zora je.

S našim udruzenjem slabimo Austriju,—a što ju više slabimo tim će je prija nestati i naša braća u domovini biti oslobodjeni.

Braćo svi pod jedan brjak, za slobodu i pravicu.

Organizacija je potrebna. Rat će još dugo trajati, pa će nam Zadruga još od velike potrebe biti.

Svak bi imao postati dioničarom tko ljubi svoju narodnost i gleda u budućnost.

Posljite sada narucbe za bzicno pice

Postarina prosta za sve narucbe sto prilaze 30/-

Nas osobni bozicni dar:

4 pint bottles Cognac.
3 quart bottles Fine Port Wine (kao Prosek)
7 quart bottles Beer or Stout.
For 30/-, Freight Free.

South African and Australian Wines (Prosek) per case of 1 dozen quart bottles, 35/-, 37/6, 40/-.
N.Z. Ale (Beer) or Stout, pints 4/6 doz. (in cases of 7 doz.)
" " " quarts 9/- doz. (in cases of 4 doz.)
Lager Beer, pint bottles, 9/6 dozen.
Lager Beer, quart bottles, 13/6 dozen.
Cognac, 3 star, 1 dozen quart bottles in case, 65/-.
Cognac (Medicinal), per case 1 dozen quarts, 78/-.
Whisky, 10 to 15 years old, cases of 1 doz. quarts, 56/-, 58/-, 60/-, 63/-, 68/- per case.
Schnapps, per case of 1 dozen quarts, 54/- case.

Novac se ima poslati s narucbom

WAKEMAN BROS.

(nasljednici W. H. Hart & Co.)

Trgovci vina i zestoki pica

Box 793 24 Custom St. E., Auckland

ZLATO kupovati jeftino i po izbor velika je korist; to sve mozete kod nas imati. Mi mozemo prodavati jeftinije nego itko drugi; mi ne placamo veliki ajam za moderni ducan, vec imamo sobe na drugom spratu. Takodjer, mi ne drzimo nepotrebne sluzincadi, jer i oni zahtijevaju dobru placu—mi radije pravimo dobru vrstu i dajemo jeftinije nase stvari musterijam i tako dobivamo dobar glas.—Mi pravimo lance i sve ostale zlatne i dijamntne predmete u nasoj tvornici. te ih prodajemo direktno na pragu musterijam preko nasih agenta. Ako inate volju kupiti lanac, sat, prsten, itd. kupite si kod nas i biti cete zadovoljni, a u slucaju da ne biste bili, mi cemo vam primiti stvari natrag i povratiti novac, ako nam stvari povratite u podpunn redu. Nas g.Blanc, putuje vazda izmedju hrvatskog naroda osobito u Northern Wairoa, te cete od sada vazda vidjeti u domacim vijestima, u Zori, kad ce g.Blanc biti u Dargaville. Ako imate volju kupiti drugdje bilo bi vam koristno da kupite kod g.Blanc, ako vam je pri ruci, ili da pisete za cijene direktno na nas Ured, mi cemo vam odmah odgovoriti. Pisite hrvatski ako vam je milo.

BLANC & CO., Jewellers and Importers, City Chambers, AUCKLAND

(*Kaa pitate ili narucite spomenite "Zora."*)

Parenga Gumfields LIMITED

Izjavljuje svim smolokopcima, i u obce cijeloj puplici, da

Jos slijedi u svojem poduzecu

i uzprkos rata nije prestala kupovati smolu. Kupuje sada i kupovati ce do daljne izjave

Svaka se vrst smole jos kupuje

(OSIM CIPSA)

Uz najbolje tekuce cijene

Drustvo se nadalje skrbi a pomoze svoje smolokopce: **kad je buknno rat, uteklo se je smolokopcima upomoc i odustalo se od naplacivanja pristojbine i dozvola (Royalty and Licenses),i ovo jos slijedi i slijediti ce do daljne izjave.**

Pravi je smolokopac jos primljen, od Drustva na zemlju, kao dobrodoslica, i moze biti stalan da ce ciniti upravo dobro zivljenje.

Ima dosta crne smole. Mocvare su u dobrom stanju za kopanje.

Vrijedna opazka

Mnoge su se promjene ucinile u Parengi, glede ljudi koji su nagledali, prigodom odstupljenja gg. J. M. Reida, kao nadglednike, i Q. A. McIlwraitha, kao ducandzije.

Na gosp. McIlwraitha mjesto postavljen je gosp. R. Daniels (koji je prije bio kod gg. Evans & Sons, u Waipapakauri), i koji je dobro poznat u Nortu, radi njegovog dobrog postupanja prama smolokopcima.

Drustvo je postavilo gosp W. Perhama kao, stanujucega upravitelja u Parengi, i pod njegovom vjestom upravom, mnogima, kojima je treba ispravak, bio je tocno pregledan,—tako da su smolokopci, nakon jednog mjeseca dana od kako je g. Perham nastupio, cestitali Drustvu na postavljenju toli vrijednog i dusevnog upravitelja.

F. W. F. Fagan, Managing Director, PARENGA GUMFIELDS, Ltd.

112 Victoria Arcade, Auckland

Printed and published by the proprietors, THE CROATIAN PUBLISHING CO., LTD., at their offices, 22, Customs Street East, Auckland. Editor, G. L. SCANSIE.

SATURDAY DECEMBER 19, 1914

SVEUČ. KNJIŽNICA ZAGREB

Zora The Dawn

1915 1915

Za uzdržati prava i povisiti slogu slavenskog naroda. To uphold the rights and to promote unity of the Slavonian People.

Br. 4 No. 4 — JEDINA HRVATSKA NOVINA U CIJELOJ AUSTRALAZIJITHE ONLY CROATIAN NEWSPAPER IN ALL AUSTRALASIA. — Godina 3 Year 3

AUCKLAND, N.Z. SUBOTA 30 SIJECNJA, 1915 — AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, JANUARY 30. 1915

89.517

RATNI BRZOJAVI

Do četvtka, dok ovo pišemo mnogi su se naši udružili u Zadrugu kupišvi dionica, čija imena ne ćemo za sada iznositi na javu radi vaznog uzroka. Svi oni koji kupuju dionice, primiti će obratnom poštom namirnicu a potom toga primiti će svjedočbu najdalje kroz pet dana potla neg prime namirnicu, a to kad se njihova imena registraju kod vrhovnog suda. Mi čestitamo novim diouičarima koji su istodobno stari protuaustrijanci, i kojima je mrsko ostati isključenim iz protuaustrijske Zadruge koja će ih štititi uz svoje prvašnje dioničare u ova kritična doba.

Javljaju da su se pobili zrakoplovi u zraku. Dvanaest njemačkih zrakoplova razvijalo se nad Dunkirkom, na francuskoj obali, i spustiše 80 bomba. Sedam je osoba ubijeno a dvanajest ranjeno. Tada su se uzdigli engleški, francuski i belgijski zrakoplovi proti njemačkima, na što je jedan njem čki zrakoplov pao na zemlju. Izgleda smiješna bitka, kako da su se orli pobjegli u zraku, ali su ovo prava čudesa.

Vijest iz Atene veli, Rusija je poslala u pomoć Srbiji Kozaka i znatnu kolikoću ratnih potrebština.

Javljaju iz Londona da je Njemačka izdala naredbu svojimi podanicima d s' mjesta ostave Italiju.

Rumunjska je svoje podanike u inozenstvu brzojavno pozvala dase vrate u domovinu.

Doznajemo iz Rima, da se je grof Karl Sturgh, austrijski ministar-presjednik, odrekao svoje časti, pa izgleda da je Austrija kao ladja koja je izgubila svoj pravac a vjetar je goni na kamenje gdje će se raspršiti, te mornari i kapitani skaču u more da ih ladja ne zategne u ponor.

Austrijska ratna ladja nabasala je na minu blizu Trsta i potonula.

Opet Zeppelini na englesku obalu nad mjestom Cromer, ali nijesu nikakove škode nanijeli.

U Ugarskoj je redarstvo zabranilo stotine skupšsina, koje su bile odredjene u nedjelju, diljem Ugarske, za protestiranje protiva ratu i teškom življenju.

Javljaju iz Melbourna, da je australijski ratni brod potopio jedan njemački (paket) veliki parabrod, koji je prenašao potrebe njemačkim križarima. Častnici i mornari biti će utamničeni u Australiji.

Saveznički zrakoplov pohodio je Essen i pokušao s puštiti bombe na tvornice,

---

Švideški je parabrod nabasao na minu i potonuo. Ovo je treći parabrod što je Švideška izgubila.

Sama Ugarska izgubila je 500,000 vojnika. Tako pišu ugarske novine.

Da se njemačka vojska diže preko Ugarske sa 400, 000 vojnika na Srbiju, govore da je "laž" jer da se samo vojska okuplja da spriječi rusku vojsku od prodiranja u Ugarsku.

Deputacija Amerikanaca čekala je na ministra uvozarine, u Melbourne u Australiii da olakša veliki dohodak uvozarine na tiskarne strojeve. Nasto je on odgovorio. Mi ne možemo pomagati zemlju koja ne će da pomaže Britaniju.

Rusija se spravlja za prodiranje (efensifu) gdje će Kozačko konjaništvo igrati glavnu ulogu. Oni su se sposobni popeti i preći svagdje kamo se konjanik može na njima uzdržati.

U Adelaide je vlast arestiraja Lutherana njemačkog redovnika. Uzrok nijesu vlasti htjele izjaviti.

Rusija prodire put Ugarske suzbijući austrijsku vojsku.

Tko spomene o miru u Turskoj, njemački ga oficiri dadu zatvoriti u tamnicu.

Javljaju da će u Pržemislu do skora narod skapati od gladi.

Od desetog austrijskog vojnog zbora ostale su jedino dvi baterije topništva.

U Pržemislu su primorani da biju vojničke konje za hranu.

Austrija za prvi put, priznala je u bečkim novinam od prošlog ponedilika, da je ovaj rat bio utanačen izmedju Kaizera i nadvojvode Frane Ferdinanda, još u prošlem proljeću.

Engleška je flota opazila njemačka 3 križara u blizini engleške, možda su došli s namjerom da napadnu neutvrdjene luke po njihovem običaju, ali ih je admiral Beatty spriječio da od jure kući 'kako su tim pravcem i jurili. Engleška ih je flota napala i potopila jednog najboljog križara,— druga dva su pobjegli pribiveni ledja.

Jer su neki novozelandski vojnici mislili da se može u Egipt raditi što se hoće, stoga je jeda ubijen od muža jedne Turkinje kojoj je ovaj novozelandski vojnik otkrio lice. Drugi je vojnik našast mrtav u jednog kući prezana vrata.

Jedan savezniški aviator izgubio se je u magli i utopio se u Oceanu. Drugi je bio teško ranjen i umrao nakon što je stigao u Dunkirk.

Kako pripovjeda jedan kapetan, javljaju iz Amsterdama, da je u pomorskoj bitci bilo šest njemački ratnih ladja i dvadeset torpedskih ladja.

Njemačka je pozovnila sve Njemce iz Italije u broju od 72,000, da ostave Italiju na brzu ruku.

Kako to donosi "Giornale d' Italia" velika njemačka vojska slijedi preko Austrije put Transilvanije. Ostatak austrijske vojske pridobivene od Srbije, biti će poslano u francusku u drugu liniju kao rezervisti.

Kad je vojska iz Australije i Nove Zelandije otišla put Egipta, na putovanju iznadjoše da kuhač što su ga imali sobom, bio je njemačke narodnosti, te otrovao hranu. Zapovjednici su našli kod njega dosta otrova te su ga odma ustrijeljali. Sada kako se može očekivati da se tudjince vjeruje ?

Kad su se Austrijanci zarobili u Engleškoj, Kanadi i Australiji, orda će to bez ikakove dvojbe sljediti i u Novoj Zelandiji. Ako i nas do danas puštali možemo zahvaliti našem skladu kako smo se znali snaći još u početku, ali danas kod nas nema sklada, pa teško ti ga neskladnoj braći i na Božić.

Rusi su u prošli utorak kod Kuzow—Bzura brjogova potukli 4000 njemačkih vojnika, sve na bodeže.

Engleški vojnik na straži ubijo dva svoja častnika jer mu nijesu htjeli dozvoliti da prometne njihov automobil u kojem su prolazili stražu.

Ratovati je skoro ne moguće u ovo doba jer je snijeg pritisnuo sa svih strana, pa nam nije začudno da auklandski dnevnici donose iste novosti po tri četiri puta, i da ih razvijaju na veliko.

Rusija se žuri da što bržu pomoć udjeli Srbiji, prije nego njemačka vojska na nju nasrne, i da prodre krozUgarsku, ali joj veliki snijeg u Karpatam spriječava brzo prodiranja. Jedno od najanezgodniji prodiranjo u ovom ratu,jest prodiranje kroz Karpate u zimno doba.

Rumunjska kupuje velki broj taborskih bolnica od Svicarske, koje prevaža via Brindisi

---

Novine u Italiji žure vladu u rat prije nego velika sila turske bukne na Egipt. Talijanska je vlast odlučila uzesti svo trgovačko brodovlje za transportaciju.

Njemci, govori jedan ruski vojnik, koji je pobjegao iz njemačkog sužanjstva, zatvaraju ruske zarobjenike u štalu gdje ih drže za tri dana bez ječa i pića. Nadalje im odnesu njihovu dobru odjeću postole, a ostave ih bose.

Kako brzavka glasi u " Sydney Sun, " austrijski bi gubitci bili sljedeći: Častnika ubijeno 2,263. Častnika ranjeno 8.980. Častni-uapšeno 628. Vojnika ubijeno 40, 827. Vojnika ranjeno 230. 160. Vojnika uapšeno g,502. Ukupno ubiveno 42.090. Ranjeno i uapšeno 249.970.

Ovo je tiskano u Beču, pa nam ne treba vjerovati jer Austrija nigda istinu ne iznosi. U Beču iznose da je ovaj gubitak učinjen do konca listopada prošle godine, pa je naše mjenje da je Austrija do danas izgubila svih vojnika, bili oni ranjeni, oko 900,000.

GLOBE :: HOTEL

PAPAKURA

Pod novom upravom. U zalihi najboljog vina i piva

Unajmujemo konje

I. SMITH

K. G. M. KELLY

Prve vrsti krojac.

Hrvati ! naručite vasa odjela kod mene biti cete zadovoljni. Nas je ducan

Lower Cameron Street. - WHANGAREI

The Whangarei Hotel

S. McMAHON, VLASTNIK.

Nas hotel poznat je od starine radi izvrstne posluzbe i cistoce. Ima dobra pica, dobrojelo, a k tomu umjerena cijena.

J. MAURER

Urar i draguljar.

CAMERON ST. WHANGAREI

Jedini prakticni urar u sjevernom dijelu Aucklanda. Sve potrebstine dobivaju su kod mene uz veoma unjerene cijene.

OBZNANA !

Drzim da je poznato slavnom obcinstvu, da mi je na 22. travnja, tek. godine, pozar unistio skoro kupljenu gostionu, koju namjeravam ponovno podignuti. Ovim umoljavam moje prijatelje, koji mi sto novcano duguju, da mi nastoje sto prije isplatiti dugujuce svote.

Ivan M. Totic

DARGAVILLE

KAIKOHE HOTEL, KAIKOHE.

Ovo je svratiste veoma dobro poznato hrvatskom narodu zbog izvrstne podvorbe.

H. DICKESON, vlastnik.

JAMES'S,

TEMPERANCE HOTEL

CAMERON ST. WHANGAREI.

Ovo svratiste ima 70 soba sa 4 vruce i ledene kupelji. Izvrstna podvorba. Hotel je u sredini grada. Konji i kocija daje se u najam. Dobar pasnjak i stala, kao i dobre vrste konjskog hraniva.

Cijena je 5/- dnevno ili 27- na sedmicu. Pokusajte se naiaviti.

RESTAURACIJA NA PRODAJI

Gos IVAN SANKO buduci putuje za staru domovinu prodaje svoju dobro poznatu i nanovo preuredjenu restauraciju, koja je sada jedna od najizvrstnijih ove vrste u citavoj okolici. Nikada bolje prigode tko zeli preuzeti ovu vrsti zanimanja. Cisti godisnji prihod £350 do 400 sterlinga. Restauracija je na najljepsem dijelu grada, koji broji do 4,000 stanovnika. Cijena je 375 sterlinga u gotovini. Tko bi zelio kupiti jua nek se napresno obrati na mene kroz slijedeca tri mjeseca.

IVAN SANKO Feilding

ARATAPU BAKERY

ARATAPU

CORKILL BROS.

vlastnici

Bez Razlike

Ratno doba nijesu učinili razliku u našim cijenam.

Naši hrvatski prijatelji

Nači će nas vazda najbolje prodavaoce u cijenam za mušku i žensku robu.

Svaki Hrvat u okolici imao bi početi god. 19 5. sa kupovanjem svoje robe kod Heath & Morrison, i od njih vazda nabavljati, jer ćemu biti bolje neg kod drugoga.

HEATH & MORRISON

Ducandzije, Whangarei

"Zora" "The Dawn"

The only Croatian Newspaper in all Australasia.

Printed and Published by Croatian Publishing Company,

Limited at 22 Customs Street East.

Editor and Manager, G. L. SCANSIE. Telephone 3739.

Advertising rates sent on application.

U kakvim vodama pliva hrvatski narod u N.Z.

Pisali smo više puta da su ovo nova doba i da se svakim danom nešto nova poradja, da nova krv teče u žilam naroda, te da se sve munjevnom brzinom promjenjava, pa da je nuždno da se naoružavamo t.j. da se sakupljamo u jednu cijelinu, tako da možemo tititi našu narodnost i naše življenje u ovoj zemlji. Sve ono što smo pisali vidimo da se je jedino gubilo vrijeme, pa ne ćemo već i na dalje da o tome pišemo, jer je velika potreba da govorimo o našem opstanku u budućе.

Kako još nigda nije bio evropski rat, tako se još nigda kod nas nije dogodilo da smo progonjeni sa svih strana, kako se to danas dogadja.

Naši će čitaoci razumjeti, iz razni dopisa što ih danas donosimo u "Zori," koji su tiskani u auklandskim dnevnicima, u kojim smo vodama i što nam se spravlja, pa smo promjenili onaj naslov što je bilo nekoć tiskano "U kojim vodama pliva Hrvatska Zadruga". Zadruga pliva u vodama kojima joj mi donesemo, pa bilo to njezin potop ili spas, sve su to naša djela, a po tim djelima sami sebi stermo postelju na vrhuncu ili ponoru. Kako vidimo već je došlo do nokata, pa da si osiguramo našu slobodu mi radimo sve ono što možemo i na temelju gdje imamo pravo, kako smo to pisali u prošlem broju i kako će razumjeti dioničari Zadruge u privatnim listovima. A sva daljnja javna sazivljanja na naš narod da se organizira u ovu protu-austrijsku Zadrugu od sada prekidamo, jer prateći ono što se oko nas zbiva, potiće nas da budemo oprezni, gojeći nadu da će nas narod razumeti.

Vidimo u dopisima što engleški narod o nama piše, kako nas zasramljuju podbacujući nam o našoj nemarnosti, da nemamo ponosa za našu narodnost, i da smo samo medju njima da se s njima okoristimo, pa se na ovo neki naši po Auklandu pomamili i viču "Gdje su oni koji posjeduju engleski jezik, zašto ne odgovaraju ?" Ali im mi to prapisujemo na njihovu neznanosti. Neka odgovora tko hoće, mi uvidjamo da ne imamo prava da odgovorimo, jer je pametnije ne otvarati jedra na svaki vjetar, a osobito ako smo uvjereni da bi nam se polomili,—**mi smo odredili samo sa njeki dio jedara utjerati u luku**, pa ne ćemo poslušati one koji viču "pišite."—Danas su nova doba pa se treba pametno snaći,—treba rada a ne vike. Imali bi smo potpuno pravo reći, da neka piše taj Ferri koji je eto opet doveo naš narod do propasti, ali mi nijesmo takovi. Mi taj njegov protu-hrvatski postupak prepisujemo njegovoj neznanosti, kao što i prepisujemo toga dosta mnogim ostalim koji se neznaju snaći u ovo kritično doba, da li još poremećuju naš rad. A opet do nekle možda Ferri ima i potpuno pravo zjaviti da je medju nama polojica koji simpatiše za Austriju, a po nekim dokazima i mi imamo da je to tako.

Osim dopisa koje danas donosio iz auklandskih novina, iznijе su novine iz drugih mjesta rade napadaje na naš narod. U Wingarei "The Northern Advocat" donosi dopis protiva austrijskem narodu, veleći da se austrijskim zakupnicim ne smije dati zakupnina, jer da je zarada u N.Z. za engleški narod a ne za ono ljude sa čijoj je narodnosti Britanija u ratu. — Nadalje veli budeli gradjanska uprava što takova raditi, imaju se promjeniti na upravu pravi ljudi koji paze na korist svoga naroda, jer taj novac što se inostrancima dijeli jest engleški vlastiti novac. Ovaj napadaj, koliko nam je poznato naperen je na našeg hrvatskog zakupnika gosp. T. Lupisa, pa nam od tamo pišu da im prevedemo jedan članak na engleški jezik, te da ga tiskamo u engleške novine, ali smo mi i ovdi od onog mjenja da je bolje ne stavljati ulja na vatru ako ju mislimo utrnuti. Naš se narod veoma uzrujava, i stane iz svega grla vikati kad ga što tišti. a to je upravo gdje se neznamo snaći. Promislimo se i ovo da je gosp. T. Lupis uzeo zakupninu od mnogo hiljada sterlinga, a na toj zakupnini drži samo naše ljude, dok engleški narod mora da gleda u oblake, a taj novac koji naš narod zaradjuje ističe iz poreza, kojega isti onaj Englez plaća, a koji nema gdje da dobije rabotu.

Gosp. Lupis zna veoma dobro da ga do sada Englezi nijesu napadali, niti da je imao ikakovi poteškoća kod svojih zakupnina, ali su sada nova doba, što je bilo pred šest mjeseci to je danas staro, pa se prama vremenu moramo da znamo i snaći. Mi smo pisali kad smo vidili naše vrijeme, a opet šutimo kad vidimo naše vrijeme, jer potonje proističe sa političkog pogleda kako i prvo, a osobito onda kad se šuti i radi. Što se više engl. narod podražuje to je nama teže raditi. Dakle prateći pomnjivo sva ova, mi bi smo savjetovali naše Hrvate u Whangarei da ne stavljaju ulja na vatru, već da rade i uzdrže svoj posao dok im bude dozvoljeno, a u ista doba neka se utvrdjuju i slijede savjet koji im je otposlan koncem prošle sedmice privatnim pismom, pa se ne će kajati i plakati za vrijeme izgubljeno da li čemu dobro doći, i to upravo onda kad bude u najvećem tjesnacu.

Našem su narodu već otvorene staze,—sad on već vidi pred sobom kud ga koja vodi, pa je samo njegova krivnja ako ne će da uzme stazu koja će ga dovesti na slobodu, jer je svakomu poznato u kojim vodama pliva hrvatski narod u N.Z.

Pismo srpskog vojnika svojoj suprugi.

(ovo je pismo iznio i "Star" u ponedjiljak)

Draga Ženo!

Čudim se tvojem pismu u kojem mi pišeš da pitam dopust i idem kući. Ti znaš veoma dobro da moje mesto nije kod kuće, i da bi mi pomučno belo pitati dok mi je srce zdravo i dok nesam ranjem, kako to kod mene do danas sledi hvala Bogu. Ja mislim da se ti strašis jer nas je neprijatel malko potesnuo, ali znaj da sam ja u sasma lepom i i tvrdom mestu, da ne želim boliega da tražim, nego li ove šandeve otkuda pucamna Švabe. Da sam kod kuće ne bismo ni ja ni ti beli štećne, pa nije li bolje da te ja štetim od ovud ujedno s mojim drugovom, nego li sam u našem dvoru, uz kuću, možda goruću iza nas? Znam da si puna tuge za tvoja dva lepa brata, Jero i Slavomir, ali bi ja samo rado živeti tako dugo kako će oni živeti u spomenu naroda u svim mestima za stotine melja oko našega mesta. Takodjer, oni su pali jedan uz drugoga, nakon što su pobeli više Švaba nego ih mi mogosmo izbrojiti, — dakle vedi, da se imaš što dečiti šnjima. Sada da ti rečem, uzmi njihovu decu u nas doma i hrani ih dok se ja povratim, a nemoj se bojati da me tako grozis..... Oba tvoja brata, Jero i Slavomir, su imali lepši sprovod neg si im ti igda kod kuće mogla učiniti, i beli su isto oplakivani od dobrih žena u ovoj okolici, koje su pevale jadikovanje na njihovem grobu, isto kako bi ti uradila. Dakle umirise u u čuvaj tvoju i tvoje braće decu, a ne piši mi da kući idem, jer ako svet dozna onda bi na mene pao prezir zbog tebe. Tvoj i moj ded su nam prepovedali da ih je Švabo izdao, da ih je potisnuo da se uzdignu protiva Turcima, a onda učinio ugovor s Turčinom tako da mi budemo premorani predati se niemu. Turčin je bio neprijatel ali nije radio o prevari, ali je Švabo neprijatel i krivokletnik, dakle mi mora da jednoć šmjam obračunamo, a kad to već bude gotovo onda ću doći kući, ali ne prije toga, jer bi to bila budalaština.

(Takovi su srpski vojnici, pa je i pravo da se uzdignu medju čitavim svijetom kao najveći ljubimci slobode i svoje domovine, a zbog toga i najhrabreniji junaci evropskoga rata.)

Austrijska naredba svojim vojnicima

(Donosi "Samouprava")

Rat vodi austrijsku vojsku u neprijateljsku Zemlju, čije je stanovništvo ispunjeno fanatičnom mržnjom prema austrijacima, i, prema takovom stanovništvu, nikakav humanitet i blagodarnost nisu ni naj manje umesni, nego šta više štetiti. Toga radi naredjuje se trupama naj veća strogost prema Srbima. Svi neuniformisani borci na srpskoj strani imaju se bezuslovno potući. Tko u ovom slučaju imao milosti, biće naj strogije kažnjen. Čim se udje u jedno mesto, treba uzeti nekoliko talaca: (sužanja) Popova, u čitelja, i ugledniih posednika. Ako ma koji metak bude iz mesta ispaljen na trupe, svi se taoci imaju bezuslovno pobiti. U svakom mestu izvršiće se premetačina kuća i pokupiti oružje. Svaka kuća u kojoj se nadje oružje biće uništena. Ako se stanovnici takove kuće nebi mogli uhvatiti, obesiće se najugledniji među stani, koji bi prema okolnostima mogli dati obaveštenja o odsutnima pa nebi to hteli učiniti. Više od tri osobe ne smiju se sastajati na ulici. Ni jedno zvono ne snije zvoniti. Služba Božja dopuštaće se samo na molbu mještana i samo na otvorenom mestu pred crkvom; Prepoved se neće u takom slučaju nikaka dopuštati. Za vreme Službe držače se u blizini crkve odelenje spremno za paljbu. Narod koji se nadje u šumama ili na putevima, s, mjesta nek se izmlati i na mrtvo izmrcvari, osobito nek se u tom pogledu naj stražije pazi, dase uhvati kojeg člana od vlade.

General Horeštejin

(ovoje dakle izobra žena Austrija)

Nicholson, Gribbin & Ross

Advjetnici

Dargaville

Kupujte

"HRVAT" PISAĆI PAPIR,— 1/- knjiga sa četiri boje. Tko naruči poštom neka pošalje 1/2.

T. KENNEDY

POSTOLAR U DARGAVILLE

Obskrbljiva musterije s dobrim postolima uz najumjerenije cijene.

F. CARR

Baker & Confectioner, Dargaville

Donosim kruh na kucu u cjelu okolicu Dargavilla. Kruh je najfinije vrsti. Pokusaite!.

POKUSTAJE

DRUMMOND-A.

ZA

Drogarije i fotografske sprave

T. A. DRUMMOND—

LJEKARNIK.

DARGAVILLE.

CENTRAL HOTEL

Dargaville

S. THOMPSON, Vlastnik

JEDINI HRVATSKI KROJAC —U N. ZELANDI.

Kad mislite naruciti odijelo, narucite ga kod krojaca gdje se možete razumjeti u materinskom jeziku i gdje dobivate odijelo ucinjeno po najnovijoj modi i najbolje uredjeno, a to je kod

G. P. SERBIN,

Ohaewai i Kaikohe.

LONDON DENTAL

povise, A. ADAMS

Moderni Zubar

sa velikim oprezom B. G. ROSS, Zubar

Dargaville

E. T. TATE

Auctioneer and Commission Agent

Ratarskih potreba. Rastavljacah (Separators). Sjemenja i djubra. Šedmicna prodaja pokucstva, proizvoda perske zivadi i.t.d.

Victoria St., Dargaville

NEOBICNA ZGODA

Prije nego ce te naruciti drugo odjelo, ... puzorke, formuliu za mjerenje i po vrbcu ... cte izmjeriti sami odjelo ovo vas sve nece zapasti novca, jer mi saljemo badava. Ako prestavlo te nase cijene s onim sto ste prije placali, uvjeriti ce te se da vam je bolje od nas kupovati, jer je ovo jedina tvrtka koja prodaje jedno samo odjelo uz cijene nz kao da ste kupili na veliko.

Jamcimo Zadovoljstvo ili Vracamo novac. Ako nam pisete s Vasem narodnem jeziku, mi cemo Vam u i-ŕem i odgovoriti.

Crown Clothing Mfg. Co., Ltd.

ELLIOTT ST. (skroz Strand Arcade)

AUCKLAND.

C. KEANE

Baker & Confectioner, Dargaville

Donosi fini i svjezi kruh na kucu uzsvu Rijeku, Northern Wairoa.

GUM BROKERS

Jedini i pravi prodavaoci kaurske smole uz 2½ postotka. Opremamo svakovrstne stvari na zahtjev. Dajemo novac u predujam na smolu. Dobru prodaju i brzu opremu racuna osjegurajemo.

M. SIMICH & CO.

Daigety's Bldgs., Customs St. W.

S. A. PARR

Nurseryman, Seedsman and Fruiterer

Vocaka za razsadivanje sjemenja i voca.

Dargaville

1508 1914 SVEUČILIŠNA ZAGREB KNJIŽNICA

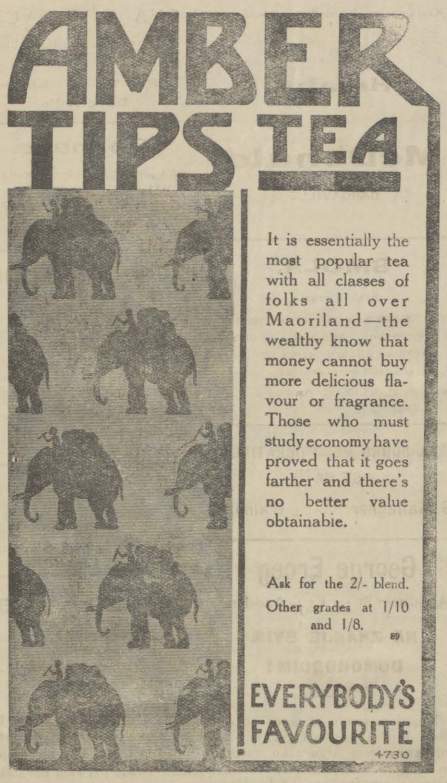

Otrag cetiri godine biloje na trzistu raznog caja kojega je narod volio, ali danas je samo Amber Tips obljubljen diljem Nove Zelande. Ovu osobitu obljubu se je dobilo samo po zaslugan,—potpunu mjeru, potpunu jakost, potpunu vrijednost u svakom omotu.

Pazite se patvorine.

Pitajte onu od 2/-

Ima i od 1/10 i 1/8

Kako se o nama piše

Pisma na urednika "Stara"

(Ova su pisma iznešeno u "Staru" prošle sedmice)

Gospodine, — Opazio sam mnoga pisma glede njemačke i austrijske zarade na obali, te i ja tvrdim isto što i vaš dopisnik veli, da se moraju ovi ljudi strogo paziti, koji radu kod parobrodarnih društava u Auklandu. Izgleda nesvijesno,u doba kao što su sada, da ima biti toliki tužaba. Društva ne bi imali dati zarade tudjincima.Ja bi prestavio da engleški narod odbije rabotu uz njih, kako je to učinjeno i u Australiji. Vaš sam i. t. d.

Farmer

Kako sa inostrancima

Gospodine, — Na odgovor vašega dopisnika koji je potpisa sebe "W. H. Wharfe", u doticaju što su auklandski J. P.'s prestavili da se svi ljudi neprijateljske narodnosti zarobe, molim ustupite mi malo mjesta da stavim neke opaske. Što se tiče da Dalmatinci i Hrvati ne imaju ljubavi prama Austriji, to nije argument da su auklandski nadzornici J. P's postavljeni od "Strašivica" (funk). Kad W. H. Wharfe govori o "potpunom znanju o situaciji" zar nam misli reći, da oni Njemci koji su medju nama, koji su, kako on isti tvrdi, veoma lojalni svojoj domovini, nijesu opasni našoj zemlji u ovo doba? Je su li engleški stanovnici na slobodi u Njemačkoj? No! Svi su Englezi u Njemačkoj zarobjeni. Pošto se nekoliko Hrvata ćute protu-Austrijanci, to nije dokaz da njemština koja je poznata veoma protu-engleška ima uživati slobodu do njihove mile volje, kako to W. H. Wharfe priznaje, bilo bi za dobrobit njihove domovine. Glede njegove opaske, da neprijatelji koji trguju hranom da je druga stvar. U mojem mjenju, trgovci ili saveznici spekulacije, koji stiskaju hranivo ili koji rade da učine nepodobne dobiće zbog rata, imalo bi se šnjima kostupati kako je i Napoleon radio. Ako nam historija ne laže on je ustrijeljao takovu vrstu gospode. Svakako, postupanje s neprijateljskim narodom koji živu medju nama i onaj zlotvor koji kleveće o nesreći njegove domovine u ovem ratu,ne smije se za miješati i ne razumiti. Sa svakim pojedincem ima se strogo postupati bez ikakovog sažalivanog sentimentaliteta. Ali mi se čini da nikakav postupak ne će biti uzet, dok Britanija i njene prekomorske kolonije ne nauče sasvim ozbiljnu zadaću. Spomenimo se što je Kitchener rekao tu skoro, da rat još nije počeo. Svega se može dogoditi tekom dojdućih 12 mjeseci, a za biti na sjegurnoj strani kroz ovo doba, svi stranci moradu biti zarobjeni. Ovo nije "funk" da li naravna pamet.— **Ne okljevajmo**. Take no chance

Op. Ur.—Gosp, W. H. Wharfe, je pisao dopis proti sastanku Justices of the Peace, kojeg su držali da se Austrijanci i Njemci zarobe, u kojem je dopisu obranio Dalmatince. Nama se čini da je taj dopis učinio više škode nego koristi, jer je podjario pučanstvo kojo nas danas napada. Mi ako ćemo biti točni i doprinijeti ikakove koristi, ne smijemo podnipošto govoriti da su svi Dalmatinci protiva Austriji, kad ih ima skoro polovica koji su dušom i tjelom za Austriju i Germana, kako to oni ovde donose u 'Staru' što je M. A. Ferri pisao.

Stanje inostranaca

(Tiskano u 'Staru' u prošli utorak)

Gospodine,—Pošto sam opazio neke dopise u "Staru" o postupku sa inostrancima u Novoj Zelandi, nadam se da ćete mi dopustiti malo mjesta za neke opaske. Što je gosp. F. Wolter opisao o imenu ("Alien") "Inostranac" i "naturalised British subject," kojeg je izvadio iz Encyclopedia Britanica. Teorićno može izgledati dobro, ali bi pisac opomenuo gosp. Woltera da ovaj rat nije da se riječi ispravljaju ili tumače, da li pravi osjećaj i sentimalitet od rase koja se sada bori. Nije to pošto je inostranac dobio podaništvo kao britanski urodjonik u mirno doba, da je on lojalni podanik kad je Britanija u ratovanju sa zemljom odakle je on proistekao, — narodni su osjećaji veliki u ovakova doba; ovi engleški podanici možda imaju kakovi interesa u njihovog rodjenoj zemlji, koje mora da nadgledaju. —Možda se njegova rodbina danas bori u Evropi prama Engleškoj i saveznicam, — "Krv nije voda." — Pisac zna faktićno da su mnogi inostranci u Novoj Zelandi postali podanici, ne za ikakovu ljubav britanske narodnosti, da li za svoju komercialnu korist. Da Njemačka sutra iskrca jaku vojsku u Novu Zelandu, polovica Austrijanaca (Hrvata) u Novoj Zelandi spravilo bi se da se šnjima združe, pa bilo to samo da si kožu spase. Da Hrvati imaju ambicije za svoju narodnost ne bi danas bili pod austrijskom zapovjedi.

Kad je Austrija navjestila rat Srbiji slijedeći je paragraf izašao u "Staru" od 29. srpnja 1914 :— "Za kontradiktovati što su neki auklandski Austrijanci izjavili da su osjećaji novozelandskih Hrvata uz Srbiju, gosp. M. A. izjavljuje, da su osjećaji jednako razdijeljeni, da je već deputacija čekala na austrijskog Konsula da ga uvjere o njihovom lojalnosti." Gdje su sada ovi lojalni Austrijanci?—narod koji je bio spravan potpomoć Austriju proti Srbima. Pisac ima potpuno pravo sumnjati da ovi sada traže zaštitu uz uz prave Slavene, koji su se odrekli Austrije još prije nego je engleška stupila u rat.

Vaš sam i.t.d.

TRUE BRITISHER

(Pravi Englez)

Sadasnjo pitanje

Gospodine,—Danas opstoje dvije stvari koje tište veliki dio naroda. Jedna je da ima veliki broj jake mladosti koji se kriju iza majćijih skuta mjesto da idju u rat. Radje bi vidjeli njihove otce da otidju, i da se njihova braća i prijatelji bore za svoj život,neg bi se ostavili vrzati oko djevojaka igrajući tennis i croquet. Djevojke! zašto podnosite takove stvari?

Druga stvar je slabi noga državna polica o pitanju Njemaca i Austrijanaca nastanjeni u Novoj Zelandi. Nešto malo ih je zarobjeno, ali zašto ne svih? Zašto se razlika čini. Ja bi želio da se učini kakova organizacija i sazovne javne skupštine, pa sam stalan da bi bila jaka izjava od naroda, a glas naroda nije nestalni put. Nitko ne želi ozlediti civilnog čovjeka, ali istodobno mi se borimo za naš narodni opstanak,pa svi civilni ljudi neprijateljske narodnosti, bili oni socialnoga stališa ili ne, ima im se dati 14 dana vremena da odlaze iz zemlje, ili da se zarobe, bili oni podanici ili ne. Nemojmo učiniti pogrješku.Ako se njemačka flota izvuče, nebi nas onda poštedili za našu budalaštinu i neopreznost dozvaljajući, bilo za socialni uzrok ili za što drugo, da se neprijateljski inostranci šetaju medju nama. Vaš sam i.t.d.

T. WEST

Op. Ur. — Izgleda da se dani primiću.

Ljudi! Treba li vam novaca? Zelite li osigurat budućnost? Nikad zgodnije prigode nego li je sada za tri ili cetiri valjana druga.

Uredjeni Vinograd; bogati vocnjak; moderno uredjena konoba sa svim mogućim spravam---konoba puna vina i kvasine, prigodom je nasuti se novca.

59 ekera dobra zemljišta tik uz more; 18 milja dalje od Aucklanda; parabrod svaki dan do farme; škola, pošta i telefon u blizini—Nova kuća sa 5 prostranih soba; 10 ekera je pod lozom i vočnjakom: konoba je providjena modernim spravam iz Belgije, uključivši gvozdeni turnj, 3 velika badnja, bačava za 4,000 galuna.--Konoba je 50 x 40; izvrstna vina u konobi, uredjena za prodaju 2.000 galluna; kvasine 1,300 gal.: šed na kraj mora 18 x 8; prostrana i nova staja za konje i krave, jedan konj, 2 krave, brod, novo-probiveni put (privatni) kroz šumu 5 nogu od novog privatnog mosta 60 x 6.---Na mostu se krca voće, vino i ostali proizvodi.

Prodavaoci ove uzor farme stekli su imetak u par godina do 8,000 sterlinga sto su vrijedni dokazati na zahtjev kupca. Vlastnik se povlači s farme radi slaba zdravlja.--- Vlastnik je voljan podučiti kupca do najtanje sitnice.---

Cijena £2,200, £1,200 na lake uvjete; £1,000 gotovine.—Nadje li se kupac do jematve, to mu se u gornju svotu uključuju i svi ovogodišnji proizvodi.

Farma je na krasnom položaju. Za vrijeme ljeta mjesto je puno izletnika,--- prigoda prodavati groždje, voće i vino.

Hrvati---Smolokopci! Kopanje smole vazda je neugodna stvar, a osobito u vrijeme rata. Baviti se smolom znači nehajati za budućnost. Trojici valjanih drugova osigurana je budućnost na ovoj farmi.-- *Ako su vlastnici ucinili na njoj lijepu svotu, zar nemogu i tri valjana druga?* Ne žalite uložiti novac, buduć je cijena uprav niska, kad se znade da je osigurano za £2,000.---Žurite se, jer ovake prigode nema. *Nemojte se uzdati u smolu, vec svu nadu polagajte u kupovanje zemljista kao sto je ova farma. Na pasao! Budite svoji gospodari!!! Za potankosti pisite na "Zoru."*

Amerikansko Zubarski Parlor.

Corner Queen and Wellesley Sts.

Kuca Modernoga Zubarstva.

Izvrsiva na opce zadovoljstvo trpecih sve moguca sredstva, koja je dosada lijecnicka znanost odkrila.

Napravlja nebnice i napunja supljotine pokvarenih zubih.

Nase vadjenje zubih bez boli poznato je po cijeloj Novoj Zelandi.

Tko naruci umjetne zube stari mu se vade bez platno.

ZUBI:

Bolnicarka u pripravi.

Mi takodjer radimo i u "Winders,

Svi zubi zapadaju £3 3s.

Dr. F. Rayner.

Cuba Street, Wellington.

Alex. Costello

Najpolje mjesto za odjecu

Najbolja odjela u N.Z. uradjena po mjeri za sami 75/-

Prve vrsti radja i jamcim da ce dobro pristojati.

Alex. Costello

Dargaville

J. Curin & J. Trbuhovich.

Kauri Gum Brokers and Buyers,

24 CUSTOMS ST., AUCKLAND.

....Dajemo najbolje cijene za ..Kaursku Smolu i gotov novac,.. takodjer prodajemo istu uz komisiju od 2½ per cent. te ako vlastnik smole hoce davamo novca u naprijed 75 per cent. Sve opremamo brzo i tocno.

Fotografije

Jedina fotografiena radionica, koju Hrvati posjecaju kad dodju u Whangarei, jest

T. G. PALMER, studio, uz postarski ured

Cameron Street, WHANGAREI

Hocete li dobra mesa?

Obratite na s:

HAWTHORN & MUNRO

Mi jedino koljemo za obitelji, i to u *Clevedon, Papakura and Manurewa.*

STOKES & EARL

DUCANDZIJE

Papakura

Prodaja hraniva i svakovrstnih potrebstina hrvatskom radniku. Kod nas su umjerene cijene i udvorna podvorba.

A. G.

Quartley

(IZGOVOR, KUORTLI).

ODVJETNIK.

Posluje kod malog i velikog suda.

Uzajmije Novca.

Government Insurance Bldgs., Queen St.

AUCKLAND.

LJEKARNA.

Thebate li ikakovih ljekova nabavite ih kod

F. J. COOPER, jedarnika

103 VICTORIA ST. WEST,

AUCKLAND.

Telefon 164

A. WRIGLEY

Pekar i Slasticar

Bank Street - WHANGAREI

HRVATSKI RADNICI!

Ako trebate dobrih cizama i postola, onda ih samo mozete dobiti kod mene.

Karl Schon

Hrvatski Postolar

CAMERON STREET

Whangarei

A. W. WATSON

POSTOLAR *PAPAKURA*

Pravim po naructbi postole i cizme za hrvatski narod uz podpuno zadovoljstvo. Drzim vazda u zalibi gotovih cipela i cizama svake vele, popravljam stare sasvim umjetno.

Najbolji Hrvatski krojaci

Williams, Ball & Fannon

pokraj Drummond's,

VICTORIA STREET, DARGAVILLE

izradjivaju svakovrstna odijela na opce zadovoljstvo.

Novo za gotovo kod

GREGORY, DARGAVILLE

Posjeduje svakovrstne robe za Gospodu i Gospodje. Agent za zivotnu siguraciju, National Mutual.

SILVER GRID

(Srebrena rostilja i blagovaonica)

CAMERON STREET, WHANGAREI

Obroci na svaki sat. Otvoreno do 10 sati i po vecer. Svieze i suhe ribe vazda pri ruci. Osobite cijene za odtremanje jela na polja.

Pisite ili narucite svjeze ili suhe ribe.

Kad dodjete u Whangarei prijavite se

BAKER BROS., proprietors Telefon 82

SCHNEIDMAN BROS., Ltd.

The Empire Tailors

Najveca i najuspjesnija Krojacka tvrtka u N.Z.

Pokusaj ce Vas uvjeriti o njihovom vrijednosti.

Krojenje kod 219 Queen Street i Krojenje 181-183 Karangahape Rd.

Putnickih potrebocah i postola 186-188 Queen St.

AUCKLAND

i

VICTORIA ST., HAMILTON.

Sve sto treba.

JOHN S. PETRICEVICH

General Mercer and Clothier

Phone 1305 **85 Victoria Street, Auckland**

Jedini hrvatski ducan od svoje vrsti u ovom gradu.

Uzdrzim u zalihi svakovrstne robe, odijela, i svakih ostalih razlicitih oprava od najbolje vrsti i najnovije mode potrebite covjeku radniku, uz umjerene cijene za gotov novac.

Preporucam se braci Hrvatima kad u gradu prisustvuju, a navlastito onim pri odlasku za staru Domovinu, gdje ce ne samo imati najbolje prilike za potrebne stvari odabrati i dobiti po svojem najboljem zadovoljstvu, dapace ce istodobno i pristediti svoj tesko dobiveni novac.

Tokodjer pri promjenjivanju i odpravljanju novca kod poste i banke kao i u svim ostalim pri odlasku putnickim potrebam posvecujem najbolje paznje i izvrsivam sve poslove tocno i sigurno sa najboljim zadovoljstvom.

Jedini pokusaj osjeguraje zadovoljstvo i osvjedocuje vrijednost za potroseni novac.

Zastupam kao tumacnik pred malim i velikim sudom, kao sve privatne pojedine poslove poduzimljem i usavrsujem sa najboljim uspjehom.

New Zealand Loan & Mercantile Agency Co.

LIMITED

DARGAVILLE

Za Pljevu, Zob, Djubar, Zicu, Kuklje i. t. d.

Svih ratarski potreba u zalihi

Uz najnize cijene

Zatrazite kod nas vase potrebe

Frank Bodle, Manager ***P. S. K. Mason,*** Agent

SETTLERS' HOTEL

WHANGAREI.

Najnovije, najcjenije i najmodernije svratiste u sjevernom dijelu Aucklanda. Osobita prostrana trgovacaka komora, izvrstna kuhinja. Tu je po izbor svakog vina i najizvrstnijeg likera, ukusnog piva Campbell, Ehrenfried and Co.'s XXXX.

Nezaboravite ovo je Nova Kuca. Podjite ondje gdje cete biti izvrstno podvorani za svoj novac.

J. W. BURDETT, vlastnik

Prije u Kawakawa i Tangiteroria

P osaljite odma po

STONE'S

1914-15 ilustrovani katalog sa 48 stranica, koji sadrzava preko 350 slika obuce u nasoj zalihi. Katalog badava i franko.

10--Bez sastavaka tvrde od najboljege kipa,--normalni vijak. Dobre za sume i mocvare.

8--Nepromociva nadplata od najboljega kipa; jezik usiven do vrha; debele podplate; sastavci cvrsto usiveni; cijena 15/11, nadodajte suvise postarine jedanaest pena i po.

S. STONE & Co. Ltd.

Queen St. - - AUCKLAND

Najveci trgovac postola

Jeftino! Jeftino!

Velika prodaja raznovrstne robe i postola kod

A. H. ADAMS & CO.

Dargaville

Za znanje

Pisaći papir "Hrvat" može se kupiti kod niže imenovane jugoslavenske braće, koji su takodjer uoblašćeni dijeliti božićne knjižice badava svim onim ljudem koji nijesu "Zorini" prebrojnici, kao božićni dar. Ne zaboravite kupovati svoj papir, ta nije skup a krasno je uredjen i veoma dobra hartija.

Pisaći papir za plaću, knjižice badava, kod:

F. Lušić, ... Awanui
M. Srhoj ... ... Waiharara
Trustees G. F. Dickison, Kaikohe
I. J. Vodanović, ... Dargiville
Stokes & Earl, ... Papakura
S. Prgomet, ... Whangarei

Povjerenici Gosp. G. F. Dickison, Kaikohe, kupili su od nas 72 komada papira, pa preporučamo našoi tamošnjoj braći da kupuju naš papir od njega.

Knjižice se dijele badava kod:

Heath & Morrison, Whangarei
Kean Clarke Bros., „
R. Baker Bros., ... „
J. Evans & Son. Waipapakauri
J. Baito, ... Waihopo
L. Petričević... ... „
Tony S. Barbarić, ... Hikuai

Gosp. J. Baito i gosp. L. Petričević na Waihopo, uablašćeni su primati novac za Zadrugu za diokao i za svaku drugu naručtbu ili preplatu. Gosp. I. J. Vodanović u Dargaville i Northern Wairoa. Gosp. M. Srhoj, i gosp. G. Banović, Waiharara. Gosp. F. Lušić, Awanui. Gosp. G. P. Klinac iz Papakura, je uoblašćen za obće, kao upravitelj Zadruge.

Objava

Pošto je naš urednik pretrpan poslovima, najudvornije umoljavamo sve one koji žele š njim osobno govoriti, da bi se blagoizvolili prijavljivati kod ureda samo petkom popodne ili subotom prije podne, jer mu je ostalo vrijeme tekom sedmice okupirano. U slučaju da bi ga tko napredšno trebao tada neka opredijeli vrijeme za interview i ostavi kod tajnika u uredništvu.

Za pretplatu, promjenu adresa, naručenje lista i ostale male potankosti, umoljavamo dične rodoljube da to obave kod tajnika u uredništvu jer su to njegove dužnosti.

Uredništvo

Hrvati su na njihovoj zadnjoj skupstini jednoglasno zakljucili,da bez **'Champion'**, brasna kojo ujacajemisice, i 'Standard' jecmenoga brasna i satrta jecma, bilo bi ne moguce odoliti Kaizerovoj prijetnji proti civilizaciji, ali nakon ujacenja sa **'Champion'** bracnom da su oni sposobni za najtezu borbu.---Advt.

Mesar

(za Hrvate)

G. F. THOMPSON

Te Kopuru

Telephone No. 6.

Trgovina djece u Americi

U nekim mjestima Amerike naišli su na posve neobičnu trgovinu. U jednom rodilištu provodili su čitavu trgovinu. Ali tekom iztrage obteretilo ju je mnogo stvari. Ako je u kojem od ove djece kolala modra krv, tada mu je cijena bila vanredno skupa. Predstojnica toga zavoda se brani, da nije znala za ovu trgovinu. Ali tekom istrage obteretilo ju je mnogo stvari. Kako je istraga pokazala,postupalo se je posve po trgovački. Kad je došao kupac poredali su djecu pred njim, a gospodja nadstojnica je počela da hvali robu i da ju osobito teplo preporuča. Cijena jednom dietetu kretala se je oko 100 dolara. Djeca su se prodavala obično ženama bez djece, koje su na ovakav način prevarile svoje muževe da si osiguraju njihov imetak ili ljubovce odličnih ili imućnih kavalira, koji su onda ovakovoj kupljenoj djeci ostavljali lijepe svotice. Dakako da će mnogi s djecom obdareni suprug ili ljubovnik sada biti u sumnji, nije li možda i on došao na ovakav neobičan način do potomka.

Nek je kobili lakše.

(Narodna.)

Jašio jedan seljak na kobili, pa zauzlo sebi preko ledja torbu punu. Pitaju ga šta mu to znači, a on će: "Nek je kobili lakše!"

Iz rata.

—Dakle Turci ipak napreduju?
—Da, prema Aziji.

Gigo na ratištu.

Bio cigo u bitci i vidjevši, da se i bez njega tuku, pobjegne. To se je opazilo i cigu pritvoriše. Legnuvši spavati, metne on noge na uzglavlje, a glavu položi tamo, gdje bi imale noge stajati.

Kada ga zapitaše zašto tako radi, reče:

—Neka noge počivaju, jer su me one spasile, a ne glava!

Na plesu za "Crveni Krst."

—Vas je gospodjice, bez sumnje, patriotizam ovamo doveo, zar ne?
—O ne, moja teta!

Djecja usta

—Majko, a zašto ne zvoni danas podne?

—Upita je mali Ivica, kad na veliki petak nijesu zvonili, nego škrebetaljkama škrebatali.

—Zato, jer je danas umro Isus Bog.

—A tko će od sada biti Bog?

Za vjencanja

Svećenik (njemu): Ljubite li ovu osobu?

Mladenac: Ljubim!

Svećenik: Hoćete li je uzeti za ženu?

Mladenac (tiho): moram jer, jer.....

Kad dodjete u Auckland nemojte otici bez da se kod nas slikate

The Crown Studios

266, QUEEN ST. (Next Savings Banka).

Krojac najnovije mode za Gospodu

Hrvate!

McDonald

DARGAVILLE.

SMOLA.

Svak k'avome.

Na znanje svim nasim Smolokopcim koji zele imati dobru cijenu za njihovu Smolu i gotov novac, neka se obrate na.

G. P. KLINAC, Papakura.

ZA DOBRO MESO OBRATITE SE NA:

G. Gallagher - Waihopo

George Erceg

24, Custom Street East, Auckland.

NA ZNANJE SVIM DOMORODCIM!

Kupujem smolu za gotov novac, kao stoi prodajem na komisiju. Na zahtjev saljem trgovacke racune (bills). Prodajem svakovrstne imovine, zemlje, kuce, i t.d. Unajmljivan novac na vlastite imovine opremam razne obrtnicke poslove na brzu ruku na svacije zadovoljstvo.

NOVA FORMACIJA

Samo zdrzimo najbolju qualitetu drugerija

J. T. PEAT, - Ljekarnik

Dargaville

Obznana

Na javnost hrvatskom narodu u WAIHOPO da sam otvorio dobru pekarnu u WAIHOPO

C. H. FORD

. KEAN CLARKE BROS.

kirurgski zubari,

WHANGAREI

Vadimo zubove bez i najmanje boli. Napravljamo vilice i pojedine zubove po najmodernijem amerikanskom sistemu.

Oglas!

Aka trebate dobra mesa morete ga dobiti kod nas

Frank Urwin & Sons - Houhora

Fred F. Day

HOKIANGA ROAD,

DARGAVILLE.

Prodajemo zita, zeljeznih predmeta i ostalih raznih potrebstina, osim robe, uz veoma umjerene cijene. Vazda pri ruci hrvatskomu narodu.

Address: FRED F. DAY, DARGAVILLE.

J. H. GUNSON Sedlar i napravljac konjskih oprava.

Telefon 119 ***Cameron Street, Whangarei*** Telefon 119

Velika zaliha sedla i ostalih konjskih oprava, kao pokrivala za konje i govedu. Kod mene je naci svih potrebstina za jahace uz veoma niske cijene.

Popravljam dok cekate. Kupuje kod onoga tko oglasuje u "Zori.'

ZLATO kupovati jeftino i po izbor velika je korist; t sve mozete kod nas imati. Mi mozemo prodavat jeftinije nego itko drugi; mi ne placamo velik ajam za moderni ducan, vec imamo sobe na drugom spratu. Takodjer, mi ne drzimo nepotrebne sluzincadi, jer i oni zahtijevaju dobru placu—mi radije prayimo dobru vrstu i dajemo jeftinije nase stvari musterijam i tako dobivamo dobar glas.—Mi pravimo lance i sve ostale zlatne i dijamntne predmete u nasoj tvornici, te ih prodajemo direktno na pragu musterijam preko nasih agenta. Ako inate volju kupiti lanac, sat, prsten, itd. kupite si kod nas i biti cete zadovoljni, a u slucaju da ne biste bili, mi cemo vam primiti stvari natrag i povratiti novac, ako nam stvari povratite u podpunn redu. Nas g.Blanc, putuje vazda izmedju hrvatskog naroda osobito u Northern Wairoa, te cete od sada vazda vidjeti u domacim vijestima, u Zori, kad ce g.Blanc biti u Dargaville. Ako imate volju kupiti drugdje bilo bi vam koristno da kupite kod g.Blanc, ako vam je pri ruci, ili da pisete za cijene direktno na nas Ured, mi cemo vam odmah odgovoriti. Pisite hrvatski ako vam je milo.

BLANC & CO., Jewellers and Importers. H.B. Buildings, Queen St., AUCKLAND

(Kaa pitate ili narucite spomenite "Zora.")

IMALI BI STE KUPOVAT

HIGHLANDER MILK

jer se jamci da nije patvoreno. Svaka kaplja mlika, sto stigne u highlander Milk tvornicu, pregledana je od uprave.

Pitajte kod Vasega Ducandzije

HIGHLANDER CONDENSED MILK

Printed and published by the proprietors, THE CROATIAN PUBLISHING CO., LTD., at their offices, 22, Customs Street East, Auckland. Editor, G. L. SCANSIE

SATURDAY, JANUARY 30, 1915

SVEUČ. KNJIŽNICA ZAGREB

17 9 24 mist

89.669

Zora The Dawn

1915 — 1915

Za uzdržati prava i povisiti slogu slavenskog naroda. — To uphold the rights and to promote unity of the Slavonian People.

BR. No. 20 — JEDINA HRVATSKA NOVINA U CIJELOJ AUSTRALAZIJI — THE ONLY CROATIAN NEWSPAPER IN ALL AUSTRALASIA. — GODINA YEAR 3

AUCKLAND, N.Z. SUBOTA 22. SVIBANJ, 1915 — AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, MAY 22, 1915

Gosp. Milan Rajcevic

Nenadano nam je pao u bratski zagrljaj

U prošli ponedjeljak došao je nenadano sa parobrodom "Niagara" iz Sydney, naš dični brat Srbim gosp. Milan Rajčević sa svojom odličnom gospodjom,—poznati srbski jornalista "Večernji Novosti." Pošto je gosp. Rajčević u ponedjeljak bio opredijeljen rznim poslovima, toga radi nije mogao da se najavi u uredništvo "Zore," pa nas je posjetio lično u uredu sutra dan poslije podne t. j. u utorak.

Rekao nam je gosp. Rajčević: "Dobro mi je poznato da imate Vašu novinu "Zoru," što vam samim služi na ponos. Ali nijesam znao, buduć da mi je nepoznat grad, gdje se nahodi administracija novine i, zato sam bio prisiljen pitati jednog Engleza gdje se nahodi uredništvo srksko-hrvatske novine "Zora," a ovaj mi je u taj mah pokazao u pozorivši me da na zgradji vije srbska zastava. Na prvi se mah na njegov odgovor začudim, tad se odvažim i pogledam na zgradju, i zbilja nedaleko od mene vidim gdje fijuka mili moj srbski barjak. Nakom toga, vesela srca zaputio sam se prema uredu da se najavim, gdje se nadjo u vašem bratskom zagrljaju."

Njegov dolazak je nas na prvi mah veoma iznenadio kad nam se je najavio u ured. No kad smo začuli njegov gromki ali ozbiljni glas, s kojim nam najavi da je on sin herojske Srbije, vjerne posestrime potištene, Hrvatske, od neizmjerne radosti srce nam je zaigralo automatičnom brzinom, stisko smo desnice izmjenivši pozdrav i dobro došlicu. Poslije pozdrava gosp. Rajčević nam počme pripovjedati o svojem putovanju što smo sa pozornošću pratili.

Iz njegova govora razabiremo da je on malo poslije balkanskog rata ostavio Srbiju, i krenuo na put, širom svijeta, kao dopisnik "Večernjih Novosti" i izvjestitelj dviju ruskih dnevnih novina "Rusky Slovo" u Moskvi i "NovoeVremya" u Petrogradu. Pripovijedao nam je kako je imao ugodan boravak i putovanje po svim državama Europe, te kako je bio popularan kod raznih ličnosti, kao dobro vidjeni i tudjoj javnosti poznati srbski jornalista. On je vrlo naobrazovan čovjek i inteligentna osoba pa je kao takov, pridobio naklonost i duboko poštovanje od sviju europejskih naroda.

Nakom što je proputovao Europu nastavio je svoj put kroz Aziju i Afriku gdje kao je biolog proučavao život i prirodu ondašnjih naroda, što mu je kao jornalisti dalo upute o opisivanju onih krajeva.

Poslije putovanja kroz Indije nastavio je svoj put u Australiu, da i ondje donekle prouči odnašaje urodjenika, gdje je putovao punih 8 mjeseci. Pošto je buktio ovaj rat, sve od kad je on došao u Australiju, nije mogao da umiri svoje sinovsko srce, koje mu je puno goruće ljubavi prama matere zemlje—Srbije—a da jom bar u čemu nepomogne. On se je već bio stavio na posao, da bar novčano pomogne Srbiji; te je lično sa svojom suprugom otišao do australianskog ministra presjednika, te ga zamolio da otvori sakupljanje miloda raza nastradale srbske porodice u ovem ratu. Njeg. Preuz, gesp. Hollman uslišao je molbu gosp. Rajčevića; kako mam je već poznato da je australijanska vlada položila £1000 za podporu Srbije.

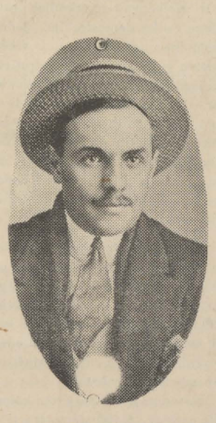

Gosp. Milan Rajčević,
novinarski dopisnik, koji je stigao u Auckland, prošlog ponedjeljka.

Poslije se toga sakupilo po raznim mjestima Australije preko £5000 za podporu Srbije.

Gosp. Rajčević sa svojom gospodjom, bio je primljen kao odličan gost kod gosp. Hollmana, te je bio čašćen onako, kako se i dostoji onakovu sinu, herojske Srbije. Sve su glavnije novine u Australiji u velike opisivale dolazak gosp. Rajčevića, a neka su već bile iznijele sliku njegovu i njegove supruge.

Nakom dugog boravka u Australiji gosp. Rajčević je krenuo na put za Ameriku preko Nove Zelandije, gdje se je svratio za neko doba ovdje u Auckland, da donekle prouči naš život—braće svoje koji smo pod pritiskom austro-magjarske sile bili primorani da ostavimo ognjišta naša—mile i drage, da bježimo u tudji i daleki nepoznati svijet—tražiti kruha i slobode. Mi opažamo na licu našeg srbskog brata veliko zadovoljstvo; a njegova su usta puna duboki izražaja, jedinstva, bratstva i sloge; njegov sjajni i ozbiljni pogled izrazuje; "E braćo! Ja sam veoma sretan, što se nahodim u vašem zagrljaju!"

Tko je pratio naše hrvatske novine, taj je više krat čitao o g. Milanu Rajčeviću kao čistom i nepokvarenom Jugoslavenu i čestitom Srbinu.

Visoko cijenjena gospodja Rajčević je grčkoga roda; nepoznaje našeg jezika, već dobro zbori druga četiri kao što i gosp. Rajčević.

Kao što sunce u sredini zimskog doba nenadano sine i sa svojim zlatnim tracima obasja turobno zimsko podneblje, tako se medju nama u dalekoj tudjoj zemlji—nepoznatim narodom nenadano pojavi—brat iste krvi i jezika, sin istog bratskog herojskog srbskog naroda, i unese radost i veselje u srca novozelandskih Jugoslavena. Svaki pošteni Hrvat, Srbin, Slovenac, ili bolje rekuć jugoslaven, imo bih se radovati dolasku našeg srbskog brata i uskliknuti:

Dobro nam dosao brate i sine, posestrime nam Srbije!

Mojoj braci na znanje

Poziv na skupstinu

Braćo Slaveni!

Na mome putu preko Nove Zelandije za Ameriku prespeo sam ovdje u Auckland medju Vas braćo, da se zadržim bar za kratko vreme medju vama: da bar donekle proučim Vaše stanje u ovoj tudjoj zemlji. Ja sam se na prvi mah našao veoma zadovoljan u vašem bratskom zagrljaju.

Ah koliku ugodnost čutim u mome srcu—i bit će mi jako milo odazvati se molbi uredništva "Zore," kao i želji pojedinih naših Slavena nahodeći se u ovem gradu — održati javno predavanje, koje će se odnositi na raspravu političkih prilika jugoslavenskih naroda—kao i o svom privatnom životu i putovanju po raznim delovima sveta.

Cilj moga predavanja biti će:—da dobrvoljnim prelozima i darima, koje ćemo posle predovanja medju sobom sakupiti—priteknemo u pomoć junacima—i braći našoj, koje se bore za slobodu i ostvaranje velikih slovenskih ideja—da im bar time pružimo materijalnu ako ne drugu pomoć.

Nadajući se u Vaše milosrdno bratsko srce da će te se odazvati mojem pozivu, te tako u što većem broju posjetite i saslušati moje predavanja.

Uz bratsko pozdravlje,
Vaš sam vjerni,
Milan Raćević

Jedna isprava

Gosp. Totić nam je poslao ispravu, za onaj dopis "Evo ga o-o-o," ali mi to nećemo uvažiti sve dotle dok gosp. Smundin nebude podpisao svoju ispravu vlastitom rukom. Tko dvoji da ono pismo nije stiglo u ured i da je neistinito, neka se navrati k nama u ured.

Jedina je pogreška što smo stavili njegovo ime Toma, dočim je na listu podpis: Tony Smundin.

Otvorenje skupstine

Sutra t. j. u sobotu, na 22 May, odrzati ce gosp. Milan Rajcevic svoje predavanje u dvorani Chambers of Comerce, u Swanson ulici. Predavanje ce zapoceti u 7 satih vecer, pa molimo svu bracu Jugoslavene da sto u vecem broju posjete ovo predavanje, koje ce biti zanimljivo za nas narodni zivot.

Za prodaju

42 ekera vlastitog zemljišta. Kuća sa četiri sobe, i sa štalom. Četiri ekera oranice posijano sa travom; ½ ekera vinograda razdiljeno u četiri bokuna, lijepa i tvrda predgrada sa 5 žica, stupi od puriri. Vinograd se može orati jer je veći dio vodoravan. Zemljište je dorbo obskrbljeno vodom; —oluja nemože nanijeti štete. Sešt čena drvene predgrade, visoke 5 noga što brani vinograd. Perd kućom je glavni put što vodi do stora, pošte i škole. Samo je milja dalečine do parobrodskog pristanista; javna dvorana i stor 10 čena; U blizini je smolovno zemljište koje je najbolje u Nortu. Cijena je £120.

Za potankosti obratite se na:
W. KERR, - P.O. KAITAIA
(ili na urednistvo Zore)

OSOBITI POPUST

ZA SVE HRVATSKE I SLAVENSKE CITAONICE
SIROM SVIJETA

TISKANJE BADAVA

ZA SLOGU I UJEDINJENJE SLAVENSKOGA NARODA
HRVATSKI NAROD U NOVOJ ZELANDI
ZELI DA SE SAMO NAPLACIVA POSTARINA I OMOTI

ZA GODINU 7/6, ili u austrijskom novcu 9 i 60 helera
u Amerikanskom novcu $1.75
NARUCITE "ZORU" ZA VASE CITAONICE.

"ZORA"

Izlazi svake subote.

Cijena za domovinu na godinu - - - (12/6) 15 K.
Cijena za Sjedinjene Drzave i Kanadu - (12/6) $3.00
Cijena za N. Zelandu i ostale zemlje - - - £1/-/-
Za 6 mjeseci - - - - - - - - - 11/6
Za 3 mjeseca - - - - - - - - - 7/-

Cijene za oglase saljemo na zahtjev.
Rukopisi se ne vracaju.—Dopisi bez podpisa se ne uvrsuju.
Novce saljite u preporucnom pismu na:

"ZORA,"
Urednik
B. MIHALJEVČ
22 Customs Street East,
Auckland, N.Z.

"Zora" "The Dawn"

The only Croatian Newspaper in all Australasia.
Printed and Published by Croatian Publishing Company,
Limited at 2 Customs Street East.
G R. HART, Secretary. Telephone 3739
Advertising rates sent on application.

Konture Dardanelskog triumfa

Dardanelski tjesnac to je glavna točka, koja igra važnu ulogu u današnjoj politici u čemu obstoji uspjeh ili poraženje Saveznica u ovom ratu. Rusija neimajući prolaz kroz Dardanele, osjećala je takov poraz u trgovačkom saobraćaju, isto kao da čovjek ima svoj veliki i ugodni raskošni stan, a bez vratih na njemu da nemože iz njega izići i pokazati narodu svoju imovinu,—i to je na Rusiju mnoga efektovalo. Rusija je radi blokanih izlaza svoje trgovine, očutila poraz, ne samo u ovo posljednje vrijeme, dali kroz cijelo devetnaesto stoljeće; rusko je bogatstvo i trgovina neizmjerno velika, ali je sve to do danas bilo pokopano, i do Rusije se nije mnogo držalo — dapače je od mnogih vlasti u Evropi prezirana bila, a sve radi nespoznanstva njezine unutrašnjosti i trgovačkog bogatstva. — Nema tome dugo vremena od kad je Rusija htjela da prokrči sebi put kroz Dardanele, da time učini novi život svojem trgovačkom obstanku; ali je u tom pravcu Rusija našla nove neprijatelje. Sve europejske velevlasti našle su se skupa da blokiraju ruski problem, kako su joj već to učinile kad se je nalazila pod zidinama Carigrada. Mnogi će kazati da su velevlasti imali pravo što su štitili turskog carstvo u Europi od Rusa; ali to nebiva tako: Turcima je bila starina u Aziji, i njihova je sila sa oružjem zasjela na na obalama Crnog i Egejskog mora, te se je širila preko Slavenskog Balkana, i da nije bilo ratoborni i uzdrljivi Slavena, danas bi turska vlast gospodovala nad većim dijelom Europe. Radi gore navedenih razloga, mogu se kritikovati velevlasti, jer su zaboravili na sva dobra što je za njih Rusija počinila, i sa njom cijeli narod Juga Slovinskoga.

Ovaj rat Saveznica sa Austrijom i Njemačkom, doveo im je i Tursku za neprijatelja, što Rusiju najviše i veseli, dočim ima dva čestoga i moćna neprijatelja, sa kojima se mora boriti, svim silama. Engleška i Francuska, koje su ekoć ustajale na obranu Sultana, eto se danas sdružiše rame uz rame sa Rusijom. "Prigode beru jagode," veli naša narodna poslovica tako se je ovog puta zgodilo Francuskoj i Engleskoj. Njihovi su državnici uvidjeli kud vodi cijela Austro-Njemačke politike, uviđeli su oni, da njima prijeti pogibelj od Njemaca, i za to su se pridružili Rusiji, da budu jači protiva najezde njihovoj. Danas vidimo da Engleška i Francuska, sa svojim istim oklopnjačam, razaraju Dardanelskke tvrdjave, koje su oni pripomagali graditi Turcima, da time onemoguće navalu Rusije na Dardanele. Nikakov Europejski diplomata, pa ni glasoviti engleski monarh Gladstone, možda nije pomišljao na ovaj prevrat kojeg mi danas u čudu gledamo. Ovaj prevrat koliko je sam po sebi zanimiv te izgleda jedini fenomen u historiji svijeta.

Važnost Dardanelskog tjesnaca, je svakome čovjeku poznata, jer ga već od vajkada nazivlju ključem Europe." Vlast nad Dardanelima,—to je danas riješenje na dnevnom redu—a koliko nam je poznato toje već donekle riješno. Nakon šest mjeseci ratovanja kad se je sastala ruska Duma, izjavio je ministar presjednik gosp. Podzianko slijedeće: "Horizont sporazuma je čist i bez najmanjeg oblačka." Takodjer ćemo ovdje donijeti izjavu, koju je slovio u Dumi ministar vanjski poslova gosp. Sazanov: "Njemački pokušaji da se posije nesloga medju saveznicima širenjem vijesti da su pojedini Saveznici sklonu da zaključe posebni mir. Ti svi pokušaji bijedno su prodani. Svijet zna da je unija saveznika nepokolebiva i da svaki dan biva sve tjesna, sa jednim ciljem da slomi vojničku snagu neprijatelja i da stvori jedno stanje stvari koje će dozvoliti Europi da uživa stalan mir. U tom djelu u kojem svaki saveznik unosi svoj dio, saveznice se pomažu uzajamno i energično."

Iz ovih izjava možemo razabrati da se je donekle riješio Dardanelski proces, i da su odnošaji izmedju saveznika nepovrijedljivi. Horizont negodovanja je Dardanelski tjesnac, koji bih mogao nenadano stvoriti skandal izmedju Saveznica, što bih moglo naruštiti sve lijepe ciljeve, koji bih se dali provesti poslije ovoga rata.

Francuska i Engleška mornarica natječu se koja će više učiniti progresa da čim prije prodru kroz Dardanele, da tako jednog dana osvanu pod zidinama Carigrada. Ruska Crno-morska flota, takodjer progresuje na Bosporu; po njihovom natjecanju dalo bi se letimično zaključiti da to čine, koji će od njih prije stupiti na Carigradsko tlo. Mi možemo sa podpunim uvjerenjem ustvrditi da ne će dugo vremena proći, dok Dardanelski tjesnac padne u vlast Saveznica. Proces koji ji bi se ima odigrati poslije Turske katastrofe ne ćemo ovdje citirati, ni ti ćemo se upuštati u kakove zaključke njegovog resultata, već to pripuštamo na umne državnike moćnih svaveznika, neka rade na onim istim zajedničkim interesima, na kojima su podigli ovaj veliki historički europejski proces.

Opet uzrujanost

Od demonstrira iz ogorčenosti na Njemce.

Njemci i Austrjaci moraju u zatvor.

Nije tome dugo vremena od kad je novozelandski narod htio da prisili svoju vladu, da u ovo kritično doba zašužnje sve neprijatelje Njemce i Austrijance jer da bi oni tečajem ovoga rata, mogli poremetiti javni mir i red u ovoj pokrajini, što bi bez sumje moglo neugodno djelovati na ovaj urodjenički narod. No vlada je ove zemlje donekle udovoljilo zelji naroda, te je dala zasužnjiti neke Njemce, koji su bili jasno poznati u narodu; i time se je donekle udovoljilo želji naroda.

U posljednje vrijeme rijetko se je čulo govoriti sa strane naroda, pa i vlade—o kakovom zarobljivanju dok se napokom nijesu počeli opažati neki požari i razna osumnjičenja, što se je prije rijetko kad opažalo, pa je to sada narod u velike iznenadilo. Veliki požari i neka odkrića špijuna u Engleškoj, pa i u Australiji i Novoj Zelandiji, pobudili su novu senzaciju u narodu, i narod je stvar ozbiljno shvatio da radi živo na tome, kako da se svi neprijateljski narodi za sužnje.

Kako vijesti donose u Johennesburgu je narod činio velike demonstracije: Razni su Austro-njemački dučani razrušeni iz temelja: mesarnice, saloni, svratišta, dučani pa privatni stanovi svi su iz temelja razrušeni. Njemačka zastava i slika Kaisera Willema, javno je na ulici spaljena uz veliko oduševljenje noroda.

Mnoge su njemačke zgrade iz temelja izgorjele, takodjer je njihov jedan klub iz temelja razrušen. U ovoj uzrujanosti je narod počinio preko 250,000 šterlinga stete.

U Melbourne su takodjer pravljene velike demostracije. Jedna polovina ulice Collins, to je vlastničtvo jednog njemačkog društva, kojega je i Kaiser najveći dioničar,—koju su demostranti htjeli sa požarom uništiti; ali im je to redarstvo zaprijećilo da izvedu. Australijanska je vlada prisiljena, da ulicu Collins preduzme od Njemaca u svoju vlast, da ju tako narod ne uništi.

Narod je počeo demonstrirati i u Sydney, redarstvo već pazi na jednu zgradu, u kojoj je bio njemački klub, da ju ražarena svjetina ne razruši iz temelja. U svim ovećim mjestima Australije narod demonstrira zahtijevajući da se neprijatelji zašužnje.

Narod se je i ovdje širom kolonije uzrujao, čineći demostracija u znak ogorčenosti. U Wanganui su već razrušili neke dučane njemačke, tako da redarstvo ima velikih poteškoća da umiri demostrante. Načelnik grada nastojao ih je umiriti sa blagim rijecima, ali medju svjetinom blagosti nema, pa načelnika i raniše. Grupa naroda oduševljeno je klicala; "Dolje sa ratnim ministrom, akoli ne će da zasužnji neprijatelje."

U Dargaville se je držala skupština na kojoj su zaključili, da se neprijatelji zatvore, i za tu su svrhu poslali molbu ministru presjedniku Massey; na što im je on odgovorio, da je već javio u

R. WAUGH
AMERICAN
CLEANING & PRESSING
COMPANY
(Nasljednik H. R. Syred)

Popravlja i cisti za muskarce odijela cijena je od 5/6 pa naprijed
Za samo [ispravljane odijela 2/6
Za zenska odijela 6/6

Ovo je naj brza praonica i cistiona odijela u ovom gradu. Kad predate odijelo bit cete obavijesceni kad se moze urediti
74 Wellesley Street West
AUCKLAND

Na Prodaju

Dobra agencija za prodaju zemalja u kvim ulici (Queen St.) Vlastnik pradaje zbog slaba zdravlja.

Za potankosti priupitaje se kod ureda "Zore."

J. MAURER
Urar i draguljar.
CAMERON ST.
WHANGAREI

Jedini prakticni urar u sjevernom dijelu Aucklanda. Sve potrebstine dobivaju su kod mene uz veoma unjerene cijene.

SILVER GRID
(Srebrena rostilja i blagovaonica)
CAMERON STREET, WHANGAREI

Obroci na svaki sat. Otvoreno do 10 sati i po vecer. Svjeze i suhe ribe vazda pri ruci. Osobite cijene za odredjenje jela na polja.
Pisite ili narucite svjeze ili suhe ribe.
Kad dodjete u Whangarei prijavite se
BAKER BROS., proprietors Telefon 82

IMALI BI STE
KUPOVAT
HIGHLANDER MILK

jer se jamci da nije patvoreno.
Svaka kaplja mlika, sto stigne
u highlander Milk tvornicu,
pregledana je od uprave.

Pitajte kod Vasega Ducandzije
HIGHLANDER CONDENSED MILK

AMBER TIPS TEA

It is essentially the most popular tea with all classes of folks all over Maoriland—the wealthy know that money cannot buy more delicious flavour or fragrance. Those who must study economy have proved that it goes farther and there's no better value obtainable.

Ask for the 2/- blend.
Other grades at 1/10

EVERYBODY'S FAVOURITE
4730

"Amber Tips" caj je famozan dijelom Dominije,—najbolji obiteljski prijatelj i obljubjen od svakoga tko ljubi dobar caj. Neusprored jen u ukusu i kvatiteti,—"Amber Tips" caj ne zapada vise od inferiornoga caja, kojega mislite da cine kupujete.

Pitajte za onu od 2s. lb. Ima i od 1/10

SVEUČILIŠNA ZAGREB KNJIŽNICA

GUM BROKERS

Jedini i pravi prodavaoci kaurske smole uz 2½ postotka. Opremamo svakovrstne stvari na zahtjev. Dajemo novac u predujam na smolu. Dobru prodaju i brzu opremu racuna osjegurajemo.

M. SIMICH & CO.
Dalgety's Bldgs., Customs St. W.

Hocete li dobra mesa?

Obratite na s:

HAWTHORN & MUNRO

Mi jedino koljemo za obitelji, i to u **Clevedon, Papakura and Manurewa.**

Kad dodjete u Auckland nemojte otici bez da se kod nas slikate

The Crown Studios

266, QUEEN ST. (Next Savings Banke).

JAMES'S,

TEMPERANCE HOTEL

CAMERON ST. WHANGAREI.

Ovo svratiste ima 70 soba sa 4 vruce i ledene kupelji. Izvrstna podvorba. Hotel je u sredini grada. Konji i kocija daje se u najam. Dobar pasnjak i stala, kao i dobre vrste konjskog hraniva.

Cijena je 5/- dnevno ili 27- na sedmicu. Pokusajte se najaviti.

The Whangarei Hotel

S McMAHON, VLASTNIK.

Nas hotel poznat je od starine radi izvrstne posluzbe i cistoce. Ima dobra pica, dobrojelo, a k tomu umjerena cijena

London za informiranje, pa ako primi naredbu iz Londona, da će onda poduzesti stroge mjere u ovom pravcu.

Iz Londona dolaze vijesti da su se tamo poduzele stroge mjere, i već su se nepríjatelji počeli redom zasužnjivaii. Ovim se je putem cijeli engleski narod uzrujao, pa nas nebih ni najmanje iznenadilo, da nadalje ne će Austrijanci i Njemci ostati slobodni, u Engleskim zemljama.

Pošto je i nama nametnuto, u ovoj slobodnoj zemlji, ono sramotno ime "Austrians" radi toga se i na nas uznosi, neki dio pobunjenja ovog naroda, premda smo nevini i nedužni. Nepobitna je istina da mi nijesmo Austrijanci, ali mi to treba da svi čisto i bistro dokažemo Englezima, jer ćemo inače uvijek za njih ostati "Austrians." Istina je mi smo se donekle izkazali što smo, ali to nijesmo usavršili kako bi trebalo. Mnogi će kazati što ćemo se mi češati kod nas ne svrbi. To je dobro. Ali pritisnuto jače sve na više skače, pa bih smo mogli još oplakivati našu nemarnost, a sve u prazan vjetar.

Mi smo uvjereni da bi svakome od nas bila najveća uvreda kad bi pod tudjim imenom bio strpan u sužanjstvo; a srce mu i duša puna ogorčenja proti Austri- i njemačkoj. Englezi neznaju što mi gojimo u svojem srcu, a sdruge strane naše im stanje i naša narodnost nije ni najmanje poznata, pa mi nemožemo očekivati da nas priznaju za ono, što i jesmo. Mi im moramo to otvoreno kazati, i odkriti naše srce, pa ćemo onda biti čašćeni kako i zaslužujemo. Dok smo ovako medju-sobno nesložni i rascjepani, što no se reče: jedan šija drugi vozi, dotle će Englezi uvijek o nama nagadjati i biti ćemo u pogibelji sve dok bude trajati ova ratna kriza.

Prije je obovomu bilo pisano, u "Zori," i narodu se je predstavljalo čega bi smo još mogli doživjeti, pa evo donekle je počelo izbivati na površinu. Mnogi su ondašnje pisanje krivo shvatili, veleći da su plašili narod, ali sada nam je jasno da nam je potrebito ono za ćim se je onda propagiralo, a to je "sloga."

Mi smo u ovom razmišljanju, jednostavno odlučili poslati brzojanu molbuna ruskog i srbskog ministra presjednika, da nas oni, kao lojalne Slavene uzmu u zaštitu kod engleske vlade, da tako nebudemo izvrgnuti apsu i drugim prijaznostima, koje bi mogle stići pod nametnuti nam imenom "Austrians." Urednik je u ponedeljak večer osobno išao u neke naše gostione, te odkrio narodu naše namjere, moleći ih ako je moguće da se sakupi novac za brzojavni potrošak, na što su se kao pravi i čelić ni Slaveni odazvali pozivu njegovu.

Brzojav i je odpremljeni u utorak poslije podne. Kad dobijemo odgovor biti će objelodanjen u "Zori."

Upozorujemo narod da se ni najmanje ueuzrujava, već neka se drži blag i umiljat, jer bi jedna gubava ovca mogla okužiti cijelo stado. Upamtite to dobro!

Jedna podla afera

U jednom broju "Stara" od 18 ovog mjeseca, izašao je jedan članak u kome se govori o jednome mladome paru kako su izbačeni iz ladje "Niagara," jer se posumljalo da je mladi par Pruske narodnosti.

Mi sa naše strane koji smo takodjer zainteresovani tim mladim parom veoma nam je čudno—zašto uredništvo "Stara" nije donijelo ispravu o tome i objavilo ono što je kod vlasti utvrdjeno t.j. ne da je direkcija parobrabrodarskog društva već i ovdješnja policia pretrpjela "faisko," i da taj mladi par nije pruske narodnosti—već da je Srbin i dopisnik Balkanskog Press Bureau.

Neznamo ko će platiti taj "fiasko," ali u koliko znamo — taj reporter ne će iz Aucklanda sve dotle otići dok mu se podpuna satisfakcija ne dade.

Nepovoljstine

Kako je već poznato članovima naše Zadruge, o zamršenom njezinom pitanju, pa ćemo radi toga u kratko iznijeti neka raspravljanja istog:

U predprošli ponedjeljak držao se je upraviteljski sastanak, da riješi to današnje stanje stvari, ali je to sve bilo bez ikakova uspjeha Gosp. Skansi koji je na narodnoj strani, te gg. Sarić i Katavić predložili su ostalim upravitelima, da se udovolji želji naroda, t. j. da narod bira po svojoj volji nove upravitelje kao i urednika. No ovaj je predlog ostalim upraviteljima bio "suvišnim" i nijesu htjeli niti da o njemu čuju, a kamo li da raspravljaju. I tako je taj sastanak bio svršen bez ikakovog resultata.

Prije ovog upraviteljskog sastanka, mnogi su dionićari i opunomoćitelji imali dva puta interview u privatnom stanu g. Skansi, gdje su odkrili svoje želje—onim upraviteljima koji su na narodnoj strani, a ovi su upravitelji, kako smo to prije kazali, predlagali na sastanku narodno miljenje, ali bez ikakovog uspjeha.

Nakom što su mnogi dionićari doznali da se na upraviteljskom sastanku nije ništa riješilo, radi toga su oni opet držali svoj posebni sastanak, u prošlu subotu, kod kuće g. Skansia. Sastanku je prisdjedao gosp. Skansi, te se je počelo na raspravljanje, kako da činimo, i što da zahtjevamo. Kad su već došli do sporazuma da postavimo spomenicu koju ćemo podnesti upraviteljstvu na rješavanje; to smo ju iste večeri napisali i sutra dan odaslali. Spomenicu su podpisali slijedeća gospoda: G. L. Skansi presjednik, te članovi: Petar Katavić, Luka Sarić, Bartul Mihaljević, J. Bulog, A. Jelavić, P. Cvitanović, M. P. Rakić i Ante Domančić. U spomenici su naznačene imena dionićara, koji su zastupani od gore spomenutih osoba,

Mi očekujemo odgovor dali će oni riješiti našu spomenicu ili ne, da tako uzmognemo obzaniti dionićare, koji sa velikom onapetošću očekuju, kad će se i, kako riješiti pitanje naše Zadruge. Gosp. Sarić se je radi toga pitanja zadržao u Aucklandu.

Mi sa naše strane želimo da se ovo pitanje čim prije riješi—i to po volji naroda; kad se udovolji željama narodnim, tada će se sadašnje stanje Zadruge promjeniti, na novi ekonomoćniji, temeljitiji život.

Čekajmo da vidimo, što će izaći iz torbe naših upravitelja.

Tko ima mnogo maraka, a želi ih prodati, neka se navrati kod uredništva "Zore" gdje će ih prodati za dobru cijenu.

Ratni Brzojavi

Neopisiva je grozota, koja je počinjena od njemački vojnika, nad Belgijskim narodom. Brutalnost njemačka može se usporediti, sa negdašnjim divljaštvom starih Rimljana, jer su to očito svjetu dokazali: paljenjem kuća, sela i gradova, bijući starce, žene i djecu, na divlju način oskvrnjujući djevojke i žene; dapače i to što je još groznije: odsijecati djevicam prste s rukuh, pa ih onda kroz dojke naditi.

Dok bude živjeti narod na krugli zemaljskoj, dotle će i Njemci biti prezirani, jer su u 19vadesetom vijeku, prvi naslijedili stope divljih naroda trećega stoljeća.

Saveznice su rapidno progresovale oko Carency prošle nedjelje. Kako donosi službeni izvještaj zarobljeno je 5.000 Njemaca.

Njemački su napadaji prošle sedmice, na Ypres, bili nepopustljivi. U najočajnijim časovima za Francuze, prispjele su engleske čete u pomoć, i tad je nastala paklenska borba između dvaju neprijatelja. Englezi su pretrpjeli veliki gubitaka, ali su i Njemci još žešće poraženi.

Nova Gostiona

54 Durham Street, Auckland

Sa ovim obavješćam svu braću Jugoslavene da sam otvorio gostionu i Billiard Saloon u prostorijama Frankovich Bros. Gostiona je dobro uredjena sa domaćom kuhinjom, te najboljom podvorbom.

Molim svu braću Slavene, da se svrate kod mene, gdje će biti bratski primljeni.

Braćo svoj k svome!

Vaš sam na uslugi,

LUKA DEAN

Englezi su po drugi put porazili neprijateljski napadaj istočno od Ypres. Položaj je oko Ypres-a nepromjenjiv.

Iz Petrograda javljaju: Austrijski su napadaji oko Uzak Pasa i Spry sa hametom suzbijeni pretrpivši veliki gubitaka. Tečajem prošlih dana neprijatelji su ostavili 5,000 mrtvih vojnika u okružju Javornika.

U okolici Dnjestra, Rusi sa nacijeloj fronti, od 40 milja dugljine progresovali veoma uspješno, pretrpivji neke gubitke. U ponedjeljak je zarobljeno 5000 Austrijanaca. Neprijatelji su napustili Dnjestar i Zaleszki.

Rusi tjeraju njemačku vojsku koja je provalila u Baltičke provincije,—i to sasvim uspješno.

Ruska Crno-morska flota razrušila je jednu, izmedju najmodernij tvrdjava na Bosporu.

Sjedinjene Države su odaslali notu Njemačkoj, u kojoj je opominje radi izvedene brutalnosti na putničkom parobrodu 'Lusitania.'

Ruske su čete zauzele jake šančeve na rijeci Vistuli.

General Kornilov vodio je šestoku bitku prošlih dana u Galiciji. Njegove su čete pretrpjele teških gubitaka, a ne će ni Njemci zaboraviti na onu bitku.

Nicholson, Gribbin & Ross

Advjetnici

Dargaville

F. CARR

Baker & Confectioner, Dargaville

Donosim kruh na kucu u cjelu okolicu Dargavilla. Kruh je najfinije vrsti. Pokusaite!

Trazim

Mojeg prijatelja Marka Milinu Jakovljeva rodom iz Lumbarde (otok Korčula.) Pošto sam čuo da se nahodi u ovoj zemlji skoro za tri godine,—imadem da mu saopštim važnih stvari a neznadem mu adrese, radi toga molim cijenjene čitaoce "Zore", ako ikoji znade da, mi javi njegovu adresu, na čemu ostati mnogo zahalavn.

Vid Lipanovc

P.O. Waihopo

Hrvati su na njihovoj zadnjoj skupstini jednoglasno zaključili,da bez **'Champion,'** brasna kojo ujacajemisice, i 'Standard' jecmenoga brasna i satrta jecma, bilo bi ne moguce odoliti Kaizerovoj prijetnji proti civilizaciji, ali nakon ujacenja sa **'Champion'** bracnom da su oni sposobni za najtezu borbu.---Advt.

KEAN CLARKE BROS.

kirurgski zubari,

WHANGAREI

Vadimo zubove bez i najmanje boli. Napravljamo vilice i pojedine zubove po najmodernijem amerikanskom sistemu

GLOBE :: HOTEL

PAPAKURA

Pod novom upravom. U zalihi najboljog vina i piva

Unajmujemo konje

I. SMITH

Fotografije

Jedina fotograficna radionica, koju Hrvat posjecaju kad dodju u Whangarei, jest

T. G. PALMER, studio, uz postarski ured

Cameron Street, WHANGAREI

STOKES & EARL

DUCANDZIJE

Papakura

Prodaja hraniva i svakovrstnih potrebstina hrvatskom radniku. Kod nas su umjerene cijene i udvorna podvorba.

LONDON DENTAL

povise, A. ADAMS

Moderni Zubar

sa velikim oprezom B. G. ROSS, Zubar

Dargaville

KAIKOHE HOTEL,

KAIKOHE.

Ovo je svratiste veoma dobro poznato hrvatskom narodu zbog izvrstne podvorbe.

H. DICKESON, vlastnik.

HRVATSKI RADNICI!

Ako trebate dobrih cizama i postola, onda ih samo mozete dobiti kod mene.

Karl Schon

Hrvatski Postolar

CAMERON STREET

Whangarei

LJEKARNA.

Thebate li ikakovih ljekova nabavite ih kod

F. J. COOPER, ljedarnika

103 VICTORIA ST. WEST.

AUCKLAND.

POKUSTAJTE

DRUMMOND-A.

ZA

Drogarije i fotografske sprave

T. A. DRUMMOND—

LJEKARNIK.

DARGAVILLE.

K. G. M. KELLY

Prve vrsti krojac.

Hrvati! narucite vasa odjela kod mene biti cete zadovoljni. Nas je ducan

Lower Cameron Street, - WHANGAREI

S. A. PARR

Nurseryman, Seedsman and Fruiterer

Vocaka za razsadivanje sjemenja i voca.

Dargaville

Najbolji Kaputi

Za svnkog Hrvata treVaju ove zime

Kaputa ima tankih i debelih za kise. Ima ih ucinjeni za setnju i jahanje. Ako ih nenoslte nemoze te se o njima uvjeriti. Kad dodjete drugi put u Whangarei, najavite se konas, i imati cete zadovoljstinu

Cijene su 39s 6d do 42s 6d

HEATH & MORRISON

Ducandzije, Whangarei

A. G.
Quartley
(IZGOVOR, KUORTLI).
ODVJETNIK.

Posluje kod malog i velikog suda.
Uzajmije Novca.

Government Insurance Bldgs., Queen St.
AUCKLAND.

NOVA FORMACIJA
Samo održimo najbolju qualitetu drugerija.
J. T. PEAT, - Ljekarnik
Dargaville

A. W. WATSON
POSTOLAR *PAPAKURA*
Pravim po naructbi postole i cizme za hrvatski narod uz podpuno zadovoljstvo. Drzim vazda u zalihi gotovih cipela i cizama svake vele, popravljam stare sasvim umjetno.

SCHNEIDMAN BROS., Ltd.
The Empire Tailors
Najveca i najuspjesnija Krojacka tvrtka u N.Z.
Pokusaj ce Vas uvjeriti o njihovom vrijednosti.
Krojenje kod 219 Queen Street
i Krojenje 181-183 Karangahape Rd.
Putnickih potrebocah i postola 186-188 Queen St.
AUCKLAND
VICTORIA ST., HAMILTON.
Sve sto treba.

New Zealand Loan & Mercantile Agency Co.
LIMITED
DARGAVILLE
Za Pljevu, Zob, Djubar, Zicu, Kuklje i. t. d.
Svih ratarski potreba u zalihi
Uz najnize cijene
Zatrazite kod nas vase potrebe
Frank Bodle, Manager *P. S. K. Mason,* Agent

SETTLERS' HOTEL
WHANGAREI.
Najnovije, najcjenije i najmodernije svratiste u sjevernom dijelu Aucklanda. Osobita prostrana trgovacaka komora, izvrstna kuhinja. Tu je po izbor svakog vina i najizvrstnijeg likera, ukusnog piva Campbell, Ehrenfried and Co.'s XXXX.
Nezaboravite ovo je Nova Kuca. Podjite ondje gdje cete biti izvrstno podvorani za svoj novac.
J. W. BURDETT, vlastnik
Prije u Kawakawa i Tangiteroria

Posaljite odma po
STONE'S
1914-15 ilustrovani katalog sa 48 stranica, koji sadrzava preko 350 slika obuce u nasoj zalihi. Katalog badava i franko.

8—Nepromociva nadplata od najboljega kipa; jezik usiven do vrha; debele podplate; sastavci cvrsto usiveni; cijena 15/11, nadodajte suvise postarine jedanaest pena i po.

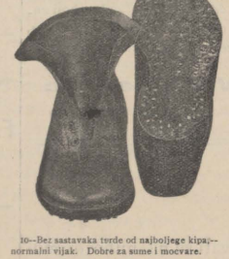

10—Bez sastavaka tvrde od najboljege kipa;—normalni vijak. Dobre za sume i mocvare.

S. STONE & Co. Ltd.
Queen St. - - AUCKLAND
Najveci trgovac postola

Jeftino! Jeftino!
Velika prodaja raznovrstne robe i postola kod
A. H. ADAMS & CO.
Dargaville

Srbska Himna

Bože pravde, Ti, što spase
Od propasti do sad nas,
Čuj i od sad naše glase,
I od sad nam budi spas!

Močnom rukom vodi brani
Budućnosti srpski brod;
Bože spasi Bože hrani
Srbskog kralja, Srbski rod!

Iz mračnoga sinu groba
Srbske krune novi sjaj
Nastalo je novo doba,
Novu sreću, Bože daj!

Kraljevinu srbsku brani
Petvjekovne borbe plod;
Kralja Petra. Bože, hrani,
Moliti se srpski rod!

Hrvatska Himna

Lijepa naša domovino,
Oj hrvatska zemljo mila,
Stare slave djedovino,
Da bi vazda sretna bila!
Mila kano si nam slavna,
Mila si nam ti djelina,
Mila kuda si nam ravna
Mila, kuda si planina.

Teci savo, Dravo teci,
Nit ti, Dunav, silu gubi,
Kud li šumiš svjetu reci:
Da svoj narod Hrvat ljubi!
Dok mu njive sunce grije,
Dok mu hrašće bura vije,
Dok mu živo srce bije,
Dok ga mrnva grob sakrije.

Slovenacka Himna.

Neprej, zastava Slave,
Na boj junaška kri!
Za blagor očetnjave,
Naj puška govori!
Z orožjem in desnico,
Nesimo vragu grom,
Napisat v kri pravico,
Ki tjeraju naš dom.
Draga mati je prosila,
Roke okol vrata vila,
Je plakala moja mila:
"Tu ostani, ljubi moj!"
Zbogom mati, ljubca zdrava!
Mati mi je očetnjava,
Ljupca moja čast in slava;
Hajdmo, hajdmo, na njom u boj
Naprej, zastava Slave,
Na boj junaška kri!
Za blagor očetnjave,
Naj puška govori!

ARATAPU BAKERY
ARATAPU
CORKILL BROS.
vlastnici

Whangarei Skrbnicka
i hranivna Konjusnica
Cameron St., - WHANGARE
Harry Webb
Vlastnik
U najmjuje konje, sedla i sveko vstne kočije u najkraćoj obznani Osobite izvozivanje po svoj okolici
Spovodi po naredbi — Umjerena placa

Brzojav poslan u Srbiju glasi:

Pogovoj preuzvišenosti ministru Presjedniku.

NIŠ

Naprešna je potreba da predstavite predstavnika da uzme službenu žaš titunas Dalmatinski Slavena u Novoj Zelandiji, koji su za Srbiju da ne budu zašušnjeni kao Austrijanci. Obratite se na odposlana pisma.

Dalmatinski Slaveni
"Zora"

Brzojav na engleškom jeziku glasi:

Honourable Prime Minister
Nish

Urgent necessity to appoint a representative to take protection of Dalmatian Slavs in New Zealand who are pro Servians from being interned as Austrians. Se letter posted.

Dalmatian Slavs
"Zora"

Op. Ured. Mi smo se pred 3 mjeseca pismeno obratili srbskom ministru presjedniku u Niš i, razjasnili mu naše stanje u ovoj zemlji' pa smo mu radi toga spomenuli u brzojavki, da se obrati na naše pismo.

Potrošak za ovaj brzojav iznaša £2-12-6 Imena braće koji su prinesli novac za ovu svrhu biti će objelodanjena u dojdućem broju, jer nam prostor lista nedopušta da ih danas iznesemo.

Mesar
(za Hrvate)
G. F. THOMPSON
Te Kopuru
Telephone No. 6.

C. KEANE
Baker & Confectioner, Dargaville
Donosi fini i svjezi kruh na kucu uzsvu Rijeku, Northern Wairoa.

NEOBICNA ZGODA
Prije nego ce te naruciti drugo odjelo, posaljite puzorke, formulu za mjerenje i po vrbcu s kojom cte izmjeriti sami odjelo; ovo vas sve nece zapasti novca, jer mi saljemo badava. Ako prestavio te nase cijene s onim sto ste prije placali, uvjeriti ce te se da vam je bolje od nas kupovati, jer je ovo jedina tvrtka koja prodaje jedno samo odjelo uz cijene nu kao da ste kupili na veliko.
Jamcimo Zadovoljstvo ili Vracamo novac. Ako nam pisete u Vasem narodnem jeziku, mi cemo Vam u istem i odgovoriti.
Crown Clothing Mfg. Co., Ltd.
ELLIOTT ST. (skroz Strand Arcade)
AUCKLAND.

SMOLA.
Svak k'svome.
Na znanje svim nasim Smolokopcim koji zele imati dobru cijenu za njihovu Smolu i gotov novac, neka se obrate na.
G. P. KLINAC, Papakura.

Krojac najnovije mode za Gospodu
Hrvate!
McDonald
DARGAVILLE.

Novo za gotovo
kod
GREGORY, DARGAVILLE
Posjeduje svakovrstne robe za Gospodu i Gospodje. Agent za zivotnu siguraciju, National Mutual.

Kupujte
"HRVAT" PISAĆI PAPIR,—1/- knjiga sa četiri boje. Tko naruči poštom neka pošalje 12.

Najbolji Hrvatski krojaci
Williams, Ball & Fannon
pokraj Drummond's,
VICTORIA STREET, DARGAVILLE
izradjivaju svakovrstna odijela na ope zadovoljstvo.

Nikakav Jugoslaven ne bi imao biti na 30 travnja bez Zrinskoga Caja u kuci. Na taj dan su Habsburkovci odrezali glavu nasem hrvatskome mucenika Grofu Petru Zrinskome i njegovem suri Frankopanu, pa ako je on pogubjem neka mu zive i uspomena mediu nama.

George Erceg
24, Custom Street East, Auckland.
NA ZNANJE SVIM DOMORODCIM!
Kupujem smolu za gotov novac kao stoi prodajem na komisiju. Na zahtjev saljem trgovacke racune (bills). Prodajem svakovrstne imovine, zemlje, kuce, i t.d. Unajmljivan novac na vlastite imovine opremam razne obrtnicke poslove na brzu ruku na svacije zadovoljstvo.

JEDINI HRVATSKI KROJAC —U N. ZELANDI.
Kad mislite naruciti odijelo, narucite ga kod krojaca gdje se mozete razumjeti u materinskom jeziku i gdje dobivate odijelo ucinjeno po najnovijoj modi i najbolje uredjeno, a to je kod
G. P. SERBIN,
Ohaewai i Kaikohe.

Amerikansko Zubarski
Parlor.
Corner Queen and Wellesley Sts.
Kuca Modernoga Zubarstva.
Izvrsiva na opce zadovoljstvo trpecih sve moguca sredstva, koja je dosada lijecnicka znanost odkrila.
Napravlja nebnice i napunja sve ljotine pokvarenih zubih.
Nase vadjenje zuhih bez boli poznato je po cijeloj Novoj Zelandi.
Tko naruci umjetne zube stari mu se vade bez platno.
ZUBI:
Svi zubi zapadaju £3 3s.
Dr. F. Rayner.
Mi imamo nas ambulatorij u Wellington.

Telefon 164
A. WRIGLEY
Pekar i Slasticar
Bank Street - WHANGAREI

Obznana
Na javnost hrvatskom narodu u WAIHOPO da sam otvorio dobru pekarnu u WAIHOPO
C. H. FORD

T. KENNEDY
POSTOLAR U DARGAVILLE
Obskrbljiva musterije s dobrim postolima uz najumjerenije cijene.

E. T. TATE
Auctioneer and
Commission Agent
Ratarskih potreba. Rastavljacah (Separators). Sjemenja i djubra. Sedmicna prodaja pokucstva, proizvoda perske zivadi i.t.d.
Victoria St., Dargaville

ZA DOBRO MESO OBRATITE SE NA:
G. Gallagher - Waihopo

Oglas!
Ako trebate dobra mesa morete ga dobiti kod nas
Frank Urwin & Sons - Houhora

CENTRAL HOTEL
Dargaville
S. THOMPSON, Vlastnik

Fred F. Day
HOKIANGA ROAD,
DARGAVILLE.
Prodajemo zita, zeljeznih predmeta i ostalih raznih potrebstina, osim robe, uz veoma umjerene cijene. Vazda pri ruci hrvatskomu narodu.
Address: FRED F. DAY, DARGAVILLE.

J. Curin & J. Trbuhovich.
Kauri Gum Brokers and Buyers,
24 CUSTOMS ST., AUCKLAND.
....Dajemo najibolje cijene za Kaurску Smolu i gotov novac,.. takodjer prodajemo istu uz komisiju od 2½ per cent. te ako vlastnik smole hoce davamo novca u naprijed 75 per cent. Sve opremamo brzo i tocno.

J. H. GUNSON Sedlar i napravljac konjskih oprava.
Telefon 119 *Cameron Street, Whangarei* Telefon 119
Velika zaliha sedla i ostalih konjskih oprava, kao pokrivala za konje i govedu.
Kod mene je naci svih potrebstina za jahace uz veoma niske cijene.
Popravljam dok cekate. Kupuje kod onoga tko oglasuje u "Zori.'

Printed and published by the proprietors, THE CROATIAN PUBLISHING CO., LTD., at their offices, 22, Customs Street East, Auckland.
SATURDAY, MAY 22, 1915

Zora The Dawn

1915 — 1915

Za uzdržati prava i povisiti slogu slavenskog naroda.

To uphold the rights and to promote unity of the Slavonian People.

BR. No. 24 — JEDINA HRVATSKA NOVINA U CIJELOJ AUSTRALAZIJITHE ONLY CROATIAN NEWSPAPER IN ALL AUSTRA LASIA. — GODINA YEAR 3

AUCKLAND, N.Z. SUBOTA 19. LIPNJA, 1915 — AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, JUNE 19. 1915

RATNI BRZOJAVI

Talijanski kralj Viktor Emanuel, došao je na frontu, da preglada šančeve od Stelvio do Tirola. Kralj je veoma ponosan sa hrabrošću svojih vojnika.

Italija uspješno napreduje u Tirolu. Talijanske čete oko Isonzo onemogućiše Austrijancima, i najmanji mig na Gorz.

Jasno se razabire, da Austrija nije bila spremna za voditi rat sa Italijom.

Njemačka pojačana vojska u Baltičkoj provinciji pokušala je neke navale, ali bez ikakovog uspjeha. Oko Dubisa Rusi prilično napreduju.

Njemci su oko Rava u Poljskoj, puštali otrovni gas u prošlu nedjelju. Rusi su zarobili dvi hiljade njemačkih vojnika.

Takodjer Rusi su južno od Lavova zarobili 300 vojnika, 6 častnika.

Ruska je submarina naišla na neprijateljski oklopnjaču izmedju Windau i Gothland-a na ruskoj, obali u Baltičkom moru. Submarina je pustila nekoliko torpeda ; a ovi su prouzrokovali eksploziju.

Njemačka je mornarica krstarila oko Riga, ali kad su doznali za rusku submarinu odplovili su k jugo-zapadu. Jedan je njemački križar nabasao na dinamitu, gdje se je i oštetio. Ruska submarina potopila je parobrod Hindenburg.

Belgijanski general konjaničtva Witte, kad se je povratio iz Rusije izjavio je: "Ruski su vojnici najhrabriji i pod najstrogijom paskom." Takodjer je kazao da su Rusi imali nakanu ostaviti Przemisl u sredini May. Takov uzmak je bio koristnim po planovima ruskih generala.

Iz Cetinja javljaju, da je austrijski zrakoplovac, spustio bombu u Podgoricu.

Srbi su okupirali neke djelove Albanije. Dakle, još u Srbiji živu potomci Miloš Obilića i cara Lazara.

Vijesti iz Niša donese da su tri Austrijska zrakoplovca bombardirali Karagjurdjevac. Tri su osobe ubijene, a deset ih je ranjeno. Srbski se zrakoplovac dao u potjero za njima, i nakom žestoke borbe u zraku, Srbin je nadvladao Austrijance. Jedan se austrijski zrakoplov srušio na na tlo,svojeg teritoria.

Talijancu su okupirali Monfacolne.

Na visinama Croce, Talijanci su nakon žestoke bitke zarobili 100 Austrijanaca.

Talijanci su vodili žestoku sa Austrijancima oko Priekoffell, te su nakom žestitog boja pobijedili, zarobivši dvije sto vojnika. Austrijski su gubitci ogromni.

Talijanci su dovezli neke ladje hraniva u Albansku luku Medua, a odatle je hranivo odpremljeno za Crnu Goru.

Njemačka je submarina, potopila, 2 Engleška torpeda.

Rusija je sklopila nagodbu sa parobrodarskim društvom Canadian Pacific Company za transportiranje sa svejernom Amerikom preko Vladivostoka. Rusija obečaje dobar prometni uspjeh.

Saveznice su okupirali Maidos, na poluotoku Galipoli. Tom su prigodom zarobili 600 Turaka.

Ponovni napadaj neprijatelja oko Shavli sasvim je poražen.

Na lijevoj obali rijeke Dubisa, Rusi su poduzeli ofensivi, te su zadobili sjajne uspjehe, zarobivši 500 neprijateljskih vojnika.

Rusi napreduju na svim linijama oko rijeke Dniestar, i okolice Stray.

Iz Petrograda službeno javljaju, da su oni svoju vojsku povratili na lijevu stranu rijeke Dniestar, to su proslijedili na lijevu stranu uzduž Jarosno.

Rusi su zarobili 188 častnika i 6,500 austro-njemački vojnika.

Njemci ma je bezuspješno daljnje napredovanje oko Lavova.

Računa se od prilike, da je Austrija u ratu sa Italijom izgubila preko 12,000 vojnika.

U Moskovi je izdan proglas, da se svi ljudi odpuštaju od rabote, koji nijesu ruski podanici, dakako samo one koji su njemačke narodnosti.

Japan je izjavio da će, podpomagati Rusiju sa oružnjem i amunicijom.

Vijesti iz Rima donose, da su Srbi okupirali Tirana u Albaniji, 18 milja od glavnoga grada Doraco.

Dva ruska torpedo, u petak večer susrelisu Njemačkog križara "Breslau." Torpedi su otvorili vatru, a na "Breslau" u kojoj se je vatra i eksplozija. Na ruskim torpeljačam ranjeno je samo pet ljudi.

U Bosni, Transilvaniji, Galiciji i istočnoj Ungarskoj, pojavila se je kolera ; takodjer se je u Beču odkrilo mnogi slučajeva kolere.

Talijanci jurišaju na tvrdjave oko Gorza: Santa Maria, San Pietro, La Marco i Santa Lucia. Željeznička je pruga rastavljena od sjevera i juga.

Talijanski kralj Viktor Emanuel, nagradio je brigadira Rossi zlatnom medaljom za hrabrost. Rossi je pokazao svoju uzdrzljivost i izvanrednn hrabrost, kad je sa svojim četama jurišao na Austrijance preko rijeke Isonzo.

Talijanske su čete zauzele Volais u Carnik Aplama.

Talijanski su zrakoplovci veoma razrušili arsenal u Poli.

Usidreni ratni brodovi u Poli, radi eksplozije mnogi su ostečeni.

U Grčkoj je počelo glasovanje, za rat ili mir. Akoli večina bude na strani bivšeg ministra presjednika M. Venizelosa, tada će Grčka stupiti u rat na strani Saveznica trojnog sporazuma.

Novi Restaurant Novi !

Cast nam je javit Braci Slavenima, da smo otvorili novi

Restaurant i Billiard Saloon
(Druga vrata ispod Post Office)

U Main Street KAIKOHE, te kad ste u Kaikohe posjetite nas, gdje cete bit najugodnije podvoreni.

Uvjek na Vasu uslugu uz geslo:svoj k svome

J. Botica & Co.

Restauracija
Na Prodaju

Sasvim izvrstno mjesto, u najboljem dijelu glavne ulice. Obskrbljeno sa 100 sjedala Veliki promet i dobitak. Cijena sasvim umjerena Vlastnici su pripravni za dati svako potrebno upucenje

Za adresu obratitere na
Urednistvo "ZORE"

Za prodaju

42 ekera vlastitog zemljišta. Kuća sa četiri sobe, i sa štalom. Četiri ekera oranice posijano sa travom ; ½ ekera vinograda razdiljeno u četiri bokuna, lijepa i tvrda predgrada sa 5 žica, stupi od puriri. Vinograd se može orati jer je veći dio vodoravan. Zemljište je dorbo obskrbljeno vodom ; —oluja nemože nanijeti štete. Sešt čena drvene predgrade, visoke 5 noga što brani vinograd. Perd kućom je glavni put što vodi do stora, pošte i škole. Samo je milja dalečine do parobrodskog pristanista ; javna dvorana i stor 10 čena ; U blizini je smolovno zemljište koje je najbolje u Nortu. Cijena je £120.

Za potankosti obratite se na :
W. KERR, - P.O. KAITAIA
(ili na urednistvo Zore)

NSK KNJIŽNICA

OSOBITI POPUST

ZA SVE HRVATSKE I SLAVENSKE CITAONICE
SIROM SVIJETA

TISKANJE BADAVA

ZA SLOGU I UJEDINJENJE SLAVENSKOGA NARODA
HRVATSKI NAROD U NOVOJ ZELANDI
ZELI DA SE SAMO NAPLACIVA POSTARINA I OMOTI

ZA GODINU 7/6, ili u austrijskom novcu 9 i 60 helera
u Amerikanskom novcu $1.75
NARUCITE "ZORU" ZA VASE CITAONICE.

"ZORA"

Izlazi svake subote.

Cijena za domovinu na godinu	(12/6) 15 K.
Cijena za Sjedinjene Drzave i Kanadu	(12/6) $3.00
Cijena za N. Zelandu i ostale zemlje	£1/-/-
Za 6 mjeseci	11/6
Za 3 mjeseca	7/-

Cijene za oglase saljemo na zahtjev.

Rukopisi se ne vracaju.—Dopisi bez podpisa se ne uvrscuju.
Novce saljite u preporucenom pismu na:

"ZORA,"
Urednik 22 Customs Street East,
G. L. SCANSIE. Auckland, N.Z.

"Zora" "The Dawn"

The only Croatian Newspaper in all Australasia.
Printed and Published by Croatian Publishing Company,
Limited at 2 Customs Street East.

G. R. HART, Secretary. Telephone 3739

Advertising rates sent on application.

Krivokletnik--lopov!

Svaki od nas je čuo ili čitao o Austriji i njezinim "emperorima," a mi Hrvati dobro poznamo, moć i silu austrijskih careva. Od postanka svojega austrijska se je dinastija isticala—katoličkom—a katolička vjera nedopušta ubijati pravedne ljude, ni nositi slobodu malim narodima; ali pravi i nepokvareni "katoličizam" u austriji nije obstojao, pa ni u drugim katoličkim državama. Znamenito je da austrijski carevi imaju neki vjerski naslov "apoštolski," a to po katoličkom uvjerenju mnogo znači—tu je svako zlo ostranjeno—sloboda i pravica je neograničena u carstvu apoštolskom. Ali to tako u katoličkoj Austriji ne biva.

Kako—za što?

Od godine 1527, od kad je Hrvatska dopala pod vlast austrijsku, ona je katoličko načelo pogazila—jer netom je Hrvatska dopala pod njezinu vlast, morala je biti rob apoštola. Dakle tu slobode i pravice nema. Hrvatska od kad je dopala pod austrijsku vlast, od tada se je izgubila njezina sloboda u valovima austrijskog katolicizma. "Vi Hrvati budite robovi i sluge moje!" bilo je geslo apoštolskih careva. U svakom narodu ima ljudi, koji znaju cijeniti slobodu a takove ljude imala je i Hrvatska u sedamnaestom stoljeću. Petar Zrinski i Frano Frankopan, rado su htjeli da oslobode Hrvatsku od robstva. U to doba vladao je u Austriji apoštolski car Leopold I, kojem se kao apoštolu nije svidalo, da Zrinski uspije u svojem poslu, pa da Hrvatska nebude unaprijed njemu robovati. Leopold to nije mogao podnositi. On je osnovao plot, kako da smakne ljude, koji imaju,—od Boga i naroda—pravo na svoju slobodu; svakako on je uspjeo. Zrinski i Frankopan morali su na stratište, da im se u ime apoštolskog česara sijeće glava. Krvnik je došao na stratište, a sveštenik na desno od njega sa križem, kao da je to Krist naredio, da se mora odrubiti glava onim, koji su htjeli slobodu. Gdje je vjera, sloboda i pravica, zar u apoštolski careva? Jest lopovstvo, princip njihovog vladanja!

Pustimo Leopolda i ostale lopove austrijske, a predjimo na današnjeg apoštolskog česara i kralja austrijskog. Ovaj katolički vladar, nagradio je Hrvatsku, kako nije nikakov vladar prosvijetlio svoju zemlju, za to će mo mi ovdje opisati onog katoličkog "švindlera" onako kako se i dostoji jednog prostog lopova—krivokletnika opisati.

Pamtimo li mi Hrvati, kad su se ono Švabe i Madžari god. 1848 podigli, da unište dinastiju lopova, i da nije bilo vjerni Hrvata, onda bi bio zapjevao Čuk na dvorcu, Vranca Josefa, ali Hrvati na svoju nesrecu, spasiše mu kruni i prijestolje.

Vranc Josef, onaj isti lopov, kojemu su Hrvati spasili krunu, prisegao je da će braniti i čuvati ustav i jedinstvo hrvatskih zemalja, a već god. 1867 onaj isti Vranc Josef rastrgao je Hrvatsku u pokrajine, te su time Hrvati iz Dalmacije dobili svoju malu vladu, a oni u Istri su bačeni Talijanima na njihovo raspoloženje, a Hrvati u Hrvatskoj na milosrdje Magjara. Dakle Vranc Josef pogazio je svoju prisegu, a time je naplju'ao svoj obraz, a to je učinio zato, jer je zahtjevao interes njegovi Svaba i Magjara.

Prema zakonu, kojeg je "švindler" Vranc Josef svojom rukom podpisao, uveden je kod madžarskog ministarstva odsjek za Hrvatsku, ili kako ga oni tobože službeno nazivlju "ministarstvo za Hrvatsku."

Danas, kada tisuće Hrvata prolijevaju svoju krv za obstanak Austrije, ta ista Austrija i apoštolski katolički česar, ukida i posljednji znak Hrvatske autonomije (samouprave. ovu vijest su donijele starokrajske novine, a mi smo opazili u Amerikanskim, pa zato ovo i pišemo) te danas više nema razlike izmedju Hrvatske i Ugarske, danas je to u unutarnjoj službi samo jedna država, područja svete Ugarske krune.

Evo sada je onaj isti apoštolski "emperor" Vranc Josef, ukinio i posljednji znak hrvatske samouprave, a Hrvatska sada obstoji kao provincija Ugarske, kao Erdelj koji je u jedinstvu sa "materom zemljom."

Hrvati! Zapamtimo vrlo dobro, da unaprijed rijeka Drava ne će biti medja Hrvatske, jer će Hrvatske nestati.

Vranc Josef, taj ubojica i krvopija naroda našega, zabio je i posljednji čavao u lijes majke Hrvatske, a mi ovdje šutimo, mi trpimo i ne ćemo, da u javnosti odkrijemo naše jade.

Bezakonja nema, kojeg katolička Austrija nije upotrebila, samo da nas prognaju sa rodjene grude; a danas eto učiniše, što se je samo silom i bezakonima učiniti dalo.

Da opisujemo vješala, ta cijeli svijet zna, da nijedna država koja vodi rat, nije postavila toliko vješala, i više ljudi izgubilo svoj život, kao u onoj zloglasnoj katoličkoj državi Austriji. Tko nije htio da bude rob, taj je drugi dan u ime apoštolskog česara visio na vješalima.

Austrija je prepuna tamnica i samostana, jer to svak zna, komu nijesu možđani u petama, da je za to više trošila, negoli za svu narodnu prosvjetu. U samostanima su stali katolički švindleri—špijuni Vranca Josefa, ako tkogod od Hrvata ovima nije bio pokoran, taj je u ime katoličke vjere i Krista strpan u tamnice. Za utamničenja, Austrija danas nosi rekord cijeloga svijeta.

Zar da u svijetu, ima lopovskije i pogubnije i brutalnije države od Austrije?

Zar mi možemo imati povoda, da želimo pobjedu onoj lopovskoj katoličkoj državi Austriji i krivokletniku Francu Josefu?

Narode! Pomljivo pročitaj ovo i prosudi što nam je učinila Austrija za naš obstanak. Vi ljudi, poštenog srca, bistrog uma, koji pošteno mislite i govorite. pročitajte i recite imali razvaratnijeg lopova i krivokletnika, na ovom svijetu, nego što je, apoštolski car Austrijski, kralj Ugarski itd. po milosti Božjoj—Franc Josef.

B. M.

Credo in unum Russia

Slavenofilska novina "Domovina" iz Punta Arenas Chile, donosi vrlo zanimivu i vaznu a uprav vjersku molitvu za nas Slavene. Ta je sveta slavenska molitva, istekla iz cistog nepokvarenog slavenskog srca, i u njoj se istice prednost—kao sto ju i zasluzuje—nasem najstarijem bratu Rusu, a nadalje je uvjeravanje ove molitve, u nasu svetu zajednicku slavensku stvar, a to je: sloga i jednakost u nasim zajednickim interesima.

Mi svi Slaveni morali bi smo na pamet nauciti ovu svetu slavensku molitvu:

SLAVENSKO VJEROVANJE.

"Vjerujem u jednoga velikoga i svemogucega Rusa, otca svih nas Slavena, uzdrzitelja i branitelja Slavenskoga roda i plemena. I u jednoga Srba, slavnoga sina njegovoga, koji je od vjeka bio s nama nas i za nas, pleme od plemena rogjenoga, a ne stvorenoga, istomislecega s otcem, po kom je sve steceno i pazeno. Koji je poradi nas sasao sa svojega mirnoga doma i udruzio se sa ljudima dobrog srca i pravedne misli, bio je zacet kada-kano i mi, porogjen od majke Slavije, postao potveren i progonjen i bi odluceno da ga se razapne i rastrgne pod Pontije Austrijom, trpio je i bio progonjen tijuci da umre, ali skoro treci dan uskrsnu, potjera i izagje nad silom austrijskom te, stane na desnu stranu naroda kulturnih i pravednih, odkuda dolazi da sudi i unisti zloceste i bezsramne tlacitelje. Vjerujem i u malu Crnu Goru, ko ja izlazi od istoga otca i sina, Rusa i Srba te je s njima i s nama jedinstvo i trojstvo zajednicko. Vjerujem u jednu svetu slavenstku stvar pravednu i zajednicku. Priznajem jednakost u nasim zajednickim interesima i cekam uskrsnuce, slogu i skupni slobodni zivot na vjeke vjekova. Amen."

VIDA.

("Domovina." Punta Arenas Chile).

Ruski torpedo bombardirao je Tursku luku Samsun u Crnom moru.

Austrija je u bitci sa Talijancima, kod Plikorel-a 400 mrtvih, i 600 ranjenih vojnika.

U okolici Starojebo, sjevero—zapadno od Cernovitz, Njemci su učinili žestoki napadaj, ali je sasvim suzbijen. U kotaru Zuravno južno—istočno od Lavora, Rusi su zarobili 348 častnika, 15.431 vojnika, te mnogo ratne amunicije.

Gum Brokers

Jedini i pravi prodavaoci kaurske smole uz 2½ postotka. Opremamo svakovrstne stvari na zahtjev. Dajemo novac u predujam na smolu. Dobru prodaju i brzu opremu racuna osjegurajemo.

M. SIMICH & CO.

Dalgety's Bldgs., Customs St. W.

Nova Gostiona

54 Durham Street, Auckland

Sa ovim obaviješčam svu braću Jugoslavene da sam otvorio gostionu i Billiard Saloon u prostorijama Frankovich Bros. Gostiona je dobro uredjena sa domaćom kuhinjom, te najboljom podvorbom.

Molim svu braću Slavene, da se svrate kod mene, gdje će biti bratski pričekani.

Braćo svoj k svome!
Vaš sam na uslugi,
LUKA DEAN.

IMALI BI STE KUPOVAT

HIGHLANDER MILK

jer se jamci da nije patvoreno.
Svaka kaplja mlika, sto stigne
u highlander Milk tvornicu,
pregledana je od uprave.

Pitajte kod Vasega Ducandzije
HIGHLANDER CONDENSED MILK

Amber Tips Tea

When you consider that tea is probably served in your home over a thousand times a year, it is surely worth while having only the best and most delicious brand—Amber Tips—it makes more cups to the pound, yet costs no more than inferior brands.

Ask for the 2/- blend.
Other grades at 1/10 and 1/8.

Everybody's Favourite

Kad se promislite da pijete caj, mozda hiljadu puta tekom godine, onda je za stalno vrijedno rabiti najbolju vrstu — Amber Tips — ucini se vise sa manje caja a k tome ne zapada vise neg drugi caj.

Pitajte onu od 2
Ima i drugi od 1/10 i 1/8

Hocete li dobra mesa?

Obratite na s:

HAWTHORN & MUNRO

Mi jedino koljemo za obitelji, i to u *Clevedon, Papakura and Manurewa.*

Kad dodjete u Auckland nemojte otici bez da se kod nas slikate

The Crown Studios

266, QUEEN ST. (Next Savings Banka).

JAMES'S,

TEMPERANCE HOTEL

Tarifa—5/- dnevno ili 27/- sedmicno.

CAMERON ST. WHANGAREI.

Fotografia

Kada budete u Whangarei uslikajte se kod T. G. PALMER, slikara.

Slike izvrstne a cijena niska.

T. G. PALMER

Cameron Street, WHANGAREI

STOKES & EARL

DUCANDZIJE

Papakura

Prodaja hraniva i svakovrstnih potrebstina hrvatskom radniku. Kod nas su umjerene cijene i udvorna podvorba.

The Whangarei Hotel

S McMAHON, VLASTNIK.

Nas hotel poznat je od starine radi izvrstne posluzbe i cistoce. Ima dobra pica, dobrojelo, a k tomu umjerena cijena.

Jadna nam majka domovina

Zar lopova, za kralja hrvatskog?

"Tko je od vas bio soldat? Ej, tko je bio, taj ce znati, da kad polaze prisegu, onda prisize, da ce biti vjeram "Franji Josipu, caru austrijskom, kralju ceskom, apostolskom kralju Ugarske itd."

"Onaj "itd." odnosi se i na njegov naslov "caru Jeruzolinskom" Ta znate, da svi lopovi imadu sijaset pridjevaka ili "spienama." da se nikad ne zna tko je."

"E, sada, da muzika bude ljepsa hrvatski ustase su se sjetili, pak su napisli list na bana Skerlecza, da on posreduje kod Franca Josefa, da bi se u prisegi reklo, da prisize vjernost kralju hrvatskom."

"Jesi l' cuo? Je li vidis na sto smo spali mi Hrvati, da vec molimo nasega krvoloka, da metne i nase ime u prisegu! Jadna nam majka!"

Op ured. Da, Hrvatima je prijeka nuzda, napraviti od njemackog lopova — kralja Hrvatske. Nije nama dosta da nas onaj "apcug" sili—ubijati jednokrvnu bracu; nije nama dosta, sto je napunio tamnice sa vodjama nasim; nije nama dosta sto nas je sve u crno zavio, vec prosimo njegovu milost, da mu mozemo klicati prije odlaska na bojno polje:

Prisizem vjernost Francu Josefu, kralju hrvatskom! Grdneli sramote za domovinu nasu!

Tko je ubio Franju Ferdinanda

Prijatelj hrvatske novine Jadran sto izlazi u San Francisco u Sjev Americi, gosp. Petar Kocijan iz Chicaga poslao je izrezak iz velikog chikaskog dnevnika "The Chicago Tribune" od 3/II t. g., u kojem je izasao jedan interview sa suprugom srpskog poslanika u Londonu, gospodjom Slavkom Grujic, glede sarajevskog dogodjaja. U tom interviewu potvrdjuje se ono sto smo mi vec poodavna mislili, naime, da su Bec i Berlin skrivili, dapace direktno narucili umorstvo Franje Ferdinanda, eda ga se rijese jer im je smetao, i da to onda uzmu kao ispriku za navalu na Srbiju.

Tim povodom pise jedan chikaski list slijedece:

"Odmah, cim je postao zrtva atentata u Sarajevu austrijski prijestolonasljednik, mnogi su novinari nabacili misljenje, da krivci tog atentata nisu samo Srbi, nego i ljudi, koji su najvjerniji prijatelji austrijskog dvora.

Cabrinovic, Princip i svi ostali mladici, koji su direktno sudjelovali u atentatu, bili su mozda tek jedno orudje u rukama tajne i zapletne diplomacije iz Beca.

Ovo misljenje se nije do sada potvrdilo, ali sumnja ostaje, i jednoga dana bi mogli biti iznenadjeni, kada dokazi izadju na javu.

Supruga srpskog poslanika u Londonu, gospodja Slavka Grujica, koja je rodjena Amerikanka, izrazila se je pred dopisnikom velikog chikaskog dnevnika "The Tribune," da je cijeli onaj atentat zasnovan upravo u Becu, jer su prijatelji dvorske kamarile bili najveci protivnici zene prijestolonasjednikove, koja je bila iz ceske porodice. Zna se pozitivno, da Franjo Ferdinand nije uzivao ni malo povjerenja ni ljubavi u samom dvoru. Njega su mrzili radi njegovih lienih mana, a isto tako i zbog njegove zene, koja je mogla pojacati, kako se kod dvora drzao, upliv slavenstva u Austriji.

Naravno, ovo je jos nvijek tek jednostavno nagadjanje, ali ima mnogo razloga, na temelju, kojih se moze zaista zakljucivati, da je ovo ubojstvo pocinjeno sa znanjem Beca.

Gadna i pokvarena aristokracija sposobna je na najvece lopovstine i zlocine, pa bi mogla biti autor i dotienog atentata, koji je dao povod za navalu na Srbiju."

Zlatna sablja

Krakovska "Nowa Reforma" saobcuje iz "Ruskoja Slova," da su zastupnici glavnih poljskih plemica, s knezom Czelwertynjskim iz Varsave na celu, ruskom generalu Ruskomu dali na dar zlatnu sablju. General je dugo odkianjao dar i primio ga je tek nakon upornih molba plemicke deputacije.

Pozar im unistio sator

Javlja ju nam sa Dairy Flat-a, da je na 8 ovog mjeseca, pozar unistio stan na smolovnom zemljstu gosp. M. P. Rakica, Mije Vegara i A. Pervana. Kako je vatra nastala nije poznato; ali je A. Hrstic opazio covjecje stope, koje su se pruzale od koliba pak kroz bliznju goru. Ustvrdit se nemoze tko je tu prolazio.

Gosp. M. Rakicu pozar je nanio preko £65 stete, takodjer je i njegovim drugovima pozar unistio sve sto se je u satoru nalazilo.

Ovako nas radnik mora stradati u tudjini, ako ce da zasluzi kruha i slobode.

Kisni ogrtaci

Mi zelimo rasprodati sve kisne ogrtace, a svi su u dobroj kondiciji. Cijene im je bivsa od 16/6 pa nize do 21/-.

Sada dajemo kisne ogrtace sve uz jednu cijenu t. j. 12s. 6d. svaki komad.

HEATH & MORRISON

Ducandzije, Whangarei

H.S.S. LEGIJA

Hrvatsko-Slavenska Samostalna Legija u Aucklandu primila je od Awanui ogranka, preko gosp. F. Lušića tajnika, slijedeće svote: £220, £28, £24,; £14 10 6 koje sačinjavaju £286 10 6. Brojke izdane u "Zori" broju 22 o.g. zamrsili su se medju ostalim milodarima koje će se svojedobno ispraviti. Medjutim će se čista svota što se nahodi sakupljena od £178 7 5 otposlati odma na srpskog poslanika u London za potporu braće Srba.

Hrvatsko-Slovenska Samostalna Legija p. G.L.S.

Rodoljubno djelo

Rodoljub P. Cvitanovic gostionicar u ovom gradu izjavljuje svima bracu Slavenima u Novoj Zelandiji slijedece:

Ja kao gostionicar izjavljujem da cu od svakog mojeg gostionicara, kojimi isplati sedmicnu stanarinu, izostaviti jedan shiling u korist Srbskog Crvenog Krsta. Takodjer izjavljujem da cu svakog dobrovoljca, pri njegovom odlasku, ako dotienik nije moguc da plati gostioni, obskrbiti sa hranivom za jednu ili dvije sedmice sasvim bezplatno.

Mi sa nase strane blagodarimo gosp. P. Cvitanovicu za njegovo dobro i rodoljubno djelo.

Za prodaju

Lijepi i najbolje vrsti phonograph sa sesnajest ploca, na obe strane svaka je ploca napunjena sa najljepsim hrvatsko-srpskim i bosanskim pjesmama; takodjer ima 7 ploca sa obe strane napunjene sa komicnim i drugim engleskim pjesmama. Ploce su napravljene iz nalboljeg materijala te nemogu za dugo vremena proderati.

Tko zeli da kupi ovaj phonograph neka se obrati na uredaistvo "Zore"

Nicholson, Gribbin & Ross

Advjetnici

Dargaville

ARATAPU BAKERY

ARATAPU

CORKILL BROS.

vlastnici

SAVILL & Sons

General Storekeepers

Pekari i Slasticari

KAIKOHE

Zaliha od najbolje vrsti svakovrstne hrane, odjece, obuce, orudja i svakovrstnog gvozdja, posudja i.t.d., sve uz najnize cijene

Kad ste u Kaikohe posjetite nas

FRASER & RICHARDSON

Mesari, na veliko i na malo

Cameron Street, - Whangarei

Telephones 27 and 77

Ceski Krojaci!

Moderno i prve vrste krojenje, dobra radja i niska cijena.

Najmodernije robe vazda u zalihi.

HUGGINS & SCHULZ

Bank Street, Whangarei

F. CARR

Baker & Confectioner, Dargaville

Donosim kruh na kucu u cjelu okolicu Dargavilla. Kruh je najfinije vrsti. Pokusaite!

Trazim

Mojeg prijatelja Marka Milinu Jakovljeva rodom iz Lumbarde (otok Korčula.) Pošto sam čuo da se nahodi u ovoj zemlji skoro za tri godine,—imadem da mu saopštim važnih stvari a neznadem mu adrese, radi toga molim cijenjene čitaoce "Zore", ako ikoji znade da, mi javi njegovu adresu, na čemu ostati mnogo zahalavn.

Vid Lipanovc

P.O. Waihopo

Hrvati su na njihovoj zadnjoj skupstini jednoglasno zakljucili,da bez **'Champion,'** brasna kojo ujacajemisice, i 'Standard' jecmenoga brasna i satrta jecma, bilo bi ne moguce odoliti Kaizerovoj prijetnji proti civilizaciji, ali nakon ujacenja sa **'Champion'** bracnom da su oni sposobni za najtezu borbu.---Advt.

NEOBICNA ZGODA

Prije nego ce te naruciti drugo odijelo, posaljite puzorke, formula za mjerenje i po vrbcu s kojom cte izmjeriti sami odjelo; ovo vas ave nece zapasti novca, jer mi saljemo badava. Ako prestavio te nase cijene s onim sto ste prije placali, uvjeriti ce te se da vam je bolje od nas kupovati, jer je ovo jedina tvrtka koja prodaje jedno samo odjelo uz cijene na kao da ste kupili na veliko.

Jamcimo Zadovoljstvo ili Vracamo novac. Ako nam pisete s Vasem narodnem jeziku, mi cemo Vam u istem i odgovoriti.

Crown Clothing Mfg. Co., Ltd.

ELLIOTT ST. (skroz Strand Arcade)

AUCKLAND.

KEAN CLARKE BROS.

kirurgski zubari,

WHANGAREI

Vadimo zubove bez i najmanje boli. Napravljamo vilice i pojedine zubove po najmodernijem amerikanskom sistemu.

GLOBE :: HOTEL

PAPAKURA

Pod novom upravom. U zalihi najboljog vina i piva

Unajmujemo konje

I. SMITH

LONDON DENTAL

povise, A. ADAMS

Moderni Zubar

sa velikim oprezom B. G. ROSS, Zubar

Dargaville

KAIKOHE HOTEL,

KAIKOHE.

Ovo je svratiste veoma dobro poznato hrvatskom narodu zbog izvrstne podvorbe.

H. DICKE SON, vlastnik.

HRVATSKI RADNICI!

Ako trebate dobrih cizama i postola, onda ih samo mozete dobiti kod mene.

Karl Schon

Hrvatski Postolar

CAMERON STREET

Whangarei

LJEKARNA.

Thebate li ikakovih ljekova nabavite ih kod

F. J. COOPER, ljedarnika

103 VICTORIA ST. WEST,

AUCKLAND.

POKUSTAJTE

DRUMMOND-A.

ZA

Drogarije i fotografske sprave

T. A. DRUMMOND—

LJEKARNIK.

DARGAVILLE.

K. G. M. KELLY

Prve vrsti krojac.

Hrvati! narucite vasa odjela kod mene biti cete zadovoljni. Nas je ducan

Lower Cameron Street, - WHANGAREI

S. A. PARR

Nurseryman, Seedsman ana Fruiterer

Vocaka za razsadivanje sjemenja i voca.

Dargaville

A. G.
Quartley
(IZGOVOR, KUORTLI).
ODVJETNIK.

Posluje kod malog i velikog suda.
Usajmije Novca.

Government Insurance Bldgs., Queen St.
AUCKLAND.

SILVER GRID
(Srebrena rostilja i blagovaonica)
CAMERON STREET, WHANGAREI
Obroci na svaki sat. Otvoreno do 10 sati i po vecer. Svjeze i suhe ribe vazda pri ruci. Osobite cijene za odpremanje jela na polja.
Pisite ili narucite svjeze ili suhe ribe.
Kad dodjete u Whangarei prijavite se
BAKER BROS., proprietors Telefon 82

NOVA FORMACIJA
Samo zdrzimo najbolju qualitetu drugerija
J. T. PEAT, - Ljekarnik
Dargaville

A. W. WATSON
POSTOLAR PAPAKURA
Pravim po naructbi postole i cizme za hrvatski narod uz podpuno zadovoljstvo. Drzim vazda u zalihi gotovih cipela i cizama svake vele, popravljam stare sasvim umjetno.

J. MAURER
Urar i draguljar.
CAMERON ST.
WHANGAREI

Jedini prakticni urar u sjevernom dijelu Aucklanda. Sve potrebstine dobivaju su kod mene uz veoma unjerene cijene.

Sa putovanja

(Pise: Luka Saric, putnik za "Zoru.")

Oko dva sata poslije podne, krenuo sam iz Whangarei do Kamo, da tamo, posjetim hrvatske radnike, na radji, kod tvornice opeka (matuna). Netom sam prispio na odredjeno mjesto, u mah sam se upustio u razgovor sa gosp. Matom Alacom, upraviteljem i osnovateljem ove tvornice te ga upitah: jeli ovo sve hrvatsko vlastnictvo? Na sto mi je odgovori: "nije, ali je veci dio." Posto vidim, da su radnici i upravitelj okretni u poslu, zapitam jesu li mu svi radnici ovdje? Na sto mi odvratisl, da su mnogi otisli da saslusaju nase narodno vijece u gradu Aucklandu.

Gosp. Alac lijepo me je docekao i dragovoljno mi je pokazao razne stvari, koje se upotrebljavaju za pravljene cijeva i opeka. Tvornica je moderno uredjena i vanredno napreduje, a to se moze ustvrditi po velikoj narucbi koju je ovih dana dostavio gosp. Bray, za novu zgradju modernog svratista u Whangarei.

Gosp. Alac bio je mnogo godina trgovackim putnikom za tvrdku M. L. and C. Company, od koje je primio zlatnu medalju za dobar uspjeh, dok je bio u njihovoj sluzbi. On je Hrvat—Jugoslaven dusom i tijelom, pak mu kao takovom zelimo dobar uspjeh u njegovom poduzecu.

Na 3 lipnja u 8 sati vecer u gradskoj dvorani u Whangarei drzao je predavanje Mr. Guy Thornton pod naslovom: "Istina o Kairu."

Buduci da "Zorin" prostor ne ce dopustiti, da opisem svu potankost ovoga predavanja, za to cu nastojati da ukratko spomenem ono par vatrenih rijeci, sto ih je Mr Guy Thornton slovio o nasoj posestrimi Srbiji. On je naj prije govorio o novozelandskoj vojsci u Kairu. Egiptu i Alexandriji, pa je onda zamolio prisutnike, da stogod udijele za stradale Srbe. Belgija, nastavlja on uvijek je bila pod pazkom velike Britanije, ali mala i hrabra Srbija, o kojoj ste malo culi govoriti zradivila je cijeli svijet sa svojom hrobroscu i junactvom. Srbija, ona mala Srbija, koja je stajala kao bedem protiv Austro-njemackom barbarstvu, i koja je spasila na hiljade nasih vojnika; danas na hiljade njezinih sinova stradaju od oskudice i raznih bolesti. Uzasno je stanje danas u Srbiji, i oni trebaju nase pomoci. Gosp. Thornton zamolio je prisutnike, da pokazu naklonost prama male Srbiji, kao sto su to Belgiji u velikom stilu pokazali.

Jutros mi je kazao nacelnik grada Whangarei, da se je za Srbiju sakupila svota od £10, koja "Heralda"; takodjer mi je rekao, je odpremljema na urednistvo da ovo ne ce biti zadnji dar za Srbiju, na sto sam mu od srca sa strane Srbije zahvalio.

Whangarei, 4/6/1915.

JUGOSLAVENSKA POSTOLARIJA
Na znanje svim mojim domorodcima da sam otvorio prodavaonicu i radionicu cipela (postola). Radnickih i lahki cipela imam u zalihi svake vrste, na prodaju. Izradjivam cizme i svaku vrst cipela po narucbi.
Kad vam bude potreba nezaboravite se najaviti ili bar pisati, na ovu adresu:
TONY GUGICH
BOOTMAKER
Hannah Bldg., Albert St., AUCKLAND

R. WAUGH
AMERICAN CLEANING & PRESSING COMPANY
(Nasljednik H. R. Syred)
Popravlja i cisti za muskarce odijela cijena je od 5/6 pa naprijed
Za samo ispravljane odijela 2/6
Za zenska odijela 6/6
Ovo je naj brza praonica i cistiona odijela u ovom gradu. Kad predate odijelo bit cete obavijesceni kad se moze urediti
74 Wellesley Street West
AUCKLAND

Najbolji Hrvatski krojaci
Williams, Ball & Fannon
pokraj Drummond's,
VICTORIA STREET, DARGAVILLE
izradjivaju svakovrstna odijela na opce zadovoljstvo.

George Erceg
24, Custom Street East, Auckland.
NA ZNANJE SVIM DOMORODCIM!
Kupujem smolu za gotov novac, kao stoi prodajem na komisiju. Na zahtjev saljem trgovacke racune (bills). Prodajem svakovrstne imovine, zemlje, kuce, i t.d. Unajmljivan novac na vlastite imovine opremam razne obrtnicke poslove na brzu ruku na svacije zadovoljstvo.

Telefon 164
A. WRIGLEY
Pekar i Slasticar
Bank Street - WHANGAREI

Obznana
Na javnost hrvatskom narodu u WAIHOPO da sam otvorio dobru pekarnu u WAIHOPO
C. H. FORD

T. KENNEDY
POSTOLAR U DARGAVILLE
Obskrbljiva musterije s dobrim postolima uz najumjerenije cijene.

E. T. TATE
Auctioneer and Commission Agent
Ratarskih potreba. Rastavljacah (Separators), Sjemenja i djubra. Sedmicna prodaja pokucstva, proizvoda perske zivadi i.t.d.
Victoria St., Dargaville

ZA DOBRO MESO OBRATITE SE NA:
G. Gallagher - Waihopo

Oglas!
Aka trebate dobra mesa morete ga dobiti kod nas
Frank Urwin & Sons - Houhora

CENTRAL HOTEL
Dargaville
S. THOMPSON, Vlastnik

Fred F. Day
HOKIANGA ROAD,
DARGAVILLE.
Prodajemo zita, zeljeznih predmeta i ostalih raznih potrebstina, osim robe, uz veoma umjerene cijene. Vazda pri ruci hrvatskomu narodu.
Address: FRED F. DAY, DARGAVILLE.

J. Curin & J. Trbuhovich.
Kauri Gum Brokers and Buyers,
24 CUSTOMS ST., AUCKLAND.
....Dajemo najbolje cijene za ..Kauraku Smolu i gotov novac,.. takodjer prodajemo istu uz komisiju od 2½ per cent. te ako vlastnik smole hoce davamo novca u naprijed 75 per cent. Sve opremamo brzo i tocno.

SCHNEIDMAN BROS., Ltd.
The Empire Tailors

Najveca i najuspjesnija Krojacka tvrtka u N.Z.
Pokusaj ce Vas uvjeriti o njihovom vrijednosti.
Krojenje kod 219 Queen Street
i Krojenje 181-183 Karangahape Rd.
Putnickih potrebocah i postola 186-188 Queen St.
AUCKLAND
VICTORIA ST., HAMILTON.
Sve sto treba.

SETTLERS' HOTEL
WHANGAREI.
Najnovije, najcjenije i najmodernije svratiste u sjevernom dijelu Aucklanda. Osobita prostrana trgovacaka komora, izvrstna kuhinja. Tu je po izbor svakog vina i najizvrstnijeg likera, ukusnog piva Campbell, Ehrenfried and Co.'s XXXX.
Nezaboravite ovo je Nova Kuca. Podjite ondje gdje cete biti izvrstno podvorani za svoj novac.
J. W. BURDETT, vlastnik
Prije u Kawakawa i Tangitereoria

Posaljite odma po
STONE'
1914-15 ilustrovani katalog sa 48 stranica, koji sadrzava preko 350 slika obuce u nasoj zalihi. Katalog badava i franko.

8—Nepromociva nadplata od najboljega kipa; jezik usiven do vrha; debele podplate; sastavci cvrsto usivreni; cijena 13/11, nadodajte suvise postarine jedanaest pena i po.

10—Bez sastavaka terde od najboljege kipa,—normalni vijak. Dobre za sume i mocvare.
S. STONE & Co. Ltd.
Queen St. - - AUCKLAND
Najveci trgovac postola

Jeftino! Jeftino!
Velika prodaja raznovrstne robe i postola kod
A. H. ADAMS & CO.
Dargaville

Za najbolje konjske pokrivace otidjite u GUNSON-U
J. H. GUNSON
Cameron Street, Whangarei

Whangarei Skrbnicka i hranivna Konjusnica
Cameron St., - WHANGAREI
Harry Webb
Vlastnik
U najmjuje konje, sedla i sveko vstne kocije u najkracoj obznani Osobite izvozivanje po svoj okolici
Sprovodi po naredbi — Umjerena placa

Kupujte
"HRVAT"
Pisaci Papir
1/- knjiga sa cetiri boje. Tko naruci postom neka posalje 12.

Mesar
(za Hrvate)
G. F. THOMPSON
Te Kopuru
Telephone No. 6.

C. KEANE
Baker & Confectioner, Dargaville
Donosi fini i svjezi kruh na kucu uzsvu Rijeku, Northern Wairoa.

SMOLA.
Svak k'svome.
Na znanje svim nasim Smolokopcim koji zele imati dobru cijenu za njihovu Smolu i gotov novac, neka se obrate na.
G. P. KLINAC, Papakura.

Krojac najnovije mode za Gospodu
Hrvate!
McDonald
DARGAVILLE.

Novo za gotovo kod
GREGORY, DARGAVILLE
Posjeduje svakovrstne robe za Gospodu i Gospodje. Agent za zivotnu siguraciju, National Mutual.

JEDINI HRVATSKI KROJAC —U N. ZELANDI.
Kad mislite naruciti odijelo, narucite ga kod krojaca gdje se mozete razumjeti u materinskom jeziku i gdje dobivate odijelo ucinjeno po najnovijoj modi i najbolje uredjeno, a to je kod
G. P. SERBIN,
Ohaewai i Kaikohe.

Amerikansko Zubarski
Parlor.
Corner Queen and Wellesley Sts.
Kuca Modernoga Zubarstva.
Izvrsiva na opce zadovoljstvo trpecih sve moguca sredstva, koja je dosada lijecnicka znanost odkrila.
Napravlja nebnice i napunja supljotine pokvarenih zubih.
Nase vadjenje zubih bez boli poznato je po cijeloj Novoj Zelandi.
Tko naruci umjetne zube stari mu se vade bez platno.
ZUBI:
Svi zubi zapadaju £3 3s.
Dr. F. Rayner.
Mi imamo nas ambulatorij u Wellington.

Printed and published by the proprietors, THE CROATIAN PUBLISHING CO., LTD., at their offices, 22, Customs Street East, Auckland.
SATURDAY, JUNE 19, 1915

Zora The Dawn

1915 1915

Za uzdržati prava i povisiti slogu slavenskog naroda.

To uphold the rights and to promote unity of the Slavonian People.

BR. 27 JEDINA HRVATSKA NOVINA U CIJELOJ AUSTRALAZIJI THE ONLY CROATIAN NEWSPAPER IN ALL AUSTRALASIA. GODINA 3

No. AUCKLAND, N.Z. SUBOTA 10. SRPANJA, 1915 AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, JULY 10. 1915 YEAR

RATNI BRZOJAVI

Po brzajavkam primljenim na 5 srpnja

Ruske - Njemacka pomorska bitka

Njemci izgubili tri broda u Baltiku

Rusi potopiše dva njemačka broda a trećega natjeraše na Svedski otok Gothland. U žestokoj pomorskoj bitci prama ruskoj luki Windau, sjeveru od Libau, kako vijest iz Stockholm kaže, njemački križar od 4,500 tona, i jedan torpedo boat potopljeni su. Treći brod po ruskom računu bijaje Albatros, posebni brod za bacanje mina, što se je sukobio sa ruskim krstašim. Njemački brod što je javljeno da je pretrpio najveći gubitak spustio je svoju zastavu i odmaglio prama otoku Gothland, gdje se je nasukao.

Turski neuspjeh na Galipoli

General Ian Hamilton izjavljuje da je jaki turski napadaj protiv napadaju na pozicije skoro okupirane od savezničke vojske bio razbijen u utorak. U srijedu Francezi učiniše juriš i pridobiše tvrdi sustav neprijateljskih okopa. General Gournand glavni zapovjednik franceske vojske teško je ranjen, ali stanje mu nesmatra se pogibeljnim.

Englezi potopili turski brod

Reuterov dopisnik iz Atene javlja da je engleška sobmarina potopila turski parobrod u Marmarskom moru, koji je bio nakrcan vojnicima.

Njemci se utvrdjuju protiv Rnsima.

Rusi izjavljuju da Njemci još napreduju u jugo-istoku Poljske, takodjer utvrdiše se u novim pozicijama u Galiciji, k' sjeveru od Dnjestar. Neslužbena vijest iz Petrograda dokaziva da se je okupilo 400,000 njemačke vojske u okolici Libau. Drži se da ovi čekaju za sudjelovati sa kojom pokrivenom kretnjom ili će pokušati naval iti na Rigu.

Njemacko uzaludno napadanje

Nekoliko mjesta od linije u Belgiji i sjevernoj Franceskoj bilo je žestoko bombardirano od Njemaca, ali sliedeći pješački napadaji bijaše sasvim neuspješni. Njemci su počinili žestoke napadaje protiv napadajima u okružju Argoni, ali ih Francezi raztjeraše i uzpostaviše svoje pozicije.

Talijansko napredovanje

Talijani žestoko bombardiraju austrijske pozicije po granici. Učinili su znameniti progres na fronti kod Karnik i vele da su opkolili Austrijance u okružju Tarvis, što ih ostavlja proste da slijede ofensivu prama Tolmino i Isonzo.

Po brzajavkan primljenim na 5 srpnja

O Ruskoj pomorskoj pobjedi

Službena vijest iz Petrograda kaže da je njemački ratni brod Deutschlandove vrsti bio uništen od ruske sobmarine u petak na Baltičkom moru.

Potankosti o bitki na Baltiku izmedju ruskih i njemačkih škvadrona pokazuju, takodjer, da su Rusi teško oštetili njemačkog oklopnog krstaša Roon, i manjeg krstaša Augsburg. Svi veliki topovi na Roon, osim jednoga, bili su umučani, a vatra se je pokazala na palubi prije neg su se počeli dušmani braniti za izbjeći destrukciji. Augsburg je bio oštećen na početku bitke kad je ostavio Albatrassa.

Njemacka potjece Svedsku proti Rusiji

Njemačke novine potječu Švedsku da učini ostro protestiranje protiv Rusiji, glasajući da su Rusi prekršili neutralnost Svedskih voda. Dapače ruski dokaz o akciji dokazuje da su ruski brodovi pristali pucati kad je Albatross zatražio zaklonište u neutralnim vodama.

Bacanje bomba na England

Dokazuju iz Brlina da je njemački zrakoplov izpustio bombe na forticu Landguard, kod Harwich, na istočnoj morskoj obali Engleške, i takodjer na flotilu engleških destrojera.

Njemacki gubitci u Franceskoj

Prvi pokušaj njemačkog prestoljonasljednika za ispuniti svoje hvalisanje da će prodrijeti francesku liniju u Argoni nije uspijo, dokazuje nam Pariška vjest. Pokušaj, koji je bio u strahovitom razmjerju, trajao je deset dana, i računa se da je zapao Njemce 10,000 ljudi. Franceska službena komunikacija dokazuje da strašna lagumdžijska borba slijedi, sjeveru od Aisne, izmedju Soissons i Berry au Bac. U Argoni nije bilo pješačkih akcija, premda je bilo borbe sa granatama i zračnim torpedima.

Njemci suzbijeni u Poljskoj

Njemačka ofensiva, istoku od Krasnika, suzbijena je sa ruskim udarom na njemačku vojsku sa strane. Njemca je zarobljeno 2000 a 2000 ubijeno.

Prodaje se

SILVER STAR

Path resing dvokolica, najboje vrste. Dvokolica je snabdjevena sa svim potrebitim stvarima, kao i sa najbolje vrsti svjećom. Tko bih želio dapregleda istu, može se navratih kod,—gosp. Luke Deana 54 Durham Street, za ostale potankosti pišite na ovaj adres :

A. MILICIC

54 Durham Street Auckland

Novi Restaurant Novi !

Cast nam je javit Braci Slavenima, da smo otvorili novi

Restaurant i Billiard Saloon

(Druga vrata ispod Post Office)

U Main Street KAIKOHE, te kad ste u Kaikohe posjetite nas, gdje cete bit najugodnije podvoreni.

Uvjek na Vasu uslugu uz geslo:svoj k svome

J. Botica & Co.

The Whangarei Hotel

S. McMAHON, VLASTNIK.

Nas hotel poznat je od starine radi izvrstne poslusbe i cistoce. Ima dobra pica, dobrojelo, a k tomu umjerena cijena.

Hocete li dobra mesa?

Obratite na s:

HAWTHORN & MUNRO

Mi jedino koljemo za obitelji, i to u

Clevedon, Papakura and Manurewa.

Fotografia

Kada budete u Whangarei uslikajte kod T. G. PALMER, slikara.

Slike izvrstne a cijena niska.

T. G. PALMER

Cameron Street, WHANGAREI

SVEUČ. KNJIŽNICA ZAGREB

OSOB TI POPUST

ZA SVE HRVATSKE I SLAVENSKE CITAONICE
SIROM SVIJETA

TISKANJE BADAVA

ZA SLOGU I UJEDINJENJE SLAVENSKOGA NARODA
HRVATSKI NAROD U NOVOJ ZELANDI
ZELI DA SE SAMO NAPLACIVA POSTARINA I OMOTI

ZA GODINU 7/6, ili u austrijskom novcu 9 i 60 helera
u Amerikanskom novcu $1.75
NARUCITE "ZORU" ZA VASE CITAONICE.

"ZORA"

Izlazi svake subote.

Cijena za domovinu na godinu - -	(12/6) 15 K.
Cijena za Sjedinjene Drzave i Kanadu -	(12/6) $3.00
Cijena za N. Zelandu i ostale zemlje - - -	£1/-/-
Za 6 mjeseci - - - - - - - - -	11/6
Za 3 mjeseca - - - - - - - - -	7/-

Cijene za oglase saljemo na zahtjev.

Rukopisi se ne vracaju.—Dopisi bez podpisa se ne uvrscuju.
Novce saljite u preporucnom pismu na:

"ZORA,"
22 Customs Street East,
Urednik, P. KATAVIĆ Auckland, N.Z.

"Zora" "The Dawn"

The only Croatian Newspaper in all Australasia.
Printed and Published by Croatian Publishing Company,
Limited at 2 Customs Street East.

G. R. HART, Secretary. Telephone 3739

Advertising rates sent on application.

Tesko Balkansko pitanje

Kretnja triju balkanskih država, što još nisu upletene u ovaj rat, još je nekako odviše dvoumna, i bilo bi prenaglo prorokovati pravac kojeg ikakova od njih još može uzeti. Važni faktor u ovom položaju jest nesretni slučaj da Rumunjskom i Bugarskom vladaju princi njemačkog plemena, i da je kraljica Grčka Kaizerova sestra. Radi ovih uzroka vlade svih triju država radje su sklone za simpatiju centralnih država nego za saveznice. Na drugu pak ruku narodno čuvstvo u Grčkoj i Rumunjskoj jest tako jako proglašeno u prilog Srbije i njezinih branitelja da teško možemo sami pomisliti kako se kralj Ferdinand ili kralj Kostantin osudjuje prkositi. U Bugarskoj pak možemo se za stalno na to osloniti da lukavi Car Ferdinand čini sve ono što misli da je najpovodnije za vlastite njegove interese. Ali, na sreću saveznica, izgleda da još Njemačka nije bila sposobna tako visoko zapovjedat da zadovolji njegovu pohlepu. Turska je učinila liberalnu ponudu Bugarskoj, koja se je pokazala neprimjernom, a Njemačka sada kuša upotrebiti istu pomoć za nuždu sa Bugarskom koju je bezkoristno upotrebljavala za dobiti talijansku pomoć proti saveznicam. Sve što je Njemačka mogla ponuditi Italiji bijaše komad austrijskog teritorija, a naravno Austrija se je protivila da sama sebe oglobi velikom površinom, koju moguće još može održati bijući se za nju. U istom duhu Njemačka je pokušala navesti Tursku da učini veliki teritorialni popust Bugarskoj; a Turci naravno osjećaju da akobi morali izgubiti zadnje ostatke svoje evropejske vlasti, oni bi se radje volili boriti do kraja nego učiniti ovu povodljivu predaju. Po brzojavkama koje primamo Njemačka čini svoje zadnje desperate pokušaje da napravi stvari izmedju Bugarske i Turske. Medjuto, za stalno, ni saveznice nespavaju, i po prilici bit će sposobne nadmetnuti centralne države u nagadjanju sa carem Ferdinandom. Ali malko je dvojbeno jer ovoga momenta Bugarska drži ključ balkanskog položaja. Ako Rumunjska digne se na oružju proti Austriji a Bugarska dodje na drugu stranu Rumunjci bi bili uzeti izmedju dvi vatre, i u istinu nebi bili sposobni sudjelovati sa Srbijom niti Grčkom. Navlastito pak Grci bi osjećali svoje osamljenje, pošto Bugarska leži izmedju Grčke i Rumunjske; i ako bi Grcka posredovala prije nego što je Bugarska pripravna, ili ako bi Car Ferdinand konačno proglasio za centralne države, Grci bi imali sresti zajednički napadaj Turski i Bugarski sila. Sasvim je jako zapletena sutuacija, i to je velika nesreća za saveznice i Evropu da se zaista ključ ovog položaja nahodi u rukama onog jednostavno lukavog bezobzirnog smutljivca Bugarskog cara Ferdinanda.

Braci Jugoslavenima u ovoj zemlji

Jugoslovenska braćo!

Teski jad i trepet koji je zadesio našu tužnu domovinu, u kojoj njemačka gvozdena ruka svojim teorom gleda iskorenuti i zadnji tračak tvog mladog naraštaja, sa ovim bratoubilačkim ratom, zadao je veliko ogorčenje svim pravim Jugoslovenima na sve strane svijeta. Domovina tvoja bez pomoći svojih sinova izvrgnuta je na milost tudjih naroda, jer tvoji oci, braća i sinovi pod prisiljem njemačkih bajuneta biju se protiv svoje jednokrvne braće, koja ih gleda primiti u svoje zakrilje, da postignu slobodu, izbavivši se Austro-Madjarskog jarma.

Naše prave narodne vodje koji se vazda borahu za našu narodnost, pohvatini su i dosta ih je ubijeno. Ovi, koji umakoše suzanjstvu ili smrti, nahode se u Engleskoj, Franceskoj i Rusiji, gdje kod ovih saveznica traže, da iza ovog svjetskog rata učine pravu Jugoslovenima, koji hoće da budu svi zajedno i slobodni u svojoj novoj državi Jugoslaviji.

Budući da smo i mi grančica debla Jugoslovenskog, prem nas je mali broj u ovoj zemlji, naše narodne vodje, naša braća, koji neumorno rade za spas naše ujedinjene domovine, iziskuju nase pomoći. Mi im nemožemo inače pomoći sa svojim tjelesnim silami, već družeć se sa engleskim vojnicima, kao što je i do sad nekoliko naših mladih rodoljuba učinilo; sa ovom dajemo dobar izgled saveznicama Trojnog Sporazuma, od kojih će nam trebati pomoći u osnivanju naše Jugoslavije.

Što se tiče novčane pomoći, svaki mali doprinosak podupire rad Jugoslovenskog Komiteta. Kao što Vam je poznato mi smo na skupštini u gradu Aucklandu izabrali Odbor kao za ogranak Jugoslavenskog Komiteta u Londonu i sakupili malu svotu novca za pripomoć jugoslovenskih borilaca. Puni smo nade da će naš narod po raznim mjestima ozvat se ovom turobnom domovinskom pozivu.

Izaberiti u svakome mjestu, gdje se naš narod nahodi svoj odbor, kojemu će te povjeriti svoj doprinesak; a kad se novac sakupi neka se vaši odbori dogovore sa glavnom Odborom u Aucklandu, koji će opremiti novac na Jugoslavenski Odbor u Londonu.

Neoklievaj brate Jugoslavjanine jer je ovo poziv tvoje domovine, koja u ovim sudbonosnim vremenima očekuje tvoje pomoći.

General von Sanders ranjen

Vijesti iz Dardanela primljene u Ateni dokazuju da je von Sanders, njemački general što zapovjena turskom vojskom, ranjen.

Ratne Vijesti

Ruski suprotni udar

Genova 7 srpnja. Brzojavka iz Lavova kaže da Austro-Njemci tjeraju Ruse na fronti kod Visle.

Teski gibitci počinjeni su na Austro-njemačkoj vojsci sa napadajem protiv napadaju 18 milja sjeveru od Tomazov, gdje su Rusi napali dusmansku desnu stranu, unistivsi cijelu divizu i zarobivsi 2000 ljudi i mnogo topava.

Na hiljade ranjenika dolazi bezprekidno u Jaroslav Premisl i Lavov.

Njemacke promjene u Francuskoj

U bitki sjeveru Arassa razvila se je nova promjena. Njemci čine žestoke navale na franceske pozicije u okružju Souchez. Usprkos ponovni neprijateljskih navala Francezi održaše posjedništvo grada, premda druga vjest donosi da su ih Njemci odbili od okupiranja grada.

U Parizu i u Amsterdam osjećaju da Njemci kane učiniti drugi veliki pokušaj na Kalas. Izjavljeno je da su pojačali defensive u Alsace da mogu odpustite vojske za u Flanders. Takodjer očekuje se veliko njemačko pojačanje sa istočne fronte.

Na talijanskoj strani

Vijesti iz Rima pokazuju da Talijani potiskuju sa svojom jakom ofensivom na Isonzo fronti. Jugu Gorza prosljedili su u okružje Karst preko rijeke, gdje su se austrijaci okupili u jakim forcama uzduž poredane linije brijegova. Okružje, koje je podkopano podzemnim rovotinama, opisano je kao "kopno more" u kome su hridi i glavice kao otoci.

Austrijaci kažu da su razbili napadaj treće talijanske vojske uz cijelu svoju frontu od Gorz do mora.

Ogromni turski gubitci

Racunaju da Turci do sada imaju gubitaka 180,000.

Naši u Port Said.

Gos. Ivan Cović primio je pismo iz Port Said od gos. D. Vuiovich u kome ga moli da iznadje gdje se nahode braća gg. Nizića i Bebića, jer ovi potrebuju njihove pomoći. Prije neg je rat počeo ovi su se uputili u domovinu. Kad su stigli u Port Said, budući rat buknuo, ondje su ih zaustavili kao ratne zarobljenike, i ovi se još nahode kod g. Vuiovića. Što su imali novca iztrošili su, te g. Vuiovich moli njihovu braću da ih pomognu, jer su ostali nasred puta, nemogući dobiti nikakove zarade. Uzdali su se da će ih pomoći ruski konsul ali, kako pismo glasi, nije im dao ni pribijene pare.

Gum Brokers

Jedini i pravi prodavaoci kaurske smole uz 2½ postotka. Opremamo svakovrstne stvari na zahtjev. Dajemo novac u predujam na smolu. Dobru prodaju i brzu opremu racuna osjegurajemo.

M. SIMICH & CO.

Dalgety's Bldgs., Customs St. W.

Nova Gostiona

54 Durham Street, Auckland

Sa ovim obavješćam svu braću Jugoslavene da sam otvorio gostionu i Billiard Saloon u prostorijama Frankovich Bros. Gostiona je dobro uredjena sa domaćom kuhinjom, te najboljom podvorbom.

Molim svu braću Slavene, da se svrate kod mene, gdje će biti bratski pričekani.

Braćo svoj k svome!
Vaš sam na uslugi,
LUKA DEAN.

IMALI BI STE KUPOVAT

HIGHLANDER MILK

jer se jamci da nije patvoreno. Svaka kaplja mlika, sto stigne u highlander Milk tvornicu, pregledana je od uprave.

Pitajte kod Vasega Ducandzije

HIGHLANDER CONDENSED MILK

To Our Numerous N.Z. Customers

Owing to the unprecedented increase in price of Teas in the Eastern Markets, together with higher freights, war risk insurance, &c., we are at last compelled to increase the price of our famous "AMBER TIPS TEAS" by 2d. per lb. These will in future be sold at

NEW PRICES:

1/10 2/- 2/2

This course is absolutely necessary in order to maintain our hitherto high standard of quality. Remember the World's Leading Medical Journal says: *"Fine Teas mean better health,"* therefore we strongly recommend that the extra price be paid for the "Amber Tips" Teas, which have maintained so high a repute amongst tea drinkers for so long a time.

DO NOT BE PERSUADED TO PURCHASE SOME OTHER CHEAPER BRAND!

Ask Your Grocer for

Amber Tips Tea

At 1/10, 2/-, 2/2

EASTERN TEA CO. - CHRISTCHURCH

91

Mornar na moru, kad ga uzburkaju morski valovi, najvoli, popiti casicu Amber Tips caja, da mu se time zivci razaberu

Pitajte onu od 2s 2d.
Ima i od 2s i 1s 10d.

Jugoslovenski Manifest

Engleskome Narodu i Parlamentu.

Austro-Ugarska i Njemacka nametnule su jugoslovenskome narodubra toubilackigradjanski rat. Osam milijona jugoslovena osudjeno je da vojuje protiv svoje rodjene brace i osloboditelja. Mnostvo je otjeranih sa rodjene grude, vjesanih i strijeljanih. Tamnice su prepune politickih zrtava.

Jugoslovenski narod u Austro-Ugarskoj ne moze danas izraziti svo je Zelje. Sabori su zatvoreni. Mnogi su narodni zastupnici u tamnice ba ceni ili su podvrgnuti ostrom policajnom nadzoru.

Nasa omladina, koja uspje da uskoci, bori se u redovima srpske i crnogorske vojske, a mi, koje je rat zatekao u inostranstvu, osjecamo duznost, da upoznamo civilizovani svijet, a napose engleski narod sa pravim osjecajima i teznjama nasega naroda. Nasa jugoslovenska braca u Americi, sastavsi se u martu o.g. u Chicagu na kongresu od 563 delegata, prihvatise jednodusno nas program.

Srbi, Hrvati, Slovenci zele pobjedu Trojnom Sporazumu i sa pouzdanjem ocekuju potpuno oslobodjenje svih Jugoslovena. Osvjedocenje, da se Trojni Sporazum bori za pobjedu nacela narodnosti, bilo je izvor moralne snage i nadcovjecnih podviga Srbije i Crne-Gore i ocuvalo jenjihovu zasuznjenu bracu da ne malaksu duhom.

Ovaj je rat za Srbiju i Crnu-Goru rat za slobodu i ujedinjenje, a nije osvajacki. One se bore za oslobodjenje svoga naroda ispod tudjin skoga jarma i za njegovo ujedinjenje u jednu jedinu drzavu. Sa vojnickim i jolitickim unistenjem Austro-Ugarske prestace jednom za vazda njezin sistam *"divide et impera,"* kojim su nas narod kroz vjekove razdvajali.

Jugosloveni su jedan narod po krvi, po jeziku, po teritoriju i po narodnoj svijesti. Samo kada bude ujedinjen, taj ce narod imati nuzne preduslove za nezavisan opstanak.

Jugosloveni (Srbi, Hrvati, Slovenci) nastavaju ove predjele: kraljevinu Srbiju i Crnu-Goru; Trojednu kraljevinu Hrvatsku-Slavoniju-Dalmaciju (sa Rijekom i kotarom); Bosnu i Hercegovinu; te Kranjsku; znatne djelove pokrajina Istre, Trsta, Goricko-Gradiske, Koruske i Stajerske i konacno jugoslovensku zonu uze Ugarske.

Ako se uzdrzi rascjepkanost ovih teritorija, bilo da ostanu pod austro-ugarskom vlasti, bilo da ma samo koji dio pripadne kojoj tudjinskoj drzavi, to ce biti flagrantna povreda naseg etnickog, geografskog i ekonomskog jedinstva, a tome ce se bez sumnje nas narod opravdano i energieno oduprijeti.

Jugoslovenski narod tezi za ujedinjenjem svojih teritorija u jednu nezavisnu drzavu. Unutarnja uredba drzave, bice stvar samoga naroda, koji ce ju udesiti po svojoj volji i prema svojoj potrebi.

JUGOSLAVIJA bice elemenat reda i mira. Posvecujuci svu svoju snagu napretku, razvijace narocito poznata svojstva svog pomorskog stanovnistva, a engleski ce narod biti prvi, koji ce ih uvazavati. Nase ce luke biti otvorene trgovini kao nikad do sada, a preko njih imace trgovacki izlaz svi narodi nasega zaledja, narocito Cesi i Magjari.

Nas narod, koji ispovijeda vise vjera i cija je snosljivost poznata, krunisace svoje narodno jedinstvo jamstvom vjerske jednakosti i slobode vjeroispovijedanja.

Sigurni za naklonost svoje ruske brace, apelujemo na simpatije njihovih zapadnih saveznika u nasoj borbi za slobodu. A kao zastupnici demokratskog naroda apelujemo napose na Narod engleski i na Njegov Parlamenat, te trazimo od njih potporu, koja ce jugoslovenskom narodu omoguciti da, nakon vjekovnog stradanja, jednom postigne jedinstvo i nezavisnost.

JUGOSLOVENSKI ODBOR.

Presjednik:

Dr. Ante TRUMBIC, advokat, poslanik i presjednik Hrvatske Narodne Stranke na dalmatinskom Saboru, bivsi nacelnik Soljeta i bivsi zastupnik zadarskog kotara na beckom Parlamentu.

Clanovi:

Dr. Ante BIANKINI (iz Starigrada u Dalmaciji), Presjednik JUGOSLOVENSKOG ODBORA u Chicago, U.S.A. Dr. Ivo DE GIULLI, clan opcinskog vijeca i upraviteljstva u Dubrovniku. Dr. Juluje GAZZARI, advokat, bivsi opcinski vijecnik u Sibeniku. Don Niko GRSKOVIC, Presjednik HRVATSKE ZAJEDNICE u Clevelandu, U.S.A. Dr. Hinko HINKOVIC, advokat, poslanik na hrvatskom Saboru i delegat na budimpestanskom zajednickom Saboru, clan Re gnikolarne Deputacije Kraljevina Dalmacije-Hrvatske-Slavonije. Dr. Josip JEDLOWSKI, advokat, tajnik Slovenackog Politickog Drustva "EDINOST," u Trstu i tajnik "Hrvatskog Skolskog Drustva," u Trstu. Milan MARJANOVIC iz Kastva, u Istri, izdavatelj NARODNOG JEDINSTVA. Ivan MESTROVIC, kipar Dr. Mice MICIC, advokat, opcinski vijecnik u Dubrovniku. Dr. Franko POTOCNJAK, advokat, bivsi zastupnik na hrvatskom Saboru i delegat na budimpestanskom Saboru. Mihajlo PUPIN, iz Panceva, universitetski profesor u New-Yorku. Dr. Nikola STOJANOVIC, advokat, poslanik na bosansko-hercegovackom Saboru. Frano SUPILO, izdavatelj RIJECKOG NOVOG LISTA, bivsi poslanik na hrvatskom Saboru i delegat na budimpestanskom zajednickom Saboru. Dusan VASILJEVIC, advokat, podpresjednik Srpske Noradne Organizacije u Bosni i Hercegovini. Dr. Nikola ZUPANIC, arheolog i publicista, iz Metlike, u Kranjskoj.

London, 12.maja 1915.

Opaska.

Ovaj je proglas izisao u svim vecim engleskim novinama te je u engleskoj javnosti pobudio najveci interes. Molimo sve jugoslovenske novine da ga donesu u cjelini, a prijatelje, koji imadu sveza sa stranom stampom, molimo, da ovaj proglas proturaju u tu stampu.

Nas sadasnji naslov je: London S.W. Cromwell Rd. 147 Hotel Madrid.

LONDON DNE 12 MAJA 1915 SLAVNO UREDNISTVO VELESTOVANI GOSPODINE!

Slobodni smo poslati Vam gornji nas proglas, koji je danas izasao u vecim engleskim novinama, te vas molimo, da ga i vi priopcite te da uznastojite da ga donesu i tudje novine, do kojih imate pristupa. Ujedno Vam saljemo prevod brzojavki, sto smo poslali 5. o. m. iz Pariza Garibaldiju i Genoveskoj Opcini prigodom jubilarne garibaldinske svecanosti u Genovi

UZ BRATSKI POZDRAV VAMA ODANI ZA JUGOSLAVENSKI ODBOR TAJNIK:

DR. J. JEDLOWSKI.

Gospodine Generale!

Odbor emigranata iz jugoslavenskih krajeva, sto stenju pod jarmom austro-ugarske monarhije, pozdravio je danas putem municipija Genove, velebnu proslavu talijanskoga ujedinjenja, djelo Vasega slavnoga otca i njegovih saradnika.—Ali mi smatramo svojom duznosti da Vama, nosiocu tradicija svoje obitelji i ocu herojickih sinova, koji su poginuli za slobodu, pravdu i jednakost naroda, izkazemo koliko nas i citavi nas narod bole manifestacije nekih odbora, kao onoga "pro Dalmazia," koji su neovlasteni trazili, da se vasoj domovini potcine neki krajevi, koji su jugoslovenski po svojem stanovnistvu i koji cine nerazdruzam dio nasega narodnoga teritorija.—Oni, koji slave uspomenu Vasega oca, nebi smeli da povrijede demokratskih iplebisitarnih principa, koje je on posvetio svojim djelima, vec bi imali da priznadu svakom narodu pravo, da sam odlucuje o svojoj sudbini i da se ujedini u vlastitoj narodnoj drzavi.

Generale nas narod prolijeva u ovom casu svoju najdragocjeniju krv u borbi za ideale, za koje ste se borili i Vi i za koju su poginula Vasa dva junacka sina. Nas narod hoce oslobodjenje i ujedinjenje; on hoce da samo promijeni gospodare. Nas narod treba svoju obalu, na kojoj on faktno zive od pradavnih vremena. Nas je narod duboko uzbudjen na pomisao, da bi neupucenost ili tudja intrigue mogla da zamrljaju garibaldinsku crvenu kosulju, koju bi mi zeljeli da neokaljanu pozdravimo u zajednickoj saradnji, u sadasnjosti i buducnosti.

Generale, poradite da se crvena kosulja, kao simbol idealne osloboditeljice, uzmogne zbratiti sa nasam jugoslavenskom primorskom crvenkapom na temelju principa: svakome svoje, svima sloboda, medju svima mir i ljubav.—Izvolite primiti, gospodine generale, izraza naseg osobitog postovanja.

Jugoslavenski Odbor.

Municipiju grada Genove,

Gospodine Nacelnice!

Odbor emigranata jugoslavenskih krajeva, koji se danas nalaze pod Austro-Ugarskom, pozdravlja iskrenim veseljem proslavu uspomene na velike i plemenite heroje garibaldinske "Hiljade." U toj proslavi vidimo vec stvorenu odluku talijanskoga naroda, da se vjeran svijetlim tradicijama epohe, koja je stvorila tvrdu Italiju i vjeran visokom moralu, sto predstavlja garibaldinska crvena kosulja, stavi o bok onih tlacitelja. Mi zelimo, da Italija ostane i u svim prilikama vjerna tradicijama svojega postanka.

Sav nas narod, sa Balkana i Jadrana, vruce zeli da ju pozdravi kao novog saveznika protiv zajednickih neprijatelja i kao novog saradnika na djelu buducega mira. Svi mi Jugosloveni: Srbi, Hrvati i Slovenci, koji se osjecamo jednim samim narodom, zeleci slobodu i ujedinjenje, vidimo u pravednom sporazumu i trajnom prijateljstvu s Italijom najevrscu garanciju za mir i za sigurnost na Jadranu, kao sto i preduslov za ekonomsku i kulturnu uzajamnost izmedju obih njegovih obala, a time i za njihov napredak.—Mi zelimo, da misao garibaldinske "HILJADE" plane danas, cista i neokaljana, kao misao svih sretnih bastinika djela velikih predsastnika, pa da se izmedju nasih dvaju naroda ukloni svaki uzrok nesporazuma i nesloge.

Ocekujuci sa pouzdanjem velike skorasnje dogodjaje, od srca se pridruzujemo Vasoj simbolicnoj proslavi.

Izvolite primiti, gospodine nacelnice, izraze naseg osobitog postovanja.

JUGOSLOVENSKI ODBOR.

P.S.—Cijenjena Urednistva jugoslovenskih novina molimo, da nam redovito salju svoja izdanja, a po mogucnosti i starije brojeve, u kojima je materijala, sto bi nam mogao dobro doci u nasoj propagandi.

JUGOSLOVENSKI ODBOR.

London,
dno 21. Maja 1915.

Slavno Urednistvo
"ZORE"
Nova Zelandija.

Mila Braco!

Premda ne primamo Vasih novina i premda nemamo veza sa tamosnjim nasim rodoljubima, svejedno smo uvjereni, da je ovaj svjetski rat probudio i u vasoj koloniji one nade, koje u Domovini davaju snage nasemu patnickome narodu da izdrzi teske iskusnje i grdne muke, kojima ga muce njegovi vjekovni tlacitelji: Nijemci i Magjari.

Nasi se iseljenici u Amerikama upravo divno drze u ovim sudbonosnim danima za nas narod, pak smo uvjereni, da ste i vi, mili zemljaci, odmah od pocetka rata dosli do osvjedocenja, da je zlotvorki nasoj Austriji napokom odzvonilo i da je blizu Zora naseg oslobodjenja i ujedinjenja.

Kako nazalost do sada nijesmo znali za vas naslov, nijesmo mogli da vas izvijestimo (kako je bila nasa duznost) o svom radu i nastojanju. Vi ste jamacno iz engleskih novina doznali, da nam je Domovina jedno pusto groblje, jedna velika tamnica, jedan ogromni Kalvarij, na koji se je nas narod morao popeti, a da vec jednom dozivi svoje Uskrsnuce.

Sve nase muske glave od 1 8. do 50. godine otjerase na granicu, da se pod komandom njemackih i magjarskih gonica bore proti rodjenoj braci, koja nam nevidjenim i neopisivim poletom donose slobodu. Vidjenije nase rodoljube i vodje narodne, koje nijesu odmah postrijeljali, bacise odmah u pocetku rata u crne tamnice, gdje jos uvijek okovani uzdisu, da zivi doce kaju dan slobode i odmazde. U tamnicama nam jos came uz tisuce ucitelja, svestenika, narodnih zastupnika, pjesnici Tresic i Vojnovic, te odlicini vodje narodni nacelnik Cingrija i dr. Josip Smodlaka. U samom ljubljanskom kastelu bilo je u pocetku rata zatvorenih preko 900 rodoljuba iz same Istre, Trsta i Goricke!

Nas nekolicinja, koji smo cudom izmakli austro-magjarskim lancima, obrazovali smo Jugoslovenski Odbor, koji radi na tome, da predobije Vlade i narode prijateljskih nam drzava za oslobodjenje svih Jugoslovena iz austro-magjarskog jarma i za osnovanje zajednicke nam drzave Jugoslavije, u kojoj ce se ujediniti svi Hrvati, Srbi i Slovenci.

To je jedan te isti narod, koji govori jednim jezikom, koji pjeva iste narodne pjesme, koji imade jednu narodnu dusu, kojega su u proslosti vezale jednake patnje i kojega u buducnosti ceka zajednicka sreca.

Nasi su nas dusmani djelili radi vjere i imena, jer su se bojali nasega jedinstva. Ali narodna je volja bila jaca od tih spletaka i ona je pobjedila.

Nego na nasem se narodnom obzorju pojavljuju novi oblaci. Nas talijanski susjed, koji od vajkada prezi na nasu obalu rekbi da ce sada uloziti sve svoje sile, da nas izigra i rani u sred srca. Italija hoce da nam otme ponajbolji kraj Slovenije sa Trstom, pak cijelu nasu mucenicku Istru sa Rijekom i Gorskim Kotarom, i majku nasu Dalmaciju sa svim otocima od Zrmanje do Neretve. Neizmjerna je to pogibelj, braco, i ne nadjemo li se svi na okupu, mjesto slobode osvanuce nam crni petak.

Nas Odbor neumorno radi na tome, da uvjeri pravednu svjetsku javnost da se je nas narod u vjekovima borio ne za novo robovanje, nego da se konacno i potpuno oslobodi. Mi danomice upozorujemo mjerodavne politicare, da ce svako daljnje cijepanje nasega naroda biti uzrokom novih smutnja, koje nece dozvoliti nasemu narodu da se vec jednom posveti svojoj prosvjeti. Veseli smo, sto nas u teskom radu ocinski pomaze Velika Rusij a moramo sa zadovoljstvom priznati, da nas i politicari i drzavnici Velike Britanije i Franceske razumiju i da uvazavaju nase zelje i zahtjeve.

Nego posto nas narod u Domovini ne smije da izrazi svoje volje, to su nasi iseljenici duzni da slozno dignu svoj odlucni glas u obranu nase narodne stvari. Tako su sjeveroamerikanske nase kolonije odrzale dana 1 0. i11. marta o.g. u Chicagu veliku narodnu skupstinu, na kojoj su odgiasali prilozenu rezoluciju. Od toga se dana u obim Amerikam sabiru doprinosi za rad naseg Odbora i okupljaju dobrovoljci za svete cete Jadranske Legije, koja se na nasu inicijativu sada organizuje u Srbiji, te koja ce, kad dodje dan, predvesti srpsku vojsku u nase krajeve, da narod vidi e to nijesu osvajaci, nego nasa rodjena braca, koja nam donose slobodu.

Vi ste nam, mila braco, predaleko, a da bi ste nam mogli brzo priskociti u pomoc, ali posto nema izgleda da ce rat doskora svrsiti, to je i vasa duznost, da se sjetite Domovine, koja trazi zrtava od svih svojih si nova.

Nase je misljenje, da ne bi bilo tesko i s tih strana otpremiti malu ceticu dobrovoljaca i to pomocu vase vlade, koja i onako svako nekoliko salje vojsku u Evropu. Razmislite o tome, pak ucinite kako vam nalaze rodoljubno srce.

Mi se nadalje nadamo, da ce i vasa kolonija rado i novcano podu prijeti nas rad, koji iziskuje ogromnih troskova. Treba trositi za tiskanje proglasa, brosura i knjiga o nasem pitanju i to u raznim jezicima; nasi delegati moraju neprestano obijati evropejske prijestolnice, a sto je najteze, mi moramo skrbiti za mnogobrojne uskoke iz Domovine, koji sujedvaiznijeli zivu glavu. Sutra pak, kad nam se otvore vrata Domovine, moracemo poslati kruha i lijekova onim nasim mucenicima, na cije muke ne smijemo ni misliti, da ne poludimo od jada.

Braco! Ima li izmedju vas kamenih srdaca i ti ce se ganuti i proplakace nad tolikom nesrecom. Zato vas molimo i kumimo srecom vasih najdrazih: odkidajte od svojih ustiju, ali dajte svojoj sirotinji, svojim roditeljima i braci, koji su gladni i kruha i slobode. Podarite obilno i brzo, dok je vremena. Dokazite plemenitim tvorom, da ste vijerni sinovi Jugoslavije.

Sve doprinose saljite izravno na naslov:

"Jugoslovenski Odbor"
Lloyd's Bank Ltd.
72 Lombard Street, London.

Blago vama, koje ce Narod blagoslivljati; kuku onima, koji zaboravise Majku, kad im je vapila pomoci.

Mi cemo vam od sada siljati po koji dopis za novinu, a vas molimo, da svoju novinu saljete nama u London i u Srbiju na naslov: prof. Ante Lekcevic, Nis (p.a.gosp. Milojevic kod ministarstva inostr. djela), jer ce dobro biti, da se dolje znade kako misle i rade nasa braca u dalekom svijetu.

Preporucamo vam, draga braco, da visoko drzite barjak nas jugoslovenski, jer zora puca—bice dana.

Bratski vam pozdrav
od vama odanog
za JUGOSLOVENSKI ODBOR
tajnik
Dr. Josip JEDLOWSKI.

Nas naslov: Jugoslovenski Odbor p.a. Serbian Legation, London.

Narodni Jugoslovenski Odbor
u Americi

P. n. g.

Na velikom narodnome zboru i dogovoru u gradu Chicagu drzave Illinois, odrzanom u dvorani La Salle Hotela dana 10. i 11. marta 1915. stvorena je jednoglasno i pozdravljena jednodusno rezolucija:

REZOLUCIJA:

Predstavnici Jugoslovena iz Austro-Ugarske sto zivu u Ujedinjenim Drzavama Sjeverne Amerike, sakupljeni dana 10. marta 1915. na zboru i dogovoru u gradu Chicago drzave Illinois, izjavljujemo:

Hrvati, Srbi i Slovenci jedan su i isti narod, obiljezen jednim jezikom, nastanjujuci pod raznim imenima i u mnogobrojnim pokrajinama jugoistocne krajeve austro-ugarske monarkije, kraljevinu Srbiju i kraljevinu Crnu Goru.

Skupni naziv im je Jugosloveni.

Jugosloveni austro-ugarske monarkije, u kojoj vladaju dva naroda, Nijemci i Madzari, trpe i stradaju u potpunome ropstvu. Politickih prava ne uzivaju nikakih, ekonomski bivaju do krajnosti izrabljivani i isisavani, u kulturnome razvijanju sprijecavani i suzbijani, nacijonalno su unistavani, socijalno potiskivani i zapostavljeni.

Toga stanja podnositi vise ne cemo, hocemo li, da svoju narodnu individualnost i opstanak ocuvamo.

Jedini svoj spas vidimo u oslobodjenju od tih odnosa i u kidanju svake veze sa austro-ugarskom monarkijom, a osigurani svoj opstanak, razvoj i napredak gledamo samo u jedinstvenome drzavnom organizmu svih Jugoslovena danasnje austro-ugarske monarkije i kraljevine Srbije, i polag toga zelimo ujedinjene u jednu drzavnu cjelinu svih jugoslovenskih pokrajina austro-ugarske monarkije i kraljevine Srbije.

S toga se s pouzdanjem obracamo saveznickim drzavama, koje zajednicki vode rat za oslobodjenje podjarmljenih naroda, u sigurnom ocekivanju, da ce povesti ozbiljnoga racuna i o nama Jugoslovenima i sa svoje strane sve moguce poraditi da u istinu dodje do ostvarenja tih nasih opravdanih i jedino spasonosnih zelja i teznja, a time, uz ustaljenje prilika na Jugu, i do ravnovjesja medjunarodnih odnosa u Evropi.

Time postavljena je na dnevni red jedna od najvecih i najljepsih zadaca, koja uz najjaci napor narodnih sila zahtjeva i ogromnih materijalnih pomoci i zrtava.

U svrhu provedbe svega toga postavljen je po narodnoj skupstini Narodni Jugoslovenski Odbor, koji je po svojoj bitnosti postao sastojni dio jugoslovenskog komiteta u Londonu.

Buduc se u ovim odnosima ne moze nikakova pomoc ni traziti ni ocekivati od stare otacbine, na onima je, sto se u ovim sudbonosim casovima nalaze bilo gdje izvan domovine, da ucin e sto najvise mogu, da dodje do ostvarenja zasada i teznja oznacenih u rezoluciji.

Obracamo se s toga na sve nase sunarodnjake Jugoslovene ma ko bili i ma gdje se nalazili, a na sreu im lezi opstanak, razvoj i napredak naroda i otacbine, da pritekn po mogucnosti svojim obolom, koji neka uprave na adresu blagajnika g. Tripe Krstovica Cementon, N. Y. U. S. A. a odbor ce ga dalje otpremiti Jugoslovenskome komitetu u Londonu.

Umoljen je svako, da se sa svojim obolom pozuri, jer se mora zurno raditi, da se ne propusti ili ne zadocni cas, koji smo vjekove iscekivali, pa bi bio grijeh, sto u nebo vapi, kada bi nam se sada neupotrijebljen izmakao.

Braco Jugosloveni Bog Vam, a dusa Vam!

Chicago I11., 15. ozujka 1915.

Printed and published by The Croatian Publishing Co. Ltd at 22 Customs St. Auckland.-Saturday July 10,1915

Poruke i odgovori

Gosp. Ivan Cović, P.O., Auckland—Gos. I Pivac uručio nam je pismo i uvrstismo.

Gos. Vid Lipanović, Waihopo—Kako i sami možete viditi zaustavljeno je, neće vas ništa odvise zapasti.

Gos. A. E. Erceg, Aranga—Molim obznanite nas sto prije.

Gos. D. M. Pervan, Waipu—Primit će te privatno pismo,

Gos. P. Jelavić, Pairoa—Ako iznadjem dat će mo vam znati.

Dalmatinac, Kaipara—Pisali smo im u Trentham kad nas obavjeste tiskati će mo.

U PRAGU C

SLAVENI PO UP

(Dopisnik Lon

Krasni glavi od najbajnijih ova, sa stotin krunskih zgra stolne crkve S spava u sredo promjenjen fa milja od granic i ruska vojska zemlju, od koj dio.

Velika vecina nadu o ruskim vrijeme rata. svoje prave o bezcutnosti sto mogao ih je primiti.

Cesi, koji u Ceskoj sacinjavaju 70 po sto od 7.000.000 naroda (ostalo su Zudije i Njemci,) jesu pravi Slaveni u rodu, cudi i simpatiji. Oni nece propustiti nikakovu zgodu da promasi njihovo slavensko pleme. Ozivotvorenje ceskog jezika i djelo sto Cesi tjeraju zidu njemacki upliv jest veliki ponos ceskih prvaka. U nikakovoj drzavi na svijetu neusplamcuje narodni duh sa tako ogorcenom napetoscu. Njihova mrznja prama Njemcu i svem na daleko spojenim sa njemackim narodom vrijedi blizu koliko vjera. To je osvetljivi duh prihvacen u narodu—osvetu za sve sto su izgubili s njemackim

nulam, koji vojni, koja ku za Aus- oruzje bez nljeni, kao o kad sam kolasi'' su m da dadu imi.

ce

OVIJESTI.

posvadila ljutini su govorili. n: rac!

jeni brat!

i u Crnoj Gori bio obicaj, da se manji prestupnici sibikaju ili toljagaju.

Tako jednom neki Crnogorac, tjerajuci susjedovu marvu iz svoga pasnjaka, prebi na mrtvo ime jednoga vola. Vlasnik ga tuzi kapetanu, a ovaj osudi, da mu se udre po gacama 25 sibika.

Kad se imala svrsiti presuda, dosjetivi Crnogorac svuce gace, pa ih pruzi veleci:

— Evo vam mojih gaca, pa ih domile volje izsibikajte!

Kapetanu bi mila tolika doseljivost pa mu oprosti kaznu.

*

Neki Crnogorac krenuo na pazar u Kotor da kupi zita. Ali kako nije imao ni prebijene pare, a nije imao nista na prodaju, uze macku, stavi je u torbu i rece zeni:

— Zeno, ja sad idem u grad da kupim zita.

— Ma bog s tobom — doceka ga zena, — cemu ces ga kupit, kad nemas ni solda, pa da te tko za noge objesi?

— Prodat cu evo ovu macku, pa cu za te pare kupiti zita.

— A ko ce ti jos macku kupiti? Zena ce

— Ne vodi za to brige! — odvrati on i ode.

Sidje u Kotor i uvijek drzi o ramenu torbu s mackom, kojoj je na vlas ostavio rep da viri na polje iz njegove torbe

Iduci tako pazarom susrete nekog lijepo odjevena, kotorskog gospodicica, te po tome zakljuci, da nije bez novaca. Hitri ga crnogorac zaustavi i nagovori ga:

— Ako pogodis sto imam u torbi, da cu ti dva napoleona, ako li nepogodis, dat ces ti meni samo jedan! Hoces li?

— Hocu!

— Pa de, pogodi!

— Ta macku imas u torbi, a da sto drugo? — rece mu gospodicic, videci da iz torbe viri macji rep.

— Nisi pogodio! Daj ovamo napoleon!

— A da sto je? — upita u cudu gospodicic.

— Nije macka, nego macak! — kliknu radosno Crnogorac. — Eto vidis, da nisi pogodio.

Sad ne preosta drugo gospodicicu, nego platiti Crnogorcu okladu. Ovaj sav sretan ode i kupi Zita i jos kojesta te vesco podje kuci i pripovjedi zeni, kako je prevario kotorskog gospodicica, donio zita i drugih stvari, a povrh svega jos i macku.

*

Jedne godine bilo sasvim lijepo proljece. Cesto su padale kise, a sunce pritoplilo, rekao bi: ljeto je. Jedne nedjelje razgovarali se dva seljaka, komsija, pa ce jedan:

— Lijepo vrijeme, Bogu hvala, kao ikada u ove moje godine. Ako jos ovako potraje koji dan, sve ce iz zemlje prokljati.

— Mukom zamuknuo, da Bog da! — odgovori mu drugi. — Ne daj, Boze, da se to dogodi, jer bi onda i obje moje zene iz groba izasle.

Advise lijepa prigoda Hrvatskom smolokopcu

Na prodaju prve vrsti vlastništva izmedju Mercer i Whangamarino željezničkih štacija.

181	jutro	zemlje	po	£4	15	0 jutro
181	,,	,,	,,	£4	12	6 ,,
200	,,	,,	,,	£4	10	0 ,,
500	,,	,,	,,	£5	10	0 ,,
800	,,	,,	,,	£6	10	0 ,,
428	,,	,,	,,	£5	10	0 ,,
640	,,	,,	,,	£7	0	0 ,,

Sva ova zemljišta imaju pročelje na glavni put što vodi iz Aucklanda u Wellington.

Vlastnik će primiti kao depožit 20 % od cijele svote u kupovanju smole od kopača koji bi kupili ikakov od ovih predjela, a ostatak će čekati za pet godina uz 5 % interesa. Ovo je lijepa kupovna pogodba jer ova zemljišta vrijedit će duplo više kroz tri četri godine.

Za daljne potankosti obratite se na

T. A. PETRIE

22 Custom Steet East — Auckland

VELIKA ZIMSKA PRODAJA

kod

HEATH & MORRISON

Ducandzije, Whangarei

Hrvati ce uciniti dobro ako prihvate prigodu za stvari sasvim nizki cijena sto ce me izniti na prodaju od 9 srpnja do 6 kolovoza.

HEATH & MORRISON, "Frgovci robe."

SAVILL & SONS

General Storekeepers

Pekari i Slasticari

KAIKOHE

Zaliha od najbolje vrsti svakovrstne hrane, odjece, obuce, orudja i svakovrstnog gvozdja, posudja i.t.d., sve uz najnize cijene

Kad ste u Kaikohe posjete na

Krojac najnovije mode za Gospodu

Hrvate!

McDonald

DARGAVILLE.

FRASER & RICHARDSON

Mesari, na veliko i na malo

Cameron Street, - Whangarei

Telephones 27 and 77

Ceski Krojaci!

Moderno i prve vrste krojenje, dobra radja i niska cijena. Najmodernije robe vazda u zalihi.

HUGGINS & SCHULZ

Bank Street, Whangarei

F. CARR

Baker & Confectioner, Dargaville

Donosim kruh na kucu u cjelu okolicu Dargavilla. Kruh je najfinije vrsti. Pokusaite!

Molimo sve one koji posalju novac za predplatu Zore da adresaju na Hrvatsko Tiskovno Drustvo Ogr.

Box 642, Auckland

Hrvati su na njihovoj zadnjoj skupstini jednoglasno zakljucili,da bez **'Champion,'** brasna kojo ujacajemisice, i **'Standard'** jecmenoga brasna i satrta jecma, bilo bi ne moguce odoliti Kaizerovoj prijetnji proti civilizaciji, ali nakon ujacenja sa **'Champion'** bracnom da su oni sposobni za najtezu borbu.---Advt.

Nicholson, Gribbin & Ross

Advjetnici

Dargaville

ARATAPU BAKERY

ARATAPU

CORKILL BROS.

vlastnici

NEOBICNA ZGODA

Prije nego ce te naruciti drugo odjelo, posaljite puzorke, formulu za mjerenje i po vrbcu s kojom cte izmjeriti sami odjelo: ovo vas sve nece zapasti novca, jer mi naljemo badava. Ako prestavio te nase cijene s onim sto ste prije placali, uvjerit ce te se da vam je bolje od nas kupovati, jer je ovo jedina tvrtka koja prodaje jedno samo odjelo uz cijee nu kao da ste kupili na veliko.

Jamcimo Zadovoljstvo ili Vracamo novac. Ako nam pisete u Vasem narodnem jeziku, mi cemo Vam u istem i odgovoriti.

Crown Clothing Mfg. Co., Ltd.

ELLIOTT ST. (skroz Strand Arcade)

AUCKLAND.

STOKES & EARL

DUCANDZIJE

Papakura

Prodaja hraniva i svakovrstnih potrebstina hrvatskom radniku. Kod nas su umjerene cijene i udvorna podvorba.

KEAN CLARKE BROS.

kirurgski zubari,

WHANGAREI

Vadimo zubove bez i najmanje boli. Napravljamo vilice i pojedine zubove po najmodernijem amerikanskom sistemu.

LONDON DENTAL

povise, A. ADAMS

Moderni Zubar

sa velikim oprezom B. G. ROSS, Zubar

Dargaville

HRVATSKI RADNICI!

Ako trebate dobrih cizama i postola, onda ih samo mozete dobiti kod mene.

Karl Schon

Hrvatski Postolar

CAMERON STREET

Whangarei

LJEKARNA.

Thebate li ikakovih ljekova nabavite ih kod

F. J. COOPER, ljedarnika

103 VICTORIA ST. WEST, AUCKLAND.

S. A. PARR

Nurseryman, Seedsman ana Fruiterer

Vocaka za razsadivanje sjemenja i voca.

Dargaville

Kad dodjete u Auckland nemojte otici bez da se kod nas slikate

The Crown Studios

266, QUEEN ST. (Next Savings Banka).

JAMES'S,

TEMPERANCE HOTEL

Tarifa—5/- dnevno ili 27/- sedmicno.

CAMERON ST. WHANGAREI.

Predbrojnici! Podmirite predplatu i pomozite vasu bracu Srbe!

Po svakoj predplati od £1 (računajući za jednu godinu) od lipnja 25 do 25 kolovoza, koju uredništvo primi kroz ovo razdoblje dobijeliti će za SRPSKI FOND 2/6 p.

Imajte samilovanja nad bijednom vašom braćom, združite se s nam i olahkotimo teret koji ih nepravedno gnječi.

Bilo kakov darak ili doprinos za braću Srbe uredništvo će dragovoljno primiti i izručiti ga svojedobno na odredjeno mjesto.

Milodaritelji biti će besplatno oglašeni kroz našu novinu.

Upraviteljstvo "Hrvatsko-Tiskovnog Drustva".

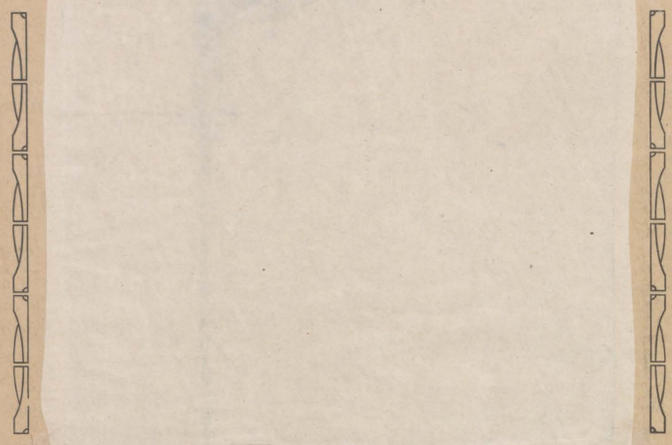

Na nogama—FRANK HRSTIC, ANDRIJA TOMIC i ANTE TOMIC.
Sjedeci—JAKOV DELIC i JOZIP SUNJIC

Ovi nasi domorodci nahode se u Trentham na vjezbama sa novozelandskim vojnicima, koji ce do koje vrijeme poci bit se proti Turcinu najvisem nasem dusmaninu, kiji je mucio Balkanske Slavene za proslih pet stoljeca.

A. G. Quartley

(IZGOVOR, KUORTLI).
ODVJETNIK.

Posluje kod malog i velikog suda.

Uzajmije Novca.

Government Insurance Bldgs., Queen St.
AUCKLAND.

SILVER GRID

(Srebrena rostilja i blagovaonica)
CAMERON STREET, WHANGAREI

Obroci na svaki sat. Otvoreno do 10 sati i po vecer. Svjeze i suhe ribe vazda pri ruci. Osobite cijene za odpremanje jela na polja.
Pisite ili narucite svjeze ili suhe ribe.
Kad dodjete u Whangarei prijavite se
BAKER BROS., proprietors Telefon 82

NOVA FORMACIJA

Samo zdrzimo najbolju qualitetu drugerija

J. T. PEAT, - Ljekarnik
Dargaville

JUGOSLAVENSKA POSTOLARIJA

Na znanje svim mojim domorodcima da sam otvorio prodavaonicu i radionicu cipela (postola). Radničkih i lahki cipela imam u zalihi svake vrste, na prodaju. Izradjivam čizme i svaku vrst cipela po narucbi.
Kad vam bude potreba nezaboravite se najaviti ili bar pisati, na ovu adresu:

TONY GUGICH
BOOTMAKER
Hannah Bldg., Albert St., AUCKLAND

SCHNEIDMAN BROS., Ltd.
The Empire Tailors

Najveca i najuspjesnija Krojacka tvrtka u N.Z.
Pokusaj ce Vas uvjeriti o njihovom vrijednosti.

Krojenje kod 219 Queen Street
i Krojenje 181-183 Karangahape Rd.
Putnickih potrebocah i postola 186-188 Queen St.
AUCKLAND
i
VICTORIA ST., HAMILTON.
Sve sto treba.

Posaljite odma po
STONE'S

1914-15 ilustrovani katalog sa 48 stranica, koji sadrzava preko 350 slika obuce u nasoj zalihi. Katalog badava i franko.

8—Nepromociva nadplata od najboljega kipa; jezik usiven do vrha; debele podplate; sastavci cvrsto usiveni; cijena 15/11, nadodajte suvise postarine jedanaest pena i po.

10—Bez sastavaka tvrde od najboljege kipa,—normalni vijak. Dobre za sume i mocvare.

S. STONE & Co. Ltd.
Queen St. - - AUCKLAND
Najveci trgovac postola

Jeftino! Jeftino!

Velika prodaja raznovrstne robe i postola kod

A. H. ADAMS & CO.
Dargaville

Smolovno Trziste

Prošloga mjeseca lipnja stiglo je na aucklandsko smolovno tržište do 516 tona smole.

Trgovina izgleda da stoji mirno još jedino što se po malo zahtjeva tvrda vrsta bijele smole, koja je pomno izvrstana za na tržište. Dapače trgovci odviše pažljivo rade tako da imade i ove vrste na tržištu neprodane, što nije u redu klašana. Zahtjev za crni mješoviti sitniš nema poboljšanja i svjetovali bi našeg radnika da za sada nešalje na marketu srednju vrst ovoga. Mi ćemo vas obzaniti kad doznamo da se bude zahtjevati. Sa ovako malim poslom ikakova smola iz šwanapa ako je vlažna teško nadje kupca.

Svjetla i prozracna.

Ove vrsti prodalo se je nekoliko malih partija uz prilicnu cijenu.

Preostrugana.

Sasvim dobra vrst ove smole jest za sada što najviše potrebuje. Može se prodati i prilično dobra ako u njoj nema od buška ili crnih komadića.

Redovita bijela

Dobra 7/8 i 3/4 ostrugana dobiva najviše pažnje. Nejednake vrsti nemiču se tako dobro kao što se je očekivalo. Činilo se je nešto posla sa dobrom rednom smolom ali i u razmjerju u nižim cijenama. Zahtjevaju se oprani njoci i čisti chips i dust. Posljednjeg je dosta dolazilo izmješana sa zemljom te se nemože prodati.

Iz istkosti.

Tržište za ovu vrst jest sasvim mirno. Izvrstno dobra može se prodati kao redna.

Bijela od swampa i coka.

Neizgleda da se vele nameću za ovu vrst ove zime. Trgovci jedino mare za suhe pomno pripravljene redove.

Crna smola.

Bolji preostrugani steel mičese po skorašnjim cijenama. Grbasti veći komadići zanemareni su. 3/4 ostrugani steel i vrsta No. 1 jedino se mogu prodati uz 5/- niže nego prije. Prodaje se dosta B 2 i crnih njoca, ali šugerani njoci moraju biti mrkog kolura za sresti sadanje zahtjeve.

Chips.

Još se zahtjeva svjetlo-bruni prosijani chips i oni što kroz sito ispadne iz njoca.

R. WAUGH

AMERICAN CLEANING & PRESSING COMPANY
(Nasljednik H. R. Syred)

Popravlja i cisti za muskarce odijela cijena je od 5/6 pa naprijed
Za samo ispravljane odijela 2/6
Za zenska odijela 6/6

Ovo je naj brza praonica i cistiona odijela u ovom gradu. Kad predate odijelo bit cete obavijesceni kad se moze urediti

74 Wellesley Street West
AUCKLAND

C. KEANE
Baker & Confectioner, Dargaville

Donosi fini i svjezi kruh na kucu uzsvu Rijeku, Northern Wairoa.

SMOLA.

Svak k'svome.

Na znanje svim nasim Smolokopcim koji zele imati dobru cijenu za njihovu Smolu i gotov novac, neka se obrate na.

G. P. KLINAC, Papakura.

Whangarei Skrbnicka i hranivna Konjusnica
Cameron St., - WHANGAREI

Harry Webb
Vlastnik

U najmjuje konje, sedla i sveko vstne kočije u najkračoj obznani Osobite izvozivanje po svoj okolici

provodi po naredbi — Umjerena placa

Najbolji Hrvatski krojaci
Williams, Ball & Fannon
pokraj Drummond's,
VICTORIA STREET, DARGAVILLE

izradjivaju svakovrstna odijela na opce zadovoljstvo.

George Erceg
24, Custom Street East, Auckland.

NA ZNANJE SVIM DOMORODCIM!

Kupujem smolu za gotov novac, kao stoi prodajem na komisiju. Na zahtjev saljem trgovacke racune (bills). Prodajem svakovrstne imovine, zemlje, kuce, i t.d. Unajmljivan novac na vlastite imovine opremam razne obrtnicke poslove na brzu ruku na ovacije zadovoljstvo.

Za najbolje konjske pokrivace otidjite u GUNSON-U

J. H. GUNSON
Cameron Street, Whangare

Amerikansko Zubarski Parlor.

Corner Queen and Wellesley Sts.
Kuca Modernoga Zubarstva.

Izvrsiva na opce zadovoljstvo trpecih sve moguca sredstva, koja je dosada lijecnicka znanost odkrila.

Napravlja nebnice i napunja suplotine pokvarenih zubih.

Nase vadjenje zubih bez boli poznato je po cijeloj Novoj Zelandi.

Tko naruci umjetne zube stari mu se vade bez platno.

ZUBI:

Svi zubi zapadaju £3 3s.

Dr. F. Rayner.

Mi imamo nas ambulatorij u Wellington.

JEDINI HRVATSKI KROJAC
—U N. ZELANDI.

Kad mislite naruciti odijelo, narucite ga kod krojaca gdje se mozete razumjeti u materinskom jeziku i gdje dobivate odijelo ucinjeno po najnovijoj modi i najbolje uredjeno, a to je kod

G. P. SERBIN,
Ohaewai i Kaikohe.

Mesar
(za Hrvate)
G. F. THOMPSON
Te Kopuru
Telephone No. 6.

Telefon 164
A. WRIGLEY
Pekar i Slasticar
Bank Street - WHANGAREI

Obznana

Na javnost hrvatskom narodu u WAIHOPO da sam otvorio dobru pekarnu u WAIHOPO
C. H. FORD

T. KENNEDY
POSTOLAR U DARGAVILLE

Obskrbljiva musterije s dobrim postolima uz najumjerenije cijene.

E. T. TATE

Auctioneer and Commission Agent

Ratarskih potreba. Rastavljacah (Separators). Sjemenja i djubra. Sedmicna prodaja pokucstva, proizvoda perske zivadi i.t.d.

Victoria St., Dargaville

Oglas!

Aka trebate dobra mesa morete ga dobiti kod nas

Frank Urwin & Sons - Houhora

CENTRAL HOTEL
Dargaville
S. THOMPSON, Vlastnik

Fred F. Day
HOKIANGA ROAD,
DARGAVILLE.

Prodajemo zita, zeljeznih predmeta i ostalih raznih potrebstina, osim robe, uz veoma umjerene cijene. Vazda pri ruci hrvatskomu narodu.

Address: FRED F. DAY, DARGAVILLE.

J. Curin & J. Trbuhovich.
Kauri Gum Brokers and Buyers,
24 CUSTOMS ST., AUCKLAND.

....Dajemo najbolje cijene za ..Kaursku Smolu i gotov novac,.. takodjer prodajemo istu uz komisiju od 2½ per cent. te ako vlastnik smole hoce davamo novca u naprijed 75 per cent. Sve opremamo brzo i tocno.

Printed and published by the proprietors, THE CROATIAN PUBLISHING CO., LTD., at their offices, 22, Customs Street East, Auckland.

SATURDAY, JULY 10, 1915

Zora The Dawn

1915 — 1915

Za uzdržati prava i povisiti slogu slavenskog naroca. — To uphold the rights and to promote unity of the Slavonian People.

Br. No. 28 | JEDINA HRVATSKA NOVINA U CIJELOJ AUSTRALAZIJI THE ONLY CROATIAN NEWSPAPER IN ALL AUSTRA LASIA. | AUCKLAND, N.Z. SUBOTA 17. SRPANJA, 1915 | AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, JULY 17. 1915 | Godina Year 3

RATNI BRZOJAVI

ZESTOKA RUSKA NAVALA NA VISLI.

AUSTRIJACI RAZBIJENI SA VELIKIM GUBITKOM.

London 11 srpnja. Brzojavka iz Genove kaziva da je bitka u juznoj Poljskoj pocela u srijedu, na desnoj obali Visle, izmedju Wisnica i Chodel, i svrsila sa ruskom pobjedom. Rusi su navalili sa takovom zestinom da su neprijatelji neposredno uzmakli. Rusko topnistvo naglasilo je uzmak.

Austro-Njemci kroz 27 satih izgubise 13 hiljada mrtvih i 20,000 ranjenih od svoje najbelje prve vrsti vojske.

Sluzbena vijest glasi:—"Neprijatelji u upravcu Bolimon, 40 milja zapadu od Varsave, navalise na nase redove, upotrebljujuc umrtvujuce plinove, ali neucinise uspjeha."

Nasa ofensiva u Lublinskom kraju proteze se uz cijeli kraj od usca Podlipe do potoka jugu od Bijkhava. Neprijatelji slijede uzmicanjem istodobno kusajuci uzdrzati nas.

RUSI ZAROBISE 53.000 ZAROBLJENIKA U SEST SEDMICA.

Jedan dopisnik "Timesa" iza kako je posjetio rusku vojsku uzdrzuci Zlato Lipa rijeku, sjeveru od Dnjestra, kaze da je vojevala jednu od najznamenitiji zadnje cete akcija u povjesti. Uzprkos okupljanja nadvladajucih Austro-njemackih sila, Rusi se povukose nazad kroz sest sedmica od Stry do Zlato Lipa, uhvativsi 53.000 zarobljenika i ucinise jos vece gubitaka na neprijatelju.

GRCI U ALBANIJI.

Rim 11 srpnja. Grci su okupirali 15 sela u Epiru, blizu Ochrida.

SRBIJA SE DRZI TVRDO. NECE POSEBNOG MIRA.

London 9 srpnja. "Giornale d' Italia" oglasila je vijest iz Nisa, doznacujuci da Austrija i Njemacka predlozise Srbiji posebni mir, ponudivsi teritorijalne dopusti i izlazak na jadransko more, i garantirajuc cjelovitost Srbije. M. Pasic, ministar presjednik, odbijo je ponudu.

PRIBLIZAJE SE PAD CARIGRADA.

KONFERENCIJA BALKANSKI VLADARA.

London 10 srpnja. Vijest iz Atene donosi da su diplamatski krugovi izjavili da Turskoj ponestaje amunicije. Vjerovanje da je pad Carigrada neizbjeziv raste danomice sve to vise u svim krugovima.

Izjavljuju iz Rima da Rumunjski, Bugarski i Grcki kralji imaju se do malo sastati u Ateni.

BITKA SJEVERU OD ARASS.

Pariz 11 srpnja. Sluzbena vijest dokaziva da su Englezi u subotu vecer razbili njemacki napadaj.

Mi smo istrali Njemce prama sjeveru od Arassa iz nekoliko djelova opkopa u koje su se oni postavili u red sto su osvojili u cetvrtak. Njemacki napadaj proti napadaju, koji se je razvio proslu noc sjeveru od Souchez staeije, bio je uzbijen nazad.

NJEMACKI RACUN O BITKI.

London 11 srpnja. Njemacka komunika glasi:—Englezi sjeveru Ypres, u subotu, ponovise napadoj na nase pozicije na kanalu, ali su bili raztjerani sa znamenitim neprijateljskim gubitkom.

Franceski napadaj na nasu novu poziciju kod Boes le Pretre srusen je sa velikim dusmanskim gubitkom.

Napadaji proti njemackim pozicijam istoku i jugu od Sondernack i jugo-zapadu od Meunster bihu raztjerani.

TURCI GUBE NADU.

London 12 srpnja. Vijest iz Atene dokaziva da Turska kusa za uciniti mir sa saveznicam. Dva su turska poslanika na putu za Svajcersku. Turski bjegunci, koji su stigli u Sofiju, kazu da vojska zeli mir, osjecajuc da je polozaj bez nade.

M. Hanotaux pisuci u "Figaro," kaze da talijansko sudjelovanje na Dardanelim bijase jednostavno odmaknuto, i da talijanska vojska iskupljase kod Taranto i Brindezi.

CIVILI NAROD BJEZI IZ GORICIJE.

Rim 12 srpnja. Svajcerske brzojavke kazu da izgleda da ce Gorica biti brzo ostavljena. Civili narod je ostavio grad, a garizona jest tesko stisnuta ali Austrijaci drze zapovjedajuce pozicije vanka grada.

Sluzbena komunika glasi:—Mi smo uzeli ofensivu u Val Grande, u Carnik Alpama, i potrali vanka neprijatelja iz njihovih napredni opkopa, zadavsi im znanenite gubitke.

AUSTRIJSKI CIJELI VOJNI ZBOR UNISTEN.

Petrograd 12 srpnja. Neprijateljska vojska koja je bila odlucno razbijena jugo-zapadu od Lublina, u Poljskoj, sadrzavala je tri vojna zbora od kojih, kao rezultat jedne sedmice gubitka, jedan cijeli vojni zbor jest unisten. Neprijatelji u ovome okruzju svagdje se povlace. Topnistvo se zuri nazad, ostavljajuc pjesacstvo njihovoj sudbini.

JAPANCI U RUSKIM BOJNIM REDOVIMA.

Sidney 11 srpnja. Dopisnik "Sydney Morning Herald," pisuci iz Tokio na 7 svibnja, kaze da se sada odredjeno zna da su japanski topovi i topnici na ruskoj fronti. Ruske vlasti svjetovale su se sa japanskim poslanistvom u Petrogradu sa rezultatom da kapetan Miyakarva i pouzdani topnistva castnici, sa njihovim topovim, bijahu odaslani iz Tokia, stigavsi na rusku frontu na 17 travnja. Japansko oruzje jest najnovijeg i najdjelotvornijeg kova, i pokazalo se je usporedno sa onim Austro-njemackim.

Najvjestiji japanski castnici poducavaju Ruse prije nego idju na frontu.

Dopisnik nadodaje da govor o poslanju pjesactva za Evropu utjesao je a za sada Japan izvodi ogromnu mnozinu municije. Arsenali cine topove i amuniciju koja se zivo odasilje za Rusiju.

Jedan holandeski brod nasao je četri staklenice napunjene umrtvujući plinova, koje su izpustili njemački zrakoplovci u sjevernom moru.

Za Belgijsku potporu u Londonu svota iznosi £640,000 sterlinga.

570,000,000 sterlinga iskupljenjo je u Engleskoj za ratni zajam.

Kanada je poslala 75,000 vojnika na ratiste a ima 75,000 na vjezbanju.

Talijanski konsul od Jeruzolima, Alepo i Beruta koji je stigao Napulj, kaziva da je Turska istrošena.

Njemci se okupljaju okolo Torn i drže da se pripravljaju za veliki napadni pokret u sjevernu Poljsku.

Javljuju iz Atene da Turci pod njemačkim nazorom odlučise istrati sve Grke iz Turske. Naredise vlastima da se uzmu proti Grcke mjere.

Prodaje se

SILVER STAR

Path resing dvokolica, najboje vrste. Dvokolica je snabdjevena sa svim potrebitim stvarima, kao i sa najbolje vrsti svijećom. Tko bih želio dapregleda istu, može se navratih kod,—gosp. Luke Deana 54 Durham Street, za ostale potankosti pišite na ovaj adres:

A. MILICIC
54 Durham Street Auckland

Novi Restaurant Novi!

Cast nam je javit Braci Slavenima, da smo otvorili novi

Restaurant i Billiard Saloon
(Druga vrata ispod Post Office)

U Main Street KAIKOHE, te kad ste u Kaikohe posjetite nas, gdje cete bit najugodnije podvoreni.

Uvjek na Vasu uslugu uz geslo:svoj k svome

J. Botica & Co.

The Whangarei Hotel

S. McMAHON, VLASTNIK.

Nas hotel poznat je od starine radi izvrstne posluzbe i cistoce. Ima dobra pica, dobrojelo, a k tomu umjerena cijena.

Hocete li dobra mesa?

Obratite na s:

HAWTHORN & MUNRO

Mi jedino koljemo za obitelji, i to u

Clevedon, Papakura and Manurewa.

Fotografia

Kada budete u Whangarei uslikajte kod T. G. PALMER, slikara.

Slike izvrstne a cijena niska.

T. G. PALMER
Cameron Street, WHANGAREI

SVEUČ. KNJIŽNICA ZAGREB

OSOBITI POPUST

ZA SVE HRVATSKE I SLAVENSKE CITAONICE
SIROM SVIJETA

TISKANJE BADAVA

ZA SLOGU I UJEDINJENJE SLAVENSKOGA NARODA
HRVATSKI NAROD U NOVOJ ZELANDI
ZELI DA SE SAMO NAPLACIVA POSTARINA I OMOTI

ZA GODINU 7/6, ili u austrijskom novcu 9 i 60 helera
u Amerikanskom novcu $1.75
NARUCITE "ZORU" ZA VASE CITAONICE.

"ZORA"

Izlazi svake subote.

Cijena za domovinu na godinu	(12/6) 15 K.
Cijena za Sjedinjene Drzave i Kanadu	(12/6) $3.00
Cijena za N. Zelandu i ostale zemlje	£1/-/-
Za 6 mjeseci	11/6
Za 3 mjeseca	7/-

Cijene za oglase saljemo na zahtjev.

Rukopisi se ne vracaju.—Dopisi bez podpisa se ne uvrscuju.
Novce saljite u preporucnom pismu na:

"ZORA,"
22 Customs Street East,
Auckland, N.Z.

Urednik, P. KATAVIĆ

"Zora" "The Dawn"

The only Croatian Newspaper in all Australasia.
Printed and Published by Croatian Publishing Company,
Limited at 2 Customs Street East.

G. R. HART, Secretary. Telephone 3739

Advertising rates sent on application.

Njemacke nakane u usiji

Kroz ovo malo zadnjih sedmica ugledao se je veliki razvitak njemačbe aktivnosti na ruskoj strani uz liniju koja se proteže sve od Libau, na Baltičkom moru, pak do Rumunjske granice. Ovo nije upravna linija, a sliedeći njezinu iskrivudanost mora imati zanajmanje 2000 milja duljine. Na ovoj liniji Varšavska tvrdjava sačinjava odveć izrazitu izbočinu, tako da Njemci mogu udariti na Varsavu sa tri strane; a njihova očevidna želja jest, učiniti odlučni napadaj na grad.

Mnogo je razloga zasto Njemci prešno gledaju, (ako i bila jalova nada,) na što raniji pad Varšave. Na svrhi ovog mjeseca svršava podpuna prva godina rotovanja, i sasvim je opotrebito da Kaizorova Vlada, kad bude činiti svoj prvogodišnji zaključni račun, mora pokazati svome narodu, da su oni više prisvojili tudje zemlje nego je njima odneseno. Ovo pak nije dosta. Prva godina mora da se završi sa nešto sjajnog junaštva na oružju, tako da militarsko oduševljenje prostog naroda nebi popustilo. Njemačka mora da je sposobna pokazati i neke protutražbine na veliko žrtvovanje krvi i blaga što je počinila. Ona treba daljnjeg povjerenja uz to voditi naprijed rat, a imala bi poteškoće za dobiti ikakovih povjerenja u pogledu da je pridobivena.

Što od njemačke aktivnosti u ruskim Baltičkim pokrajinam? Skorašnja pomorska bitka na Baltiku, toliko koliko čovjek može suditi žitajući izmedju redaka, učinjena je sa njemačkom nakanom navaliti na neke djelove Baltičke obale; a možda bijaše priprava za pokušaj udariti na Rigu. Iza Francesko-njemačkog rata Bizmark je vazda užao tvrditi da što njemu najviše treba jest "evropski mir," na što mu jedna američka novina odrješito uzvrati da evropejski mir što on hoće jesu ruske Baltičke provincije, stanovnici od kojih, osobito znamenitijih gradova, jesu većinom Njemci. To je dio njemačkog "Irridenta."

Njemačka je do sada dosta dobila sa svojom ofensivnom kretnjom na istoku. Praktično istrala je Ruse iz Austrijskog teritorija, dobavivši se bogatih uljenih poljana u Galiciji, i prihvativši površinu iz koje može dobivati drugih srestava, osobito agrikulturnih obskrba, a sad se približuje vrijeme žetve te glad, koji je jednoć prijetio zemlji, sad nije toliko blizu. Sa svojom akcijom u Galiciji Njemačka je spriječila (najmanje za sada) rumunjsko posredovanje, što je bilo izgledalo odviše blizu.

Očevidno je njemačka nakana da mora završiti prvu godinu ratovanja, (nesmeta koliko je zapalo), sa nječim što pokazuje njoj u prilog. Možda ona misli predstaviti predloge za mir, ali je odveć nevjersjatno da bi u ovome uspjela. Njemački uspjeh što su prigrabili veći dio Evrope neće svijetu zaslijepiti oči sa faktom da je ovo rat za novčana sredstva. Nesmeta što oni do sad napreduju treba još preturiti dosta krvavih klanaca, te tko mogao dulje izdurati taj će bit uspješan na svrhi. U ovome pogledu može nam dati lijepi primjer Amerika. Kroz prve dvi godine domaćeg rata u onoj zemlji Južne države dobivale su sve velike bitke na glavnom ratnom pozorištu. Svršetkom lipnja 1863 (vise nego dvi godine iza kakoje rat počeo) bio je ovi položaj. Saveznici pod Lee napali su Sjeverne države; Baltimore (paće i Washington) bio je u najvećoj pogibelji; u Filadelfiji i Nev Yorku uzete su čvrste mjere za obranu ovih gradova, a banke počeše slati svoj kovni novac za sigurnost u Kanadu. U Evropi se je stalno držalo da će Južne drzave uspjeti Ali što je iza ovoga proslijedilo? U početku srpnja sluči se blizu istodobno pridaja Vicksburga sa cijelom garizonom, (što dade sjeveru zapovjed od Misisipi,) i poraz Leeova u Getysburgu, što oslobodi sjever daljnjeg straha od navale.

Iza ovoga Južne državice gubiše malo po malo površinu zemljišta. Boriše se hrabro kao ikada i činiše velika žrtvovanja, ali njihova novčana sredstva počeše padati mnogo prije. Jaki opstup zatvorio ih je vanka svih svjetovnih tržišta. Njihov zadnji čovjek bio je u bojnima redovima. Njihov ugled bio je izgubljen te nisu mogli dobiti iz vanka nikakovih ratnih oslona. Njemačka se upravo sada nahodi u istom položaju kao što su Južne države bile onda. Južne države nisu se mogle umoriti gladom jer imadoše velikih agrikulturnih sredstava — faktično, bijahu agrikulturni narod. Ali nemogoše dobiti dovoljno oruđja i amunicije, bez da spomenemo tisući drugi stvarih što su opotrebite za održati uspješan rat.

Na drugu pak ruku Sjeverne države imadoše neograničenu zapovjed od svega što je bilo opotrebito za djelotvornost i utjehu svoje vojske. Njihov ugled bijaše dobar a imadoše velikih domaćih pomoćnih srestava. Možemo uzeti u obzir da su Južne države kušale ista sredstva za osakatit svoga neprijatelja koja Njemačka kuša sada; potapajući njihove trgovačke brodove. Dapače i sobmarine bile su upotrebljene i u jednom slučaju uspješno, ali su se one najviše oslanjale na dobre sprave čvrstih križara, kao što Alabama, koji su plijenili sjeverni država trgovinu. Premda ovi križari bijahu uspješni čineći ogromnih šteta, ipak ni za jecan moment nisu činili sjeverni kraj da malaksa u svojoj odlučnosti za bit se s neprijateljem do konca.

Kaže se da povijest sama sebe opetuje. Posebne okolnosti južnih država za vrijeme gradjanskog rata ponovljene su u ovom Njemačku slučaju, a mi nedvojimo da se sličnost neće ispuniti i u zadnjim pozorištim rata. Njemci, posli mnogo godina priprave, odvažno se istakoše za pobjedu, ali njihovi golemi napori već su išli daleko ka izcrpljenju svojih novčani srestva i energije. Bez dvojbe oni će se bezobzirno držati dok ne dodje pravo vrijeme napornog razbitka, a konačna je propast neizbježiva, i u našem mnijenju nemože bit odveć dugo otezana, osobito sad kad vidimo da su ih Rusi suzbili na cielo fronti.

Crnogorsko Junastvo

(Uredniku Stara.)

Gospodine,—U nesretnoj godini 1389 srbski car Lazar pade sa sabljom u ruci vodeci svoje vojnike proti turskom Sultanu Muratu, koji je dosao sa ogromnom vojskom na polje Kosovo da satare Srbiju. I ako Srbi, nadmaseni vecim turskim brojem, borise se do zadnjeg covjeka, prije neg je svrsila ova bitka Sultan Murat bijase pogubljen od glasovitog srbskog junaka Milosa Obilica. Posli ovog velikog rata srbsko carstvo pade u turske ruke. Turci necovjecji klase srbski narod i nistise njihovu drzavu. Neki od seljastva nemoguci podnositi turško tiranstvo pobjegose u planine otkle se tukose sa Turcima svaki dan. Seljaci zovu svoje junake Uskoci. Ovi nesretni Uskoci iznadjose da najbolje mjesto za branit sami sebe bijase sadasnja Crnagora (najvece planina na Balkanu) gdje oni ustanovise svoju drzavu i izabrase jednog izmedju sebe za knjeza. Uvjek od onog vremena Turci ih napadase ali bezuspjesno. Svaki Crnogorac tvrdo vjeruje da on nemoze biti pridobiven. Spominjemo se njihove srcanosti u zadnjim balkanskim ratovima kada osvojise velike tvrdjave Skadra i Tarabosa. U drugom balkanskom ratu dadose dobru pomoc svojoj srbskoj braci proti Bugarim u Macedoniji. Jos nikakov dusmanin nije ulizao u Crnugoru usprkos mnogobrojnih Austro-albaneski napadaja. Mi ocekujemo da ce mala crnogorska vojska od 40,000 satrati austrijsku tvrdjavu od Kotora i tako osposobiti vojsku da stupa naprijed na Dalmaciju i Hercegovinu. Lovcan jest najveca planina u Crnojgori i nadvija se nada Cetinje, (glavno mjesto Crnegore,) otkle moderne baterije brane prijestoljnicu. Svaki seljak u Crnojgori drzi da im je Bog dao Lovcan planinu kao dijamantov dar s cime se oni ponose i da budu junaci Crnegore.

JOZE BULOG,
Kumeu.

NOVI PREDBROJNICI I PRETPLATNICI "ZORE."
NOVI PREDBROJNICI:

Gg. S. M. Ujdur Auckland
Jozip Franic Henderson
Ivan Pavlak Parenga
Krizan Kovacevic Whangarei

PRETPLATNICI:

Gos. T. Sokolic Matin Babylon vasa pretplata podmirena do 19/12 1915. Gos. John Nuic Maropiu, podmiriliste do 16/8 1915. Gos. G. Simundic Kaimaumau, pretplata vam izhodi na 16/8 1915. Gos Krizan Kovacevic Whangarei, podmiriliste do 17/4 1916. Gos. S. Mihaljevic Hikuai, vasa pretplata podmjerena do 16/2 1916. Gos. Antun Mazuran Whangarei, vi ste podmirili do 25/3 1916. Gos. Marko Radic Maropiu, podmireno do 13/9 1915. Gos. Ivan Pavlak Parenga, mirno do 17/1 1916. Gos. Ivan Delic Waihopo, i vase podmireno do 17/1 1916.

Zahvaljujemo mnogo nasim domorodcem, koji se odzvase svojoj pravoj duznosti.

Gum Brokers

Jedini i pravi prodavaoci kaurske smole uz 2½ postotka. Opremamo svakovrstne stvari na zahtjev. Dajemo novac u predujam na smolu. Dobru prodaju i brzu opremu racuna osjegurajemo.

M. SIMICH & CO.

Dalgety's Bldgs., Customs St. W.

Nova Gostiona
54 Durham Street, Auckland

Sa ovim obavješćam svu braću Jugoslavene da sam otvorio gostionu i Billiard Saloon u prostorijama Frankovich Bros. Gostiona je dobro uredjena sa domaćom kuhinjom, te najboljom podvorbom.

Molim svu braću Slavene, da se svrate kod mene, gdje će biti bratski pričekani.

Braćo svoj k svome!
Vaš sam na uslugi,
LUKA DEAN.

IMALI BI STE KUPOVAT

HIGHLANDER MILK

jer se jamci da nije patvoreno.
Svaka kaplja mlika, sto stigne u highlander Milk tvornicu, pregledana je od uprave.

Pitajte kod Vasega Ducandzije
HIGHLANDER CONDENSED MILK

"Amber Tips" Tea

Quality Maintained in spite of Increased Cost

Vrsta se isto uzdrzi uzprkos sto vise zapada

Pitajte onu od 2s 2d.
Ima i od 2s i 1s 10d.

Trazi Brata

Trazim brata Tomu Antunovica koji se je nahodija nazad 18 mjeseci u Perth, Western Australia.

Najuljudnije umoljavam bracu Hrvate koji se tamo nahode i znadu za istoga da mi jave njegovo boraviste, na cem cu im ostati mnogo haran.

Ante Antunovich
Lower Ruakaka, New Zealand

Na Znanje

Da izradjujem i prodajem vec preko 210 vrsti rodoljubni sveslavenski fotograficki slika na dopisnicam ili inace, ukljucujuci: starojunacke, slike nasi narodni vladara i prvaka, balkanskog i ovog velikog rata i t.d. i.d. Cjene na dopisnicam, kao obicno: 5/6 po ducetu, ili 5/- po svakom od 3 ili vise duceta. Za ovecu kolicinu cinim umjerenije posebne cjene. Napose zelim upozoriti sve rodoljube da cu od sad unapried uplacivati u fond jugoslavskog Odbora 20 % oc ciele prodaje ovih dopisnica. Kojemu se kupcu bude svidjalo bolje, moze da neposredno poslje blagajniku recenog fonda svaku svotu koja tako bude fondu pripadati.

S. M. Ujdur
G.P.O., Auckland

Trazim

mog sina

Vide Unkovic

koji je pred 2 godine otisao u okolicu Velington-a, te od toga vremena neznam nistu od njemu, zato molim bracu Jugoslavene sirom N.Z., takodjer Australije i Amerike, ako koji znade za njegovo boraviste da bi mi izvolio javiti na doli naznacenu adresu, na cem bi mu neizmjerno bio zahvalan.

Nikola Unkovic
P.O., Dargaville, N.Z.

Nasi duznost prama majci domovini

Nama, Hrvatima u inozemstvu, upravo je nemoguce da ostanemo ravnodusni i da se oglusimo na tuzno zapomaganje uevijlene Majke Domovine. Koji se od nas ne sjeca onih u srdce dirljivih rijeci, koje smo u skoli ucili:—

.....''Majka hrance hrani svojim zalogajem;
Makar gladovala, milom cedu daje''.....?

Mozeli da bude svetije i uzvisenije rijeci nego je Majka? Mozeli da bude isto vise obozavanja vrijedno nego je Majka? Ne, imali isto drugo cemu smo toliko duzni, da uzprkos svake zrtve nemozemo se nigda potpuno oduziti, kao stoje Majka? Mozeli na svijetu da bude mrzeg stvora nego je matiubojica? Napokon, kakov mora biti onaj covjek koji ne moze da skladno prispodobi i uvidi jednaku etienu vrijednost Majke i Domovine? Nemislim da ima naobrazovanog covjeka, koji dise i sa malo patrioticnog duha, koji moze da nijeeno odgovori na ova pitanja. Domovina nam je u tome smislu sve ono sto nam je Majka. Prama Domovine nas potezu iste zelje, ista ljubav; njoj smo obvezani sa istim duznostima kao sto smo Majci. A duznost je rijec velikog znacenja. Duznost je glavni eticki zakon; to je stup na kojem se temelji svijet Postenjaku, moralno jakom, covjeku je lahko umrijeti, jer na koncu zivota osjeca onu veliku slast da je ucinio svoju duznost. Naprotiv covjeka, koji ne cini svoju duznost, vec kroz zivot pece savjest; a to tako, manje ili vise, sve prama njegove moralne snage; jer covjek sa visom moralnom naobrazbom lakse i brze uvidja i priznaje svoju duznost, dakle je tamo usporedo i osjetljiviji.

Tko posten da se ne divi nasoj braci Srbima i Crnogoreima, koji tako vjesto, dragovoljno i pozrtvovno znaju da vrse svoju duznost prama zajednicke nam Majke Domovine? Onim plemicima, cije je geslo: ''Slatko je umrijeti za Domovinu!'' Zaisto oni moraju da i osjecaju veliku slast vrseci tu svetu duznost. Njima moraju da se dive i njihovi neprijatelji. To su oni junaci cija junastva su ponosom napunila svakog pravog Slavena. Nevjerujem da je jednog medju nama cije srdce nije dirnuto sa svakim novim slavospjevom u cast njihovog vitestva. Kako bi drugace moglo da i bude? Nijesmo li mi rodjena braca njihova? Uzprkos svakog licemjernog i podlog nastojanja crnih placenika, da nas uvjere na protivno, mi ostajemo ono sto jesmo: Srbi, Hrvati—Jugoslaveni. Jedina, ali samo prividna razlika, koja opet moze da obstoji samo u umisljenosti nasoj, moze biti u tome: sto je jedan dio imao srecu da iskusi slast slobode sto drugi dio nije; ipak, svaki mora da prizna da je sloboda liepa i krasna. Bili moglo da bude jednog od nas, koji zivemo u ovoj slobodnoj zemlji, koji jos nebi mogao da uvidi razliku izmedju ove slobode i ropstva u kome cami tuzna nam Majka Domovina vec vise dugih vjekova? Tko da nam dokaze da Domovina nasa nema prava na slobodu? Kakovi rodoljubni sinovi bi mogli mi da budemo kad bi smo ravnodusno pratili ona dva crna, grdobna oktopusa, koji, jedan sa sjevera a drugi sa prekomorskog jugu, preotimlju se koji ce prije da nju osakati, razkomada; da njoj konacno cieli zivot izsisa da ju prozdre, da ju unisti, da unisti snjom i nas: jer jasno je kad bi nestalo Hrvatske da bi nestalo i Hrvata kao naroda.

Netreba da Vam napominjem vec poznate tuzne cinjenice, onih grozota, zulumstva i tiranija, koji danas haraju domaju nasu. Zar se ne zgrazamo nad faktom da braca nasa gvozdenom rukom nasilnika su primorani: da gnjece i mrevare ono slobodno udo vlastite Majke svoje, koje se bori kao pravo cedo vjerno duhu otaca nasi, da nju svu u cjelini izvuce ispod pritiska tiranova; prisiljeni su da ubijaju rodjenu bracu svoju—da ubijaju sami sebe! Ah, Mozeli sto groznije da bude?!

Ovu grozotu, ovu sramotu civilizacije 20og vijeka, nemoze nitko da opravda; ali ipak, dobro poznavajuci okolnosti njihove, nasoj braci se, bar donekle, to sve moze da oprosti. Naprotiv mi ovamo, koji smo slobodni u slobodnoj zemlji, nemozemo naci izprieke kojom da izpravdamo i najmanje zanemarenje nasih duznosti prama Majke Domovine. Razumite me: sve je dobro sto nam je duznost, a duznost nam je sve sto mozemo da ucinimo za njezino dobro; a samo ono nam nije duznost sto nam u tome pravcu nije moguce.

Covjek, koji ne uvidja sveje duznosti mora biti nazadan i nizak stvor. Tko potpuno pozna svoju duznost a nit malo ne uznastoji da ju vrsi ne zasluzuje zivota. Domovina, u cijem smo krilu uzgojeni, ostaje—Majka nasa i onda kad nas je tiranstvo i potreba od nje raztavila; i onda kadsmo moguce prihvatili tudju Majku za nasu macuhu, pak neka da bi nas potonja i bolje hranila. Tko ce da bude tako prezira dostojan te da nam rece: da njegova prva duznost pada ne prama rodjene Majke nego prama macuhi? Jeli ga takovog medju nama? Ako ga jest; on je sramota nasa a velika nesreca svoja. Tko pak da nam rece da on Majke nema?

Braco! u sveto ime Majke i Domovine opominjem one koje nam opomeniti treba, da se sjete svoje duznosti u ovom casu. Danasnje prilike ne traze od nas samo obicnu duznost, nego i zrtve, sto je vece, uzvisenije u plemenitije od obicne duznosti. Domovina od nas danas trazi moralne, tjelesne i novcane pomoci, koja, kako svi razumjeti mozete, neposredno treba, i nasa je bezuvjetna duznost da njoj tu pomoc pruzimo. Vi braco, svi kojiste do sada uvjek, kao rodoljubi, odazvali se svojoj duznosti, i time se pokazali cestiti i dostojni sinovi Domovine svoje, koja je do jucer bila viseimena, a koja ce se sutra zvati, na ponos nas, velika, i dicna Jugoslavija; Vi zasluzni sinovi slavnog imena predja svojih, bezdvojbe necete propustiti ove prigode a da se nebi zrtvovali za pravo i slobodu roda i Domovine, kako kome bolje moguce bude.

Opetujem izprieka nesmije traziti nitko; svakome je moguce po stogod; a svaki pozna svoje sile bolje od drugoga, te nekasi sam sudi i cini, samo neka to, pa koliko bilo, cini iskreno i dragovoljno. Tko je pravi rodoljub necega trebati dugo moliti, a onog koji je toliko pao da ne pozna svoje duznosti Zaisto mi i ne potrebujemo.

Znam da smo siromasni moralno i Materialno, kao i to da nas svaki dosadanji neuspjeh razocarava i t.d., ali sve ovo nas ne pere nase duznosti. Ona ostaje ista, a Majka zapije sve vise i vise. Nemari sto koliko smo prije ucinili, jos nigda dosmo, niti blizu, ucinili dosta. Svako iskustvo, nemari kakovo bilo, povecaje nase znanje i cini nas jacim i odlucnijim. Duznost moramo i dalje vrsiti pak to bilo da moramo raditi i opreznije.

Napokon spomenimo se samo onoga sto su polucili surovi Albanezi poslije balkanskog rata, te ako nemamo mi vise historickoga i moralnoga prava sto zajameuje nasu neodvisnost i slobodu, onda ni sunce ne grijalo-neka gromovi ruse svijet. A ako mi to pravo ne budemo pristojno branili, kako se dolikuje duhu otaca nasi, nezasluzujemo niti da smo zivi u Ovom prosvietljenom vijeku.

Sto prvaci nasi, preko naseg odbora a u ime Domovine, traze, mislim da je vec svatkom poznato; kome nije neka procita zadnji broj ''Zore'' sa njenim prilogom, i neka se dalje propita kod naseg odbora na sto ce mu se vazda dragovoljno po mogucnosti odgovoriti. Nadalje Vam osobno zelim preporuciti novinu ''Zoru,'' koja buduci nas jedini organ u Australaziji, moze —uhvam se i da hoce—uzraditi u cisto patrioticnom pravcu u ovim novim casovima i prilikama.

Ocekujuci da ce sva braca bez iznimke uznastojati da polucimo sto sjajnijeg i za nas dicnijeg uspjeha, obecajem da cu, u polozaju koji mi je povjeren, uloziti sve moje ogranicene sile da Vam pomognem privesti ovu svetu stvar k' tome kraju; te Vas srdacno pozdravljam sviju.

Na duznost braco; Ne klonimo!

Vas vjerni brat,

S. M. UJDUR,

Presj. N.Z. Ogr. Jugoslav Odb.
94, Federal ulica,
Auckland, N.Z.

Srpnja15, 1915.

Ovdje iznosimo clanak iz Auckland ''Star'' kojeg je nas vrijedni domorodac, Jože Bulog, dao tiskati u englesku stampu, da i Englezi bolje upoznadu junastvo nase Jugoslovinske brace.

Advise lijepa prigoda Hrvatskom smolokopcu

Na prodaju prve vrsti vlastništva izmedju Mercer i Whangamarino željezničkih stacija.

181	jutro	zemlje po	£4	15	0	jutro
181	,,	,, ,,	£4	12	6	,,
200	,,	,, ,,	£4	10	0	,,
500	,,	,, ,,	£5	10	0	,,
800	,,	,, ,,	£6	10	0	,,
428	,,	,, ,,	£5	10	0	,,
640	,,	,, ,,	£7	0	0	,,

Sva ova zemljišta imaju pročelje na glavni put što vodi iz Aucklanda u Wellington.

Vlastnik će primiti kao depožit 20 % od cijele svote u kupovanju smole od kopača koji bi kupili ikakov od ovih predjela, a ostatak će čekati za pet godina uz 5 % interesa. Ovo je lijepa kupovna pogodba jer ova zemljišta vrijedit će duplo više kroz tri četri godine.

Za daljne potankosti obratite se na

T. A. PETRIE
22 Custom Steet East Auckland

VELIKA ZIMSKA PRODAJA

kod

HEATH & MORRISON

Ducandzije, Whangarei

Hrvati ce uciniti dobro ako prihvate prigodu za stvari sasvim nizki cijena sto ce me izniti na prodaju od 9 srpnja do 6 kolovoza.

HEATH & MORRISON, "Frgovci robe."

SAVILL & SONS

General Storekeepers
Pekari i Slasticari

KAIKOHE

Zaliha od najbolje vrsti svakovrstne hrane, odjece, obuce, orudja i svakovrstnog gvozdja, posudja i.t.d., sve uz najnize cijene

Kaikohe posjete na

Krojac najnovije mode za Gospodu

Hrvate!

McDonald

DARGAVILLE.

FRASER & RICHARDSON

Mesari, na veliko i na malo

Cameron Street, - Whangarei

Telephones 27 and 77

Ceski Krojaci!

Moderno i prve vrste krojenje, dobra radja i niska cijena.
Najmodernije robe vazda u zalihi.

HUGGINS & SCHULZ

Bank Street, Whangarei

F. CARR

Baker & Confectioner, Dargaville

Donosim kruh na kucu u cjelu okolicu Dargavilla. Kruh je najfinije vrsti. Pokusaite!

Molimo sve one koji posalju novac za predplatu Zore da adresaju na Hrvatsko Tiskovno Drustvo Ogr.

Box 642, Auckland

Hrvati su na njihovoj zadnjoj skupstini jednoglasno zakljucili,da bez **'Champion,'** brasna kojo ujacajemisice, i 'Standard' jecmenoga brasna i satrta jecma, bilo bi ne moguce odoliti Kaizerovoj prijetnji proti civilizaciji, ali nakon ujacenja sa **'Champion'** bracnom da su oni sposobni za najtezu borbu.---Advt.

Nicholson, Gribbin & Ross

Advjetnici

Dargaville

ARATAPU BAKERY

ARATAPU

CORKILL BROS.

vlastnici

NEOBICNA ZGODA

Prije nego ce te naruciti drugo odjelo, posaljite puzorke, formulu za mjerenje i po vrbcu s kojom cte izmjeriti sami odjelo; ovo vas sve nece zapasti novca, jer mi saljemo badava. Ako prestavio te nase cijene s onim sto ste prije placali, uvjeriti ce te se da vam je bolje od nas kupovati, jer je ovo jedina tvrtka koja prodaje jedno samo odjelo uz cijee nu kao da ste kupil na veliko.

Jamcimo Zadovoljstvo ili Vracamo novac. Ako nam pisete u Vasm narodnem jeziku, mi cemo Vam u istem i odgovoriti.

Crown Clothing Mfg. Co., Ltd.

ELLIOTT ST. (skroz Strand Arcade)

AUCKLAND.

STOKES & EARL

DUCANDZIJE

Papakura

Prodaja hraniva i svakovrstnih potrebstina hrvatskom radniku. Kod nas su umjerene cijene i udvorna podvorba.

KEAN CLARKE EROS.

kirurgski zubari,

WHANGAREI

Vadimo zubove bez i najmanje boli. Napravljamo vilice i pojedine zubove po najmodernijem amerikanskom sistemu.

LONDON DENTAL

povise, A. ADAMS

Moderni Zubar

sa velikim oprezom B. G. ROSS, Zubar

Dargaville

HRVATSKI RADNICI!

Ako trebate dobrih cizama i postola, onda ih samo mozete dobiti kod mene.

Karl Schon

Hrvatski Postolar

CAMERON STREET

Whangarei

LJEKARNA.

Thebate li ikakovih ljekova nabavite ih kod

F. J. COOPER, ljedarnika

103 VICTORIA ST. WEST,
AUCKLAND.

S. A. PARR

Nurseryman, Seedsman ana Frulterer

Vocaka za razsadivanje sjemenja i voca.

Dargaville

Kad dodjete u Auckland nemojte otici bez da se kod nas slikate

The Crown Studios

206, QUEEN ST. (Next Savings Banks).

JAMES'S,

TEMPERANCE HOTEL

Tarifa—5/- dnevno ili 27/- sedmicno.

CAMERON ST. WHANGAREI.

Predbrojnici! Podmirite predplatu i pomozite vasu bracu Srbe!

Po svakoj predplati od £1 (računajući za jednu godinu) od lipnja 25 do 25 kolovoza, koju uredništvo primi kroz ovo razdoblje dobijeliti će za SRPSKI FOND 2/6 p.

Imajte samilovanja nad bijednom vašom braćom, združite se s nam i olahkotimo teret koji ih nepravedno gnjeći.

Bilo kakov darak ili doprinos za braću Srbe uredništvo će dragovoljno primiti i izručiti ga svojedobno na odredjeno mjesto.

Milodaritelji biti će besplatno oglašeni kroz našu novinu.

Upraviteljstvo "Hrvatsko-Tiskovnog Drustva"

A. G.
Quartley
(IZGOVOR, KUORTLI).
ODVJETNIK.

Posluje kod malog i velikog suda.
Usajmije Novca.

Government Insurance Bldgs., Queen St.
AUCKLAND.

SILVER GRID
(Srebrena vratila i blagovaonica)
CAMERON STREET, WHANGAREI
Obroci na svaki sat. Otvoreno do 10 sati i po vecer. Svjeze i suhe ribe vazda pri ruci. Osobite cijene za odpremanje jela na polja.
Pisite ili narucite svjeze ili suhe ribe.
Kad dodjete u Whangarei prijavite se
BAKER BROS., proprietors Telefon 82

NOVA FORMACIJA
Samo zdrzimo najbolju qualitetu drugerija
J. T. PEAT, - Ljekarnik
Dargaville

JUGOSLAVENSKA POSTOLARIJA
Na znanje svim mojim domorodcima da sam otvorio prodavaonicu i radionicu cipela (postola). Radničkih i lahki cipela imam u zalihi svake vrste, na prodaju. Izradjivam čizme i svaku vrst cipela po narucbi.
Kad vam bude potreba nezaboravite se najaviti ili bar pisati, na ovu adresu:
TONY GUGICH
BOOTMAKER
Hannah Bldg., Albert St., AUCKLAND

SCHNEIDMAN BROS., Ltd.
The Empire Tailors
Najveca i najuspjesnija Krojacka tvrtka u N.Z.
Pokusaj će Vas uvjeriti o njihovom vrijednosti.
Krojenje kod 219 Queen Street
i Krojenje 181-183 Karangahape Rd.
Putnickih potrebocah i postola 186-188 Queen St.
AUCKLAND
i
VICTORIA ST., HAMILTON.
Sve sto treba.

Posaljite odma po
STONE'S
1914-15 ilustrovani katalog sa 48 stranica, koji sadrzava preko 350 slika obuce u nasoj zalihi. Katalog badava i franko.

10--Bez sastavaka tvrde od najboljege kisa,--normalni vijak. Dobre za sume i mocvare.
2--Nepromociva nadplata od najboljega kipa; jezik sniven do vrha; debele podplate; sastavci cvrsto usiveni; cijena 15/11, nadodajte suvise postarine jedanaest pena i po.
S. STONE & Co. Ltd.
Queen St. - - AUCKLAND
Najveci trgovac postola

Jeftino! Jeftino!
Velika prodaja raznovrstne robe i postola kod
A. H. ADAMS & CO.
Dargaville

Smolovno Trziste

Kroz dvi sedmice ovoga mjeseca stiglo je 214 tona smole na tržište u Auckland. Trgovina izgleda da se je malko poboljšala. Ovo možda može biti djelomično stoga da su se našli neki lajini neispunjeni na popisu trgovackih imovina. Dobra crna još je zanemarena. Ako se zahtjevaju prijašne cijene trgovci neće da gledaju na nju.

Najbolje potankosti o trgovini što smo mogli iznaći ove sedmice jesu slijedeće:—

Svjetla i prozracna.

Ova vrsta bijelog kolura prodavala se je uz dobru cijenu, ali mrka mogla se je prodati sa malko višom cijenom nego dobra crna priostrugana.

Redovita bijela

Prodalo se je nekoliko komada sasvim dobre bile dobro očišćene. Tvrda vrsta miče se. Slaba mješana ¾ ostrugana nagomilaje se. Za dobru rednu malo je zahtjeva ali dosta se pita za tvrde njoce i svjetlog kolura chips i dust.

Iz istkosti.

Još je jedino dobra vrsta što se može prodati iz ovih kraja.

Bijela Čoka.

Jedino se prodaje ostrugana strikana svjetlukastog kolura i tvrdja vrst.

Crna smola.

Može se prodati izvrstna vrsta preostrugane prosta od slabih komadića. Krupna ¾ ostrugana može se jedino prodati uz popust starih cijena. Malo je posla sa B1 i B2, ali ima zahtjeva za svjetlo brunu, "pola i pola," vrstu. Trebaju crni tvrdi njoci ne odveć sitni. Jedino su mrki sugerani njoci što trgovce interesaju sada.

Crni Chips i dust

Isjećeni Chips i dust i od preostruga prodaje se, takodjer čini se malko posla i sa tvrdim prosijanim chipsom, ali srednje i slabe vrsti još su pako zanemarene.

SMOLA.
Svak k'svome.
Na znanje svim nasim Smolokopcim koji zele imati dobru cijenu za njihovu Smolu i gotov novac, neka se obrate na.
G. P. KLINAC, Papakura.

Whangarei Skrbnicka i hranivna Konjusnica
Cameron St., - WHANGAREI
Harry Webb
Vlastnik
U najmjuje konje, sedla i sveko vstne kočije u najkraćoj obznani Osobite izvozivanje po svoj okolici
provodi po naredbi — Umjerena placa

Poruke i odgovori

Gos. M. P. Rakić, Dairy Flat—Večeras će biti odborski sastanak izniče mo imena dojdućim brojem

Gos. Toma Bulog, Awanui—Puno hvala, činit ću što budem moguć. Adresu smo vam prominuli.

Gg. A. S. Erceg, Mate Erceg, Ivan Martinac i Andija Erceg, Waitoa.—Adresu smo vam prominili po vašem zahtjevu.

Gos. V. Krišković, Tangaihi.—Opremljeno u redu.

Gos. A. Radić, Netherton—Novina će ići u redu na novu adresu.

Gos. T. J. Milićić, Hangatiki—Ispunili smo vam zahtjev.

Gos. G. Vuković.—Udovolji smo vam želji.

Gos. Mark Radić, Maropiu.—Mi će mo donosit štogod u svakom broju, što se može prodavati.

Gos. Antun Mažuran, Whangarei.—Prominili smo po zahtjevu.

Gg. S. Krišković i E. Sokolić, Kalgoorlei, Australia.—Poslano vam je privatno pismo. Mnogo smo radosni da su naša Jugoslovenska braća otpušćeni iz sužanjstva.

Gos. A. Sulenta Mažun, Waitoa—Gos. Ujdur će vas obavjestiti o stvari.

"Zora" za Srbsku potporu.

Od pretplatnika koji poslaše po £1 za godinu dana pretplate.

Gos. Antun Mažuran	-	2/6
„ Križan Kovačević	-	2/6
„ G. Simundić	- -	2/6
„ John Nuić	- -	2/6

Najbolji Hrvatski krojaci
Williams, Ball & Fannon
pokraj Drummond's,
VICTORIA STREET, DARGAVILLE
izradjivaju svakovrstna odijela na opce zadovoljstvo.

R. WAUGH
AMERICAN CLEANING & PRESSING COMPANY
(Nasljednik H. R. Syred)
Popravlja i cisti za muskarce odijela cijena je od 5/6 pa naprijed
Za samo ispravljane odijela 2/6
Za zenska odijela 6/6
Ovo je naj brza praonica i cistiona odijela u ovom gradu. Kad predate odijelo bit cete obavijesceni kad se moze urediti
74 Wellesley Street West
AUCKLAND

JEDINI HRVATSKI KROJAC
—U N. ZELANDI.
Kad mislite naruciti odijelo, narucite ga kod krojaca gdje se mozete razumjeti u materinskom jeziku i gdje dobivate odijelo ucinjeno po najnovijoj modi i najbolje uredjeno, a to je kod
G. P. SERBIN,
Ohaewai i Kaikohe.

ZADNJE NOVOSTI

General Hamilton sa Galipoli izjavljuje da su u ponedjeljak zarobili dvi turske jako utvrdjene pozicije. Saveznici napreduju na obadva krila.

Vjest iz Atene kaziva da je engleski ratni brod bombardirao turske pozicije na Gaba Tepa u subotu, takodjer jedan od saveznički križara pucao je na desno krilo turske vojske.

Vijesti iz Černovic kažu da Rusi čine nove napadaje na Besarabijskoj granici.

Franceska i Engleska vojska zarobila je jedan njemački opkop sjeveru Arassa i progresovali su na zapadnoj strani Argone.

Glede njemačkog uspjeha u Galiciji mladoturci odbiše dovoljni popust Bugarskoj, Nagadjanje je prekinuto.

Povratak novozelandski ranjenika u Auckland

Jučer se je povratilo u Auckland nekoliko novozelandski ranjenika iz Dardanela. Novoljne majke i sestre dočekaše svuju djecu i braću sa milim cjelovanjem. Neki je bez ruke a neki bez nege, sto je cinilo da se smili svakom gledaocu. Narod ih je urnebesno pozdravljao, kad su prosli jedili kroz grad u motornim kolima.

C. KEANE
Baker & Confectioner, Dargaville
Donosi fini i svjezi kruh na kucu uzsvu Rijeku, Northern Wairoa.

Za najbolje konjske pokrivace otidjite u GUNSON-U
J. H. GUNSON
Cameron Street, Whangare

Amerikansko Zubarski Parlor.
Corner Queen and Wellesley Sts.
Kuca Modernoga Zubarstva.
Izvrsiva na opce zadovoljstvo trpecih sve moguca sredstva, koja je dosada lijecnicka znanost odkrila.
Napravlja nebnice i napunja supljotine pokvarenih zubih.
Nase vadjenje zubih bez boli poznato je po cijeloj Novoj Zelandi.
Tko naruci umjetne zube stari mu se vade bez platno.
ZUBI:
Svi zubi zapadaju £3 3s.
Dr. F. Rayner.
Mi imamo nas ambulatorij u Wellington.

Mesar
(za Hrvate)
G. F. THOMPSON
Te Kopuru
Telephone No. 6.

Telefon 164
A. WRIGLEY
Pekar i Slasticar
Bank Street - WHANGAREI

Obznana
Na javnost hrvatskom narodu u WAIHOPO da sam otvorio dobru pekarnu u WAIHOPO
C. H. FORD

T. KENNEDY
POSTOLAR U DARGAVILLE
Obskrbljiva musterije s dobrim postolima uz najumjerenije cijene.

E. T. TATE
Auctioneer and Commission Agent
Ratarskih potreba. Rastavljacah (Separators). Sjemenja i djubra. Sedmicna prodaja pokucstva, proizvoda perske zivadi i t.d.
Victoria St., Dargaville

Oglas!
Aka trebate dobra mesa morete ga dobiti kod nas
Frank Urwin & Sons - Houhora

CENTRAL HOTEL
Dargaville
S. THOMPSON, Vlastnik

Fred F. Day
HOKIANGA ROAD,
DARGAVILLE.
Prodajemo zita, zeljeznih predmeta i ostalih raznih potrebstina, osim robe, uz veoma umjerene cijene. Vazda pri ruci hrvatskomu narodu.
Address: FRED F. DAY, DARGAVILLE.

J. Curin & J. Trbuhovich.
Kauri Gum Brokers and Buyers.
24 CUSTOMS ST., AUCKLAND.
....Dajemo najbolje cijene za ..Kaursku Smolu i gotov novac,.. takodjer prodajemo istu uz komisiju od 2½ per cent. te ako vlastnik smole hoce davamo novca u naprijed 75 per cent. Sve opremamo brzo i tocno.

Printed and published by the proprietors, THE CROATIAN PUELISHING CO., LTD., at their offices, 22, Customs Street East, Auckland.
SATURDAY, JULY 17, 1915

Zora The Dawn

1915 1915

Za uzdržati prava i povisiti slogu slavenskog naroda.

To uphold the rights and to promote unity of the Slavonian People.

BR. 29 JEDINA HRVATSKA NOVINA U CIJELOJ AUSTRALAZIJITHE ONLY CROATIAN NEWSPAPER IN ALL AUSTRA LASIA. GODINA 3

No. AUCKLAND, N.Z. SUBOTA 24. SRPANJA, 1915 AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, JULY 24. 1915 YEAR

RATNI BRZOJAVI

Naši vojnici na dupustu.

Za prvi put u Novoj Zelandi opazismo dičnu kitu naših mladih hrvatskih vojnika, koji su dobili vojničku dopust i sad se nahode, sprovodeći svoje praznike, u gradu Aucklandu. Njihove slike vidili su čitaoci "Zore" u našem listu a ovdje im iznosimo podpuna imena:—gg. Frano Hrstić Šimunov iz Drašnica, Dalmacia, star 28 god. Jakov Delić Matin iz Drvenika, Dalmacia, star 28 god. Jozip Sunjić Tomin iz Rogotina, Dalmacia, star 22 god. Anton Tomić Antonov iz Kčare, Dalmacia, star 25 god. Andrija Tomić Andrijin iz Kčare, Dalmacia, star 24 god.

Gos. Hrstić jest promaknut za desetnika. Naši zemljaci hvale mnogo engleške časnike da ih sasvim dobro gledaju, bolje nego engleske vojnike. Kažu da su sasvim zadovoljni i da im ništa nemanjka. Drugog mjeseca polaze u Egipat. Naša ih ostala mladost u gradu sasvim dobro časti i diče se sa njihovim društvom, a neki gledaju da im se pridruže i u službu.

Mnogo smo radosni i zahvaljujemo na njihovom dičnom odlikovanju između engleskih vojnika te želimo da se istaknu svojom srčanošću kad sretnu Turčina, Njemca ili Austrijaka koji su tako kruto zatrli jugoslavenski narod kroz vjekove.

Kaizer trubi ratnu trublju

Zurac 20 srpnja. Brzojavke iz Beča pokazuju da je Kaizer predavao nešto nadutih govorenja u Galiciji i istočnoj Prusiji. On je putovao gori i doli iza zada njemacke vojske što idje proti Rusu, pobudjujuc na veća naprezanja.

Govoreći u Lavovu Kaizer je rekao: "Pobjeda, podpuna i nadmašujuća, jest na pogledu. Njemacka će vladati vrhovno u slavi, osloboditelj Evrope i čuvar od kultur."

Na govoru u Krakovu kazao je: "Njemačka se bori za pridobiti svjetsku uro tu za izbrisat je vanka iz njezinamjesta u civilizaciji,ali Njemacka nemože biti pridobivena i uništena. Svemogući ima misiju za Njemačku za izvršiti. Odana i korisna pomoć Austrije i Turske neće biti od Njemačke zaboravljena u njenom preuzvisenom pobjednom slavlju.

Austrija i njeni susjedi

Bukarest 20 srpnja. Franc Josip predsjedao je združeni sastanak Austro-Ungarski kabineta u Schonbrun.

Vijeće je razmatralo dali bi poslali Rumunjskoj ultimatum ili proglas rata.

Kaizer jos želi umiriti Rumunjsku nudjajuć naknadu sa austrijskim troškom.

M. Radoslavoff, bugarski ministar presjednik ispitivan na sadanju situaciju glede Bugarske, rekao je neutralnost nemože postojati neodredjeno, ali u smjeru za uvesti Bugarsku u rat ona mora imati Macedoniju, što je bugarska Alsace.

Bugarska vojska, on govori, bila je priustanovljena od 1913. Na zapovjedi su mladi i aktivni časnici spravni za svake mogućnosti.

Ruska najbolja vojska čuva Varsavu

London 20 srpnja—Gos. S. Washburn smatra vojsku što čuva Varšavu najbolju što je Rusija igda stavila na polje, 60 po sto prestavlja regimente što su jezgra vojske.

Opasno stanje Otomanskog carstva

Rim. 19 srpnja.—"Giornale d'Italia" glasi da bjegunci donose uzbunjene novosti Otomanskog položaja. Vojska u Drinopolju revoltala je neće da idju u Carigrad, što oni zovu turskih vojnika grob.

Enver beg bio je pozvan da učini mir, ali je bila iznašasta urota protiv njemu i Njemcima, našto je pedeset časnika i vojnika bilo pogubljeno bez istrage.

Nemacko topnistvo aktivno u Flanders

Pariz 19 srpnja.—Komunik glasi da su neprijatelji žestoko bombardirali Opkope kod Saint Georges i takodjer selo i crkvu od Boesinghe.

Njemački napadaji zapadu i jugo-zapadu Souchez bijahu raztjerani.

Anstrija izgubila 70,000 kod Lubina

London 19 srpnja.—Austrijski gubitci jugu od Lubina sad se računaju blizu 70,000 a oni su bili najviše uzrokom što je generala von Mackensi ofensiva dovedena kraju. Njemačka nova sjeverna ofensiva prekriva frontu od 400 milja, i teška bitka progresuje praktično uz svu duljinu. Njemačka vojska, uključujuć 50,000 novo biranih vojnika, nahrupila je iz nutarnjosti Njemačke.

Brzojavka iz Sofije kaže da su sve željeznicke sveze izmedju Bugarske i Turske odredno zaustavljene.

Ukupna lista gubitaka kod Dardanela

London 19 srpnja.—Gos. Asquith informirao je dolnju kuću da ukupni gubitci kod Dardanela do svrhe lipnja jesu:

	ubijeno	ranjeno	nestalo
Časnika	541	1,257	135
Ljudi	7,543	25,557	7,401

Kroz mjesec lipanj. 61,-900 zarobljenika prošlo je kroz Kif na putu za suzanjstvo u Rusiju. Od ovoga broja 10,000 je Njemaca.

Grčki princ George stigao je u Rim sa nakanom za konferirati sa talijanskim kraljem. Diplomati u Rimu pričvšćuju mnogo važnosti ovome posjetu.

Njemački komunik kaže da Rusi uzmiču izmedju Pisa i Visle na sjeveru, i izmedju Pilica i Visle sjevero-zapadu Varšave.

Prodaje se

SILVER STAR

Path resing dvokolica, najboje vrste. Dvokolica je snabdjevena sa svim potrebitim stvarima, kao i sa najbolje vrsti svijećom. Tko bih želio dapregleda istu, može se navratih kod,—gosp. Luke Deana 54 Durham Street, za ostale potankosti pišite na ovaj adres:

A. MILICIC

54 Durham Street Auckland

Novi Restaurant Novi!

Cast nam je javit Braci Slavenima, da smo otvorili novi

Restaurant i Billiard Saloon

(Druga vrata ispod Post Office)

U Main Street KAIKOHE, te kad ste u Kaikohe posjetite nas, gdje cete bit najugodnije podvoreni.

Uvjek na Vasu uslugu uz geslo:svoj k svome

J. Botica & Co.

The Whangarei Hotel

S. McMAHON, VLASTNIK.

Nas hotel poznat je od starine radi izvrstne poslusbe i cistoce. Ima dobra pica, dobrojelo, a k tomu umjerena cijena.

Hocete li dobra mesa?

Obratite na s:

HAWTHORN & MUNRO

Mi jedino koljemo za obitelji, i to u

Clevedon, Papakura and Manurewa.

Fotografia

Kada budete u Whangarei uslikajte kod T. G. PALMER, slikara.

Slike izvrstne a cijena niska.

T. G. PALMER

Cameron Street, WHANGAREI

SVEUČ. KNJIŽNICA ZAGREB

OSOBITI POPUST

ZA SVE HRVATSKE I SLAVENSKE CITAONICE
SIROM SVIJETA

TISKANJE BADAVA

ZA SLOGU I UJEDINJENJE SLAVENSKOGA NARODA
HRVATSKI NAROD U NOVOJ ZELANDI
ZELI DA SE SAMO NAPLACIVA POSTARINA I OMOTI

ZA GODINU 7/6, ili u austrijskom novcu 9 i 60 helera
u Amerikanskom novcu $1.75
NARUCITE "ZORU" ZA VASE CITAONICE.

"ZORA"

Izlazi svake subote.

Cijena za domovinu na godinu - -	(12/6) 15 K.
Cijena za Sjedinjene Drzave i Kanadu -	(12/6) $3.00
Cijena za N. Zelandu i ostale zemlje - - -	£1/-/-
Za 6 mjeseci - - - - - - - - -	11/6
Za 3 mjeseca - - - - - - - - - -	7/-

Cijene za oglase saljemo na zahtjev.

Rukopisi se ne vracaju.—Dopisi bez podpisa se ne uvrscuju.
Novce saljite u preporucnom pismu na:

"ZORA,"
22 Customs Street East,
Urednik, P. KATAVIĆ Auckland, N.Z.

"Zora" "The Dawn"

The only Croatian Newspaper in all Australasia.
Printed and Published by Croatian Publishing Company,
Limited at 2 Customs Street East.

G. R. HART, Secretary. Telephone 3739
Advertising rates sent on application.

Srbi i njihovo narodno pjesnistvo

Od Dr. M. R. Vesnica, Srbskog Ministara u Parizu

(Priveo sa engleskoj jezika P. Katavic)

Imade tri godine da je srbski narod začudio svoje najbolje prijatelje izraživši sposobnosti što su bile dvojbene i mnogo nepoznate. Premda najbolji vojnici na Balkanu, nerazmjernost u kojoj je srbski narod bio 1876, kad je rat bio proglašen s Turskom, i nepopularnost Srbsko-Bugarskog rata 1885, ponizilo je ovu malu drzavu u evropejskim očima. Tako mnogi sada pitaju: Odkle dodjoše ova vojnička i ratna svojstva srbskog naroda?

Odprvih dana narodnog uskrsnuća srbska vlada poslala je mlade časnike na vojničke škole u Rusiju, Njemačku i Francesku, za proučavanje tehničke i vojničke znanosti. Ustanovila je takove škole i u Srbiji, k tome, ebskrbljujući vojsku sa najboljim oružjem i prahom i olovom. Osim toga prvi organizatori za narodnu obranu dodjoše iz Franceske, koji nam donesoše ne samo njihovo znanje već također i francuski vojnički duh. Naši ljudi imadu dobro fizično ustrojenje; oni su trijezmeni i sasvim ustrpljivi. Većina ih je neučenih ali pak njihove čudoređnosti jesu izvrstne. U patriotizmu mnogo nadmašuju svoju nauku. Kome duguju ova svojstva? Odgovaram bez ikakovog otezanja: Našem narodnom pjesništvu.

God. 1389 kad Srbija bijaše poražena u groznoj bitki na polju Kosovu, gdje dva vladara bijahu pogubljena Sultan Murat i car Lazar, otomanska vojska pohara srbski narod sa takovim bjesnilom da naš umni razvitak bijaše satran sa jednim udarcem; tako reći, bijaše okamenjen. Narodni duh uzeo je utočište sam u sebi. Podjarmljen i ugnjetavan za stoljeća, slijedio je srbski narod svoj narodni život na svojim domaćim ognjištima i u svojim manastirima, ustanovljenim od njihivih starinskih kraljeva, i sakriveni u planinama. Za pet stoljeća skolskog nauka nije bilo dopušteno, i duhovnici neznadoše čitati ni pisati; govoriše misu i predavaše molenja iz pameti. Šve povjestničko znanje, moralna načela, životna filozofija i sve drugo bilo je okupljeno i sniženo u priče, a ove su prenašane od jednog pokoljenja na druga od starešina u obitelji. Što su više oni bili spriječavani za skrivati svoja čuvstva od turske okrutnosti to su jači oni postajali. Ali uprav sa ovim po nagonu održanjem, naši predji upamtiše svoju narodnu prošlost, kao za temelj sjajnije budućnosti. A kako su nepismeni duhovnici naučili iz pameti svoja molenja tako se može reći da je i narod naučio svoju povjest, i da ju je svako pokoljenje ukrasivalo svojim idealizmom. Za duge zimske večeri ili na svečane dane ili ikakove pobožne svetkovine srbska mladost sjedila je okolo vatre za duge sate i slušala, sa popustljivim dahom, od svojih baba vilinske priče i slovčane zagonetke, kad god nebi bilo starih ljudi da uz gusle ponavljaju odlomke starih junačkih pjesama, hvaleći pravičnost, poštenje, sinovljevu odanost i ljubav za otačbinu, do takovog stepena da ove izgledaše svete i božanske. Pjesnici koji najbolje pristediše i razviše narodno pjesništvo—Srbske patriotične balade—bijahu, u više slučajeva, stari slijepci. Kosovska epoka mnogo sliči Chansom de Roland sa ovom razlikom, što je pet stoljeća tudjinskog jarma učinilo od tog jednu vrst patriotične povjesti. Naši predji tražiše u ovome izvoru duševno načelo moralnog i svjetovnog života. U proglasu crnogorskih poglavica god 1803 čitamo slijedeći prelaz: Ako se nadje u Crnoj Gori čovjek, selo, pleme ili pokrajina da prividno ili tajno izda otačbinu, uvjek će mo ga proklinjat, kao Judu koji je izdao našeg gospodina, i kao Vuka Brankovića, koji, izdavši Srbe na Kosovu, bio je proklet od cijelog naroda, i bijaše lišen božje milosti.

Ljubav za domovinu izgleda da je bilo srbsko baštinstvo, upravo i prije Kosova. Pjesma održajući tužbu koju je car Lazar upravio na svoje vjerne vojvode i plemiće u oči znamenite bitke, koja je označena u franceskom dvorištu pjevajući Te Deum u Pariškoj Notre-Dame. Cetri godine prije ovog dogodjaja t.j. u 1385, J. Froissart, franceski povjestničar onog vremena, pisao je o ukinuću Lava VI, kralja od Armenie. Takodjer spomenuo je predhodnu borbu izmedju Srba i Turaka, i u njegovoj kronici čitamo slijedeće: Sad ću vam kazati što je učinio car Lazar. On je znao dobro da je bio preziran od Murata-Bakin i da mora brzo čuti od njega drugu vijest; s toga učinio je pripravu za branit se; napisa knjige svim vitezovim i plemićim, i svim drugim ljudim sposobnim nositi oružje za čuvati ulaz i projezdu Muratovu kroz zemlju. Strogo im je naložio čim vide pisma ili prime poruke što im je poslao da mu se moraju družiti, jer nebijaše vremena za otezanje. Svi oni po koje je car Lazar poručio dobrovoljno poslušaše, mnogi dodjoše koji nisu bili pozvani, oni koji su čuli o tome, za pomoći i uznositi našu vjeru a uništiti nevjernike.

U pjesmi "Car Lazar i carica Milica" glavni pojam sličan je gornjemu navodu. Ovo je jedna od najkrasnijih pjesama Kosovskog kruga. Carica Milica, žena Lazareva, s namjerom za održati potomak svoga plemena, molila je svoju braću, jednog za drugim, da neidje u boj, ali oni svi bijahu željni za poći i polaze. Najmladji od njih Boško Jugović reče:

Nebi ti se seko povratio,
Ni careve jedeke pustio,
Da bi znao da bih poginuo;
Idem nejo u Kosovo ravno,
Za krst časni krvcu pr ol'jevati,
I za vjeru s braćom umrijeti.

Kad je turska oluja poplavila srbsko carstvo narodni duh čvrsto se je održao uz svoju slavnu prošlost, gledajuć na ovim temeljima sastaviti novi ideal za budućnost. Povjest bijaše opjevana. Osjećanja, sposobštine i mane bijahu što se reče individualizirane. Tako smionost viteškog poduzeća bijaše poosobljena u Miloša Obiliću i u njegova dva druga Kosančiću i Toplici; mudrost i krotkost u caru Lazaru; junaštvo, pravica i zaštita slabih u Marku Kraljeviću; izdajstvo i malodušnost u Brankoviću Vuku; nježnost u Kosovki divojci; plemenitost velikog gospodina u Banović Strahinji; dobrodušnost u majci Kraljevića Marka: domoljubno podnosenje u vojevodi Rajku i gospodjici Margiti. Srbski vojnici prije nego postanu časnici, pak i oni koji nemogu biti častnici, je su običajni sa gornjim personifikacijam narodnog duha. Oni ih znadu kad kad bolje (ili najmanje drže da znadu) nego njihove poglavice, pošto su oni uzanje i odgojeni i sva djela njihova života jesu uobličena po ovim uzorima. Njihova bića jesu slavjena i uzdizana prama Obiliću, dočim kukavice su prezirane i ponizivane prama Brankoviću. Po narodnom pjesništvu svaki Srbi, z rane mladosti, zna prošlost svoje domovine. On znade krijeposti koje proširivaše državu, a zna opačine koje ju upropastiše. On nežali umrijeti za pravicu i poštenje, smjerom da bude vrijedan Obilića. Franceski političar imao je pravo kad je nazad nekoliko vremena rekao o zadnjem srbskom ratu, 1914. Junak stare srbske legende, Marko Kraljević, uzeo je zapovjed narodne vojske.

U istinu srbska epoka još nije dovršila. Zadnji Tursko-Balkanski ratovi, 1912-1913, opjevani su od prostih vojnika sasvim dobro a njeki od njih upravo i sadašnje dana sastavljaju pjesme o evropejskom zgodjaju kao jednom najznamenitijem u čovječjoj povjesti.

Ovo smo pismo primili od novozelandske Vlade, kojeg dragovoljno iznosimo u nasem listu. Drago nam je čuti da se i naša slavenska braća lijepo odazivlju zajedno sa engleskim narodom za ovakove svete svrhe.

Namjesništvo
Wellington,
19. srpnja 1915

Uredniku "Zore" Auckland.

Dragi gospodine,

Njegovoj preuzvišenosti bilo bi odviše drago kad bi ste bili tako dobri dati slijedećem pismu odlično mjesto u Vasem dojdućem broju.

Vaš vjerni
Gavin M. Hamilton,
Privatni tajnik.

Brod za ranjenike

Narodu od Nove Zelande.

Želim izraziti moju duboku cjenjenost svim onima koji se plemenito odazvaše mome pozivu za opremu bolnickog broda "Maheno." Osobno sam dao moju nerazdiljenu pažnju da vidim kad bude imati pristojni odnos uredbe, da ima ostaviti ove kraje, toliko koliko je moguće, bez ikakova pomankanja. Moje jedino zadovoljenje jest da nisam bio sposoban osobno zahvaliti svakom od mnogih darovatelja, ali nadam se da će mi dopustiti kroz sredstvo ovog pisma kazati kako sam mnogo bio taknut sa postupkom kojim mi pripomogoše. Ja bih želio da je bilo moguće da "Maheno" posjeti razne luke ove Dominion, tako da svak ima prigodu vidit je, ali sam osvjedočen, da će se svi samnom slagati, da bi bilo neshodno otezati odlazak broda. Pod opstojecim priredbama osjeća se da će se "Maheno" povratiti u Novu Zelandu kroz jedno sest mjeseci vremena, dovodeci onoliko koliko može ugodno oskrbiti onih čije će rane spriječiti njihov povratak na frontu, jer to je odviše važno da ovi ljudi moraju učiniti svoje povratno putovanje pod najpovoljnijim mogućim kondicijam.

LIVERPOOL, Namjesnik.

Gum Brokers

Jedini i pravi predavaoci kaurske smole uz 2½ postotka. Opremamo svakovrstne stvari na zahtjev. Dajemo novac u predujam na smolu. Dobru prodaju i brzu opremu racuna osjegurajemo.

M. SIMICH & CO.

Dalgety's Bldgs., Customs St. W.

Nova Gostiona

54 Durham Street, Auckland

Sa ovim obavješćam svu braću Jugoslavene da sam otvorio gostionu i Billiard Saloon u prostorijama Frankovich Bros. Gostiona je dobro uredjena sa domaćom kuhinjom, te najboljom podvorbom.

Molim svu braću Slavene, da se svrate kod mene, gdje će biti bratski pričekani.

Braćo svoj k svome!
Vaš sam na uslugi,
LUKA DEAN.

IMALI BI STE KUPOVAT

HIGHLANDER MILK

jer se jamci da nije patvoreno.
Svaka kaplja mlika, sto stigne
u highlander Milk tvornicu,
pregledana je od uprave.

Pitajte kod Vasega Ducandzije

HIGHLANDER CONDENSED MILK

To Our Numerous N.Z. Customers

Owing to the unprecedented increase in price of Teas in the Eastern Markets, together with higher freights, war risk insurance, &c., we are at last compelled to increase the price of our famous "AMBER TIPS TEAS" by 2d. per lb. These will in future be sold at

NEW PRICES:

1/10 2/- 2/2

This course is absolutely necessary in order to maintain our hitherto high standard of quality. Remember the World's Leading Medical Journal says: *"Fine Teas mean better health,"* therefore we strongly recommend that the extra price be paid for the "Amber Tips" Teas, which have maintained so high a repute amongst tea drinkers for so long a time.

DO NOT BE PERSUADED TO PURCHASE SOME OTHER CHEAPER BRAND!

Ask Your Grocer for

Amber Tips Tea

At 1/10, 2/-, 2/2

EASTERN TEA CO. - CHRISTCHURCH

91

Mornar na moru, kad ga uzburkaju morski valovi, najvoli, popiti casicu Amber Tips caja, da mu se time zivci razaberu

Pitajte onu od 2s 2d.
Ima i od 2s i 1s 10d.

Trazi Brata

Trazim brata Tomu Antunovica koji se je nahodija nazad 18 mjeseci u Perth, Western Australia.

Najuljudnije umoljavam bracu Hrvate koji se tamo nahode i znadu za istoga da mi jave njegovo boraviste, na cem cu im ostati mnogo haran.

Ante Antunovich
Lower Ruakaka, New Zealand

Na Znanje

Da izradjujem i prodajem vec preko 210 vrsti rodoljubni svesl avenski fotograficki slika na dopisnicam ili inace, ukljucujuci: starojunacke, slike nasi narodni vladara i prvaka, balkanskog i ovog velikog rata i t.d. it.d. Cjene na dopisnicam, kao obicno: 5/6 po ducetu, ili 5/- po svakom od 3 ili vise duceta. Za ovecu kolicinu cinim umjerenije posebne cjene. Napose zelim upozoriti sve rodoljube da cu od sad unapried uplacivati u fond jugoslavskog Odbora 20 % oc ciele prodaje ovih dopisnica. Kojemu se kupcu bude svidjalo bolje, moze da neposredno poslje blagajniku recenog fonda svaku svotu koja tako bude fondu pripadati.

S. M. Ujdur
G.P.O., Auckland

Trazim
mog sina
Vide Unkovic

koji je pred 2 godine otisao u okolicu Velington-a, te od toga vremena neznam nistu od njemu, zato molim bracu Jugoslavene sirom N.Z., takodjer Australije i Amerike, ako koji znade za njegovo boraviste da bi mi izvolio javiti na doli naznacenu adresu, na cem bi mu neizmjerno bio zahvalan.

Nikola Unkovic
P.O., Dargaville, N.Z.

Glas bivšeg zarobljenika

Gos. Uredniče:

Molim vasu dobrotu da mi blagoizvolite uvrstiti ovaj moj mali dopis u pasu cjenjenu Zoru:—

Vrlo Vam je dobro poznato, da sam ćamio u robstvu sa sedmericom moje brace Hrvata, pravih slavenskih rodoljuba, deset mjeseci. Sad kad mi je sreca posluzila da pomocu velikog rada naše braće Hrvatsko-Slavenskog drustva u Boulder City izadjem na slobodu, sa ostalom bracom gore naznacenom, hocu da se u kratko javim mojoj braci Hrvatom i Slavenom sirom Australie i Nove Zelande. Premda sam bio zarobljen deset mjeseci, radi one krvolocne Austro-Ungarske drzave, neka moja braca nemisle da sam promjenuo mojeg idealnog mišljenja, zivuci izmedju one nase na zalost zavedene brace Hrvata iz banovine, Dalmacije i Istre; takodjer izmedju Austrijaka i Njemaca. Nisam crpio njihovog gadnog misljenja za unistenje nas Slavena, vec kroz to sam jos mnogo zesci postao na braniku svoje narodne idealne misli, s kojom me je prava hrvatska majka, još u nejakoj dobi, mlijekom zadojila, da budem uvjek dobar narodnjak i cestit Hrvat. Stoga i Vama svima braco klicem nemojte se stiditi onog pod cime ste prvi put sunce ugledali, vec slozno naprijed za nasa prava i slobodu. Da za nisto drugo vec zato sto se nalazimo pod zastavom one nesretne drzave, koja nas hoce i u tudjim slobodnim kolonijam, Velike Britanije, sa svojim orlovskim pandam da tvrdo uhvati, i da nas drzi za svoje vjerne podanike. Ali se ljuto vara jer smo mi svi okusili kod kuce becko i pestansko tiranstvo, i nepravdu koja se nanosi svim zemljama juznih Slavena; a pogotovu Hrvatima u banovini, gdje se vec toliko godina hoce prisilno da vlada bez ustava i bez narodnog sabora. One nesretne Madjarske sluge uvadjaju u Hrvatskoj komesarijat i njime misle hrvatski narod zastrasiti i unistiti, i napokon izcrpsti iz srca rodoljubnih Hrvata onaj slobodni duh za oslobodjenje mile nam hrvatske domovine, koja vec toliko stoljeca strada pod tim nesretnim jarmom zlosilnih Njemaca i Madjara. Mislio je Kuen Hedrvari, kroz dvadeset godina svoga pasovanja u zagrebackoj prijestolnici, da nece nigda doci cas kad ce se Hrvati slozit protiv njemu i srusit ga sa banske stolice. Ali zahvalec Bogu god. 1903, kad se je sav hrvatski narod sirom banovine digao na noge, morao je taj nepostenjakovic da sramotno bjezi iz nase casne prijestoljnice, i da trazi zastitu u Becu i u Pesti kojima je vjerno služio za dvadeset godina. Potrao je na hiljade hrvatskih ucenjaka i radnika u tudji svijet, da traze komad hljeba i da slobodno misle i pisu svoje rodoljubne osjecaje, za oslobodjenje podjarmljene mile nase hrvatske domovine. Pak sto je kasnije braco slijedilo, hocu da Vas pitam? Grom i pakao! Zlo i gore!

Dosli su drugi izrodi na bansku stolicu, oni iskorenitelji roda hrvatskoga a pase Madjaronstva, oni usijatelji svakog zlog duha narodnog jedinstva medju slavenskim plemenom. Oni nasini komesari i progonitelji nasih prvaka i veleucenjaka zatvarase ih po tamnicama i proglasivase ih veleizdajnicima i svim drugim sramotnim nazivima naseg roda i plemena. Pa zar po ovim ideama necemo ostro ustati i uzeti mac u ruke te progoniti nase klete dusmane Njemce i Madjare, nase stoljetne krvopije, i borit se za nasu casnu slobodu i osnovanje nase mile Jugoslavije; gdje ce biti tri brata u jedinstvu jednog duha, jedne ideje i jednog uzvicanja nase krasne novoosnovane drzave, Hrvata, Srba i Slovenaca. Braco Hrvati i Sloveni sirom Australije i Nove Zelande, zar Vas na zalost jos ima koji necete da otvorite oci i da vidite ovo sveto dielo, sto su ga poduzela nasa slavenska braca. Vidimo Ruse, Srbe i Crnogorce kako se bore kao lavovi za nasu slobodu i srecnu buducnost, da ukrote kletog dusmanina roda slavjanskoga Njemca, Madjara i Turcina. Pa evo vec sada kad je cijeli svijet proti njima ustao za nasu slobodu, zar mi hocemo jos da spavamo! Ne! kazimo i opeta, ne! ne! Probudimo se iz onog mrtvog sna te skocimo na noge i pomožimo finacijalno i materijalno. To jest: Tjelesno macem u ruci, i financialno malim doprinosima naseg krvavo zasluznog novca, samo da slozno udremo svi skupa za sto skorije osvanuce nase mile Jugoslavije.

Zar braco necujete glas iz domovine sto rade nasi dusmani Njemci i Madjari? Vjesase i zatvarase u tamnice nase vodje i prvake, ucitelje, profesore, mile nase roditelje, bracu, rodjake, znance i prijatelje. Kolju bracu i sinove nase a bezcascuju nase kceri i sestre, koje smo mi odhranili krvavo zasluzenim novcem po dalekom svijetu! Dali se necemo nad time zgroziti i kliknuti: dolje s tiranstvom i barbarstvom bezdusnih nasih dusmana! Pa zar necemo i u samu vatru skociti prvom prigodom sto nam se pruzi, da zapamte i nasih desnica ostri mac kako ljuto sjeci zna iz osvete na pram njima!

Zivila novo zasnovana Jugoslavija!

Za svetu Jugoslavensku ideju sazivlje Hrvatsko-Slavensko drustvo u Bolder City, zapadnoj Australiji, u nedjelju na 11 srpnja, skupstinu u 2 sata po podne. Rezultat skupstine bit ce Vam javljen nakon obdrzanja iste, da ga donesete u javnost kroz nasu Zoru.

Sa stovanjem,
VJENCESLAV SUBAT
Boulder City,
Western Australia.

Dalmacija i Italija

Privodimo iz londonske novine "The Nation"

Uredniku "The Nation."

Gospodine—Jedan putnik ove sedmice u kratko razjasnuje važni protest gos. Artura Evanca u "Manchester Guardian" proti potajnog ugovora sa Italijom, i predlaže kao olakšujuću okolnost da poprilici rezultat ugovaranja bijaše priobćen Srbiji. Ovo bi mogao biti ili nebiti slučaj, ali ostaje neprijeporni fakt da diplomati Trojnog Sporazuma (uključujuć našu navu saveznicu) držaše srpsku Vladu apsolutno u mraku zbog nagodba koje se odnose na cijelu budućnost jugoslovenskog plemena, i vodiše ih uz prkos načela narodnosti i želja pučanstva onih kraja. Skoro izdana talijanska zelena knjiga baca znaličnu svjetlost na cijelu spletku. Iz nje izgleda da jedan od zahtjeva prestavljenih od Italije u Beču bijaše za srednje dalmatinske otoke Vis, Hvar, Korčulu i Mlet. Medjutim zahtjevala je od Trojnog Sporazuma kopno i otoke sjeverne Dalmacije, uključivši Zadar i Sibenik, i prividno njezini zahtjevi bijahu priznati, svakako, u temeljnoj misli. Ovako, ako se oružje Trojnog Sporazuma okruni uspjehom, za najmanje pol milijona Slavena (Hrvata, Srba i Slovinaca) u Dalmaciji, Istriji i Goriciji bit će prinešeno od jedne tudjinske uprave drugoj—iz ruku Vlade za koju neimadu ljubavi ali od koje su bili sposobni kroz prošlu generaciju istrgnuti jednu dozvolu za drugom, u ruke plemena sa kojim bolešljive kondicije Austrijske Vlade jesu ih žalibože zavadile. Zavada, koja se nije nigda imala podignuti, a duguje svoje porieklo dobro upotrijebljenom načelu "Devide et Empera," hoće ovako biti još nadalje otrovana i povećana u sasvim nepotrebitu borbu izmedju Italije i Srbije, izmedju latinskog i slavenskog naroda.

Gos. Arthur Evans potpuno je točan tvrdeći da će obgrada biti podignuta izmedju Hrvatske i Dalmacije, jer će biti razdiljeni sa dugom prugom obalske linije od rijeke Zrmanje do Krke, blizu Sibenika. Posjedništvo Quarnero otoka oskrbilo bi Italiji istu kontrolu nad Hrvatskom kao što bi vlastnistvo otoka Wight kojoj stranoj državi u pogledu Southampton i Portsmouth. Podajte Mull, Ardnamurchan, Eigg, Rum i Skye Njemačkoj, očevidno bi ste podigli obgradu izmedju Sutherland i Argyll.

(slijedi na st. 4)

Advise lijepa prigoda Hrvatskom smolokopcu

Na prodaju prve vrsti vlastništva izmedju Mercer i Whangamarino željezničkih štacija.

181	jutro	zemlje	po	£4	15	0 jutro
181	,,	,,	,,	£4	12	6 ,,
200	,,	,,	,,	£4	10	0 ,,
500	,,	,,	,,	£5	10	0 ,,
800	,,	,,	,,	£6	10	0 ,,
428	,,	,,	,,	£5	10	0 ,,
640	,,	,,	,,	£7	0	0 ,,

Sva ova zemljišta imaju pročelje na glavni put što vodi iz Aucklanda u Wellington.

Vlastnik će primiti kao depožit 20 % od cijele svote u kupovanju smole od kopača koji bi kupili ikakov od ovih predjela, a ostatak će čekati za pet godina uz 5 % interesa. Ovo je lijepa kupovna pogodba jer ova zemljišta vrijedit će duplo vige kroz tri četri godine.

Za daljne potankosti obratite se na

T. A. PETRIE
22 Custom Street East Auckland

VELIKA ZIMSKA PRODAJA
kod
HEATH & MORRISON
Ducandzije, Whangarei

Hrvati ce uciniti dobro ako prihvate prigodu za stvari sasvim nizki cijena sto ce me izniti na prodaju od 9 srpnja do 6 kolovoza.

HEATH & MORRISON, "Frgovci robe."

SAVILL & SONS
General Storekeepers
Pekari i Slasticari
KAIKOHE

Zaliha od najbolje vrsti svakovrstne hrane, odjece, obuce, orudja i svakovrstnog gvozdja, posudja i.t.d., sve uz najnize cijene

Kad ste u Kaikohe posjete na

Krojac najnovije mode za Gospodu

Hrvate!
McDonald
DARGAVILLE.

FRASER & RICHARDSON
Mesari, na veliko i na malo
Cameron Street, - Whangarei
Telephones 27 and 77

Ceski Krojaci!
Moderno i prve vrste krojenje, dobra radja i niska cijena.
Najmodernije robe vazda u zalihi.
HUGGINS & SCHULZ
Bank Street, Whangarei

F. CARR
Baker & Confectioner, Dargaville
Donosim kruh na kucu u cjelu okolicu Dargavilla Kruh je najfinije vrsti. Pokusaite!

Molimo sve one koji posalju novac za predplatu Zore da adresaju na Hrvatsko Tiskovno Drustvo Ogr.
Box 642, Auckland

Hrvati su na njihovoj zadnjoj skupstini jednoglasno zakljucili, da bez '**Champion**,' brasna kojo ujacajemisice, i 'Standard' jecmenoga brasna i satrta jecma, bilo bi ne moguce odoliti Kaizerovoj prijetnji proti civilizaciji, ali nakon ujacenja sa '**Champion**' bracnom da su oni sposobni za najtezu borbu.---Advt.

NOVA FORMACIJA
Samo vzdrzimo najbolju qualitetu drugerija
J. T. PEAT, - Ljekarnik
Dargaville

Nicholson, Gribbin & Ross
Advjetnici
Dargaville

ARATAPU BAKERY
ARATAPU
CORKILL BROS.
vlastnici

NEOBICNA ZGODA

Prije nego ce te naruciti drugo odjelo, posalje puzorke, formulu za mjerenje i po vrbcu s kojom cte izmjeriti sami odjelo: ovo vas sve nece zapasti novca, jer mi saljemo badava. Ako prestavio te nase cijene s onim sto ste prije placali, uvjeriti ce te se da vam je bolje od nas kupovati, jer je ovo jedina tvrtka koja prodaje jedno samo odjelo uz cijene nu kao da ste kupili na veliko.

Jamcimo Zadovoljstvo ili Vracamo novac. Ako nam pisete u Vasem narodnem jeziku, mi cemo Vam u istem i odgovoriti.

Crown Clothing Mfg. Co., Ltd.
ELLIOTT ST. (skroz Strand Arcade)
AUCKLAND.

STOKES & EARL
DUCANDZIJE
Papakura
Prodaja hraniva i svakovrstnih potrebstina hrvatskom radniku. Kod nas su umjerene cijene i udvorna podvorba.

KEAN CLARKE BROS.
kirurgski zubari,
WHANGAREI

Vadimo **zubove bez i najmanje** boli. **Napravljamo vilice i pojedine zubove po najmodernijem amerikanskom sistemu.**

LONDON DENTAL
povise, A. ADAMS
Moderni Zubar
sa velikim oprezom B. G. ROSS, Zubar
Dargaville

HRVATSKI RADNICI!

Ako trebate dobrih cizama i postola, onda ih samo mozete dobiti kod mene.

Karl Schon
Hrvatski Postolar
CAMERON STREET
Whangarei

LJEKARNA.
Thebate li ikakovih ljekova nabavite ih kod
F. J. COOPER, ljedarnika
103 VICTORIA ST. WEST,
AUCKLAND.

S. A. PARR
Nurseryman, Seedsman and Fruiterer
Vocaka za razsadivanje sjemenja i voca.
Dargaville

Kad dodjete u Auckland nemojte otici bez da se kod nas slikate
The Crown Studios
266, QUEEN ST. (Next Savings Banks).

JAMES'S,
TEMPERANCE HOTEL
Tarifa—5/- dnevno ili 27/- sedmicno.
CAMERON ST. WHANGAREI.

Predbrojnici! Podmirite predplatu i pomozite vasu bracu Srbe!

Po svakoj predplati od £1 (računajući za jednu godinu) od lipnja 25 do 25 kolovoza, koju uredništvo primi kroz ovo razdoblje dobijeliti će za SRPSKI FOND 2/6 p.

Imajte samilovanja nad bijednom vašom braćom, združite se s nam i olahkotimo teret koji ih nepravedno gnjeći.

Bilo kakov darak ili doprinos za braću Srbe uredništvo će dragovoljno primiti i izručiti ga svojedobno na odredjeno mjesto.

Milodaritelji biti će besplatno oglašeni kroz našu novinu.

Upraviteljstvo "Hrvatsko-Tiskovnog Drustva"

A. G.

Quartley

(IZGOVOR, KUORTLI).

ODVJETNIK.

Posluje kod malog i velikog suda.

Usajmije Novca.

Government Insurance Bldgs., Queen St.

AUCKLAND.

SILVER GRID

(Srebrena rostilja i blagovaonica)

CAMERON STREET, WHANGAREI

Obroci na svaki sat. Otvoreno do 10 sati i po cecer. Svieze i suhe ribe vazda pri ruci. Osobite cijene za odnemanje jela na polja.

Pisite ili narucite svieze ili suhe ribe.

Kad dodjete u Whangarei prijavite se

BAKER BROS., proprietors Telefon 82

NAZNANJE SVIM SLAVJENIM

Dasam snizio ove cijene od postola svetacne i radnicke, samo za tri Sedmice. Upravo tvornice cijena; jedina Vam zgoda za imat cijene postole garantiram zadovoljstvo za svaki par postola za cijenu.

CIJENE

Crni postoli lagani najbolje vrsti
Prvo 28/6, 27/6, 26/6, 23/6, 22/6, 18/9, 17/6
danas 25/6, 25/-, 24/-, 21/-, 20/-, 16/6, 15/6

Zuti Postoli
Prvo 21/-, 25/-, 27/6, 28/6
danas 19/-, 22/-, 24/-, 26/-

Crne Shous
Prvo 19/6, 21/6, 24/6, 25/6, 28/6
danas 18/-, 19/3, 21/6 22/6, 25/-

Radnicke
Prvo 15/6, 16/6, 17/6, 18/-, 18/9
danas 14/-, 14/6, 15/6, 16/-

Stivale odgumine dokolina
Prvo 18/-, 19/6, 22/6
danas 15/-, 16/6, 20/-

Stivale do Bedara jedna vrsta
Prvo 31/- danas 27-

Takodjer nacinjam Stivale od koze po narucbi za £2 7s. 6d. dokolina a velike £3.

Orderi nikakvi nece bit uslisani bez novac poslat unaprjed.

Ovesu Vam jedine tri sedmice za zastedit novac. Narucite sto prvo da nebiste zakasnili.

TONY GUGICH

PATRIOTIC BOOTSHOP

Hannah Bldg., Albert St., AUCKLAND

SCHNEIDMAN BROS., Ltd.

The Empire Tailors

Najveca i najuspjesnija Krojacka tvrtka u N.Z.

Pokusaj ce Vas uvjeriti o njihovom vrijednosti.

Krojenje kod 219 Queen Street
i Krojenje 181-183 Karangahape Rd.
Putnickih potrebocah i postola 186-188 Queen St.

AUCKLAND
i
VICTORIA ST., HAMILTON.

Sve sto treba.

Posaljite odma po

STONE'S

1914-15 ilustrovani katalog sa 48 stranica, koji sadrzava preko 350 slika obuce u nasoj zalihi. Katalog badava i franko.

5--Nepromociva nadplata od najboljega kipa; jezik usiven do vrha; debele podplate; sastavci cvrsto usiveni; cijena 15/11, nadodajte suvise postarine jedanaest penia i po.

10--Bez sastavaka terde od najboljege kipa,--normalni vijak. Dobre za sume i mocvare.

S. STONE & Co. Ltd.

Queen St. - - AUCKLAND

Najveci trgovac postola

Jeftino! Jeftino!

Velika prodaja raznovrstne robe i postola kod

A. H. ADAMS & CO.

Dargaville

Dalmacija i Italija

sa strane 3

Izvanredno je žalosno da upravo tako odlikovani učenjak balkanske police kao gos. Edwin Pears može slijediti govorenjem o srpskom pristupu na more. Nemože se tako često ponavljati da srbska nakana u ovome ratu nije samo "pristup na more," već oslobodjenje jugoslavenskog plemena Srba, Hrvata i Slovinaca jednako. Ova postojanost za na "pristup k' moru" preživljuje od dana diplomatskih i vladalačkih prijepisa. Što mi imamo razmatrati jesu želje i težnje pučanstva koga se tiče, a u ovome slučaju nije mogućeg mjesta za dvojbu. Dalmatinsko pučanstvo, kojega je 96 po sto Hrvata i Srba, imade dugo sastavljenu hrptenicu pokreta jugoslovinskog ujedinjenja, i upravo nikakova nagodba, što izključuje ikakov njihov odjelak od nove jugoslavske države, nemože se ni zanajmanje držati da će biti priznata.

Nada od situacije leži u pokazanom državništvu i političkom poštenju ljudih koji danas vode usudnice Italije, i u njihovoj želji za sresti trajajuće sporazumstvo sa Srbijom. Može biti da prema dobro utemeljenoj talijanskoj tradiciji oni žude imati štogod u ruci za buduće trgovanje; i ako to bude tako tko će ih koriti, u pogledu tvrdokorne nespruživosti koja karakterise svu balkansku diplomaciju. To je pako sveta dužnost svih učenjaka jadranskog problema opomenuti Italiju protiv ponovljenja kobne austrijske zablude u drugome formatu. Za nekoliko prošlih godina bio je ozbiljni tečaj mnijenja u Beču (kadkad popustno poznat "Trializam") u prilog riježenja jugoslovenskog pitanja na hrvatskom temelju, bez dužnog osvrtaja na srpski elemenat. Ikakov pokušaj za riješit ga čisto na srpskom temelju, nad glavama hrvatskim i slovinskim, bit će za stalno neuspjeh, više tako što se je srpska Vlada neporecivo izjedn. načila sa jugoslavskim ujedinjenjem. Oni što su upoznati sa jugoslavskim narodnim osjećajima neimadu nimalo dvojbene sjene da narodno glasovanje od pučanstva nebi svršilo sa nadmašujućim glasom za sjedinjenje sa Srbijom. Nemože se tome protiviti da neimade sredstva o kušnji popularnog mnijenja, jer broj najviše narodni zastupnika vodja Hrvata, Srba i Slovinaca bio je u progonjstvu od početka rata, i sada su zasnovali Jugoslovenski Odbor da razjasne svoj povod u prijestoljnicam Trojnog Sporazuma. Jugoslavensko pitanje jest jedno koje englesko javno mnijenje nemože pustit zanemariti. Blizo sporazumstvo izmedju Italije i Jugoslovena (Srba, Hrvata i Slovinaca sjedinjenih u jednu državu) i Rumunjske jest važni uvod ikakovoj trajnoj ustanovi balkanskog i jadranskog problema, i priobraćenju jugo-istočne Evrope na zdrave narodne i ekonomske pravce; a ako Dalmacija dopadne Italiji takovo sporazumstvo jest ipso facto nemoguće.—

Vaš
R. W. Seton Watson.
25 Maja 1915.

Talijanski narod ima posebni narodni spomen koji je postigao svoje sjedinjenje i slobodu bez čineći ikakovu nepravicu ikakovom plemenu pod suncem, mi se uhvamo, sa gos. Seton Watsonom, da će on stimati taj plemeniti spomen odveć visoko žrtovati ga za krivu i opasnu slavu, vladajući nad nezadovoljnim padanikom.

(Ur. The Nation).

Trgovina gome

Za 22 dana ovog mjeseca došlo je u Auckland 3/6 tona smole.

Što smo se najbolje mogli informirati od prodavanju smole prošle sedmice donosimo ovdje nek se naši radnici znaju što god vladati:-

Ova vrsta bijele smole mora

Preostrugana

biti sasvim dobra za sresti gotovu prodaju, pošto jedino treba za popravljene drugih nakana.

Redovita bijela

Ova smola još je u malom zahtjevu. Bijeli tvrdi njoci mogu se prodati prilićitom cijenom, takodjer svjetlukastog kolura čisti chips

Iz istkosti.

Pita se za dobru smolu iz istkosti, tako da se dobre vrste prodaju ćim dodju iz kontri, ova im vrsta treba za napraviti slabije lajine što su prije uzimali. Slabijoj smoli nije vele zahtjeva.

Crna smola.

Imade malo zahtjevo za izvrstinu krupnu priostruganu crnu, ali krupna crna 3/4 ostrugana malko je zanemarena. Vrsta izmedju ove i B1 (sitnog stila) malo se miče ali trgovina je mirna. Crni tvrdi njoci ako nisu odveć sitni mogu se prodati.

Chips i dust

Od dobre crne gome ostrugani chips može se prodavati, takodjer srednja vrsta prosijanog. Jos se nista nezna od slabog dosa.

Whangarei Skrbnicka i hranivna Konjusnica

Cameron St., - WHANGAREI

Harry Webb

Vlastnik

U najmjuje konje, sedla i sveko vstne kočije u najkračoj obznani Osobite izvozivanje po svoj okolici

provodi po naredbi — Umjerena placa

Najbolji Hrvatski krojaci

Williams, Ball & Fannon

pokraj Drummond's,

VICTORIA STREET, DARGAVILLE

izradjivaju svakovrstna odijela na opce zadovoljstvo.

R. WAUGH

AMERICAN CLEANING & PRESSING COMPANY

(Nasljednik H. R. Syred)

Popravlja i cisti za muskarce odijela cijena je od 5/6 pa naprijed

Za samo ispravljane odijela 2/6

Za zenska odijela 6/6

Ovo je naj brza praonica i cistiona odijela u ovom gradu. Kad predate odijelo bit cete obavijesceni kad se moze urediti

74 Wellesley Street West
AUCKLAND

JEDINI HRVATSKI KROJAC

—U N. ZELANDI.

Kad mislite naruciti odijelo, narucite ga kod krojaca gdje se mozete razumjeti u materinskom jeziku i gdje dobivate odijelo ucinjeno po najnovijoj modi i najbolje uredjeno, a to je kod

G. P. SERBIN,
Ohaewai i Kaikohe.

Poruke i odgovori

Gos. J. J. Majstrović, Mangapai—Učinismo sve u redu po Vašem zahtjevu.

Gos. Stjepan Car Manjimup, Western Australia—Mnogo smo Vam harni na Vašem patriotstvu. Zbog cijena možete viditi u Zori. List Vam odašiljemo.

Gos. Ivan Perdija, Waihopo.—Mnogo zahvaljujemo. Papir će Vam poslati još ga nisu zgotovili.

Gos. Vice Grbić, Omaha.—Uredili smo Vam adresu kake naznačiste.

Gos. Nikola Pola, Tarawhati.—Tajnik kaže da si telpodmirili do 10/- po dionici.

Gg. Milodaritelji Jugoslavenskog Odbora.—Odviše nam je žao da prostor lista nije nam ovog puta dopustio izniti na javnost imena, ali zadovoljit će mo Vas dojdućim brojem.

Gg. Totić, Ujdur i Barbarić, Dargaville—Drago bi nam bilo da štogod pisete od "Slavonian Queen" neka znadu ostali naši domorodci diljem Nove Zelande i dadu podpomoć u istu svrhu.

SMOLA.

Svak k'svome.

Na znanje svim nasim Smolokopcim Poji zele imati dobru cijenu za njihovu Smolu i gotov novac, neka se obrate na.

G. P. KLINAC, Papakura.

C. KEANE

Baker & Confectioner, Dargaville

Donosi fini i svjezi kruh na kucu uzsvu Rijeku, Northern Wairoa.

Za najbolje konjske pokrivace otidjite u GUNSON-U

J. H. GUNSON

Cameron Street, Whangare

Amerikansko Zubarski Parlor.

Corner Queen and Wellesley Sts.

Kuca Modernoga Zubarstva.

Izvrsiva na opce zadovoljstvo trpecih sve moguca sredstva, koja je dosada lijecnicka znanost odkrila.

Napravlja nebnice i napunja supljotine pokvarenih zubih.

Nase vadjenje zubih bez boli poznato je po cijeloj Novoj Zelandi.

Tko naruci umjetne zube stari mu se vade bez platno.

ZUBI:

Svi zubi zapadaju £3 3s.

Dr. F. Rayner.

Mi imamo nas ambulatorij u Wellington.

Mesar
(za Hrvate)
G. F. THOMPSON
Te Kopuru
Telephone No. 6.

Telefon 164

A. WRIGLEY

Pekar i Slasticar

Bank Street - WHANGAREI

Obznana

Na javnost hrvatskom narodu u WAIHOPO da sam otvorio dobru pekarnu u WAIHOPO

C. H. FORD

T. KENNEDY

POSTOLAR U DARGAVILLE

Obskrbljiva musterije s dobrim postolima uz najumjerenije cijene.

E. T. TATE

Auctioneer and Commission Agent

Ratarskih potreba. Rastavljacah (Separators). Sjemenja i djubra. Sedmicna prodaja pokucstva, proizvoda perske zivadi i.t.d.

Victoria St., Dargaville

Oglas!

Aka trebate dobra mesa morete ga dobiti kod nas

Frank Urwin & Sons - Houhora

CENTRAL HOTEL

Dargaville

S. THOMPSON, Vlastnik

Fred F. Day

HOKIANGA ROAD,
DARGAVILLE.

Prodajemo zita, zeljeznih predmeta i ostalih raznih potrebstina, osim robe, uz veoma umjerene cijene. Vazda pri ruci hrvatskomu narodu.

Address: FRED F. DAY, DARGAVILLE.

J. Curin & J. Trbuhovich.

Kauri Gum Brokers and Buyers,

24 CUSTOMS ST., AUCKLAND.

....Dajemo najbolje cijene za Kaursku Smolu i gotov novac,.. takodjer prodajemo istu uz komisiju od 2½ per cent. te ako vlastnik smole hoce davamo novca u naprijed 75 per cent. Sve opremamo brzo i tocno.

Printed and published by the proprietors, THE CROATIAN PUBLISHING CO., LTD., at their offices, 22, Customs Street East, Auckland.

SATURDAY, JULY 24, 1915

Zora The Dawn

1915 — 1915

Za uzdržati prava i povisiti slogu slavenskog naroda.

To uphold the rights and to promote unity of the Slavonian People.

Br. 30 No. — JEDINA HRVATSKA NOVINA U CIJELOJ AUSTRALAZIJI THE ONLY CROATIAN NEWSPAPER IN ALL AUSTRALASIA. — AUCKLAND, N.Z. SUBOTA 31. SRPANJA, 1915 — AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, JULY 31. 1915 — Godina Year 3

RATNI BRZOJAVI

Za narodnu akciju Jugoslovena

Habsburška monarhija puca na sve strane; potlačeni narod očekuje svoje oslobođenje.

U prvome redu Jugosloveni, u prvome redu Hrvati-Srbi-Slovenci očekivaju osvit novih dana, veliki trenutak, kada će cijeli naš narod, sva djeca jedne krvi i jezika, da se oslobode i ujedine. Čas, koji proživljujemo je historijski, i mi ga nesmijemo propustiti.

Srbska je vojska počinila čudesa srčanosti i heroizma. Ona je nadahnula svu zagraničnu braću nadom u konačnu pobjedu Jugoslovenstva. Na toj je strani Austro-Ugarska doživjela grozan poraz i nepopravljiv udarac.

Ali sinovi srpskohrvatskog i slovenačkog naroda, koji se nalaze u okviru Austro-Ugarske, zatečeni u trenutku ratne eksplozije, nenadno bačeni u tamnice ili poslani na granicu, nijesu mogli da dolično odgovore na austro-njemački izaziv. Njihove su patnje mučeničke, no onin emogu da dadu junačkog otpora. Premda su pasivno veliki, njihova je akcija nemoguća.

Sva je borba za naše oslobođenje ostala na srpskoj vojsci. Njena su djela bila bezprimjerna ali ona nijesu dostatna.

Dužnost je Jugoslovena iz Monarhije a navlastito Hrvata i Slovenaca, koji se nahode u tudjini, da djelom pokažu da divsku borbu za oslobođenje svoga naroda prate sa dostojnim interesima. Dužnost je austrijski Jugoslovena a naročito—opetujemo—Hrvata i Slovenaca, da pokažu u ovome velikome sukobu, da ne žele ostati samo pasivni motrioci, nego da su spremni i činom posvjedočiti, da im svrha evropske operije nije ravnodušna.

Radi se o velikome pitanju: hoćemo li biti slobodni i ujedinjeni, hoćemo li biti svoji na svojemu, ili će mo do vijeka robovati tudjinu. Nikada u povjesti nismo imali ovako blagoslovjene prilike. Nemojmo se varati: uza sve dosadašnje uspjehe, Evropa neće imati nikakva obzira prama nama, ako cio narod, i to poglavito onaj narod iz okvira monarhije, djelom ne pokaže, da je zaslužio slobodu i da shvaća značenje današnjih dogodjaja. Mi nemamo da slobodu primimo, da nam se nametne. Treba da je izvojujemo, da sami činom učestvujemo u djelu oslobodjenja.

Često smo se tužili na nedaće u našoj povijesti. Sada je hora da ih popravimo. **Na nama samim stoji nasa buducnost.**

Vjerom u svoje pravo, oduševljenjem za svoju slobodu, braćo Hrvati, braćo Slovenci, braćo Srbi, Jugosloveni, ustanimo i kliknimo Evropi, da nećemo više robovanja, da od sada nećemo da budemo sluge. Ustanimo kao svijestan narod, sami od sebe, slobodnom odlukom volje, i pokažimo i današnjim i sutrašnjim neprijateljem našega ujedinjenja i slobode, da svoje zemlje nedamo, da hoćemo, da Jugoslavija bude napokom Jugoslovenima.

Ustanimo i pokažimo, što misli Herceg-Bosna, što sniva Hrvatska i Slavonija, što hoće Dalmacija i Istra. Slovenci hoćeteli prekrštenih ruku gledati da tudje zastave viju, na Triglavu, na kamenitom Kliśu i na ostalim vašim zemljama. Posvjedočimo Evropi da smo sinovi jedne majke, da smo voljni da se borimo u jednom kolu i da živimo u jednoj domovini.

Neka svijet vidi da se nebojimo žrtava i krvi, da veselo srćemo u smrt kada je to jedina ucjena naše slobode, našega spasa.

Na noge Jugosloveni za našu domovinu od Jadrana do Vardara.

Na noge Jugosloveni za svoje pravo i dostojanstvo.

Njemacke grdobe u Poljskoj

Natjecanje grozota udarene Belgije

Pariz 22 srpnja. M. Nadaud, dopisnik "Petit Journal," kaže da u mnogobrojnim Poljskim selima Njemci siluju seljake gledati svoje male kćeri osramoćivane sa četama od 30 ili 40 vojnika vodjenih od časnika. Dosta mladih djevojaka uteklo je i utopilose, našto Njemci izgoriše dosta kuća i izšibaše i živa zakopaše misnika koji se je protivio.

Na dosta mjesta ranjeni Rusi bijahu mučeni, natopljivani petrouljem zatvoreni u stajama i živi izgoreni.

Zarobljenici austrijskog 6 tog. vojnog zbora uhvaćeni na Lublin-Cholm liniji kazuju da su vidili ogromni prosti greb kod Rawaruška gdje je 5.000 zarobljenika zakopano, iza kako bihu ubijeni na hladnoj krvi.

Zločin pokazuje da Njemačka osjeća udarac njezina stegnu og sredstva od komunikacije.

Franceski destrojeri okolo dalmatinskih obala.

Pariz 26 srpnja. Francheski destrojer Bisson porušio je austrijsku prinosnu pokladu za sobmarine i zrakoplove kod otoka Lastavo, i presjekao brzojavne žice.

Srbija spravna za drugu vojnu

Nova vojska iskupljena od 230.000

Rim 26 srpnja. Srbi, posli pretrpljenja velikih oskudica, opet sakupiše vojsku od 230.000, koja je spravna i potpuno opravljena. Ona čeka znatnu Rusku ili talijansku ofensivu za opet napasti Austrijake.

Franceski zrakoplovci čuvaju granice. Dvi Engleške, dvi ruske, i dvi franceske topničke baterije postavljene su kod Biograda.

U Poljskoj bitci srece se mijenjaju

Silna dusmanska vojska na Rusiju

London, 26 srpnja. Dopisnik 'Daily Telegraph' iz Petrograda izjavljuje da situacija ostaje nejasna. Bojni red napreduje i povraća se na raznim mjestima. Nijedna strana nije bila odlučno uspješna.

Ovlašćeno je proračunavano da 70 njemačkih i 48 austrijskih divizija, 4 njemačke i austrijskih konjaničkih brigada, i velika tijela austro-njemačkog Landsturma vojske upotrebljeno je u ofensivi proti Rusiji. Dusmanska vojska izmedju Visle i Bug računa se 750.000 od koje dvi trećine jesu Njemci. Četri neprijateljska vojna zbora napreduju protiv liniji od Novo Georgievsk k' Ivangorod.

Kako Rusi biju otrovnike

Petrograd 26 srpnja.

Kad zu Njemci upotrebili plinske oblake na Narew fronti Rusi nahrupiše vanka sresti oblak i projuriše krozanj držeći mokre krpe na licima. Napadoše na iznenadjene Njemce nedavši im ni dio.

Obični način za obranu je napuniti plitku brazdu grmom i natopit ga sa petrouljem. Kad se plijen približi petroulje se zapali, odnoseći otrovni plin.

Njemci napreduju u baltickim provincijam

Petrograd 26 srpnja.

Njemci slijede naprijed u baltičkim provincijam. njihov neposredni cilj jest Ponevaesh, 70 milja sjeverozapadu Vilne, a zadnji im je cilj Petrograd-Vilna pruga. Sadašnje operacije nisu od prve važnosti.

Rusi su bili pozvani nazad smjerom za postavit se u dotjecaj sa Mitan-Shavli vojskom.

Dopisnik iz Petrograda dokazuje da ako prisiljenje Narew linije od Njemaca nebude čvrsto uspostavljeno to može oboriti rusko uzmicanje.

Novi Restaurant Novi!

Cast nam je javit Braci Slavenima, da smo otvorili novi

Restaurant i Billiard Saloon

(Druga vrata ispod Post Office)

U Main Street KAIKOHE, te kad ste u Kaikohe posjetite nas, gdje cete bit najugodnije podvoreni.

Uvjek na Vasu uslugu uz geslo: svoj k svome

J. Botica & Co.

The Whangarei Hotel

S. McMAHON, VLASTNIK.

Nas hotel poznat je od starine radi izvrstne posluzbe i cistoce. Ima dobra pica, dobrojelo, a k tomu umjerena cijena.

Hocete li dobra mesa?

Obratite na s:

HAWTHORN & MUNRO

Mi jedino koljemo za obitelji, i to u

Clevedon, Papakura and Manurewa.

Fotografia

Kada budete u Whangarei uslikajte kod T. G. PALMER, slikara.

Slike izvrstne a cijena niska.

T. G. PALMER

Cameron Street, WHANGAREI

SVEUČ. KNJIŽNICA ZAGREB

OSOBITI POPUST

ZA SVE HRVATSKE I SLAVENSKE CITAONICE
SIROM SVIJETA

TISKANJE BADAVA

ZA SLOGU I UJEDINJENJE SLAVENSKOGA NARODA
HRVATSKI NAROD U NOVOJ ZELANDI
ZELI DA SE SAMO NAPLACIVA POSTARINA I OMOTI

ZA GODINU 7/6, ili u austrijskom novcu 9 i 60 helera
u Amerikanskom novcu $1.75
NARUCITE "ZORU" ZA VASE CITAONICE.

"ZORA"

Izlazi svake subote.

Cijena za domovinu na godinu - - - (12/6) 15 K.
Cijena za Sjedinjene Drzave i Kanadu - (12/6) $3.00
Cijena za N. Zelandu i ostale zemlje - - - £1/-/-
Za 6 mjeseci - - - - - - - - - 11/6
Za 3 mjeseca - - - - - - - - - 7/-

Cijene za oglase saljemo na zahtjev.

Rukopisi se ne vracaju.—Dopisi bez podpisa se ne uvrscuju.
Novce saljite u preporucenom pismu na:

"ZORA,"
22 Customs Street East,
Urednik, P. KATAVIĆ Auckland, N.Z

"Zora" "The Dawn"

The only Croatian Newspaper in all Australasia.
Printed and Published by Croatian Publishing Company,
Limited at 22 Customs Street East.

G. R. HART, Secretary. Telephone 3739
Advertising rates sent on application.

Srbsko pobjedno slavlje

Kako rat progresuje tako i cijelom svijetu postaju sve više poznate prave nutarnjosti borbe, i predočuje točnije značenje neki njenih najzanimljivijih uzgrednih čina. Ali čudnovato je razjašćenje tajne i misterija u kojima je još ova velika borba zamotana da do skora malo smo čuli što je bilo odsudno ili pouzdano o tečaju rata na Balkanu, i dijelu u kome je Srbija djelovala. Znali smo ali nejasno da su Srbi za dugo vrijeme junački održali svoje vlastništvo protiv nadmašujućoj austrijskoj snazi, i da svršetku prošle godine, kad je njihova snaga za otpor izgledala izcrpljenom, sa nenadanim i drzovitim naporom baciše nazad navaljujuću vojsku, i po treći put očistiše svoju zemlju od dušmana. Ali to je jedino sada, sedam ili osam mjesecih iza slučaja, da nam je dozvoljeno točno čuti što se je dogodilo, u takovom formatu da ga možemo rastumačiti, i staviti djela u njihove prave poglede na prama drugi ratnih slučajeva. Prve dvi austrijske navale na Srbiju donesoše samo poraz i nesreću našem starom dušmanu, i centralne Velevlasti osjetiše da njihov upliv bijaše stavljen u ljutu opasnost sa neuspjehom za točno kazniti ovu neukrotivu malu državicu. Suglasno, kad je Turska došla u rat, i von Hinderburg bijaše snovao svoj veliki juriš na Varšavu za obraniti Slesku, treća austrijska navala bijaše organizirana na Srbiju. Ovoga puta Srbi su imali biti sasvim istrijebljeni; Bugari ohrabljeni austrijskim uspjehom onda bi se pridružili Turcima; Grčka i Rumunjska, edvojene i zastrašene, uzdrale bi se vanka rata, a sjedinjene sile centralni Velevlasti sa svojim balkanskim saveznicim bile bi sposobne raditi sa ubojitim djelovanjem proti Rusiji. Nije pretjeravanje kad rečemo da propast Srbije bio bi u ovoj zgodi ubojitiji udarac za Rusiju nego okupiranje Belgije bijaše za Francesku i Englesku; ipak za vrijeme izgledalo je da nikakovo djelovanje što bi Srbi ili saveznici mogli učiniti da bi koristilo za spasit ih od propasti.

Nije da se ima pomisljati u ovome razmaku da ovi fakti, koji nisu mogli biti pojmljeni za vrijeme, bijahu izgubljeni u pogledu od državnika i vojnika koji upravljaju tečaj rata u Evropi. Gos. Edvard Grey uzaludno ponudi Grčkoj velike dopuste u Maloj Aziji za navest je da pomože Srbiji. Rusija učini nenadni ofensivni pokret proti von Hinderburgu za prisilit ga da digne vojsku sa Save na Karpate, a Franceska ne samo istisnu svoje darovitosti do skrajnosti za obskrbiti Srbiju sa topovim i prahom i olovom, već hotimično oslabi svoje vlastite operacije za nekoliko sedmica posli bitke kod ypres da bude sposobna prišteditи štogod od svog imetka bomba za tvrdo pritištenu Srbiju. Ali uz prkos svega što se je moglo učiniti, u istinu, srbsko stanje bijaše drzovito. Kroz prošle četri godine srbska vojska borila se je u dva balkanska rata, i dva puta, posli golemi napora, potrala je nazad austrijske napadače. Izdatak orušja, praha i olova bio je daleko nadmašio malenu sadržinu njihovih oružana; neostade puškaka za rezerviste, koji su imali čekati za oružje svojih mrtvih i ranjenih drugova prije neg su mogli doći u bojni red; pješaci, hrabri i fizično vješti kako ikoji u Evropi, bijahu prorijedjeni sa svojim teškim gubitcima, i iznemogli sa neprestanom bitkom i marširanjem; a početkom listopada sasvim nestade pripomoći praha i olova za srbske topove. Za šest sedmica njihova junačka vojska uzdržala je dugu liniju svoje granice proti neprekidnom austrijskom valovlju; a onda, kako je zima na njih došla, sa imetkom ratne zaljihe još nedopunjenom, njihov glavni zapovjednik bijaše prisiljen narediti uzmak prama jugu u planine. Ova zadnja ljuta nuzda učinila je za časak oslabiti srbske energije. Oni se pokazaše da bijahu voljni umrijeti gdje su stali; ali zapovjed za uzmaknuće razbi im srčanost. Povratak je postajao sve više i više neuredniji, budući da su ih Austrijaci stiskli u nadmašujućem broju, taruć ih sa svojim jačim topništvom, i nagonoći potjeru misleći dade lahko učiniti sjajnu pobjedu. A napokon, kad, na prvi prosinca pridade se prva srbska vojska bez udara, i visine Suvobora ostaše jedina obgrada za obranu južne Srbije, upravo general Putnik, koji je vodio Srbe dvima pobjedama koje su zapanjile Evropu u dva velika rata, izgledalo je da je bio odlučio da mu drugo ništa ne priostaje činiti sa ostatkom svoje vojske već prodati skupo svoje živote, i boriti se do zadnjeg čovjeka.

Ali onog časa, kad je izgledalo da je išla sva nada, dodje nenadani otpor izmedju srbske vojske i oživljaj neukrotivog duha koji je pritvarao ove seljačke vojnike često puta prije u nepobjedne i slavodobitne ratnike. Austrijaci zaprijećeni snijegom u krševitoj zemlji, nemogoše brzo napredovati priko Suvobora, a Srbi, sposobni otpočinuti i povratiti svoju snagu, iz nova dobiše svoje pouzdanje; njihov stari kralj potomak "Crnog Gjordja," srbskog narodnog junaka, dodje doli u bojne redove, i pobudi ih još na jedan drzoviti pokušaj za spasiti svoju domovinu; a u kritičnom času dugo očekivani topovi, prah i olovo stiže iz Franceske. General Putnik, koga redaju vojnički vještaci izmedju najprvih vještih vojskovodja, odluči odma uzeti zgodno vrijeme promjene u duhu njegove vojske, a njegov posao bijaše umanjeniji jer Austrijaci, sada posjegurani za pobjedu, odcjepili su tri vojna zbora vojske na Srbiji i poslali ih na sjever da se biju proti Rusu na Karpatim. Ovo je još provalnike ostavilo sa 300,000 ljudi, i razmjerica prama Srbima, razbijenim, na pola oružanim i razorganiziranim, bijaše još tri na jednoga. Ali Putnik i njegovi podčinjenici plemenito se ustaše na prigodu. Imao je najmanje dva čovjeka sa sobom pokazanog vojničkog veleuma—generala Mistića, sina jednog seljaka, i pukovnika Pavlovića, sina ratarskog radnika; i sa njihovom pomoći stari junačina uredi niz sjajnih kretnja koje kroz malo sedmica ne samo potraše nazad navalnike u nagloj zabuni, već praktično poraziše njihovu vojsku da nije vridila za vojevanje. Nikakov opis ovih kretnja po tanko nebi bio razumljiv bez zemljopisa i planova, ali je dovoljno reći da sa brojem pažljivo isporedjenih isprijeka i čeoni napadaja Putnik i njegove kolege, pokrećući priko okoline koju su oni i njihovi vojnici povjerljivo znali, prodriješe austrijsku sredinu i zaokriliše obadva krila, i konačno potraše dušmana sjeveru u potpunoj stravi i pokvarenosti. Kad se je promjena bitke okrenula, Srbi bijahu neodoljivi. Uzrujani do uzvišenog vrhunca domoljubnog oduševljenja izgledaše da im nije potrebito hrane ni spavanja kroz vrijeme potjere. Austrijski vrhovni zapovjednik vojske, Poterik, jedino školski knjiga taktičar, bijaše zaveden i pobjedjen kod svakog okreta od starog srbskog vještog vojskovodje, a kad na zadnju ostatci austrijske vojske stigoše u Biograd zadnja straža nije se mogla nagovoriti da upravo ostane dosta dugo za pokriti uzmicanje glavnog tijela priko Save u austrijsko teritorije.

Dan, 15 prosinca, računat će se vazda kao najsjajnija godišnjica u srbskoj povjesti. Vodjeni od svoga staroga kralja, koji kroz cijele one drzovite sedmice očitovao je duh i srčanost dobro vrijedni junački pradjedova, Srbi su trudili kroz noć, privlačeći svoje topove u poziciju, a u zoru otvaraše vatru na mostove na ladjami sa kojim Austrijaci gledaše pobjeći. Blizu sve što je ostalo od dva austrijska vojna zbora pridade se na milost i nemilost, a za vrijeme dokle ungarski regimenti, koji se hrabro boriše do zadnje, još se gonjahu za prodrijeti, kralj Petar, slijedjen sa svojim radosnim vojnicima i svojim veselim narodom, jahao je kroz svoj grad do stolne crkve da dade hvale za čudnovato održanje njegove kraljevine. U istinu to bijaše malo manje nego čudo što Srbi izvršiše. Od 300,000 napadača što su prešli priko Save prije tri mjeseca više od 150,000 bilo ih je smetnuto van akcije, priko 40,000 bilo je zarobljeno, sa 233 topa i mnoštvo praha i olova, otpremá i ratni materijal što su Srbi uhvatili bilo je od neprocijenjene vrijednosti njihovoj istrošenoj vojsci. Ovo je sve bilo počinjeno sa vojnom snagom okolo 100,000 ljudi, sve što je bilo ostalo vojske male državice, "izcrpljene sa tri velika rata, poharane sa kužnim bolestima, i poniženo do skrajnjeg siromaštva." Uspjesi srbske slavne pobjede bijahu znameniti i dalekosežni; u istinu neki kritičari usporedili su je sa bitkom kod Marne kao jedan odsudni ratni okretaj. Da je Srbija pala, Njemačka sa pomoću Bugarske, zavladala bi Balkanom, Grčka bi postala nesposobnom, a Rumunjska i Italija bile bi odvraćene od posredovanja još za koje neopredjeljeno vrijeme. Cijeli položaj u blizom istoku bio bi odlučno promjenjen na gore sa saveznićkog gledišta, a ne samo vojnička već i pomorska sutuacija u Sredozemnom moru moguće bila bi stavljena u neizbježivu opasnost. Vrijeme je da mi Hrvati kao njihova braća, koji smo od jednoga panja mladice, predočimo sva njihova žrtvovanja te zajedno sa Englezima i njihovim saveznicima pomožemo ih našim moćnim srestvima, da se makar štogod odužimo braći, koja se bore za naše ujedinjenje i kojoj sve dugujemo.

Najbolji Hrvatski krojaci

Williams, Ball & Fannon

pokraj Drummond's,
VICTORIA STREET, DARGAVILLE

izradjivaju svakovrstna odijela na ope zadovoljstvo.

Nova Gostiona
54 Durham Street, Auckland

Sa ovim obavješćam svu braću Jugoslavene da sam otvorio gostionu i Billiard Saloon u prostorijama Frankovich Bros. Gostiona je dobro uredjena sa domaćom kuhinjom, te najboljom podvorbom.

Molim svu braću Slavene, da se svrate kod mene, gdje će biti bratski pričekani.

Braćo svoj k svome!
Vaš sam na uslugi,
LUKA DEAN.

IMALI BI STE KUPOVAT

HIGHLANDER MILK

jer se jamci da nije patvoreno.
Svaka kaplja mlika, sto stigne u highlander Milk tvornicu, pregledana je od uprave.

Pitajte kod Vasega Ducandzije

HIGHLANDER CONDENSED MILK

"Amber Jips" Tea

Quality Maintained in spite of Increased Cost

Vrsta se isto uzdrzi uzprkos sto vise zapada

Pitajte onu od 2s 2d.
Ima i od 2s i 1s 10d.

Prodaje se

SILVER STAR

Path resing dvokolica, najboje vrste. Dvokolica je snabdjevena sa svim potrebitim stvarima, kao i sa najbolje vrsti svijećom. Tko bih želio dapregleda istu, može se navratih kod,—gosp. Luke Deana 54 Durham Street, za ostale potankosti pišite na ovaj adres:

A. MILICIC
54 Durham Street Auckland

Na Znanje

Da izradjujem i prodajem vec preko 210 vrsti rodoljubni sveslavenski fotografiicki slika na dopisnicam ili inace, ukljucujuci: starojunacke, slike nasi narodni vladara i prvaka, balkanskog i ovog velikog rata i t.d. it.d. Cjene na dopisnicam, kao obicno: 5/6 po ducetu, ili 5/- po svakom od 3 ili vise duceta. Za ovecu kolicinu cinim umjerenije posebne cjene. Napose zelim upozoriti sve rodoljube da cu od sad unapried uplacivati u fond jugoslavskog Odbora 20 % oc ciele prodaje ovih dopisnica. Kojemu se kupcu bude svidjalo bolje, moze da neposredno posije blagajniku recenog fonda svaku svotu koja tako bude fondu pripadati.

S. M. Ujdur
G.P.O., Auckland

Trazim
mog sina
Vide Unkovic

koji je pred 2 godine otisao u okolicu Velington-a, te od toga vremena neznam nistu od njemu, zato molim bracu Jugoslavene sirom N.Z., takodjer Australije i Amerike, ako koji znade za njegovo boraviste da bi mi izvolio javiti na doli naznacenu adresu, na cem bi mu neizmjerno bio zahvalan.

Nikola Unkovic
P.O., Dargaville, N.Z.

Gum Brokers

Jedini i pravi prodavaoci kaurske smole uz 2½ postotka. Opremamo svakovrstne stvari na zahtjev. Dajemo novac u predujam na smolu. Dobru prodaju i brzu opremu racuna osjegurajemo.

M. SIMICH & CO.

Dalgety's Bldgs.. Customs St. W.

SMOLA.

Svak k'svome.

Na znanje svim nasim Smolokopcim koji zele imati dobru cijenu za njihovu Smolu i gotov novac, neka se obrate na.

G. P. KLINAC, Papakura.

Slavenske kraljice Odbor

(Slavonian Queen Committee)

Štovani gosp. Uredniče.

Čitajući zadnji broj "Zore" naišli smo na Vašu opasku glede našeg podhvata o radu za "Slavensku Kraljicu." Milo nam je što možemo izjaviti, da se je izraz Vaše opaske vrlo dojmio ovom Odboru; tim veće što u istom pokazaste želju da Vam se podhvat ove osnove dostavi i da tako moć budete što lakše o istom progovoriti našoj slavenskoj omladini diljem ove zemlje.

Na prvome mjestu možemo reći da što se ovog podhvata tiče, da to nije kakova nova naša pojava jer to je svakom dobro poznato, da se je već u mnogim okružjim ove zemlje za istu stvar radilo i tim lakše polučilo željeni uspjeh.

Dakle kako drugdje tako i ovdje zauzetni i patriotični gradjani, odlučiše i organizovaše vrlo radini odbor, koji na prvom svom sastanku odlučiše da obdrže kao i po drugim mjestima tako zvani "Queen Carnival;" držeći da je to najzgodniji način da se sakupi novčani "Fund" za ranjenike koji se povrate iz ovog rata.

Djelatnost ovog podhvata razvijala se je još početkom ovog mjeseca takovim mahom da je odma bilo vidjeti: da će kompeticiia biti dostojna njenom smjeru; na što su se ustanovile razne grupe, i svaka grupa izabrala svoj posebni odbor i imenovala svoju kraljicu. Ova grupirana masa ovog okružja, pa pripadnosti svog zanimanja, razdijelila se je na osam raznih grupa. Svaki odbor radi marljivo za uspjeh svoje kraljice. Svaki šiling što se sakupi za pojedinu kraljicu znači četri glasa; tako da kraljica koje bude imala najviše takovih glasova na 28 rujna biti će onaj dan krunjena za kraljicu. Ovaj podhvat ovdješnjeg gradjanstva pobudio je i u nama simpatiju napram njihovom nastojanju, te na predlog gos. J. Barbarića obdržana je skupština na 10 ov. mj. u prostorijam gos. Totića u Dargavilam, gdje se je pretresalo naše stanovište glede ove kompeticije. Preko našeg nacionalnog priznanja od ovog pučanstva i sveobćeg užitka podpune slobode, osobito u ovim teškim danima, na jednom se je došlo do jednoglasnog zaključka, da obrazujemo svoj vlastiti odbor i da imenujemo svoju kraljicu; da tim jedino možemo primiti priznanje kao jedan narod za svoje požrtvovanje i doprinos u taj njihov nacionalni Fund.

Izabrani odbor odaslao je svog delegata, da se propita kod glavne Eksekutive o našoj pristupnosti u ovu kompeticiju. Eksekutiva sa zahvalom odobri našu nakanu i prizna nam podpuno pravo, obećavši biti nam u svemu pri ruci, kao i svim ostalim grupama; a to u glavnom što se tiče rasprodaje raznih stvarih, kockanja za razne stvari, darova itd. Dobivši ovakovu moralnu potporu naš odbor dade se na rad, te na prvom mjestu zamoli Miss Jac Mitchelson da bude imenovana za našu "Slavonian Queen," čega se ugledna gospodjica dragovoljno primi.

Mi smo odma kao i ostale grupe izdali tikete i tri vrste vrbca ili "badges" koje se prodaju po 20š, 10š, i 5š; svaki šiling od nas sakupljen, na koji mu drago način, daje našoj kraljici četiri glasa.

Imenovanje kraljica završilo je na 14 tek. mj. a u sve ih imade osam. Imenovane su po slijedećim grupama i svaka nosi ime svoje grupe: Soldiers' Queen, Shipping and Marine Queen, Slavonian Queen, Timber Workers Queen, Commercial Travellers' Queen, Licensed Victualler Queen, Farmers' Queen, Maori Queen i Pictures' Queen.

Po nalogu našeg odbora moramo Vam reći da što se tiče ovog podhvata i našeg nastojanja, u istinu, mi smatramo ovakovu ko-operaciju u ovim vremenima životnog pitanja, ne samo za danas ili sutra već i za nadošla vremena; te ne samo za nas, koji smo već ovoj zemlji, već i za nadošle naše kojima želimo da im ime Slaven bude blagim spomenom priznato od ovoga naroda, jer bez dvojbe dobri činovi ne idu lahko u zaboravi. Nama bi bilo milo kad bi nas naša omladina iz drugih okolica novčano podpomogla e da tako polučimo što sjajniji uspjeh. Mi držimo da u slučaju dobrog odaziva naše braće imamo dobru priliku da naša kraljica bude dobitnica; tim veće kako rekosmo što je velika kompeticija izmedju drugih, jer je narod u toliko grupa izcjepan; dočim mi smo svi složni za jednu. Imadosmo čast da se je trobojnica naše kraljice u predprošlu subotu vijala nad svim drugim, što znači da je Slavenska kraljica imala do tada najviše glasova. U prošlu subotu nehtijući izkazati toliku zauzetnost naše kompeticije, i akoprem smo imali lijepi sedmični doprinos, nismo ga htili uložiti one sedmice, isto smo izmedju osam drugih imali treće mjesto. Mi se nadamo gos. uredniče da će te Vi istaknuti ovu stvar ovamošnjom našom javnosti, i naš odbor pun je nade da će nas ostala naša braća u ovom našem slavenskom podhvatu bratski podpomoći, i da tako naš zajednički doprinos bude što sjajniji i dostojniji naše slavenske simpatije. Mi smo u ovom činu svi složni te danas sva naša stručna omladina kiti se sa našom modrušastom vrbcom.

Nakanili smo čim ovo djelo dovedemo kraju otvoriti propagandu pobiranjem priloga za naš Jugoslovenski Komitet, kako što je to već na prvom sastanku jednoglasno zaključeno.

Naš je odbor već uoblastio gosp. Marka Šimića, gosp. S. Modriča i gosp. P. Cvitanovića da prodaju tikete i vrbce u Aucklandu, a gosp. Antu Vrsaljka za okolicu Whangarei i Kaikohe. Nama bi bilo drago da nam se naša omladina, koja je željna za ovo doprinijeti, pismeno obrati te će mo im poslati tikete i vrbce za razprodaju.

Neka svaki Slaven znade da se ovo radi od naše slavenske strane u opće, te što sjajniji uspjeh to veća čast našem slavenskom imenu u Novoj Zelandi.

Nadajuć se da će mo svi u ovom biti složni te što bolje poraditi kao braća za ovu stvar koja će nam bez dvojbe biti za našu narodnu čast.

Uz bratski pozdrav

Ostajemo Vaša braća

J. A. Totić, predsjednik. John Barbarić, tajnik.

Dargaville, 26 srpnja 1915.

Odviše nas je zadivio rad naše braće slavena u Dargaville kojima srdačno izrazujemo našu plemenitu naklonost. Njihov podhvat je jedan od najznamenitije vrijednosti što može doprinijeti našem slavenskom imenu izmedju engleskoga naroda, kad vidu da s njima simpatimo, i priznajemo njihovu pobjedu našom pobjedom, a njihovu nezgodu našom nezgodom. Ovo nam je zajednička borba koju smo prisiljeni da vojujemo. Kako nam je vrlo dobro poznato engleski učenjaci protestiraju protiv nepravdama jugoslovenskoga naroda, i bore se za naše jugoslovinsko pitanje. Također vidimo po brzojavkama da i u ratu sudjeluju sa svojim topništvom u srbskim redovima. Dapače i izmedju njihovi novozelandski vojnika ima i naših Slavena, te na više načina možemo pojmiti da su nam zajedničke dužnosti skrbiti se za ove svete svrhe, ovih historijskih dana. Nadamo se da će naša braća iz svih okolica podpomoći ovu plemenitu stvar, tako da slavenska kraljica postigne krunu, a naše slavno slavensko ime ostane čisto medju novozelandskim i Australijskim narodom, što su ga izrodi izšarali austrijanštinom.

Uredništvo

†

Na 9 ov. mj. preminuo je u Thames bolnici nas mili rodoljub Mate Maras Ivanov iz Kozice. Bolovao je dvi sedmice i onda pošao pod operaciju iza koje nakon 24 sata ostavi ovaj svijet. Pokojnik imade tri brata u ovoj zemlji a u staroj domovini ženu i jedno dijete. Mnogo im se žalujemo na njihovoj žalosti, a pokojniku želimo lahku crnu zemlju.

Zora za srbsku potporu

Od pretplanika koji poslaše po £1 za godinu dana pretplate.

Prvasna svota 10/, Gos. Marin Sale 2/6, Gos. Anton Perdija 2/6, Gos. A.P. Antunovich 2/6 Gos. Jure Curac 2/6, Gos. Jozip Radich Matin 2/6, Gos. Ljubomir Pucar 2/6. Ukupna £1 5/.

Trgovina smole

Ove sedmice neima vele promine u marketi. Drugom će mo sedmicom obširnije pisati.

Opet na javnost!

Cijelomu občinstvu da sam primio Gg. Petra i Miju Sumića, u društvo moje trgovine. Kao i prija kupujemo smolu za Gotov novac i prodajemo na postotak i unajimljemo novac na istu. Kao isto opremamo sve trgovačke poslove na brzu ruku i svačije zadovoljstvo. Ostajem Zahvalan Cijelom občinstvu na simpatiji prošlosti kao isto preporučamo vam se u budućе

GEORGE ERCEG

Ime tvrtke Jest:

Erceg, Sumich & Co.

24 Customs St. E., Auckland

SAVILL & SONS

General Storekeepers
Pekari i Slasticari

KAIKOHE

Zaliha od najbolje vrsti svakovrstne hrane, odjece, obuce, orudja i svakovrst nog gvozdja, posudja i.t.d., sve uz najnize cijene

Kad ste u Kaikohe posjete na

Krojac najnovije mode za Gospodu

Hrvate!

McDonald

DARGAVILLE.

FRASER & RICHARDSON

Mesari, na veliko i na malo

Cameron Street, - Whangarei

Telephones 27 and 77

Ceski Krojaci!

Moderno i prve vrste krojenje, dobra radja i niska cijena.

Najmodernije robe vazda u zalihi.

HUGGINS & SCHULZ

Bank Street, Whangarei

F. CARR

Baker & Confectioner, Dargaville

Donosim kruh na kucu u cjelu okolicu Dargavilla. Kruh je najfinije vrsti. Pokusaite!

Molimo sve one koji posalju novac za predplatu Zore da adresaju na Hrvatsko Tiskovno Drustvo Ogr.

Box 642, Auckland

Hrvati su na njihovoj zadnjoj skupstini jednoglasno zakljucili, da bez **'Champion,'** brasna kojo ujacajemisice, i 'Standard' jecmenoga brasna i satrta jecma, bilo bi ne moguce odoliti Kaizerovoj prijetnji proti civilizaciji, ali nakon ujacenja sa **'Champion'** bracnom da su oni sposobni za najtezu borbu.---Advt.

NOVA FORMACIJA

Samo zdrzimo najbolju qualitetu drugerija

J. T. PEAT, - Ljekarnik

Dargaville

Nicholson, Gribbin & Ross

Advjetnici

Dargaville

ARATAPU BAKERY

ARATAPU

CORKILL BROS.

vlastnici

NEOBICNA ZGODA

Prije nego ce te naruciti drugo odjelo, posaljite pazorke, formulu za mjerenje i po vrbcu s kojom cte izmjeriti sami odjelo: ovo vas sve nece zapasti novca, jer mi saljemo badava. Ako prestavio te nase cijene s onim sto ste prije placali, uvjeriti ce te se da vam je bolje od nas kupovati, jer je ovo jedina tvrtka koja prodaje jedno samo odjelo uz cijene na kao da ste kupili na veliko.

Jamcimo Zadovoljstvo ili Vracamo novac. Ako nam pisete u Vasem narodnem jeziku, mi cemo Vam u istem i odgovoriti.

Crown Clothing Mfg. Co., Ltd.

ELLIOTT ST. (skroz Strand Arcade)

AUCKLAND.

STOKES & EARL

DUCANDZIJE

Papakura

Prodaja hraniva i svakovrstnih potrebstina hrvatskom radniku. Kod nas su umjerene cijene i udvorna podvorba.

KEAN CLARKE BROS.

kirurgski zubari,

WHANGAREI

Vadimo **zubove bez i najmanje** boli. Napravljamo **vilice i pojedine** zubove po **najmodernijem amerikanskom sistemu.**

LONDON DENTAL

povise, A. ADAMS

Moderni Zubar

sa velikim oprezom B. G. ROSS, Zubar

Dargaville

HRVATSKI RADNICI!

Ako trebate dobrih cizama i postola, onda ih samo mozete dobiti kod mene.

Karl Schon

Hrvatski Postolar

CAMERON STREET

Whangarei

LJEKARNA.

Thebate li ikakovih ljekova nabavite ih kod

F. J. COOPER, ljedarnika

103 VICTORIA ST. WEST,

AUCKLAND.

S. A. PARR

Nurseryman, Seedsman ana Fruiterer

Vocaka za razsadivanje sjemenja i voca.

Dargaville

Kad dodjete u Auckland nemojte otici bez da se kod nas slikate

The Crown Studios

266, QUEEN ST. (Next Savings Banka).

JAMES'S,

TEMPERANCE HOTEL

Tarifa—5/- dnevno ili 27/- sedmicno.

CAMERON ST. WHANGAREI.

VELIKA ZIMSKA PRODAJA

kod

HEATH & MORRISON

Ducandzije, Whangarei

Hrvati ce uciniti dobro ako prihvate prigodu za stvari sasvim nizki cijena sto ce me izniti na prodaju od 9 srpnja do 6 kolovoza.

HEATH & MORRISON, "Frgovci robe."

Predbrojnici! Podmirite predplatu i pomozite vasu bracu Srbe!

Po svakoj predplati od £1 (računajući za jednu godinu) od lipnja 25 do 25 kolovoza, koju uredništvo primi kroz ovo razdoblje dobijeliti će za SRPSKI FOND 2/6 p.

Imajte samilovanja nad bijednom vašom braćom, združite se s nam i olahkotimo teret koji ih nepravedno gnječi.

Bilo kakov darak ili doprinos za braću Srbe uredništvo će dragovoljno primiti i izručiti ga svojedobno na odredjeno mjesto.

Milodaritelji biti će besplatno oglašeni kroz našu novinu.

Upraviteljstvo "Hrvatsko-Tiskovnog Drustva"

A. G.
Quartley
(IZGOVOR, KUORTLI).
ODVJETNIK.

Posluje kod malog i velikog suda.
Uzajmije Novca.

Government Insurance Bldgs., Queen St.
AUCKLAND.

SILVER GRID
(Srebrena rostilja i blagovaonica)
CAMERON STREET, WHANGAREI
Obroci na svaki sat. Otvoreno do 10 sati i po vecer. Svjeze i suhe ribe vazda pri ruci. Osobite cijene za odpremanje jela na polja.
Pisite ili narucite svjeze ili suhe ribe.
Kad dodjete u Whangarei prijavite se
BAKER BROS., proprietors Telefon 82

NAZNANJE SVIM SLAVJENIM

Dasam snizio ove cijene od postola svetacne i radnicke, samo za tri Sedmice. Upravo tvornice cijena; jedina Vam zgoda za imat cijene postole garantiram zadovoljstvo za svaki par postola za cijenu.

CIJENE
Crni postoli lagani najbolje vrsti
Prvo 28/6, 27/6, 26/6, 25/6, 22/6, 18/9, 17/6
danas 25/6, 25/-, 24/-, 21/-, 20/-, 16/6, 15/6
Zuti Postoli
Prvo 21/-, 25/-, 27/6, 28/6
danas 19/-, 22/-, 24/-, 26/-
Crne Shous
Prvo 19/6, 21/6, 24/6, 25/6, 28/6
danas 18/-, 19/3, 21/6 22/6, 25/-
Radnicke
Prvo 15/6, 16/6, 17/6, 18/-, 18/9
danas 14/-, 14/6, 15/6, 16/-
Stivale odgumine dokolina
Prvo 18/-, 19/6, 22/6
danas 15/-, 16/6, 20/-
Stivale do Bedara jedna vrsta
Prvo 31/- danas 27-

Takodjer nacinjam Stivale od koze po narucbi za £2 7s. 6d. dokolina a velike £3.
Orderi nikakvi nece bit uslisani bez novac poslat unaprjed.
Ovesu Vam jedine tri sedmice za zastedit novac. Narucite sto prvo da nebiste zakasnili.

TONY GUGICH
PATRIOTIC BOOTSHOP
Hannah Bldg., Albert St., AUCKLAND

SCHNEIDMAN BROS., Ltd.
The Empire Tailors
Najveca i najuspjesnija Krojacka tvrtka u N.Z.
Pokusaj ce Vas uvjeriti o njihovom vrijednosti.
Krojenje kod 219 Queen Street
i Krojenje 181-183 Karangahape Rd.
Putnickih potrebocah i postola 186-188 Queen St.
AUCKLAND
i
VICTORIA ST., HAMILTON.
Sve sto treba.

Posaljite odma po
STONE'S
1914-15 ilustrovani katalog sa 48 stranica, koji sadrzava preko 350 slika obuce u nasoj zalihi. Katalog badava i franko.

8—Nepromociva nadplata od najboljega kipa; jezik usiven do vrha; debele podplate; sastavci cvrsto usiveni; cijena 15/11, nadodajte suvise postarine jedanaest pena i po.

10—Bez sastavaka tvrde od najboljege kipa,—normalni vijak. Dobre za sume i mocvare.

S. STONE & Co. Ltd.
Queen St. - - AUCKLAND
Najveci trgovac postola

Jeftino! Jeftino!
Velika prodaja raznovrstne robe i postola kod
A. H. ADAMS & CO.
Dargaville

Novozelandski Ogranak Jugoslavenskog Komiteta.

Imena Darovatelja

Brat	£	s.	d.
Mate Jelavich - -	1	0	0
Stipan Kraljevich -	1	0	0
Petar Katich - -	2	0	0
Dominik Sunde - -	1	0	0
Mate Marusich - -	1	0	0
Ivan Pivac Markecich	1	0	0
Ivan A. Cvitanovich -	1	0	0
Jakov Kovacevich -	1	0	0
Toma Vegar - -	1	0	0
Marko Roglich - -	1	0	0
Stipan Kurtovich -	1	0	0
Ivan Milicich - -		7	6
Anton Nola - -		5	0
Marko Murusich -		10	0
Ivan Nobilo - -	2	0	0
Nikola Lipanovich -	1	0	0
John S. Petricevich -	1	0	0
Toma Radich - -		10	0
Jure Vezich - -	1	0	0
Anton Borich - -	1	10	0
Luka Vegar - -		10	0
Mate Vujicich - -		5	0
B. Mihaljevich - -	1	0	0
Ivan Jelicich - -	1	0	0
Marin Ruljanovich -	1	0	0
Marin Franetovich -	1	2	6
Grgo Jelicich - -	1	0	0
Ivan Babich - -	1	0	0
Andrija Tolj - -	1	0	0
Marko A. Rakich -	1	0	0
Filip Sunde - -	1	0	0
Marin Vranjesh -	1	0	0
Marko Buljan - -	1	0	0
Ivan i Marin Sunde -	2	0	0
G. I. Curin - -	1	0	0
Visko Petricevich -	1	0	0
Ivan Bajelo - -	1	0	0
Ivan Martich - -	1	0	0
M. I. Klinac - -	1	0	0
I. M. Jelavich - -	1	0	0
M. Vegar - -	1	0	0
A. T. Pervan - -	1	5	0
A. Erstich - -	2	0	0
A. Domanzich - -	1	0	0
Marko P. Rakich -	1	0	0
L. Bonkovich - -		10	0
T. Dean - - -		2	6
S. Covich - - -		2	6
Ivan Erceg - -		10	0
Mate Gojak - -	1	0	0
A. Sulenta Mužun -	1	0	0
Luka Dean - -	1	0	0
G. L. Skansi - -	1	0	0
Anton Jelavich - -	1	0	0
S. Jelavich - -	1	0	0
I. Jelavich - -	1	0	0
R. P. Jelavich - -	1	0	0
Ivan Borich - -	1	0	0
Josip Bulog - -	1	0	0
Petar Katavich - -	1	0	0
I. M. Pivac - -	1	0	0
Anton Vojkovich -	1	0	0
Nikola Vojkovich -	1	0	0
Mate Roglich - -	1	0	0
Anton M. Brljevich -	1	10	0
P. Vegar - - -	1	0	0
Vid Babich - -	1	0	0
Mate Poša - -	1	2	0
S. M. Ujdur - -	1	0	0
F. Markovina - -	1	0	0
P. Garelja - -	1	0	0
F. Viskovich - -	1	0	0
Mate Panzich - -		10	0
J. L. Sumich - -	1	10	0
Anton Vujnovich -	1	0	0
Mijo Ozich - -	1	0	0
Ivan Grljusich - -		10	0
Br. Gluščina (Waikumete)	1	0	0
„ Garelja „	1	0	0
Mirko Avramovich -	1	0	0
Mate i Petar Jakich -	1	0	0
Ante Lucijetich - -		10	0
	£80	3	0
Josip Bulog, Milodar za Gabrinovich i Princip	11	2	0
John Baito Sakupio u Whangarei - -	7	2	0
Do sada sakupljeno	£98	7	0
POTREŠENO			
Plaćeno za Chamber of Commerce Hall -	12	6	
za Knjižicu od mjenica	2	0	
za Rubber stamp -	3	6	
za Postarine na tiskanice	4	4	
za biljege - - -	2	4	
za tiskanje pravila u broju 23 Zora -	1	5	0
za tiskanje declaracije etc. - - -	1	11	6
Ukupno potrošeno	£4	1	2
Čista novca u rukam -	£94	5	10

John S. Petricevich, Tajnik.

Sakupio John Baito u Whangarei

Imenica Milodaritelja

Brat	£	s.	d.
Ivan Bokšić - -	1	0	0
Ivan Baito - -	1	0	0
Toma Jerković - -		10	0
Stjepan Jerković -		10	0
Baldo Pamić - -		10	0
Marko Crljenković -		10	0
Krišan Baletić - -		10	0
Krišan Kovačević -		10	0
Anton Mažurana -		10	0
Petar Huljić - -	1	0	0
Marko Dominiković -		5	0
Nedielko Ivanković -		7	0
	£7	2	0

Poruke i odgovori

Gos. M. P. Rakić, Dairy Flat—Žao nam je da prostor lista ovog puta nije dopustio da uvrstimo Vaš članak. Gledat će mo dojdućim brojem.

Gos. Nikola Hrstić, Mangapai—Novina Vam je odasiljana u redu svake sedmice molimo da izvidite na pošti.

Gos. Leon Sokolić, Babylon—Mi nismo ništa više primili od njih već smo im pisali na adresu kako je u "Zori."

Pretplatnicima

Gos. Marin Sale, Puriri—Vaša pretplata za "Zoru" podmirena je do 30-6-1916.

Gos. Anton Perdija, Whatoro—Vaša pretplata za "Zoru" izlazi na 25-7-'16

Gos. Andrija Matijević, Hikuai Podmireno za "Zoru" do 15-1-'16.

Gos. Mate J. Pechar, Finniston W. A. — Potlaćeno za "Zoru" do 28-2-'16.

Gos. A. P Antunović, Lower Ruakaka. — Podmiriste do 11-3-'16.

Gos. Nikola Sutić, Te Kopuru—Podmireno do 16-8-'15.

Gos. Mate Veža, Omana—Vaša predplata izlazi na 20-9-'15

Gos, Jure Curac, Te Kopuru—Vi ste podmirili do 28-2-'16.

Gosp. Josip Radić Matin, Dargaville—Podmirena pretplata za "Zoru do 28-2-'16

Gos. Ljubomir Pucar pok M. Dargaville—Vaša je pretplata izašla na 20-6-'15

JEDINI HRVATSKI KROJAC
—U N. ZELANDI.

Kad mislite naruciti odijelo, narucite ga kod krojaca gdje se mozete razumjeti u materinskom jeziku i gdje dobivate odijelo ucinjeno po najnovijoj modi i najbolje uredjeno, a to je kod

G. P. SERBIN,
Ohaewai i Kaikohe.

Whangarei Skrbnicka i hranivna Konjusnica
Cameron St., - WHANGAREI
Harry Webb
Vlastnik

U najmjuje konje, sedla i sveko vstne kočije u najkraćoj obznani Osobite izvozivanje po svoj okolici

provodi po naredbi — Umjerena placa

R. WAUGH
AMERICAN CLEANING & PRESSING
COMPANY
(Nasljednik H. R. Syred)
Popravlja i cisti za muskarce odijela cijena je od 5/6 pa naprijed
Za samo ispravljane odijela 2/6
Za zenska odijela 6/6
Ovo je naj brza praonica i cistiona odijela u ovom gradu. Kad predate odijelo bit cete obavijesceni kad se moze urediti
74 Wellesley Street West
AUCKLAND

Rusija se prkosi velikoj opasnosti za saveznice

London, 26 srpnja.

Dopisnik "Daily Mail" iz Petrograda kaže da je Varšava pod militarskim nadzorom. Nikakove informacije nisu dopuštene brzojavljati. Ruske novine privatno su uvjerene da je grad miran i dobro pouzdan.

Osjećanje u Petrogradu jest da bi pustili bitku Njemcu, Rusi se prkose velikoj opasnosti, ali obzir ruse na interese Francuske i Engleške u višoj naklonosti nego na svoje vlastite. "Bourse Gazete" izvješćuje da bi to bila mala stvar za Rusiju, sa njezinom velikom prostranom teritorijom, pustiti za sada još komad Poljske, ali je čisto priznato da daljnje uzmicanje bez bitke bi dozvolilo neprijatelju dignuti veliku vojsku na zapadnu stranu, u smjeru za prodrijeti Kalasu, a moguće i Parizu.

Cologne Gazette iznosi umjetni članak udahnut od njemačkog kancelarstva, koji teži za pokazati da se Rusija žrtvuje a da Engleška nije poštovala svoja obećanja.

Neslužbeno je izjavljeno da Austrijaci uzmiču iz Gorice od ponedjeljka pretrpivši ogromne gubitke.

Biskup Hoss, koji je stigao u Sydney sa parobrodom Venturom, kaziva da 99 po sto Amerikanaca simpati sa saveznicama trojnog sporazuma, a 75 po sto činilo je to tako oduševljeno.

Nikakovog stanovnika nije ostalo na jugu Galipoli poluotoka. Cijela Achi Baba nesadržaje ništa drugo već golo tlo pokriveno zapletenim redovima opkopa, sakritim topovim, i hiljadama nevidljivih borioca.

C. KEANE
Baker & Confectioner, Dargaville
Donosi fini i svjezi kruh na kucu uzsvu Rijeku, Northern Wairoa.

Za najbolje konjske pokrivace otidjite u GUNSON-U
J. H. GUNSON
Cameron Street, Whangare

Amerikansko Zubarski
Parlor.
Corner Queen and Wellesley Sts.
Kuca Modernoga Zubarstva.
Izvrsiva na opce zadovoljstvo trpecih sve moguca sredstva, koja je dosada lijecnicka znanost odkrila.
Napravlja nebnice i napunja supljotine pokvarenih zubih.
Nase vadjenje zubih bez boli poznato je po cijeloj Novoj Zelandi.
Tko naruci umjetne zube stari mu se vade bez platno.
ZUBI:
Svi zubi zapadaju £3 3s.
Dr. F. Rayner.
Mi imamo nas ambulatorij u Wellington.

Mesar
(za Hrvate)
G. F. THOMPSON
Te Kopuru
Telephone No. 6.

Telefon 164
A. WRIGLEY
Pekar i Slasticar
Bank Street - WHANGAREI

Obznana
Na javnost hrvatskom narodu u WAIHOPO da sam otvorio dobru pekarnu u WAIHOPO
C. H. FORD

T. KENNEDY
POSTOLAR U DARGAVILLE
Obskrbljiva musterije s dobrim postolima uz najumjerenije cijene.

E. T. TATE
Auctioneer and Commission Agent
Ratarskih potreba. Rastavljacah (Separators). Sjemenja i djubra. Sedmicna prodaja pokucstva, proizvoda perske zivadi i.t.d.
Victoria St., Dargaville

¡Oglas!
Aka trebate dobra mesa morete ga ždobiti kod nas
Frank Urwin & Sons - Houhora

CENTRAL HOTEL
Dargaville
S. THOMPSON, Vlastnik

Fred F. Day
HOKIANGA ROAD,
DARGAVILLE.
Prodajemo zita, zeljeznih predmeta i ostalih raznih potrebstina, osim robe, uz veoma umjerene cijene. Vazda pri ruci hrvatskomu narodu.
Address: FRED F. DAY, DARGAVILLE.

J. Curin & J. Trbuhovich.
Kauri Gum Brokers and Buyers,
24 CUSTOMS ST., AUCKLAND.
....Dajemo najbolje cijene za Kaursku Smolu i gotov novac, takodjer prodajemo istu uz komisiju od 2½ per cent. te ako vlastnik smole hoce davamo novca u naprijed 75 per cent. Sve opremamo brzo i tocno.

Printed and published by the proprietors, THE CROATIAN PUBLISHING CO., LTD., at their offices, 22, Customs Street East, Auckland.

SATURDAY, JULY 31, 1915

Hrvatstvo, Srpstvo i Jugoslovenstvo

HRVATSTVO, STARCEVICANSTVO, FRANKOVSTVO, JUGOSLAVENSTVO I DANASNJI RAT.

(Pise iz Londona za nas list Milan Marjanovic)

Danasnji rat je mozda poslijedniji rat u kojemu ce se rijesavati pitanje o sudbini naroda na osnovu nacionalnih principa. Poslie ovoga velikoga rata doci ce na red druga velika pitanja i veoma tesko ce se moci staviti na dnevni red pitanje o ujedinjavanju naroda u narodne drzave po principu nacijonaliteta. Za to je ovo posljednja prigoda da mali narodi rijese svoje nacijonalno pitanje. I ako mi Jugosloveni sada propustimo prigodu a narocito ako je propustimo mi Hrvati i Slovenci nece nam se takova zgoda vise pruziti i mi ce mo biti osudjeni da vjecno zivotarimo kao raja dok najposlie ne uginemo kao narod posvema.

Ja sam bio za ujedinjenje svega nasega naroda jugoslovenskoga od onda od kada sam u opce poceo samostalno misliti i za mene se pitanje o nasem jedinstvu narodnom svodi samo jos na pitanje o nasem drzavnom ujedinjenju. Ali kako ima jos ljudi koji nisu rijesili u sebi ni pitanje o samom jedinstvu naroda ili to pitanje nisu shvatili s prave strane ili misao jedinstva nisu dobro prokuhali, ja cu ovdje govoriti kao Hrvat i sa hrvatskog stanovista i interesa hrvatstva.

Sta je hrvatstvo? Hrvatstvo je skupnost svega onoga dobra i zla, materijalnog i duhovnog, sto reprezentiraju Hrvati. Tko je Hrvat? Hrvat je svaki onaj koji je po krvi, i po dusi dio one plemenske grupe koja se naziva hrvatskim imenom. Sta je misao hrvatska? Misao hrvatska jes ona djelotvorna misao koja stalno govori: Svi Hrvati treba da svoje interese zastite, da svoje potrebe promicu, da svoje sile organizuju u jednoj svojoj slobodnoj drzavi i da sve svoje osjecaje, sva svoga svojstva dusevna i sve svoje misli razviju u jednoj svojoj narodnoj kulturi.

U sredini devetnaestoga vijeka, pojavili se nekoji rodoljubi koji su nada sve propovijedali ove misli i koji su htjeli da hrvatstvo postane opet zivo i jako i da provede svoju misao. Jedan dio tih muzeva, koji je bio u tome najradikalniji, osnovao je pod vodstvom Starcevica i Kvaternika stranku prava. Starcevicanstvo je htjelo da ujedini sve Hrvate i da stvori narodnu nezavisnu drzavu u kojoj bi Hrvati bili sami svoji gospodari i jedini gospodari.

Zasto je ta stranka dosla u sukob sa drugim rodoljubima, kojima se za cijelo nemoze danas, kad se trijezno sudi, poreci velik patriotizam i hrvatska svijest? Dosla je u sukob za to, jer je u svojem djelovanju previdjela jednu vaznu cinjenicu o kojoj su ostali rodoljubi vodili racuna. Ta cinjenica je ova: Na teritoriju od Triglava do Timoka i dalje na jug, zive jedna masa Slavena, koja se nemoze podijeliti u dva ili vise naroda, koji bi se razlikovali jedan od drugoga, kao sto se razlikuju Cesi od Rusa ili Njemci od Talijana. Ta slovenska masa ispremijesana je tako, da se nemogu povuci tacne granice izmedju njenih dijelova, jer ona ima u glavnom jednaku dusu, jednake obicaje, jednaku narodnu pjesmu i —sto je najvaznije—**jedan jezik.**

Mnogi su rodoljubi hrvatski za to odma uvidjeli, da se nece dati sva ta masa ujediniti pod jednim plemenskim imenom, a opet su vidjeli i to, da se ona nedade niti cijepati i dijeliti. Za to je Gaj predlagao ime **Ilirsko** kao zajednicko ime, a Strosmajer ime Jugoslovensko, bas onako kako su i u starini mnogo pisci nasi i tudji nazivali cio taj narod imenom ilirskim a skoro svi nasi stari i najnarodniji pisci od Kacica i Gundulica dalje imenom **Slovinskim.** Medjutim ta imena nisu onda htjeli da prihvate ni zanesenjaci srpski, ni zanesenjaci hrvatski.

Zasto se je to zbilo? Za to su najveci od tih zanesenjaka poimali sav taj narod kao jedan jedini narod, pak su jedni htjeli da se sav nazove imenom hrvatskim, a drugi imenom srpskim. Kad su Srbi govorili: **"Srbi svud i svuda"** i kad je Starcevic pisao **da nema Srba,** nego da su i Nemanjici i Milos Obilie i svi drugi bili ciste hrvatske krvi, onda su i jedni i drugi imali pravo, jer su i jedni i drugi osjecali po svema narodno i nisu htjeli, da se taj narod cijepa i dijeli.

Svi oni drugi, koji su govorili, da ima vise naroda: Slovenaca, Hrvata, i Srba, nisu se u stvari razlikovali od onih drugih, jos manje nacijonalnih, koji su govorili, da ima jos i vise narodnosti: bosanska, dalmatinska, sremska, kranjska, stajerska itd.

Starcevicanci, oni pravi, koji su strogo slijedili misao Starcevicevu, bili su narodni ljudi, koji su sav narod htjeli da ujedine i koji su dobro vidjeli naseg opceg i najglavnijeg neprijatelja **Austriju,** pak su ju za to mrzili najvecom mrznjom. Oni su htjeli potpunu slobodu naroda. Ali oni su previdjeli, kako rekoh fakat, da postoje u tom narodu tri imena i da je povjest ostavila vise drzavnih uspomena pak da nemoze ni srpski kao sto ni hrvatski dio naroda da se odrekne svojih uspomena i svojega imena, a da nemoze ni jedan drugome da samo svoje na silu nametne. Za to nije ni svehrvatstvo, kao sto ni svesrpstvo moglo da postigne svojih ciljeva, nego je samo narod razdvojilo i dalo tudjincima prilike da sprijecavaju narodno ujedinjenje i stvaranje narodne drzave.

Videc tu nemogucnost izrodilo se je bilo i takovo jednostrano **hrvatstvo** i takovo **srpstvo** u nesto, sto je bilo sve protivno od onoga sto su njegovi stari i iskreno narodni zagovaraci htjeli i mislili. Izrodilo se je u polunarodno, a cesto i u nenarodno hrvatstvo ili srpstvo. Bilo je Srba, koji su mislili da treba pustiti najkrajnije djelove naroda na zapadu tudjincu samo da tudjinci pomognu Srbima progutati veci dio njima blizeg naroda katolicke i hrvatske tradicije, a bilo je Hrvata, koji su isto tako stavili sebe i svoje tobozn je hrvatstvo u sluzbu tudjinca, zeleci propast srpstva i srpskih nezavisnih drzava samo da taj tudjinac pomogne Hrvatima, da sto vise Srba progutaju. I eto ovo poslijednje to je **izrod pravastva,** sto je **frankovstvo,** kojega je bilo i na hrvatskoj i na srpskoj strani, samo uz tu razliku, da je ono vise skodilo hrvatskoj misli, nego srpskoj iz prostoga razloga, sto je srpstvo imalo vec dvije svoje nezavisne drzave, da je hrvatstvo bilo posvema u tudjinskome ropstvu.

Frankovstvo znaci, dakle, dijeljenje naroda u dva dijela, u dva naroda, a to ce reci slabljenje naroda; **frankovstvo** znaci nadalje borbu dvaju dijelova naroda, koju iskoriscava tudjinac; **frankovstvo** znaci stavljanje jednoga dijela naroda u sluzbu tudjinca protiv drugoga dijela; frankovstvo znaci politiku mrznje i razaranja, a ne ljubavi i gradjenja; **ono znaci politiku nenarodnu i protivnarodnu, dakle sve protivno od onoga cim se prikazuje.**

Kako je bilo mogucе, da se u poslijednje vrijeme razvije frankovstvo? Kod Hrvata su bila dva uzroka: prvi je bio taj, sto je Austriji uspjelo da narod i narodne ljude dotjera do ocajanja i da ih uvjeri, da je nemoguca jedna slobodna i samostalna nezavisna Hrvatska. Misao potpune slobode je bila oslabila, a to znaci, da je Austrija uspjela, da u pravastvu otruje i ubije osnovnu misao citavoga starcevicanizma. Cim su se ljudi poceli zadovoljavati poluslobodom, oni su spali na milost i nemilost Austrije. Ovo stanje duhova upotrebio je jedan covjek, koji nije ni po rodu, ni po uzgoju bio Hrvat ni Sloven, to je bio Frank, da iz ideala narodnih prosti trgovacki sistem i on je na mjesto ljubavi za hrvatski narod postavio mrznju na Srbe. Cim postane mrznja izvor politike tim casom je politika postala sposobnom da bude sluga tudjinu. Tim nacinom je tudjinac Frank postao najveci krivotvoritelj hrvatstva, kojega pozna nasa povjest.

Ali frankovstvo je jedna bolest, koja je posljedica toga, sto je Austriji bilo uspjelo, da nas svijet posvema izolira od ostaloga svijeta i da zrak u kojemu smo zivjeli posvema otruje. Poznato je, da se bolesti najvise javljaju i sire u prostorijama necistim i neprozracnim. Eto takovim je stvorila Austrija nas politicki zivot. Ona je te nase politicke prostorije ucinila jos zadusljivijima time, sto je sav nas narod, koji je na nesrecu bio pod njom, podijelila u 11 provincija i dala mu 12 raznih sabora da se zabavlja.

Ali bolest se nece vise siriti, kada se prostorije prozrace i kada se predgrade, koje dijele stanovnike, dignu i namjesto malih prostorija otvori jedna velika i zracna.

Evo, ova poslјednja misao je vodila sve narodne velikane, koje danas nazivamo ocima naroda: Ova je misao vodila i Starcevica i Karadzica i sve prave rodoljube velikohrvatske i velikosrpske; ona je vodila i sve one druge, koji su bili jednaki patriote ali manji fantaste i fanatici, a htjeli jedno isto, sto i fantaste i fanatici: **jedinstvo i ujedinjenje naroda,** samo drugim putem i drugim srestvima. To su bili oni, koji se nisu pozivali ni na stara prava, do kojim danas svijet vise mnogo ne drzi, niti su zagovarali silu i nasilje, nego su se pozivali na narodnu dusu, koja je jedinstvena, na narodni jezik i na narodnu kulturu. Ti ljudi su i u poslijelnjih petnaestak godina stali da pobijaju fanatizam i tjesnogrudnost na obim stranama, a jos vise narodnu i tudjinsku politiku mrznje i medjusobnih borba. To su ljudi, koji doista provode jugoslovensko narodno jedinstvo i koji su zvani da stvore veliku **Jugoslaviju,** u kojoj ce naci slobodno mjesto savkolik narod i koja ce moci jedina da ujedini sve Hrvate-Srbe i Slovence. Ovo nebi nikako mogle ni sama Srbija, ni sama Hrvatska, niti jedna i druga odijeljene kao dvije zasebne drzave. Kad bi se dijelile, uvijek bi ili u jednoj ili u drugoj ostalo mnogo Hrvata ili Srba, kao manjina, koja bi tezila drugoj drzavi, a to se sve rijesava ujedinjenjem jednih i drugih **u jednoj drzavi, koja ce biti zajednicka.**

Kad protivnici jugoslovenskoga jedinstva nisu vise mogli da nijecu, da je to jedan narod, poceli su govoriti, da su to dva politicka naroda, jer postoje dvije zasebne povjescu posvecene drzavne misli. To je istina, ali i ako narodi, zive u mnogocem od proslosti, zar oni ne zive u sadasnjosti, a za buducnost? Zar narodi zive za proslost? A onda treba da se pitamo: mogu li dvije drzavne misli ostvariti ujedinjenje svakoga od djelova naroda na taj nacin, da bude iznedju tih drzava mir i kod jednog i drugog dijela naroda zadovoljstvo? Jasno je da ne mogu. Kakova bi to bila Hrvatska, u kojoj nebi bilo Hrvata iz juzne Ugarske ili iz Bosne ili Dalmacije? Kakova bi to bila Srbija, u kojoj nebi bilo Srba iz Srema, Bosne, Dalmacije ili Hrvatske? Dvije drzavne misli danas bi znacile kad bi se i ostvarile i kad bi se glede teritorije nekako nagodile, negaciju prave narodne misli ujedinjenja svega srpstva i svega hrvatstva u jednoj vlastitoj narodnoj drzavi, pak bi to bile frankovacke misli i najposlije bi i te drzave pale zrtvom tudjinskih spletaka i pohlepa.

Nasuprot: Jugoslavija rijesava sva ta pitanja i stavlja ih izvan dnevnog reda tako, da se narod u njoj ujedinjen moze da po svema posveti onim velikim modernim pitanjima o cijem rijesenju ovisi njegovo mjesto u svijetu medju velikim prosvijetljenim narodima. Jugoslavija ne znaci niti ukidanje imena hrvatskoga, niti srpskoga, niti slovenskoga; ona ne znaci niti zaboravljanje povjesnih uspomena hrvatskih, niti srpskih, niti slovenackih; ona ne znaci slabljenje svakoga od tih dijelova, nego njegovo jacenje: jer hrvatstvo nesmije da se odrekne niecga dobroga i vrijednoga, sto je plod njegove borbe i muke od vjekova, a isto tako ni srpstvo ni slovenstvo, nego sve nose sve svoje u cjelinu, daju i namicu drugim dijelovima i za uzvrat uzimlju sve opet od drugih dijelova. Jugoslavija znaci, da ce **hrvatstvo** biti bogatije za sve ono, sto je srpsko, **srpstvo** za sve hrvatsko, **slovenstvo** za sve srpsko i hrvatsko, a da pri tom nitko neizgubi niti se odrece svoga. Ako izgubi zle strane, onda je i to jedna dobit. **Jugoslavija** je jedno obogacenje za svaki dio.

Sada je cas, da se u tom smislu rijesi nase pitanje i s njim sva tolika mala pitanja i da u svijetu, jaki i veliki, trazimo i nadjemo svoje mjesto, koje nas ide po nasoj proslosti, po nasoj sadasnjoj vrijednosti i po nasoj sposobnosti. Nase je pitanje sazrelo za rijesenje i nebi zasluzili da zivemo, kad nebi i mi sami bili zreli u casu koji je poslijednji, da se to pitanje rijesi onako, kako je jedino mogucе, da se u nasu skupnu korist rijesi. U to ime nije ni jedna zrtva prevelika. **Jugoslavija je smisao i hrvatstva i srpstva i slovenstva.**

Borba na crnom moru

S vrijemena na vrijeme tecajem rata neki prizor najzesceg ratovanja ispedne posve van pogleda za mjesece i to cesto uprav onda kad sve izgleda da ovisi o njegovim srecam. Ovo je sto se je dogodilo na Crnom moru, uzduz njegovih obala, i u pokrajinama blizu granica ruskog carstva i azijatske Turske. Za vrijeme kad Turci, pod njemackim casnicima, lumbardirase Odesu, i tako dadose znak za turski ulazak u rat, velika ruska vojska, koja se je mobilizirala u Transkaukasiji, bijase evrsto pokrenuta naprijed navaliti na susjedne turske provincije u Maloj Aziji, i stupala je naprijed od jedne pobjede na drugu. Kod Sarykamis, u Armeniji, zarobise cijeli deveti vojni zbor, sa svim njegovim topnistvom, u bitci vojevanoj medju planinama u dubini zime. Medjuto, velika turska vojska, pojacana Sirijanima i drugim Azijatima, bijase se iskupila u Siriji za stupati na Egipat i istrati vanka Engleze. Njezine prednje straze uputise se u Perziju, i okupirase Tabriz. Kod Kara Urgan, na trankaskianskoj granici, izmedju ruske i turske Azije, napredujuci Rusi bijahu sretnuti sa 100.000 turske vojske, i podpuno i nesretno razbise ih. Sto je ostalo turske vojske i divlji planinski Kurdi napadose onda na bez zastitne Armence u Armeniji i Perziji, goneci na hiljade da uzmu zastitu u Kaukasus. Rusi dobise druge pobjedenad Turcima kod Olti i kod Ardagh, zarobivsi mnogobrojne zarobljenike i topove. Ovi uspjesi potpuno unistise Pruso-Tursku osnovu za navalu na Egipat, kao sto je Iskham Pasa, koji je prepustio kod Sarijkamis, ispovjedio na svom povratku u Carigrad.

Medjutim, rusko brodovlje postalo je aktivno u crnomorskim vodama. Od Trebizanda Rusi pucase i pokvarise Mejudieh i potopise jedan prijevozni brod i neke druge brodove. Stigavsi blizu sve do ulaza u Bosfor, ocevidno u zacudjenom nasrtaju, oni potopise drugi prijevozni brod. Ovoga puta bijahu proizvedene velike ruske nade za napadaj sa kopna i smora na Carigrad. Njegov pad bio je pouzdano osjecan, i njegova sudbina mnoge protresana u evropejskoj stampi. Ove nade pokazase se prenagle. Za tim nekoliko mjesecih bilo je blizu sasvim umucano glede operacija u Crnom moru i naokolo, a jedino zivahno pitanje bijase o priblizanju Franceza i Engleza kroz Dardanele i Marmarsko more. Prosle sedmice brzojavka nas informira, da ruski destrojeri lumbardase tabor turskog konjanistva blizu Bosfora. Ali jos nema dokaza od odlucnog zgodjaja. Da su se prvi osvrtaji ostvarili, Carigrad bi do sada bio opasan, ako vec nebi pao, i teska borba u Dardanelim bi bila svrsila sa potegnucem turske vojske za obranu glavnog grada.

Razocaranje bijase djelomicno duzno faktu sto se je odvise mnogo tvorilo od ranih uspjeha. Pobjede na kopnu, velike kao sto su same od sebe bile, nisu bile dovoljne dokrajciti otpor u turskoj Aziji, prem su sprijecili ikakovi ozbiljni napadaj na Egipat. Samo su dva puta po kojim bi Rusi mogli, pod povoljnim okolovstinama, dopriјeti Carigradu. Najkraci, onaj uzduz zapadne evropejske obale Crnoga mora, bijase nemogucе bez da se Rumunjska i Bugarska zdruze u ratu na stranu saveznica Trojnog Sporazuma, posto su se ove dvi neutralne drzave zavukle izmedju Rusije i Turske, a one su pako odvec razmjerne u simpatiji za zdruziti se, bez da je koji pravi probitak osjeguran. Dok one stoje neutralne nikakova vojska nemoze proci priko njihova teritorija. Drugi je put od okolice Kaukasus i uzduz cijele sjeverne obale turske Azije. Ovo bi bilo izvedivo jedino kad bi Mala Azija bila svladana, a po dokazu gos. Stephen Graham, tu imade blizu nesavladljivi prepreka za njezino osvojenje. On nevidi prilike o ruskom stignucu Carigradu putem njezinih pustinja i planina. Priko Kaukasus zemlja je nastanjena sa muhamedanskim plemenom, zestoki borioci, koji mogu odrzati gorilsko ratovanje malo da ne bezkrajno, izbjegavajuci pravilne bitke u kojima bi bili nadvladani. Mjesto da budu sami svladani, oni su na polozaju napadati, robiti, i rusiti male gradove i sela rastrkana uz ruski kraj, a iz privatnog dopisivanja gos. Graham nalazi, ovo je sto su oni cinili, stanovnici neki krajnih sela pobjegavsi na prvo.

Da su tursko-njemacke vojske dobivale samo prevremeno, cijelo od Kaukasus, Krimije, i ne turskih djelova Male Azije bilo bi podvrgnuto istome haranju sto je pretrpljeno od Belgije, Poljske, i Srbije. Gradovi Odesa, Novo Rosisk, Poti, i Teodosija slabo su utvrdjeni, a imade broj sasma neutvrdjenih i bez obrane vodenih mjesta kao Livadia, yalta, i Gagri. Provale na mjesta kao ova bile su djelomicno uzbijane sa topovima ruskog brodovlja i ovo odgovara za ocevidno rastavljene clanke novosti sto kad i kad dobijemo o lumbardiranju posebni vrha na morskoj obali. Da je brodovlje dovoljno snazno moglo bi privesti vojsku i iskreati je na kome kraju otkle bi bilo mnogo lakse stignut Carigradu nego putujuci priko cijele dusmanske Male Azije.

Sve se dakle upravlja na borbu izmedju ruskog i turskog brodovlja. Rusija, kao Turska je jedino trece vrsti pomorska sila, zbog akcije evropejskih naroda u zatvoranju proti njenom brodovlju Bosfor. Dardanele i izlaz vanka priko sirokih mora. Turci su na prvo bili sposobni prigledati sve brodove prolazeci izmedju Crnog i Egejskog mora, i ustaviti prolaz topova, praha i olova. Najbolji ruski brod je Johann Zlatoust i Efstafy, svaki od 13.000 tonelata. Oni imaju takodjer Pantelemon, Rostislaf, i broj malih van mode brodovlja. Ali sad je izjavljeno da je prvi od ruskih sagradjenih dredneghta u Crnom moru stavljen u sluzbu. Ovom brodovlju protivni su njemacka krizara Breslau i mocni moderni dredneght Goeben, od 23.000 tona, koji je sam ravan za svu crnog mora flotilu bez njenog zadnjeg nadodatka. Bez ovih dvaju upravo turska je flotila slabija od ruske. Njezini najbolji brodovi, Barbaroza, Hofredin, i Turgud Reis, imaju broj tonelata malo vise od 10.000. Goeben prem je usjeo pucajuci na Batum, bio je vise puta sam pokvaren i forcan izmicati Carigradu za popravu. Njegovo prisustvo bilo je pak dovoljno sprijeciti iskrcanje ruske ocekivane vojske za put Carigrada, i tako stavivsi svrhu opsadnog rata u Dardanelim Da je Goeben bio potopljen mogli bi ocekivati nenadnu prominu u istocnom pozoristu. Onda bi bilo vrijeme ozbiljno govoriti o padu Carigrada, i kad bi se taj slucaj dogodio ruske vojske za najmanje 200.000 bilo bi prosto doci upomoc Varsavi za osvojenje Galicije.

SVEUC. KNJIŽNICA ZAGREB

Religija od sutra

Nikolaj Velimirovic

(Ovaj clanak napisao je za nas list odlicni pravoslavni moderni bogoslov i propovjednik. Nikolaj Velimirovic. Gospodin Velimirovic poznaje ne samo literaturu svoje konfesije, nego i svih drugih konfesija i bavio se je proucavanjem vjerskih pitanja u Rusiji, Njemackoj i Engleskoj; ali on je i dobar poznavalac svjetske kulture, pak je njegov pogled na opca kulturna i religijozna pitanja savremenosti prostran i nepristran. Ono sto je u ovom casu za nas od osobite vrijednosti, to je narodni duh, koji nadahnjuje savkolik spisateljski i propovjednicki rad Nikolaja Velimirovica. Taj rad je siroko nacionalan i jugoslovenski, pak ide u prvom redu za tim, da podize i prociscava nase duhove i da ih priprema za vece i za vise stvari: za kulturne borbe u kojima treba da se nas narod istakne poslije svojega oslobodjenja i ujedinjenja.)

Religija od sutra.

(Pismo Uredniku.)

Primljeno iz Londona.

Vi steme pitali, gospodine Urednice, kakav ce odnos biti posle ovoga rata izmedju katolicke i pravoslavne Crkve u ujedinjenom Jugoslovenstvu.

Pre nego sto vam odgovorim, ja bih vama stavio ovo pitanje: sto misli te Vi, kakav ce medjusobni odnos Crkava u opste biti posle ovoga rata? Da li ce i dalje postojati jedna Crkva, pa zid, pak druga crkva, pak zid, pak treca Crkva, pak zid, itd.? Da li ce tako i dalje postojati? Vase i moje misljenje ob ovom pitanju mora biti jednom isto, inace je netko od nas dvojice bezboznik.

Evo maga misljenja:

Evropski rat ima do sada preko tri milijona ratnih zrtava. Ratovi sa daleko manje zrtava donosili su osetne promene u svet. Ovaj rat, sa ovim dimenzijama i ovim zrtvama, nesumnjivo ce promeniti svet do osnova. Covek ce se približiti coveku, narod narodu, drzava drzavi, kontinent kontinentu, zemlja nebu. Sto mislite; da li ce se približiti zemlja nebu? Ako reknete, da nece, onda evo sto ste rekli drugim recima: Istorija ljudska nije jedno trudno penjanje kroz mrak i stradanje ka svetlosti i dobru, nego jedna kasapnica, u kojoj zivot jednog coveka ili milijona ljudi ne znaci nista, i smrt jednog coveka ili milijona ljudi ne znaci nista. Ako se pak usudite ovo reci, onda ste Vi samim tim iskazali, besmislenost kozmosa i negirali ste Boga.

Približice se, dakle, zemlja nebu, i narod narodu i covek coveku. A da li ce se Crkva Crkvi približiti? Religija je u sustini svojoj ujedinjujuca moc. Za to bi Crkve trebale da se sjedine pre nego nacije i drzave o kontinenti. Misao o sjedinjenju sazrela je vec potpuno kod verujuceg naroda svih Crkava. S koliko sam god ljudi u mom zivotu govorio, pripadali oni Crkvi katolickoj ili pravoslavnoj, anglikanskoj ili presbiterijanskoj, staroka tolickoj ili marijavitskoj, ja sam uvek cuo jednu i istu lamentaciju zbog pocijepanosti Crkve bozje i jednu i istu zudnju za sjedinjenjem. Pre pola hiljade godina niti je bilo te lamentacije, ni te zudnje. Nije se smeo pomenuti papa pred protestantom, ni Hus pred katolikom. No bic istorije vaspitao je ljude za pet stotina godina i danas je svest covecanstva u pogledu vere i sira i tolerantnija i svetlija. Danas su pravoslavni gotovi da priznadu Husa i Strosmajera za Svetitelje, kao sto su katolici gotovi da to ucine sa Solovjovom i Njegusem. Danas pravoslavni putuju danima da posete velike hramove rimske, a katolici opet hodocaste do Isakijevskog, Kazanskog i Sv. Vladimirskog Sabora u Rusiji. Katolik se ne usteze vise da se pomoli bogu u pravoslavnom hramu, niti se pravoslavni usteze od toga u katolickom hramu. Ja sam bio s jednim poznanikom katolikom u ruskoj crkvi. On je posao iz kurijozuma. Kad se pocelo citati "Oce nas" mi smo svi kleknuli. kleknuo je i on; mi smo se svi krstili na svoj nacin, krstio se i on na svoj. Kada su u Nisu drzana molibstija za pobedu saveznickog oruzja, ja sam video franceskog, i belgijskog i engleskog poslanika sa njihovim atasejima kako klece zajedno sa svojim ruskim i srpskim pravoslavnim kolegama.

Kad god se ljudi nadju zajedno na jednom istom velikom poslu, oni se nadju zajedno i u molitvi. To je moje iskustvo. Sjedinjeni na delu ljudi su odmah sjedinjeni i u reri. Razjedinjeni na delu, ljudi se razjedinjuju i u veri. Sitan posao ili besposlica odmar oruza veru proti vere. Kad god se ljudi bave sitnim poslom, bave se u isto vreme krupnim verskim prepirkama. U rovovima na bojistu danas stoji deset milijona ljudi raznih konfesija. Ne; oni su sad svi jedne konfesije, uzvisene nad svim o nim sto deli Crkva. Oni su sjedinjeni sustinom vere, duhom vere. Poljak stoji pored Rusa, i Srbin pored Hrvata, i dusa i jednog i drugog i sviju njih ukupno na isti nacin vibrira, na isti nacin strada, i na isti se nacin bori. Stradanje ima carobnu moc približenja, sjedinjenja. Onda kad svi verni osete stradanje od toga, sto su Crkve bozje na zemlji u neprijateljstvu, onda ce ih to njihovo zajednicko stradanje u veri sjediniti. I bi ce jedno stado i jedan pastir. Ja mislim, da je to vreme opceg stradanja dosle. Ja sam uveren, da je blizu dan sjedinjenja svih Crkava, mozda sasvim blizu nase generacije. Ako nocemo samo, mi mozemo doziveti taj dan.

Imajuci takvu opstu veru o hriscanskoj Crkvi, ja ne znam, da li cete se Vi zadovoljiti ako Vam ja na pitanje o buducem odnosu pravoslavja i katolicizma u ujedinjenom Jugoslovenstvu odgovorim recju—**tolerantia.** Ja licno kao hriscanin i svestenik ne bih se time zadovoljio. Rec tolerantia izmislili su oni, koji su se mrzili, kao **modus vivendi.** Ta rec je danas deviza ateista i slobodnih mislilaca. S njom ne smeju mnogo paradirati Hriscani i njihovi svestenici. Jer Spasitelj nije ucio toleranciji, nego **Ljubavi.** Toleranciji uce moderni fariseji i pseudo-zakonici. A mi, koji smo stali uz Hrista, duzni smo uciti svet ljubavi. Budite uvereni, da ce svaka srpska vlada, kao i ova danasnja, biti tolerantna prema verama i verskim ustanovama. No da li je to neka utcha za vas? Najzad, jedna vlada ne moze ni ici dalje. Duznost svake dobre vlade jeste, da ucini podnosljivim socijalne odnose. Najvisa rec, koju drzava moze kazati svojim podanicima jeste: **trpite se!** No religija ima jednu visu rec od ove, naime: **ljubite se!** Zalosno je za mene i moga brata katolika, sto mi ocekujemo obojica, da nam drzava izrekne svoju inferijornu parolu i da nas utesi njome, nas dvojicu, koji obojica imamo jednu parolu uzviseniju od parole drzavne! Drzave cine svoju najvisu duznost, kada isticu toleranciju, ali Crkve ne cine svoju najvisu duznost, kada isticu toleranciju. Isticuci toleranciju Crkve su tek na pola svoga puta. Jedna Crkva ce onda uciniti svoju najvecu duznost, kada se nauci smiranju, i kada pocme u svome smirenju da otvorenim ocima vidi i odresenim jezikom kaze ono, sto je zlo u njoj i sto je dobro u susednoj Crkvi. Evo hiljadu godina kako svaka hriscanska Crkva gordo uzdize sebe i neskrupullozno podnistava druge Crkve. Zar nije dosta?

Ja mislim, da treba poci sasvim obratnim putem, prave vrline hriscanske. Ja i moj brat katolik zbližicemo se samo onda, kada ja budem video, ono sto je dobro u njegovoj Crkvi, i on bude slobodno priznao ono sto vidi dobro u mojoj Crkvi. Dosta smo govorili o zlu jedan drugega,—ima zla kod svakoga—vreme je da pocnemo govoriti o dobru jedan drugoga, za koje smo hiljadu godina, od Fotija i Nikole, bili slepi. Nema coveka na zemlji, u kome nije ma i u najmanjoj meri inkarnirana dobrota bozja; isto tako nema ni Crkve hriscanske, koja bi bila bez duha i ljubavi i lepote bozje.

Pomislite gospodine Urednice, sto pomaze drzavna tolerancija nad Crkvama, koje se mrze? I pomislite, sto vredi drzavna netolerancija, Crkvama, koje su zbližene uzajamnim postovanjem i ljubavlju?

Da ponovim dakle jos jednom svoj odgovor: nasa buduce zajednicka drzava izvesno nece propustiti da objavi **toleranciju** Vera i Crkava, no cuvajmo se mi, crkveni ljudi, i svi dobri i pravoverni hriscani, da ne propustimo objaviti **mir i dobru volju** medju Crkvama. Ja gledam svojim ocima i vidim jasno, da je sazreo usev za zetvu, i da se ne da vise tretirati kao zelen. Doslo je vreme, najuzvisenije u historiji hriscanstva, da se sve Crkve zapoje istim duhom i istom ljubavi. Doslo je vreme, da se u Crkvi bozjoj pravi most nad hiljadu-godisnjom provalom. Zasto moramo mi da cekamo da ovaj most pocnu zidati bas Englezi i Nemci i Amerikanci? Zasto da ne bi poceli zidati mi, Jugosloveni?

Nikolaj Velimirovic.

Ugledno Urednistvo,

Posto gosp. Velimirovic putuje dojduce subote put New-Yorka, lijepo Vas molim, da mu posaljete na adresu. gosp. Pupina (srpskog konsula) dvadesetak primjeraka svoje cijenj. novine, u kojoj ce te otstampati gornji clanak. Preporucamo i sebe, te Vas prijateljski pozdravljamo.

Vama odani

za JUGOSLOVENSKI ODBOR

Dr. Josip Jedlowski.

ZA JUGOSLAVIJU

Prestolonaslјednik Aleksandar o pravu Srba, Hrvata i Slovenaca. —Dr. Trumbic kod Delkassea.

Nis 18 Maja 1915.

Ovdasnji dopoisnik Londonskog Timesa. imao je razgovor s N. V. pretolonaslјednikom Aleksandrom, koji je izmedju i ostaloga rekao sliedece:

Mi se tvrdo nadamo, da ce se kod zakljucka mira priznati pravo Srba, Hrvata i Slovenaca—Jugoslavena.—da kao jedna nacionalna cjelina sastave i jednu svoju zajednicku drzavu, koja ce obuhvacati Bosnu, Hercegovinu, Dalmaciju, Hrvatsku, Slavoniju, Istru, Slovenacke zemlje i prekodunavske stare srpske naseobine Backu i Banat. Svih tih zemalja, koje danas posjeduje Austro-Ugarska, pucanstvo je jugoslavensko—Srpsko Hrvatsko i Slovenacko—koje prema principu narodnosti, prema pravu na svoj zivot treba da se ujedine sa svojom slobodnom bracom.

Prestolonasljednik Aleksandar, kako se vidi, za uzima se za pravo Hrvata i Slovenaca za slobodu isto tako kao i za Srbe, on govori za oslobodjenje i samo opredielenje svih austro-ugarskih Slavena, za jednu jaku Slavensku drzavu—Jugoslovju—koja ce obuhvacati sve Slovence,—sve Hrvate i sve Srbe. **Nije dakle govor o velokoj Srbiji bez velike Hrvatske, bez slobodne slovenacke. Govor je i radi se na oslobodjenju, na ujedinjenju, koje je potrebno radi ojacanja i radi zivota, a ne radi pukih fraza, citavog naseg troimenog naroda, sviju jugoslavena.**

Prestolonaslјednik Aleksandar proslavljeni praunuk Velikog Vozda i Oca Srbije, kog je opredielila sudbina da osveti kralja Petra Svacica i Gvozd, Zrinskog i Frankopana, kao sto je pred dvie godine osvetio Cara Lazara i Kosovo. da uskrisi Hrvatsku iz osamsto godisnjeg robstva, da stvori Jugoslaviju.

* * *

Parizki Journale de Debate, poluslužbena novina Franceske vlade pise:

Komitet Jugoslavena iz Austro-Ugarske, koji je do sada bio u Rimu i cija su dva clana bila poslana u Petrograd, sastao se ovde u Parizu da nastavi svoj rad. Predsjednik komiteta, Dr. Ante Trumbic, poslanik na Dalmatinskom Saboru i raniji predsjednik opstine grada Spljeta, bio je primljen kod Delkassea, predsjednika francuskog parlamentarnog Odbora za spoljnu politiku i rekao mu ovo:—

"Komitet predstavnika sviju jugoslavenskih zemalja iz Austro-Ugarske obrazovan je ovdje u Parizu i ja, kao predsjednik toga komiteta, imam cast da vam predstavim nekoliko njegovih clanova. Cilj je nasega komiteta da nacije Trojnog Sporazuma upoznamo sa nasim nacijonalnim teznjama i da radimo energicno na ostvarenju tih nasih teznja.

"Posto su Hrvati, Srbi i Slovenci iz jednog te istog jugoslavenskog plemena, mi trazimo oslobodjenje sviju nasih sunarodnika, koji su sada pod austro-ugarskim iz Srbije i Crne Gore u jednu drzavu.

"Po svecanim izjavama vlada Sila Trojnog Sporazuma, jedan od glavnih ciljeva danasnjega rata jeste trijumf principa nacijonalnosti za sta je Francuska jos od doba svoje velike revolucije, prolivala svoju najbolju krv. Za ovu istu, svetu i pravednu stvar i Srbija je sa uspehom zrtvovala sve svoje najdragocenije. Svojim herojstvom, preprecujuci put Germanima, ona je ucinila ogromne usluge Trojnom Sporazumu i civilizaciji.

"Dopustiticemo sebi slobodu da vasoj ekselenciji obratimo paznju na fakt da je nas narod, nastanjen na obalama Jadranskog mora, stvorio sebi znacajan pomorski i trgovacki zivot, da su ti mornari cvet austro-ugarske ratne i trgovacke mornarice i da bi te dragocene elemente trebalo sacuvati za nasu narodnu buduenost.

"Da bi jugoslavenska nacija i u buduce mogla ispunjavati svoj plemeniti nacionalni i civilizatorski zadatak, neosporno je da svi njeni delovi treba da budu sakupljeni u jednu kompaktnu i ujedinjenu drzavu. Mi se nadamo da ce sile Trojnog Sporazuma, koje su se latile oruzja za obranu prava i pravde, hteti krunistati svoje veliko delo definitivnim oslobodjenjem jos zarobljenih delova nasega naroda.

"Najzad, mi cemo ovih dana, po odobrenju vase eksclencije, predati predsjednistvu francuske vlade jedan memoar u kome cemo opsirnije izloziti nase nacionalne zahteve, koje sam imao cast da vam sada pomenem."

Gospodin Delkase saslusao je ovaj govor sa najvecim interesovanjem pa je potom i sa ostalim clanovima komiteta razgovarao o glavnim teznjama jugoslavenske nacije.

AUSTRO-NJEMACKA KULTURA.

Nebrojeno puta na moje sam vlastito uho slusao, kako neki nerazumljivi izrodi hvale austro-njemacku kulturu, velici, da je najbolja i najcivilizovanija narodnost na kruglji zemaljskoj. I jos ovo govore sinovi velikog Slavenstva. Da li je to istina zalutala braco, i izgubljeno stado, koje nista neznas nego hvaliti austro-njemacku zemlju i njihovu hrvolocnu vojsku? Hvalis one, koji danas pustose tvoju domovinu, i ubijaju tvoje mile i drage, koji vas narod sto ga ima pod kapom nebeskom, da se danas tuce i svoju krv lije, a da ni sam nezna zasto.

Vi ovo nista nevidite ili neznate vec samo odobravate njihovo barbarstvo i brutalnost, a napadate Rusiju da nije kulturna vec da je divlja zemlja i narod. Tako isto Srbiju i Crnu Goru da neznadu nista neg otimati tudje i piti ljudsku krv. Ovako Vi izrodnjaci kliecete da bi covjek rekao da ce Vam od velika natezanja puknuti obruci na trbuhu. Sad da vidimo imate li pravo tako bljuzgati protiv svojoj domovini i njezinom narodu? Mislim da nemate, jer te ne kulturne drzave, kako ih Vi nazivljete, Rusija, Srbija, i Crna Gora, nisu navjestile rat Germanu ni Austriji vec oni njima, premda je Slavenstvo imalo pravo da ga navjesti. Zasto, zapitat ce te me? Za to, jer oni posjeduju nase drzave i nasa prava, za koja su se nasi oci i pracci borili i svoju krv lijevali, da ucuvaju od kletog dusmana svoja prava i svoju domovinu, sebi i svom potomku, a to nama. I pak Vi danas pleskate kad dusman provali u Vasu domovinu, i stane klati nase oce i majke, i sve rusiti sto nadje. Pak kada stane balati po grobovim nasih pradjedova, koji su slavno podlegli u hladni grob boreci se za nas opstanak i za nasu danas potiacenu domovinu, od prokletog dusmanina, kao i Vas njezinih vlastitih sinova. Prokleto Vam mljeko majcino koje ste posisali iz njezinih prsiju pak danas za nju i nemarite, vec tako beduasto na tudjim krilima letate, dok Vam jos u grudim krv vre. Kuda ce te onda sirotmasi duhom kad Vam prestane krv u zilama vriti? Uprite si prstom gdje Vam je domovina, a sto Vi branite i u sto se uzdate. Zar u propalu Austriju i uzdrmanu Germaniju? Vi stavno mislite da Vas nece osveta domovine naci, i da Vas nece pitati starost gdi Vam je bila mladost. Tada ce te sami sebe kleti i cas kad ste se imali na ovaj svijet. Da li cujete ovo, tko ce se za Vas javiti, zar Austrija, kojoj se zadnji casi broje. Zar mislite da je Njemcim moguce doci do nas da nebi i vasi cupi letili isto kao i nas koji lavovski ustajemo proti njoj. Videliti oci Vam iskapale da oni ruse sve sto je slovensko, a one u domovini sto su bili za nje da su ih turili u najvecu vatru nek ih prije nestane. Videliti da je cijeli svijet ustao proti oholom Kaizeru i apostolskom celi i zavedenom Turcinu, a zasto mozda za to sto su kulturni, kako to Vi istaknuste. Uzmite si "Hrvatsku Zastavu," broj 115 ov. god., koja izhodi u Chicagu pak ce te uvjediti austro-njemacku kulturu, i u toliko drugih novina. Turcin je provalio iz Azij? vec je promasilo 526 godina i nosio je svedjer rekord barbarstva naprama Slavenstvu, ali je bio mirno janjasce prama danasnjoj njemstini. Promislite se malko zabasala braco, tko je nagnao na silu 8.000.000 slavenske brace da danas svoju krv liju i ubijaju svoju bracu? Nitko vec barbarska njemstina, koju Vi sa svojim kratkoumnoscu u zvijezde kujete. Ja Vas nikako nemogu razumiti sto vi govorite, kud li lutate, cemuli se nadate. Volio bih procitati taj Vas mrsavi program nego ikojeg do danas upisanog, i to ako ga imate, ali mi se cini da nemate ni programa ni cilja. niti ikakovog naprednog misljenja sto bi Vam moglo pomoci, vec tako lutate kao muha bez glave. Vas nije njemacka majka rodila, niti Vas je njemacka zemlja odhranila, ni njemacka skola ucila. Vi njemackog jezika nepoznate, pace ni njihovih granica pak sto da ih imate. braniti Dobro poznate sto je ona pocinila na nasem narodu i nasoj domovini kroz punih 400 godina. Jesteli citali nasu krvavu povjest i znasteli to njemacko barbarstvo? Znateli da nisu ovi divlji stvorovi obstojali kad su nasi pradjedovi naseliti nasu danasnju tuznu domovinu? Ne, Vi to neznate, jer da znate nebi pljucali na svoju rodjenu grudu i njezine borce, koji su je branili kroz vjekove od divljeg Mongola. Ja mislim da je ovo sve za Vas novo zato kazete, da su Njemci najkulturniji i civilizovani narod. Ovo je istinito isto tako kao da tko rece, da ste Vi ljudi koji to govorite. Vi ce te se neki name ljutiti sto ovako pisem, ali ako se malko zadubete u nasu prolost tad ce te mi reci da sam Vas milovao kao rodjenu bracu. Covjeku bez ociju svijet nevrijedi tako isto ni Vama zivjeti ako necete mariti za svoju domovinu i svoj narod. Na zakljucku klicem braco zaklinjem Vas zivim Bogom, i svim onim sto covjeku pomoc moze, da stupite svi u jedno kolo sad u ovim sudbonosnim casovima, a to u kolo nase mile Jugoslavije, koja ce brojiti priko 12.000.000 juznih Slavena.

Dairy Flat 1/8 1915 na dan kad smo izgorili austrijskog orla prosle godine.

M. P. RAKICH.

OGRANAK JUGOSLOVENSKOG ODBORA.

Na zadnjem sastanku ogranka jugoslovenskog odbora u gradu Aucklandu na mjesto gos. G. L. Scansie izabran je jednoglasno g. Luka Dean za podpresjednika, koji se je dragovoljno primio casti mu ponudjene. Pretresanje je bilo radi sakupljanja novca o cem se je zakljucilo slijedece: Da se ima nastojati sto bolje da se novac sakuplja za ovu svetu svrhu, a kad se moglo poslati cistih £100 da ce se odma opremiti na jugoslovenski Komitet u London. Posli sto novac bude dolaziti odasiljati ce se u prilicnim svotama i objelodaniti kroz "Zoru."

Poradi dobrovoljaca za Srbiju odbor jos nije primio potankosti Jadranske Legije sto mislimo da ce priniiti, ali svaki rodoljub, kome je milo i svoj zivot zrtovati za oslobodjenje tuzne domovine, moze poslati na nas odbor svoje ime i prezime, mjesto gdje je rodjen, koliko je star, jeli bio vojnik, ime otcevo i materino itd., i neka je spravan poci u svaka doba kad bude pozovnut. Odbor ako vidi zgodno vrijeme i da se moglo odaslati ljude za Srbiju obznaniti ce svakoga na vrijeme. Do sada su nasa dva neustrasiva domorodca dala svoje ime, koji akose skupi prilican broj i moglo se poci, dragovoljno ce zrtvovati svoj zivot za ujedinjenje, svoje domovine sa bracom Srbima, poci ce se boriti rame uz rame u srbskim redovima. Imena nase brace jesu Ante Jelavich i Mate Katich. Zivili! ugledala se i ostala braca u njih.

Zora The Dawn

1915 — 1915

Za uzdržati prava i povisiti slogu slavenskog naroda.

To uphold the rights and to promote unity of the Slavonian People.

BR. No. 33 — JEDINA HRVATSKA NOVINA U CIJELOJ AUSTRALAZIJI — AUCKLAND, N.Z. SUBOTA 21. KOLOVOZA, 1915

THE ONLY CROATIAN NEWSPAPER IN ALL AUSTRALASIA. — AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, AUGUST 21, 1915 — GODINA YEAR 3

RATNI BRZOJAVI

Austrijaci ponovise bombardovanje Biograda.

Brzi odgovor Srbije na Zemun

Niš 16 kolovoza. Službeno je izjavljeno da su neprijatelji u četvrtak počeli bombardati Biograd. Topovska zrnja učiniše štete privatnim kućam, ali nisu prouzročili nikakovih gubitaka. Srbi su na to bombardali Zemun i Pančero što je činilo neprijatelja da ustavi pucarenje Biograda.

Srpski topovi upališe nekoliko kuća u Zemunu, dočim stanovnici Pančera poštadoše prestrašeni i pobjegoše.

Novine tumače pokušaj za prijeći Dunav kod Golubca kao demonstraciju za zastrašiti Rumunjsku, ili početak Orsovo plana.

Za nekoliko mjesecih bilo je muklo sporazumstvo izmedju Austrijaka i Srba da Biograd i Zemun imaju se pustiti u miru. Obadva su na lahkom dometku neprijateljskih topova, i prem Biograd biše žestoko bombardan u ranim pozorištima rata Austrijaci ustaviše vatru kad su iznašli da Srbi bihu sasvim sposobni vratit im jedno za drugo, i Srbi čineći isto tako, gradjani na obe strane Dunava bihu sposobni slijediti mirni tečaj svoga napredovanja.

Neprijatelj napravlja udar za Petrograd

Samo 300 milja putem uzduz obale

Plan strahoviti ali nece osakatit Rusiju

London, 15 kolovoza.

"Spectator" kaže, da njemačka lijeva strana je samo tri stotine milja od Petrograda. Sada izgleda moguće da operacije u sjeveru ne tvore dio velike razvijajuće kretnje, ali su početak pokušaja za uzeti Petrograd sa nenadnim udarom uzduž obalskog puta, kojem bi njemačka fiotila potpomogla sa svojom lokalnom zapovjedi mora.

Plan, govori "Spectator," jest dosta strahovit, ali se Njemci varaju ako misle da će zauzeće Petrograda osakatit Rusiju. Suviše, Njemci su već dva mjeseca okasnili, a Riga i Kovno nisu osvojeni.

Brodarnice porusene u Trestu

Mletci, 15 kolovoza.

Bjegunci iz Trešta kažu da svakog dana talijanski zračni napadaji potpuno ruše brodarnice u Treštu, i takodjer oštetiše namjesnikove dvore.

Englesko iskrcanje kod Suvla Bay

Turski napor za razbit južnu liniju nije uspjeo

Pariz, 15 kolovoza.

Franceski službeni komunik iz Dardanela glasi:—Od 6 kolovoza Englezi su uspješno izkrcali vojsku u okružju Suvla Bay, i učinili daljni progres kod Gaba Tape, gdje, posli žestoke bitke, dobiše uporište kod Sari Bair, uhvativši priko 650 zarobljenika i devet strojnih pušaka. Operacije na ovom mjestu razvijaju se.

"Turski napori za razbiti naše linije na jugu padoše. Od 7 kolovoza operacije na franceskoj fronti poglavito sadržavaju topničke bitke, za našu korist."

Francesko ministarstvo mornarce izdalo je službeni kominik koji kaže:—"Na 12 kolovoza posli pridanja turskom namjesniku primjernu obavijest da se može susjedstvo očistiti, franceska križara bombardovala je i porušila njemačku tvornicu u Jaffa, gdje municija i brodovi bihu gradjeni, koji su bili namijenjeni napasti Suez Kanal."

Ima 120,000 ranjenih Turaka iz Dardanela u Carigradu.

VATRENO VOJEVANJE NA DUNAVU

Bukarešt, 15 kolovoza.

Austrijaci u utorak bombardaše Orsova, na Dunavu, koju su Srbi okupirali. Ungarske trupe pokušaše iskrcati se kod Ogradina, ali neuspješe.

Službeni srpski izvještaj kaže da srpsko pješačtvo i topništvo u ponedjeljak poraziše neprijateljski pokušaj za pojačat se kod odredjenih mjesta na lijevoj obali Save i Dunava. Srpsko topništvo u ponedjeljak večer djelotvorno napade austrijske dopunjke vojnih četa jedne za drugom izmedju Berćerova i okolice Sokolovca. Neprijatelj iste večeri otvori žestoku pješačku i topovsku vatru na srpske pozicije kod Dognjimlanovca, ali je odma bila umučana sa srpskim topništvom. Neprijatelj pokuša prošlog utorka izkrcati se na desnoj obali Dunava kod Golubca blizu rumunjske granice. Srbi pustiše Austrijake da dodju na jedno petnaest koračaja od kraja i onda otvoriše uzdržanu vatru na nje.

Njemci neprestano bombardaju Kovno.

Destrukcija željezničkih pruga i mostova od Rusa mnogo je zapriječilo njemačko napredovanje.

Ako Bugarska dodje na stranu saveznica računa se u nekim predjelim da će onda Turci iskati mir.

Kako kaže bugarski ministar u Rimu neće dugo proći dok Bugarska učini svoj izbor na koju će stranu pristati.

Grčki se je kabinet razpustio. U prvoj divizi Venizelova stranka (koja je u prilog saveznica) imala je većinu. Glasovanje je bilo 182 proti 93 glasa.

Trazim

Moja dva prijatelja Petra Pavica iz Kozice, Dalmacia, i Antu Lupisa iz Nakovnja, Dalmacia. Zato molim bracu Jugoslovene sirom N.Z. takodjer Amerike, ako koji znade za njihovo boraviste da bi mi izvolio javit na doli naznacenu adresu, na cem bi mu neizmjerno bio zahvalan.

Jure Radalj
Waiharara, N.Z.

Gum Brokers

Jedini i pravi prodavaoci kaurske smole uz 2½ postotka. Opremamo svakovrstne stvari na zahtjev. Dajemo novac u predujam na smolu. Dobru prodaju i brzu opremu racuna osjegurajemo.

M. SIMICH & CO.
Dalgety's Bldgs., Customs St. W.

Novi Restaurant Novi!

Cast nam je javit Braci Slavenima, da smo otvorili novi

Restaurant i Billiard Saloon
(Druga vrata ispod Post Office)

U Main Street KAIKOHE, te kad ste u Kaikohe posjetite nas, gdje cete bit najugodnije podvoreni.

Uvjek na Vasu uslugu uz geslo:svoj k svome

J. Botica & Co.

The Whangarei Hotel

S. McMAHON, VLASTNIK.

Naš hotel poznat je od starine radi izvrstne poslusbe i cistoce. Ima dobra pica, dobrojelo, a k tomu umjerena cijena.

Hocete li dobra mesa?

Obratite na s:

HAWTHORN & MUNRO

Mi jedino koljemo za obitelji, i to u *Clevedon, Papakura and Manurewa.*

Fotografia

Kada budete u Whangarei uslikajte kod T. G. PALMER, slikara.

Slike izvrstne a cijena niska.

T. G. PALMER
Cameron Street, WHANGAREI

SVEUČ. KNJIŽNICA ZAGREB

OSOBITI POPUST

ZA SVE HRVATSKE I SLAVENSKE CITAONICE
SIROM SVIJETA

TISKANJE BADAVA

ZA SLOGU I UJEDINJENJE SLAVENSKOGA NARODA
HRVATSKI NAROD U NOVOJ ZELANDI
ZELI DA SE SAMO NAPLACIVA POSTARINA I OMOTI

ZA GODINU 7/6, ili u austrijskom novcu 9 i 60 helera
u Amerikanskom novcu $1.75
NARUCITE "ZORU" ZA VASE CITAONICE.

"ZORA"

Izlazi svake subote.

Cijena za domovinu na godinu - -	(12/6) 15 K.
Cijena za Sjedinjene Drzave i Kanadu -	(12/6) $3.00
Cijena za N. Zelandu i ostale zemlje - - -	£1/-/-
Za 6 mjeseci - - - - - - - - -	11/6
Za 3 mjeseca - - - - - - - - -	7/-

Cijene za oglase saljemo na zahtjev.

Rukopisi se ne vracaju.—Dopisi bez podpisa se ne uvrscuju.
Novce saljite u preporucnom pismu na:

"ZORA,"
22 Customs Street East,
Urednik, P. KATAVIĆ Auckland, N.Z.

"Zora" "The Dawn"

The only Croatian Newspaper in all Australasia.
Printed and Published by Croatian Publishing Company,
Limited at 22 Customs Street East.

G. R. HART, Secretary. Telephone 3739

Advertising rates sent on application.

Otrovnici nasih organizacija

Jugoslavska braćo! Naša zajednička borba ovih sudbonosnih dana za smrt ili život našeg plemena, kako vidimo, mnogo je zamrzla u našim neharnim srcima, i sa našim nehajstvom prouzročujemo i daljnu nemarnost za naše oslobodjenje ispod okova paklenske ruke, koja nam prijeti tudjinskim jarmom. Početkom ovog svjetskog rata kad Njemstvo i azijatsko Madjarstvo sa svojim ljutim i bahatim bjesnilom na barbarsko djelo napadoše našu jugoslovensku braću naš narod u ovim stranama živo se je odazvao svojoj dužnosti, bez da je trebalo da ga itko na to potjeće, i iskupila se je lijepa svota novca za našu nastradalu braću van austrijskih granica, a onima što su pod Austrijom nije bilo moguće na nikakov način pomoći. Ali na žalost neke nesuglasice, koje se medju nama često poradjaju, nekako spriječiše daljnje sakupljanje ovog neizmjerno važnog doprinosa, tako da se je na veliku žalost zanemarilo, što držimo mnogo opotrebitim, da bi se imalo što više oživotvorivati.

Opet od nazad malo vremena započe se kupiti za pripomoć jugoslovenskog Komiteta u Londonu, ali još na prvom sastanku dodje do nekakovih osobnih razmjerica, te odma u zametku dade slabi povod i ovoj drugoj našoj organizaciji. Kukavno i žalostno, ali sve istinito! Na koji način pravi Jugoslaven da imade izvadjati ove medjusobne zadjevice u ovim kobnim časovima našega opstanka, kad bi se svi složno imali snaći za naš zajednički spas; u svakom onom mora da ima onog gnjusnog austrijskog duha s kojim je zadojen, te sada, budući pridušen u njemu nesmijuci ga ispustiti vanka, mora da potajno tvori razdor organizacija jugoslovenske misli, pod imenom čeličnog Jugoslovena. Ovakovih možda nalazi se u našim krugovima, kojih su srca zamrzla pod strašilom onoga crnoga orla, koji mu je dušu i srdce isključuvao, a on to nevidi niti mari, već nesretnjak misli u svojoj zaglupljenosti, pod utiskom ovog strašila, da mi nesmimo imati slobodu, već da smo obvezani da budemo za vijeke tudji robovi! A kako su neke doma pristrašili, sa svojom riječi "Musiš," još i ovdje ih uzdrži ona strava, držeći da Njemci moraju dobiti i rat. Zar misle kukavci da će im se drugi kulturni narodi pustiti da ih podjarme, kao što oni sebe puščaju.

Dakako, ovakovih crnjakovića imadosmo u našoj potištenoj domovini, koji spriječivaše slobodu i razvitak kulture hrvatskog elementa. Danas vidimo što čini upliv njihovog zaglupljivanja na našem narodu, koji se danas tuče i gubi nebrojene žrtve proti svoje slobode i ujedinjenja, a za onoga koji ga je na vjekove zlostavljao za roba držao, i danas nagnao da srće u očitu smrt.

U članku što danas iznesosmo iz onog zamazanog lista može svaki čitaoc štogod pojmiti o lukavstvu Austro-njemačke politike, na koji način zaslijepi neke naše izrodnjake. Pisac onog članka u istinu nam je dokazao da ima medju nama austrijskih špijuna, koje vlada ove zemlje nemože uloviti, jer se skrivaju pod slavenskim imenom. Ovi nadrimudraci nemogavši uspjeti sa raznim sredstvima za zavesti novozelandske Hrvate, koji se dosjetiše na svaki njihov krivi mig, upotrebiše svoje zadnje sredstvo da prošire medju našim narodom dobro poznatu austrijsku novinu, koja na uspjehu njemačkom, madjarskom, ili turskom, veseli se, a ponizuje Slavenstvo. Huška Hrvate da se biju proti svojoj braći koji ih gledaju iz robstva izbavati, željno očekujući da se što skorije k' njima pridruže, i tako postanu jaki i močni u svojoj kući.

Ovi nesretnjaci, kako potajno bez imena pišu na njihovo ogledalo "Narodni List" u Americi, tako potajno podbacuju neslogu izmedju nas, da nemožemo uspjeti u nikakovom pothvatu, što se tiče nacionalnog pogleda. Sad u najzadnjoj prigodi za naše jugoslovensko sjedinjenje ovi klevetnici spriječuju naš narod da sa svojom slogom i pomoći dobije simpatiju saveznica "Trojnog Sporazuma," kojima će biti u rukama da dijele pravo malim narodima, i od kojih mi zahtjevamo da cijeli Jugoslovenski narod ima biti pod zakriljem jedne samostalne države JUGOSLAVIJE.

Umoljujemo pak svakog ponosnog Jugoslovena ako zna koga od ovih pripredenaca što se pokriva krimkom Jugoslovenstva, a čini potajne razdare naših organizacija da ga dobro razkrinkaju i izbace iz svojih društava, jer u ovim danima naše organizacije čine veliku djelotvornost u našem Jugoslovenskom pitanju. Ako li narod vidi da smeta ikakovoj našoj organizaciji, bio cijeli odbor, ili koji posebni član, ili ikakova druga stvar, dužnost je da se uredi i priorganizira, jer što god nanosi štetu ovakovim svrhama mora da se što prije odstrani. Strančarstva ne bi smo imali voditi u ovakovim svetim pothvatima već svi skladno prihvatiti kao za jedan štap, i potpomoći naše vodje i prvake, koje se neumorno trude proširujući kroz štampu raznih jezika naše želje, tumačeći potpuna prava koja nas pritiču, i obijajući od jedne prijestoljnice do druge, da izmole za sjedinjenje Jugoslovena.

Naš Jugoslovenski Odbor u Londonu sastoji se od najuglednijih lica naših učenjaka, koji srećom izmakoše se austrijskim vješalam ili tamnici, ali isto sav njihov naporni rad za naše oslobodjenje i ujedinjenje nemože biti potpuno uspješan bez narodne sloge i pomoći. Sav naš narod mora da se žrtvuje i pokaže djelom da je vrijedan saveznickih naroda simpatije, inače robovi smo za vjeke. Sjetite se dakle jugoslovenska braćo, a ne slušajte nesretnih zavoditelja, vaše dužnosti u ostvarenju Jugoslavije, za kojom teže sva naša braća u Srbiji i svi oni koji umakoše izpod krvoločne ruke; a oni, koje je svezala njemačka okovna ruka, očekuju da ih braća iz vanka oslobode.

Poruke i odgovori

Dr. J. Jedlowski tajnik Jugoslovenskog Odbora, London—Mnogo zahvaljujemo od strane cijelog Jugoslovenskog naroda u cijeloj Australaziji na Vašem poštvovnom radu sa Vašim kolegama, koji se sjećata i nas, prem smo u malom broju, u ovim odaljenim krajevima. Primili smo dosta lijepih primjeraka, za koje smo Vam mnogo harni, gojeći nadu da nas nećete i u buduće zaboraviti. Vaša djela ostati će neizbrišiva u narodu Jugoslovenskom.

Dr. Ljubo Leontić, Zeneva—Primili smo vaša dva članka "Pobjeda Jugoslovenske Misli" i "Srbija i Jugoslovenstvo u evropskom ratu" koje će mo gledat što prije iznijeti na javnost, i na kojim smo vam veoma zahvalni.

Gos. G. Banović, Waiharara—Po Vašem brzojavnom zahtjevu posla smo Vam našu jugoslavsku zastavu koja Vam trebuje pri uzdržanju "Basket Social" za Jadransku Ligu, molimo da nas obznanite što prije o rezultatu istoga.

Gos. M. Lulić, Aranga—Poslati će mo Vam po jedan list "Jadrana" i "Hrvatskog Glasnika" iz Amerike, za koje želite imati pravu adresu. Takovi su nam dragi naši domorodci koji gledaju za prave jugoslovenske novine, a ne one austlijske prodanice.

Gos. A. Vežić, Aranga—Adresa vam je uredjena po vašem zahtjevu.

Gos. T. Shegadeen, Taringamotu—Sve učinjeno po vašem zahtjevu.

Gos. Jure Vujčić, River Head—Primili smo £1 za doprinos Jugoslovenskog Komiteta.

Gos. Nikola Unković, Babylon—Primiti će te račun što prije.

Gos. V. Matešić, Maropiu—Primljena je sterlinga za pretplatu a jedna za Jugoslovinski Komitet.

Gos. Petar Erceg, New Jersey, Amerika—Novina vam je bezprekidno otpremana, a pogreška od adrese ispravljena. Spemeni te se kadgod starog prijateljstva.

Gos. Frank Subat prijavio se je za dobrovoljca u Srbiju.

Primili smo odulji članak od gos. Totića iz Dargaville ali prostor lista nije nam mogao dopustiti da ga uvrstimo. Gos Totić preporuča se vruće našen narodu da se što življe odazovi za pomoć našoj Slavenskoj Kraljici. Gos. Barbarić i gos. Vraljko putuju kroz razne okolice za ovu svrhu, te ih preporuča našem narodu.

Rim, 19 kolovoza.—Talijanska vlada primila je vijesti iz Rumunjske da militarske priprave Bugarske i Grcke slijede sa velikom aktivnošću.

Njemci su zauzeli neki dio Kovna i pripravljaju navalu na Vilnu.

Talijanci napreduju u istočni Tirol i zadobili su još nešto opkopa u okružju Tolmino.

Japanska vojska spravna za poslanje u Evropu jer se Japan plaši dabi Njemci dobili bilo bi i njemu teško.

Opet na javnost!

Cijelomu občinstvu da sam primio Gg. Petra i Miju Sumića, u društvo moje trgovine. Kao i prija kupujemo smolu za Gotov novac i prodajemo na postotak i unajimljemo novac na istu. Kao isto opremamo sve trgovačke poslove na brzu ruku i svačije zadovoljstvo. Ostajem Zahvalan Cijelom občinstvu na simpatiji prošlosti kao isto preporučamo vam se u buduće

GEORGE ERCEG

Ime tvrtke Jest:

Erceg, Sumich & Co.

24 Customs St. E., Auckland

Za najbolje konjske pokrivace
otidjite u GUNSON-U

J. H. GUNSON
Cameron Street, Whangare

Williams, Ball & Fannon
Krojaci i Opremaci
Uz Wairoa Bell oficiju
DARGAVILLE.

Sve najnovije u robi i sitnicariji.
Zadovoljstvo garantirano.

IMALI BI STE
KUPOVAT

HIGHLANDER MILK

jer se jamci da nije patvoreno.
Svaka kaplja mlika, sto stigne
u highlander Milk tvornicu,
pregledana je od uprave.

Pitajte kod Vasega Ducandzije
HIGHLANDER CONDENSED MILK

A stands for Amber Tips
—The best of all teas;

The "Amber Tips" WAR A.B.C.

B for Britannia,
Who *still* rules the seas.

"Amber Tips" comes first in the alphabet just as it comes first on the table—"Everybody's Favourite" throughout the Dominion. Grown in beautiful Ceylon, shipped in British vessels, packed and sold in New Zealand—"Amber Tips" is an all-British product which is a credit to the Empire.

Amber Tips Tea

The 2/2 blend goes farthest. *Other prices 1/10 and 2/-.*

92

C stands for Colonies
The Germans couldn't save,

Cut these out for the Children

D for the Dominion
With soldiers so brave.

4863

Vrsta se isto uzdrzi uzprkos sto vise zapada

Pitajte onu od 2s 2d.
Ima i od 2s i 1s 10d.

"Zaposleni Ugao," Bank i Camron ul. Whangarei

"TI ZAR SRPSKI GROF?—DRZ!"

Ovako je Milan Jeftić, urednik ovdašnjeg "Srpskog Glasnika," u petak pozdravio novog srpskog "grofa," nekog Milana Rajčevića, koji se usudio da dodje u uredništvo toga lista. Taj Rajčević doputovao je prošli petak iz Australije sa svojom boljom polovicom, te je odmah "nafopao" naivne američke novinare svojim "grofovstvom" i tobožnjom avanturom u Australiji, gdje da su ga zatvorili i zlostavljali kao nekakvog njemačkog špijuna. Američke novine donijele su tu "senzaciju" i prodale ju svojim čitaocima za gotov groš na golemi smijeh Srba i ostalih slavenskih naroda u ovom gradu, koji znadu da je taj Rajčević jedna prosta svjetska protuha a da u Srbiji nema plemstva, grofovstva, baruntstva ili ostalih gluposti kao što to ima u drugim manje demokratskim zemljama.

Taj isti Rajčević bio je u San Francisku pred nekoliko mjeseci, te se onda takodjer izdavao za nekakvog srpskog grofa, ali su ga beogradske novine brzo raskrinkale i uputile narod da tom pustolovu ne nasjeda. Za to je otišao odavle, da se nakon nekoliko mjeseci vrati starim pričama o svom grofovstvu.

U petak manijela ga zla sreća na urednika "Srpskog Glasnika," koji ga još od prije imao "na zubu." Kad mu se "grof" predstavi, zasuče Jeftić rukave, brci mu se nakostriješe kao caru Vilimu, oči mu zasjaše ko u Kozaka na galicijskom frontu a pesnica pade po Rajčevićevom obrazu kao crnogorska desnica po turskome turu. A kad desnica izneme može, dohvati Jeftić britku čordu u formi Rajčevićeve batine, pa puf! puf! puf! da se sav štap razlomio po tvrdoj lubanji nesretnoga grofa. Onda doletiše Jeftićevi drugovi pa se i oni oborišе na Rajčevića i

Dok ga jedan tuče
I za brke vuče,
Dotle drugi med rebarca
Vješto hvata starog jarca.

(Molimo, naravno, naše "pjesnike" da nam ovaj "stih" oproste).

Izdevetan i poprskan blatom i fizičnoonako kao što je moralno odavna bio. Rajčević se uteče policiji i zatraži "warrant" za uapšenje Jeftića i drugova. Za to je Jeftić odmah u subotu bio uapšen, ali uz malenu kauciju malo poslije pušten na slobodu. Dok se ta glasovita parnica Montekontekukulorovića Rajčevića i Jeftića na sudu svrši, mi ćemo njezin rezultat objaviti u stupcima "Jadrana." Za sada bi samo upozorili Mr. Rajčevića da se dalje ne igra sa narodnim ponosom Srba u Americi i da na njihov račun ne pravi reklamu medju gluplm svijetom, jer još ima i u San Francisku čelik-mišica koje bi htjele opipati mekano i nježno "grofovsko" Rajčevićevo meso.

Ovaj članak o gos. Rajčeviću donosimo iz "Jadrana," a spomenut će se naši čitaoci koliko je ovai gos, bio čašćen od nekih naših u Aucklandu, kad mu je slika izašla u Zori na 22. svibnja tek. god. pod uredništvom gos. B. Mihaljevića. Činili su mu skupštinu od koje smo odvračali naš narod, ali se neki stadoše na nas ljutiti. Na skupštini sakupilo se nešto novca ali nam nije o tome ništa poznato.

Mi im danas iznosimo Rajčevića izvjašće u malo drugačijem razmatranju.

VELIKA ZIMSKA PRODAJA

kod

HEATH & MORRISON

Ducandzije, Whangarei

Hrvati ce uciniti dobro ako prihvate prigodu za stvari sasvim nizki cijena sto ce me izniti na prodaju od 9 srpnja do 6 kolovoza.

HEATH & MORRISON, "Frgovci robe."

Srpski Duh

Napisao R. W. Seton Watson
(Prijevod sa engleskog jezika)

Jedna je srpska poslovica što kaže: "Pobjeda se nedobiva sa svijetlim oružjem, već sa hrabrim srcima"; i ja nemogu naći bolje geslo za mojih napomena o Srbiji i srpskom duhu. Jer toliko koliko se ovog rata tiče, poslovica je skroz značajna hrabrosti i postojanom samo-pouzdanju s čime su oni održali svoje za prošlih sedam mjesecih. Kad je na prvu rat buknuo, oni od nas koje je zanimala Srbija i Balkan osjećasmo imal ne potrebitim da se opravdamo za važnost jugo-istočne fronte i srpskog dijela u ratu. Naravno, na prvu smo bili dosta zaokupljeni sa zapadnim pozorištem rata, gdje naša junačka vojska vojuje; i mnogi od nas bijahu brzi zaboraviti da osim Belgije, koje je za nas tako grozno pretrpila, ima još jedna mala državica na našoj strani, Belgija na istoku, Srbija, koja se je sve sama borila protiv strahovitoj pretežnosti, i koja, jedina od svih naših kopnenih saveznica (rečeno bez prigovora), jest u ponositom položaju budući istrala svakog dušmana iz svoje rodne zemlje. Bezobraznici će nam reći da ništa neuspjeva kao sreća; i to je siguro istinito da su srpske pobjede uzbudile zanimljivost sto njezine nesreće nisu nigda uzbudile. Ali mislim da je pravije reći da se magla diže, i da smo počeli čistije shvaćati opća razmjerja rata. Danas postaje sve više i više priznato da je Srbija ponosno branila svoj položaj u savezničkim redovima, i prinila vanredne koristi zajedničkom povodu, takove što joj daju pravu svakoj naknadi kod ustanove koja dokrajči rat.

Bez da se upuštam u potankosti vojne mislim da vrijedi vremena u kratko reći što je zaista Srbija izvršila. Spominjat će te se kad Austro-Ungarska prošle godine u srpnju proglasi rat na Srbiju, i tako postavi miću evropejskom skladištu praha, ona preuzetno izjavi da njezina akcija imadjaše biti "Kaznena Vojna." Od onda je ona postigla čemerno otkriće da dvojica mogu igrati u igri. Bilo je mnogo kažnjenja, ali to nije bilo od Austro-Ungarske na Srbiju, već od hrabre male Srbije na njezina nezgrapnog sjevernog susjeda. Teško da je potrebno i naznačivati da dio proračunstva centralnih Velesila bijaše lahko pobijedjenje niz dolinu Morave, strategičnu hrpteničnu srpskog kraljstva, proz koju samo Austro-Ungarska može dobiti izlaz onome cilju svih njenih balkanskih sanja, velikoj Egejskoj luci Saluniću. Ni mjesto naglo pobjediti Srbiju, austrijska vojska bijaše uzdržana u dragi priko petnaest dana uz rijeke Savu i Dunav, koje poredjuju sjevernu granicu malog kraljestva, a onda kad napokon oni stupiše naprijed silom u sjeverozapadu iz Bosne i Slavonije, bijahu potrani nazad, posli borenja od devet dana bitke kod Jadra i naokolo, u svoju vlastitu zemlju (kolovoz 16-25). Druga austrijska ofensiva bi̇še razpršena oko polovice rujna što je poznata radi primjernosti kao bitka od Drine. Mjesec dana kasnije dodje treće i najveće valovito gibanje. Velika pojačanja gore se požuriše, i proslijedi šest mjesecih prevrtljivog vojevanja, Srbi bivši malo po malo prisiljeni ostaviti sjevero-zadadna okružja i Biograd i povući se defensivnim pozicijama po sred države. Upravo onda, mora se pamtiti, Srbi jedino uzmakoše liniji gdje su ih mnogi valjani kritičari očekivali viditi krov prve dvi sedmice rata. Glavni uzrok ovog uzmaka bijaše da srpskog strjeljivo — naredjeno i uprav plaćeno, u Franceskoj nekoliko mjesecih prije rata, ali nigda pridano—bijaše čvrstvo pomanjkalo Rekao mi je jedan častnik da u njegovom posebnem dijelu opkopa na hiljadu austrijskih taneta odgovorila bi tri srpska; i ova okolnost je značajna situaciji koja je imala kobni učinak na moralu časnika i ljudi jednako. To je bio ovaj kritični čas koji bi̇še izabran od bugarskih komitadjis, sa popustljivošću Sofije, i po prilici podbadanjem Beča, za srušiti jedan od glavnih željezničkih mostova na Vardarskoj dolini, i tako zatvoriti za osam dragocjenih dana prevoz ratnih stvarih uz jedino korisnu željezničku prugu iz Solunića, jedine srpske vrijedne luke.

Za kratko vrijeme izgledalo je kao da su Austrijaci bili za sve prid sobom odnijeti, i kiše nego jedan srpski državnik nagovješćao je otvoreno o prijetećoj nesreći. Napokom dugo-otezano strjeljivo poče dolaziti. Rano u prosincu bijaše nenadni i drzoviti ponovni nasrtaj koji ulovi najezniке posvema sa iznenadjenjem. Rudnik je dao svoje ime velikoj bitci koja je prekrila frontu od pedeset milja. Najprvo austrijsko desno krilo bijaše potrano nazad u potpunoj uzbuni na Valjevo, a onda prognano priko Drine i Save, ostaviši hiljade zarobljenika i bogati plijen u srpskim rukama; onda je središte bilo prisiljeno uzmaknuti, i konačni poraz lijevog krila učini čvrsto čišćenje Biograda neizbježivo. Oko polovice prosinca neostade ni jedan oružani Austrijak na srpskom zemljištu.

Nastavit će se.

Auckland dne 20-8-1915

Dajem na znanje svim domorodcim da ostavljam ovu zemlju želeć svima dobar ostanak i dobru sreću. Sa štovanjem.

NIKOLA UJDUR

Na prodaju

Lijepi gramofon dobre vrsti sa pločama krasnih srpsko-hrvatski pjesama opjevanih od dobri pjevača, takodjer ima nekoliko engleskih ploča. Za cijenu i druge potankosti obratite se na Uredništvo Zore.

SMOLA.

Svak k'svome.

Na znanje svim našim Smolokopcim koji zele imati dobru cijenu za njihovu Smolu i gotov novac, neka se obrate na.

G. P. KLINAC, Papakura.

Amerikansko Zubarski Parlor.

Corner Queen and Wellesley Sts.

Kuca Modernoga Zubarstva.

Izvrsiva na opce zadovoljstvo trpecih sve moguca sredstva, koja je dosada lijecnicka znanost odkrila.

Napravlja nebnice i napunja suplјotine pokvarenih zubih.

Nase vadjenje zubih bez boli poznato je po cijeloj Novoj Zelandi.

Tko naruci umjetne zube stari mu se vade bez platno.

ZUBI:

Svi zubi zapadaju £3 3s.

Dr. F. Rayner.

Mi imamo nas ambulatorij u Wellington.

SAVILL & SONS

General Storekeepers

Pekari i Slasticari

KAIKOHE

Zaliha od najbolje vrsti svakovrstne hrane, odjece, obuce, orudja i svakovrstnog gvozdja, posudja i.t.d., sve uz najnize cijene

Kad ste u Kaikohe posjete na

Krojac najnovije mode za Gospodu

Hrvate!

McDonald

DARGAVILLE.

FRASER & RICHARDSON

Mesari, na veliko i na malo

Cameron Street, - Whangarei

Telephones 27 and 77

Ceski Krojaci!

Moderno i prve vrste krojenje, dobra radja i niska cijena.

Najmodernije robe vazda u zalihi.

HUGGINS & SCHULZ

Bank Street, Whangarei

F. CARR

Baker & Confectioner, Dargaville

Donosim kruh na kucu u cjelu okolicu Dargavilla. Kruh je najfinije vrsti. Pokusaite!

Hrvati su na njihovoj zadnjoj skupstini jednoglasno zakljucili, da bez **'Champion,'** brasna kojo ujacajemisice, i 'Standard' jecmenoga brasna i satrta jecma, bilo bi ne moguce odoliti Kaizerovoj prijetnji proti civilizaciji, ali nakon ujacenja sa **'Champion'** bracnom da su oni sposobni za najtezu borbu.---Advt.

NOVA FORMACIJA

Samo zdrzimo najbolju qualitetu drugerija

J. T. PEAT, - Ljekarnik Dargaville

Nova Gostiona

54 Durham Street, Auckland

Sa ovim obavješćam svu braću Jugoslavene da sam otvorio gostionu i Billiard Saloon u prostorijama Frankovich Bros. Gostiona je dobro uredjena sa domaćom kuhinjom, te najboljom podvorbom.

Molim svu braću Slavene, da se svrate kod mene, gdje će biti bratski pričekani.

Braćo svoj k svome!

Vaš sam na uslugi,

LUKA DEAN.

NEOBICNA ZGODA

Prije nego ce te naruciti drugo odjelo, posaljite puzorke, formulu za mjerenje i po vrbcu s kojom cte izmjeriti sami odjelo: ovo vas sve nece zapasti novca, jer mi saljemo badava. Ako prestavio te nase cijene s onim sto ste prije placali, uvjeriti ce te se da vam je bolje od nas kupovati, jer je ovo jedina tvrtka koja prodaje jedno samo odjelo uz cijene na kao da ste kupili na veliko.

Jamcimo Zadovoljstvo ili Vracamo novac. Ako nam pisete u Vasem narodnem jeziku, mi cemo Vam u istem i odgovoriti.

Crown Clothing Mfg. Co., Ltd.

ELLIOTT ST. (skroz Strand Arcade)

AUCKLAND.

STOKES & EARL

DUCANDZIJE

Papakura

Prodaja hraniva i svakovrstnih potrebstina hrvatskom radniku. Kod nas su umjerene cijene i udvorna podvorba.

KEAN CLARKE BROS.

kirurgski zubari,

WHANGAREI

Vadimo zubove bez i najmanje boli. Napravljamo vilice i pojedine zubove po najmodernijem amerikanskom sistemu.

LONDON DENTAL

povise, A. ADAMS

Moderni Zubar

sa velikim oprezom B. G. ROSS, Zubar

Dargaville

HRVATSKI RADNICI!

Ako trebate dobrih cizama i postola, onda ih samo mozete dobiti kod mene.

Karl Schon

Hrvatski Postolar

CAMERON STREET

Whangarei

LJEKARNA.

Thebate li ikakovih ljekova nabavite ih kod

F. J. COOPER, ljedarnika

103 VICTORIA ST. WEST, AUCKLAND.

S. A. PARR

Nurseryman, Seedsman ana Fruiterer

Vocaka za razsadivanje sjemenja i voca.

Dargaville

Kad dodjete u Auckland nemojte otici bez da se kod nas slikate

The Crown Studios

266, QUEEN ST. (Next Savings Banka).

JAMES'S,

TEMPERANCE HOTEL

Tarifa—5/- dnevno ili 27/- sedmicno.

CAMERON ST. WHANGAREI.

Predbrojnici! Podmirite predplatu i pomozite vasu bracu Srbe!

Po svakoj predplati od £1 (računajući za jednu godinu) od lipnja 25 do 25 kolovoza, koju uredništvo primi kroz ovo razdoblje dobijeliti će za SRPSKI FOND 2/6 p.

Imajte samilovanja nad bijednom vašom braćom, združite se s nam i olahkotimo teret koji ih nepravedno gnječi.

Bilo kakov darak ili doprinos za braću Srbe uredništvo će dragovoljno primiti i izručiti ga svojedobno na odredjeno mjesto.

Milodaritelji biti će besplatno oglašeni kroz našu novinu.

Upraviteljstvo "Hrvatsko-Tiskovnog Drustva"

A. G.
Quartley
(IZGOVOR, KUORTLI).
ODVJETNIK.

Posluje kod malog i velikog suda.
Uzajmije Novca.

Government Insurance Bldgs., Queen St.
AUCKLAND.

SILVER GRID
(Srebrena rostilja i blagovaonica)
CAMERON STREET, WHANGAREI
Obroci na svaki sat. Otvoreno do 10 sati i po vecer. Svjeze i suhe ribe vazda pri ruci. Osobite cijene za odpremanje jela na polja.
Pisite ili narucite svjeze ili suhe ribe.
Kad dodjete u Whangarei prijavite se
BAKER BROS., proprietors Telefon 82

NAZNANJE SVIM SLAVJENIM
Dasam snizio ove cijene od postola svetacne i radnicke, samo za tri Sedmice. Upravo tvornice cijena; jedina Vam zgoda za imat cijene postole garantiram zadovoljstvo za svaki par postola za cijenu.
CIJENE
Crni postoli lagani najbolje vrsti
Prvo 28/6, 27/6, 26/6, 25/6, 22/6, 18/9, 17/6
danas 25/6, 25/-, 24/-, 21/-, 20/-, 16/6, 15/6
Zuti Postoli
Prvo 21/-, 25/-, 27/6, 28/6
danas 19/-, 22/-, 24/-, 26/-
Crne Shous
Prvo 19/6, 21/6, 24/6, 25/6, 28/6
danas 18/-, 19/3, 21/6 22/6, 25/-
Radnicke
Prvo 15/6, 16/6, 17/6, 18/-, 18/9
danas 14/-, 14/6, 15/6, 16/-
Stivale odgumine dokolina
Prvo 18/-, 19/6, 22/6
danas 15/-, 16/6, 20/-
Stivale do Bedara jedna vrsta
Prvo 31/- danas 27-
Takodjer nacinjam Stivale od koze po narucbi za £2 7s. 6d. dokolina a velike £3.
Orderi nikakvi nece bit uslisani bez novac poslat unaprjed.
Ovesu Vam jedine tri sedmice za zastedit novac. Narucite sto prvo da nebiste zakasnili.
TONY GUGICH
PATRIOTIC BOOTSHOP
Hannah Bldg., Albert St., AUCKLAND

SCHNEIDMAN BROS., Ltd.
The Empire Tailors
Najveca i najuspjesnija Krojacka tvrtka u N.Z.
Pokusaj ce Vas uvjeriti o njihovom viljednosti.
Krojenje kod 219 Queen Street
i Krojenje 181-183 Karangahape Rd.
Putnickih potrebocah i postola 181-188 Queen St.
AUCKLAND
i
VICTORIA ST., HAMILTON.
Sve sto treba.

Posaljite odma po
STONE'S
1914-15 ilustrovani katalog sa 48 stranica, koji sadrzava preko 350 slika obuce u nasoj zalihi. Katalog badava i franko.

8—Nepromociva nadplata od najboljega kipa; jezik usiven do vrha; debele podplate; sastavci cvrsto usiveni; cijena 15/11. nadodajte suvise postarine jedanaest pena i po.

10—Bez zastavaka turde od najboljege kipa,—normalni vijak. Dobre za sume i mocvare.
S. STONE & Co. Ltd.
Queen St. - - AUCKLAND
Najveci trgovac postola

Jeftino! Jeftino!
Velika prodaja raznovrstne robe i postola kod
A. H. ADAMS & CO.
Dargaville

Srbski Konzul iz Amerike Huska Hrvate u New Zealandiji

Auckland, New Zealand, 11. svibnja, 1915.—Štovanom uredništvu "Narodnog Lista." Primio sam Vaše pismo, kao i namirnicu vašeg lista. Ali nisam primio novine još broja nijednoga.

Što me opomenujete, da ja nagovaram za raširenje vašeg lista, to jest moj cilj i misao.

Pošto ima naše mladosti, isto će i oni, da ću dobiti dobar dio kroz koje vrieme, samo oni se nemogu dobiti, koji su pobjegli izpod mobilizacije Austro-Ugarske.

Srbski poslanik došao iz Amerike i okupio dosta naših Dalmatinaca i stao pripoviedati, kako se je vodila bitka na Balkanu sa Turskom i reče: "mi Balkanci i vi austrijanski Slavjani, mi se gledajmo sjediniti."

Naši odgovorise, kako ćemo sa praznim rukama. On reče, sjekiru u šake, pak najprije pobiti ljude državne i okupite se u domovinu, a kad dodjete vi se učinite podanici Englezki, tada vas neće dignuti u vojništvo, ali vas neće držati. Austrija u državi, a vi pobegnite u Srbiju i tada ćemo skupa navaliti na Austriju.

Neće proći, vele mora buknuti Madjari.

Ja sam govorio u Americi sa onim, koji kupiju novac za pod poru revolucije.

Ja sam imao nakanu dokazati konsulu, ali su me pazili i ni sam smijo, i na žalost.

Kad je rat buknuo opišem sve i pošaljem na naše c. k. poglavarstvo i ovaj list se povrati nazad povratila ga cenzura.

Njeki dadoše do pene pripomoć Srbiji i Crnoj Gori.

Naši dadoše Srbu, da mu ubije rodjena brata, i dosta očenjenih ljudi dadoše, a u domovini žena i djeca gladuju bokunčić kruha i gladni su, da prosti Bog.

Tako evo davaju i zadniji cent za Srbiju, a svojoj majci u Dalmaciji ni centa.

Izdajice su svoje vlastite domovine. A evo, to ih dodju buniti srpski konzuli iz Amerike.

Pretplatnik.

Ovdje iznosimo članak iz "Narodnog Lista" u Americi neka se sav naš narod uvjeri kad ga pročita, kakovim se izmiljotinam služe uzgojnici Austro njemačke kulture. I u najzabitnijem kraju Nove Zealande dobro je poznato svakom našem rodoljubu da medju nas nije došao nikakov srpski posplanik, već se je naš narod, kad je rat buknuo, odma iskupio iz svih obližnji okolica i raztrgao orla dvoglavoga zastavu, i odma se dao sakupljati doprinosak za svoju jednokrvnu braću, s kojom se nadaju živjeti slobodno u zajedničkoj državi Jugoslaviji. Najdraže bi nam bilo da bih hotio ovaj pretplatnik očitovati svoje ime, ali mislimo da ga se stidi.

Molimo sve one koji posalju novac za predplatu Zore da adresaju na Hrvatsko Tiskovno Drustvo Ogr. Box 642, Auckland

Trazim
Petra Borica B. Ivanova iz Briste Dalmacija, koji se je nalazio nazad pet mjesecih na rudokopu u West Australiji.
Molim citaoce ovog lista ako koji znade zanj da me obznani na cem cu mu ostati mnogo zahvalan.
Tony G. Miosich
P.O., Auckland

Rezolucija Jugoslovena u Zenevi

Jugosloveni iseljenici iz Austro-Ugarskih zemalja: Dalmacije, Istre, Trsta Gorice, Koruske, Stajerske, Kranjske, Medju-Prekomurja, Bačke, Banata, Hrvatske i Slavonije sa Rijekom, Bosne i Hercegovine na svojoj skupštini u Ženevi dne 28 maja 1915. izjavljuju se potpuno suglasni sa rezolucijom Austro-Ugarskih dezertera jugoslovenske narodnosti prihvaćenom na velikom jugoslovenskom meetingu u Nišu dne 8 maja 1915., u kojoj se ističe "potpuno i nedjeljivo srpsko-hrvatsko-slovensko narodno jedinstvo." Sa svoje strane naglasuju da će se i u buduće opirati svim srestvima proti svakom neprirodnom i nasilnom rješenju njihovog pitanja, kao što su se vjekovima borili za pravo samo-opredijeljenja proti današnjim neprijateljima "Trojnog Sporazuma"; vežući svoju sudbinu sa kraljevinom Srbijom na sva vremena i sve prilike, oni će se založiti za potpuno i neraz lučno ujedinjenje Srba-Hrvata-Slovenaca u **jednu jedinstvenu samostalnu drzavu** osnovanu na narodnosnom načelu.

JEDINI HRVATSKI KROJAC —U N. ZELANDI.

Kad mislite naruciti odijelo, narucite ga kod krojaca gdje se mozete razumjeti u materinskom jeziku i gdje dobivate odijelo ucinjeno po najnovijoj modi i najbolje uredjeno, a to je kod

G. P. SERBIN,
Ohaewai i Kaikohe.

C. KEANE
Baker & Confectioner, Dargaville
Donosi fini i svjezi kruh na kucu uzsvu Rijeku, Northern Wairoa.

Whangarei Skrbnicka
I hranivna Konjusnica
Cameron St., - WHANGAREI
Harry Webb
Vlastnik
U najmjuje konje, sedla i svekovstne kočije u najkraćoj obznani
Osobite izvozivanje po svoj okolici
provodi po naredbi — Umjerena placa

R. WAUGH
AMERICAN CLEANING & PRESSING
COMPANY
(Nasljednik H. R. Syred)
Popravlja i cisti za muskarce odijela cijena je od 5/6 pa naprijed
Za samo ispravljane odijela 2/6
Za zenska odijela 6/6
Ovo je naj brza praonica i cistiona odijela u ovom gradu. Kad predate odijelo bit cete obavijesceni kad se moze urediti
74 Wellesley Street West
AUCKLAND

Why Tea Costs More—

A Statement that Every Housewife Should Read

The war has faced every tea merchant with the problem of increasing prices or reducing his quality. He *has* to follow one course or the other—there's no escape—for the wholesale cost of fine tea in Eastern markets has increased over 2½d. per lb. since August last. The main reason for this rise has been the greatly increased demand—and the fact that tea production cannot materially increase for at least five years.

Take for instance the enormous quantity of tea required for the men in the trenches and on active service.

It is readily seen why tea has been selected as the soldiers' beverage—it is easily transported—is quickly and readily prepared anywhere—and above all it is invaluable for its invigorating and stimulating qualities. With the exception of 3 million Britishers, but few of the 25 million men under arms in Europe to-day were previously tea drinkers—yet almost in a day tea had to be found for them.

Do you wonder then, that the tea has gone up, up, up in price?—that to-day fine tea costs the packer in New Zealand on the average 2½d. to 3d. per lb. more than in August last.

Add to this Russia's 160 millions, who, with a stroke of the pen, have been turned into tea drinkers by the Vodka prohibition—add a score of minor causes and you will see why the increase had to come.

Therefore, too, you will see that any tea giving value for the money cannot be sold at the same price as in August last. It simply can't be done—unless, of course, the price originally charged was absolutely excessive. If a fair price and good value was formerly given, the packer is now faced with a loss on every packet.

There's no escape from the facts—either prices have to be increased—or, as an alternative, quality and value must be reduced by the admixture of cheaper, inferior, less healthful teas.

The "Amber Tips" Proprietors are determined that, in their case, this alternative will never be taken.

"Amber Tips" remarkable rise in a few years from an unknown brand to by far the largest selling tea in New Zealand—the largest selling tea in the world in proportion to population—is due to its quality and remarkable value.

The same wonderful value will still be given—nothing but the finest teas will be used, but to do so the price has to be increased.

We are convinced that most homes in New Zealand would rather pay 2d. per lb. more and get the finest tea that can be produced rather than pay the old price and get an inferior article—with an admixture of poorer teas, less healthful alike to nerves and digestion.

Forget quality and healthfulness—consider the question purely from the standpoint of economy—there too "Amber Tips" leads, for every pound will give more cups—and at a less price per cup.—cup for cup, there's no cheaper tea

Therefore even at the new prices Amber Tips is still the cheapest—you get better tea—more delicious flavour—finer fragrance—while, as the Lancet investigation showed, your health will benefit.

Surely because of a penny extra per half lb. packet you will not deprive yourself of a tea which for quality, flavour, fragrance, and economy is unique and unsurpassable.

The housewives of New Zealand want a good article and good value, and one trial convinced them that Amber Tips is a tea that nothing else could equal.

Do they still want value and quality? We believe they do—we know it.

Amber Tips Tea
1/10-, 2/-, 2/2 per lb.
The only tea that has to increase its prices—the foregoing will tell you why.

Nicholson, Gribbin & Ross
Advjetnici
Dargaville

ARATAPU BAKERY
ARATAPU
CORKILL BROS.
vlastnici

Mesar
(za Hrvate)
G. F. THOMPSON
Te Kopuru
Telephone No. 6.

Telefon 164
A. WRIGLEY
Pekar i Slasticar
Bank Street - WHANGAREI

Obznana
Na javnost hrvatskom narodu u WAIHOPO da sam otvorio dobru pekarnu u WAIHOPO
C. H. FORD

T. KENNEDY
POSTOLAR U DARGAVILLE
Obskrbljiva musterije s dobrim postolima uz najumjerenije cijene.

E. T. TATE
Auctioneer and Commission Agent
Ratarskih potreba. Rastavljacah (Separators). Sjemenja i djubra. Sedmicna prodaja pokucstva, proizvoda perske zivadi i.t.d.
Victoria St., Dargaville

Oglas!
Aka trebate dobra mesa morete ga dobiti kod nas
Frank Urwin & Sons - Houhora

CENTRAL HOTEL
Dargaville
S. THOMPSON, Vlastnik

Fred F. Day
HOKIANGA ROAD,
DARGAVILLE.
Prodajemo zita, zeljeznih predmeta i ostalih raznih potrebstina, osim robe, uz veoma umjerene cijene. Vazda pri ruci hrvatskomu narodu.
Address: FRED F. DAY, DARGAVILLE.

J. Curin & J. Trbuhovich.
Kauri Gum Brokers and Buyers,
24 CUSTOMS ST., AUCKLAND.
....Dajemo najbolje cijene za ..Kauršku Smolu i gotov novac,.. takodjer prodajemo štu uz komisiju od 2½ per cent. te ako vlastnik smole hoce davamo novca u naprijed 75 per cent. Sve opremamo brzo i tocno.

Printed and published by the proprietors, THE CROATIAN PUBLISHING CO., LTD., at their offices, 22, Customs Street East, Auckland.
SATURDAY, AUGUST 21, 1915

Zora The Dawn

1915 — 1915

Za uzdržati prava i povisiti slogu slavenskog naroda.

To uphold the rights and to promote unity of the Slavonian People.

BR. 34 JEDINA HRVATSKA NOVINA U CIJELOJ AUSTRALAZIJI THE ONLY CROATIAN NEWSPAPER IN ALL AUSTRALASIA. GODINA 3

No. AUCKLAND, N.Z. SUBOTA 28. KOLOVOZA, 1915 AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, AUGUST 28, 1915 YEAR

RATNI BRZOJAVI

Dva franceska torpedobota potopiše njemačkog destrojera prama Ostendu u nedjelju večer.

Dopisnik "Timesa" kaže da su Njemci i Austrijaci gubili mjesečno po 350,-000 vojske posli svibnja.

Njemački redoviti parobrod potopljen je od engleške sobmarine u Marmarskom moru prinoseći ratnu zalihu i proviziju.

Australijska vlada rezervala je četvrt milijona jutara zemljišta za vojnike što se povrate.

Vijesti iz Berlina pokazuju da bitka kod Brest Litovsk razvija se u veliku bitku, raztežući se uzduž cijele linije.

"Echo de Paris" glasi da turska tvrdjava od Drinopolja na tursko-bugarskoj granici pripravljena je sa novim posadnim topovima.

Italija navjestila je rat Turskoj.

Još nekoliko brodovlja potopljeno je sa razbojničkim sobmarinam.

Engleška podmorska ladja torpedirala je njemačku oklopnu križaru u Baltičkom moru.

M. Venizelos primio se je mjesta ministra presjednika i veliko je veselje u Ateni.

Sada ima 250,000 Turaka pod oružjem u susjedstvu poluotoka Galipoli.

Priko 4,700 dušmanskih zarobljenika uhvaćeno je od sjedinjenih sila u njemačkoj jugo-zapadnoj Africi.

Petrogradski kritičari još su optimistični, premda će neprijatelj brzo stupati na Vilnu, i prijeteći prisjeći rusko uzdržanje Narew-Brest Litovsk fronte.

Jedan novozelandez, koji uz prkos svojih rana, znakovima je obznanio približanje neprijatelja, uzdržao se je u svom poslu dok nije bio ubijen.

"Ako je to volja božija dan će doći kad će mo mi reći što se neće saviti mora pucati," rekao je njemački kancelar svjetini što mu dadoše ovaciju posli prvale u Rićstagu.

Amerika će po prilici pitati Njemačku za razloženje za potopljenje engleskog broda Arabic, koji je imao broj Amerikanaca na sebi. Mnogo je nemira u Sjedinjenim Drzavam nad ovim dogodjajem.

Po "Echo de Paris" Turci su rekli Berlinu da samo imaju dosta strijeljiva za mjesec dana. Berlin je odgovorio da kroz mjesec dana Njemci će bit sposobni donijeti obskrbu turskoj vojsci.

Njemačka zahtjeva mir u skoroj budućnosti, ali nesmiš izjaviti grozni udes kojim bi tvoj mir osudio svijet," rekao je M. Hanotaux, bivši franceski ministar vanjskih posala, u jednom članku u "La Figaro."

Radi generala Sanders neuspjeha za izvesti napadaj na 6 kolovoza, turski sa ga častnici osvadili da nije sposoban, i zahtjevaju njegovo svrgnuće.

Njemcima je naredjeno da se opreme nesmiju ostaviti na bojnom polju. Vojnički kaputi s mrtvih moraju se skinuti za novake.

Ungarski častnik sa Poljske fronte, opisujuć rusko uzmicanje u južnoj Poljskoj, kaže da je to bio komad ustrašenja, sistematičnog pustošenja, opominjuči rusku vojnu od 1812.

Militarski dopisnik "Timesa" kaže da potpuna podležnost austrijskog njemačkom glavnom zapovjedništvu jest čudnovati izgled položaju u istoku. Neprijateljske vojske neposredno skupljene čine jednu skupljenu snagu od 1,500,000.

Rusi su oštetili dvi njemačke križare i potopili osan destrojera u Baltiku.

Trideset hiljada stranaca zatvoreno je u Engleškoj.

Englesko ratno brodovlje djelotvorno je bombardiralo njemačke pozicije na belgijskoj obali.

Srbija i Bugarska blizu da su se nagodile. Srbija će prihvatit presudu saveznica u ustanovi teritorijalnih pitanja.

Bugarska iztražuje po diplomatskim krugovima glede sposobnog ugovaranja za sporazum sa Grčkom.

Rumunjska je naredila da sav želježničke pruge material ima se stavit na razpoloženje vladino od posli 14 rujna.

Rusi uzdrže Njemce prid Vilnom uzduž Kovarsk, Vilkomir, Koschedari fronte, i dalje jugu na desnoj obali Niemen.

Amerikanski dopisnik u Mudros glasi da vojska izkrcana kod Suvla Bay kani prisjeći uzmak od 100,000 vojske iz južnog dijela poluotoka Galipoli. On prorokuje da se brzo pridati.

U Londonu bijaše velika oduševljena demostracija prid ruskim poslaništvom za proslaviti rusku pomorsku pobjedu i sjajnu kopnenu obranu.

Grof. Benchendorff, ruski poslanik u Londonu primio je veliku ovaciju. On je izrazio svoju cjenitbu engleškog prijateljstva za Rusiju, koja neće zaboravit Britansku simpatiju, koja se je povisila u njezinim nezgodam. Sa božjom pomoći, Rusija ima još jedan uspjeh slijediti, donoseći mir Rusiji, Engleškoj i cijelom svijetu. Slava biše data ruskom caru i engleškom kralju.

Austrijaci zestoko bombardaše crnogorske pozicije na Erahovo fronti, Nekoliko pješačkih okršaja slijedilo je blizu Fače na hercegovačkoj granici.

Gum Brokers

Jedini i pravi prodavaoci kaurske smole uz 2½ postotka. Opremamo svakovrstne stvari na zahtjev. Dajemo novac u predujam na smolu. Dobru prodaju i brzu opremu racuna osjegurajemo.

M. SIMICH & CO.

Dalgety's Bldgs., Customs St. W.

Novi Restaurant Novi!

Cast nam je javit Braci Slavenima, da smo otvorili novi

Restaurant i Billiard Saloon

(Druga vrata ispod Post Office)

U Main Street KAIKOHE, te kad ste u Kaikohe posjetite nas, gdje cete bit najugodnije podvoreni.

Uvjek na Vasu uslugu uz geslo: svoj k svome

J. Botica & Co.

The Whangarei Hotel

S. McMAHON, VLASTNIK.

Nas hotel poznat je od starine radi izvrstne poslužbe i cistoce. Ima dobra pica, dobrojelo, a k tomu umjerena cijena.

Hocete li dobra mesa?

Obratite na s:

HAWTHORN & MUNRO

Mi jedino koljemo za obitelji, i to u *Clevedon, Papakura and Manurewa.*

Fotografia

Kada budete u Whangarei uslikajte kod T. G. PALMER, slikara.

Slike izvrstne a cijena niska.

T. G. PALMER

Cameron Street, WHANGAREI

SVEUČ. KNJIŽNICA ZAGREB

OSOBITI POPUST

ZA SVE HRVATSKE I SLAVENSKE CITAONICE
SIROM SVIJETA

TISKANJE BADAVA

ZA SLOGU I UJEDINJENJE SLAVENSKOGA NARODA
HRVATSKI NAROD U NOVOJ ZELANDI
ZELI DA SE SAMO NAPLACIVA POSTARINA I OMOTI

ZA GODINU 7/6, ili u austrijskom novcu 9 i 60 helera
u Amerikanskom novcu $1.75
NARUCITE "ZORU" ZA VASE CITAONICE.

"ZORA"

Izlazi svake subote.

Cijena za domovinu na godinu	(12/6) 15 K.
Cijena za Sjedinjene Drzave i Kanadu	(12/6) $3.00
Cijena za N. Zelandu i ostale zemlje	£1/-/-
Za 6 mjeseci	11/6
Za 3 mjeseca	7/-

Cijene za oglase saljemo na zahtjev.

Rukopisi se ne vracaju.—Dopisi bez podpisa se ne uvrscuju.
Novce saljite u preporucnom pismu na:

"ZORA,"
22 Customs Street East,
Auckland, N.Z.

Urednik, P. KATAVIĆ

"Zora" "The Dawn"

The only Croatian Newspaper in all Australasia.
Printed and Published by Croatian Publishing Company,
Limited at 2 Customs Street East.

G. R. HART, Secretary. Telephone 3739

Advertising rates sent on application.

Njemacko stupanje u Rusiju

Od kad su Njemci zauzeli Varšavu učinili su upravo čvrsti progres potjerom Ruske vojske i svojim operacijama proti utvrdjenim pozicijam. Zauzeće Novo Georgievsk, zapadu Waršave, bilo je potrebito za postignuti neprikidnu komunikaciju napred stupajućih Njemaca, ali to čini malu razliku u glavnom značaju situacije. Ali juriš na Kovno da je im jedan odredni strategični uspjeh. Od Kovna Njemci mogu napredovati na Vilnu, ili prijetiti Waršava- Petrograd pruzi, ili stjecati se na Brest-Litovsk k' jugu. Zaista zauzeće Kovna isto kao i pad Novo Georgievsk ima se primiti za daljnje osvjedočenje nadvladajuće moći Austro-njemačkog topništva. Ali izgleda bez dvojbe da je neprijatelj žrtvovao veliki broj ljudi sa pospješnim naporom za dobiti zapovjed ovih prilika. Za siguro ako njemačka najezda u Rusiju nije da svrši užasnijom nesrećom nego Napoleonov uzmak iz Moskova odveć je potrebito da se žure. Buduć da se zima brzo približaje u onim prostranim sjevernim krajima, a Njemci moraju učiniti mnogo viši odlučni uspjeh nego su ikakov još postigli za osposobit ih postavit se povoljno u zimske pridjele daleko od svojih granica. Bez dvojbe Rusi su izgubili veliki broj topova i odnosno mali broj zarobljenika u zauzetim tvrdjavam' Ali kao što nije treba tako često da ponavljamo, glavna ruska sila nije razbijena. Ogromne vojske pod zapovjedi velikog Nikolaja još su pouzdane i neustrašive, a sve što je potrebito za pomoć ponovljenja ruske ofensive jest dugo istaknuta i otezana navala na zapadnoj fronti, koju franceske i engleške vojske uprav sada pripravljaju. Premda nam od ovome još nije dopušteno znati ali možemo suditi po skorašnjem posjetu grofa Kitchnera u Francesku, gdje je konferirao sa glavnim zapovjednicim franceske i engleške vojske, da je blizu došlo vrijeme da će sa nadmašujućom snagom počet tjerati nazad neprijatelja.

PolozajHrvatske

Prizor kod otvorenja hrvatskog sabora

(Iz Londonske novine "Globe")

Slijedeća komunikacija pridata nam je od Jugoslavenskog Odbora u Londonu: Po informaciji primljenoj od Wolffove agencije iz Budim Pešta, hrvatski sabor u Zagrebu otvoren je na 18 lipnja. Pri otvorenju sabora predsjednik uputi svoj govor na cesara Franju Josipa na uvjetima odusevljene lojalnosti, pri čem zastupnici digoše se i tu bijaše pozdravljenja. Kad je predsjednik govorio o privari Italije i patriotične dužnosti Hrvata njegove naznake bijahu sretnute sa živahnim odobravanjem. Zastupnici vikahu, "Dugo živile naše primorske zemlje!" 'Dugo živilo naše more!" "Mi će mo branit naša prava!" Općinstvo isto tako odobravaše.

Svim onima koji znaju pravo stanje afera u Hrvatskoj izgleda da je ova demonstracija bila uredjena po nalogu, sa glavnim predmetom da stavi utisak u pučanstvo.

Većina zastupnika gleda na savezničke vojske za spasenje Hrvatske- Ali ungarska vlada nanila je takov teški pritisak koji se oslanja na hrvatske zastupnike —u dosta slučajeva postupkom zapljene imanja, i upravo kratkim pogubljenjem—da praktično nezavisnost jest nemoguća. Moramo se spomenuti kad je isti ovaj hrvatski sabor uživao slobodu govora izrazio je svoju simpatiju sa Srbo-Hrvatskim združenjem i Jugoslovenskim narodnim idealom. A ako je M. Medaković, predsjednik sabora, zaista, učinio izjavu prepisanu njemu od Wolffove agencije, on je to morao učiniti tako proti njegovim izraženim uvjerenjem; pošto na početku rata bio je zatvoren i za neko vrijeme tavnovao kao sumnjivac. Ako su zastupnici u istinu odobrili njegov način predavanja na ovoj prigodi to je moralo biti na vrhovim bajuneta.

Sa iznimkom ungarskog parlamenta, hrvatski sabor jest jedino zakonodavno tjelo u Monarhiji koje je bilo dopušteno sastati se. A to je bilo sazvano pri usiljenom času kad je Italija navjestila rat. Italija je blizu za zauzeti jugoslovenske zemlje od Monarhije, i, nada sve stvari, jugoslavsku jadransku obalu. Vladin cilj je sasvim jasan. U interesima Austro-Ugarske oni trajaju uzeti zgodno vrijeme hrvatske vruće ljubavi za njihovu domovinu. Hrvatska misao krvari kod pomišljaja da išta od jugoslavskog teritorija mora preći od Austro-Ugarskog jarma pod prevladjivanje druge jednako strane vlasti.

Da je hrvatski sabor bio slobodan izraziti svoje posvjedočenje, bio bi odmah proglasio da Hrvati sami osjećaju da budu jedan te isti narod kao i Srbi i Sloveni,i da oni vruće žele poraz Austro-Ugarske i sjedinjenje jugoslavskog naroda u jednu nezavisnu državu.

Brato-ubilacki Rat

Poziv na Novozelandske Slavene

Gos. A. S. Mazoni, Te Aroha, primio je slijedeće pismo od Dr. Trumbića, predsjednika Jugoslovenskog Odbora u Londonu koje prevodimo iz engleške novine "Star." Pismo glasi:—

Dragi rodoljube,—Drago mi je kazati vam da sam još živ i da sam ostavio našu ljubljenu domovinu odma čim sam promislio da je rat bio neizbježiv izmedju jednovrstne Austrije i naših rodjaka u Srbiji. Da nisam tako učinio, kao što se možete dosjetiti,bio bih susreo istu sudbinu kao što mnogi od mojih kolega koji su uhvaćeni doma početkom ovog rata. Kao što će te znati, Austro-Ugarska, sa Njemačkom prisili nas južne Slavene u brato-ubilački rat. Nas osamnaest milijona, pod austrijskim jarmom, osudjeno je tući se i ubijati, ili biti ubijeni od naše prave braće i osloboditelja iz Srbije. Mnoštvo od nas potjerano je iz svojih vlastitih kuća, obješani, ustrijeljani ili osječene glave. Progonjstva su puna naših političkih zarobljenika i žrtava. Slaveni u Austriji kod svojih vlastitih kuća nisu dozvoljeni izraziti mnijenje. Jedino oni imaju služiti.

Parlamenti su raspršeni na vrhovim bajuneta. Mnogi od mojih kolega protrani su u progon ustrijeljani, glave odsjećene, ili pod strogim redarstvenim nadzorom. Naši mladići, što sretni za ostići u Srbiju, ili Crnu Goru, junački se bore proti svojoj milcj braći koji su prisiljeni austrijskom željeznom rukom da se biju na njezinoj strani. Vaši rodjaci, Milan, Filip i Luka u srpskoj su vojsci. Čuo sam da je Filip ubijen kad su prvi put Austrijaci bombardirali Biograd. Milan je bio dva puta ranjen ali je sad opet zdravo. Mi koji smo bili sretni pobjeći u strane države držimo da je naša dužnost informirati Vas i sve rodoljube da je vrijeme došlo da svi imamo kušati činit našu dužnost i ispuniti sanje naših praotaca našoj domovini i našem plemenu. Vrijeme je došlo kad neimamo uzdisati, već raditi sa svom našom kripošću da postignemo našu slobodu. Mi Vas opozivljemo da činite svoju dužnost i da pridate našu poruku drugima kao što bi se imalo činiti u ovom osudnom času, kad bi imali raditi i žrtvovati sve što imamo—život, dušu i sve naše imanje—za našu slobodu. Mi trebamo slobodu! Nadalje, naša sudbina jest sloboda, i možemo ju dobiti sada ili više nikada.

JEDNO OGROMNO GROBLJE

Naša domovina i kućišta nisu ništa drugo već jedno ogromno groblje, jedan užasni progon, jedan grozni Kalvarij na koje je naš narod bio prisiljen, i od kojih će mo dobiti obrtaj sa muka na slobodu. Cijeli naš muški naraštaj od 15 do 56 godina nagnan je na bojno polje za ratovati, i ubijati našu pravu braću i osloboditelje Srbe, pod zapovjedi njemačkih ili madjarskih nagenitelja. Takova je sada naša sudbina, takova će biti za uvjek ako bi smo stali gledati prekriženih ruku. Oni što su doma nemogu mnogo učiniti pod sadanjim okolnostima; za to je onih koji su vanka svoje kuće

Slijedi na st. 3.

Opet najavnost!

Cijelomu občinstvu da sam primio Gg. Petra i Miju Sumića, u društvo moje trgovine. Kao i prija kupujemo smolu za Gotov novac i prodajemo na postotak i unajimljemo novac na istu. Kao isto opremamo sve trgovačke poslove na brzu ruku i svačije zadovoljstvo. Ostajem Zahvalan Cijelom občinstvu na simpatiji prošlosti kao isto preporučamo vam se u buduće

GEORGE ERCEG

Ime tvrtke Jest:

Erceg, Sumich & Co.

24 Customs St. E., Auckland

Za najbolje konjske pokrivace
otidjite u GUNSON-U

J. H. GUNSON
Cameron Street, Whangare

Williams, Ball & Fannon

Krojaci i Opremaci

Uz Wairoa Bell oficiju
DARGAVILLE

Sve najnovije u robi i sitnicariji.
Zadovoljstvo garantirano.

IMALI BI STE
KUPOVAT

HIGHLANDER MILK

jer se jamci da nije patvoreno.
Svaka kaplja mlika, sto stigne
u highlander Milk tvornicu,
pregledana je od uprave.

Pitajte kod Vasega Ducandzije

HIGHLANDER CONDENSED MILK

"Amber Tips" Tea

Quality Maintained in spite of Increased Cost

103

Vrsta se isto uzdrzi uzprkos sto vise zapada

Pitajte onu od 2s 2d.
Ima i od 2s i 1s 10d.

KEAN CLARKE BROS.

kirurgski zubari,

WHANGAREI

Vadimo zubove bez i najmanje boli. Napravljamo vilice i pojedine zubove po najmodernijem amerikanskom sistemu.

Amerikansko Zubarski

Parlor.

Corner Queen and Wellesley Sts.

Kuca Modernoga Zubarstva.

Izvrsiva na opce zadovoljstvo trpecih sve moguca sredstva, koja je dosada lijecnicka znanost odkrila.

Napravlja nebnice i napunja supljotine pokvarenih zubih.

Nase vadjenje zubih bez boli poznato je po cijeloj Novoj Zelandi.

Tko naruci umjetne zube stari mu se vade bez platno.

ZUBI:

Svi zubi zapadaju £3 3s.

Dr. F. Rayner.

Mi imamo nas ambulatorij u Wellington.

Na prodaju

Lijepi gramofon dobre vrsti sa pločama krasnih srpsko-hrvatski pjesama opjevanih od dobri pjevača, takodjer ima nekoliko engleskih ploča. Za cijenu i druge potankosti obratite se na Uredništvo Zore.

SMOLA.

Svak k'svome.

Na znanje svim nasim Smolokopcim koji zele imati dobru cijenu za njihovu Smolu i gotov novac, neka se obrate na.

G. P. KLINAC, Papakura.

R. WAUGH

AMERICAN CLEANING & PRESSING

COMPANY

(Nasljednik H. R. Syred)

Popravlja i cisti za muskarce odijela cijena je od 5/6 pa naprijed

Za samo ispravljane odijela 2/6

Za zenska odijela 6/6

Ovo je naj brza praonica i cistiona odijela u ovom gradu. Kad predate odijelo bit cete obavijesceni kad se moze urediti

74 Wellesley Street West

AUCKLAND

Bratoubilacki rat na str. 2

podignuti svoj odlučni glas u obranu našeg narodnog povoda. Oni što živu u Americi obdržali su svoje skupštine po svima raznim državama, i pomažu nas meterialno i financialno. U svakoj državi naš narod živo doprinosi i upisuju se dobrovoljci za Jugoslavsku naciju, koji će s vremenom, a i sada se šalju kao predstraža pred srpskom vojskom u naše pokrajine pod Austrijom sa posebnim ložengas—prilazna riječ—tako da oni doma mogu viditi da to nije neprijatelj već braća po rodu, koji im donose blagoslov i slobodu.

RODOLJUBI U PROGONU

Naši najbolji rodoljubi u početku ovoga rata pognati su u progon gdje žudno očekuju svoj dan oslobodjenja i osvete. Oh—taj dan je blizu! Taj dan dolazi. U progonu još se može naći na hiljade učitelja, redovnika, zastupnika, profesora, i sve što se mogu naći udišući nemarnim udisaiem i dušom. Naši pjesnici Dr. Tresić i Vojnović nestalo ih je, i nitko nezna gdje su. Dr. J. Smodlaka, takodjer Dr. Čingrija sreli su istu sudbinu. Samo u Ljubljansku prognato je 9000 rodoljuba iz Istre, Trešta i Gradiške (gdje sada Talijani ratuju). Malo od nas bilo je sretnih izbjeći Austro-Madjarskim lancima. Naš je smjer da osvjedočimo vlade drugih velevlastih i narod prijateljskih narodnosti o našem pravom povodu, za jedinstvo i ustanovljenje naše nove narodnosti, gdje svi mi (Hrvati, Dalmatinci, Srbi, i Crnogorci) biti će mo sjedinjeni kao jedan i isti narod jedne narodnosti. Mi smo jedan i isti narod, koji govori isti jezik. Naše dobro organizirano društvo "Sokol" ustanovljeno nazad godina, kako poznate, pomaže nas mnogo u ovim danima nevolje i nužde. A ako je ikakov "Sokol" u njemačkoj ili austrijskoj vojsci oni nece zaboraviti brati korist svoje tajne prilazne riječi, koja je samo njima poznata. Ova je riječ tajna pod kaznom smrti. Nesmeta što se dogodi, Sokol nadje svoje mjesto; nesmeta gdje on idje, u Rusiju, Njemačku, Austriju, Srbiju, Bugarsku, ili igdje, gdje se naš jezik govori—daje nam najvrijedniju informaciju kao od vojničkih planova.

NOVOZELANDSKI PRINESAK

Sada, draga braćo u Novoj Zelandi Vi ste odveć daleko pomoć nas odma u našoj potrebi, ali kako izgleda da se rat neće brzo zaključiti, Mi mislimo da je Vaša dužnost spomenut se Vaše domovine, koja u vrijeme potrebe baca svoj žalostni osvrtaj na Vašu pomoć, da žrtvujete za nju onoliko koliko možete, kao njezini pravi sinovi i rodoljubi. Naša ideja jest da nebi odvise teško bilo za Vas poslati mali prinesak dobrovoljaca za Srbiju sa pomoći novozelandske Vlade, koja svako malo vrijeme šalje svoje vojnike u Egipat ili Evropu. Možete pozvati opću skupštinu naših zemljaka i odlučiti izmedju Vas što god Vam Vaše rodoljubno srce zapovjeda.

Pozdrav Novozelandskim Jugoslovenima

Na polazku naše braće u krvavi boj.

Jugosloveni!"

U Evropi bije se ljuti boj, krv ljudska teče kao voda, na milijone ljudi po lijepu i slabu vremenu trpi muke i polažu svoje žrtve za slobodu malih i potištenih naroda. Saveznička vojska bori se protiv najezda Teutonaca i azijatskih silnika. Mi, narod Juga Slovinskoga, gotovo pet stotin godina stradamo u lancima ovog azijatskog silnika, i služimo kao robovi bahati Njemaca. Rat je izbio na površinu, jer oholi Huni htjedose poplaviti naš slavenski Jug, tako da nam oduzme i ono malo slobode. Pravedni i kulturni narodi digose se na obranu naših prava i naše slobode, jer nepravdu i pritisak malih naroda nemogose trpiti. Ovaj rat odlučuje o našoj budućoj sudbini; sloboda ili robstvo biti će posljedica ovog krvoprolića.

Mi svi kao sinovi jugoslovenski dužni smo potpomagati nama prijateljske i simpatične države, pak to bilo u robi, novcu, ili životima. Sloboda je čovjeku nada sve. "Bolje je slavno poginuti nego u robstvu živjeti," narodna je poslovica,—i nju moramo držati za motum našega rada u ovim prilikama, a inače prijatelji slobode nijesmo!

Jugosloveni! Nas petorica nijesmo moćni ljudi da novčanim žrtvovanjem potpomožemo ovaj rat za naše oslobodjenje. Imamo živote naše što nam je najsvetije na svijetu, ali za svetu i pravednu stvar idjemo da ih izložimo na oltar za slobodu matere zemlje; za onu domovinu, koja je Vas i nas na svijet porodila, idjemo izložiti prsa naša na krvavo pozorište, gdje će se izreći sudbina domovini našoj i Vašoj. Sretni smo i veseli što će mo se na skoro naći sa četama moćnih saveznika, i sa njima se rame uz rame boriti za svetu i pravednu stvar, u kojoj će ovisiti buduća sreća čovječanstva na zemlji. Mi nijesmo stupili u redove engleske vojske da si u raskošju sprovedemo dane službovanja, već smo iz ljubavi prama domovini pridružili se u njihove čete, da s' njima ujedno trpimo i vojujemo na krvavoj pozornici. Mi stupamo oduševljeno i ponosno, ali naše su žrtve premalene, usporedivši ih sa patnjama matere zemlje.

Jugosloveni! Mi, kao vojnici narodni i braća Vaša, stavljamo Vam na bratsko srce, da i unaprijed, kao što i do sada, uzdržite u sebi čisti i nepokvareni duh Jugoslovenstva. Budite vjerna djeca domovini našoj, koja danas trpi i strada; budite prosiretelje ideje našega jedinstva, pa će na skoro nadoći dan vaskrsnuća naroda našega.

Dužnost nam nalaže da kroz našu "Zoru," prije nego ostavimo ove krajeve, iz bratskog srca najiskrenije zahvalimo svima rodoljubima, braći našoj, koji dodjoše u Auckland na koncu naših praznika, da se sa nama oproste. Veoma nam je žao što nijesmo mogli vidjeti naše znance i prijatelje koji su se nahodili u blizini—to bi rado bili učinili, ali kratkoća vremena nije nam dopustila. Ako providnost bude htjela da se kao pobjednici zdravo povratimo, tad će mo našim prijateljem stisnuti junačku desnicu. Mnogo pak ostajemo zahvalni gospodinu Cvitanoviću i njegovoj obitelji, koji su nas bratski pričekali, i tritili u svakom pogledu što su mogli bolje.

Braco! Vrijeme prolazi a dan se našeg odlazka približi. Već pred očima gledamo grupe vojnika; topovi i brzometne puške grme nam u ušima; već čujemo žuk ubojitih šrapnela, a mladenačko nam srce od ushićenosti trepti, žudjeno očekuje onaj dan u kojem će mo se naći u onom krvavom kolu. U masama gledamo znance, prijatelje, i ostalu braću jugoslovensku, gdje k nama dolazu da stisnu desnicu; no to su misli i osjećaji naši, a tako, uvjereni smo, misle i oni koji nas nepoznaju: "da nam je vidjeti naše vojnike."

Braco Jugosloveni! znanci, neznanci, prijatelji, i neprijatelji, braćo po krvi i jeziku kličući pitamo pokorno Vaš oproštaj. Ako li u boju poginemo podignite spomen ploču palim vojnicima. A Vi predraga braćo primite iz iskrenog, odanog, i vjernog našeg srca bratski jugoslovenski pozdrav. U ime Jugoslavije, za čije oživotvorenje polažemo svoje živote iz dna srca kličemo:

Braćo Jugosloveni! S Bogom!

Bože pravde ti što spase,
Od propasti do sad nas,
Čuj i od sad naše glase,
I od sad nam budi spas!

Moćnom rukom vodi brani
Budućnosti naše brod;
Bože spasi Bože brani,
Aleksandra i naš rod.

Iz mračnoga sinu robstva
Naše sloge novi sjaj!
Nastalo je novo doba,
Novu sreću Bože daj!

Jugoslaviju, stvori brani
Petvjekovne borbe plod!
Kralja Petra Bože hrani,
Moli ti se sav naš rod!

U subotu 14 kolovoza na dan ostavljanja Nove Zelande.

Frano Hrstić, Toni Tomić, Jakov Delić, Andrija Tomić, Josip Sunjić.

Nasi vojaci u engleskim redovima

Prošlog utorka pošlo je još pet naših domorodaca u Trentham na vojničke vježbe sa engleskim vojnicima. Na svome polazku bijahu odviše veseli isto kao da polaze na pir, znajući da idju za dobri uzrok jer ovoje čas što prijeti slobodi cijelog svijeta. Ovosu imena nasih vojaka: Gg. Grgo Jelčić Ivan Juričević, Stipe Devčić i dva brata Anton i Persi Silić.

Dobrovoljci za Srbiju

Primili smo brzojavno iz Kaikohe slijedeća imena dobrovoljaca za Srbiju: Joe Urlić, Jack Stanković Nikola Urlić, Jack Cvitanović, Jack Jerković, i Petar Cvitanović.

Slavenska Kraljica

Dužnost nam je da opomenamo naše rodoljube da se sjete što mogu bolje naše slavenske kraljice, jer je ovo za dobre svrhe, za ranjenike saveznickih naroda. Kako smo čuli prošle sedmice naša kraljica izaostala je dosta nazad, što nam nije milo čuti. Ali uzdamo se u naše rodoljube da još kroz ovo malo sedmica pozuriti će se, i da neće našu zastavu pustiti da ostane po krmi.

Krojac najnovije mode za Gospodu

Hrvate!

McDonald

DARGAVILLE.

FRASER & RICHARDSON

Mesari, na veliko i na malo

Cameron Street, - Whangarei

Telephones 27 and 77

Ceski Krojaci!

Moderno i prve vrste krojenje, dobra radja i niska cijena.

Najmodernije robe vazda u zalihi.

HUGGINS & SCHULZ

Bank Street, Whangarei

F. CARR

Baker & Confectioner, Dargaville

Donosim kruh na kucu u cjelu okolicu Dargavilla. Kruh je najfinije vrsti. Pokusaite!

Hrvati su na njihovoj zadnjoj skupstini jednoglasno zakljucili,da bez **'Champion,'** brasna kojo ujacajemisice, i 'Standard' jecmenoga brasna i satrta jecma, bilo bi ne moguce odoliti Kaizerovoj prijetnji proti civilizaciji, ali nakon ujacenja sa **'Champion'** bracnom da su oni sposobni za najtezu borbu.---Advt.

NEOBICNA ZGODA

Prije nego ce te naruciti drugo odjelo, posaljite uzorke, formulu za mjerenje i po vrhu s kojom cte izmjeriti sami odjelo: ovo vas sve nece zapasti novca, jer mi saljemo badava. Ako prestavio te nase cijene s onim sto ste prije placali, uvjeriti ce te se da vam je bolje od nas kupovati, jer je ovo jedina tvrtka koja prodaje jedno samo odjelo uz cijene na kao da ste kupili na veliko.

Jamcimo **Zadovoljstvo ili Vracamo** novac. Ako nam pisete u Vasem narodnem jeziku, mi cemo Vam u istem i odgovoriti.

Crown Clothing Mfg. Co., Ltd.

ELLIOTT ST. (skroz Strand Arcade)

AUCKLAND.

STOKES & EARL

DUCANDZIJE

Papakura

Prodaja hraniva i svakovrstnih potrebstina hrvatskom radniku. Kod nas su umjerene cijene i udvorna podvorba.

LONDON DENTAL

povise, A. ADAMS

Moderni Zubar

sa velikim oprezom B. G. ROSS, Zubar

Dargaville

HRVATSKI RADNICI!

Ako trebate dobrih cizama i postola, onda ih samo mozete dobiti kod mene.

Karl Schon

Hrvatski Postolar

CAMERON STREET

Whangarei

LJEKARNA.

Thebate li ikakovih ljekova nabavite ih kod

F. J. COOPER, ljedarnika

103 VICTORIA ST. WEST,

AUCKLAND.

S. A. PARR

Nurseryman, Seedsman and Fruiterer

Vocaka za razsadivanje sjemenja i voca.

Dargaville

Kad dodjete u Auckland nemojte otici bez da se kod nas slikate

The Crown Studios

266, QUEEN ST. (Next Savings Banka).

NOVA FORMACIJA

Samo zdrzimo najbolju qualitetu drugerija

J. T. PEAT, - Ljekarnik

Dargaville

JAMES'S,

TEMPERANCE HOTEL

Tarifa—5/- dnevno ili 27/- sedmicno.

CAMERON ST. WHANGAREI.

SAVILL & SONS

General Storekeepers

Pekari i Slasticari

KAIKOHE

Zaliha od najbolje vrsti svakovrstne hrane, odjece, obuce, orudja i svakovrsnog gvozdja, posudja i t.d., sve uz najnize cijene

Kad ste u Kaikohe posjete na

VELIKA ZIMSKA PRODAJA

kod

HEATH & MORRISON

Ducandzije, Whangarei

Hrvati ce uciniti dobro ako prihvate prigodu za stvari sasvim nizki cijena sto ce me izniti na prodaju od 9 srpnja do 6 kolovoza.

HEATH & MORRISON, "Frgovci robe."

Hrvatski pisaci papir

SADA JE ZGOTOVLJEN

CIJENA 1s. SA POSTARINAM 1/2

A. G.

Quartley

(IZGOVOR, KUORTLI).
ODVJETNIK.

Posluje kod malog i velikog suda.

Usajmije Novca.

Government Insurance Bldgs., Queen St.
AUCKLAND.

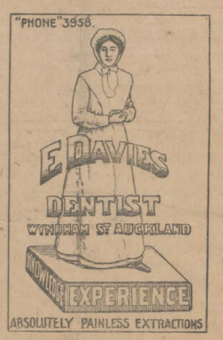

SILVER GRID

(Srebrena rostilja i blagovaonica)

CAMERON STREET, WHANGAREI

Obroci na svaki sat. - Otvoreno do 10 sati i po vecer. Svjeze i suhe ribe vazda pri ruci. Osobite cijene za odpremanje jela na polja.

Piste ili narucite svjeze ili suhe ribe.

Kad dodjete u Whangarei prijavite se

BAKER BROS., proprietors Telefon 82

Trazim

Petra Borica B. Ivanova iz Briste Dalmacija, koji se je nalazio nazad pet mjesecih na rudokopu u West Australiji.

Molim citaoce ovog lista ako koji znade zanj da me obznani na cem cu mu ostati mnogo zahvalan.

Tony G. Miosich
P.O., Auckland

SCHNEIDMAN BROS., Ltd.

The Empire Tailors

Najveca i najuspjesnija Krojacka tvrtka u N.Z.

Pokusaj ce Vas uvjeriti o njihovom vrijednosti.

Krojenje kod 219 Queen Street
i Krojenje 181-183 Karangahape Rd.
Putnickih potrebocah i postola 186-188 Queen St.
AUCKLAND
i
VICTORIA ST., HAMILTON.
Sve sto treba.

Posaljite odma po

STONE'S

1914-15 ilustrovani katalog sa 48 stranica, koji sadrzava preko 350 slika obuce u nasoj zalihi. Katalog badava i franko.

8--Nepromociva nadplata od najboljega kipa; jezik uviven do vrha; debele podplate; sastavci cvrsto usiveni; cijena 15/11, nadodajte svrise postarine jedannest pena i po.

10--Bez sastavaka teske od najboljege kipa,--normalni vijak. Dobre za sume i mocvare.

S. STONE & Co. Ltd.

Queen St. - - AUCKLAND

Najveci trgovac postola

Jeftino! Jeftino!

Velika prodaja raznovrstne robe i postola kod

A. H. ADAMS & CO.

Dargaville

Za nase dobrovoljce

Pise nam gos. L. Sarić iz Kaikohe da mu je rekao gos. C. P. Serbin, naš brat Rus, koji dobro poznaje vojničke vježbe, budući bio u Ruso-Japanskom ratu, ako se sakupi 500 naših dobrovoljaca da će i on poći. Ovo bi bila lijepa prigoda jer on kaže da bi se moglo poći priko Vladivostoka na Rusiju. Uz to bi se mi lahko sporazumili sa vladom Nove Zelande i moglo bi se javiti na velikoga Nikolaja.

Braćo ovoje sada naša zadnja prigoda na kojem god kraju pomognemo činimo našu dužnost. Pošli mi sa engleskom vojskom u Galipoli, pošli pomoći našoj pravoj braći u Srbiju, ili našoj braći Rusima, svakako činimo dobro djelo za oslobodjenje naše tužne domovine.

Budući nezgodno dolaziti iz dalekih mjesta u grad Auckland na skupštinu, dužnost je naših domorodaca da čine skupštine po svim krajima Nove Zelande i Australije, pak neka nas obavjeste iz pojedinih mjesta o rezultatu svojih skupština, a mi će mo izniti na javnost njihove glavne točke, tako neka se sva braća znadu vladati kako ostala braća uspjevaju sa svojim radom po cijeloj Novoj Zealandi i Australiji. Imena svih dobrovoljaca moćeti upisati, koja možete poslati na uredništvo Zore, a mi će mo ih objelodaniti čitateljim našeg lista.

Osvrnimo se malko braćo na pismo našeg pravog vodje i domorodca Dr. Trumbića, pak će mo dobro uviditi u kojim je mukam naša domovina koja vapije pet vjekovnu osvetu današnjih naših saveznih neprijatelja Turaka Njemaca i Madjara.

Spomenimo se kako naše hrvatske kao i srpske emlje nemili bić turski pustošio je, a posli Turaka Njemci i Madjari, Dakle, sve naši stari dušmani.

U Boj, u boj, mač iz toka braćo,
Nek Turčin zna, kako mremo mi.
Grad naš već gori, stiže već do nas žar,
Rijek turski ori, bjesan je njihov jar.
Koj požar taj grudi naše plamte,
Utješa rijek maća naših zvek;
Koj bratac brata Zrinskog poljubte svi,
Za mnom na vrata vjerni junaci Vi. itd.

Ovo su stihovi našeg hrvatskog slavnog mučenika Nikole Zrinskoga kad su ga Turci opkolili u njegovoj kašteli pak je morao iskočiti van i poginuti s golom sabljom u ruci od turskih napadaća, a danas Austro-njemačkih savezника.

Jugoslavenski Odbor

London 5. Jula, 1915.

Slavno Uredništvo "Zore"
Auckland, New Zealand.

Današnjom Vam poštom šaljemo nekoliko primjeraka Spomenice, koju smo predali Vladama Trojnoga Sporazuma, da ih razdijelite našim tamošnjim rodoljubima.

Mi smo vam 21. maja t.g. pisali jedno podulje pismo, na koje nijesmo primili nikakva odgovora. Biće radi daljine, koja nas dijeli, Svakako Vam najtoplije preporučamo, da nam šaljete svoja izdanja redovito, da uzmognemo pratiti vaše prilike. Uvjereni smo, da se Vi potpuno slažete s našim radom i da sami radite prema našemu programu, kojemu je glavna smotra: oslobodjenje cijeloga našega naroda od tudjinskoga ropstva i njegovo ujedinjenje u jednu slobodnu državu.

Osobito nas zanima znati, koje ste stanovište Vi zauzeli u pitanju obrazovanja jedne Legije dobrovoljaca. Naše je mišljenje, da bi ste i Vi mogli nešto učinjeti za tu Legiju, jer čujemo da je naša tamošnja kolonija prilično dobrostojeća i nadasve rodoljubna.

U nadi, da ćemo do skora primiti Vaših vijesti, šaljemo Vama, a preko Vas našoj tamošnjoj braći naš naj srdačniji pozdrav.

Vama najodaniji
Za JUGOSLAVENSKI ODBOR
Dr. Josip Jedlowski, tajnik

Krivotvorenja nasih izroda

Primili smo pismo od našeg zemljaka gos. B. Antunovića iz Ruakaka u kojem nam piše da je čuo zanimivu priču od neki naših okolo Whangarei koja glasi, "da je naš domorodac gos. F. Hrstić, koji se nahodi sa engleskom vojskom u Trentham Camp, izgubljen i da ga nemogoše naći za 12 dana. Misle možda da je ubijen jerbo da su ga neki slabo gledali što je napredovao dobro u nauci te im nosio prvenstvo."

Nijeli ovo zgoljna laž koju iznose oni zamazanci i austrijski prodanici, koji gledaju da nas zavadjaju sa ovim prijateljskim narodom koji se bore zajedno sa Slavenstvom za slobodu cijeloga svijeta. Nesreće, izdajice svoga roda, i naroda ovoga s kojim slobodu uživamo u njihovoj vlastitoj kući, kako se barem malko neplaše svoje iste savjesti rigajući ovakove slabe izmišljotine. Nesretnjaci hoćeli imati imalo srama kod ovakovih lažnih izražaja kad vide ovaj članak u Zori što je isti gos. Hrstić pisao sa svojim drugovim na svome polazku.

Molimo sve one koji posalju novac za predplatu Zore da adresaju na Hrvatsko Tiskovno Drustvo Ogr. Box 642, Auckland

JEDINI HRVATSKI KROJAC —U N. ZELANDI.

Kad mislite naruciti odijelo, naruciite ga kod krojaca gdje se mozete razumjeti u materinskom jeziku i gdje dobivate odijelo ucinjeno po najnovijoj modi i najbolje uredjeno, a to je kod

G. P. SERBIN,
Ohaewai i Kaikohe.

C. KEANE

Baker & Confectioner, Dargaville

Donosi fini i svjezi kruh na kucu uzsvu Rijeku, Northern Wairoa.

Whangarei Skrbnicka
I hranivna Konjusnica

Cameron St., - WHANGAREI

Harry Webb

Vlastnik

U najmjuje konje, sedla i sveko vstne kočije u najkraćoj obznani Osobite izvozivanje po svoj okolici

provodi po naredbi — Umjerena placa

Why Tea Costs More—

The Second Article of a series that Every Housewife Should Read.

It is indeed hard for the New Zealand housewife to realise the remarkable changes that have occured in the tea trade within the last eight months—changes which have resulted in greatly increased prices. As was shown in the first article of this series, tea is in great demand as the beverage of the 25 million men who are under arms to-day, due to the fact that it is the most stimulating and invigorating drink—easily transported and easily handled.

But there is another element which exerts almost as great an influence in the steadily rising cost of tea. This factor is Russia, with its enormous population of over 160 millions, which, at the stroke of a pen—in almost a single night—has been turned into nation of tea drinkers.

What this means is readily seen when one considers that until September last the Russian people consumed less than 1 lb. of tea per head per annum; whereas in our own Maoriland the average is over 7½lbs. of tea per head per annum.

Moreover, the money previously spent on other beverages by Russia is now available for tea. Hence, at the tea auctions, enormous quantities have been bought by Russian representatives, who readily pay increasing prices to secure what they want.

As a result, tea to-day costs the blender in New Zealand an average of 2½d. to 3d. per lb. more than eight months ago, and, unless he is to face an enormous loss, he has only two alternatives — to reduce his quality or increase his prices.

Either course is reasonable, and there is no escape—unless, before the war, he was charging an excessive price for inferior tea. If so, he is still able to sell the same grade at the old figure and probably still make a good profit.

"Amber Tips" policy has always been to give the best value the world can produce at the most reasonable prices. It has been decided to continue this policy, therefore the price has been slightly increased—by 2d. per lb.

Although advised by many to reduce costs by the admixture of harsher, inferior and less healthful teas, the proprietors are determined to maintain that standard of quality and value which has made "Amber Tips" the most widely sold blend in the Dominion to-day—the most largely sold blend of any country in the world in proportion to population.

Thus, if the name "Amber Tips" is on the packet, you know that it contains the finest, purest and best tea that can be produced for the money—that it contains a tea which is so pure and healthful that it can be used by children, and by those with the weakest digestion, without harm.

It is also well to remember that "Amber Tips" gives more cups of delicious, fragrant tea of delightful flavour. Thus it still costs you less than others—it is still the cheapest tea in the Dominion, even though the prices have been slightly increased.

We believe that the housewives of New Zealand would rather secure the finest value that can be given—even at a slightly increased price—than that quality and values should be cheapened.

It is now for you to show whether you approve of this decision or not.

100

Amber Tips Tea

1/10, 2/-, 2/2 *per lb.*

The only tea that has to increase its prices—the foregoing will tell you why.

Nicholson, Gribbin & Ross

Advjetnici
Dargaville

ARATAPU BAKERY

ARATAPU

CORKILL BROS.
vlastnici

Mesar
(za Hrvate)
G. F. THOMPSON
Te Kopuru
Telephone No. 6.

Telefon 164

A. WRIGLEY

Pekar i Slasticar

Bank Street - WHANGAREI

Obznana

Na javnost hrvatskom narodu u WAIHOPO da sam otvorio dobru pekarnu u WAIHOPO

C. H. FORD

T. KENNEDY

POSTOLAR U DARGAVILLE

Obskrbljiva musterije s dobrim postolima uz najumjerenije cijene.

E. T. TATE

Auctioneer and Commission Agent

Ratarskih potreba. Rastavljacah (Separators). Sjemenja i djubra. Sedmicna prodaja pokucstva, proizvoda perske zivadi i.t.d.

Victoria St., Dargaville

Oglas!

Aka trebate dobra mesa morete ga dobiti kod nas

Frank Urwin & Sons - Houhora

CENTRAL HOTEL
Dargaville

S. THOMPSON, Vlastnik

Fred F. Day

HOKIANGA ROAD,
DARGAVILLE.

Prodajemo zita, zeljeznih predmeta i ostalih raznih potrebstina, osim robe, uz veoma umjerene cijene. Vazda pri ruci hrvatskomu narodu.

Address: FRED F. DAY, DARGAVILLE.

J. Curin & J. Trbuhovich.

Kauri Gum Brokers and Buyers,
24 CUSTOMS ST., AUCKLAND.

. . . Dajemo najbolje cijene za Kaursku Smolu i gotov novac, . . takodjer prodajemo istu uz komisiju od 2½ per cent. te ako vlastnik smole hoce davamo novca u naprijed 75 per cent. Sve opremamo brzo i tocno.

Printed and published by the proprietors, THE CROATIAN PUBLISHING CO., LTD., at their offices, 22, Customs Street East, Auckland.

SATURDAY, AUGUST 28, 1915

Zora The Dawn

1915 — 1915

Za uzdržati prava i povisiti slogu slavenskog naroda.

To uphold the rights and to promote unity of the Slavonian People.

BR. 42 JEDINA HRVATSKA NOVINA U CIJELOJ AUSTRALAZIJI THE ONLY CROATIAN NEWSPAPER IN ALL AUSTRALASIA. GODINA 3
No. AUCKLAND, N.Z. SUBOTA 23. LISTOPADA, 1915 AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, OCTOBER 23. 1915 YEAR

RATNI BRZOJAVI

SAVEZNICKA VOJSKA SA SRBBIMA.

Atena 17 listopada. Izjavljeno je iz New york da saveznici jurisaju na bugarski grad Strunica, i da mu je pad neizbjeziv.

Franceske cete u Macedoniji primili su svoje krstenje od vatre blizu zeljeznickog mosta kod Valanaovi, gdje ih napada 40,000 Bugara. Tucnjava slijedi.

Reuterov dopisnik javlja da je nesluzbeno izjavljeno u Ateni da su Srbi i saveznci kod Valanaovi rastrali Bugare, koji uzmicu Strunici.

Bugari udaraju Kumanovo. Saveznici nastoje stignit Kumanovo i utvrdit ga prije neg su Bugari sposobni rastaviti Srbe od saveznika.

General Sarrail uzeo je zapovjed saveznicke vojske u Srbiji.

Parizka novina Le Matin izjavljuje da je veliki broj engleske vojske dolazio u Solunic od proslog petka.

GRCKA I RUMUNJSKA.

London 19 listopada. Bugarski ministar vanjski posala informirao je njemackog dopisnika da Grcka nece proglasiti rata dok su centralne vlasti uspjesne, ali, ako Austro-njemacko napredovanje oslabi Grcka ce neposredno napasti centralne vlasti. Rumunjska ce ocekivati zgodjaje i pomoci stranu koja se pokaze jaca.

RUSKA OFENSIVA USPJESNA

London 19 listopada. Franceska brzojavka bez zice glasi da svi njemacki napadaji na ruskoj fronti bihu rastjerani.

Broj ruski ofensivnih akcija postigao je uspjeh.

GRCKA ODL JCILA DA NECE P LATI MOC SRBIJI.

SLUZBENA OBJAVA DATA ENGLESKOJ.

London 15 listopada. U objavi Engleskoj Grcka je ucinila izjavu da je dosla do odluke da se nece pacati u Srbiju za sada.

Atenski dopisnik Londonskog Times kaze da je Srbija pozvala grcku vladu da opravi sudjelovanje pod provizijama od ugovoua 1913 Vlada je odvratila nijecni odgovor.

M. Venizelos nije ucinio odgovora na ministra predsjednika izrazenoj nadi da vlada moze primiti podpomoc od vecine.

Cisto je da zbornica opstoji jedino na popustljivosti sa mucaljivim odobrenjem vecine.

Njemacka novina Vossiche Zeitung kaze da je grcke kralj Kostantin poslao poklisara sa vlastorucnim pismom bugarskom kralju Ferdinandu, koje drzise da sastoji odio grcko-bugarske nagodbe.

NJEMACKI NEUSPJEH NA DVINSK.

Pariz 19 listopada. Petrogradski dopisnik novine Le Journal izjavljuje da napadaji na Dvinsk zapali su Njemce 80,000 gubitka. Zarobljenici kazu da su gubitci uzbudili grozno nesporazumstvo izmedju generala von Hindenburg i Kaizera.

NOVI ZAPOVJEDNIK ZA DARDANELLE.

Gos. Ian Hamilton zapovjednik u Dardanellima pozvan je nazad u London, a naslijedit ce ga general Charles Monro, cija ce prva duznost biti odluciti ozbiljni problem dali je shodno ustrajati u sadasnjem planu vojne.

Velika pojacanja za na Balkan.

London 19 listopada. Glasi su iz Atene da su saveznice informirale Grcku da kane poslati velika pojacanja na Balkan.

Grcki generalni stop stigao je u Solunic, i kralj Kostantin ocekuje se da ce brzo stignuti.

Nece talijanska vojska za Srbiju.

Rim 19 listopada. Barun Sonnino, talijanski ministar vanjski posala, ocrtao je policu od sabornice sto se tice Balkana. On glasi da Italija za sada nece poslati vojsku u Srbiju, ali daje pomoc saveznicam u formi transporata i bolnicki brodova, takodjer talijanske topove i municiju, koja se je slala u kolicinama Crnoj Gori i Srbiji.

Bio je jedan vazni mqeting saborнice u nedjelju. Barun Sonnino razjasnio je medjunarodnu situaciju i ocrtao talijanski program u pogledu balkanskih zapletaja.

Njemci rastjerani u sjevernoj Srbiji

London 19 listopada. Brzojavke iz Bukaresta izjavljuju groznu njemacku nesrecu u dolini od Timoka. Njemcima takodjer nije uspjelo razbiti srpsku liniju u odjelu Gornacco, posli osam satih bitke. Srbi uhvatise 2000 zarobljenika najvise Njemaca. Dusmani ostavise cetri topa i ogromni broj mrtvih prid srpskim frontom.

Austrijaci kazu da Srbi uzmicu.

Amsterdam 19 listopada. Austrijski komunik glasi: Srpske divizije porazene kod Avala uzmicu jugu. Mi jurisamo na odjele sjeveru Ralja. Njemacke divizije napreduju na obedvi strane doljnje Morave. Bugari su zauzeli visocine kod Muslin, Percin, i Babinzub, i napreduju.

Iz Solunica izjavljuju da mnogobrojni odjeli jakog turskog topnistva stupa uz grcko-bugarsku granicu prama Srbiji.

Na hiljade radnika radi dan i noc za utvrde okolo Lavova s pogledom za ustaviti Slavenski Val što se sada reformira za stupanje prama zapadu.

Ukazala se je kolera medju Austrijacim kod Broby, u Galiciji

Saveznice pitaju Grcku za cisto razjasnjenje mobilizacije proti kome je nakanjena.

Njemci izjavljuju da von Hinderburg nadalje progresuje sjevero—istoku i sjevero—zapadu Mitau u Rusiji, zauzimljući pozicije. Bitka na Stry slijedi.

Izjavljeno je iz diplomatskih krugova da je Grčka voljna dati pravilna posjeguranja, da neće pristati uz Austriju i Njemačku u nikakovom slucaju.

Bukareske vijesti glase da su Srbi zauzeli nekoliko njemacki pozicija blizu Pozarevac, između Morave i Mlave, i jurisaju na Njemce sa strane. Bitka slijedi.

Talijanska škvadrona pošla je sa zatvorenim nalozima, glasa se, sa predmetom za sudjelovanje za opstup bugarske egejske obale.

30.000 englesko-franceske vojske stiglo je u Niš, druga vojska stupa prama Negotinu i Prakovu za pomoć Srbe na sjevero-istočnoj fronti.

Pariska novina glasi da su Srbi zauzeli nazad Smederovo.

Engleška daje Grčkoj Cipar da dodje bit se na stranu saveznica.

Austrijaci bježeći prid ruskom snagom ostavili su Cernovic glavni grad u Bukovini.

Na franceskoj fronti bilo je neprestani okršaja ali Njemci nemogoše postići uspjeha.

TRAZIM

Puno bi ostao haran braći Hrvatim i Slavenim, predbrojnicim Zore, ako bi znali za tri brata Šimundića te me obznanili za njihova adresu i boravak. Tko mi dade znati bit će plaćen.

Moja sadanja adresa:
JURE SIMUNDIĆ,
Kaimaumau,
North Cape.

Gum Brokers

Jedini i pravi prodavaoci kaurske smole uz 2½ postotka. Opremamo svakovrstne stvari na zahtjev. Dajemo novac u predujam na smolu. Dobru prodaju i brzu opremu racuna osjegurajemo.

M. SIMICH & CO.

Dalgety's Bldgs., Customs St. W.

Novi Restaurant Novi!

Cast nam je javit Braci Slavenima, da smo otvorili novi

Restaurant i Billiard Saloon
(Druga vrata ispod Post Office)

U Main Street KAIKOHE, te kad ste u Kaikohe posjetite nas, gdje cete bit najugodnije podvoreni.

Uvjek na Vasu uslugu uz geslo: svoj k svome

J. Botica & Co.

The Whangarei Hotel

S. McMAHON, VLASTNIK.

Nas hotel poznat je od starine radi izvrstne posluzbe i cistoce. Ima dobra pica, dobrojelo, a k tomu umjerena cijena.

Hocete li dobra mesa?

Obratite na s:

HAWTHORN & MUNRO

Mi jedino koljemo za obitelji, i to u *Clevedon, Papakura and Manurewa.*

Fotografia

Kada budete u Whangarei uslikajte kod T. G. PALMER, slikara.

Slike izvrstne a cijena niska.

T. G. PALMER
Cameron Street, WHANGAREI

SVEUČ. KNJIŽNICA ZAGREB

Podpukovnik Plugge.

"Zora" "The Dawn"

Cijene za oglase saljemo na zahtjev.

Rukopisi se ne vracaju.—Dopisi bez podpisa se ne uvrscuju.

Novce saljite u preporucenom pismu na:

"ZORA,"
22 Customs Street East,
Auckland, N.Z.

Urednik, P. KATAVIĆ

Rat u Dalmaciju

(Iz jednog privatnog pisma).

Samouprava Nis br. 101 od 13 aprila.

. . . . . Nagjoh nacina i hocu da iskoristim priliku, pa znajuci tvoju adresu, hitam da ti se javim i da te izvjestim o mnogom cemu sta se odigralo u Dalmaciji od pocetka sadasnjih krupnih megjunarodnih dogogjaja. Znam da ce te sve to interesovati, ma da ne sumnjam, da ti je mnogo stosta poznato. Mozda ces naci koji novi detalj, koji ce doprinjeti da ovo pismo, sa pretezno poznatim cinjenicima, dobije izvjesnu, privlacnost i izazove ma i najmanje interesovanja. Pocecu od javljanja samih dogogjaja.

Niko u Dalmaciji nije blagovremeno saznao za austrijski ultimatum Srbiji. Ja i mnogi moji poznanici saznali smo zanj mnogo docnije nego za objavu rata Srbiji i pocetak neprijateljstva izmagju Sila iz Trojnoga Sporazuma i centralnih europskih sila.

Dva dana prije objave rata Srbiji, dakle 13 jula prosle godine, pocela su hapsenja po cijeloj Dalmaciji. Istoga dana uhapseni su svi ugledniji ljudi i svi oni, koji su se ma kada bavili narodnim pitanjima i samim tim dosli u spisak "sumnjivih" i "buntovnih" gragjana. U Spljetu su uhapseni: Dr. Josip Smodlaka, Dr. Ivo Tartaglia, cijela redakcija "Slobode" i "Pucke Slobode," Oskar Tartaglia sa cijelom redakcijom "Zastave," Dr. L. Mazi, Dr. Angjelinovic, Lavrentije Biliskom iz Kastela i jos mnogo drugih. U Sibeniku su pohapseni: Dr. Ivo Krstelj, nacelnik opcine, Dr. Mato Drinkovic, Dr. Niko Subotic, Dr. Ante Makale, pjesnik Dinko Sirovica i oko dvadeset drugih Docnije sam saznao, da je u Sibeniku bilo pohapseno preko dvjesto i da je jedan-aest strijeljano, jer da su prekinuli telegrafsku vezu sa ratnom skolskom lagjom u Mandalini i sa utvrgjenjem Sv. Nikola. U Zadru je, isto tako, uhapseno vice lica, megju kojima. Dr. Verk, Bankar Medina i Dr. Marcetic. Cuo sam, da je poslanik F. Lupis strijeljan, sto je, toboz, bio u sluzbi francuske flote. Srazmjerno najvise je pohapseno u Dubrovniku i Boki Kotorskoj, a ne malo pohapseno je i u ostalim mjestima Dalmacije: u Obrovcu, Dr. Desnica, mlagji Urukalo i drugi, u Benkovcu: Bogdan Dobric, Spasoje Dobric i jos neki, u Kninu oko trideset, izmegju kojih Dr. Martic, svestenik Krastanovic i Onisim Popovic, clan odbora opstine Kninske. Onisim Popovic bio je optuzen, da je upucivao Srbe vojnike, kako ce se drzati u borbi sa srpskom vojskom, pa je bio sproveden u Spljet vojnom sudu, gdje je poslije 48 sati bio strijeljan. U Drnisu, Kistanjama, u Skradinu, u Vrlici, u Sinju, u Imotskome, u Metkovicu, u Omisu, na Hvaru, Korculi, Visu, u Makarskoj, u Vrgorcu, u Stonu i po svima mjestima Dalmacije hapseni su najugledniji ljudi. Znam mnoge imenom, ali nemam vremena da ih recem, u ostalom, za to bi trebala citava kniga.

U Dubrovniku i Boki Kotorskoj, kazao sam, uhapseno je s razmjerno najvise. U Boki Kotorskoj pohapseni su svi poznatiji ljudi, od kojih spominjem poslanika na beckom parlamentu Dra. Bozu Vukotica, nacelnika ercegnovskog, Jeftu Gojkovica, Mirka Komnenovica i poslanika protu Bucina. Svi ovi ljudim zatvoreni su bili u utvrgjenjima St. Gjovani nad Kotorom i Mamula na ostrvcetu po sredini samog ulaza u Boku Kotorsku, u visini Ponta d' Ostro. Kad je Crna Gora objavila rat Austriji, onda su sve premjestili u utvrgjenje Mamula. Bilo ih je oko trideset drugova. Pricali su mi neki od njih, docnije, sta su sve tu prepatili. A moglo se je to primjetiti i na njima, per su neki od njih, za kratko vrijeme sto su bili u utvrgjenju Mamula, totalno osijedili. Jedan momenat iz njegovog zivota moram to ovdje ispricati. Kad je vogjena borba izmegju savezne flote i nekoliko austrijskih lagja, kojim povodom su potopljene austrijska krstarica "Zenta" i tri torpedne lagje za velika mora, njih su jadnike, izvukli iz podzemnih kazamata, okovali im noge i vezali na legja ruke, pa ih izveli na gornji otvoreni prostor utvrgjenja, a iznad njih postovali nekoliko vojnika sa naperenim puskama, i nozevima, i onda je, pred njima i da oni cuju, naregjeno vojnicima, da ih sve poubijaju za slucaj da Francuzi zauzmu Mamulu. Borba flota zapocela je u visini Budve, pa je u gonjenju nastavljena do ulaza u Boku Kotorsku. Ovi mucenici slusali su neko vrijeme kanonadu, pa su onda posmatrali kako austrijske lagje bjeze ispred francusko-engleske flote i kako se francusko-engleska flota sve vise priblzuje Mamuli, ziveci u strasnoj neizvjesnosti, zeleci pobjedu saveznicima i ocekujuci svoju smrt. Zamisli, molim te, uzasan polozaj tih mucenika u ovom momentu. To se ne da opisati.—Na tom utvrgjenju proveli su oko 35 dana, u uzasnim dusevnim borbama, vezani, bez i sa nevoljom i najgorom hranom, slusajuci svake noci po vise uzbuna i dolazeci kod svake uzbune u onaj grozni polozaj u gornjem otvorenom dijelu tvrgjave. Poslije su jedan dio hapsenika, fizicko i dusevno rastrojenih, uputili u bolnice, a ostatak sproveli na jednoj trgovackoj lagji pod Tivat, na domasaj crnogorskih topova sa Krstaca i Kuka. Sta je s njima bilo neumijem ti kazati.

U Dubrovniku su, megju ostalima, pohapseni: Luko Bona, Poslanik Dr. Knesevic (ovaj je docnije pusten), poslanik i presjednik opstine Dr. Melko Cingrija, Dr. Puljezi, Ivo Vojnovic, Prota Barbic, Dominkovic, Anton Vojnovic, Glido Job, Dusan Babic i mnogi drugi, cijih se imena ne sjecam. Dr. Cingrija, Dr. Puljezi, prota Barbic, Luka Bona i Vojnovic tuzeni i Dr. Krstelj i Dr. Drinkovic iz Sibenika. Gjildo Job sproveden je iz kazamata u bolnicu, jer je tesko obolio. Sumnjam, da ce u zivotu docekati svrsetak rata.

Mnoge iz Spljeta i Dubrovnika sprovel isu za Sibenik i zatvorili u zloglasne kazamate utvrgjenja Sv. Nikole, gdje no-kako kaze narodna pjesma-lezi voda do koljena. Strasne su muke oni tamo podnijeli. Kako sam cuo, neki su tamo svrsili ovaj zivot, a neki su umno obolili.

Veliki broj uhapsenih ljudi sprovedeni su na razna istaknutija mjesta i tu, kao taoci, sluze vojnim slastima pri cuvanju raznih vojnih objekata. Nekoliko njih postavljeni su na lagje lokalne i obalske plovidbe, nekoliko na zeljeznicke pruge, zeljeznicke i drumske mostove, a nekoliko, i uz vojne transporte. Svi ti ljudi imaju duznost, ne da cuvaju ono sto imaju svojim zivotom da odgovaraju, nego da, htjili ih ne htjeli, svojim zivotom odgovaraju za ono sto vojnici cuvaju. Stanovnistvu Dalmacije to je objevljeno narocitim naredbama, u kojima je izricno naglaseno, da ce svi taoci biti bez presude pobijeni, ako ma ko pokusa napad na objekte uz koje se doticni taoci nalaze. I sad, ako, recimo, francuska flota napadne na izvjesnu austrijsku transportnu lagju, prava je duznost straze sa te lagje, da pobije taoce, kao da su oni pozvali Francuze da ih napadnu. Razlozi u upste ne pomazu, mrznja prema nasem narodu i zivotinjski instinkti podivljelih austrijskih zverova jaci i pretezniji je od srca i od razuma.

Ne znam koliko ih je pohapseno po Dalmaciji, ali znam da je broj vrlo velik. Cak je i nekoliko, svakako vise od dvadeset, nizih i visih od dvadeset, nizih i visih cinovnika pohapseno. Jedan visi cinovnik tu skoro umro je u hapsani a Marburgu. U ostalom, sto nije pohapseno, to je internirano. Sto je najgore za te nase cestite ljude, nekoliko propalih tipova, popovskih vaspitanika, odalo se jednom od najprljavijih poslova, laznom denunciranju, koje se na zalost, prima kao dokazana prijava. I usljed tih laznih denuncija mnogi su stradali, a nema dana kada neki jos i sada ne odu s onu stranu brave, cekajuci presudu svojih krvnika. Nema mjesta u Dalmaciji u kome neko nije strijeljan ili objesen. Sto ja znam, strijeljano je oko 30 ljudi, a dosta ih je obeseno. Rekli su mi da je u Boki objesen jedan iz Patrovica, kod koga je nagjeno neko starinsko orugje. Osim njega, objesena su i dva kapetana sa jedne trgovacke lagje: Hrvat Hagjija i Srbin Srzentic, sinova: savjetnika Srzentica (i on, savjetnik Srzentic, optuzen je da je grdio Austriju). Ova su se dvojica jedinstveno drzala. Srzentic je u posljednjem casu uzviknuo:" Radujem se sto ce me ovdje naci Kralj Petar. Zivio Kralj Petar, Zivjela Srbija". U Dobrovniku (U Gruzu) objesili su jednog Splicanina. Olos frankovacko-popovski skupio se je bio oko vjesala, kao oko svatova, veselio se i dobacivao uvrede na adresu svega sto je srpsko.—Tako su mnogi nasi ljudi stradali.

MANIFEST BUGARSKOG KRALJA.

Lodon 17 listopada. Slijedeci manifest izdat je od kralja Ferdinanda.—Ja i vlada nastojali smo kroz neutralnost ostvariti narodne ideale. Obedve grupe zaracenih vlastih priznaju veliku nepravicu nama ucinjenu sa diljenjem Macedonije; oboji pristaju da cjelina pokrajne ima pripadati Bugarskoj. Nas prevarljivi susjed, Srbija, sam ostade tvrd u susretu savjeta njenih prijatelja i saveznika.

Srbija u njezinoj mrznji i pozudi napala je nasu teritoriju i prisilila nasu hrabru vojsku bit se u obranu svoje vlastite zemlje. U 1912 nasi dragi narodni ideali sami me prisilise pozvati hrabru vojsku za borbu u kojoj razvismo zastave slobode i razbismo okove ropstva. Nasi srpski savezници bijahu glavni uzrok o nasem izgubljenju Macedonije. Izcrpljeni izmoreni ali nepridobiveni, bijasmo prisiljeni zaviti svoje zastave i cekati bolje dane. Stigli su dani mnogo brze nego se je mogle ocekivati.

Evropejski rat priblizaje se kraju. Centralnih carstva pobjedonosne vojske evrsto napreduju u Srbiji. Ja pozivljem bugarski narod i vojsku na obranu zemlje osramocene od izdajnickog susjeda, i za oslobodjenje nase zarobljene brace od srpskog jarma. Nas je povod pravedan i svet. Ja, radi toga, zapovjedam hrabroj vojsci da goni neprijatelja od granica naseg kraljestva dokle nas zlocinski susjed bude sastran.

Amerikansko Zubarski

Parlor.

Corner Queen and Wellesley Sts.

Kuca Modernoga Zubarstva.

Izvrsiva na opce zadovoljstvo trpecih sve moguca sredstva, koja je dosada lijecnicka znanost odkrila.

Napravlja nebnice i napunja suplotine pokvarenih zubih.

Nase vadjenje zubih bez boli poznato je po cijeloj Novoj Zelandi.

Tko naruci umjetne zube stari mu se vade bez platno.

ZUBI:

Svi zubi zapadaju £3 3s.

Dr. F. Rayner.

Mi imamo nas ambulatorij u Wellington.

Opet na javnost!

Cijelom obćinstvu da kupujemo Smolu kao i prija za gotov novac i prodajemo uz postotak. Idjemo lično po cijelim okolicam za istu svrhu. Unajimljemo novac na smolu kao isto opremamo cijele trgovačke poslove na brzu ruku i svačije zadovoljstvo bez pokušaja neće te se uvjeriti.

Erceg, Sumich & Co.

24 Customs St. E., Auckland

Telefon (Phone) 4044

IMALI BI STE KUPOVAT

HIGHLANDER MILK

jer se jamci da nije patvoreno.
Svaka kaplja mlika, sto stigne
u highlander Milk tvornicu,
pregledana je od uprave.

Pitajte kod Vasega Ducandzije

HIGHLANDER CONDENSED MILK

U stands for Universe, The Kaiser so wanted;

The "Amber Tips" WAR A.B.C.

V stands for V.C., For valour undaunted.

Husbanding the shillings is a war-time necessity. In tea-economy you cannot do better than "Amber Tips." Its superfine quality ensues more cups of better tea from each packet than any inferior blend will brew. Thus good tea and good housekeeping go hand in hand.

Amber Tips Tea

The 2/2 blend goes farthest, Other prices 1/10 and 2/-.

97

W stands for Wireless, Flashed o'er land and sea;

Cut these out for the Children

X marks the spot, Where the Allies will be.

Vrsta se isto uzdrzi uzprkos sto vise zapada

Pitajte onu od 2s 2d.
Ima i od 2s i 1s 10d.

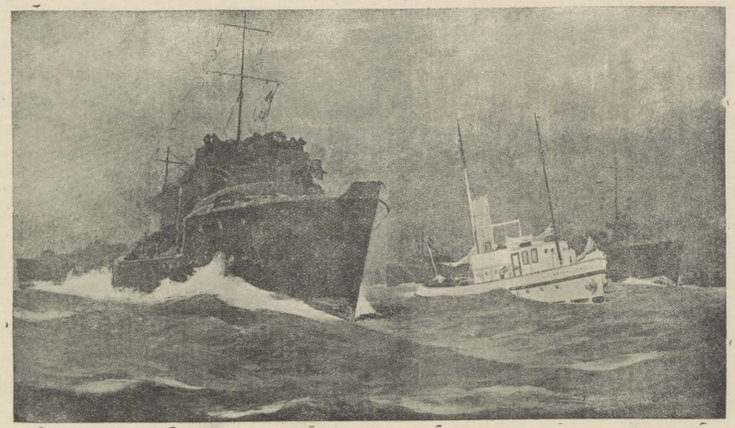

Na straži u Sjevernom moru.

Za najbolje konjske pokrivace otidjite u GUNSON-U

J. H. GUNSON
Cameron Street, Whangarei

KEAN CLARKE BROS.
kirurgski zubari,
WHANGAREI

Vadimo zubove bez i najmanje boli. Napravljamo vilice i pojedine zubove po najmodernijem amerikanskom sistemu

R. WAUGH
AMERICAN CLEAN NG & PRESSING
COMPANY
(Nasljednik H. R. Syred)

Popravlja i cisti za muskarce odijela cijena je od 5/6 pa naprijed
Za samo ispravljane odijela 2/6
Za zenska odijela 6/6

Ovo je naj brza praonica i cistiona odijela u ovom gradu. Kad predate odijelo bit cete obavijesceni kad se moze urediti

46 Wellesley Street West
Queen's Buildings
AUCKLAND

Slavenska Kraljica

DARGAVILE 10 LISPOPADA, 1915.

STOVANI GOS UREDNICE.

U proslom nasem pismu obetali smo javiti citaocima "Zore" kroz Vas list ispadak vucenja lutrije; to jest od Slavonian Queen Art Union, i Monster Art Union. Buduc da ima dosta nasih koji su imali po koji tiket koli u jednoj toli u drugoj lutriji drzimo nasom duznoscu da izjavimo. Imena i brojevi onih koji su dobili u Slavonian Art Union jesu: Prvi broj 1542 Gdja. T. Newman, Dargaville; drugi broj 161 Gdja Valder, Mangawhare; treci broj 800 gos. J. A. Totich, Dargaville; cetvrti broj 2666 gos. J. A. Sumich, Waiharara; peti broj 111 Ivan Vlasich, Terawhati; sesti broj 1336 E. Mandich, Dargaville. Za Monster Art Union jesu slijedeci: Prvi broj 16,897 Mutler, Hauraki, Rawene; drugi broj 20,609 gdja. R. A. Tims, Mt. Eden; treci broj 522 gos C. Ball, Matakohe; cetvrti br. 4039 Shipping Queen Executive; peti br. 13,676 D. McKenzie, Dargaville; sisti br. 7008 Hayes and Darling, Dargaville; sedmi br. 3845 gdjica Vousden, Mt. Wesley; osmi br. 21,180 B. Coleman, Dargaville; deveti br. 13,937 gos. T. Miosich, Naumai; deseti br. 1418 gos. Jakov Skokandich, Aratapu; jedanaesti br. 7749 gos. D. Torton, Dargaville; dvanaesti br. 24,780 gos. D. Tinalyson, Dargaville; trinaesti br. 23,173 Mollie Harding, Aoroa; cetrnaesti br. 8652 F. McDougall, Mangaru; petnaesti br. 16,826 F. P. Sanders, Naumai; sesnaesti br. 1087 H. A. Wiggins, Dargaville; sedamnaesti br. 21,446 N. Wilkins, Mititai; osamnaesti br. 11,133 A. Gibbons, Tangawahine; i devetnaesti br. 14,700 A. Bartlett, Murchison, Nelson.

Sto se tice krunisanja ono je ispalo u najljepsem redu a bila je mnozina naroda iz raznih okolica onoga dana. Uzprkos slaba vremena procesija je sjajno uspjela. Bio je lijepi broj nasega naroda koji su stupali za nasom kraljicom koju je pratila pocasna straza smolokopaca naoruzanih sa spirovima i u potpunom radnickom ruhu, a pred svima se je nosila nasa hrvatska trobojnica koju ste nam Vi gos. Urednice dobrohotno uzajmili za ovu prigodu na cemu vam ovaj odbor od srca zahvaljuje. Nasoj zastavi sve se je divilo i mnogi su pitali i zelili biti upuceni o znacenju i povjesti ove slavne zastave, sto im je bilo rastumaceno drage volje.

Nakon svega ovoga sakupili smo malu svoticu novca i kupili nasoj kraljici mali dar, da se bude sjecala ovog dogodjaja. Dar jest zlatna narukvica sa satom, a vrijedi £9 15. 0, sa ovim natpisom: Presented to Miss J. Mitchelson, Slavonian Queen, by Slavonians, 27/9/15.

Takodjer saljemo vam sliku nase kraljice da je po mogucnosti iznesete kroz Zoru. Mi bi vam na tom harni ostali a i kraljici bi veoma drago bilo.

Zahvaljujuc vam na prostoru gos. urednice.

Ostajemo uz Slavenski pozdrav.

Odbor Slavenske kraljice.

J. UJDUR,
Blagajnik.

J. A. TOTICH,
Predsjednik.

J. BARBARICH,
Tajnik.

Mnogo nam je zao da van nemogosmo zelji udovoljiti za iznijeti sliku kroz nas list, jer nam nije bilo moguce—Urednistvo.

ENGLESKE JAVNE SUMNJE O GRCKOJ KRETNJI.

London 17 listopada. Jaki osjecaji o grckom nepouzdanju razvijaju se, osobito od kad je odbijo M. Zaimis srpski poziv za pomoc, prema uvjetima ugovora izmedju Srbije i Grcke.

Londonski Times kaze: Vrijeme prolazi na Balkanu, a jos su saveznice bez cistih i odredjenih nakana Grcke. Zapovjedni je nacin iznaci bez otezanja dali je Grcka s nami ili proti nami, i to je nemoguce za saveznice pristati na M. Zaimaisa neposteno objasnjenje o sasvim cistoj obvezi. Grcka mora izreci svoju nakanu sada u ne nestalnom glasu, i mora da upamti da ta odluka nemoze se poreci.

Times nadodaje da grcko objasnjenje o obvezama nece samo sebe priporuciti saveznickim vladama, koje ce ocekivati zadovoljnije razjasnjenje grcke police.

Morning Post kaze:—Stanje je jednostavno da se je Grcka obvezala braniti Srbiju ako bude napadnuta od Bugarske. Ovo se je dogodilo i Grcka mora da to ucini ili prikrsi svoju rijec. U zadnjem slucaju nebi nitko unaprijed ucinio sujome ugovora. Ovo su ocajna vremena i to je apsolutno potrebito znati koje su nasi prijatelji i koje su nam dusmani. Ako Grcka uskrati biti se na nasoj strani mornarice Ententa moraju je smatrati, kao neprijatelja. Opstup grcke obale, oduzece grcke plovitbe, i od svih grckih otoka hoce tvoriti logicni odgovor za uskratu pomoci Srbiji.

SRBI JUNACKI USTAVLJAJU NJEMACKU STRUJU.

BUGARI RAZTRANI NA DVA KRAJA.

London 17 listopada. Srbi do sada odrzali su pozicije kojima su se povukli kad je radi bugarskog napadaja trebalo im priurediti svoju defensivu. U petak vecer Srbi su rastrali dva Bugarska napadaja na fronti od Timoka sa teskim gubitcima. Zestoka borba kod Doiran svrsila je u bugarskom nazadku. Dopisnik novine Le Temps izjavljuje da su Srbi odbacili nazad njemacku vojsku kusajuci odvratiti njihovo krilo kod Smederova, na Dunavu. Njeprijatelj bijase potran Godomini na desnoj obali Dunava, i jedan bavarski batalion bio je pretran priko rijeke.

Najstarija knjizara u Americi kod Sv. Save.

Ima sve vrsti hrvatskih i srpskih KNJIGA, osobito pjesmarica, kalendara, te ZABAVNIH, SALJIVIH i CRKVENIH KNJIGA, SLIKA IZ BALKANSKOG RATA I RAZNIH POTREBITIH STVARI. NAJNOVIJI CIJENIK SALJEM BESPLATNO.

Pisite na:
VOJA JOVANOVIČ
621 S. 3rd St., STEELTON, Pa. N. AMERIKA

ARATAPU BAKERY
ARATAPU
CORKILL BROS.
vlastnici

JEDINI HRVATSKI KROJAC —U N. ZELANDI.

Kad mislite naruciti odijelo, narucite ga kod krojaca gdje se mozete razumjeti u materinskom jeziku i gdje dobivate odijelo ucinjeno po najnovijoj modi i najbolje uredjeno, a to je kod

G. P. SERBIN,
Ohaewai i Kaikohe.

Krojac najnovije mode za Gospodu
Hrvate!
McDonald
DARGAVILLE.

FRASER & RICHARDSON
Mesari, na veliko i na malo
Cameron Street, - Whangarei
Telephones 27 and 77

Ceski Krojaci!
Moderno i prve vrste krojenje, dobra radja i niska cijena.
Najmodernije robe vazda u zalihi.
HUGGINS & SCHULZ
Bank Street, Whangarei

Hrvati su na njihovoj zadnjoj skupstini jednoglasno zakljucili,da bez **'Champion,'** brasna kojo ujacajemisice, i 'Standard' jecmenoga brasna i satrta jecma, bilo bi ne moguce odoliti Kaizerovoj prijetnji proti civilizaciji, ali nakon ujacenja sa **'Champion'** bracnom da su oni sposobni za najtezu borbu.---Advt.

NOVA FORMACIJA
Samo drzimo najbolju qualitetu drugerija
J. T. PEAT, - Ljekarnik
Dargaville

NEOBICNA ZGODA

Prije nego ce te naruciti drugo odjelo, posaljite puzorke, formulu za mjerenje i po vrucu s kojom cte izmjeriti sami odjelo; ovo vas sve nece zapasti novca, jer mi saljemo badava. Ako prestavio te nase cijene s onim sto ste prije placali, uvjeriti ce te se da vam je bolje od nas kupovati, jer je ovo jedina tvrtka koja prodaje jedno samo odjelo uz cijene kao da ste kupili na veliko.

Jamcimo Zadovoljstvo ili Vracamo novac. Ako nam pisete u Vasem narodnem jeziku, mi cemo Vam u istom i odgovoriti.

Crown Clothing Mfg. Co., Ltd.
ELLIOTT ST. (skroz Strand Arcade)
AUCKLAND.

STOKES & EARL
DUCANDZIJE
Papakura
Prodaja hraniva i svakovrstnih potrebstina hrvatskom radniku. Kod nas su umjerene cijene i udvorna podvorba.

LONDON DENTAL
povise, A. ADAMS
Moderni Zubar
sa velikim oprezom B. G. ROSS, Zubar
Dargaville

HRVATSKI RADNICI!
Ako trebate dobrih cizama i postola, onda ih samo mozete dobiti kod mene.
Karl Schon
Hrvatski Postolar
CAMERON STREET
Whangarei

LJEKARNA.
Thebate li ikakovih ljekova nabavite ih kod
F. J. COOPER, ljedarnika
103 VICTORIA ST. WEST.
AUCKLAND.

S. A. PARR
Nurseryman, Seedsman ana Fruiterer
Vocaka za razsadivanje sjemenja i voca
Dargaville

Kad dodjete u Aukland nemojte otici bez da se kod nas slikate
The Crown Studios
266, QUEEN ST. (Next Savings Banka).

JAMES'S,
TEMPERANCE HOTEL
Tarifa—5/- dnevno ili 27/- sedmicno.
CAMERON ST. - WHANGAREI.

Williams, Ball & Fannon
Krojaci i Opremaci
Uz Walroa Bell oficiju
DARGAVILLE
Sve najnovije u robi i sitnicariji. Zadovoljstvo garantirano.

VELIKA ZIMSKA PRODAJA
kod
HEATH & MORRISON
Ducandzije, Whangarei
Hrvati ce uciniti dobro ako prihvate prigodu za stvari sasvim nizki cijena sto ce me izniti na prodaju od 9 srpnja do 6 kolovoza.
HEATH & MORRISON, "Frgovci robe."

SAVILL & SONS
General Storekeepers
Pekari i Slasticari
KAIKOHE
Zaliha od najbolje vrsti svakovrstne hrane, odjeca, obuce, oruđja i svakovrsnog gvozdja, posudja i.t.d., sve uz najnize cijene
Kad ste u Kaikohe posjetite na

Hrvatski pisaci papir

SADA JE ZGOTOVLJEN

CIJENA 1s. SA POSTARINAM 1/2

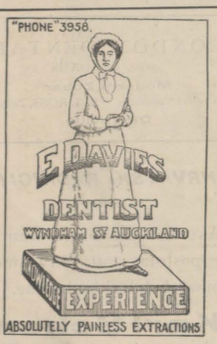

Whangarei Skrbnicka i hranivna konjusnica

Cameron St., - WHANGAREI

Harry Webb

Vlastnik

U najmjuje konje, sedla i sveko vstne kočije u najkračoj obznani Osobite izvozivanje po svoj okolici

praovodi po naredbi — Umjerena plac

SILVER GRID

(Srebrena rostilja i blagovaonica)

CAMERON STREET, WHANGAREI

Obroci na svaki sat. Otvoreno do 10 sati i po vecer. Svjeze i suhe ribe vazda pri ruci. Osobite cijene za odremanje jela na polja.

Pisite ili narucite svjeze ili suhe ribe.

Kad dodjete u Whangarei prijavite se

BAKER BROS., proprietors Telefon 82

Trazim

Petra Borica B. Ivanova iz Briste Dalmacija, koji se je nalazio nazad pet mjesecih na rudokopu u West Australiji.

Molim citaoce ovog lista ako koji znade zanj da me obznani na cem cu mu ostati mnogo zahvalan.

Tony G. Miosich
P.O., Auckland

SCHNEIDMAN BROS., Ltd.

The Empire Tailors

Najveca i najuspjesnija Krojacka tvrtka u N.Z.

Pokusaj ce Vas uvjeriti o njihovom vrijednosti.

Krojenje kod 219 Queen Street i Krojenje 181-183 Karangahape Rd.

Putnickih potrebocah i postola 186-188 Queen St. AUCKLAND

i

VICTORIA ST., HAMILTON.

Sve sto treba.

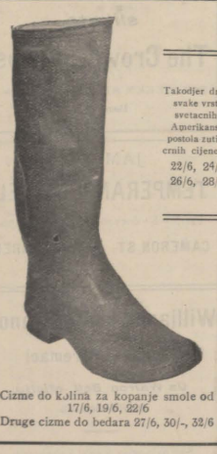

Takodjer drzim svake vrste svetacnih i Americanski postola zuti ili crnih cijene od 22/6, 24/6 26/6, 28/6

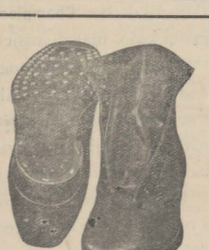

Postoli za kopanje 16/6, 17/6

Tony Gugich

Patriotic Boot Shop

Hannah Bldg., Victoria St

AUCKLAND

Cizme do kolina za kopanje smole od 17/6, 19/6, 22/6

Druge cizme do bedara 27/6, 30/-, 32/6

Jeftino! Jeftino!

Velika prodaja raznovrstne robe i postola kod

A. H. ADAMS & CO.

Dargaville

UZBENI ZAPISNIK

Wellington 15 listopada. Potpuni tekst upisujuce karte sto se ima poslati ili pridati svemu muskom pucanstvu ove zemlje izmedju 17 i 60 godina jest kako slijedi :—

Zakon narodnog popisivanja, 1915.

(1) Prema proglasu izdanom od namjesnika pod gornjim zakonom svi muski zitelji ad Nove Zelande, izmedju 17 i 60 godina, osim clanova trajno placanih u vojnom stopu i zastitnom podrucju i clanova pojacanja ekspedicionalne vojske na vjezbam u taboru, zahtjevani su opremiti vladinu statisticaru, Wellington, potankosti naznacene doli u personalnoj cedulji. Ovo se odnosi na sve muskarce koji su uhvatili 17 godina a nisu prisli 60.

(2) Svaka osoba na koga se ovi proglas odnosi koja hotimicno fali opremiti potankosti kako se zahtjeva, ili koja hotimicno ucini ikakov krivi izvjestaj u ikakovoj od ovih potankostih jest izlozena globi od £100 ili sest mjesecih tavnice.

(3) Svaki cinovnik odredjen za kolekciju cedulja ili pokupljanje zapisnika koji nepravedno razglasi ili ucini porabu informacije pribavljene od samog sebe u povodu ovih duznostih izlozen je globi od £100.

(4) Cedulja ima biti pravilno napunjena, potpisana, naznacena datom, i postavljena u oklopnicu koja ce biti snjome, i onda pridata postarskom cinovniku ili opremljena postom vladinu statisticaru u Wellington.

Zapisnik sto se ima sastaviti pod gornjim zakonom jest cisto civili za nakanu da se osjeguraju sredstva u ljudima ove zemlje, a upisivanje ovdje netice se vojnickog upisivanja niti je u zamjenu sadasnjeg sistema za kupljenje vojnika. Oni kopi se zele upisati u vojnike mogu dobiti forme za upisivanje kod najblizeg postarskog ili obranickog ureda.

MALKOLM FRAZER,
Vladin Statisticar.

Povjerljiva cedulja.

Natpis ove cedulje jest: "New Zealand National Register of Men," "Novozelandski Narodni Zapisnik Ljudih." Prvo pitanje odredjuje za staviti potpuno ime covjeka koji se upisuje, mjesto gdje zive i gdje cini promet (ako ga ima). Drugo pitanje zahtjeva datu od rodjenja i zemlju gdje se je rodio on, otac, i mater. Ostala su pitanja :

(3) Jesili Engleski podanik po rodu ili dijeljenju zavicajnosti (Naturalisation)? Ako si se ucinio podanik sa odomacenjem stavi datu kad si se ucinio i mjesto gdje si ucinio Naturalisation. Jesili strani podanik? Ako jesi naznaci drzavu kojoj si odan.

(4) Naznaci dali si neozenjen, ozenjen, ili udovac. Stavi broj osoba koje o tebi zavise, posve zavise ili djelomicno zavise.

(5) Koje ti je sadanje zanimanje? U konekciji sadanjeg zanimanja jesili gospodar ili rabotnik? ili radis na svoj vlastiti racun, ali neunajmljujuc rabotu niti pomazuci, dali neprimajuci place ili nadnica? ili bez rabote vise od jedne sedmice? Ako si na raboti kazi gospodarev posao i ime. Od kakva drugog zanimanja (ako ikakova) imao si prakticno iskustvo?

(6) Naznaci visinu, tezinu, kazi dali ti je zdravlje u opce sasvim dobro, dobro, srednje, slabo; ako je zdravlje srednje ili slabo kazi uzrok; ako podnosis od slijepoce, gluhoce, izgubljenja uda, tjelesnih mana, daj potankosti.

(7) Ako si imao vojnicke vjezbe za ikoje vrijeme kazi moc sluzbe, cast uzdrzanu, ukupno vrijeme sluzbovanja u svim sadrzinam.

Sluzba u tudjini.

(8) Ako izmedju 19 i 45 godina :

(a) Jesili se dobrovoljno javio za vojnicku sluzbu van Nove Zelande kao clan ekspedicionalne force u konekciji sadanjeg rata? Ako tako, jesili bio primljen ili odbijen?

(b) Ako se nisi javio dobrovoljac za sluzbu: (1) jesili (buduc neozenjen covjek bez da itko o tebi zavjesi) voljan postati clanom ekspedicionalne vojske? (2) Jesili (buduc neozenjen covjek imajuci koga da o tebi zavjesi ili ozenjen covjek ili udovac da tko zavjesi o tebi) voljan postati clanom ekspedicionalne vojske ako zahtjevan? Ako tako u koje podruje sluzbe volis sluziti?

(c) Ako se nisi javio dobrovoljac za vojnicku sluzbu, i nisi pripravan javit se, jesili voljan sluziti u ikakovoj civiloj vrsnoci u konekciji sadasnjeg rata? Ako tako kazi u kakovoj vrsnoci.

(d) Ako ima ikakovih (okolovstina ili razloga da te sprijecavaju od sluzbe kazi ih.

Odjel 9 providja za informaciju glede rodbine potpuno ili djelomicno sto se oslanja na osobu koja se upisuje. Pita ime i adres, dobu, zanimanje (ili kondiciju dali umirovljen, stari dobijuci potporu, nemocan ili kakov moze biti slucaj), srodstvo-zenu, sina, mater, dali potpuno ili djelom zavisne; u slucaju djelomicno zavisnih kolicinu zavisnosti godisnje, drugi dohodak zavisnog na godinu. Na svrsetku karte ima jedan redak za posvjedocenji da sve potankosti jesu tocne, i objave da sva informacija smatra se strogo povjerljivom.

Sluzbena informacija glede dijeljenja karata jest u djelu da u okruzjim gdje ima postonosa pridat ce se od kuce do kuce. U okruzjima gdje se posta nepridaje teret je na muske da imaju pitati kod najblize poste za karte. Karte kad se ispune bit ce skupljene od postonose ili se imaju pridati postarskom cinovniku ili poslat postom na vladina statisticara. Proglas dohodi u moc na 26 listopada. Cetrnaest dana dozvoljeno je upisivanju.

Racuna se da ime 320,000 ljudi u ovoj zemli izmedju dobe naznacene.

Bila je velika borba u okolici brda Branovo i Pasulić. Mnogo žena i djevojaka i dječaka bijaše poubijano od navalnika kao što su vojevali uz srpske vojnike.

Kad su Bugari zauzeli Vranju borba je bila od najdrzovitijeg karaktera, i Srbi što su je branili izginuše blizu do zadnjeg čovjeka. Izjavljeno je da je deset hiljada Bugara poginulo jurišajuć na Vranju.

Zadnje novosti kazu da su saveznici opet odnili Vranju od Bugara.

Molimo sve one koji posalju novac za predplatu Zore da adresaju na Hrvatsko Tiskovno Drustvo Ogr.

Box 642, Auckland

Why Tea Costs More—

The Third Article of a Series dealing with a question which vitally affects every housewife.

The increased demand for tea today is due to to the fact that huge quantities are wanted for the 25 million men under arms. The Heads of the Armies of the world know that there is no drink so stimulating and beneficial, and hence they must have tea for their men no matter what it costs.

Then, too, at the stroke of a pen, the great Russian Nation has been turned into a tea drinking people, and the money previously spent on Vodka is now available for the purchase of tea.

But there is only a limited supply of tea and that supply is not sufficient to fill the present requirements.

Hence at the tea auctions in Ceylon it has risen in price month by month, until to-day it costs the packer 2½d to 3d per lb. more than in August last.

This, of course, affects New Zealand very greatly, for the finest tea in the world has been sold here at prices which cannot be equalled.

Although this seems a bold statement, it is one that will bear the closest investigation. For instance, a great proportion of the tea imports to England consist of what is known as "red stalk" tea, the lowest possible grade—so low that it is prohibited throughout Australasia. Yet even this lowest grade is sold in England at 1/6 or more per lb., while for fine teas of the quality of "Amber Tips," 2/8 to 3/4 per lb. is asked.

Tea experts the world over are astonished at the remarkable quality, flavour, fragrance and value given in "Amber Tips" at so low a price, and it is because no better value can be obtained anywhere, that "Amber Tips" is to-day the most popular brand in New Zealand. Millions of packets of "Ambers Tips" are sold per annum. It is stocked in every shop from the North Cape to the Bluff. Only exceptional value could be responsible for so exceptional a sale.

But fine tea is now costing the "Amber Tips" Proprietors, as well as other tea merchants, an average of 2½d. to 3d. per lb. more than in August, 1914.

Therefore, if a fair price was charged before the war, the tea merchant is to-day faced with an enormous loss should he continue to pack the same quality at his old prices.

Of coure there is the alternative of cheapening the quality by an admixture of inferior, less healthful teas. The "Amber Tips" Proprietors were advised by many to do this, but instead they decided to raise the price by 2d. per lb., and to continue to give the public that same splendid value which has always been associated with the name "Amber Tips."

Now, Mrs. Housewife, what is your opinion of the whole matter?

Would you rather have the same delightful flavour, quality, purity and value and pay a penny a ½-lb. packet more—or would you rather have an inferior and less healthful tea at the old price?

But you say "other teas have not been raised in prices." If so you can readily see that either excessive prices were charged before the war—so excessive that even an extra 2½d. or 3d. in cost per lb. still enables a profit to be made—or quality must be reduced, otherwise a heavy loss must be faced.

But even at increased figures Amber Tips is still the cheapest tea you can buy. Cup for cup, value for value, nothing else can equal it, while it is so pure and healthful that it can be taken by even those of the weakest digestion.

Surely these facts should weigh with you

Consider them carefully—write and tell us your conclusions. We believe that you want quality and that you want value. For that reason we have raised our prices because only by doing so can we continue to give you the same honest quality and the same honest value. 101

Amber Tips Tea

1/10, 2/-, 2/2 *per lb.*

The only tea that has to increase its prices—the foregoing will tell you why.

Nicholson, Gribbin & Ross

Advjetnici

Dargaville

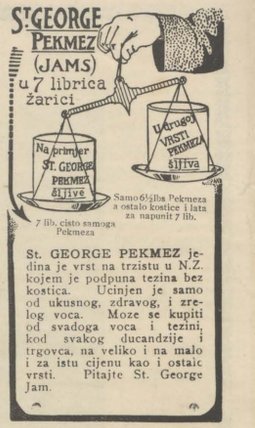

Samo 6½ lbs Pekmeza a ostalo kostice i lata za napuniti 7 lib.

St. GEORGE PEKMEZ jedina je vrst na trzistu u N.Z. kojem je podpuna tezina bez kostica. Ucinjen je samo od ukusnog, zdravog, i zrelog voca. Moze se kupiti od svadoga voca i tezini, kod svakog ducandzije i trgovca, na veliko i na malo i za istu cijenu kao i ostale vrsti. Pitajte St. George Jam.

Mesar

(za Hrvate)

G. F. THOMPSON

Te Kopuru

Telephone No. 6.

Telefon 164

A. WRIGLEY

Pekar i Slasticar

Bank Street - WHANGAREI

C. KEANE

Baker & Confectioner, Dargaville

Donosi fini i svjezi kruh na kucu uzsvu Rijeku, Northern Wairoa.

T. KENNEDY

POSTOLAR U DARGAVILLE

Obskrbljiva musterije s dobrim postolima uz najumjerenije cijene.

CENTRAL HOTEL

Dargaville

S. THOMPSON, Vlastnik

Fred F. Day

HOKIANGA ROAD, DARGAVILLE.

Prodajemo zita, zeljeznih predmeta i ostalih raznih potrebstina, osim robe, uz veoma umjerene cijene. Vazda pri ruci hrvatskomu narodu.

Address: FRED F. DAY, DARGAVILLE.

J. urin & J. Trbuhovich.

Kauri Gum Brokers and Buyers,

24 CUSTOMS ST., AUCKLAND.

....Dajemo najbolje cijene za ..Kaursku Smolu i gotov novac,.. takodjer prodajemo istu uz komisiju od 2½ per cent. te ako vlastnik smole hoce davamo novca u naprijed 75 per cent. Sve opremamo brzo i tocno.

Printed and published by the proprietors, THE CROATIAN PUBLISHING CO., LTD., at their offices, 22, Customs Street East, Auckland.

SATURDAY, OCTOBER 23, 1915

Zora The Dawn

1915 — 1915

Za uzdržati prava i povisiti slogu slavenskog naroda.

To uphold the rights and to promote unity of the Slavonian People.

BR. 44 JEDINA HRVATSKA NOVINA U CIJELOJ AUSTRALAZIJI THE ONLY CROATIAN NEWSPAPER IN ALL AUSTRALASIA. GODINA 3

No. AUCKLAND, N.Z. SUBOTA 6 STUDENOGA, 1915 AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, NOVEMBER 6. 1915 YEAR

RATNI BRZOJAVI

POMOC DOLAZI SRBIMA OD NEKOLIKO STRANA.

London, 31 listopada. Engleske trupe sto su prispjele u Solunic za pomoc Srbiji sastale su se sa kralja Petra vojskom.

Balkanski dopisnik londonskog "Daily Chronicle" izjavljuje da milijun Rusa pod generalom Davidoff jesu na putu za Bugarsku.

SRBI PRIPRAVNI BORIT SE DO ZADNJEG COVJEKA.

Pariz, 31 listopada. Vijest sa austrijskog fronta kaze da se ocekiva konacna bitka izmedju austro-njemacke vojske i Srba, kroz tri sedmice vremena, kod Kragujevca.

Srpski ministar kaze da su sada Srbi posjegurani sa djelotvornim saveznickim posredovanjem, i da ce se boriti do zadnjeg covjeka.

SAVEZNICE STVARAJU NOVE DOGOVORE SA RUMUNJSKOM.

Rim, 30 listopada. Ministri saveznih Vlasti poceli su voditi nove nagodbe sa Rumunjskom. Polozaj je pun nade. Sabornica je uzbunjena sa rastucom snagom posredovackoga kretanja.

Jedan rumunjski zastupnik publicirao je clanak prijeteci M. Bratianu, ministru predsjedniku, ako ne dade pomoc Srbiji.

Atenska novina Hestia glasi, na informaciju dobivenu iz diplomatskog kruga, da su tu zbiljski pokazi da ce Rumunjska prihvatit saveznicke ponude i da ce im se pridruziti. Sasvim je vjerojatno da ruske vojske, sada okupljene na rumunjskoj granici, hoce pregaziti Rumunjsku za pomoci Srbiji. Nadalje je izjavljeno da su saveznice predlozile zadovoljiti rumunjske ambicije u Besarabiji.

I NJEMACKA TRAZI RUMUNJSKE POMOCI.

Berno, 30 listopada. Izjavljeno je da Njemacka cini velike ponude za rumunjsku pomoc. Nudi joj dati zajam ako Rumunjska podje proti Besarabiji, koju Rumunjska moze uzdrzati ako je osvoji.

CRNOGORSKO RATOVANJE PROTI NAVALNICIM.

Amsterdam, 30 listopada. Jedan Austrijski komunik glasi: Crnogorci bihu porazeni jugo-istoku Visegrada, u Bosni, blizu srpske i crnogorske granice. Generala von Gallwitza vojska presla je Lepenicu. Bugari su zauzeli Pirot—granicni grad sjevero-istoku Nisa.

KRALJ KOSTANTIN U LIGI SA NJEMACKOM.

London, 31 listopada. Pisuci iz Rima, Dr. Dillon kaze:—Sada sto je sjedinjenje ucinjeno izmedju Austro-Njemaca i Bugara i Turaka, najvise saveznici mogu se nadati postici precuvanje srpske vojske i njezina uzdrzanja na srpskoj zemlji. Ako bi bila potrana u Albaniju, posljedice bi bile izvanredno ozbiljne. Zbiljski interesi Grcke u Albaniji jesu od skoro postali veci. Srbi ne mogu mogueno opriti se dusmanu pet puta jacemu na broju. Englesko-Franceske trupe, zbog nestasice vremena, nemogu biti odaslane u dovoljnom broju za pojacat ih. Kralj Kostantin, bez najmanje dvojbe, jest u Ligi sa nasim dusmanom, i hoce ispuniti njegovo obecanje Kaizeru. Ako se neutralnost nemogla uzdrzati, on ce pristati sa Austrijacima i Njemcima ako se ne prisili od saveznica. Ako saveznice uzbude same sebe, jos bi mogle pretvoriti svojih neprijatelja korist u izvor slaboce.

NJEMCI KA... BILI KI...

London, 1 stude...
vijest iz Berlina ka...
njemacka vojska zauzela ...
vac, koji sadrzi srpski arzenal.

Nesluzbena depesa iz Sofije glasi da vanjski okrug fortica braneci Nis jest pod vatrom bugarskog topnistva.

KRALJ GEORGE POVRATIO SE U LONDON.

London, 1 studenoga. Kralj George dobro se je oporavio od rana, sto je bio ozledjen kad je bio u Francekoj, i povratio se je u London.

GALIPOLJSKI NEUSPJEH VELIKO RAZOCARANJE.

Gos. Asquitha ratni izvjestaj parlamentu.

London, 2 studenoga. Gos. Asquith doprinio je danas svoj obetani izvjestaj, odnoseci se na rat, u doljnjoj kuci; njegov govor uzeo je cijelu uru i 50 casa.

Gos. Asquith kaze da neuspjeh dardanelske ekspedicije bio je ostro razocaranje, posto bi njezin uspjeh bio sprijecio ulazak Bugarske. Uzdrzali smo 200,000 Turaka na poluotoku. Situacija na Galipolju primala je gorljivo razmatranje.

Smjerajuci na generala Joffre posjet, u London, on dokazuje da potpuna nagodba, kao za kraje i sredstva u Srbiji, bila je postignuta. Srbija moze biti posjegurana da njezina nezavisnost bijase smatrana kao vazni objekt.

Biloje blizu milijon engleske vojske u Francekoj.

On drzi da grofa Derby plan za novacenje bi ucinio dizanje ljudi na silu po prilici nepotrebitim. Bilo je razmjerica u sabornici na pitanje za silom novacenja, koje je bilo pitanje od prakticne primjernosti. Siljenje mora jedino biti odrzano sa opcim odobrenjem.

...VLJA PROTES... ...E ZA SAVEZNICKE ...OSKE IZKRCAVANJE.

...don, 30 listopada. Proueeno u Parizu da Grcka ponavlja ...je protestiranje proti saveznickom iskrcavanju u Solunicu posto to uplice Grcku u pogibelj bacanja u ponor ratne zone. Kazu da je kralj Kostantin zbunjen.

Jedan gledaoc opisujuci bitku kod otoka Dalen, na rijeci Dvini, blizu Rige, kaze da je na hiljade njemackih tjelesa lotalo niz rijeku, koja je bila zaprijecena sa mrtvim tjelesima.

Njemacka cvrsto odsilje pojacanja i rezervu na istocnu frontu.

Izjavljeno je da su Srbi jako pritisteni sa dusmanskim silma. Glasovi su da su Bugari zauzeli Manastir, ali opet druge vijesti pobijaju.

Brzojavke iz Atene kazu da Bugarski gubitci proti Francezima na fronti kod Vardara iznose 25,000 ubijenih i ranjenih. Svi Bugarski napadaji na francesku frontu neuspjese.

Do sada ima 200 Engleski bolnicarka u Srbiji.

Vijest iz Sofije kaze da 70,000 (od kojih je 50,000 Francéza) stiglo je u Solun.

Sedan njemackih bataljona kod Loos na zapadnom bojistu, pretrpise gubitka 80 po sto.

Londonski "Times" kaze da kao rezultat posjeta generala Joffre u London, jest obetanje blizeg poredjenja na Balkanu, izmedju engleske i franceske vojske.

Jedan njemacki socijalisticki vodja pisao je jedan clanak, koji je bio zabranjen u Njemackoj, u kome kaze da unutarnja kondicija Njemacke jest sasvim ocajna.

Turci se plase njemackog prevladja i ne zele njihove vojske da idje jut Carigrada.

FRANCESKO-BUGARSKA BITKA KOD KRIVOLOKA.

London, 2 studenoga. Vijest iz Solunica kaze da Bugari, jako pomagani topnistvom, napadose Franceze, u subotu, kod Krivoloka. Francezi braneci desnu obalu Vardara jako se odaprijese i tu bijase krvava bitka za nekoliko satih.

Posli brzojavka iz Soluna kaze da bugarski pjesaci napadose franceske pred straze kod Krivoloka i bijahu potrani nazad u neredu posli ostrog okrsaja sa teskim gubitcima.

Gum Brokers

Jedini i pravi prodavaoci kaurske smole uz 2½ postotka. Opremamo svakovrstne stvari na zahtjev. Dajemo novac u predujam na smolu. Dobru prodaju i brzu opremu racuna osjegurajemo.

M. SIMICH & CO.

Dalgety's Bldgs., Customs St. W.

Novi Restaurant Novi!

Cast nam je javit Braci Slavenima, da smo otvorili novi

Restaurant i Billiard Saloon

(Druga vrata ispod Post Office)

U Main Street KAIKOHE, te kad ste u Kaikohe posjetite nas, gdje cete bit najugodnije podvoreni.

Uvjek na Vasu uslugu uz geslo: svoj k svome

J. Botica & Co.

The Whangarei Hotel

S. McMAHON, VLASTNIK.

Nas hotel poznat je od starine radi izvrstne posluzbe i cistoce. Ima dobra pica, dobrojelo, a k tomu umjerena cijena.

Hocete li dobra mesa?

Obratite na s:

HAWTHORN & MUNRO

Mi jedino koljemo za obitelji, i to u

Clevedon, Papakura and Manurewa.

Fotografia

Kada budete u Whangarei uslikajte kod T. G. PALMER, slikara.

Slike izvrstne a cijena niska.

T. G. PALMER

Cameron Street, WHANGAREI

SVEUC. KNJIŽNICA ZAGREB

Stojeci na nogama: J. J. Ravlić i Stipe Begović
Sideci: - Ivan Juricević i Grgo Jelicić

Ovi nasi hrvatski rodoljubi nahode se sa engleskim vojnicima u Trentham, odkle ce za koji dan poci put Evrope, da se ogledaju sa dusmanima Jugoslavenstva.

"Zora" "The Dawn"

Cijene za oglase saljemo na zahtjev.

Rukopisi se ne vracaju.—Dopisi bez podpisa se ne uvrscuju.
Novce saljite u preporucnom pismu na:

"ZORA,"
22 Customs Street East,
Urednik, P. KATAVIĆ Auckland, N.Z.

PRINCIP NARODNOSTI

(Od nasega dopisnika u Londonu.)

London, dne 9 Sept., 1915.

Ulazkom Italije u evropejski rat bio je, ako ne potpuno porusen, a ono strahovito uzdrman temelj, politicki i moralni temelj, na kojemu je Trojni Sporazum oslanjao potrebu i opravdanost svoje intervencije u obranu opstanka Srbije i Belgije. Vlade, Parlamenti, Vladari i javno mnijenje drzava Trojnoga Sporazuma bili su odmah u pocetku rata na najsvecaniji nacin proglasili nacelo narodnog samoopredieljenja i zavjerili se, da ce njihovo oruzje, smrvivsi germanski militarizam, uspostaviti pravo, da mali narodi sami odluce o svojoj sudbini, da ne bude vise—osobito na Balkanu—ugnjitavanih i ugnjetavaca. Rusija, Franceska i Engleska bile su tako sankcijonisale odluku srpske skupstine, da se srpski narod do zadnje svoje kapi krvi zalaze za potpuno oslobodjenje i nacionalno ujedinjenje svih Hrvata i Slovenaca sa slobodnim Srbima.

Tada je Italija bila saveznica Austro-Ugarske. Ona doduse nije sa oruzanom silom stupala o bok svojih njemackih saveznica, ali je proglasila svoju neutralnost. I dok su pod tim nejunackim velom neutralnosti talijanski trgovci u cijeloj Italiji, uz sudjelovanje drzavnih organa, za skupe novce prodavali Austriji hrane, kovina, automobila i svakojakih fabrikata i surovina, tako da je s talijanske strane Austriji bio otvoren put u svijet—talijanska se je vlada sluzbeno nagadjala i s Austrijom i s Njemackom, da sklopi ovaj posao: Italija ce se odreci prava, da zabrani Austriji mars preko Srbije na Solun (to je pravo imala Italija imala na temelju tocke 7, saveznickog ugovora), ako joj Austrija zagarantuje stanovite teritorijalne kompensacije na samom Balkanu i ako joj otstupi uz talijanske teritorije u Austriji, takodjer dobar dio Dalmacije, kako bi Italija apsolutno zagospodovala Jadranskim Morem.

Ove je diplomatska povijest, koju su potvrdili sluzbeni dokumenti, objelodanjeni u Rimu, Becu i Berlinu. Italija nece naci nikada vise da izbrise iz istorije ovu golu cinjenicu: ona je ktjela, da rat Evrope proti Njemstvu trgovacki izrabi u svoje imperialisticke svrhe.

Talijanska je stampa medjutim govorila o duznosti Italije, da oslobodi svoju bracu iz Austrijskog ropstva, ali kako je rasla neprilika Austrije s jedne, a Trojnog Sporazuma s druge strane, tako je u talijanskoj stampi rastao broj "neo slobodjene brace." I dok se je u pocetku oplakivala sudbina Talijana u Trentinu, u Furlaniji i Trstu, sa gradicima zapadne Istre, kasnije se je pocelo "dokazivati" talijanstvo cijele Goricke, cijele Istre, cijele Dalmacije i grada Rijeke. . . . I oprostite, ako je malo.

I onda je talijanska vlada uvidila, da su u Becu tvrde glave. Nije trebalo, nego da baci udicu na drugu stranu. Nije bilo izgleda, da ce rat brzo svrsiti. Njemacki je narod bacio na jednu kartu svoj opstanak i bori se junastvom ocajnika. Njegovi se pak neprijatelji tek u ratu poceli organizovati za rat. Oni su zivjeli za uljudbu, za posteni rad, za pravo covjecanstva. Bilo im je doduse sumnjivo, sto se Njemacka sa Austrijom pretvara u jednu kasarnu, ali nijesu mogli vjerovati da ce se jedna civilizovana nacija organizovati u bandu razbojnika, koji ce cinicki pogaziti sve zasade i sve spomenike prava i uljudbe. I jer su poslije deset mjeseci teske borbe dosli do uvjerenja, da su se bile prevarile u racunu, drzave Trojnog Sporazuma bacise pogled na nove saveznike i pomagace. I ponudila se tada Italija. Nije joj bio uspijo jedan posao, a evo joj se nudi drugi i bolji. Sila kola lomi. Italija je prevagala, jer su je trebali, a ona nit' da cuje o nacelima, koje je proglasio Mazzini i na kojima pociva jedinstvo Italije. Danasnja je Italija proglasila nacelo imperijalizma, koje pak brani labavim razlozima "prirodnih i strategijskih granica."

U "prirodnim i strategijskim granicama" Italije spadaju nase zemlje: Najveci dio Dalmacije, cijelo jadransko otocje, Istra s Rijekom i Trstom, Goricka i Kranjska do Triglava i Sneznika! ! ! Da bi pak te "strategijske i prirodne granice" bile . . . . sigurne Italija trazi za deset godina pomoc Trojnoga Sporazuma i . . . politicko ropstvo Juznih Slavena. Italija trazi, da se pod svaku cijenu zaprijeci jedinstvo Hrvatske s jedne, a Crne Gore s druge strane sa Srbijom. Ona hoce nadalje protektorat nad Slovencima, u koliko ih nece direkte spraviti pod svoj jaram. A ako joj se to ne da, to se moraju Hrvati, ili bolji ostatak ostataka Hrvata i Slovenaca prepustiti na milost i nemilost Njemcima i Madjarima.

A Srbija?—O, Ita[illegible] dusna sa Srbijom: on[illegible] "dozvoliti," da izadje na mor[illegible] se "poveca." Srbija mo[illegible] zadovoljna . . . . povecati ce

Kao da vidim moj narod, [illegible] stisce pesti; kako mu zuc klju[illegible] Kao da cujem moje primorce: Da matince i Istrane, gdje zubim[illegible] skripe i mucaju: Dodji Italijo, pa ce mo se ogledati. Ti s topovima i bojnim djemijama, mi goloruki, oboruzani samo kamenjem nase krsne obale. Dodji. . . .

A Srbija?—pitate vi svi, kojima je dusa zamrzla, jer je svecan i strasan, sto prozivljuje nas narod. Kao da stojimo pred velikim bolesnikom, kojemu zivot visi o jednoj niti.

O, ne bojte se: Srbija se drzi idealno. Ona je nepobjediva, jer brani Pravo i Istinu. I odlucno brani, i prije ce ju skrsiti, nego li svinuti. Ona sa indignacijom odbija od sebe klevetu, da se boii izlaz na more i za "teritorijalno povecanje." Kako je Italija nisko pala, kad se ne zaca baratati s takovim oruzjem, a jedva je proslo pol vijeka, odkako je Garibaldi provalijao u djelo misao Mazzinija: da narodi budu ujedinjeni i slobodni i da sami odlucuju o svojoj sudbini.

Srbija je i nedavno izjavila preko svoje Skupstine, da se bori za slobodu svoje brace u ropstvu. Srbija netrazi ni strategijskih, ni prirodnih granica. Ona trazi od Evrope samo to, da posteno iskupi svoju rijec, pa da i Jugoslovenima osigura mogucnost, da sami odluce kuda ce i kako ce. Da iz jednoga ropstva ne panu u drugo, svakako teze i sramotnije.

Jedan clanak Samouprave.

Stanoviste srpske vlade lijepo se odrazuje u jednom clanku polusluzbene novine "Samouprava" (10 avgusta po st.), koji donosimo u cjelini Clanak nosi naslov: **Princip narodnosti** a glasi: Princip narodnosti cini najprirodniju, dakle i najzdraviju kombinaciju za sklapanje drzava. Upravo, od toga principa, to jest od rasne solidarnosti, potice i prvo osnivanje drzava.

U staroj istoriji, drzave, zasnivane na tome principu, snazile su se i jacale, ma da je taj princip u stara vremena dobivao konkretni oblik, vise po sticaju istorijskih prilika, nego po svijesti i uvidjavnosti masa narodnih. I—zanimljiv fakat, koji nam pruza istorija,—drzave, koje su ostale vjerne tome principu, bilo po volji i svijesti svojih upravljaca, bilo po sticaju istorijskih prilika, duze su trajale i vise uradile za opstu covjecansku kulturu, nego drzave sa jacom snagom, ali sastavljene iz heterogenih nacijonalnih elemenata. I obrnuto; drzave velike, snazne i fizicki i umno, sa silnom organizacijom drzavnom, propadale su zbog neprirodnog sklopa svojeg, zbog raznorodnosti elemenata, koji su ulazili u njihov sastav. . . .

Princip narodnosti, kao rukovodni princip u politici, tekovina je novijega vremena. U. XIV. vijeku iz toga principa nikle su danasnja silna Njemacka i napredna Italija. Snaga dobro organizavane, nacionalno homogene Njemacke, bo manifestuje se tek od danas, od dogodjaja na evropskim bojistima: ona se, mnogo ranije, manifestovala na svim poljima ljudske djelatnosti.

Snaga nacijonalno homogene Italije ocigledno raste s dana u dan. Stvar je i drugih, karakternih osobina talijanske rase, koje ce doprinijeti ili koje bar treba da doprinesu daljem snazenju i razvijanju talijanskoga naroda. Taj razvitak moze biti veci ili manji. Nesumnjivo je, medjutim, da je glavni izvor danasnoj snazi Italije u nacijonalnoj homogenosti njezina stanovnistva.

Istorijska je fatalnost za njemacki narod, sto su njegovi upravljaci, zaneseni zavojevackim teznjama, napustili nacionalni princip, u ko[illegible] glavni izvor snazi Njemacke.

[illegible]orke plodove

[illegible]pitanje je ka-

[illegible]stegobe, koje su

[illegible]abacili, tim odstu-

[illegible]principa, iz kojega je

[illegible]kla i na kome se razvila do sadasnja joj velicina velika i napredna Germanija.

Sporazumne sile istakle su na svojim zastavama, kao jednu od glavnih teznja svojih, **princip narodnosti.** Taj gest donio im je simpatije skoro svega kulturnoga svijeta. On im je narocito osvojio simpatije malih naroda, koji su, pred navalom germanskoga imperijalizma, imali razloga da strepe za svoju samostalnost i svoju slobodu. Taj gest, na kraju krajeva, donijet ce i definitivnu pobjedu njihovu oruzju, a u vezi sa ovom, i opravdani uticaj na tok svjetske politike. Sporazumne sile, dakle, umjele su da vezu svoju stvar i svoje interese za jedan zivotvorni princip, koji im na simpatijama svega svijeta, obezbjedjuju pobjedu i cast borbe za pravednu i zdravu stvar. To je, za medjunarodnu borbu orugjem, doduse, namjerljiva kolicina, pa ipak, za medjunarodnu borbu u svim ostalim oblicima, ona ima snagu koja se nicim ne daje izmjeriti.

Sav je interes Sporazumnih sila, pa i interes kulturnoga covjecanstva, da se, u sredjivanju politickoga stanja pod egidom Sporazumnih Sila, taj princip sprovede u politicku stvarnost do krajnih granica mogucnosti, jer se samo tim putem moze obezbijediti najvece dobro ljudskoga roda: trajan mir. Samo na taj nacin mogu se stvoriti zdravi medjunarodni odnosi u Evropi, i obezbijediti vladavina pravde i prava. Samo tim putem moze se ostvariti glavni ideal kulturnoga covjecanstva.

Daleko i od pomisli da ikome dajemo savjete, smatrali smo za duznost organa srpske javnosti, da skrenemo paznju drzavnicima i politicarima na jedni pouzdani put za saniranje stanja, koje je moralo doci iz arbitrernih i nepravednih odluka u proslosti, zasnovanih na surovoj sili. Danasnja Evropa krvavo placa te grijehe iz proslosti. Ne moze, dakle, biti za osudu iskrena zelja, da se buducnosti ustede strasne poslijedice slicnih grijeha. . . .

Srpska Vlada stoji, dakle, na stanovistu narodne samoodluke. Herojskim gestom srpska je Vlada bas ovo dana zrtvovala dobar dio Makedonije samo da dokaze svoju dobru volju i spremnost, da se zrtvuje u zajednickom interesu balkanskih naroda. Vidicemo kako ce Bugarska odgovoriti, Vidicemo, koliko je uspjela njemacka volja njemackog Dvora u Sofiji. Ali Srbija je i s tom zrtvom posvetila svoje pravo, da od Evrope zahtijeva slobodu za nas, Austrijske robove.

Smije li se Evropa oglusti tom zahtjevu, hoce li Italija imati snage da do kraja nosi breme sramote, koje je na sebe naprtila?

DR. JOSIP JEDLOWSKI.

Opet na javnost!

Cijelom občinstvu da kupujemo Smolu kao i prija za gotov novac i prodajemo uz postotak. Idjemo lično po cijelim okolicam za istu svrhu. Unajimljemo novac na smolu kao isto opremamo cijele trgovačke poslove na brzu ruku i svačije zadovoljstvo bez pokušaja neće te se uvjeriti.

Erceg, Sumich & Co.

24 Customs St. E., Auckland

Telefon (Phone) 4044

IMALI BI STE KUPOVAT

HIGHLANDER MILK

jer se jamci da nije patvoreno.
Svaka kaplja mlika, sto stigne
u highlander Milk tvornicu,
pregledana je od uprave.

Pitajte kod Vasega Ducandzije

HIGHLANDER CONDENSED MILK

Y are the Young Men,
Who came forward to fight;

In the homes where care has to be exercised in expending the shillings, "Amber Tips" Tea has proved its genuine economy. Every packet is full nett weight without its wrappings. The high quality of

The "Amber Tips" WAR A.B.C.

Cut these out for the Children

Amber Tips Tea

is such that much less tea is required to make a "good cup" than of inferior blends. No other tea has such delightful flavour and fragrance, none is so digestible. An "Everybody's Favourite" this all-British tea stands supreme in New Zealand.

The 2/2 blend goes farthest.
Other prices 1/10 and 2/-.

Z is the Zeppelin,
Which steals by at night.

4869

Vrsta se isto uzdrzi uzprkos sto vise zapada

Pitajte onu od 2s 2d.
Ima i od 2s i 1s 10d.

Mornari Engleskog ratnog broda "Colossus"

Za najbolje konjske pokrivace otidjite u GUNSON-U

J. H. GUNSON

Cameron Street, Whangare

KEAN CLARKE BROS.

kirurgski zubari,

WHANGAREI

Vadimo zubove bez i najmanje boli. Napravljamo vilice i pojedine zubove po najmodernijem amerikanskom sistemu

R. WAUGH

AMERICAN CLEANING & PRESSING COMPANY

(Nasljednik H. R. Syred)

Popravlja i cisti za muskarce odijela cijena je od 5/6 pa naprijed

Za samo ispravljane odijela 2/6

Za zenska odijela 6/6

Ovo je naj brza praonica i cistiona odijela u ovom gradu. Kad predate odijelo bit cete obavijesceni kad se moze urediti

46 Wellesley Street West

Queen's Buildings

AUCKLAND

Za srpsko-crnogorski crveni krst

Prvašnja svota	£31	0	0
Toma Vujnović	2	0	0
Bepo Mihaljević	2	0	0
Paul Jovanović	1	0	0
Toma Bilcić		10	0
Petar Bilcić		10	0
Ukupno	£37	0	0

Amerikansko Zubarski

Parlor.

Corner Queen and Wellesley Sts.

Kuca Modernoga Zubarstva.

Izvrsiva na opce zadovoljstvo trpecih sve moguca sredstva, koja je dosada lijecnicka znanost odkrila.

Napravlja nebnice i napunja suplotine pokvarenih zubih.

Nase vadjenje zubih bez boli poznato je po cijeloj Novoj Zelandi.

Tko naruci umjetne zube stari mu se vade bez platno.

ZUBI:

Svi zubi zapadaju £3 3s.

Dr. F. Rayner.

Mi imamo nas ambulatorij u Wellington.

AUSTRIJSKA VJESALA.

Dne 23 prosloga mjeseca provedena je pred domobranskim divizionim sudistem u Zagrebu rasprava proti Stevanu Stanicu, seljaku iz Jarka u Slavoniji, jer da je mjeseca rujna prosle godine docekao srpske vojnike, kad su ono bili prodrijeli u Slavoniju, sa poklikom: "Zivjeli srpski vojnici." Nadalje su Stanica optuzili, sto je onom prilikom pred svijetom grdio biljeznika Milu Vojnovica i sto je srpske vojnike upozorio na njega ovim rijecima: Vidite braco, ovo je izdajica srpskoga naroda i krvopija, koji je pio nasu krv i za Svabu otimao. I svoje je [illegible]re dao za svabske oficire. Optuznica veli dalje, da je na to jedan komita odvec biljeznika.

Zagrebacki je vojnicki sud osudio Stanica radi veleizdaje na kaznu smrti. A Franjo Josip, car vjesala, imace zadovoljstvo, sto moze jos jednoga nasega covjeka da posalje na onu stranu, kud za vazda gre se.

Ali Bog ne placa svake subote.

Vojnicki suci u Becu imali su nekoliko sedmica posla, da preporuce carskim vjesalama citavu cetu rusinskih rodoljuba iz Galicije i Bukovine. Radi veleizdaje su sjedili na optuzenickoj klupi zastupnik na carevinskom vijecu Dimitrije Markov, sudac dr. Vladimir Kurylovicz, odvjetnik dr. Ciril Cherlunzakieviez iz Przemysla, dr. Xrohomileczki iz Zloozova, veleposjednik Tomo Djakova iz Verbe i bravarski obrtnik Gabriel Kukievicz iz Kamionke Strumilove, napokon dopisnik "Novog Vremena" Dimitrije Jercevezki.

Naravno je, da su svi bili osudjeni na vjesala.

Dok su ruske vojske bile na Karpatima, austrijski su vojni sudovi oprezno mirovali, a austrijske su novine prolijevale gorke suze, sto Rusija stoji uz Englesku, koja hoce na svaki nacin da unisti Njemacku. Tada je Austrija nudila ruku pomirnicu Srbiji i priznavala je ovoj, da se je junacki drzala, da je spasila cast svojega oruzja i da se sada mogu pomiriti.

Ratna je sreca sada uz njemacko oruzje. Rusi su potisnuti u svoju zemlju. I Nijemci se vec uzobijestise, kao da su polucili zadnju i odlucnu pobjedu. Uzobijestise se i vjesaju. Vjesa Franjo Josip svoje Slovene, Hrvate, Srbe, Cehe i Rusine, da ih bude sto manje. Ali bozja mu vjera, ostace ih svejedno dovoljno, da krvavo obracunaju sa svapskim dzelatima i ubojicama. Vratice se Rusi i to brzo. A onda oko za oko, zub za zub.

Pamtite to vi svi, koji bi ste za dvadeset kruna objesili rodjena brata.

DR. J. JEDLOWSKI.

London, 6/9/1915.

PLEMENITO SRCE AUSTRIJSKIH OBLASTI.

Sluzbene novine u nasoj jadnoj domovini donijele su ovo dana ovaj bezbusni befel: Pucanstvu se najstroze zabranjuje, da se upusti u razgovor sa ratnim zarobljenicima koje vojnicke oblasti sile, da vrse rad[illegible]slove, pa i ratnicke naravi. Zabranjuje se nadalje, da se tim nesretnicima podijeli hrane, voca ili duhana. Ko hoce da sto daruje, neka nosi za Austrijske vojnike. Oni pak, koji ce se ogrijesiti o ove zabrane, bice globljeni, a do potrebe i zatvoreni.

U Austriji je dakle zlocin, ako pruzis komad kruha ili cigaretu jednome ratnome zarobljeniku, koji ti popravlja ceste ili obradjuje polje. Zabranjeno je i govoriti s tim ljudima jer ces inace u buharu.

Pitamo zasto? Pitamo, kako nas narod moze da se razumije sa svojim neprijateljima, za koje nam Bec veli, da su to sami vragovi, koji hoce nasu propast, i da su to tudji ljudi, koji nemaju nista zajednickoga s nama?

Eh, zna Bec, zasto nesmije nas narod, da se priblizuje tim nasim "neprijateljima." Jer su to **Rusi**, Sloveni, krv nase krvi. Jer je to narod, kojim se nasi ljudi mogu vrlo lako razumjeti. I Austrija se boji, da se ti "neprijatelji" ne dosjete, da su u bratskog kuci i boji se, da nas narod ne okrene batinu i ne dovikne svojim beckim gospodarima van iz nase kuce, lopovi. Ovo su moja braca; ovi, mi donose slobodu, jer su isto, sto i ja. A ti Svabo i Madjaru, nijesi bio i ne mozes biti ni moj prijatelj, a kamo li moj brat. Ti samo hoces da ti ja sluzim i robujem. . . .

Rusi su kod Dvinsk potrali malo nazad generala Hindenburga vojsku.

Kod Kraguljevca trajala je bitka cetri dana u kojoj su Njemci izgubili 20.000.

Srpska vlada prisla je iz Nisa u Mitrovicu.

Najstarija knjizara u Americi kod Sv. Save.

Ima sve vrsti hrvatskih i srpskih KNJIGA, osobito pjesmarica, kalendara, te ZABAVNIH, SALJIVIH i CRKVENIH KNJIGA, SLIKA IZ BALKANSKOG RATA I RAZNIH POTREBITIH STVARI. NAJNOVIJI CIJENIK SALJEM BESPLATNO.

Pisite na:

V. JA JOVANOVIĆ

621 S. 3rd St., STEELTON, Pa. N. AMERIKA

ARATAPU BAKERY

ARATAPU

CORKILL BROS.

vlastnici

JEDINI HRVATSKI KROJAC —U N. ZELANDI.

Kad mislite naruciti odijelo, narucite ga kod krojaca gdje se mozete razumjeti u materinskom jeziku i gdje dobivate odijelo ucinjeno po najnovijoj modi i najbolje uredjeno, a to je kod

G. P. SERBIN,

Ohaewai i Kaikohe.

Krojac najnovije mode za Gospodu

Hrvate!

McDonald

DARGAVILLE.

FRASER & RICHARDSON

Mesari, na veliko i na malo

Cameron Street, - Whangarei

Telephones 27 and 77

Ceski Krojaci!

Moderno i prve vrste krojenje, dobra radja i niska cijena.

Najmodernije robe vazda u zalihi.

HUGGINS & SCHULZ

Bank Street, Whangarei

Hrvati su na njihovoj zadnjoj skupstini jednoglasno zakljucili,da bez **'Champion,'** brasna kojo ujacajemisice, i 'Standard' jecmenoga brasna i satrta jecma, bilo bi ne moguce odoliti Kaizerovoj prijetnji proti civilizaciji, ali nakon ujacenja sa **'Champion'** bracnom da su oni sposobni za najtezu borbu.---Advt.

NOVA FORMACIJA

Samo zdrzimo najbolju qualitetu drugerija

J. T. PEAT, - Ljekarnik

Dargaville

NEOBICNA ZGODA

Prije nego ce te naruciti drugo odjelo, posaljite puzorke, formulu za mjerenje i po vrhcu s kojom cte izmjeriti sami odjelo: ovo vas sve nece zapasti novca, jer mi saljemo badava. Ako prestavio te nase cijene s onim sto ste prije placali, uvjeriti ce te se da vam je bolje od nas kupovati, jer je ovo jedina tvrtka koja prodaje jedno samo odjelo uz cijee na kao da ste kupili na veliko.

Jamcimo Zadovoljstvo ili Vracamo novac. Ako nam pisete u Vasem narodnem jeziku, mi cemo Vam u istem i odgovoriti.

Crown Clothing Mfg. Co., Ltd.

ELLIOTT ST. (skroz Strand Arcade)

AUCKLAND.

STOKES & EARL

DUCANDZIJE

Papakura

Prodaja hraniva i svakovrstnih potrebstina hrvatskom radniku. Kod nas su umjerene cijene i udvorna podvorba.

LONDON DENTAL

povise, A. ADAMS

Moderni Zubar

sa velikim oprezom B. G. ROSS, Zubar

Dargaville

HRVATSKI RADNICI!

Ako trebate dobrih cizama i postola, onda ih samo mozete dobiti kod mene.

Karl Schon

Hrvatski Postolar

CAMERON STREET

Whangarei

LJEKARNA.

Thebate li ikakovih ljekova nabavite ih kod

F. J. COOPER, ljedarnika

103 VICTORIA ST. WEST.

AUCKLAND.

S. A. PARR

Nurseryman, Seedsman ana Fruiterer

Vocaka za razsadivanje sjemenja i voca

Dargaville

Kad dodjete u Auckland nemojte otici bez da se kod nas slikate

The Crown Studios

266, QUEEN ST. (Next Savings Banks).

JAMES'S,

TEMPERANCE HOTEL

Tarifa—5/- dnevno ili 27/- sedmicno.

CAMERON ST. WHANGAREI.

Williams, Ball & Fannon

Krojaci i Opremaci

Uz Wairoa Bell oficiju

DARGAVILLE

Sve najnovije u robi i sitnicariji. Zadovoljstvo garantirano.

VELIKA ZIMSKA PRODAJA

kod

HEATH & MORRISON

Ducandzije, Whangarei

Hrvati ce uciniti dobro ako prihvate prigodu za stvari sasvim nizki cijena sto ce me izniti na prodaju od 9 srpnja do 6 kolovoza.

HEATH & MORRISON, "Frgovci robe."

SAVILL & SONS

General Storekeepers

Pekari i Slasticari

KAIKOHE

Zaliha od najbolje vrsti svakovrstne hrane, o ljeca, obuce, orudja i svakovrsnog gvozdja, posudja i t.d., sve uz najnize cijene

Kad ste u Kaikohe posjete na

Hrvatski pisaci papir

SADA JE ZGOTOVLJEN

CIJENA 1s. SA POSTARINAM 1/2

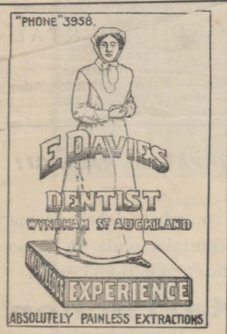

Whangarei Skrbnicka i hranivna konjusnica

Cameron St., - WHANGAREI

Harry Webb

Vlastnik

U najmjuje konje, sedla i sveko vstne kočije u najkračoj obznani Osobite izvozivanje po svoj okolici

praovodi po naredbi — Umjerena plac

SILVER GRID

(Srebrena rostilja i blagovraonica)

CAMERON STREET, WHANGAREI

Obroci na svaki sat. Otvoreno do 10 sati i po vecer. Svjeze i suhe ribe vazda pri ruci. Osobite cijene za odpremanje jela na polja.

Pisite ili naracite svjeze ili suhe ribe.

Kad dodjete u Whangarei prijavite se

BAKER BROS., proprietors Telefon 82

Trazim

Petra Borica B. Ivanova iz Briste Dalmacija, koji se je nalazio nazad pet mjesecih na rudokopu u West Australiji.

Molim citaoce ovog lista ako koji znade zanj da me obznani na cem cu mu ostati mnogo zahvalan.

Tony G. Miosich

P.O., Auckland

SCHNEIDMAN BROS., Ltd.

The Empire Tailors

Najveca i najuspjesnija Krojacka tvrtka u N.Z.

Pokusaj ce Vas uvjeriti o njihovom vrijednosti.

Krojenje kod 219 Queen Street i Krojenje 181-183 Karangahape Rd.

Putnickih potrebocah i postola 186-188 Queen St.

AUCKLAND

i

VICTORIA ST., HAMILTON.

Sve sto treba.

Takodjer drzim svake vrste svetacnih i Amerikanski postola zuti ili crnih cijene od 22/6, 24/6 26/6, 28/6

Postoli za kopanje 16/6, 17/6

Tony Gugich

Patriotic Boot Shop

Hannah Bldg., Victoria St

AUCKLAND

Cizme do kolina za kopanje smole od 17/6, 19/6, 22/6

Druge cizme do bedara 27/6, 30/-, 32/6

Jeftino! Jeftino!

Velika prodaja raznovrstne robe i postola kod

A. H. ADAMS & CO.

Dargaville

ITALIJA I JUGOSLOVENI.

Pismo iz Londona.

(nastavak od proslog broja)

Seton Watson ispituje poslije toga, sto bi pravedan i posten sporazum izmedju Italije i Jugoslovena morao da sadrzi. On iznosi tri tocke: 1) Kompletno talijansko narodno ujedinjenje; 2) osiguranje strategijskih granica Italije unutar opravdanih etnografskih ogranicenja; 3) potpuni otklon opasnosti sa neutvrdjene i neobranive istocne obale Italije. Da se ove tacke ozivotvore pisac ignosi predloge, sa kojima se doduse ne mozemo u cjelini slozlti, ali koja u velike suzuju talijanske teritorijalne aspiracije. Italija bi imala da dobije zapadni dio Goricke, na desnoj strani Soce, Trzic, a eventualno i samu Goricu, zatim zapadnu Istru, sa Pulom, te otoke Losinj i Vis. Trst bi se imao proglasiti slobodnom lukom pod protektoratom nove Jugoslavije. Sve ostale jugoslovenske zemlje i krajevi imali bi neosporivo pripasti novoj jugoslovenskoj drzavi.

Vec sam u pocetku spomenio, da pisac svoje stanoviste zastupa vatreno i zestoko, pa mu s toga moramo biti blagodarni i ako ne mozemo usvojiti njegovo oportunisticko stanoviste glede Trsta i onih djelova Istre i Slavonije, koji jesu, ostaju i moraju biti nasi.

Seton-Watsonova knjiga imala je i jednu pikantnu poslijedicu Engleske su novine upravo napadno obustavile da raspravljaju o jugoslovenskim aspiracijama od kako je Italija usla u rat. Svaki pokusaj s nase strane, da u te novine proturamo koju obranu nasih teznja, ostao je uzaludan, dok je talijanskim agitatorima uvijek otvoreno polje, da siju smutnju. Veli se, da je to ucinjeno po migu s gore. "The Times" najveca engleska novina, koja je do sada zivo branila nase stanoviste, takodjer mora bila brnjicu. Ali "Times" izdaje svoj sedmicni prilog, u kojem odlicnom ocjenjuju nova izdanja u literarnom polju. U tom je prilogu vrlo opsirno ocjenjena i Seton Watsonova knjiga. Nego ocjenjivac je spretno izrabio u priliku, da barem na taj nacin gorljivo zauzme jugoslovensko stanoviste, te je napisao kritiku o knjizi, koja bi mogla proci kao uvodni clanak u sami "Times" Evo vam samo jedna recenica iz te recenzije: "Diplomatima je bila vazda jedna vrsta zakona, da sa balkanskim plemenima postupaju, kao sa malim figurama u sahovskoj igri ili su u najboljem slucaju gledali na njihove afere, kao na "bestrasne objekte daleko vani." Ali balkanski su narodi strasni subjekti duboko unutra" i istinski balkanski problem sastoji u tom, kako da se spoje njihove unutarnje strasti u jednu sintezu, koja nije inkompatibilna sa nijednim posebnim interesom bilo kojeg balkanskog plemena ili sa interesima evropejskoga mira. . . . Zadaca saveznih Vlasti imala bi biti da nadje tu sintezu i da osigura njen prihvat. Glavna cilj te zadace mora biti princip narodnosti sa posljedicom, da se kadgod u mesavini plemena manjine stave pod vlast vecina tudjeg plemena, uz postivanje vjerskih i jezicnih prava takovih manjina. Drugi princip mora biti, da nijedna velika sila ne smije nikada okupirati na Balkanu ni komadicak teritorija, koji po pravu pripada jednoj od balkanskih narodnosti."

S. T.

Molimo sve one koji posalju novac za predplatu Zore da adresaju na Hrvatsko Tiskovno Drustvo Ogr.

Box 642, Auckland

SLAVEN IZ NOVOZELANDSKOG VOJNISTVA.

Oh Slaveni u N.Z.

Evo vam se javljam krog nasu Zoru, te da vam izrazim nekoliko srdacnih rijecih, koje vam veselim srcem doprinosim. Nazad malo dena kazali su nam oficiri, da ce mo put bratske i junacke Srbije. A nas caste da se ne moze bolje pitati. Tudji je jezik ali braco nista nesmeta, isto sve idje u redu. Nemogu da vam opisem sve rijeci sto se govori o Srbiji, vec braco sada je prigoda da osvetite nase mucenike, nase djedove i pradjedove. Promislite na nase prvake, sto podnose, te ostavite rabotu i ulizite u redove engleske vojske, te ce mo dijeliti rame uz rame bratske Srbije, dobro i zlo. Kad promislimo da idjemo put Srbije srce nam u prsima od radosti poskace. Ali znajte ako se necete druziti sada kada je zgoda Englezi ce reci, da u ovoj zemlji ima dosta Slavena sto se cine da su Slaveni, jer imaju lijepu zgodu za obranu domovine pak nece. A sto ce te vi braco na ove rijeci?

Vidio sam zadnju Zoru i suze su mi od zalosti dosle na oci kad sam vidio ona imena, pak jeli sramota da stojimo gluhi, te da ne hajemo za milu domovinu. Eto vidite u pocetku rata bila je Austrija i Njemacka, za da im bolje ime dokazemo Mongoli, te su svakako trebali da uvuku i treceg Mongola i uspjeli su. Opet nisu bili mirni te nek ukinu Slavenstvo i eto im se pridruzi i cetvrti Mongol, Bugar, pak sve sada na bratsku Srbiju. Na nasoj je strani sve civilizovani svijet, ali je teska zadaca, tko ce pobjediti, ne zna se. Ako pobjede Mongoli, a onda sto? Siguro bi pobjedili Mongoli ako bude stati mirno Engleska, Rusija i Francesska, kao sto vi stojite gluhi. Cujete jauk i plac od vasih otaca, matera, sestara i nejake brace pak vi na to nista. sto ste vidili dobra od kad ste dosli u o[illegible] zemlju, nista, ipak kazete meni nije stalo sto bude. Ne tako jadni brate, nemojte odbacivati da ce te u Srbiju ali ne sa Englezim. Kazat cu vam u kratko da svaki engleski vojnik zapada dok dodje na mjesto £100, pa tko ce vas opremiti, zar ce vas opremiti slavenski kapitaliste, a gdje su? Ne braco molim vas mlikom materinim, tako, vec osici i reci: necu vise stati miran vec idjem za domovinu proliti krv. Nije ovaj rat do novca vec do zivota.

Mi ostavljamo ovu zemlju na 13 ov. mj. te idjemo zagrliti i poljubiti dragu bracu Srbe. Zahvaljujem braci u gradu na njihovom doceku i sto su nas castili. Pitam oprost od sve brace u ovoj zemlji ako sam koga uvrijedio.

Uz slavenski pozdrav.

STIPE DEVCICH,
A Company,
No. 5 Platoon,
8 Reinforcement, Trentham.

SLAVENI U AUCKLANDU.

Zele bit se uz savenice.

(iz "Auckland Star.")

Stipe Covic iz Papakura, kaziva da prem, kao urodjenik Dalmacije, on je austrijski podanik, on pripada slavenskom plemenu koji su bili ugnjetavani za stoljeca od austro-ugarske vlade, i oni su zeljni borit se za Srbe za postignuti slavensku nezavisnost. On se je predstavio u Aucklandski ured za novacene sa nakanom za pridruziti se pojacavanjim vojske, ali mu je receno da tudjinci nece biti primljeni. On drzi da imade okolo 2,000 Slavena u provincijalnom okruzju Aucklanda, i da bi se jedna cetvrtina od njih upisala za aktivnu sluzbu na stranu saveznica, da bi im se podupiranje ponudilo.

Why Tea Costs More—

The Third Article of a Series dealing with a question which vitally affects every housewife.

The increased demand for tea today is due to to the fact that huge quantities are wanted for the 25 million men under arms. The Heads of the Armies of the world know that there is no drink so stimulating and beneficial, and hence thev must have tea for their men no matter what it costs.

Then, too, at the stroke of a pen, the great Russian Nation has been turned into a tea drinking people, and the money previously spent on Vodka is now available for the purchase of tea.

But there is only a limited supply of tea and that supply is not sufficient to fill the present requirements.

Hence at the tea auctions in Ceylon it has risen in price month bv month, until to-day it costs the packer 2½d to 3d per lb. more than in August last.

This, of course, affects New Zealand very greatly, for the finest tea in the world has been sold here at prices which cannot be equalled.

Although this seems a bold statement, it is one that will bear the closest investigation. For instance, a great proportion of the tea imports to England consist of what is known as "red stalk" tea, the lowest possible grade—so low that it is prohibited throughout Australasia. Yet even this lowest grade is sold in England at 1/6 or more per lb., while for fine teas of the quality of "Amber Tips," 2/8 to 3/4 per lb. is asked.

Tea experts the world over are astonished at the remarkable quality, flavour, fragrance and value given in "Amber Tips" at so low a price, and it is because no better value can be obtained anywhere, that "Amber Tips" is to-day the most popular brand in New Zealand. Millions of packets of "Ambers Tips" are sold per annum. It is stocked in every shop from the North Cape to the Bluff. Only exceptional value could be responsible for so exceptional a sale.

But fine tea is now costing the "Amber Tips" Proprietors, as well as other tea merchants, an average of 2½d. to 3d. per lb. more than in August, 1914.

Therefore, if a fair price was charged before the war, the tea merchant is to-day faced with an enormous loss should he continue to pack the same quality at his old prices.

Of coure there is the alternative of cheapening the quality by an admixture of inferior, less healthful teas. The "Amber Tips" Proprietors were advised by many to do this, but instead they decided to raise the price by 2d. per lb., and to continue to give the public that same splendid value which has always been associated with the name "Amber Tips."

Now, Mrs. Housewife, what is your opinion of the whole matter?

Would you rather have the same delightful flavour, quality, purity and value and pay a penny a ½-lb. packet more—or would you rather have an inferior and less healthful tea at the old price?

But you say "other teas have not been raised in prices." If so you can readily see that either excessive prices were charged before the war—so excessive that even an extra 2½d. or 3d. in cost per lb. still enables a profit to be made—or quality must be reduced, otherwise a heavy loss must be faced.

But even at increased figures Amber Tips is still the cheapest tea you can buy. Cup for cup, value for value, nothing else can equal it, while it is so pure and healthful that it can be taken by even those of the weakest digestion.

Surely these facts should weigh with you.

Consider them carefully—write and tell us your conclusions. We believe that you want quality and that you want value. For that reason we have raised our prices because only by doing so can we continue to give you the same honest quality and the same honest value. 101

Amber Tips Tea

1/10, 2/-, 2/2 per lb.

The only tea that has to increase its prices—the foregoing will tell you why.

Nicholson, Gribbin & Ross

Advjetnici

Dargaville

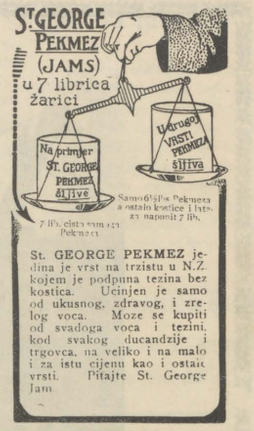

St. GEORGE PEKMEZ jedina je vrst na trzistu u N.Z. kojem je podpuna tezina bez kostica. Ucinjen je samo od ukusnog, zdravog, i zrelog voca. Moze se kupiti od svadoga voca i tezini, kod svakog ducandzije i trgovca, na veliko i na malo i za istu cijenu kao i ostale vrsti. Pitajte St. George Jam.

Mesar

(za Hrvate)

G. F. THOMPSON

Te Kopuru

Telephone No. 6.

Telefon 164

A. WRIGLEY

Pekar i Slasticar

Bank Street - WHANGAREI

C. KEANE

Baker & Confectioner, Dargaville

Donosi fini i svjezi kruh na kucu uzsvu Rijeku, Northern Wairoa.

T. KENNEDY

POSTOLAR U DARGAVILLE

Obskrbljiva musterije s dobrim tolima uz najumjerenije cijene.

CENTRAL HOTEL

Dargaville

S. THOMPSON, Vlastnik

Fred F. Day

HOKIANGA ROAD,
DARGAVILLE.

Prodajemo zita, zeljeznih predmeta i ostalih raznih potrebstina, osim robe, uz veoma umjerene cijene. Vazda pri ruci hrvatskomu narodu.

Address: FRED F. DAY, DARGAVILLE.

J. urin & J. Trbuhovich.

Kauri Gum Brokers and Buyers,

24 CUSTOMS ST., AUCKLAND.

....Dajemo najbolje cijene za Kaursku Smolu i gotov novac, takodjer prodajemo istu uz komisiju od 2½ per cent te ako vlastnik smole hoce davamo novca u naprijed 75 per cent. Sve opremamo brzo i toeno.

Printed and published by the proprietors, THE CROATIAN PUBLISHING CO., LTD., at their offices, 22, Customs Street East, Auckland.

SATURDAY, NOVEMBER 6, 1915

ESTABLISHED 1913

To uphold the rights and to promote unity of the Jugoslav people.

Zora
(The Dawn)

ESTBLISHED 1913

Copies of this Bulletin will be despatched Free of Charge on application to the Editor, Box 861, G.P.O., Auckland.

1916 **The Southern Slav Bulletin** 1916

No. 5 AUCKLAND, N.Z. OCTOBER 28, 1916 YEAR 4

PUBLISHED ON BEHALF OF THE JUGOSLAV COMMITTEE

AUCKLAND, N.Z.

London Committee—Dr. A. Trumbic (President) Dr. A. Biankini, Dr. Ivo De Giulli, Dr. J. Gazzari, Dr. G Gregorin, Rev. Don N. Grskovic, Dr. H. Hinkovic, Dr. J. Jedlowski, M. Marjanovic, I. Mestrovic, Dr. M. Micic, Dr. F. Potocnjak, Prof. M. J. Pupin, Dr. N. Stojanovic, F. Supilo, Dr. D. Trinajstic, D. Vasiljevic, Dr. B. Vosnjak, Dr. N. Zupanic.

THE JUGOSLAVS (The Southern Slavs), *i.e.*, the Serbs, Croats, and Slovenes, are by blood, language, and tradition, no less than by economic and political conditions, one homogeneous nation, with identical aims in their national life.

They form the compact population of the Kingdoms of Serbia and Montenegro (pop. 5,000,000), of the Jugoslav provinces in Austria-Hungary (Jugoslav pop. 8,000,000) and of the Italian district west of Gorizia (40,000 Jugoslavs), whereas 1,500,000 Jugoslavs live as emigrants in oversea countries.

In Austria-Hungary the Jugoslavs are subordinated to two dominant State organizations, viz., the German and the Magyar. Their territory is broken up into ten provinces; they are politically oppressed, socially persecuted, and in every way hampered and menaced in their intellectual, economic, and national development.

There are 2,100,000 Jugoslavs under the German administration in Vienna. Of these 410,000 live in Southern Styria, 120,000 in Southern Carinthia, 490,000 in Carniola, 155,000 in Gorizia-Gradisca, 70,000 in Trieste, 225,000 in Istria, and 610,000 in Dalmatia.

Under the Magyar domination there are 3,100,000 Jugoslavs, viz., 2,300,000 in Croatia-Slavonia, and 900,000 in Southern and South-Western Hungary (in the Medjumurje along the Styrian frontier, in the Baranja, Backa, and Banat).

A joint Austro-Hungarian administration controls the 1,900,000 Jugoslavs living in Bosnia-Herzegovina.

Finally there are 40,000 Jugoslavs under Italian rule.

The Jugoslavs have always desired to form an independent State, and to lead their own national life free from all foreign domination, whether Turkish, Venetian, or Austro-Hungarian. Both in Serbia and Montenegro they have already achieved and developed their freedom, but all attempts to obtain even partial unification and the conditions for national development within the borders of Austro-Hungary have invariably proved unsuccessful.

All unredeemed Jugoslavs look to the successful issue of the present war waged by Serbia and Montenegro and their mighty Allies to accomplish their complete deliverance from foreign domination. And they hope that in accordance with the principle of nationality they will be permitted to realize their ideals of union with their free brothers in the two Kingdoms, and of the unification of the national territory in one single independent State.

THE PROGRAMME of liberating and unifying all the Jugoslavs was formally proclaimed by the Crown Prince Regent of Servia in his Official Declaration in London and Paris in 1916. It was accepted by the Serbian Skupshtina (Parliament) in its Resolution in 1914 and 1915, and was repeatedly emphasized by the Serbian Government, through the Prime Minister, M. Nikola Pashicth, and insisted on again and again by the present Serbian Government and was again included in the resolutions passed by the Skupshtina in August, 1915. The Principle of liberty and unity for the smaller nations has also been emphasized by the representatives of the great Allied Powers who have gone to war in defence of this principle.

Treatment of Jugoslavs in Great Britain.

On June 29, in the House of Commons, the Home Secretary, Mr. Herbert Samuel, dealing with questions regarding the treatment of alien enemies, made a declaration for which all the Slavs belonging to Austria-Hungary in residing in Great Britain owe him the utmost gratitude. The Home Secretary said:—

"Then they came to the class of friendly aliens who were technically of German or Austrian nationality, but who were not German and not Austrian in the ordinary sense of the word, and whose sentiments, so far from being German or Austrian, were in the majority of cases violently hostile to Germany and Austria. There were the Czechs, a fairly considerable community, a large proportion of whom had fled from Austria because they were i n fact in revolt against the Austrian Government. It would be absurd that after they had come to this country we should intenr them because they were of Austrian nationality. There were also a certain number of Poles. There were Italians from the Trentino, with Italian names and speaking Italian, included in the 22,000, because they weer technically of Austrian nationality. There were Jugoslavs who also came from Austria, who were perhaps as hostile to the Austrian Government as anybody in the whole of Europe."

Italians and Slavs on the Adriatic.

The "Corriere della Sera," of July 7, publishes a letter from Mr. Steed, director of the foreign policy of the "Times," in reply to an article by M. A. Torre, member of the Italian Parliament, which was published in the issue of May 27 of the same paper. We quote the letter:—

"Monsieur le Directeur,

"Permit me to correct a word with respect to what M. Torre has written in his recent article on 'Italy and the Jugoslav Programme.' He says that, although a friend of Italy, I have 'made myself the champion of almost the entire Slav programme on the Adriatic in opposition to the Italian programme.'

"If, instead of writing 'although a friend of Italy,' M. Torre had written 'because a friend of Italy,' we should have been of one opinion.

"I believe I understand the Slav 'programme' and that of Italy in the Adriatic. I have studied the Adriatic problem for nearly twenty years—in Italy, where I lived for several years, in Vienna, and on the far side of the 'amarissima.' The results of my studies may be summed up as follows:—

"(1) There is no necessary and inevitable contradiction between Italian and Jugoslav interests.

"(2) A complete understanding between Italians and Jugoslavs is not only possible and necessary, but it constitutes a European interest of the first order.

"(3) If this understanding is not arrived at the Adriatic will never be either Italian or Slav, but German.

"(4) The worst enemies of both Italians and Jugoslavs and the best friends of the Austro-Germans are those who excite or foment the misunderstandings and antagonisms between Italians and Slavs.

"(5) Whoever desires Italy's welfare, and is acquainted with the facts, cannot wish Italy the possession of regions where the Jugoslavs are in great majority, a possession which would prevent the necessary good understanding.

"(6) Through such an understanding, the language, civilisation, commerce, and political influence of Italy would not only be maintained, but would extend over the further shore and the Balkans in a manner hitherto unhoped for. Failing this understanding, the Italians would see all Italian influence disappear at every point which is not occupied by an overwhelming military force, and they would attract the fierce hatred of twelve million robust and tenacious souls who would open their schools and their gates to the commerce and language of the Germanic block.

"(7) Germany, less short-sighted than Austria, has for years aimed at uniting this whole Jugoslav world under her hegemony, with the double object of thus assuring her own predominance in the Adriatic, and of depriving Italy of so strong a bulwark of her safety and independence as would be provided by a united and compact Jugoslavia, bound to Italy by genuine ties of friendship.

"This, Monsieur le Directeu[r] is why I have 'made myself [a] champion' of the Ju[go]slav cause—just precisely b[e]cause I feel myself to be a friend of Italy.—Yours very truly,

"WICKHAM STEED."

This letter was followed by an article by M. Andreas Torre. In this article the able Italian publicist and politician developed his point of view in contrast to that of Mr. Steed. M. Torre agrees absolutely with the first four points in the above-quoted letter, and he adds: "I also am of opinion that the Italians and the Jugoslavs must agree for their mutual protection and for the assured development of their nationalities. I also believe that without such an understanding the Adriatic will never be either Italian or Slav, but German. I had already pointed out that an Italo-Slav entente does not only concern Italy and the Jugoslav lands, but also the peace of Europe; it is obviously a European problem by its reactions elsewhere. The misunderstandings between the two nations must therefore be dissipated. Opposition must be eliminated. A good understanding must be desired with a sincere heart and a clear intellect by one side as well as by the other."

After these declarations, M. Torre developes his thesis and demonstrates the various pros and cons connected with a final solution of the problem, such as history, geography, the traditions and power of civilisation, strategic defence, and the mastery of communication by sea, and he concludes:—

"The eastern shore of the Adriatic permits of an understanding between Italy and Jugoslavia which would satisfy Italian [n]eed reason, and greatly [J]ugoslav necessities. [I] repeat, cannot be constituted in [I]taly; she can, and must, be constituetd in agreement with Italy; with the sincere and unanimous support of our nation. The formation of Jugoslav unity can only be achieved under this condition, and only by a perfect understanding, by a cordial alliance with Italy can Jugoslavia be sure of her own independence, her own liberty, her own national and political development. Wickham Steed sees a danger in the Pan-German programme, and he is right. But the means to obviate the Pan-German peril, and to obviate it for ever, is precisely the good understanding with Italy which the Jugoslavs must desire and realize. They can realize it if they will loyally recognise the limits imposed by nature on their nationality, if they recognise the rights with which these three indissoluble factors, history, geography, and political reason, alternately limited and completed, have invested our country. We can proceed by mutual support. In Italy there are many who are disposed to support Jugoslav unity, but there is no one who would conceive it as a power which would constitute itself in opposition to Italy and to her prejudice. I, for my part, desire the entente, because I am profoundly convinced that the Italians and the Jugoslavs can be allies, and that it is to their most vital interest to act together for their own joint defence and mutual support."

This article was followed by a telegram from the President, Mr. Trumbic, to Mr. H. Wickham Steed, of which we append the text:—

"Wickham Steed, London.

"Read with lively satisfaction "Corriere" and your concise and very effective reply to M. Torre, expounding the pivots of Italo-Jugoslav agreement. Admiring the clear objectivity and clear-sighted political intuition and sincere sentiment in favour of understanding and durable friendship between both nations, I thank you cordially in the name of the Committee for having raised your authoritative voice yet once again in expressing wish for independence and unification of Jugoslav nation, martyr of centuries. This will greatly help us Jugoslavs, Italy, and the future peace of Europe.

"The President, Jugoslav Committee,

"A. TRUMBIC."

Frances's Day and the Jugoslavs.

On the occasion of France's Day the Jugoslav colony took part in the great meeting in Hyde Park, carrying a banner with the inscription "Down with Austria-Hungary, the 'Bastille' of the oppressed Jugoslavs!" Speeches were made on behalf of the Jugoslavs by Dr. H. Hinkovic, member of the Croatian Sabor and the Hungarian Parliament, and member of the Jugoslav Committee, and by M. D. Janic, President of the society "Jugoslavia." Dr. Hinkovic was also elected member of the deputation which presented the resolution of the meeting to the French Ambassador. During the reception at the French Embassy M. Cambon told Dr. Hinkovic that he much appreciated the banner carried by the Jugoslavs, and from further conversation Dr. Hinkovic received the impression that M. Cambon is exceedingly well-informed with regard to the Jugoslav question. E4

Magyars Against Croatia.

The "Pesti Hirlap," of June 17, protests energetically against the new Educational Reform Bill, brought in by the Hungarian Minister of Education, and providing for the faculative introduction of non-Magyar languages in secondary schools, where the majority of the pupils are of non-Magyar nationality, and justifying the measure by the need for future officials to know the language of the native population. The "Pesti Hirlap" looks upon this Bill as a violation of the Magyar State i[dea] and says: "Those who have up to now dealt with the Magyarisation of the Slavs in Hungary know, and are convinced, that in those parst of Hungary wheer non-Magyars live no officials ought to be appointed except such as are absolutely ignorant of the vernacular. The Bill embodies a retrograde conception of the Magyar national idea and an anti-cultural solution of the question. This is especially out of place to-day when the Magyar language ought to be dominant everywhere. Instead of this Bill, a different one ought to be brought in—one which would guarantee the use of the Magyar language in all schools in Croatia."

The Jugoslavs and the Third Conference of Nationalities in Lausanne.

The Jugoslav deputation, representing the Serbs, Croats, and Slovenes of the Austro-Hungairan Monarchy, which was to have taken part in the third Conference of Nationalities in Lausanne, found itself obliged to abstain in view of the fact that the attitude of the Conference was obviously biassed and hostile to the Allied Powers. Having been informed of this fact, the Jugoslavs are anxious to give public expression to their perfect solidarity with the Serbian nation and Government, as well as to their unshakable confidence and their profound devotion to the Entente Powers, from whose victories they expect, together with the other oppressed nations, the realisation of their national aspirations, as they have been formulated in the Memorial drawn up by the Jugoslav Committee in London on May 15, 1915.

Jugoslav Nationalist Subscription in the United States.

According to news received from America, the subscription for the Jugoslav Committee, collected on the anniversary of the execution of Zrinjski and Frankopan (April 30), proclaimed a Jugoslav national holiday by the Jugoslav Committee, was remarkably successful. In spite of the opposition propaganda spread by Austrian agents, considerable sums were raised everywhere in the United States, where there are Serb, Croat, and Slovene colonies.

Many of the subscribers, intimated by the Austro-Hungarian consulates with threats of vengeance upon their families, besought the Committee which organised this subscription not to publish their names till after the cessation of hostilities. With regard to this request their wishes will be respected.

The Future of Europe.

N. J. Holland Rose, Professor at the University of Cambridge, England, has written an article on the future of Europe, which appeared in "Scientia" in its number of April 1. In this article the author depicts the peril whereby Europe and humanity are threatened by the German plans. A German Empire stretching from Boulogne to the Persian Gulf has been the aim prepared by the Germans for generations, which would give them, in accordance with an old vow of William II., the protectorate over 300,000,000 Mussulmans. Besides the uninterrupted territory stretching from the North Sea to the Indian Ocean, the colonies of Belgium and Portugal would go to swell Germany's African possessions.

It is the will of the Entente Powers to reorganise Europe on a basis of the principle of nationality. Where a mixture of nationalities renders the question of frontiers difficult, the author proposes a European Commission to fix the delimitations.

A similar Commission ought to solve the difficult problems which arise concerning the delimitation of the Italo-Slovene frontier in the North-East of the Adriatic. In this quarter we are threatened by a probability of fresh wars if the problem of nationalities is not solved with wisdom and justice.

"Jugoslav sentiment is very deeply rooted, and it would resist an Italian assimilation just as it has resisted Austro-Magyar tyranny. I am certain that the Italian people desire nothing more than a just solution of this question. It proposes that Trieste, an Italian town, should remain open to Austro-German commerce, under the most favourable conditions, as otherwise the hinterland of Trieste would be exposed to want, and hindered in its development. It is probable that fifty years hence economic questions will outweigh considerations of nationality. The latter must be satisfied, both in Trieste and in the Trentino. Austria must cede Trieste and the Trentino to Italy, and the Jugoslav provinces to Serbia. The Serbs demand an outlet on the sea, and they must have a large art of the Dalmatian coast. But, as I have said, the Italo-Serbian frontier delimitation, like the future of Albania, should be confided to a special commission at the Peace Conference."

Le "Temps" and the Jugoslavs.

The "Temps" (Paris) of the 10th May, contained the following article under the heading "La Situation Diplomatique":—

"A great number of political men among the Slavs of the Dual Monarchy have succeeded in escaping from the clutches of the police of Francis Joseph. They have taken refuge in France or England, while Austro-Hungairan tyranny punished, shot, and decimated those among their brothers who were in the arnks, and overwhelmed the civilian suspects with prosecutions, which usually terminated in several hangings."

An important group of these Croats, Serbs, and Slovenes recently journeyed to Nice to fraternize with the deputies of the Kingdom of Serbia who had foregathered in the Riviera. This party of Austro-Hungarian Slavs included Dr. Trumbic, President of the Club of the Serbo-Croat majority in the Dalmatian Diet; Dr. Hinkovic, the celebrated counsel for the Serbian defendants in the scandalous Agram trial, deputy in the Croatian Diet, and Crotian delegate in the Budapest Parliament; Dr. J. Gregorin, Slovene deputy in the Vienna Parliament; Mr. D. Trinajstic, Crotian deputy in the Istrian Diet; Mr. J. Banjanin, Serb deputy in the Crotian Diet, and delegate in the Budapest Parliament; and Messrs. Serskic and N. Stojanovic, Serb Deputies in the Diet of Bosnia-Herzegovina.

These patriots, members of provincial diets or deputies in the Parliaments of Vienna or Budapest, who have fled abroad in order to make heard the voice of their nation, which has been reduced to silence by its implacable oppressors, most emphatically give the lie to the mock demonstrations of Jugoslav loyalty which have been organised by the police of Francis Joseph. They went to Nice, as they went to Rome, to Paris, to London, and to Petrograd, to reassert their faith in the victory of the Allies. To their Serbian brothers of their race they expressed their hopes to be reborn to liberty and independence at the same time when the Serbs of the Kingdom realise their common aspirations. In a public lecture given in the Petit-Casino at Nice, one of these exiles exposed the sufferings of the Slavs of Austria-Hungary and their desire to be set free from the perfidious and cruel yoke of the Habsburgs. "By your example, O men of France," he said to his listeners, "you have taught us to love liberty. We desire to follow your noble teaching. No power in the world will henceforth be strong enough to tear from our hearts the ideal which you, the French, have helped to implant there."

The Austro-Hungarian authorities have pronounced these people traitors to their country. Since they could not wreak their spite upon their persons, they have confiscated their possessions. Thanks to the generosity of their countrymen in America, these champions of the Southern Slavs can devote themselves to making known among the free peoples the claims of ten million of their brothers who await their deliverance from an odious and hypocritical tyranny. They represent a considerable fraction of the population of one of the countries with whom we are at war, and it is from us, from the Allies, that they seek help against the butchers of their nation.

Where are the representatives of enslaved peoples who have in their exile gone to seek liberty in the Central Empires, demanding that which the Austrian Slavs are seeking in their mission? The confidence of those who are oppressed is the honour and the glory of the Allies. It is also a presage of their triumph.

Meeting of the Southern Slav Committee With the Serb Deputies in Nice.

The members of various Austro-Hungarian Parliaments and Diets, who belong to the Southern Slav Committee in London, recently proceeded to Nice in order to enter into personal contact, and exchange their views on the general situation with their colleagues of the Serbian Skupstina, 104 of whom are there at preesnt. The meeting took place in the morning of April 18 in the Great Hall of the Mairie (the Town Hall), which the town of Nice had kindly placed at the disposal of its guests. M. Kosta Stojanovic, President of the Serbian Club, speaking in the name of the Serbian members of Parliament, extended a glowing welcome to their Jugoslav colleagues from Austria-Hungary, whom the unheard-of misfortunes which have befallen the common mother country on both banks of the Sava and the Drina have now brought together so tragically in exile on the friendly soil of France. Then M. Ante Trumbic, President of the Jugoslav Committee, in a most graphic speech, which was frequently interrupted by enthusiastic applausé, gave an account of all the propagandist work accomplished by the Southern Slav Committee during these twenty months of war in all the allied countries, and in several neutral states as well, for the realisation of the ideal we all share in common, viz., the assurance of the unification of all our race in one State under the naitve dynasty of the Karagjorgjevic! After M. Marko Trifkovic, in the name of the Serbian deputies, had reaffirmed the complete accord between the Serbian Club and the Jugoslav Committee, not only with regard to their political programme, but also as to the methods of the propaganda, the President declared the proceedings terminated.

Next day, April 15, M. Hinkovic, Member of the Jugoslav Committee, gave a lecture on "Serbia and the Jugoslav Problem." All the local and provincial papers reported it both sympathetically and eulogistically.

We quote the report of the "Petit Marsellais:—

"This afternoon the lecture of M. Hinko Hinkovic, advocate, and Member of the Croatian Parliament of Budapest, took place before a huge audience in the Municipal Casino.

"All the Serbian Deputies and officers, the Russian colony, numerous allied officers, and several notabilities of our town had made a point of hearing a fiery speech of the great Croat patriot.

"The lecturer, who is a deputy in the Croatian Sabor and delegate in the Budapest Parliament, set himself to demonstrate the close connection between the Jugosiav question and the European problem in general, which must be definitely solved in the future peace.

"During the course of a thrilling peroration he referred to the declarations of M. Poincare, made at the dinner given in honour of the Prince Regent Alexander at the Elysee, which precisely embody the progarmme which must be realised in Serbia at the moment when peace is signed by the Allies.

"Ardent applause marked these concluding words, and all hands were stretched out towards the eminent orator, who was heartily congratulated.

"Among the notable personages present, we will only mention General Schmitz, commander of the sub-division of Nice; General Goiran, Mayor of Nice; Delbarre, Chief Secretary, who represented the prefect; Bonnefoy-Sibour, deputy Mayor; the Comte de la Salle, President of the official Franko-Serbian Committee; Princess Karagjorgjevic; Valentin de Gortof, formerly Russian and Serbian Consul; Dr. Ivanisevic, Serbian Consul; Pierre Martin, municipal councillor; Lieut.-Colonel Giraud, Chief of Staff; Emmanuel, Chief Secretary of the Prefect. Many ladies were present.

"After the lecture, all the Serbian deputies and their colleagues of the Jugoslav Committee, the various notabilities and representatives of the local and provincial press, dined privately at the Hotel Cecil, where, in glowing words, the future victory was again spoken of, the victory which shall realise the aspirations of valiant Serbia."

We must not omit to mention that the Chief Secretary of the Prefecture expressed to the lecturer the sympathies of the Government of the Republic.

Monster Trial in Banjaluka.

The monster trial of 156 Serbo-Croat patriots for high treason before the Austrian Military Court in Banjaluka (Bosnia) has resulted in the conviction of the great majority of the defendants. The following sentences were passed:—

Sentenced to death: Gnjatic Kosta, the priest Matija Popovic, Bosko Capric, Djorgje Dakic, Mihajlo Savic, Dimso Djokanovic, Aleksa Jaksic, the priest Milan Petkovic, Rade Gjuranovic, the priest Dimitrija Jevgjevic, the priest Simo Begovic, Vasilj Grgjic, Mirko Tomovic, Milutin Jovanovic, Cedo Milic, Petar Bilbija.

Sentenced to 20 years' penal servitude: Arsen Krstic.

Sentenced to 18 years' penal servitude: Petar Milosevic, Andrija Urosevic, Sava Cupovic, Dr. Voljislav Besarovic.

Sentenced to 16 years' penal servitude: Kosta Krajsumovic, the priest Kosta Bozic, Svetozar Lukic, Toso Beatovic, Danilo Acimovic, Nikola Jovanovic, the priest Vasa Kosoric.

To 15 years' penal servitude: the priest Drago Urosovic, Nedeljko Zaric, Ljubo Kovacevic, Timotija Savic, Rajko Markovic, Toso Stancie, the priest Atanasija Kosoric.

To 14 years' penal servitude: Jovan Siimc, Branko Cubrilovic, Matija Miladinovic, Maksim Gjurkovic, Vladimir Malic, Gjorje Dujanovic.

To 12 years' penal servitude: Risto Stefanovic, Jovan Perencevic, Josip Simic, Atanasije Sola, Jefto Ducic, Jovan Eric, Jakov Eric, Milan Jovanovic, Jefto Jeftic, Bozo Radulovic, Nedeljko Vukadin, Simo Kovacevic, Bozidar Zecevic, Dusan Subotic.

To 10 years' penal servitude: Jovo Bandjur, Stevan Nikolic, Jovan N. Popovic, Ljubomir Mijatovic, Dragutin Dakic, Petar Bozic, Simo Mirkovic, Vukasin Babunovic, Atanasije Krstic, Gjoko Nikolic, Milan Majstorovic, Gjorgje Mihajlovic, Milos Gjuran.

To 8 years' penal servitude: Dusan Lukic, Stevo Tomkovic, Rajko Milanovic, Milan Kljaic, Gjokan Gjorcic, Dusan Bogunovic, Jovan Kaldesic.

To 7 years' penal servitude: Vicentija Savic.

To 6 years' penal servitude: Jova Lukic, Stevo Zakula, Cedomir Jelic, the priest Vaso Medan, Gjorgje Obradovic.

To 5 years' penal servitude: Dr. Jovo Simic, Jakov Mladenovic-Milojcic, Gajo Davidovic, Milan Obradovic, Kosta Vukadin, Dr. Vladimir Corovic, Dr. Vojislav Kecmanovic, Ilija Sakota, Veljko Vujasinovic, Samulijo Dabic, Spiro Soldo, Cvijetin Bobar.

To 4 years' penal servitude: Darinka Malic.

To 3 years' penal servitude: Dr. Risto Jeremic, Dr. Vasilj Rundo.

To 2 years' penal servitude: Lazar Bavrlic, Petar Jojinovic.

Fifty-three of the accused were acquitted. Those convicted are furthermore condemned jointly to pay the entire costs and indemnification for loss of time, etc., caused to the State by the trial, such costs and and indemnification amounting to the huge sum of 14,644,769 kr. (about £620,000).

Three of the accused died in prison during the trial, which occupied 175 days. The speeches of the two State Prosecutors lasted 14 and 11 hours respectively. Of the counsels for the defence one spoke for 17 hours, the second for 27, and the third for 26 hours. The Jugoslav Committee will shortly publish a special pamphlet dealing with the motives underlying the trial and all proceedings connected with it.

Russia and the Jugo-Slavs.

During the visit of Mr. Pasic to Petrograd, the Russian press dealt with the Jugoslav question in an interested and very sympathetic spirit. The "Retch" says: "This question is one of the most vital, although it is far easier to solve it geographically and ethnically than practically. Nevertheless, the Serbian Premier has every reason to trust confidently in the unanimous intention of the Allies, the intention of making Serbia's restoration one of the principal objects of the present war." The "Novoye Vremja," which is an old champion of Jugoslav aspirations, says: "Does the Jugoslav question still exist for us or not? Have we, or have we not, our special view on that question? The settlement and decision of that question means the solution of the Serbian question in particular as well. But in order to approach it, it will be necessary first to clear up the ambiguous position of Italy."

Dr. Bogumil Vosnjak's Lecture at the Royal Colonial Institute.

Dr. Bogumil Vosnjak, Member of the Southern Slav Committee and late lecturer on Constitutional Law at the University of Zagreb (Agram), delivered a well-attended lecture on "The Aspirations of Serbia: Jugoslavia," on May 18, at the Royal Colonial Institute. Mr. Montague Bell, formerly "Times," correspondent in the Balkans, acted as chairman.

The lecturer pointed out that in one of its aspects the world war is the realisation of one of the powerful and the most original federations the world has ever seen, viz., the British Empire. There is no stronger argument against German political methods, no stronger proof of the efficacy of British political common sense, which fills the hearts of the Jugoslavs with so great an admiration for England than the path which is leading to the federation of the British Empire. The Dominions will be called upon to answer the question, Has Austria any right to exist? The Dominions will be faced by the question whether they desire to co-operate in the creation of a democratic Jugoslavdom?

The audience, which included many colonial visitors, listened with special attention to the lecturer's resume of the nationalist struggles of the Slovenes. "The Slovenes," he said, "have waged a life-and-death struggle against the Germans from the days of Charlemagne to the out-break of the great war. Without any outside assistance they have preserved their country from Germanization, and have rendered themselves worthy of the gratitude of the Allies.

The great war afforded Serbia an opportunity of proving to Europe, and in the first place to Britain, that the realisation of the Jugoslav programme is an absolute necessity for Europe. Jugoslavia will be a thoroughly democratic State without class or caste. The backbone of that country will be the small landholder. Both British and Americans are agreed that this class provides the finest material for the building up of a strong commonwealth, and no other State is so rich in this respect.

It will be the supreme task of Jugoslavia to reconcile West and East. The new Commonwealth will strive to be guided by the ideals of Western civilization, and at the same time be a bridge to the East.

In the problems of self-government, the nationalization of land, in the question of organisation, the new country will find a helpful teacher in British political experience.

Mr. J. F. Kirkpatrick, Mr. J. Saxon Mills, and Mr. A. Montefiore took part in the discussion that followed the lecture. The vote of thanks was proposed by Sir Harry F. Wilson, K.C.M.G., Secretary of the Royal Colonial Institute.

Mrs. Copeland Barkworth's Lecture.

On May 24 , at the International Club (for Psychical Research), 22a, Regent Street, London, Mrs. Copeland Barkworth (Fanny S. Copeland) delivered a lecture on "Women of Serbia in tradition and history." Maj.-Gen. Sir Alfred Turner, K.C.B., acted as chairman and introduced the lecturer in a strong speech, calling attention to the unparralleled sufferings of Serbia at the hands of her persecutors, the Germans and Austrians, and their helpers the Bulgars, with "their unspeakable King, who combines the semblance of a vulture with the instincts of a burglar." Mrs. Copeland Barkworth prefaced her lecture by remarking that from the nature of her own work she would have to approach her subject from the literary standpoint. After giving a short and graphic outline of the history of Serbia and the whole Southern Slav nation and pointing out their territorial and linguistic unity, and common hopes and aspirations, the lecturer entertained her listeners with brief sketches of some of the most notable women in Serbian and Southern Slav traditions and history, from Jevrossima, the mother of Kraljevic Marko, and Tsaritsa Milica, Lazar's widow, to Katharina Zrinska, and—in more recent times—Ljubica, the wife of Milos Obrenovic, not omitting to mention several notable women of our own day. Mrs. Copeland Barkworth added a few interesting remarks on the lives of Serbian and Croatian peasant women, and concluding with a picture of Serbian womanhood during the present war.

After the lecture Sir Alfred Turner spoke again, appealing most earnestly to all present to give all the practical help to Serbia that it might be in their power to render; and Dr. Svetozar Grgicc replied by cordially thanking both Sir Alfred Turner and Mme. Copeland for their sympathy.

Miss Ratcliff Hoare proposed the vote of thanks, which was seconded by Miss Felicia Scatcherd, and most heartily responded to by the audience, which had shown its appreciation throughout by close and sympathetic attention.

Çivis Italicus: Italy and the Jugoslav Peoples.

(Published by the Commission for the Study of International Relations, 1916.)

"Civis Italicus" frankly admits that the Italians are exceedingly ignorant of foreign politics, and he adds that this ignorance has led the Italians to form quite an erroneous opinion of the "Jugoslav peoples," to despise and to hate them. This pamphlet was written with the objec tof enlightening the Italians, but it is written with but a limited knowledge of Jugoslav public life. Before "Civis Italicus" censures the ignorance of his countrymen he would be advised to learn a little more about what Slovenes, Croats, and Serbs really are, and then instruct his countrymen. There are no "Jugoslav peoples," but only one Jugoslav nation. It was the old Italian way to divide the Jugoslavs into innumerable ethnic groups, such as the Dalmatians, Carniolians, Carinthians, Uskoks, Cici Bezjaki, Morlaki, etc., a method most repugnant to any man preferring a more scientific classification. But it should not be forgotten that these "peoples" had to fulfil a certain political role.

The Slovene branch, the Cinderella among the Jugoslavs, has been most hardly dealt with by "Civis Italicus." According to him they are the poorest and most ignorant of all the Jugoslavs. It is a pity that he omits to give statistics. Does "Civis Italicus" realize that only 20 per cent. of the Slovenes are illiterates? As a matter of fact, in the Littoral, where Slovenes live side by side with Italians, statistics are greatly in favour of the Slovenes, and there are practically no Slovenes there who cannot both read and write. "Civis Italicus" is fully aware that Italian statistics and parallels are somewhat out-of-date by this time. But, on the other hand, his sweeping statement that the Slovenes possess no art, literature, or traditions "comes as something of a shock to all admirers of Slovene modern art, or the beautiful Slovene lyric poetry."

A Lecture by Dr. H. Hinkovic.

On April 20, at Nice, Dr. Hinkovic delivered a lecture, supported by much documentary evidence, on the Jugoslav question. After explaining who the Jugoslavs are, and in a brief historical sketch demonstrating the persistent tendency towards unification on the part of the three branches of the Jugoslav nation throughout their history, the lecturer traced the influence of the French Revolution on the awakening of their national consciousness, and the work of Napoleon, who was the first to achieve a partial unification of the Jugoslavs, by creating the Illyrian provinces. The new State only enjoyed an ephemeral existence. Nevertheless the idea of unification continued to progress, from 1830 to 1840, first under the name of the Illyrian movement, and subsequently under the Absolutist regime, under the name of the Jugoslav movement. In 1869 the Croatian Parliament unanimously proclaimed the "Political identity and equality of Croats and Serbs," and even passed a resolution deciding that their language should henceforth be called the "Jugoslav tongue." In the same year a congress of Croatian, Slovene, and Serb patriots assembled in Ljubljana, the capital of the Slovene lands, proclaimed the unity of all the Jugoslavs. The most illustrious apostle of the Jugoslav idea in the Habsburg Monarchy was the Croatian Bishop Strossmayer, founder of the Jugoslav Academy and the University of Zagreb. From that time forward the whole of their native political life was concentrated on the Jugoslav idea. But the more this idea progressed, the more it roused the hostility of the Germano-Magyars, who see in it a danger to their hegemony. Thus it came about that the last thirty to forty years of Southern Slav history are only on a record of a fierce and unremittent conflict of the Austro-Magyar authorities against the irresistible movement of Jugoslav unification. It was in vain that the Habsburgs broke up the Jugoslav territorial block into eleven administrations and fourteen legislations; they did not succeed in breaking the movement for unity. Then Austria-Hungary decided to take drastic measures in order to definitely smother the national agitation. She saw the most efficacious means towards this end in crushing Serbia—who, in consequence of her victories in the Balkan wars, was looked upon by all the Southern Slavs as their Piedmont—and with her all the Jugoslavs. And as Germany also desired war, the assassination of the hereditary Archduke occurred at a most opportune moment to serve as a pretext.

The lecturer then proceeded to demonstrate the necessity of constituting a strong barrier against Austro-German pretensions and their designs upon the Balkans. It is important that a Jugoslav dyke should be created by amputating her seven and a half million Jugoslavs and uniting them with Serbia. A restored and even an aggrandized Serbia would not be equal to fulfillinfi this task, she would still be too weak. Her overwhelming has proved that the Austro-Hungarian State must disappear; its rulers have never done anything but oppress the various nationalities whom historical chance had ranged under their sceptre. They have never rendered any service either to humanity or to civilization, and the only peace they have preserved might justly be called the peace of a graveyard. The integral solution of the Jugoslav question thus forms part of the European problem, "The Victory of the Allies." This, the lecturer concluded, "will mark a new era in history, and on the horizon of the New Europe which will then arise we shall behold the dawn of the national resurrection of the Jugoslavs."

SVEUČIL... ZAGRE... KNJIŽN... ISO 8 1942

High Treason Trial in Szegedin.

In Szegedin (Hungary) the trial for high treason of twenty-three Serbo-Croats from Velika Kikinda has now begun. The defendants—all members of the dissolved "Sokol" Society—are accused of Pan-Serbian propaganda before the war, and especially of having during the Balkan wars of 1912 and 1913 collected money for the Serbian Red Cross. Of the defendants three are lawyers, two priests, two Government officials, five teachers, one is a student, six are tradesmen, and three artisans. The Court is composed of purely Magyar judges, and the defendants were not allowed to have their own counsel; but two Magyar lawyers were appointed ex officio to conduct the defence. The result of the trial can only be a foregone conclusion.

'Fair Play' and British Justice.

Mr. G. H. Mackley, a well-known gentleman of Kaikche, took a great interest in our Jugoslav nationality, and when the Commission sat to enquire into our loyalty, he explained the Jugoslavs' aspiration and situation in this war. At a meeting held at Kaikohe for the purpose of sergegating Dalmatians, before a Commission was thought of, he explained our situation to the public, and the resolution was passed in sympathy with the Jugoslavs and full confidence of their loyalty. Shortly afterwards he was attacked through the press by some people from the North, but nevertheless he remained firm, and said: "I am British, and therefore love justice."

We heard that our Jugoslav brothers at Kaikohe recently presented Mr. Mackley with a handsome present in recognition of his work in substantiating their loyalty. This morning our President received the following letter from Mr. Mackley:—

Kaikohe,
Bay of Islands,
October 24, 1916.

G. L. Scansie, Esq.,
"Zora" Newspaper,
Auckland.

Dear Sir,—I wish to tender my sincerest thanks and appreciation to the Dalmatians of Kaikohe and elsewhere for the very handsome present recently handed to me in token of the assistance I rendered to their cause during the recent agitation to segregate them on Parenga. In supporting their cause, or rather in opposing the opposition shown to your countrymen by a certain uninformed section of the community, I can assure you it was done solely out of fair play and British justice. The geographical, domestic and political history of your country was closely studied by me, and this, combined with my personal knowledge of the Dalmatians locally, encouraged me in the stand I took on their behalf. It was as pleasing to me as it must have been to you to read the Commission's vindication of the unfounded charges of disloyalty that were laid at the door of your countrymen by a section of the people who afterwards realised how misinformed they were on the matter. Again thanking the donors for their kind present, which is much valued by me.

Yours faithfully,
(Signed) G. H. MACKLEY.

WOODEN BOOTS IN CROATIA.

Owing to the extreme scarcity of leather a factory has been recently established in Zagreb to provide wooden soles and heels for boots. The sole and heel will be made in one, from a single piece of wood. The "Zagreb Obzor" wonders whether such boots will find any purchasers at all, and how the population will take to the new "war-boot."

CENSOR'S NEW MEASURES IN AUSTRIA.

All Austro-Hungarian newspapers now arrive in neutral countries without the advertisement pages. The military censors on the frontier have decided to tear out these pages for fear that valuable information may be conveyed abroad under the guise of apparently harmless advertisements.

Aliens in the Forces.

DECISION BY AUTHORITIES.

LONDON, September 8.

The New Zealand military authorities have had to consider "the whole question of the employment, as soldiers, of men deriving their extraction from foreign parentage." This they have had to do purely as a precautionary measure, and with considerable reluctance, inasmuch as the loyalty of these men has always been above suspicion. There is no individual case in which there has been reason for doubting the sentiments of those New Zealand soldiers who happen to be of foreign birth; but, as a matter of precaution, it was decided that men of enemy extraction should be withdrawn from the front line, and redistributed in employment in other capacities. In pursuance of this decision, 70 men from various units were brought back to England this week from France, and put on the strength of the reserve group at Sling, whence they will be distributed as opportunity occurs. They will probably be engaged in the Labour Companies on lines of communication. It is fair to state that a considerable number of these men are Croats from the North of Auckland, and that their enemy extraction is purely technical, inasmuch as the Croats are one of the Slav nationalities who hope to be liberated from Austria by the present war.

Letter from the Front.

JUGOSLAVS IN FRANCE.

DALMATIAN FROM N.Z.

(To the Editor.)

Sir,—"Just a few lines to let you know that I am getting on alright, and that we are fighting here in France, and making good progress. Will you kindly send me "Zora" now and again, as it is a job to get reading matter over here. I have met a good few of our countrymen over here and we had a jolly time the nights we met. I thought I was the only one here, but there are a good many more. I would like to see them all over here, and if you know of any who are coming, and they can't speak very good English, tell them they will soon find someone who will help them along. I think they all should come, for, as you know, the Huns have kept us in darkness all our lives. If we think what they are doing to our old people it would be enough to make anyone go against them. I would like you to comment on this in the paper, as I would like them all to join us, and get it over."

I am, etc.,
ANTON POSHA.

"Zora," OCTOBER 28th, 1916.

Za Nasu Slobodu I Pravicu.

Nas, ostake izmrcvarene jugoslovenske rase, ceka velika zadaca, da budemo nosiocima ideje i same zive sile, koja ce sluziti bazom buduce nase narodne drzave. Moramo priznati, da su nas ovi veliki odlucujuci dogadjaji nasli dostatno nepripravnima—osim casnih iznimaka—govoreci naime o pokrajinskom osvjestenju u narodnom smislu. Da doskocimo tome, sto je prije rata propusteno ,morama sada naciniti—kad smo u mogucnosti—da izmjenom misli i prijateljskim razgovorom prosirimo vidike onima, koji do dana dasnjega ne uvidise, u cemu nam lezi jedini spas.

Kad nas Srbo-hrvate i Slovence ne bi vodila nikakova veca i svetija misao, nego sto je nase narodno ujedinjenje, moralo bi silom nametnuto od strane Austrije—naime jednostavno nacelo samoobrane i samoodrzanja—da nas grupise i organizira na otpor protiv onih, koji uzese sebi za cilj unistenje naseg roda.

Moramo biti na cistu, da je pitanje juznih zemalja Austro-ugarske monarkije bilo blizim povodom ovom svjetskom ratu. Mi ga nijesmo izazivali, jer na nasoj strani bijase pravica, a vrijeme bijase nas najbolji savezник i pomocnik. Prilike su kod nas danomice tako na bolje isle, da bi kroz nekoliko godina pitanje prevlasti Slovena u Austriji bilo rijeseno na korist istih—te bi u tom slucaju Austrija bila prestala biti pioniricom Germanije. Za nas Srbo-hrvate i Slovence—obitavajuci kompaktnu teritorijalnu plosu—granicece sa srodnim, krvlju i idealima, slobodnim srpskim kraljevinama—bijase jedino teziste centrifugalne gravitacije k njima. Rastuca svijest i ekonomosko jacanje naseg naroda bijase mogucim elementom—koji pozurivase spomenuti proces. Vladajuci krugovi odavna uvidjese, u cemu stoji nasa snaga—te nijesu propustali nikakove prilike da onemoguce kakav podhvat ili podu zece narodnog elementa. Ne samo da se je austro-ugarska vlada drzala pasivno prema nami, nego je direktno aktivno radila, da nam skodi i onemoguci razvitak. Dostatno bi bilo spomenuti tarifalnu politiku u Hrvatskoj—pitanje dalmatinskih zeljeznica—nesubvencioniranje nasih parobrodarskih drustava a—i pomaganje tudjinskih—sve, sve to bijase nekim stalnim planom provedeno, da nas osiromasi, unisti i prisili da trazimo hljeb po Americi ili Novoj Zelandiji. Paralelno sa ekenomskim pitanjem idjase i kulturno. Pitanje valjanosti i reciprociteta zagrebacke univerze—skolsko pitanje u Ugarskoj, unistenje rijecke gimnazije—i uopce pomaganje i otvaranje njemackih—madjarskih i talijanskih skola, u svrhu odnarodjivanja naseg roda na korist tudjinskih elemenata.

Mi smo to predobro uvidjali i shvacali, da Austro-Ugarska ide za unistenjem naseg roda, te smo prema tome i udesavali i rad nas u "okviru"—u koliko bijase moguce. Posljednih godina poceo je vladajuci sistem jos agresivniji bivati, jer je cuvstvovao, da mi jacamo i to na takav nacin, kojemu on ne mogase na put stati. Bijase uzaludno apsenje prvaka slobodoumnih stranaka, stvaranje veleizdajnickih parnica—plijenjenje i sistiranje novina, sve—i sve—da bi osporilo neminovni tok tog naravnog procesa.

Autokratska habsburska dinastija sa lozinkom "divide et impera"—imadjase jos jedno jedino uspjesno sredstvo—koje joj mogase kako tako privremeno pomoci—da dijeli i razdvaja—da posvadjuje jedan narod triju imena i triju vjera Tomu su mnogi nasijedali, —govoreci o idealistima svijuh triju plemena—jer ne cemo da govorimo o pokvarenim elementima, — koje su vodile druge intencije i necisti ciljevi. Ti prvi vodjeni exkluzivistickim, sovenskim i vjerskim nacelima negirali su izmjenicki jedni druge—tako da su u tom svojem djelovanju nalazili uvijek vatrenu potporu sa strane (majcice) Austrije.

Kratkovidni i mrznjom zaslijepljeni nijesu opazali, da sluze zajednickom im neprijatelju i da udarajuci jedni na druge trose i gube snagu i energiju, koja je morala biti upotrebljena u drugom za svih nas korisnijem pravcu. Izigravanjem, podmetanjem raznih afaira i svim mogucim sredstvima, u kojima bijase Austrija majstorica, jer joj to bijase njena povjestna zadaca, nastojase ona da cim dulje razdvaja rodjenu bracu—videci u tome svoj jedini spas.

Misao ujedinjenja 7 miliona Srbohrvata i Slovenaca—elementa zilavog, zdravog—poduzetnog—koji nece ostati ni pol puta sa svojim zahtjevima i nacionalnim teznjama—bijase za Austriju vjeciti memento o sudbini, koja ju ceka. Vodecim krugovima u Becu i Pesti bijase jasno—da pustanje mirnog razvitka Jugoslovena znaci naravno rijesenje dotiono likvidaciju Austrije—i s njome nestajanje habsburske dinastije.

Mirnim razvijanjem sujen je Austriji konac; uspjesan rat proti slovenskim drzavama moze onemocit ili u najgorem slucaju odgoditi zlo , koje joj prijeti. Zato vidimo vec od 1908, pak dalje 1912. za balkanskog rata—nastojanje Austrije—da nadje kakovu izliku ili protest, da se baci na Srbiju i da je unisti i pokori, te da na taj nacin oduzme Srbohrvatima i Slovencima gravitacijono teziste i svaku nadu na ujedinjenje, dotiono na oslobodjenje. Druga eventualnost—slucaj neuspjesnog rezultata rata za Austriju sustina ostaje ista, jer likvidacijom Austrije dotiono na njenim rusevinama Jugosloveni austrijski ujedinjeni sa slobodnim srpskim kraljevinama stvaraju novu drzavnu cjelinu. Austrija, koja je izabrala ovu drugu eventualnost—naime rat, imade jednu veliku prednost kao unicum u historiji, sto bi se inace moralo nazvati razbojstvom ili pomanjkanjem morala i etike te stare i trule habsburske dinastije. Racunajuci—rat i to krvavi rat vodit ce se na teritoriju naseljenom Jugoslovenima—te prema tome—ispao rat kako mu drago—bit ce unisteni, i popaljeni sela i gradovi tog roda. Da bi Austrija cim bolje svoju krvavu svrhu postigla bacila je tri korpusa Srbo-hrvata na rodjenu bracu, da se izmedju sebe kolju i mrcvare. Tesko bijase onima, koji su branili rodjenu grudu od Svabe—ubijajuci rodjenu braeu u sluzbi Austrije—ali jos teze bijase onima, koji su proti svoje volje morali da ruse i pale sve ono, sto su ljubili braneci one, koje su mrzili svom snagom duse svoje.

Ne samo da je Austrija silila nesretan nas narod na bratoubilacki boj—nego je gledala da u stranom neupucenom svijetu—okleveta i ocrni nase ime time, sto su pripisivali toboznja junastva jugoslovenskim pukovima u borbi sa Srbima. Podla bijase ta rabota—kao sto je podlo bilo i citavo djelovanje Austro-Ugarske prema nasemu rodu, komu je navijestila unistenje, zatvarajuci i vjesajuci bracu i oceve nase, a nasu bracu koji su bili vojnici siliala na granicu da ginu i da ubijaju bracu svoju—i da pomognu njojzi da do kenca izvrsi krvinicko svoje djelo.

Pravda je velika.—Sudbina koja ceka Austro-Ugarsku rijesena je, te se veliki dani obracuna priblizuju. Zar mozemo mi Sbrohrvati i Slovenci, radi kojih je i ovaj rat nastao—mi, koji vise nemamo ni brace ni otaca—ni kuce ni kucista—da pustimo neosvecenom nevino prolivenu krvcu i popaljenu i unistenu grudu?

Stozimo se—rame uz rame, brat uz brata—da svetimo amanete i da nasom rukom zadademo posljednji i smrtni udarac staroj i truloj Austriji—te da na njenim rusevinama uskrsne procvate mlada i silna Jugoslavija!

Stisnimo redove sa slogom i ujedinjenjem medju nama. Ne trosimo nasu snagu i energiju utaman, da li u zajednicku propogandu, kojom mora da uputimo ovaj narod, medju kojim zivemo, u nasu pravicu i austrijske lazi.

Nasa Vojska U Rusiji.

"Bog ne placa svake subote"—veli lijepo nasa narodna rijec, pak se onda dadaje: ali kada placa, placa za sve!. Ta se rijec vec nebrojeno puta izvrsila, a izvrsava se i danas, a nad grieснom hapsburskom kucom, nad Austrijom Madzarijom. Godine i godine redale se jedna za drugom, a te su bile za manje narode, koji na nesrecu bijahu pod igrom Hapsburga, sve crnije i crnije. Kao glavna zrtva tudjinske nezasitnosti, nasilja i sloci na, bio je narod slavenski, medju kojim se nalazi i nas i slovenacki narod. I snasao je narod nas strpljivo sve patnje, imajuc na umu onu: doci ce cas odmazde! Taj cas eto je pred vratima. Griesna hapsburska kuca gori sa svih strana; sve, sto je prosviecena u Evropi diglo se, da toj nakazi zada posljednji udarac, tako, te ne bude na sramotu svijeta. A sada dolazi—cas odmazde. U srcu Slavena, u slavenskoj Rusiji sakuplja se—nasa vojska, vojska Hrvata i Slovenaca, vojska Slavena, dojucer austrijskih podanika, vojska hrabrih osvetnika da sveti sve patnje nase, sve muke i nevolje nase.

O toj vojskci pise bratska nasa novina "Jadran," sto izlazi u mjestu Buenos Aires, u Juznoj Americi, slijedece:

Cudnovato ce mozda izgledati mnogim citateljima naseg "Jadrana" gornji naslov i kimati ce nekakovim nepovjerenjem misleci valjda, da je kakova izmisljotina. Ali ipak nije tako. Nasa vojska opostou, zivi bitise, a vremenom ce i neprijatelj osjetiti njezine udarce.

Kad je nastao rat i sukobile se vojske, ruska i austrijska, bilo je u austrijskoj mnogo nezadovoljstva i neraspolozenja za borbu. Svaki je Slaven osjecao da svojim zivotom mora siriti slavu zlocinaca sa Spreve i pokrivati lupeske racune i osnove razbojnika iz ugarskih nizina. Uvjeren o tome uskocio je u bratsku ruksu vojsku ne samo, da spasi sebe, nego da kasnije radi za druge. Veliki je broj Slavena iz Austrije uskocio. Cesi su se uredili u dobrovoljacke legije i svojim junackim djelovanjem na ratistu stekli priznanje i bili pohvaljeni sa najvisеg mjesta radi svoje odvaznosti.

Nasi su pak bili po raznim mjestima te je bilo teze urediti cete, ali poslije proglasa "londonskog odbora" za legiju poceo se je medju nasima raditi.

Danas se nalazi u Odesi lijepa ceta nasih junaka, spremnih na boj. Njihov je broj narastao tako, da sacinjavaju citavu ratnu diviziju.

Na utjehu nasu najveci broj oficira jesu bas Hrvati. Ovo osobito isticemo, da se oprovrgne mislјenje, da se Hrvati bore za Austriju. Dok su razmjesteni po raznim pukovnijama sa Nijemcima i Madzarima moraju se na silu boriti. Tu oni nemaju svoje vlastite volje i radi toga ne smije ih se osuditi. Ali jednom na slobodi izjavljuju se otvoreno i stupaju u borbu, kao sto je i ovdje slucaj.

Ova nasa vojska svratila je na sebe paznju samoga cara velike i silne Rusije. Dok je on prigledavao rusko vojsku na juznom ratistu, odlucio je, da je posjeti, sto je i ucinio.

Citava se je divizija opremila i sa svom svojom ratnom prtljagom iskazala mu pocast defilirajuci pred njim.

Cara se je ugodno dojmio junacki hod nasih vojnika i zadovoljan, sto se svi Slaveni pod njegovom zapovijedi bore proti vjekovnom dusmaninu, pozdravi ih u nasem jeziku: "Zdravo vojnici." Oni su mu odvratili: "Zivio Care!" i zadovoljni, sto su se pred njim pokazali spremni, da vrse svoju duznost prema domovine, odmarsirase.

Taj cin nije caru ostao neopazen. Kad je s njime razgovarao gosp. Pasic, car mu je osobito naglasio, neka posjeti tu vojsku, sto je gosp. Pasic i ucinio, i ako nije bio u njegovu programu taj put.

Tamo dakle u dalekoj Rusiji kupi se nasa vojska. Ako mi odavle ne mozemo pod pusku, moramo na drugi nacin dokazati nasu spremnu i volju, da radimo za svoj dom. Organizujmo se stoga po svim mjestima, jer je organizacija moc, snaga i sila.

Vijesti Iz Domovine.

Hrvatski pjesnik pred sarajevskim sudom. U Sarajevu je 23. maja otpoceo prètres protiv hrvatskog pjesnika dr. Tugomira Alaupovica, koji pod optuzbom zbog zloupotrebe zvanicne vlasti i zbog zlocina prevare krivim svjedocanstvom. Tacke su optuzbe ove:

1.) Kao direktor gimnazije u Tuzli, dopustio je Alaupovic da djak sestog razreda Petar Gutesa u februaru 1912. drzi u djackom literarnom drustvu predavanje o postanku covjeka prema Darwinovoj teoriji. U decembru iste godine drzao je isti djak predavanje o prvim momentima ljudske kulture. Obadva predavanja su u potpunoj protivnosti s vjerskim skolskim vaspitanjem. Dalje je dopustio da djak Mladen Stojanovic u klubu Trezvenosti drzi predavanje o feminizmu, gdje je govorio i o prostituciji.

2.) Kao direktora iste gimnazije upozorili su ga profesori Hadzikadic i Truhelka, da srpski djaci posjecuju srpska drustva Soko i Citaonica, sto se protivi disciplinarnim propisima. On je odgovorio, da mu zvanicno o tome nije poznato, i nije nista preduzeo, kad su mu katolicki djaci i vjeroucitelj Marko Trpkovic prijavili, da srpski djaci imaju tajne sastanke, ma da je po vladinoj naredbi od 19. septembra 1913. trebalo strogo paziti na take sastanke, pa cak prizvati i pomoc policije.

3.) Alaupovic je dopustio djacima da u skolskoj biblioteci citaju propagandisticki jugoslovenski list Zora.

4.) Dao je profesoru Stevanu Zakuli dopust za Beograd, ma na da to nije bio ovlasten.

5.) Priredio je djacki izlet iz Tuzle u Zvornik u cisto srpskom duhu, jer se obratio na tamosnji srpski Soko, da im ide na ruku. Stoga je srpski "Soko" docekao djake u sokolskoj odjeci. Djaci su s njegovim dopustenjem ucestvovali u javnoj sokolskoj vjezbi sa srpskim znackama i pojasima. Dopustio je djacima da predju u Mali Zvornik u Srbiji, i da pjevaju tom prilikom "Pozdrav domovini," "Orao klikce" i druge srpske pjesme, pa da kleknu i poljube srpsku zemlju, i ponesu cvijeca i kamicaka za uspomenu. Iz djackih redova culi su se i velikosrpski poklici, i pjesma "Srbijanci i Bosanci." U Kalesiji je Alaupovic dopustio da mu djaci defiluju uz srpski sokolski mars, pa im tako dao prilike da dadu slobodna maha krajnim nacionalnim osjecajima. Alaupovic nije dopustio da se ove stvari pretresu u profesorskoj kolegiji, nego je podneo svojoj vlasti nevjeran izvjestaj, kako je izlet lijepo prosao, a precutao je izlet u Mali Zvornik. Svima ovim postupcima on je ucinio zloupotrebu zvanicne vlasti.

Osim toga tuzen je Alaupovic da je u pretresu Todora Ilica i drugova zbog veleizdaje dao, kod sarajevskog suda 1. marta i 3. septembra 1914, svijesno lazne iskaze, tvrdeci da prilikom izleta u Zvornik nije bilo nikakvih neispravnosti i da mu nije nista poznato o nekorektnosti srpskih djaka, niti mu je to ko prijavio. Time je ucinio 3 zlocina prevare krivim svjedocanstvom.

Pomanjkanje ziveza u Dalmaciji i Istri. U vrijeme mira Dalmacija i Istra ne mogu, da se same izdrzavaju, nego uvazaju muku i sva moguca druga ziverna sredstva iz Ugarske i to preko Rijeke ili Trsta. Spoj sa zaledjem biva suhim putem ne morskim putem preko spomenutih luka uzduz istarske, hrvatske i dalmatinske obale.

Sada, kad je uslijed ratnih operacija prestao saobracaj po moru i kad mjesto 12—14 parobroda sedmicno u istarske i dalmatinske luke putuje 1—2 parobroda i to vecinom osobnih, shvatljivo je, da je u Dalmaciji i Istri morao nastati glad i nevolja.

Trst, sam po sebi na polovinu evakuisan ne moze i nece, da ovo malo zalihe sto imade kod sebe drugima prodaje; Rijeka pako pod Ugarskom vlascu, ne moze, da prodaje Istri i Dalmaciji svoje robe, jer to ne dozvoljavaju Madjari, da bi se robe iz njihove pole prodavale u austrijskim provincijama.

Ono, sto u Dalmaciji radja, vinove loze, maslina i zeleni nije moglo dugo potrajati za uzdrzavanje svog stanovnistva. Drugi izvor jest ribarenje, kojim se veci dio naseljenja uzdrzuje; no, posto je ribarenje zabranjeno i posto je minirana na mnogim mjestima obala, to je i taj jedini nacin onemogucen.

Bilo je pokusaja dalmatinskih trgovaca, da iz Hrvatske uzmu potrebita zivezna sredstva, no tome su stale na put madjarske oblasti, stvarajuci sve moguce poteskoce. Osim toga po samoj naravi nije bilo moguce, jer nema zgodnih puteva ni komunikacija, a ako je sto importirano bilo, to je moralo tako skupo doci, da apsolutno ne bijase pristupacno siromasnijem dijelu pucanstva.

Tako su te nesretne juzne provincije, koje su politicki toliko stradale, izgubivsi svoje sinove, sto na bojnim poljanama i vjesalima morale do do kraja izdrze sudbinu krvnicke Austrije, ce zrtvuju nejaku djecu i svoje majke i zene za njene zlocinacke plavove.

Ratiste.

Posljedice groznog porazenja Pflancerove i Botmerove armije, koje su na samim zarobljenicima izgubile preko 200,000 ljudi, 210 topova, 660 mitraljeza, 400 aparata za bacanje bomba i silu drugog ratnog materijala, pokazala se je u pravom svjetlu tako, da je ostalo uzaludnim sve naprezanje Nijemaca, da ustave rusko pobjedonosno napredovanje. Pol milijona Austro-Nijemaca izbito je iz stroja za samih 14 dana; izgubili su na zemljistu oko 350 km i nacinjeni prorivni klin u pravcu Kovelja, svejednako dalje prijeti njemackom zaledju i sjeverno od Pripjatija operirajucim armijama.

Na brzu ruku bacene njemacke rezerve iz unutrasnjosti i sa francuskog fronta nijesu bile kadre da ustave rusku lavinu, jer su pojacanja dolazila u manjim grupama, koje nijesu mogle da opetuju ono, sto su lanjske godine provele na Dunaju.

Zauzece citave Bukovine i priblizenje Rusa Kolomeji i Stanislavu svakim danom vise prijeti obilazenju i zauzecu Lavova sa juga tako, da bi austro-njemacko suprotivljenje kod Bucaca, Vladimira-Volinjskoga i Kovelja samo od sebe postalo iluzornim i suvisnim. Doslo bi do prirodnog izravnanja fronta jer je armija gen. Lecickoga na kakovih 80 kil. zapadnije od ostalog sjevernijeg austro-germanskog fronta.

Tezak udarac zadan Austrijancima na galicijsko-volinjskom frontu prisilio ih opozvati svoju vojsku iz Trentina i odustati od zapocete ofenzive proti italiji.

Talijani sakupivsi jaku vojsku, upotrebise priliku i predjose u protu-ofenzivu, koja se danomice

sve vise siri i zauzimlje maha tako, da ce kroz kratko vrijeme baciti i posljednje Austrijance preko granice.

Izgleda, da se ispunjuje davno zudjena zajednicka akcija sviju saveznika. Talijani ce sada sa juga da jakim udarom nanesenim samom srcu Austrije zadrze i onemoguce oslabljenje austrijskih ceta na spomenutom frontu. Posada Verdena jednako hrabro kao u pocetku odbija bijesne i pune zrtava za Nijemce napadaje, nedopustajuc im, da se od Verdena udalje i da raspolozive svoje rezerve posalju na ruski front.

Na koncu se je i Engleska armija potpuno spremila i prelazi u ofenzivu na Ipru te se nadamo da ce zajedno sa francusko-belgijskom armijom uspijeti zadati Germancima jaki udarac bas ondje, gdje ga najmanje ocekuju. Uostalom prilike na ratistu, zahvaljujuci ruskom nastupanju, promijenile su veoma tok dogadjaja i izgleda, da je pocetak konca inicijativnih operacija, koje su do sada bile uvijek u rukama Austro-Germanaca.

Vijesti Iz Londona.

IZ MOJE BILJEZNICE.

PISE DR. JEDLOWSKI,

LONDON, 25. Jula, 1916.

"Francuski Dan" u Londonu. Onomadne, 14. Jula, slavio se u Londonu po prvi put francuski narodni praznik, osvojenje Bastille. Proslavu su inaugirali Engleski radnici, a njima se rijetcim odusevljenjem pridruzila cijela Nacija. Znacajne su ove pojave, jer su predznaci buducih dana i temelji buducem radu danasnjih Saveznika za ucuvanje plodova neminovne pobjede nad pruskom Kasarmom.

Ova proslava ulazi i u nasu kronaku, jer su engl. radnicke organizacije pocastile pozivom na manifestaciju i nasu stromnu "Jugoslaviju," u kojoj je okupljena mala nasa londonska kolonija. U Hyde Parku su odrzani pucki meetingi na kojima su govorili mnogi znameniti ljudi engleski. Sa tribine br. 6, na kojoj se sabrase govornici Slavena, Belgijanaca i Alzacana, vijale su se i nase trobojke (hrvatska srpska i slovenska). Za Jugoslaviju su govorili g. Janich drustveni presjednik, i Dr. Hinkovich. Njegova pojava na govornickoj tribini bila je prava senzacija. Govornik je sretno i iscrpljivo prikazao onim hiljadama slusaoca najprecu potrebu ovoga rata: da se srusi "Bastilla" Jugoslovena.

AUSTRO - MAGJARIJA.

U 7 sati se svrstala ogromna povorka, koja je prosla da aklamuje francuskog ambasadora. Nasi su nosili sve tri narodne zastave i jedan "baner" sa natpisom "Down with Austria-Hungary, the Bastille of the opressed Jugoslav."

Gosp. Combon, fran. Ambasader, sa personalom ambasade, docekao je manifestante na stubistu svoje polace kad je prolazila nasa grupa pozdravila ga sa gromkim "zivio!" Ambasader je primio jednu deputaciju, u kojoj su bili i Dr. Hinkovich te g. Janich. U razgovoru sa dr. Hinkovicem o nasem problemu, u koji je g. Combon dobro upucen, opazio je ovaj dr. Hinkovicu, da je zamjestio nas "baner" i da mu se svidio.

Dakle "Down with Austria-Hungary, the Bastille of the oppressed Jugoslav!"

"SAMO POCETAK"

Gonijalni sef ruskog general - staga na rusko-austronjemackom frontu, general Aleksejev, primio je prekojucer dopisnika "Timesa" i u razgovoru o vojnomo polozaju, Aleksejev rece novinaru, da ovo 48 dana saveznicke ofenzive ima smatrati tek kao sretan pocetak jedne jace i opseznije akcije. Neprestane su kise nabujale Dnjester, Prut i njihove nebrojne pritoke, tako da su ruskim armijama otescani putevi. General je uvjeren da ce zapoceta akcija uspjeti, prvo, jer Saveznici nastupaju istovremeno te je Nijemcima nemoguce da prebacuju cete po volji i izazivlju borba, gdje je njima drago, a drugo, jer iz mnogi izvora dopire nesumnjivo istiniti glas, da je u Njemackoj narod izgubio vjeru i da cesto dolazi do ozbiljnih nemira. Dokazano je, da se je Njemacka razmecala jednim "bluffom," kad je tjesila zemlju sa silnim rezervama, koje su supremne za akciju, kad je pocela ruska ofensiva prebacene su na vrat na nos sa francuskog fronta 4 divizije. Pod Verdumom je ostalo 17 divizija, koje ne mogu ni za stopu dalje! U ovoj akciji nije se jos nigdje pojavila nijedna nova jedinica!!

General Aklekseјev je dakle zadovoljan. U 48 dana zarobio je trista hiljada neprijateljske vojske, bacio je iz redova barem jos toliki broj Austro-Njemaca, njegova konjica kuca na vrata Ugarske, Bukovina je ponovno osvojena a Lavovu izbrojeni austrijski dani, i slavni Hinderburg je nasao premca u Kuropatkinu, koji za glodje i pomalo suzbija,—ali, veli Aleksejev, treba biti ustrpljivi, jer je sve to tek pocetak.

Treba ziviti blizu ratista i u neposrednoj blizni onih, koji spremaju ono, sto ce slijediti ovome "pocetku," a da se shvati pravi smisao rijeci ruskog generala. Dizite srca i vjerujte - to je sve, sto vam smijemo reci danas. Nijemci su izgubili, fatalno su izgubili igru, jer ih je izdalo vrijeme. Nijesu uspjeli, dok je Engleska raspolagala sa 160 hiljada vojnika, dok je Rusija bila ostala bez municije i topova i dok Saveznici nijesu bili na cistu glede zajednicke akcije. Danas je engleska brodovlje kud, i kamo jace, nego li je bilo pred dvije godine, a vojska se engleska broji danas na milijune; Rusija smije da rasiplje municiju, a sto se vojnicke reserve tice, o tome ne trebà ni govoriti; Francuska je svojim hiroizmom zadivila i same Nijemce. Hoce li, mogu li Nijemci pobijediti u ovim prilikama?

MAJCICA AUSTRIJA.

Jednom carskom naredbom ukinuta je uporaba ceskog jezika, kao drugog sluzbenog jezika u ceskim zemljama majcice Austrije. Poslije kosovske bitke, dobrovoljan savez ceske kraljevine sa Austrijskim nasljednim krunovima i Ugarskom, spasio je Bec i njegove gospodore od turske poplave. Kasnije, u vjekovima, Ceska je prednjacila u Dunaoskoj monarhiji svojim kulturnim i gospodarskim radom, ali Bec je jedrio k svome cilju. Kao pretstraza germanstva, htio je, da od svih austrijskih zemalja stvori jednu njemacku zemlju. U ovome ratu hoce da dojedri k cilju pomocu vjesala i gornjih naredaba. Luda kuco! Ili zar Austrija hoce da s ovom naredbom nadoknadi ono 300,000 vojnika, koji joj prebjegose u Rusiju?

ZAMOR IZ SOLUNA

Iz Soluna dopiru cudni zamori. Srca nam titraju, grudi se nadimlju. Sve je spremno. A kad frene iskra, bice plamena, bice balkansskog kola. Srpske cete prekaljene su celik. Jedva ih ovdje obuzdavaju. Vuce ih ceznja da se "vrate doma," gore od strasti, da se osvete i da iskupe rijec, koju je medju njih i pred Evropu bacio mladi, hirojski vodja: Kraljevic Aleksandar:

"U boj za oslobodjenje cijelokupne brace, za ostvarenje Jugoslavije!"

Nije vise tajna: uz nase stoje vec i silne ruske armije. A kad vam stignu ove bilješke, mozda ce biti jos jedno iznenadjenje, onima, koji su pijano plesali na grobovima Jugoslovena. Dan obracuna blizi je, nego smo pred par mjeseci smijeli da se nadamo.

Dizite srca vi svi, koji ste trpjeli, jer ste ljubili. Vratite se Domovini vi nesretnici, koji nijeste vjerovali. Ovo je dvanaesti cas

Zadnje Vijesti.

NIJEM CI SU PRODRLI KROZ ERDELJSKE TIJESNACE.

BUGARI ZAUZELI KOSTANCU.

Brzojavi dolaze iz Londona da su Bugari zauzeli rumunjski grad Kostancu (turski Kustendji), luku na crnom moru. Sto ce se iz ove bugarske ofensive, sa kojoj upravlja njemacki General Mackensen, dogoditi, tesko prorokovati, ali se nadamo da ce rusko brodovlje udariti s mora, i da ce vojska sa kopna menesiti Mackensena i ciniti ga da se povuce natrag, ili da uzdrzi za obranu jaku vojsku.

Sa erdeljske strane izgleda da je General von Folkenhayn nasrnio sa svom silom da suzbije rumunsku vojsku i istjera iz Erdelja, na sto mu je i poslo za rukom, jer kako nam vijesti donose, on je vec prodro kroz pet erdeljski tjesnacah u Rumunsku.

Njemacki generali jos rekbi drze onu njihovu taktiku, t.j. navalivanje sa svom silom neobziruci se na ogromni gubitak ljudi, a moze li oni tako obilato trositi ljude, to je pitanje koje ce sama poslijedica odgovoriti.

U SOLUNU.

Kako javljaju iz Soluna, Srbi se svakim danom krune pobjedam, i primicu se k Bitolju. Englezi i Francuzi javljaju o hrabrim srpskim pobjedama, te vele, da ih nije velika kisa sustavila kod zadnjeg okrsaja da bi bili kod Bitolja na veliko potukli Nijemce i Bugare.

U GRCKOJ.

Izgleda da je Grcka prestala da bitise, jer su joj saveznice oduzele svo brodovlje, dobar dio gradova i zeljeznice, kao takodjer i postavili franco-englesko redarstvo. Kralj je Kostantin jos kralj, ali je vecina naroda uz gosp. Venizolos koji je rekbi sasnovao novu vladu bez kralja, koju nazivlju "Narodna Obrana."

Vijesti su stigle da je g. Venizolos poslao ultimatum Bugarskoj, trazeci da bugarska vojska odma ostavi grcki teritorij. Javljaju da g. Venizolos ima do sada u Solunu 60,000 vojnika i da se stotina dobrovojaca dnevno pridruzije.

Vele da je Kostantin jos tvrdo vezam uz njegovog Kaizera.

Potajna Radota.

Jedan Gospodin, koji je u velike na nasoj strani, a protiva svim onim tuzbama, sto su se bile zasule put Wellingtona proti nasem narodu u ovoj zemlji, dokazao nam je, za nase ravnanje, da se u Nortu nasi protivnici uzdizu potajno za protestiranje Komisije, koja je dala onako dobar izvjestaj na vladu. Jedan utok da je vec otposlan. Vele, da ih je komisija blufila, a da to onako nije.

Mi se za ovo, sto svijesnije ravnamo, i radimo da sprijecimo, da sto takova na povrsinu iznova probije.

Pisati cemo obo ovome opsirnije kada budemo slobodni, a za sada je ovo dosta, samo neka je narodu do ravnanja, a medjutim preporucamo lojalnost.

Sitne Vijesti.

Lijepi se je broj nasih ljudi, ovo nekoliko zadnji dana, najavilo do presjednika naseg Odbora i urednika, sa tuzbam da ne moze da dobiju zarade, jer da kod razni rabota pitaju da se pokaze "enrolment certificate," pa buduci da ga oni ne imaju, da su ih jednostavno odbili, veleci da su gospodari podvrgnuti globi, ako prime na rabotu onoga koji nema certifikata.

"TWO-UP."

U proslu subotu, redarstvo je nasrnulo u jednu zgradju u Durham St. West, te su uapsili 37 igraca, koji su igrali po novac, "two-up." Jedan je nas covjek bio u ovoj grupi, a ostalo su bili Englezi.

U proslem broju nadijenuli smo ime, sinu gosp. i gospogdje Kraljevich, bez da smo znali, kojim ga imenom roditelji misle okrstiti, pa danas mozemo spomenuti, da smo mu pogodili na ime,—Marko Kraljevich, jer ga time imenom okrstise. Gosp. i Gdja Kraljevich imaju takodjer i kcerku, kojoj ima 16 mjeseci. Zdravo!

Neki nam Smolokopci vele, da se sada na kopanju Smole moze zasluziti lijepe nadnice.

Tajnik srpskog Funda, g. Scansie, izjavljuje, da je od 2. februara ove god., do danas primio milodara za srpski Fund, £6847 13s 2d.

Neki nam se hvale, da je u gosp. Luke Deana u gostioni u Durham St. West, lijepa podvorba i velika cistoca, kao i dobra hrana. Da g. Dean ima sasvim lijepu bilijardu, i da je bas kod njega ugodno boraviste. Evala!

Govore nasi ljudi, koji se zabavljaju na bilijardu, kad su u Auklandu, da je gosp. Mate Cvitanovich, vlastnik ljepog bilijardnog saluna u Hanna's Building veoma popularan covjek medju nasim narodom.

Lijepo je znati, da je nas brat Jugosloven, gosp. Stjepan Prgomet, koji ima svoj ducan u Mangapai, odredio potpomagati Zoru i Odbor svakoga nijeseca od svojih dobitaka. Gosp. Prgomet lijepo prolazi i lijepo udvara nase musterije, pa je i pravo da se kod njeda i kupuju potrebe.

Prepovjedaju nam, da nas Jugosloven, gosp. G. L. Jerkovich, ima u Kaikohe sasvim lijepi bilijard Salun.

Govore da Kaizer sada govori "Gott starffe Gott."

Doznajemo iz sluzbenih izvora, da je jedan nas covjek, gosp. ....poslao molbu na vladu u Wellington, da ga oni tamo sluzbeno okrune i postavu na prestolje za sudiju (Justice of Peace) pa da ce on suditi nas narod za zlo i dobro, ali se je nasadio, jer ga, dakako, od tamo odbise. Bog mu griehe prostio!

Vijesti dolaze, da su njemacki generali nakanili presijeci Rumunsku, i da se je General von Folkenhvn namislio sastati sa Mackensenom u Bukarestu.

U Australiji vlada velika uznemirenost u narodu protiva posilnoj vojnickoj sluzbi.

U Americi se pogovara, da je najbolje zatraziti od ratujuci drzava, da se svi zarobjenici, s jedne i s druge strane, posalju u neutralne zemlje, da se time olahkote patnje zarobjenika.

Poruke I Odgovori.

Gosp. Stive Sumich, Ngahinepouri.—Primili smo milodar kao prebrojbu za Zoru, iznijeti cemo u dojducem broju. Hvala vam lijepa!

Gosp. J. Vujcich, Mangapai.—Cestitamo vam na vasoj radoljubnosti i zelji o sklad, primiti ce te pismo. Zdravstujte!

Gosp. B. Mihaljevich, Hikurangi. Pismo je uvazeno. Primiti ce te odgovor svojedobno. Svaka s vremenom. Zivili!

Gosp. Marko Sunjich, Ngahinepouri.— Uredismo po vasem nalogu. Jugoslovenski vam pozdrav!

Gosp. Marko Posha Ivanov, Whangarei.—Hvala vam lijepa na vasem pismu od 19. tek. Od srca vam pozdrav!

Gosp. J. V. Klinac, Waimate.—Primili smo vase pismo i uvrstili sve u potpunom redu. Cestitamo vam na vasoj rodoljubnosti. Obznaniti cemo vas o lutriji svojedobno. Jugoslovenski vam pozdrav!

Pogreske Tiskare.

Nije lijepa rabota engleskim slagarim, da slagaju slova u nasem jeziku, ili baren tako oni vele, pa se mnogo puta iznese Petra za Pavla, i porode ostala izostavljenja. Ali se tome ne moze da pomoze. Oni tvrde da je njima tezak tudji jezik, i tu svrse, pa valja snjima, kako se ono rece "pomozi boze kako se moze" dok se novalije stogod upute.

U proslem broju je izostavljen milodar; T. M. Posha, Whangarei £2. Imena su iznesena J. Sestanich mijesto Jakov Stancich; Braca Godinac, mijesto Braca Godinovich; F. Niklis, mijesto, Nikola Tvrdeich; Q. Erceg, mijesto A. Erceg.

Izandje "Zore."

Mi hocemo da nas dobro narod razumi, sto se tice troskova izdanja "Zore," pa nam je milo maglasiti da ekonomiramo sto mozembo bolje, to jest; ne placamo nista za ured; neplacamo nista za poslusnika niti placamo sedmicnu placu za izdavanje "Zore," nego samo £3. za uredjivanje svakoga broja,—pet silinga jednoj pisacici za adresiranje svakoga broja, £11. za tiskanje svakoga broja, i 19/6 postarine; ukupno £15 4s 6d.

U proslem smo broju javili da nam g. Wilkinson naplacuje £10. za svaki broj, ali nakom sto je izdao prvi broj i uvidio koliko mu toga slaganja ima, izjavio nam je, da nam nemoze izdavati svaki broj za manje od £11, tako nas svako izdanje dolazi £15 4s 6d, koju cemo svotu svakim brojem odbivati a primajucu svotu nadodavati. Ovim brojem mora da odbijemo £16 9s 6d, od prosle svote £74 13s 10d mjesto £15 4s 6d, jer mora da platimo £1. suvise za prosli broj i 5s za registraciju Zore. Ostatak novca u ruci £68 4s 4d.

Od kad je prosli broj izasao neki su nam poslali za potporu izdavanja Zore i uzdrzanje nasega nacionalizma, pa cemo njihova imena u dojducem broju iznijeti.

Sluzbena Naredba.

IZ LONDONA.

Jugoslovenski Odbor iz Londona, poslao je sluzbenu naredbu, Odboru "N.Z. Branch Southern Slav Committee, da tom Odboru ni najmanje nadalje na dozvoljavaju da bude kao ogranak. Medju ostalom vele im iz Londona ovako:—"Ne mozemo vam dozvoliti, da istupate u javnost kao nas organ, jer mi ne mozemo da nosimo odgovornost za vase eventualne pogrijeske, koje nijesu isklucene."

Na drugom mjestu opet pisu:—"Mi smo Vladi (u N.Z. preko N.Z. komisionera u Londonu) navlas predlozili gosp. Scansie kao referenta za pitanje nase kolonije, jer iz njegovoga rada razabiremo, da je on dobro vidjen od tamosnjih javnih ljudi, pak Vas molimo, da mu posaljete na uvid ovo nase pismo i da nikako ne mimoilazite u buducim koracima kod Vlade za nase zemljake. Ako su vas do sada dijelile sitnice, neka vas od sada lijepo sveze zajednicki rad za dobro naroda."

Ovo je pismo potpisano u Londonu dne 20. Jula 1916, od Doktora H. Hinkovica, za presjednika, i od Doktora J. Jedowskog tajnika. Mi ovo donosimo na javnost, tokiko neka je narodu do znanja, da samo jedan sluzbeni Jugoslovenski Odbor opstoji a to je ovaj nas. Ako je odbornicima onog drugog Odbora, do obceg rada, za dobro naroda, mi iz dna srce zelimo, da se udruze u zajednicki rad, da tako budemo imati jaki Odbor.

JUGOSLOVENSKI ODBOR.
Box 861,
Auckland.

JUGOSLAVENIMA.

Jos prije nego sto je buknuo ovaj grozni rat mi smo izdali posebni caj za Hrvate u N.Z. pod imenom "Zrinski Tea." Svaki omot bio je ukrasen sa slikom hrvatskoga mucenika Grofa Petra Zrinskoga, koje mu je Austrija, na barbarski nacin odrubila glavu u Beckom Novom Mjestu. Za to smo u proslim brojevima "Zore" oglasivali ovaj caj, u nadi da cega Hrvati u svim okolicama uporabljivati.

Na nase iznenadjenje, mi smo sasvim malo dobivali narucba za "Zrinski Tea" od Hrvata u ovoj koloniji. Sa ovom prilikom, ponovno opominjemo citaoce ovoga jugoslavenskoga lista, da rabe i prosiruju "Zrinski Tea" jer cete time uzvelicati svoju narodnost, a time cete pokazati nama Englezima, da znate postovati svoje slavensko ime i narodnost.

Svaki bi Hrvat imao rabiti "Zrinski Tea," jer ne samo sto je najbolji i najukusniji caj, da li time uzvelicajete i prosirujete svoju narodnost. Time cete da ti pirmjera da ovaj narod bolje upozna kako su Vasi narodni prvaci mucenicki stradali u okviru zloglasne Austro-ungarske monarhije.

Tko zeh dobaviti "Zrinski Tea," moze naruciti od nas direktno, ako posalje novac unaprijed sa narucbom.

Svaka lbs "Zrinskoga Tea" stoji 2s 4d i vozarina. Moze se naruciti od 5lbs, i vise. Za trgovce i ducandzije dajemo polaksicu na veliko; to jest na sanduke od 20 do 40lbs.

Ducandzije mogu poslati narucbu na bilo kojega trgoveca u Aucklandu, ali mora da ga narucitelj naputi, da dotieni trgovac dobavi "Zrinski Tea" od nas.

Privatni kupci mogu samo kod nas naruciti.

GILMORE & CO.,
Customs St., Eeast,
Auckland.

'The Handy Store,'

TAURAROA, MANGAPAI.

JUGOSLOVENSKI DUCAN.

JUGOSLOVENSI DUCAN, posjeduje u za lihi prve vrsti robe hraniva, odjece i obuce, kao i ostalih potreb stina JUG. DUCAN, vazda je pri ruci hrvatskome radniku.

JUGOSLOVENSKI DUCAN, prodaje uz umjerene cijene. Posluzba direktno na kucu.

JUGOSLOVENSKI DUCAN, daje mjesecnu podporu za bracu Srbe i suvise 2½ per cent. od mjesecnog racuna svakom musteriji.

JUGOSLAVENI, kupujte kod "Handy Store" sto vam je od potrebe, a uz to cete pomoci nasu bracu Srbe.

DRZITE SE GESLA "Svoj k svome!"

STEVE PERGOMET, vlastnik.

Jugoslovenskim Trgovcima.

GOSPODO,

Svaki od vas dobro zna, dabili u knjoj trgovini ili poslovali ma bilo kojem poslom, treba oglasivanja: treba da obznanite narod gdje se nalazite i sto radite: treba da kazete svrhu vase trgovine, a potom treba da opomenete svoj narod, da se k vama obrati.

Nije svijesno da nikakav trgovac rece, "JA IMAM DOSTA KLIENTA, MENI IH VISE NE TREBA" jer ljudi vazda promijenjuju svoje mijenje. Danas su zadovoljni kod jednog trgovca, ali sutra moze biti da bi rado promijenili, pa kad vide pred sobom vas ljepi i veliki oglas, onda se odma odluci i posalje svoju/smolu na vas, ili otidje u Aukland pa vas posjeti.

Ovo pripada svim onima koji trguju u smoli ili u kojem drugem poslu, bilo to u gostioni ili u kojem salunu; kod kojega svoga zanata ili kod agencije,—Oglasivanje je trgovini potrebno dan danas, kao i tijelu hrana, pa oglasujte u "Zori."

Preko hiljade jugoslovena danas cita "Zoru" pa koliko bi od tih ljudi sutra doslo k vama ako ih opomenete. Svi ovi ljudi trebaju trgovca, a trgovac treba ljude. Onda oglasujte.

Trgovcima na selu ista je potreba oglasivati, kako i onima u Auklandu. Kada izjavite kroz novinu, da imate ducan ili gostionu, ili da kupujete ili prodajete, pa bilo sto, onda ce vas narod posjetiti, i tako jedan drugoga pomaze.

Mozete se ugledati u engleski narod. Englez i ne misli o trgovini ako istodobno i ne misli koliko mu se hoce za oglasivanje, da time svoju trgovinu razvede i da se sto bolje okoristi.

Pokusajte oglasivati u Zori, pa ce te viditi veliku razliku. Treba potrositi novca, ako ga zelite priskrbiti. Novac priskrbljuje novac, samo ako se svijesno s njime radi.

Mozda ce koji od vas reci, da ne ce oglasivati u Zori, jer da nije siguran hoceli dugo izlaziti. Kad bi tako svak mislio, tako ona nebi ni mjesec dana zivila, ali ju treba podupirati pa ce ona biti dugotrajna.

Da se svakome onome, koji misli oglasivati, ukine sumnja njezinog zivota, mi smo odredili da se samo oglasi placaju, koji se iznose. To jest svakim izdanjem. Cijena je za prostor u Zori veoma umjerena, to jest, svaka unca 1/6 sa svakim izdanjem. Kao na primjer, trebateli oglasiti u jednem broju i zapremiti jednu uncu, onda posaljite sa oglasom 1/6 i stvar je svrsena. Ako nijeste poslali novca za drugi broj, ili dali narucbu da vam se sa oglasom proslijedi, mi vam ga ne cemo ni iznijeti.

Cijena od 1/6 za svaku uncu jednaka je sve do 100 unaca, ali kada bi ko htio ekonomirati, onda se moze pogoditi za 100 ili 250 unaca za cijenu od 1/3 svaka unca, pa doticni moze rabiti prostor kako ga je volja, to jest, svakim brojem koji prostor hoce, od jedne unce naprijed, a placu samo posalje koliko unaca naredi, na cijenu koju se je pogodio, to jest preko 100 do 250 na 1/3. A preko 250 do 500 unaca cijena je 1/- svaka unca: od 500 do 1000 cijena je 9d.

Nitko na ovaj nacin ne ce nista izgubiti, jer ako se doticnik i pogodi za hiljadu unaca ipak nije nista uplatio, nego samo za onoliko unaca koliko je naredio da se iznese, pa da novina nebi izlazila, nebi nitko od oglasitelja ni jednu penu izgubio. Ali istodobno zelimo uvjeriti oglasitelje, da ce za stalno "Zora" izlaziti.

Ako smo ovdi zamolili trgovce da oglasivaju u Zori, sada nam je duznost da preporucimo i radniku da i on oglasuje. Mozda ce netko reci, "JA KOPAM SMOLU, PA STO CU JA DA OGLASUJEM." To je sve lijepo i dobro, ali Smolokopac, ne samo sto kopa smolu, da li ju i prodaje. Danas su svagdje velike kokurencije. Mnogo trgovaca i mnogo natjecajah. Svak radi da prezive, bilo ovako ili onako, pa ako Smolokapac ima dosta smole, zar je grijeh da oglasi kroz novinu,—"IMAM LIJEPE SMOLE ZA PRODAJU, VRSTI TAKOVE I TAKOVE, NEKA ME TRGOVAC POSJETI NOVCEM U RUCI, PRODATI CU UZ POVOLJNU CIJENU I.T.D.—onda je sjeguran da ce vise trgovaca doci da kupu njegovu smolu, ili mu javiti po uzorke i onda ju kupiti.

Smolokopcu ne smije biti do toga komu da proda Smolu, nego samo ko mu bolje plati.

Nadalje, novina treba za oglasivanje za mnoge razne stvari, kao traziti prijatelja, prodavati zemljiste ili kupovati ili zamjeniti. Novina je pako, potrebna za obci savez, bilo u trgovackom ili u narodnom obracaju. Sa novinom narod dolazi u blizji doticaj, a bez novine se narod otudjuje.

Svakomu su dakle otvorene cijene da tako svak moze poslati placu za oglas, koji zeli da mu se iznese, pa za koliko putah hoce.

Kada bi koji oglasitelj poslao sliku od svoje kuce i farme, da mu se iznese kao oglas za prodaju, onda za uciniti od slike block, mora da plati onoliko koliko block zapadne za uciniti.

OGLASUJTE U "ZORI." ONA NIJE ZA NICIJE UZDRZANJE, NEGO ZA SAMU SEBE.

Printed by W. A. Wilkinson, at his Registered Printing Office, 26 Durham Street W., and Pubblished on behalf of Jugoslav Committee by G. L. Scansie, Queen Street, Auckland. SATURDAY, OCTOBER 28, 1916

SVEUČ. KNJIŽNICA ZAGREB